

ACTA

SOCIETATIS

PRO FAUNA ET FLORA FENNICA.

30.

HELSINGFORSIAE. 1904—1906

CONSPECTUS FLORAE FENNICAE.

SCRIPSIT

HJALMAR HJELT.

VOL. III. DICOTYLEDONEAE;
PARS II. CARYOPHYLLACEAE—RESEDACEAE.

Typis impr. $19\frac{12}{11}04-19\frac{21}{510}06$.

HELSINGFORSIAE.

EX OFFICINA TYPOGRAPHICA »HANDELSTRYCKERIET».

Vol. I. Pars I—III Actis Societatis pro Fauna et Flora Fennica V continentur. Vol. II ibidem XXI N:o 1. Cum Conspectum florae fennicae conficere incepi, perpaucis tantum, si cum toto compares numero, operibus et divulgatis et manu scriptis loca natalia stirpium tractabantur. Quae cum ita essent, mihi optimum factu videbatur haec loca in opere meo referre, ut indices plantarum quam integerrimos redderem. Cum vero id tantum agerem, ut explicarem, quam late singulas stirpium species in Fennia dispersas esse constaret, loca natalia nisi ut additamentum distributionis non tractavi; quam ob rem omnia quae indicibus plantarum de hac re continentur reddidi, quae inprimis Norrlin et alii de sola hac re divulgaverunt omnino non attuli.

In plurimis fere operibus de distributione plantarum postea divulgatis cum loca natalia plus minus integra commemorarentur, hanc rem separatim tractandam esse statui. In hac igitur parte operis mei loca natalia ab his auctoribus commemorata non attuli, nisi quantum ad distributionem plantarum inprimis rariorum explicandam aptum esse mihi visum est. Non autem necesse esse censui, quae in libris ante a. 1890 (aut 1891) divulgatis et in manu scriptis exstarent et quae in opere meo ex iis iam attulissem delere. Restat ut indices, in quibus loca natalia commemorantur, quamvis in hac parte operis mei plerumque non sint allata, enumerem: Axels. Putk., Bergr., Caj. Kasvist., Flinck, Günth., Hult Lappm., Häyr. Stud., Keckm., Laur. Växtf., Leiv., Meinsh., Norm. Fl. Spec., Renv., Stenr. 1).

Etiam in operibus manu scriptis loca natalia afferuntur, velut **Bergr. Ant., Borg Tiet.**, Enw., Hann., Knabe Fört., Wecks. ¹).

¹) Litteris inaequalibus, quanta integritate loca enumerentur, reddere sum conatus.

Caryophyllaceae.

Silene inflata Sm.

Tota fere Fennia et Lapponia plerumque satis frequenter (interdum frequenter, interdum passim aut rarius) invenitur. Usque ad reg. subalpinam inferiorem procedit, sed in vicinitate orae Maris glacialis nondum visa est.

Kalm; in arvis arenosis st fq: Prytz; in ruderatis, agris, pratis, pascuis per totam Fenniam usque ad Lapponiam subalpinam: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; in Europa fq: DC. Prodr. I p. 368; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 88; Lapp. Fenn.: Gürke p. 285–286 nomine S. venosa (Gilib.) Asch., vide etiam Led. I p. 304.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; (st r?) Brändö Thorsholma etc. in agris: Bergr., cfr sub Ab. — Ab. (st r?) enum.: Bergr.; fq: Zett. & Br.; st fq: Renv.; p: A. Nyl.; st fq: Sand. et Sel.; fq: Flinck et Wecks.; st fq — p enum.: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 138. — Nyl. p: His. et W. Nyl.; st fq: Stenr.; fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] (r): Brenn.; Hogland Suurkylä: Sælan in Medd. XXV p. 76. — Ka. Lavansaari (H. M. F.): Brenn.; enum.: Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [inter plantas frequentissimas totius territorii: Meinsh. p. 53, vide etiam Fl. Ingr. p. 159—160].

Sat. p: Malmgr. et Hjelt. — Ta. st fq: Leop., Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Wainio Tav. or.; fq: Bonsd. — Sa. fq [in Typis impr. 12], 1904.

tota Savonia]: E. Nyl. & Chyd.; p: Hult. — **K1.** st fq: Fl. Kar.; fq: Hann.; st fq—fq: Hjelt. — Kol. p in agris reg. silv. et coll.: Elfv.

Oa. p: Malmgr.; Vörå in pag. Andiala: Laur. Växtf., vide etiam infra. — Tb. st fq: Broth. — Sb. Leppävirta haud infrequens: Enw.!; p: Mela. — Kb. fq: Brand. et Eur. & H.; st fq hic illic per totum territorium (semper) parce: Axels. Putk.; st fq: Wainio Kasv. — Kon. st fq — fq in toto territorio: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 34.

Om. Alahärmä: Laur. Växtf.; st fq: Hellstr.; p: Tenn. — Ok. st fq in toto territorio: Wainio Kasv.; st fq: Brenn. Obs. — Kp. st fq in toto territorio: Wainio Kasv.

Ob. fq in agris: Jul. p. 283; fq, Liminka: Brenn. Obs.; (fqq): Leiv.; st fq: C. Brand.; fq in plagis cultis territorii: Keckm.; [st fq: O. R. Fries]; fq: Hjelt & H. — **Kuus.** st fq in toto territorio: Wainio Kasv. — Kk. st fq in toto territorio: Wainio Kasv.; Kouta (J. Fellman), Knjäsha (Karsten): N. I. Fellm.; Koutajärvi et Knjäsha: Mela Pl.

Lapp. fenn. fq in toto territorio: Hjelt & H.; in cultis fq, in agro relicto aediculi cuiusdam prope templum copiosissime provenit: Blom Bidr.!; per partem silvaticam et subsilvaticam omnium Lapp. fq: Wahlenb. p. 122 nomine Cucubalus Behen; fq: Fellm. Lapp.; st fq ad praedia, sed ad pagos Lapponum non visa: Hult Lappm.; fq in Kemijärvi, verisimiliter etiam in Kuolajärvi et Sodankylä, Inari ad Törmänen et Kyrö in regione coniferarum mixtarum fq, obvia etiam ad Koppelo et in insula lacus Inari prope Tablusaari in regione pinifera: Wainio Not., cfr l. c. p. 10; Inari: E. Nylander & M. Gadd!; in pago Kyrö copiose, Toivoniemi! et Muddusniemi parcius: Kihlm. Ant. — [L. ent. reg. subalp. et silv. fq: Læst.; Lindén Bidr. non enumerat.]

Lapp. ross. p: Fellm. Ind.; ad pagos Mari albi, Varsuga (Selin!): N. I. Fellm., cfr l. c. p. XLIII et vide Beket. p. 550; Ponoj: Mela Pl. et herb.; reg. silv. r cop. ad habitaculum recens fennicum ad ostium fluvii Nuotjok: Lindén Ant.!

Oa. Vasa ångkvarn fq, ymnig 1883—85 i Vasa hofrättspark: Laurén i Medd. XXII p. 37 och 42. — Från Ostfinmarken föreligger ingen senare uppgift: Blytt p. 1062. (Arten upptages alldeles icke därifrån: Norm. Fl. Spec.)

Af de många former, som uppräknas t. ex. hos Gürke l. c, är mig veterligen endast var. *litoralis* omnämnd från flora området (se nedanför); dessutom beskrifves f. *dioica*: Brenn. Flor. p. 67.

Silene inflata var. litoralis Rupr. 1).

Passim — satis raro in litoribus Maris baltici sinuumqve eius provenit; ad septentrionem versus nescio an frequentior sit.

Ad litora Sinus bottnici inter Tornoam [et Luloam] vulgaris: Fl. Lapp. p. 142 nomine *Cucubalus Behen* γ , cfr Fl. Suec. p. 148 et Linné Iter Lapp. p. 181; in ripis maritimis arenosis p: Prytz, cfr Led. I p. 305; Lapp. Fenn.: Gürke p. 289 nomine *S. venosa* q *litoralis* (Rupr.) Gürke.

A1. (r): Bergstr.; st fq in maritimis: Bergstr. p. 5; (st r) Vårdö, Föglö: Bergstr. Beskr.; Vårdö: Tengstr.!; Geta Rankoskär: Hult ann.; Kökar Långskär, Idö: Arrh.; haud infrequens in taeniis: Laur. Fört., spec. e »Seglinge klobben» in Delet!; st fq - fq in litoribus par. Iniö, Brändö et Kumlinge, in formam typicam transiens: Bergr., quem l. inspicias, spec. recedens a Brändö in scopulo ad meridiem versus a Koskenpää!, vide etiam Prim. p. 65. — Ab. p: Zett. & Br.; Pargas port (af Schultén): Arrh. Ann.; Hangö: Sand. et Hisinger!; Mietois st r ad litora ad Tervois et Pyhäranta spec. solitaria: Caj. Kasvist.; in H. M. F. adsunt etiam nonnulla alia spec. - Nyl. in taeniis ad Ekenäs Pattskär praevalens in litore [»intager ett framstående rum i strandvegetationen»]: Häyr. Ber.; Karis in taeniis Hummelskäret: His. p. 58; p: W. Nyl.; Helsinge et Esbo praecipue in taeniis exterioribus complur. locis: Kihlm.; ad Helsingfors compluribus locis: Sæl. ann.; p in maritimis: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Pyttis Tuuskas!; Lovisa Lökholmen (I. D. Iverus): Medd. XXIV p. 21; [Hogland] in litoribus r, Tytärsaari!: Brenn. — Ka. Haapasaari! st fq: Sælan in Medd. XXV p. 79; Lavansaari (E. Nyl. Ber.): Brenn.; Virolahti ad Hailila et ins. Pitkäpaasi: Sæl. herb.; Trång-

¹⁾ Silene maritima auctt. (exc. Hellstr.) fere omnium ante 1879.

sund: alumn. A. Berg in dupl.! — Ik. in taeniis Viburgi (E. Nylander): Fl. Kar. p. 189 [ad Björkö spectat]; r Kakki, Björkö Vasikkasaari (E. Nylander): Malmb.

Sat. (fq) in taeniis [»hafsbandet»]: Malmgr.; par. Björneborg p ad mare in litoribus lapidosis et rimis: Häyr.

Oa. fq in taeniis: Malmgr.; p in litoribus, in Qvarken tantum in Trutö ad orientem versus a Björkö: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 15.

Om. fq ad mare: Hellstr.; fq ad litus: Tenn.

Ob. st fq ad oram maris: Brenn. Obs.; Oulu (r) Hietasaari: Eberh.!; in litoribus arenosis fq tota reg. maritima, ad viam publicam inter Kemi et Simo satis longe a litore maris: Keckm., efr l. c. p. 13; Kemi (!) fq: Jul. Fört. p. 102, cfr M. Castrén p. 334; Torneå: Soldan!, cfr Fl. Lapp. etc. (vide supra).

Enligt Fl. Ingr. p. 158 och 159 och Koch Synopsis p. 112 är Silene maritima från Östersjön och Finska viken [liksom väl äfven det mesta af denna formkrets från Bottniska viken] ej Witherings art, utan Silene inflata β litoralis Rupr. l. c. Den äkta S. maritima tyckes däremot, så vidt man af pressade exemplar kan bedöma, förekomma vid Ishafvet, jfr Bot. Not. 1879 p. 103.

Silene inflata * maritima With.

Spontanea vix nisi ad Mare glaciale invenitur.

Lapp. or. (lit. Kola): Nym. Suppl. p. 51; Lapp.: Gürke p. 285.

Li. in litoribus maris [Nordlandiae et] Finmarkiae p: Wahlenb. p. 122 nomine *Cucubalus Behen \beta maritimus*, ad territorium nescio non spectet, vide infra.

Lt. Vaidoguba: E. Nylander & Gadd!; inter Subovi et Vaidoguba in fissuris rupium: Brotherus!, cfr Broth. Wand. p. 13.

Vide ceterum sub S. inflata var. litorali.

Norra Finl. och större delen af Lappl.: Fries; uppg. hänför sig sannolikt, så vidt man nu vet, dels till den äkta S. maritima, dels till S. inflata var. litoralis. Detta gäller äfven: »allmän på Ishafvets och hela vestra Skandinaviens kuster, ej funnen vid södra och mellersta Östersjön, men väl i Haaparanta skärgård»: Th. Fries 1864 p. 57. — Sat. Räfsö barlastplats (Karin Schildt): Lindb. comm. — Om. Yxpila, Harrbåda udd: Krank p. 11. — Ob. Oulu p steniga hafsstränder [»6 Kivin. R. Merens.»]: Leiv.

— Då uppgifterna från **O**m. och **O**b. härstamma från senaste tid, och förekomsten af denna form vid norra delen af Bottniska viken ingalunda är osannolik, har jag velat fästa uppmärksamheten vid dem; dock torde närmare undersökning ännu vara af nöden. De äldre uppgifterna om *S. maritima* (före 1879) har jag däremot, såsom ofvan framhållits, anfört under *S. inflata* var. *litoralis*. — **Li**. Det bör framhållas, att Gürke p. 289 anför Wahlenbergs *Cucubalus Behen 3 maritimus* under *S. venosa* q *litoralis* (Rupr.). Emellertid upptager Norm. Fl. endast *S. maritima* från nordliga Norge, hvarföre jag ansett mig böra föra uppgiften till sistnämnda art. Denna upptages från Ostfinmarken af Lund p. 76 äfvensom af Blytt p. 1062 och Hartm. p. 229, men i Norm. Fl. Spec. p. 188 anföres icke någon uppgift från Sydvaranger.

Silene rupestris L.

In Fennia media usque ad 66° 10′ lecta, quamvis non in omnibus plagis proveniat, sed in Alandia et in Fennia orientali nondum visa est. In nonnullis plagis partis australis passim — satis frequenter inveniri indicatur; ceterum rara est.

Kalm; in montosis Finl. austr. st r: Prytz; Seand. (cum Fennia) exc. etiam Lapp. plur.: Nym. Suppl. p. 53.

Ab. p: Zett. & Br.; sacell. Kakskerta Brinkhall in monte »Nunneberget»: Sæl. herb.; Pargas p. Arrh. Ann.; Sagu: Nikl.!; Kimito Dahlsbruk p in montibus ad orientem versus sitis: Häyr.; Halikko Toppjoki: U. Collan!; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; [Muurila] st fq, Nummenahti, Haukkamäki, Varesmäki et aliis locis cop.: Renv.; Tenala Karsby: W. Bruncrona!; Lojo (!) compluribus locis: Lindb. comm.; p: Sel.; Vihti st fq: af Hällstr.; st fq hie illie cop. in montibus apertioribus p in jugo Lojo: Flinck, cfr W. Nyl. p. 34 et 204; (r) Pusula Ikkala Kotojärvi in rupibus litoralibus, ad Iso-Muslampi in Hyypiö, Arima Haukkamäki: Wecks.; [Mynämäki et Karjala] in montibus adesis [»rapakivi vuorilla»] fere omnibus proveniens p = st fq et saepe cop., austro-occidentem versus rarescit et tandem deest, enum.: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 7, 141 et tabulam geographicam eiusdem, spec. e Karjala Kalila!; Sand. non enum. - Nyl. par. Ekenäs Busö et Tvärminne: Häyr.; st fq: His.!; Kyrkslätt Sundsberg! prope Hvitträsk: Kihlm. ann.; Kyrkslätt Vårnäs! et

Smeds!: Brenner; Kyrkslätt cop. in montibus circa Hvitträsk ex. gr. Goddarsböle, Fasa, Furunäs: Sæl. ann.; Esbo Urberga in monte alto Urberget: Gadol.; [Nurmijärvi] rr in rupe quadam a praedio livars ad septentrionem versus sita parce (K. E. Lindroos et A. Järvi): Stenr.; st r: W. Nyl.; in Degerö Jollas (Ilmoni!): Sæl. ann.; Thusby r: Åstr. & H.; Borgå r prope Grennäs: Sæl. Öfvers.; p praecipue in reg. orientali, Elimäki: Sæl. & Str. — Ka. p in reg. montana: Sæl. Ö. Nyl.; Fredrikshamn (Qvist): Fl. Kar. p. 189; inter Fredrikshamn! et Viborg: Rupr. Diatr. p. 22, cfr Fl. Kar. l. c.; Vehkalahti: Sæl. & Str.!; Virolahti ad pag. Virojoki: Sæl. herb.; r Jääski Kärkkäälä in montibus ad ripas lacus Jääskjärvi: Lindén!; Blom non comm. — Ik. Lindberg in parte fennica non vidit nec Malmb. comm.; [Parkala ad viam publicam: Flinck!; Meinsh. autem non comm.].

Ta. [Kalvola] r ad viam publicam opp. Tavastehus versus: Knabe Fört.; Luopiois prope templum in montibus ad Haltianselkä, Pälkäne in promontorio Uutena (Zidbäck): Leop.; [Tavastehus] r ad Aulango: Asp. & Th.; litti austr.: Sæl. & Str.!; Hauho: M. Gadd!; plur. loc. in primis in parte septentr.-or.: Norrl. s. ö. Tav.; ad rupes et montes secundum septentr.-orientalem partem lacus Vesijärvi et ad Vääksy, etiam in terra glareosa: Norrl. ant.; Hollola Upila: G. Björkstén!; [Asikkala] Urajärvi: Wainio herb.; Nastola: K. A. Lindbäck in Mela herb.; Sysmä Päjätsalo in summo cacumine! et Luhanka Markula!: Unon.; Sysmä Majave: K. W. Renqvist!; [par. Gustaf Adolf] r Putkijärvi: Bonsd.!; Jämsä Soravuori et ad Niemola et Ohasvuori: Hult coll., spec. e Jämsä iam legit Nikl.!; (p): Wainio Tav. or.; Korpilahti Paljakkavuori: Gadol. — Sa. Valkiala st fq: Hult Fört.; Valkiala: H. Melander in herb. lyc. n.; Taipalsaari fq in insulis partis australis lacus Saimaa: A. Arppe!; Villmanstrand Tuosansaari: alumn. Savander!; Lappvesi Parkkarila in rupibus lacus Saimaa: Sælan!; Nyslott in insula Simuna: Buddén.

Tb. st r Viitasaari plur. loc.: Broth., spec. ex »Etelävuori»!

— Sb. [Leppävirta] r Leppäsalo prope Rengaskallio et in insula quadam lacus Niiralanjärvi inter insulas Niirala et Pönkä: Enw.; Rautalampi Lassila: L. M. Runeberg! et E. Nyl. & Chyd.!; r: Mela, spec. in herb. e Kuopio Räimä; Kuopio (!) Kumpusaari

et sat cop. ad Ukon!ahti prope serratrinam Mustinlahti: Buddén; Kuopio non tantum in his locis, sed etiam in Vanunvuori 1890: Buddén in litt.; Pielavesi: Lundstr. — **Kb**. Nurmes ad Pyssynvaara et Kopras: Wainio Kasv., spec. e Lipinlahti Pyssynvaara!

Kuus. Rukatunturi: Nyberg!, cfr Wainio Kasv.; Pyhävaara: Brotherus & F. v. Wright!

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; Lapp, fenn. . . . alp.: Gürke p. 53; hvad finska Lappmarken angår, är artens förekomst därstädes högst osäker, ehuru den nog finnes i öfriga Lappmarker. — Om. Toholampi: realskoleeleven A. Gebhard!; uppgiften behöfver bekräftas. — [L. ent. Kilpisjärvi [Kilpisjaur] (Deutsch): Fellm. Lapp., jfr bl. a. Led. I p. 316—317; ehuru icke alldeles osannolik, förefaller dock uppg. mindre trolig, då Læst. ej omnämner arten. Aumärkas bör, att den upptages Pajala flerstädes: Backm. & H. p. 112; se äfven Bot. Not. 1883 p. 209.]

Hult (se under **Ta.**) och Caj. Kasvist, p. 141 framhålla, att arten förekommer i rapakivi-områdena af de resp. trakterna. — I **Ab.** Pargas nämnes, att den förekommer på sterila granitberg, men ej iakttagits på kalkbergen: Arrh. Ann.

Silene armeria L.

In hortis colitur et raro efferatur.

Hinc inde . . . subspont., ex hortis disseminata»: Nym. Consp. p. 89; odl. o. förvildad: Brenn. Flor., jfr äfven Mela Kasv. III, Alc. III o. s. v. — Sat. Karkku Järventaka, par år förvildad i trädgården, men numera utgången: Hjelt. — Ta. r [Tavastehus] »på en åker i närheten af Rapamäki (!) gård, enligt all sannolikhet förvildad»: Asp. & Th.; Tavastehus på en äng vid Sommarnöje: O. Collin!; Lammi eff.: Nordström!, jfr Norrl. s. ö. Tav. — Ob. Uleåborg [Oulu] Korkeasaari: Mela herb.

Silene anglica L.

Semel multos ante annos observata est.

Kon. »spontaneam observavi in hortis ad Kenjärvi»: Fl. Kar. p. 189; »procul dubio efferata»: Trautv. Incr. p. 110.

Denna form föres af Gürke p. 292 såsom varietet under S. gallica L.

Äfven några andra arter af detta slägte odlas eller hafva odlats i Finland, se t. ex. Medd. XXV p. 13.

Utom S. anglica och S. muscipula, om hvilken senare se längre fram, förekomma ett par andra arter af slägtet tillfälligt i landet och äro äfven representerade i H. M. F:s ruderatsamling. Så upptages: S. gallica L.

barlastplatser r [Ab.] Pargas, [Nyl.] Helsingfors Sörnäs: Alc. III. — Ob. Uleåborg barlast (Hougb.): Brenn. Obs., jfr Brenn. Flor. — Arten omnämnes såsom förekommande: Eur. omn. exc. . . . Scand.: Nym. Consp. p. 97. — Se f. ö. under S. anglica L.

S. otites (L.) Sm. Ab. Lojo Mongola på odlad äng 1886, men af kort varaktighet: Lindberg i bref. — Tillfälligt införd Sb. Jorois Järvikylä: Alc. III. Enl. senare meddelanden har arten funnits därstädes åtm. 1891 och 1892, men är numera utgången: Lindberg i bref.

S. dichotoma Ehrh. — Nyl. Helsingfors Djurgården vid Diakonissanstalten 1901: Lindb. herb. — Sb. Jorois Järvikylä Rautahovi på odladäng: N. Molander! och Lindberg i bref, jfr Lindb. Enum.

Silene acaulis L.

In summis Lapponiae partibus, unde rarius tantum descendit, frequenter provenit.

In alpestribus Utsjoki: Prytz; maxima pars Lapp.: Fries; Lapp. . . . alp.: Nym. Consp. p. 93 et Gürke p. 302, vide etiam DC. Prodr. I p. 367 et Led. I p. 303.

Li. per universum alpium jugum omnesque alpes maritimas [usque in ipso Nordcap] vulgatissime omnium . . extra altiores alpes . . . haud crescit, nisi unico loco in litore lacus Mandojäyri [Mandujauri] ad templum Utsjokense lecta: Wahlenb. p. 122 o. 123, cfr l. c. p. XVII et XXXIV; ad flumina Utsjoki et Tana fq cop.: Fellm. Lapp., cfr S. Castrén p. 353; r in glarea nuda in reg. alpina montis Saariselkä, lecta in Riitelmäpää: Hult Lappm., cfr l. c. p. 150 et 156; in alpibus Utsjokiae parcius, in subsilv. quoque reg. et subalpinam convallis flum. Utsjoki [spec. ad praedium sacerdotis!], ubi eam iam adnotavit Wahlenberg, satis frequenter descendit, sed ex alpibus Ailigas, ubi parcissime provenit, meridiem versus non lecta. [Rastekaisa SO 810]: Kihlm. Ant., spec. etiam e Mandojäyri!; Varangria austr. st fq plerumque cop. in reg. subalp. superiore et reg. alpina: Arrh. ant., spec. ex Angsnäs!; Bugönæs etc: Norm. Fl. Sp. p. 197, quem l. inspicias, vide etiam Hult alp. Pfl. p. 181, Blytt p. 1065 etc. - [L. ent. reg. alp. fq: Læst., cfr Grape p. 105 etc.; in reg. alpina ad Kilpisjärvi (!): Norrl. Lappm. p. 265; st fq in summa reg. alpina in alpibus Halti (NV 925 m), Halditshok [»Haltitschohko»] (SSV 1,094 m), in declivi septentrionali montis Angeloddi (705 m), Siekkinlahko et Kuonjarvaara: Lindén Bidr., cfr Medd. XVIII p. 244 et Bot. Centralbl. LXI p. 221.]

Lapp. ross. fq: Fellm. Ind.; in alpinis ad Mare glaciale vulgaris: N. I. Fellm.; Tshun: Broth. Wand. p. 6 et Mela Pl.!; Hibinä: Broth. Wand. p. 8!, spec. etiam leg. Selin! et Enwald & Hollmén!; Lujauri urt duobus locis: Kihlman!; Tuatash fq: Enw. ann., spec. leg. Hollmén!; reg. silv. r cop. in declivibus silvaticis ad ripam occidentalem fluvii Nuotjok inter fluvium et montem Podusoivi reg. alp. p in campis alpinis arenosis et lapidosis montis Podusoivi! copiosissime, Siuluoivi et Siulutoldi in campis cacuminis et declivibus alpinis superioribus cop., Vuojim (sat parce): Lindén Ant., cfr Medd. XIX p. 13; Ponoj: Knabe Pfl. p. 281; Orloff: Kihlm. Pfl. p. 130, cfr Kihlm. Ber. p. 16; enum.: Beket. p. 549—550, vide etiam Broth. Wand. p. 12 et 13; multa insuper adsunt spec. ex alpinis ad Mare glaciale lecta.

Silene muscipula L.

In saburra rarissime invenitur.

Oa. Vasa [vid ångkvarnen] på barlast (Laurén!): Sælan i (Prot. 7, IV, 1888) Medd. XV p. 222. — Anträffades [i Vasa vid ångkvarnen] 1888 i 10 à 12 exemplar med blommor och frukt: Laurén i Medd. XXII p 39.

Silene nutans L.

Satis frequenter in Fennia maxime australi provenit; ad septentrionem versus subito rarescit, sed usque ad 61° 40′ in Fennia media progreditur, dein autem etiam in parte orientali circ. 62° 20′ et in Fennia septentrionali inter 65° et 65° 50′ nonnullis locis in vicinitate Sinus bottnici lecta est.

Till.; Kalm; in collibus apricis st fq: Prytz; in Europae pratis: DC. Prodr. I p. 377; Eur. omn. exc. Lapp. . . .: Nym. Consp. p. 90; Fenn.: Gürke p. 316.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. et Laur. Fört.; p in parte media et occidentali territorii: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; Pargas p: Adl. et Arrh. Ann.; Eura: Lindstr. p. 116;

Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; [Muurila] rr ad vias in parte septentrionali territorii: Renv.; in insula sinus Halikko: E. S. Ekbom in herb. lyc. n.; Lojo Vanjärvi (Fr. Linder): His.; Lojo backen Hagaskytt: Hels.; Lojo Jalansaari (Tikkanen): Hult herb.; Vihti (fq): Printz; Vihti p ad Irjala, Hevonoja et infra jugum Lojo: Flinck; rr Pusula ad meridiem versus a pago Karjasjärvi in pineto nonnulla spec.: Wecks., cfr Sel.; in parte australi territorii [Mietoinen et Mynämäki] p = st fq planta collium propria, ad Kasula ad orientem et Pahikkala ad septentrionem versus: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 141; Nystad (!) st fq: Hollm. — Nyl. Hangö: Sand.; par. Ekenäs p: Häyr.; Kyrkslätt: H. Sourander in herb. lyc. n.; Mjölö: W. Nyl.; Helsingfors Brunnsparken: Hult coll.; Thusby r: Åstr. & H.; r Borgå! ad oppidum et Skafvarböle, Hogland! ad Pohjakylä cop.: Sæl. Ö. Nyl., cfr Brenn.; Borgå Kråkö: Sæl. ann.; Borgå Gammelbacka Tjufholmen sat cop.: Gadol.; Hogland Kiiskikylä! cop. 1871, Suurkylä in pratis (Sievers) 1873: Brenn. Till. p. 39, vide etiam sub forma. - Ka. Lavansaari: Brenn.; r Virolahti! in pago Koivuniemi, Nukari: Blom; Säkjärvi; J. V. Johnsson!; r Jääski Pelkola in declivibus aridis et marginibus fossarum viae publicae: Lindén! - Ik. p in regione finitima: Fl. Kar.; p: Malmb., spec. e Rautu!; Pyhäjärvi Vernitsa: Herlin!; [in arenosis maritimis et in vicinitate circa Siestarjoki [»Sestrorezk»]: Meinsh. p. 52-53].

Sat. Raumo, Eura (!): Malmgr.; Kjulo: E. Cedercreutz!; Ulfsby: J. E. v. Schantz in herb. lyc. n.; Björneborg p et parcius — sat cop. in lucis siccioribus, lapidosis et arenosis et in collibus juniperis vestitis: Häyr.; Björneborg Tahkoluoto ad Räfsö: Sæl. herb. — Ta. Tammerfors: Wirz. M. S.; Tammerfors Hatanpää: Leop. coll.; Sääksmäki r Rapola: Tikk.; Sääksmäki Lahis et Hakola: Kihlm.; Kangasala (Ilmoni): Sæl. kat.; in jugo arenoso prope sinum Isolahti lacus Längelmävesi, Pälkäne ad Tommola (Zidbäck): Leop.; [circa Tavastehus] (st fq): Asp. & Th.; Vanaja Harviala: Leop. coll.; Janakkala Turenki: Häyr.; st r Kopso, Iso-Äine, Paimila, Kurhila, Padasjoki, Kuhmoinen ad Alho, Harmoin etc.: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala (r): Nikl.!; Hollola Isosaari (Norrlin): Wainio ann.; Padasjoki Nystölä: Wainio herb.;

Kuhmoinen prope partem maxime orientalem lacus Lummene in lapidosis: Hult comm., cfr Hult tr. p. 196; Orivesi in rupibus: Borg! — Sa. Valkiala (p): Hult Fört., cfr Alc. III p. 125, num certa? — K1. Hiitola Pukinniemi: J. A. Fastberg!; Kronoborg Tarkinen: E. Juslin!

Kon. in insulis omnibus prope Kusaranda sat cop.: Kihlm., spec. e Pijd-ostrow!, cfr Medd. XVIII p. 150.

Ob. r in vicinitate orae Alatornio, Kemi, Simo Maksniemi!, Ii, Uleåborg (!): Brenn. Obs.; Uleåborg, Ii p: Zidb. in litt.; Uleåborg (st fq) Raatinsaari: Leiv.; [inter Kemi et Simo] p, Kemi Laurila, Mahlasaari (!) et Kallinkangas cop.: Keckm., cfr l. c. p. 14 et 16; Kemi: M. Castrén p. 330, cfr L. L. Læst. p. 295; Kemi ad praedium sacerdotis: Moberg Klim. p. 85, cfr Brenn. Obs. et vide etiam Diar. 1, XII, 1877; (st fq) circa Torneå: Jul. p. 283; enumeratur inter plantas, »quae in Ostrobottnia boreali immo ad summum Sinus bottnici usque adsunt»: Hellstr. Distr. p. 6; Alatornio Kallinkangas: Hougberg!, cfr Medd. IX p. 124; [r: O. R. Fries].

Södra Finl. och (norra el.) östra Lappl.: Fries; uppg. grundar sig på Fellmans utsago, som dock antagligen ej afser denna art. — Sat. Kyrö: Asp; knappt troligt, åtminstone har jag ej sett den därstädes. — Kl. p: Backm.; uppg. behöfver bekräftas. — Lapp. fenn. »Ad flumen Tuntsa in par. Kuolajärvi»: Fellm. Lapp., jfr Wainio Not. — Lim. ad Kantalaks: Fellm. Ind., jfr i afseende å hvardera Led. I p. 318 och Fl. Samoj. p. 12. Enl. exemplar i Fellmans herbarium afser uppgiften från Kantalaks S. tatarica: N. I. Fellm. p. 11 och LXI, hvarföre det äfven antagligen är fallet med den andra uppg. Anmärkas må med anledning af förekomsten i Ob., att arten i Sverige förekommer i Skellefteå: Backm. & H. p. 112 och Bot. Not 1883 p. 209.

Omkring Marinskoj station, Tsholmush: Günth. p. 34 i öfvers.; sannolikt är hvardera orten belägen utom flora-området.

Silene nutans var. glabra (Schkuhr) DC. 1).

Cum forma typica raro occurrit.

(Vulgaris) est in litore utroque isthmi Kareliae et in Fennia australi maritima: Fl. Ingr. p. 157, [ad typum verisimiliter

¹⁾ S. nutans var. glabrata Hartm.

p. p. spectat]; st r: Mela Kasv. III p. 52; Fenn.: Gürke p. 316.

Al. nondum adnotata. — Ab. Åbo prope Lillheikkilä: Hjelt; Kuustö: Sæl. ann. et herb.; Sagu Karuna Sandö in colle arido arenoso: Elfving!; Pargas (!) st r ex. gr. Skrabböle! in ins. Ålö: Arrh. Ann.; Halikko Åminne: G. Armfelt!; Lojo compluribus locis circa templum cum a: Lindb. comm.; Vihti: V. Fransman in herb. lyc. n.; cum f. typica saepius occurrit, sed multo parcius, ad Raimela »Saun maalla» valde cop.: Caj. Kasvist.; Nystad Putsaari; Hollmén! — Nyl. Borgå inter Källsund et Fladan (Fastberg): Sæl. ann.; Pyttis: Sælan & Strömborg! — Ka. Virolahti: Blom! nomine typi; Viborg (!) Kiiskilä: J. L. Krohn! — Ik. Rautu: G. Appelberg!; Pyhäjärvi Polvanniemi in ripa praerupta lapidosa: Lindberg!; [in reg. maritima: Meinsh. p. 52—53, vide etiam Fl. Ingr. p. 157 (supra comm.)].

Ta. Tammerfors in prato: alumn. A. Pahlman!; Kangasala: E. Juslin in herb. lyc. n.; Poltinaho prope Tavastehus in clivo arido: O. Collin! — Kol. Barkova ad flumen Svir: Günther!

Ob. in parte septentrionali rr Kemi, Simo Maksniemi!: Brenn. Obs.; (st r) Kemi Mahlasaari, Kallinkangas!: Keckm.; Kemi rr Viheriälä Kaijankangas!: Rantaniemi in Brenn. Obs.

Silene tatarica (L.) Pers.

In Lapponia et Fennia septentrionali nec non ad fines orientales rarissime invenitur.

Ad fluvium Kemense r (Dr Gröndal): Lilj. p. 179; ad fluvios Lapponiae Kemensis inter Inari et Muonioniska (Gröndal), ut puto in districtu Peltovuoma: Wahlenb. Fl. Suec. ed. I (Upsala 1824) p. 271, cfr l. c. ed. II p. 282, Prytz et Spic.; »legi ad ripas arenosas fluminis Kemensis inter Nousu et Pelkola locis paucis, sed prorsus defloratam»: Spic. I p. 19, cfr Fr. Nyl. Utdr. p. 191; Lapp. bor. or.: Fries; Lapp. or. (?): Nym. Consp. p. 91; Fenn. max. bor.: Nym. Suppl. p. 53; Lapp. Fenn.: Gürke p. 311, vide etiam Led. I p. 312—313 (et 777) et Lindb. Pfl. p. 14.

Kol, lectum a rustico Määttä ad flumen Svir: Not. XIII p. 485; Elfv. non comm.; hic locus nescio an in Rossia situs sit.

Ob. Kemi rr Ilmolansaari: Rantaniemi! in Brenn. Obs., cfr G. Granö in L. Y. 1899 p. 141. — Kuus. Oulanganjoki: F. Silén! et M. & J. Sahlberg!, cfr Wainio Kasv.; in ripa arenosa fluvii Oulanganjoki Suolaranta!, Kortesaari: Hirn Fört.; ad effluvium fluminis Oulanganjoki a lacu Paanajärvi in aggeribus arenosis: Montell!

Lk. in Lapp. kemensi et quidem ad flumen Kemense (Gröndal): Wahlenb. p. 122, cfr l. c. p. XXIV; in Lapp. kemensi a. 1788 leg. Gröndal (post eum vero nemo invenit): Fellm. Lapp.; Sodankylä ad fluvium Kemi: Eberh.!, cfr Wainio Not.; [Sodankylä] rr in ripa arenosa fluvii Kitinen prope habitaculum Koskenniska sat copiose occurrit: Blom. Bidr.!, cfr Wainio Not.; Sodankylä in litore arenoso vere inundato et in campo herbido ad Pelkosenniemi: Wainio Not., vide etiam Spic. et sub S. nutante.

Lim. Kantalaks (J. Fellman 1827!): N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXXIV, XXXVIII et Beket. p. 550; [Archangelsk: Sivén!, cfr Diar. 14, III, 1863 et N. I. Fellm.].

[Ett ex. har för länge sedan blifvit funnet i Ingermanland, norr om floden Neva, se härom Fl. Ingr. p. 158. De fyndorter, som upptagas hos Meinsh. p. 53, torde vara belägna i andra delar af Ingermanland; arten upptages dock äfven l. c. såsom förekommande: »Auf Schuttplätzen in der Umgegend der Hauptstadt.» — Vid Marinskoj station: Günth. p. 34. Orten torde ligga utom flora-området. — Angående förekomsten å orter på något längre afstånd från gränsen finnas för öfrigt flere uppg., se särskildt Ivanitzky p. 457.]

Silene viscosa L.

In litore australi raro legitur.

Kalm; in oris maritimis Finl. australis rr (Hellens): Prytz; Fenn. merid.: Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 89; Fenn. non nisi mer.-occ. (Aland, Aboa, Nyland): Nym. Suppl. p. 52, cfr etiam Led. I p. 313.

A1. [Eckerö] Signilsskär: Tengstr.!, cfr Bergstr. p. 131; in taeniis par. Lemland velut Askö, Föglö plur. loc. in taeniis exterioribus, inter Föglö et Kökar, Klåfskär: Arrh.; Sund Skarfven: E.

Erics.; Jomala in taeniis australibus: Palmgr.; st r Brändö in scopulo ad occidentem versus ab Åfva, Kumlinge Kråkskär, Ådö, Stor-Måsören ad septentrionem versus ab Enklinge: Bergr. — Ab. Aspö Vidskär cop.: E. R[euter]; Korpo Vidskär (S. Renvall): Lindb. comm.; Kimito: Malmgren!, cfr Zett. & Br.; Kimito Hiitis in taeniis Vänö: C. J. et A. Arrh.!; Bromarf Gunnarsöarna (G. Sucksdorff): Häyr.; Pojo: O. F. A. Bergroth in herb. lyc. n. -Nyl. Hangö: Alc. III; [in taeniis ad Ekenäs] Matgrufvan et Skogsgadden prope Jussarö: Häyr. Ber., spec. ex Ekenäs Julö!; Ekenäs p - st r et sat parce - parcius in taeniis extimis et exterioribus. velut in insulis extra Tvärminne (Storlandet et aliis), in rimis scopulorum [»bergsskrefvor»] saepe angustissimis: Häyr.; Ekenäs Tvärminne Björkskärsgrund: G. Sucksdorff!; in tectis caespiticiis vetustis domorum in Skatudden (!) et in scopulis taeniarum (fq): W. Nyl.; Helsingfors Skatudden ad viam etiam 1876, postea exstincta: Sæl. ann.; Helsingfors Skatudden etiam circ. 1890, nunc exstincta: Häyr.; Helsingfors Jollas: K. W. Natunen in Mela herb.; [Helsingfors] Stansvik: alumn. Hj. Henriksson in dupl.!; Helsingfors Rönnskär: Sæl. herb. et Brenner in dupl.!; Sibbo Söderskär [extra Pörtö] (alumn. K. A. Lassenius in dupl.!): Brenner in Medd. XIII p. 242; Sibbo Öster- et Vester-Tokan prope pharum Söderskär: Öhrnb.; rr in taeniis Borgå in insulis Tunn-(!) Glos-! et Sandholm: Sæl. Ö. Nyl.

A b. [Nystad] »v. 1893 yksi kapp. eräällä pihalla sinne tuodulla paino-

lastilla»: Söd.

Melandrium album (Mill.) Garcke.

In Fennia orientali, ubi ad 66° 15′ ad septentrionem versus lectum est, magna frequentia in primis in parte media provenit; in Fennia occidentali passim — satis raro obvium et, ut videtur, adventicium usque ad 66° 55′ lectum est.

Fenn. merid. et media: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 86; deest . . . in Lappon.: Nym. Suppl. p. 51, cfr

etiam DC. Prodr. I p. 386.

A1. p: Bergstr.; Geta Bonäs: E. Erikson in Diar. 1, III, 1884, spec. in dupl. e Geta Dånö!, ubi adnotatur: etiam in aliis

locis in taeniis par. Geta invenitur. — Ab. ad pharum [»båk»] Utö: Herlin!; r: Zett. & Br.; Åbo Hirvensalo sat cop.: Gadol.; ad fluvium Aura: Arrh. & Hollm.; Lemo prope Hannula, sed vix nisi adventicium: Hjelt; Pargas: [O. M.] Reuter in Medd. IX p. 149; Bromarf specimina pauca ad Söderstrand, etiam ad Hangö: Sand.; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; [Muurila] nonnulla spec. prope praedium Isontalo: Renv.; [Pojo] (»fq»): A. Nyl.; Pojo prope officinam Billnäs: Arrh.; p. Sel.; Vihti (!) (»st fq»): Printz; Vihti (r) tantum in prato Ridal ad viam ad stationem Nummela et Torhola in praedio Kuikku ipse vidi, Vanhala Joutila in agro Aro (E. G. Printz): Flinck; st r Pusula Ikkala, pag. Karjasjärvi, Pyhäjärvi in pago ad templum: Wecks.; Nystad tribus locis [ut videtur adventicium]: Söd. — Ny1. opp. Ekenäs in graminosis cultis circa templum: Häyr.; [Fagervik] unicum spec. ante paucos annos legi: His.; [Nurmijärvi] p singula spec : Stenr., spec. e Nurmijärvi Nygård: alumn. Strömborg in dupl.!; Helsingfors ins. Sumparn, Ängsholmen prope Drumsö: Sæl. ann.: Thusby r: Åstr. & H.; Borgå prope Grännäs: Sæl. Öfvers.; Borgå Näse in saburra: Gadol.; st r in Mörskom, Strömfors et Hogland!, p in reg. orientali [= Elimäki et Lappträsk: Sæl. & Str.]: Sæl. Ö. Nyl., cfr p. p. Brenn.; Hogland Suurkylä! 1871, Kiiskikylä 1873: Brenn. Till. p. 39; [Hogland] Suurkylä cop., Kiiskikylä: Sælan in Medd. XXV p. 76; W. Nyl. non comm. — Ka. p in reg. montana: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Sippola! et Fredrikshamn!; (r) Skräddar, Ala Urpala: Blom!; st r partem maximam in declivibus siccis, Räisälä Tiurinkoski, Kirvu prope templum! et Virola, Jääski Ahola, praedium Virola: Lindén, vide etiam sub Nyl. et Kl. — Ik. st fq: Malmb., cfr Fl. Kar. p. 193; [st fq: Meinsh. p. 55].

Sat. Birkkala: Malmgr.; Björneborg Torbonäs prope puteum [»brunn»], Kumnäs Tomtebo in horto et verisimiliter cum seminibus introductum: Häyr.; st r = r Karkku! Järventaka 1884, sed iam exstinctum, Nurmis, prope Pakkala et Kulju, Mouhijärvi prope Urmia, Hämeenkyrö ad Laitiala sat cop.: Hjelt. — Ta. Lemmettylä, Kuohijoki: Leop.; Sääksmäki (fq): Tikk.; [Kalvola] (r) prope stationem Iittala: Knabe Fört.; st fq: Asp. & Th.; p: Norrl. s. ö. Tav.; [par. Gustaf Adolf] (fq): Bonsd.; Luhanka (!)

p — st fq, Korpilahti Pohjola, copiosissime ad Taikinajärvi in par. Luhanka: Wainio Tav. or., vide etiam Hult tr. p. 196. — Sa. Mäntyharju: I. Tavaststjerna in Mela herb.; Villmanstrand Parkkarila, Ruokolaks, Särkijärvi cop. et Puumala Ahonpelto: Sæl. ann. et herb.; p, in par. Rautjärvi cop., circa pag. Narsakkala st fq: Hult. — K1. p, st fq ad Ladogam: Fl. Kar.; Kaukola Rami: Lindén; Parikkala p enum., Tyrjä sat cop.: Hann.; Valamo st fq: Sæl. ann.; p: Backm.; st fq: Hjelt. — Kol. p — st fq, in reg. aren. haud visum: Elfv., vide etiam l. c. p. 126.

Oa. Gamla Vasa: Alc. et Hjelt; Vasa (fq) ad molas vapore movendas, parce in nemore Vasa Hofrättspark 1884—85 et Gamla Vasa in aggere [viae ferratae] cop.: Laurén in Medd. XXII p. 37, 42 et 43; plantam sponte nascentem non vidi: Laur. in litt. — Tb. r Jyväskylä (V. N. Tavaststjerna), Uurais!: Broth., cfr Wainio Tav. or.; Karstula Ruotsila: Brotherus! nomine M. noctiflorum. — Sb. Leppävirta haud infrequens: Enw.; p: Mela, spec. e Kuopio! — Kb. Kide: Brand.!; Liperi r Autioniemi, Kolehmala et Parkkinen in Pesolansaari in lac. Pyhäselkä: Eur. & Hällstr.; rr unum alterumve spec. in agro turfoso ad Korhola in pag. Koli [par. Lieksa]: Axels. Putk., cfr l. c. p. 40. — Kon. (st fq) ad Onegam: Fl. Kar.; fqq in cultis per fere omne territorium: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 34.

Om. Gamla Karleby in saburra, ad Yxpila et Furuskär [spec. ex ambobus locis in dupl.!]: Hellström!; Brahestad Stor Kraseli [verisim. in saburra]: Blom in dupl.! — Ok. Kajana 1860: Malmgren!; rr Paltamo Siivola: Must. — Kp. p e Repola usque ad Uhtua, ad Kiimovaara, Tsholka, Vuosiniemi et Kolvasjärvi in Repola et ad pagos Piismalahti, Kiimasjärvi, Vuokkiniemi, Uhtua! (plur. loc.): Wainio Kasv.; Särkijärvi: Bergroth!; [Solovetsk: Knabe!].

Ob. Uleåborg in saburra: Hough. et Brenner in dupl.!; Toppila [in saburra]: Brenn. herb.; Toppila in saburra quotannis cum fructibus, sed haud numerose, Pudasjärvi (sec. alumnos): Zidh. et Zidh. in litt., cfr Brenn. Obs.; in saburra et locis cultis r Kemi ad oppidum, ad serratrinam Kallio in par. Simo cop. 1892: Keckm., cfr l. c. p. 17; Rovaniemi in agro: Rantaniemi in Brenn. Obs. [sine dubio adventicium]. — Kuus. ad

viam publicam prope templum [ad septentrionem versus]: Wainio Not., vide infra. — Kk. par. Oulanka r Vartiolampi!: Wainio Kasv., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 31.

Lk. in agro et culto ad pag. Kemijärvi (66° 43′) in par. ejusdem nominis: Wainio Not., cfr l. c. p. 32 et vide infra; multis deinceps annis in Kemijärvi: Zidb. in litt.; Kuolajärvi [Salla] in agro inculto in pago Salla [prope Peteri]: O. Möller!, cfr Borg Sel. et Medd. XXVII p. 91; etiam Kursu (Rantaniemi): Borg Sel.

Led. I p. 328 citerar oriktigt Prytz, Fellm. Lapp. och Fellm. Ind. under denna art i st.f. under *M. rubrum*. Anmärkas må för öfrigt, såsom äfven framgår af det ofvanstående, att arten ofta förekommer på barlast eller eljest såsom tillfällig; jag har bl. a. sett den vid Sörnäs nära Helsingfors. Förutom uppg. från **O** m. och **O** b. torde de från **O** a. (och möjligen äfven de från **O** k., Kuus. och Lk.) bero på dylik mer eller mindre tillfällig förekomst. Möjligt är dock å andra sidan, såsom Kihlm. framhåller, att uppg. från **O** k. och Kuus. ansluta sig till artens öfver hufvud taget afgjordt ostliga utbredning. Huru det förhåller sig med förekomsten i Lk., torde böra utredas. — Al. Det kan framhållas, att Bergstr. ej upptager arten från västra Åland [»BC Pp»].

F. rubella Hartm.—Nyl. [Hogland] på en gård i Suurkylä med hufvudformen: Sælan i Medd. XXV p. 76. Enligt senare undersökningar med all sannolikhet hybriden *M. album* × rubrum, se Prot. 4, X, 1902.

Enligt beskrifningen tillhörde ett ex. taget i **Ob.** [Uleåborg] Toppila 1886: Zidb. f. *rubella*, liksom jag tror mig hafva sett den i **Oa**. Vasa vid ångkvarnen Närmare undersökning af formen är dock tydligen nödvändig.

Melandrium album × rubrum.

In insula Hogland rarissime his annis lectum est.

Nyl. Hogland [Suurkylä in praedio]: Sælan in Prot. 4, X, 1902, ubi descriptio.

Exemplaret inlemnades först under namn af M. album f. rubella (se ofvan).

Melandrium rubrum (Weig.) Garcke.

In maritimis plerumque frequenter (interdum satis frequenter, interdum frequentissime), in alpinis, unde ad sutypis impr. ¹⁷, ¹⁹⁰⁴.

premam partem regionis silvaticae descendit, passim inveniri videtur, ceterum raro tantum et saepe fortasse adventicium obvium est.

Kalm; in nemorosis fq: Prytz; maxima pars Fenniae: Fries; Eur. plur.: Nym. Consp. p. 86, cfr DC. Prodr. I p. 386 et Led. Гр. 327.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; fq in nemoribus: Tengstr.!; fq: Arrh. et Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; Pargas st fq: Arrh. Ann.; [Muurila] nonnulla spec. prope Isontalo: Renv.; Bjärno ad praed. Pojo: E. G. Printz; fq: Sand. et A. Nyl.; Lojo in insula eiusdem nominis, Jalansaari: Hels.; Vihti r Vanhala Juotila in horto: Printz; Flinck ibidem non vidit 1892; Mietois cop. ad sinum, in primis ad Aarlahti: Caj. Kasvist., efr l. c. p. 141. - Nyl. par. Ekenäs fg et sat cop. - copiosissime prope litora inter et intra alnos: Häyr.; fq: His.; fq: W. Nyl.; Thusby (haud r): Åstr. & H.; st fq ad oram maris: Sæl. Ö. Nyl.; p: Brenn. — Ka. p. Blom; Viborg: Fl. Kar. — Ik. p. Malmb. [in vicinitate orae, unde spec.]; [in reg. maritima fqq et nusquam deest, in plagis a mari remotis aut non aut rarissime invenitur: Meinsh. p. 55].

Sat. st fq: Malmgr. [tantum ad vicinitatem maris spectare videtur]; Björneborg et Ulfsby p-fq (in Lyttskär tamen r secundum totam ripam) sat parce - sat cop. saepissime ad ripas, quae nunc sunt aut antea fuerunt, Hvittisbofjärd fq (K. G. Ollonqvist): Häyr., efr Häyr. Und. p. 30; Birkkala: A. Spåre in herb. lye n., cfr Carlss.; Viljakkala Ansomäki parce, certe spont.: Kihlm., vide etiam infra. — Ta. [Tavastehus] r: Asp. & Th.; Tavastehus in prato: W. Granberg!, vide etiam infra.

Oa. st fq: Malmgr., vide sub Sat.; usque ad Lappfjärd [prope deversorium] ad interiorem partem procedit: Hjelt; fq ad oram, sed non in interiore parte: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 8. - Sb. r: Mela, spec. e Kuopio!

Om. Nykarleby Kråkskär floribus albis: Laur. Växtf., vide sub Oa; fq in maritimis, (p) in interiore parte [»högre upp i landet»]: Hellstr., efr l. e. p. 137, Gamla Karleby etiam flor. albis!; fq ad oram, r in interiore parte: Tenn. - Ok. et Kp. vide infra.

Ob. fq: Jul. p. 284; fqq: Leiv.; fqq in vicinitate orae, in par. Ylitornio et Rovaniemi! r, in par. Kiiminki fq: Brenn. Obs., quem l. inspicias, cfr Brenn. Reseb. p. 78; fqq: Keckm., cfr Acerbi p. 128 et M. Castrén p. 332; Alatornio fq: Hougb. not.; [fq: O. R. Fries;] ex Heikkilä in sacell. Karunki ad meridiem versus st fq: Hjelt; rr et verisimiliter modo eff. Ylitornio Raanujärvi ad molam aquariam: Hjelt & H. — **Kuus**. in prato prope templum: Hirn Fört.!, cfr Medd. XX p. 9. — Kk. vide infra.

Lapp. fenn. rr et verisim. modo eff. Kittilä prope templum pauca individua: Hielt & H.!; Kittilä: Sæl, kat.; in radicibus alpium . . . Finmarkiae ubique fq, unde ad latera occultiora alpium omnium p adscendit: Wahlenb. p. 135; haud infrequens: Fellm. Lapp.; ad Kultala in Inari, in pratis graminosis et betuletis ad Köngäs prope Mare glaciale fq: Wainio Not., cfr l. c. p. 21 et 23, ut etiam Hult Lappm. p. 40, 41 et 93; ad inferiorem partem flum. Tenojoki usque ad Alaköngäs, Nävtämö: Kihlm. Ant., spec. a Jelve Köngäs ad flum. Tana-elv!; Varangria austr. p (- st fq) in lucis et ad rivulos reg. subalpinae: Arrh. ant.; in valle fluvii Paatsjoki p. E. Nylander & M. Gadd!, cfr Kihlm. Ant.; Varangria australis ex 8 locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 204, vide etiam Hartm. p. 230. - [L. ent. reg. alp., subalp. et silv. p: Læst.; propius ad Kilpisjärvi (!): Norrl. Lappm. p. 263; r in reg. alpina in ripa australi lacus Johkasjaur et septentrionali lacus Skatjajaur (parce), in saliceto ad Toskaljoki! sat parce, copiosius ad declive australe montis Angeloddi (680 m): Lindén Bidr., cfr Bot. Centr. LXI p. 221; circa Kaaresu'anto haud obvium: L. L. Læst. p. 292.]

Lapp. ross. fq: Fellm. Ind.; locis occultis fertilioribus fq: N. I. Fellm.; Ponoj: Montell!, cfr Medd. XXVI p. 192; Voroninsk: Kihlm.; vide etiam Beket. p. 550 et nomine *Lychnis sylvestris* et *L. dioica* et infra; Lindén Ant. non comm.

Sat. Huittinen: Car. p. 24; Nakkila: Å. G. H.!. Ehuru ej osannolika, vågar jag dock ej fullt förlita mig på dessa uppg.; det bör nämligen anmärkas, att arten åtminstone någon gång förekommer förvildad i gamla trädgårdar; så har jag sett densamma i Sat. Karkku Ruolahti. Detta bör äfven ihågkommas vid de öfriga uppg. från det inre landet; i synnerhet uppg. från Vihti, Thusby, Birkkala, Ta. och Kuopio låta miss-

tänka något dylikt. Måhända är äfven förekomsten i Kuus. att anses såsom tillfällig. Å andra sidan visar dock Kihlmans fynd af arten i Sat. Viljakkala, att densamma kan uppträda fullt spontant i det inre af landet. I samma socken nära kyrkobyn tror jag mig äfven hafva sett arten, men var ej i tillfälle att närmare undersöka, huruvida den var tillfällig eller ej. — Ta. Hauho: Herk.; uppgiften behöfver dock bekräftas. Förutom exemplaret från Tavastehus finnes i H. M. F. ett exemplar med ant. Tav. austr.: O. Hjelt i dupl.! — Uppgifves äfven från Sa. i mss t. ex. från Valkiala och Kerimäki, men uppgifterna förefalla osäkra; detsamma är äfven fallet med pågra uppgifter från Kl., hvarföre dessa här uteslutits.

Ok. Kajana r (O. Salonius): Must., jfr Brenn. Obs.; uppgiften är sannolik, men behöfver måhända bekräftas. — Kp. [Solovetsk [>Solovki>]: Beket. p. 550; ehuru sannolik, erfordrar äfven denna uppgift bekräftelse, då Bergroth, som exkurrerat tre somrar i Kp. och äfven besökt Solovetsk, ej sett arten.] — Kk. och Lapp. ross. Då jag icke ur Mela Pl. antecknat någon uppgift från Lim., Lv. eller Lp., då exemplar från dessa provinser, med undantag af Montells nyligen inlemnade, ej föreligga och då uppg. i Broth. Wand. p. 9, 11 och 13 äfvensom Beket. p. 550 hänföra sig endast till Lt. och Lm., har jag tills vidare ansett mig böra föra uppg. i Fellm. Ind. och hos N. I. Fellm. uteslutande till Lt., Lm. (och Lp.). Högst sannolikt är dock, att arten skall kunna påträffas såväl i Lim. och Lv. som i Kk.

F. carnea [Hartm.] Nyl. r ›Ingå Stormossen in prato Herrängen»: His.; i Borgå på Pörtö och i Strömfors på Sandholmen: Sæl. Ö. Nyl. — Sælan framhåller, att närmare undersökning är af nöden för att afgöra, om denna form möjligen skulle vara af hybrid natur.

F. albiflora. **O**b. Kemi rr Lassila, Räiskönkari hafsstrand: Rantaniemi i Brenn. Obs. — Ett hvitblommigt exemplar af arten omnämnes äfven från **Ny1**. vid Ekenäs: Häyr. Ber. — Se äfven under **O**m.

Exemplar med fyllda blommor äro antecknade från **Nyl**. Esbo Kaitans: Kihlm.

Arten hybridiserar hos oss med M. album (se ofvan).

Melandrium noetiflorum (L.) Fr.

Rarissime et, ut videtur, adventicium tantum in Fennia occurrit.

»In arvis arenosis Finl. austr. minus fq»: Prytz, jfr Led. I p. 314; södra och mellersta Finl.: Fries; »Eur. mult. (exc. . . . Fenn. plur.)»: Nym. Consp. p. 93, se äfven Herb. Mus. Fenn. II p. 131 och jfr Brenn. Flor., Mela Kasv. III etc.

Al. Finström Emnäs: E. Erikson! — Ab. Korpo: I. Ringbom!, jfr Zett. & Br.; Tenala: J. A. Öberg!; Lojo: Lindb. comm.; Nystad: Hollmén! — Nyl. Fagervik r: His.!; Helsingfors Sörnäs på barlast 1879: Öhrnberg i Sæl. herb.; Svartså nära Borgå (Fastberg): Sæl. ann. — Ik. Kivennapa prest-

gård på blomsterrabatt: Lindb. comm.l; [»in montosis silvosis ad Parkala [»Pargelovii) (Sobolewski): Fl. Ingr. p. 161 under namn af Elisanthe noctiflora Fenzl; »ziemlich selten»: Meinsh. p. 55]. — Sat. Kyrö: Asp; uppg. har säkert afseende på M. album, som ej omnämnes. - Ta. Tavastehus (O. ('ollin): Hult herb. och Hjelt herb.; »Hollola el. Kuhmois»: O. Hjelt!; exemplaret är dåligt och fyndorten dessutom osäker, jfr dock t. ex. Herb. Mus. Fenn. II p. 131. - Kl. Kronoborg: Nikl.!, se äfven Knorring p. 29. -Oa. Vasa på barlast: O. Hallstén!, Laurén! och Hjelt; Vasa ångkvarn sparsam 1884-85, Vasa hofrättspark par individer: Laurén i Medd. XXII p. 37 och 42. - Tb. rr Karstula Ruotsila: Broth.; exemplaret hör till M. album. - Sb. r 1872: Mela, exemplar från Kuopio Räimä!; Iisalmi (Suhonen): Hult herb. — Om. Gamla Karleby på barlast: Hellstr., jfr l. c. p. 136; exemplaret hör till M. album; härpå har måhända Kronoby Fiskarholm: Alc. III afseende. — Ob. [Uleåborg] painolastilla Hietasaaren puolella r [»8 PH»]: Leiv. — Kr.: Herb. Mus. Fenn.; måhända föreligger här något misstag; åtminstone känner jag ej, hvad uppgiften afser.

Melandrium apetalum (L.) Fenzl.

In summis partibus Lapponiae raro aut rarissime invenitur.

Maxima pars Lapp.: Fries; Lapp.: Nym. Consp. p. 871, cfr Wahlenb. p. XVI, DC. Prodr. I p. 386 et Led. I p. 326.

[L. ent. reg. alp. (p): Læst.; Saanavaara: Malmberg!, efr Norrl. Lappm. p. 265; Stormens hed: Wirz. M. S.; Halditshok: spec. olim in herb. Bot. byt. auct. Zidb.; extra territorium fennicum ad Guolasjaur: Lindén Bidr., vide etiam Fries p. 155, Hartm. p. 231 etc.]

Lt. ad isthmum Karelsgammen: Fellm. Ind., ofr N. I. Fellm., qui etiam spec. vidit, l. c. p. XXII et XXXIV et Beket. p. 550; Tsipnavolok: Brotherus!, ofr Broth. Wand. p. 12.

»In arenosis maritimis districtus Fælles dicti Norvegiae ultimae valde copiose»: Wahlenb. Fl. Suec. p. 299, jfr Wahlenb. p. 135 och Th. Fries p. 185; »men denne Angivelse refererer sig maaske snarere til Wahlbergella affinis end til W. apetala»: Blytt p. 1071. Norm. Fl. Spec. p. 205 anser åter uppg. kunna afse Karelsgammen och att den f. ö. bör utgå.

Melandrium affine (Vahl) Hartm.

Ut antecedens, sed etiam uno loco Fenniae maxime septentrionalis ad 66° 17′ lectum est.

In Lapp. Torn. rara et non nisi ad lac. Tornens. lecta, Lapp. fenn. (inar.) et or. (ponoj.) etiam adest: Nym. Suppl. p. 51, cfr Nym. Consp. p. 87.

Kuus. in scopulo ad flumen Kitkajoki nonnulla km e loco, ubi in flumen Oulankajoki influit: Montell!, cfr Medd. XXVI p. 67, 74 etc.

Li. Fællesdistrikterne (Wahlenberg): Blytt p. 1071, non omnino certa, vide infra et sub *M. apetalo*. — [L. ent. reg. alp. r: Læst., efr Hartm. p. 231, vix ad latus fennicum spectat.]

Lp. loco arenoso ad Katschkofka Lapp. Ross. bor. or. spec. nonnulla legi: N. I. Fellm.!, cfr l. c. p. XX et XXXIV; Sapadnijnavolok! et Dolozaja guba!, ambo prope Svjätoj-noss: A. H. & V. F. Brotherus.

Li. Det bör framhållas, att arten i Norm. Fl. Spec. p. 205 endast upptages från en lokal vid nedre Alten. Se f. ö. under *M. apetalum*.

Vår form föres af Ruprecht i Fl. Samoj. p. 24, ehuru med tvekan, till Wahlbergella angustiflora Rupr. — Trautv. Incr. p. 118, 119, 121, 122 och 123 anför arten under sex olika namn, ehuru W. angustiflora ej anses vara identisk med W. affinis; jfr äfven Fries p. 155 och 556.

Viscaria vulgaris Roehl.

In Fennia australi frequenter provenit, supra 62º subito rarescit et tantum ad 63º 15' procedere videtur, sed denuo in vicinitate orae occidentalis paucis locis inter 64º 50' et 65º 40' lecta est; denique ad 67º 10' in Lapponia maxime austro-orientali inveniri indicatur.

Till.; Kalm; in collibus apricis fq: Prytz; maxima pars Fenniae: Fries; Fenn.: Nym. Consp. p. 86; deest in Fenn. lappon. etc.: Nym. Suppl. p. 50; Fenn.: Gürke p. 283 nomine V. viscosa (Scop.) Aschers., vide etiam DC. Prodr. I p. 385 et Led. I p. 328.

Al. st fq: Bergstr.; fq: Bergstr. Beskr.; st fq = fq: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br., Arrh. Ann., Renv., A. Nyl., Sel., Sand. et Flinck; fqq: Wecks.; fq plus minusve cop.: Caj. Kasvist. — Nyl. Ekenäs st fq: Häyr.; st fq: His.; fq interdum copiosissime: Stenr.; fq: W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] (r): Brenn. — Ka. (p): Blom; fq: Lindén. — Ik. (p): Malmb.; [fq: Meinsh. p. 54].

Sat. st fq: Malmgr.; fq: Hjelt. — Ta. fq: Leop., Knabe Fört., Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; in parte australi par. Luhanka p, sed haud cop., Korpilahti Pohjola, Peuha, Vuarunvuori, Haukkavuori, Vällyvuori, Päiväkunta et Piililä: Wainio Tav. or. — Sa. st fq: Hult; Mikkeli (p): Hasselbl.; Pieksämäki r: Wainio ann. — K1. fq usque ad Ladogam borealem: Fl. Kar.; fq interdum cop.: Hann.; Valamo st fq: Sæl. ann.; fq: Backm.; Pälkjärvi st fq: Hjelt. — Kol. fq in reg. silv., st fq in reg. collina, desideratur in reg. arenaria: Elfv.

Oa. (**st fq**): Malmgr., vide infra; Kristinestad: Strömb. — Tb. non visa, nisi forsitan in parte maxime australi, vide sub Ta. — Sb. Leppävirta Monimäki (J. Tolonen): Enw.; r: Mela, vide etiam sub f. albiflora. — Kb. Tohmajärvi Everilä p: Hjelt; Kide (fq): Brand.!; Liperi r Pärnänvaara, Hovivaara!, Lammo et Mäkelä: Eur. & H.; st r (— p) in parte septentrionali territorii [inter Pielisjärvi et Höytiäinen] in declivibus saxosis montium nonnullorum ut Mustarintanen, Mellihtänvaara, Mustavaara, Portinkallio, parce, excepto monte Mustavaara, ubi frequenter obvia: Axels. Putk. — Kon. st r esse videtur, Mundjärvi, Suosaari et Jalguba (Simming!), Schuiskoi—Kivatsh (Selin!), Koselma (Sahlberg): Norrl. On.; Tiudie etc.: Günth. p. 34; inter Hallijärvi et Nim'ärvi, in insula prope Tolvoja, inter Koselma et Suoju: Kihlm.; Koselma: Ivanitzky!

Ob. r Kemi, Simo! etiam Nikkula, Ii, Kiiminki Ylitalo, Muhos: Brenn. Obs., quem l. inspicias; Alakiiminki: Eberh.; Ii (Carpén): Hougb. not.; Ii: Leiv.; r Simo Matala! prope templum cum sequente [V. alpina], ad Martimonoja: Keckm., efr l. c. p. 8 et 14; Kemi rr inter Yliherva et Kouri: Rantaniemi! in Brenn. Obs.

Lim. in declivi montis Shelesna cum *V. alpina*, inter Shelesna et Seredna: Mela Pl.

Såsom framgår af ofvanstående, har denna art hos oss en afbruten utbredning, om än afbrottet är ruindre skarpt markeradt än t. ex. för Silene nutans. (Oriktigt är därföre, att den upptages 1–14: Mela Kasv. III i st. f. 1–10, 12, 13, 16). Med anledning af denna afbrutna utbredning har jag ej heller betviflat Melas uppgifter från Lim., ehuru de icke bestyrkas af exemplar. För jämförelsens skull må nämnas, att arten i Sverige går upp till Skellefteå: Bot. Not. 1883 p. 209 etc.; på östra sidan till Ar-

changelsk: Fl. Samoj. p. 10 etc. Sannolikt synes, att äfven dessa fyndorter äro i någon mån isolerade. - Lychnis i Till. Icon. 127 föres af Fries Öfvers, till denna art (Lychnis Viscaria); likheten är dock ganska ringa. (). Hjelt Nat. åter anser den vara L. chalcedonica, emot hvilken tolkning främst måste anföras, att sistnämnda art blott förekommer odlad, under det figuren saknar tecknet för odlade växter; en säker bestämning torde vara nästan omöjlig. I Oa. uppger Strömb. arten blott från Kristinestads trakten, men ej för Vasa; Laurén omnämner den ej alls, hvarföre Malmgrens uppgift måste anses hänföra sig blott till sydligaste delen af provinsen, och äfven där torde frequensen vara alltför hög. (I detta sammanhang kan nämnas, att Häyrén iakttagit den blott på två ställen i Sat. Ulfsby). Den upptages dock till södra Österb.: Alc. III. - I Om. framhålles det uttryckligen, att arten saknas i Gamla Karleby-trakten: Hellstr. p. 135. Den uppgifves emellertid från Jakobstad på en med timotej besådd äng (expl. i elev L. Petersons herb.): Zidb. Oafsedt att denna uppgift härstammar från en skolelev och således ingalunda kan anses säker, synes det af densamma framgå, att arten här varit tillfällig. Ang. Mela Kasv. se ofvan. - Ob. omkring Torneå täml. allmän: Jul. p. 284; frequensen är säkert oriktig, och måhända gäller hela uppg. de närmast sydligare trakterna, då hvarken O. R. Fries eller Hellstr. Distr. upptager arten. Äfven funnen vid Uleåborg: Jul. Till.; uppg. upptages till närmare undersökning.

Var. albiflora (Sweet) Rouy förekommer sällsynt med typen. — »(Passim) cum typo»: Gürke p. 283. — Ab. Pargas: Arrh.; Lojo: Cygnaeus i Mela herb.; Mynämäki Linnavuori: Caj. Kasvist. — Nyl. Nurmijärvi: A. Sadenius i Mela herb.; Sibbo Skräddarby: Laurén!; Borgå: O. Hjelt M. S. — Ka. Vehkalahti Kannusjärvi: Sæl. Ö. Nyl. — Sat. Karkku Järventaka Kinttula, Birkkala Villilä: Hjelt. — Ta. Asikkala Urajärvi: Nikl.!; Sysmä: K. V. Renqvist! — Kl. Sortavala Telkinniemi: Wegelius! — Sb. Kuopio: Mela herb. — För min del har jag oftare sett en form med ljusröda blommor, t. ex. Sat. Birkkala Haavisto. Denna form bildar öfvergång till typen.

Arten hybridiserar med V. alpina.

Viscaria alpina \times vulgaris 1).

In Karelia australi a Sælan inventa est, cfr (Diar. 4, XI, 1882 in) Medd. IX p. 153.

Fenn.: Gürke p. 284.

Ka. Viborg Monrepos: Sælan l. c.!

Enligt Sælans beskrifning l. c. liknade en del exemplar mera V. vulgaris (f. subviscaria = perviscaria f), andra mera V. alpina (f. subalpina = peralpina f).

¹⁾ V. media Fr.

Viscaria alpina (L.) G. Don.

Satis frequenter —frequenter in montibus alpinis et ad flumina Lapponiae, ceterum, quamvis rarior, in plurimis provinciis usque ad oram australem invenitur.

»Lecta est in Pellinge Finlandiae DD Strandberg, inque insula Nagu prope Aboam a D. Leche»: Fl. Suec. p. 156; Kalm; iuxta flumina Finl. borealis st fq: Prytz; ad ripas fluminum et ad rupes Ostrobottniae borealis fq, in Nylandia ad Borgoam r: Spic. I p. 20; maxima pars Fenniae et Lapp.: Fries; Fenn. tota: Nym. Suppl. p. 50; Lapp. Fenn.: Gürke p. 283, cfr etiam Led. I p. 329 et Nym. Consp. p. 86.

Ab. Uskela: Nikl.!; [Muurila] (st fq): Renv., spec. e Muurila: Å. G. H. in dupl.!; Karis: O. F. A. Bergroth in herb. lyc. n. [non omnino certa], vide etiam supra. - Nyl. Kyrkslätt Pietilä (E. Boehm): Hult herb.; Kyrkslätt Qvarnby: Brenner!; Esbo Esbogård cop. (Poppius): Kihlm.; W. Nyl. vide Spic. et efr Rupr. Diatr. p. 23; Askola: J. E. Aro in Mela herb.; st r in parte occidentali [Nylandiae orientalis], ut in taeniis Borgå ad Pellinge (Linné), Mäntsälä prope fines Borgoam versus (K. Nordenskiöld), in Mörskom!, Artsjö et Anjala!: Sæl. Ö. Nyl., vide etiam sub Ka.; Elimäki: Sæl. & Str.; Hogland ad orientem versus ex Haukavuori: Schrenk p. 161, efr Rupr. Diatr. p. 23 et Brenn. Till. p. 39; [Hogland] Mäkiinpäällys: Brenn.; [Hogland] r in montibus ex. gr. Välikallio; Brenn. p. 447 et Brenn. Till. p. 39; [Hogland] Pohjakorkia cop., [Hogland] Huovinlimpi: Sælan in Medd. XXV p 76. — Ka. st fq in tota reg. montana [= e Sippola: Sæl. & Str.] usque ad Haapasaari! et Hogland: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Kotka!; copiosissime nonnullis locis jugi arenosi, per quod via publica fert inter Fredrikshamn et Villmanstrand: Ångstr. p. 49, cfr Fl. Kar. et de ambobus Rupr. Diatr. p. 23; st r: Blom, spec. a Virolahti Huittula [aut Hurttala!]; Vehkalahti, Virolahti ad pag. Virojoki cop.: Sæl. ann. et herb.; Rättjärvi Jyrkylä: Nerv.!, cfr Malmb.; iam e Viborg in conspectum veniens: Fl. Ingr. p. 165; in taeniis ad Viborg (E. Nylander): Fl. Kar. p. 193, cfr Malmb.; Viborg in scopulis ad Monrepos (!): Sælan!, cfr Medd.

IX p. 153; rr nonnulla spec. deflorata in monte in Papinsaari ad templum par. Antrea: Lindén.

- Sat. Hämeenkyrö: alumn. Åström!, confirmatione egeat, cfr tamen Desideratkat. p. 22 et Alc. III. Ta. rr in declivi montis alti inter Vaania [in par. Hollola] et Vesivehmas [in par. Asikkala]: Norrl. s. ö. Tav.! Sa. Villmanstrand: E. Nyl. & Chyd. et F. Nylander!; in vicinitate oppidi Villmanstrand non vidi: Sæl. ann. K1. »in par. Impilaks ad Suursalmi (Bergström!) et Viipula (rr Backm.), dein in Puutsalo atque in insulis petrosis inter Puutsalo et Kortela pluribi cop. vidi»: Norrl. Symb.
- **Tb.** r Viitasaari Konginkangas! et Säynätvuori: Broth.; Virdois Toriseva: Brotherus! et Hjelt; Pihlajavesi in monte ad lacum prope templum vetustum: Norrl. n. v. Tav.! **Sb.** nondum visa est. **Kb.** Liperi r Pärnänvaara: Eur. & H.!
- **O**k. in ditione Kajanensi: Hellstr. Distr. p. 10; Kajana: Malmgren!; r Kajana in Jauhokallio, Sotkamo Vuokatti (Petterson): Must.; in vicinitate templi par. Sotkamo: Brenn. Reseb. p. 66, spec. adscr. Sotkamo Sapso!, vide etiam Brenn. Obs. Kp. Russki Susovoj prope Kemi f. nana petraea Fr.: Bergroth & Lindroth!
- Ob. [Uleaborg] Toppila r: Leiv.; in parte septentrionali p, in maxima parte r, in valle fluvii Simo, Kiiminki (!), Uleåborg (!): Brenn. Obs., quem l. inspicias, spec. in herb. ex Ylitornio Ainiovaara; Pudasjärvi prope templum et ad viam publicam inter Nyvnäjä et deversorium Korento (Brotherus & F. v. Wright): Broth. litt.; p Kemi (!) Kallinkangas, Laurila, Ylivalmari, Kellolahti, Majaputansuu et Rastinpää, in valle fluvii Simo Matala et Kalliokoski, in parte litorali par. Simo autem non visa: Keckm., efr l. c. p. 16 et M. Castrén p. 334; Torneå: Jul. p. 284; [r: O. R. Fries; Alkkula (!) Maanselkä: Nyberg!; Rovaniemi ad deversorium Ruokanen prope fluvium Kemi: Eberh.; Rovaniemi ad templum: Kihlm.; p - st fq ad flumina majora, ceteroquin r Turtola in monte Korpivaara, Ylitornio prope Raanujärvi, [Pullinki copiose]: Hjelt & H., cfr l. c. p. 107, vide etiam Hellstr. Distr. p. 9. — Kuus. Maanselkä [»Selkosella»] ad Manninen et ad Nuorunen (!): Wainio Kasv., spec. in dupl. e Näränkävaara!; p: Sahlb. Fört.; Rukatunturi!, Pieni Mutkavaara ad prae-

dium Mäntyniemi: Hirn Fört.; enumeratur etiam F. Nyl. Utdr. p. 153. — Kk. Oulanka Kivakka! et Päänuorunen: Wainio Kasv.; Keret: Brenner!

Lapp. fenn. p-st fq ad flumina majora, ceteroquin r Muonioniska Saivio ad Äkäsjoki: Hjelt & H.; [(fq) in ripis arenosis secundum amnes: Samz. p. 186;] in declivibus arenosis riparum, campis duris ripisque lapidosis fluviorum (fq): Blom Bidr., cfr Kihlm. Beob. p. 11; interdum in ripis fluminis Muonio: Norrl. Lappm. p. 258; per totum alpium jugum praecipue in latere ejus suecico ubique frequenter . . . unde etiam in pratis subalpinis et ad ripas fluviorum per Lapponias silvaticas suecicas praecipue septentrionales p descendit: Wahlenb. p. 134, cfr l. c. p. XIX et XXXI; in alpibus atque ad flumina fq: Fellm. Lapp.; Sodankylä in monte Pyhätunturi, ad Kalkkivaara. pag. Sodankylä et st fq inter Kaaretkoski et Rovanen, in litore et in elivis litoralibus in Maanselkä et prope Kopsusjärvi, Inari st fq ad Kultala et ad Ivalojoki et p etiam ad Törmänen et Kyrö et fq ad Paatsjoki: Wainio Not., cfr l. c. p. 26 et 32; Pallastunturit p: Hjelt, vide etiam L. Y. 1898 p. 174; Ounastunturit in reg. subalp. et longe in reg. silvaticam descendens: Sandm. p. 31, cfr l. c. p. 32; st fq in reg. silv.: Hult Lappm., efr l. e. p. 39; [Kuolajärvi] ad ripas fluvii Tuntsa, non autem ad ripas fluvii Tenniö: Borg Sel.; in ripa arenosa ad Jibmonsu'anto flum. Vaskojoki!, in ripis flum. Tenojoki multis locis ex. gr. ad Paksusammali, Jorgastakka, Onnela, [etiam] ad rivum Pakananjoki: Kihlm. Ant.; Paatsjoenniska: E. Nylander & M. Gadd!; Puolmak: Th. Fries Resa p. 26; nonnullis (4 à 5) locis in Varangria austr. etc.: Norm. Fl. Spec. p. 209, vide etiam Blytt p. 1068, Norm. ann. p. 14 etc. — [L. ent. reg. (alp. et) subalp. fq, reg. silv. p: Læst.; p — st fq in ripis et arenosis reg. subalp., st r in reg. alpina Tenonmuotka - Johkasjaur (parce hic illie), Saivaarri, in alpinis Halti, Angeloddi (S 672 m) et ad Toskaljaur: Lindén Bidr., vide etiam Hartm. p. 232 etc.]

Lapp. ross. fq: Fellm. Ind.; locis arenosis ex. gr. ad Ponoj, Kola alibique p cop.: N. I. Fellm. (cfr l. c. p. XLV); enum.: Beket. p. 550; e Lim., Lv. etc. enum.: Mela Pl.; reg. alp. st fq sed parce in declivibus alpinis lapidosis, in fissuris rupium

et in campis alpinis: Lindén Ant.; spec. adsunt ex omnibus hujus territorii partibus.

Ab. Hirsalö (Ingelius?): O. Hjelt M. S.; uppg. införes såsom anmaning till vidare undersökning. — Oa. Vasa: elev Ehrström!, men ej sedd af Laurén eller någon annan botanist, hvarföre sannolikt torde vara, att exemplaret ej härstammar från Vasa. — Om. Pulkkila (elev Sandström): Zidb.; ehuru mycket sannolik, bör uppg. ännu bekräftas.

Lychnis flos cuculi L.

Frequenter (aut satis frequenter) in Fennia australi provenit, ad 62° vel 63° in parte interiore rarescit, sed in parte orientali usque ad 67° 10', in occidentali non supra 65° 50' inveniri indicatur.

Till.; Kalm; in pratis humidis fq: Prytz; maxima pars Fenniae: Fries; Eur. omn. exc. . .: Nym. Consp. p. 85; exc. etiam Lapp. plur.: Nym. Suppl. p. 50, efr etiam DC. Prodr. I p. 387 et Led. I p. 330—331.

A1. fq: Bergstr. et Arrh.; Bergr. ex hac provincia non comm., sed nonne praetervisa? — Ab. fq: Zett. & Br.; (r?) Iniö Norrby et Söderby: Bergr.; st fq — fq: Arrh. Ann.; fq: Sand., Renv., A. Nyl. et Flinck; st fq: Sel.; (fqq): Wecks.; fq — st fq: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 139. — Nyl. fq: His.; fq interdum sat cop.: Stenr.; fq: W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; (p) in pratis: Brenn. — Ka. Lavansaari: E. Nyl. Ber. et Brenn.; fq: Blom et Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [fqq: Meinsh. p. 54].

Sat. fq: Malmgr.; st fq: Hjelt. — Ta. fq: Leop., Knabe Fört., Asp. & Th., Norrl. s.ö. Tav. et Bonsd.; in par. Luhanka et Korpilahti maxime australi fq — st fq saepeqve cop., saltem ad Tammijärvi non tantum: Wainio Tav. or. — Sa. (fqq): Hult. — K1. fq: Fl. Kar. et Hann.; p: Backm. — Kol. fq — fqq, ad Mandroga p — st fq: Elfv.

Oa. fq: Malmgr. et Laur. Växtf. [ad taenias et plagas maritimas hoe in primis spectare puto]. — Tb. Jyväskylä Laurinniemi: Wainio Tav. or.; r? Viitasaari Säynätlampi: Broth.!; Pihlajavesi r?: Norrl. n. v. Tav. — Sb. Leppävirta (fq): Enw.!; r: Mela; Kuopio: Buddén; Nilsiä: P. Suhonen in Mela herb. —

Kb. Tohmajärvi Everilä: Hjelt; Liperi in primis in parte occidentali: Eur. & H., spec. e Simananniemi!; inter Pielisjärvi et Höytiäinen non visa: Axels. Putk. p. 40; Wainio ex hac provincia non comm. — Kon. fq — fqq (e Selki et Jänkäjärvi non adnotata): Norrl. On., vide etiam Günth. p. 34.

Om. st fq, r in interiore parte: Hellstr.; p ad oram: Tenn.; Pyhäjoki Lill-Annala in prato: Lackstr.; Brahestad: Blom! — Ok. vide infra. — Kp. Kemi et in insulis inter Kemi et Solovetsk: Malmgren! [= Lr in Herb. Mus. Fenn.]; fq in reg. litorali, plus minusve r in parte interiore provinciae: Bergroth in Medd. XXI p. 21, spec. e »Stora Keliak» prope Kemi! [et Solovetsk!; Solovetsk: Selin!]

Ob. [Uleåborg] r (Julin junior): Jul. Fört. p. 102; usque ad Uloam: Hellstr. Distr. p. 6; Uleå: Eberh.!; Uleåborg (»fq»); Leiv.; Hailuoto: W. Nylander!; in parte septentrionali rr Simo ad templum, in parte maxime australi r Utajärvi Myllyranta, Muhos ad Matokorpi!, Uleåborg, Hailuoto: Brenn. Obs.; rr prope templum par. Simo in Sikaluoto circ. 8 spec.: Keckm., efr l. c. p. 14; Torneå: G. Granö in L. Y. 1899 p. 141. — Kk. r Kiestinki ad Vuarankylä: Wainio Kasv.

Lim. ad pagum Kantalahti! et in insula vicina Voronja: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXVIII et XXXVIII, Herb. Mus. Fenn. II p. 131, Beket. p. 550 etc., spec. in Pl. arct.

Sb. Iisalmi fq: M. & J. Sahlb.; den höga freqvensen är sannolikt vilseledande. — Ok. st fq: Must.; Paltamo och Kajana spridd: Brenn. Obs. Den jämförelsevis höga freqvensen är efter all sannolikhet vilseledande. Någon annan specialuppgift än Mustonens framgår ej af Brenn. Obs., hvarjämte arten alldeles icke upptages från detta landskap i Wainio Kasv. I detta sammanhang kan framhållas, att arten äfven i Norge är allmännare i kusttrakten: Blytt p. 1066.

Med hvita blommor finnes arten från Nyl. Borgå Kråkö Lakasundsudd: Brenner! — Sat. Hämeenkyrö Tuokola: Hjelt.

Lychnis chalcedonica L. upptages redan af Till. (se äfven ofvan p. 24) och säges vara: pallm. och af ålder odl. i trädg.p: Alc. III. Numera har, skulle jag tro, artens kultivering aftagit. — Nyl. Kyrkslätt Koskis förvildad: Brenner! — Uppgifves såsom odlad: [Nyl. Mäntsälä] Frugård 1808: Medd. XXV p. 13 och i Ta. Lempäälä: Elfv. Ant. p. 36.

Agrostemma githago L.

Passim — satis raro in parte australi vel in primis austro-occidentali, cum segete etc. autem, quamvis rarum et adventicium, in parte occidentali usque ad 67° 25' inveniri indicatur. Anno 1903 cum seminibus avenae e Rossia permultis locis importatum est, quam ob rem aucta et frequentia et copia provenit.

Till.; Till. Icon. 58 [mala]; Kalm; inter segetes in Finl. mediali st fq: Prytz; in agris provinciarum australium et meridionalium, Leppävirta: Wirz. pl. off.; Fenn. merid.: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 85; deest in Fenn. bor. et Lapp. tota: Nym. Suppl. p. 50; Fenn.: Gürke p. 282, vide etiam DC. Prodr. I p. 387, Led. I p. 332 etc.

A1. p: Bergstr.; Finström Godby et prope templum, Sund Högbolsta: Arrh. & K.; Sottunga Kyrklandet ad Kovik: Arrh.; Geta Finnö in agro secalino, ad praediola Långvik et Isaksö in agris avena consitis, Saltvik circa Ovarnbo: Ch. E. Boldt; Sund in compluribus agris secalinis circa Mångsteckta et aliis locis: Prim. p. 65; Jomala in pago ejusdem nominis cum var. nana: Laur. Fört.; r Brändö Thorsholma: Bergr. — Ab. p. Zett. & Br.; r Iniö Äppelö: Bergr.; Pargas st fq in insula Alön, ceterum p: Arrh. Ann.; Reso: I. Ringbom!; Bromarf pauca specimina ad Östanberg et Kansjärvi: Sand.; Halikko: Nikl.!: [Muurila] rr in agro avena consito ad Isontalo 1894: Reny.; r Leikkilä prope lac. Silmä forsitan cum avena introductum: Sel.: Lojo praediolum Gunnars: Hels.; Lojo Iivars et Paloniemi, Karislojo Maila: Ch. E. Boldt; Vihti (»st fq»): Printz; Vihti (rr) tantum ad Haapkylä et unicum spec. in agro secalino ad pag. Vanhala: Flinck; r Pusula Karjasjärvi Hiiska in agro avena consito ad lacum Tarkeila et in agro avena consito ad Hyrkkölä Röysti ambobus locis cop.: Wecks.; [Mietoinen et Mynämäki] saepissime [»sangen usein»] in agros partis australis Vicia sativa consitos aliis cum seminibus introductum: Caj. Kasvist.; Nystad in coemeterio novo (Cajander), in agro prope Pietilänlahti: Söd.; A. Nyl. non comm. — Nyl. r Fagervik: His.; Kyrkslätt Hvitträsk sat cop.: Sæl. ann.; [Nurmijärvi] p in agris,

praecipue in agris avena consitis nonnullis annis parce: Stenr.; r ad urbem: W. Nyl.; Nordsjö (Chydenius): Sæl. ann.; Thusby haud fq: Åstr. & H.; Borgå r prope oppidum: Sæl. Öfvers.; p: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Strömfors Reimars!; Hogland Suurkylä unieum spec. parvum ad litus: Brenn. Till. p. 39! [f. nana]. — Ka. ins. Haapasaari: Sæl. herb.; Lavansaari: E. Nyl. Ber. et Brenn.; r? tantum in parte interiore in agris avena et hordeo consitis in Kirvu prope templum, Virola! et Tietävälä, Jääski Laitila: Lindén; Blom non comm. — Ik. p: Malmb.; Käkisalmi: Wartiainen!; [fq in tota Ingria: Meinsh. p. 56].

Sat. r Norrmark!: Malmgr., efr Gadd Sat. p. 48; Raumo: K. R. Paqvalin! et Wallenius in dupl.!; Kjulo: Wirz. ann. [forsitan confirmatione egeat]; Ulfsby in saburra: U. Lojander in herb. lyc. n.; Huittinen: Car. p. 24; Huittinen cult.: Lyd.; Hvittisbofjärd r (K. G. Ollonqvist): Häyr.; Karkku Koskis multos annos ante, Järventaka 1902, Fulkkila 1895, Tuomisto 1893, Nurmis 1891, Kulju ad villam rusticam 1899, his locis unum alterumve specimen, Kulju in agro avena consito satis cop. 1900, parce 1901, non visum 1902, Birkkala Korvola 1891, Hämeenkyrö prope Pakkanen 1901: Hjelt, vide infra; Birkkala: Carlss.; Kyrö: Asp; Jämijärvi in agris 1868, verisim. cum hordeo e Dania importatum: Carlsson p. 4. — Ta. [Sahalahti] ad Pakkala in agro hordeo consito, Pälkäne p (Zidbäck): Leop.; [Kalvola] in segete (haud infrequens): Knabe Fört.; Orivesi cum segete ex aliis plagis introductum: Salov. p. 10; Hauho: Herk.; Tavastehus: O. J. Willstedt in herb. lyc. n.; p: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala rarius: Nikl.!; Sysmä Nya Olkkola: Unon.!; [par. Gustaf Adolf] (fq): Bonsd.; st r Luhanka Judinsalo, Avosalmi, Kesäin et »Sarvan sydänmaa»!: Wainio Tav. or. — Sa. Valkiala p: Hult Fört.; Kerimäki: E. Nylander!; Villmanstrand Parkkarila in agro avenaceo: Sæl. ann.; »in agris avena consitis circa sacerdotium Ruokolaks st fq sec. Londén, ipse non vidi»: Hult; Mikkeli Ristimäki! in oppido et ad deversorium Tenhola: Hasselbl. -- K1. (st fq) ad Onegam usque: Fl. Kar.; Uukuniemi: Nikl.!; [Parikkala] r Kangaskylä, Tyrjä, Kivijärvi: Hann.; p: Backm.; tantum ad Jaakkima Lahdenpohja: Hjelt. - Kol. Petrosavodsk (Günther): Norrl. On.

Oa. r Lillkyrö: Malmgr.; Lappfjärd (Nyström): Strömb.; Närpes: Nordl. p. 19; Malaks: Hellstr. Distr. p. 13; Ilmola Vitting, sed vix prorsus sponte natum, Närpes Öfvermark in hortis: Hjelt; Laurén in hac prov. non ipse vidit. — Tb. r Jyväskylä (W. N. Tavaststjerna): Broth. et Wainio Tav. or. — Sb. Leppävirta Vokkola 1875: Enw.; st r: Mela; Kuopio Vehmassalmi et Rönönsaari: Buddén; Kuopio Huuhanmäki: K. W. Natunen in Mela herb.; Iisalmi: Lundstr. — Kb. Kide: Brand.!; Liperi p: Eur. & H.; Kontiolahti Kunnasniemi in agro hordeaceo: Sæl. herb.; st r nonnulla spec. in agris ad pag. Koli [in par. Lieksa] et in propatulo in [Kontiolahti] pag. Romppala inter alias herbas inutiles: Axels. Putk.; r tantum in pago Lieksa: Wainio Kasv.! — Kon. r Suosaari (Simming!), Tiudie: Norrl. On., cfr Fl. Kar.; ad Tiudie non vidi: Kihlm.; inter segetem: Günth. p. 34; Sennoguba: Caj.!

Om. Jeppo Ruotsinkoski in agro *Vicia sativa* consito (Y. Roos): Laur. Växtf.; cum segete importatum: Hellstr., cfr l. c. p. 137. — Ok. r Paltamo Leppiniemi in agro hordeo consito 1872: Must., cfr Brenn. Obs.

Ob. Liminka: Hellström!; r Rovaniemi, Tervola! Saari, Kemi, Simo, Kiiminki, Uleâborg, Muhos, Liminka: Brenn. Obs., quem l. inspicias; [Uleåborg] p Toppila in saburra etc.: Leiv.; (fq) in Kemi: Jul. p. 283; st r in oppido Kemi parce florens 1892, in agris prope serratrinam Vasankari in par. Simo 1889: Keckm.; Kemi in agris adventicium: Rantaniemi in Brenn. Obs.; Alatornio Torpa p in agris secalinis, verisimiliter seminibus importatum: Hougb. not. — Kuus. Hännilä in agro avena consito: Hirn Fört.!, cfr Medd. XX p. 9.

Lk. in culto ad pag. Sodankylä in par. ejusdem nominis parce obvium lectumque: Wainio Not. [sine dubio seminibus aliis importatum].

Att arten i de flesta delar af landet är att betrakta såsom mer eller mindre tillfällig är otvifvelaktigt och framgår redan af flertalet uppgifter. Så inneslutes i Wainio Not. uppg. inom klammer; detsamma gäller uppg. hos Keckm. Visserligen användes icke denna beteckning i Brenn. Obs., men icke desto mindre tror jag säkert, att arten både i **Ob**. och **Ok**. bör anses såsom alldeles tillfällig. Anmärkningsvärdt synes mig vara, att Agrostemma i de trakter i **Sat**., där jag exkurrerat. åtminstone under senare

tid, om man undantager Kulju, ej ens två år efter hvarandra visat sig å samma ställe. Prytz' freqvens synes antyda, att den förr varit allmännare. Detta är enl. Schüb. p. 310 förhållandet äfven i Norge, och här, liksom där, beror detta sannolikt därpå, att utsädet förr kanske oftare än nu togs från mer sydligt belägna länder och säkert mindre väl rengjordes, jfr Medd. XXVI p. 19. Arten är nämligen allmän i Danmark, Östersjöprovinserna och likaså längre söderut.

Sedan ofvanstående nedskrifvits, synes emellertid Agrostemma af tillfälliga orsaker åter plötsligt börjat uppträda rätt allmänt. Den felslagna skörden 1902 vållade, såsom kändt, att stora massor hafreutsäde, särskildt från Ryssland, infördes till Finland 1903. Visserligen föreligga ännu endast ett fåtal uppgifter öfver de förändringar i floran, som härigenom förorsakats, men redan dessa uppgifter gifva vid handen, att en stark ökning i artens utbredning ägt rum. Så visade sig arten i Sat. på ett mycket stort antal åkrar både i Karkku och Birkkala och stundom i stor myckenhet. Likartade uppgifter, att arten varit ytterst allmän och ymnig öfverallt, där den sydryska syarthafren kommit till användning, har jag antecknat från Hufvudstadsbladet 1903 N:o 203 B, 220 (flere uppg.), 244 äfvensom L. Y. 1903 p. 222. - Framhållas bör, att fröna af Agrostemma betecknades såsom »yleisin kaikista» »rikkaruohosiemenistä Etelä-Venäjän mustassa kaurassa»: Lindberg i L. Y. 1903 p. 140, se äfven bl. a. Hbl 1903 N:o 266. (Uppgiften i L. Y. 1903 p. 222, att Agrostemma varit allmän äfven i den hvita hafren från Canada, beror däremot enligt Lindberg troligen på något misstag.)

Var. nana Hartm. förekommer bland hufvudarten, i hvilken den utan gräns torde öfvergå. (Den särskiljes alldeles icke af Gürke). Följ. uppg. äro mig bekanta. — Al. Geta nära kyrkan: Hult herb.; Finström Bergö Norrgård med hufvudformen: E. Reuter; Loviselund: Å. G. H.!; [Sund] i en åker nära Mångsteckta: Prim. p. 65; se äfven under hufvudarten. — Ab. Pargas Gunnarsnäs: Arrh. Ann.; [Karislojo] r mellan Leikkilä och Haarijärvi: Sel. — Nyl. Nära Borgå: Sæl. herb.; Lovisa: E. Sibelius!; se äfven ofvan ang. Hogland. — Ka. Några exx. på Haapasaari: Sælan i Medd. XXV p. 79; Kirvu vid prestgården: Lindén! — Sat. Euraåminne Lutta: Kl. Wahlman! — Ta. Vanaja Aulanko: O. Collin! — Sa. Villmanstrand Parkkarila: Sæl. herb.; r sacerd. Ruokolaks (!): Hult. — Kl. Uukuniemi: Nikl. i Sæl. herb. — Se äfven Brenn. Flor., Mela Kasv. III etc.

A. coronaria L. anföres, ehuru med frågetecken, såsom odlad i [Nyl. Mäntsälä] Frugård 1808: Medd. XXV p. 13. Åtminstone på 1860-talet såg jag arten ofta i trädgårdar, men, enligt hvad jag tror mig hafva observerat, har odlingen af densamma numera aftagit.

Dianthus barbatus L.

Saepe colitur et interdum in hortis antiquis partis australis subsponte occurrit.

Allmänt odl.: Alc. III, jfr Brenn. Flor., Mela Kasv. IV och Medd. XXV p. 13. — Ab. [Mynämäki] Toisinaan istutettuna ja metsistyy silloin usein: Caj. Kasvist. — Nyl. förv. i trädgårdar vid Helsingfors: Sæl. ann. — Ik. Käkisalmi förv. i en trädgård 1883: Sæl. ann. — Sat. Karkku Kauniais och Järventaka förvildad i trädgårdarna: Hjelt. — Sb. Odlad i Hirvilahti by invid Kuopio: Elfv. Ant. p. 41. — Ob. [Uleåborg] *tål vintrarna*: Jul. p. 22.

Sannolikt hänföra sig de uppgifter om fleråriga *Dianthus*-arter, som förekomma i Elfv. Ant. p. 42 o. 43, delvis till denna art, liksom den väl äfven ingår bland de »flere sorter» nejlikor, som odlas i **Li**. Toivoniemi på kalljord: Nordling p. 313.

Dianthus deltoides L.

Frequenter in Fennia australi et media ad circ. 63º provenit; ad septentrionem versus quamvis raro ad 65º 50' in parte occidentali inveniri indicatur, in parte orientali 64º 40' vix superat.

Till.; Kalm; in pascuis et pratis duris elevatis fq: Prytz; maxima pars Fenniae: Fries; Eur. plur. exc. . . . Lapp.: Nym. Consp. p. 101, cfr etiam DC. Prodr. I p. 361 et Led. I p. 281.

A1., Ab., Ny1., Ka. et Ik. fq omnes fere auctores inveniri indicant.

Sat. (p): Malmgr.; st fq-fq: Hjelt. — Ta. fq: Leop., Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; st fq: Wainio Tav. or. — Sa. fq: Hult. — K1. fqq: Fl. Kar.; fq: Hann., Backm. et Hjelt. — Kol. st fq-fq, in reg. aren. haud adnot.: Elfv.

Oa. p: Malmgr.; st fq: Laur. Växtf. — Tb. st fq: Broth. — Sb. fq: Enw. et Mela; M. & J. Sahlb. ex lisalmi non comm. — Kb. fq: Brand. et Eur. & H.; st fq, parce per totum territorium: Axels. Putk.; st fq in Repola et Lieksa, ut in par. Nurmes in vicinitate lac. Pielisjärvi: Wainio Kasv. — Kon. fq, in Saoneshje st fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 34.

Om. st fq: Hellstr. et Tenn., spec. e Kalajoki!; r Siikajoki [»Sykajoki»]: Jul. p. 283. — **Ok**. Kajana: Malmgren!, cfr Brenn. Reseb. p. 67; r Kajana »Ruununpuodin ja oluttehtaan välillä», Paltamo Immola in prato ad Hövelöjoki: Must.; rr Paltamo (Zidb.): Brenn. Obs. — Kp. fq in vicinitate lac. Särkijärvi, (maxime) ad septentrionem versus ad Ontrosenvaara [circ. 64° 5′—64° 10′]: Bergroth in Medd. XXI p. 20, spec. e Kevättömärvi! et Rukajärvi!; Torgunjärvi [64° 40′]: Bergroth in litt.; Soroka: Beket. p. 549.

Ob. rr Torneå, Kemi, Simo, Uleåborg, Hailuoto: Brenn. Obs., quem l. inspicias, spec. ex Uleå in insula Raatti!; Uleå: Eberh.!; Uleåborg Linnansaari: Hougb. not.; [Uleåborg] (st fq) prope Linnansaari, Kirkkomäki: Leiv.; st r Simo Sikaluoto prope templum 1885 et sat cop. 1892, Mattila 1890: Keckm., cfr l. c. p. 14; plur. loc. in Kemi et Torneå vidimus: Hellstr. Distr. p. 6, efr Herb. Mus. Fenn. II p. 131.

Uppräknas i Brenn. Reseb. p. 76 bland de växter, som hafva sin nordgräns vid Uleåborg. Den förekommer dock, såsom framgår af det ofvanstående, ännu nära Torneå; måhända är dess utbredning afbruten-

Al. st fq: Bergstr., men fq: Bergstr. Beskr. m. fl. — Al. och Ab. p — st fq i Kumlinge, Brändö och Iniö. Ej antecknad från Gustafs och Töfsala. Säkerligen förbisedd»: Bergr. — Ab. st fq: Renv.; fqq: Wecks.; »Mietoisten pitäjä ja Mynämäen pitäjän aukia fq, muuten st fq»: Caj. Kasvist.

Till åtskillnad från var. glaucus användes benämningen vulgaris DC, t. ex. Mela Kasy. III.

Dianthus deltoides var. glaucus (L.).

Cum forma typica raro occurrit.

R: Mela Kasv. III.

A1. Geta Möckelgräs: Hult ann. et herb.; »Sottunga Kyrklandet vid kyrkvärdens gård»: Arrh. — Ab. Nådendal (E. Rindell): Arrh. & Hollm.; Piikkis: Lindb. comm.; Pojo: alumn. A. Forssell in Mela herb. — Ny1. Ingå Svartbäck: Brenner!; Strömfors ad Storby: Sæl. Ö. Nyl.! — Ik. r Kakki Kirjola: Malmb.; Valkjärvi: Lindb. comm.

Sat. rr Karkku Järventaka in Kinttula: Hjelt; Birkkala: Carlss. — Ta. (p): Leop.; Sääksmäki (O. B. Lindgren): Tikk., spec. vidi in Hult herb.; Teisko nonnullis locis ex. gr. Isokovero prope templum: H. Tranberg comm.; Luhanka Keihäsniemi:

Wainio Tav. or.! — Sa. Sääminki Kalkuunniemi (ab alumnis): Buddén; Kerimäki: O. A. Kosonen! — K1. Kronoborg: E. Juslin! — Kol. Vosnessenje: Cajander & Lindroth!

Oa. Lillkyrö: C. J. Forsberg!; Kuortane: Karsten!, efr de ambobus Malmgr. et Laur. Växtf. — Sb. r: Mela, spec. e Kuopio! — Kon. Tiudie (Kullhem!): Norrl. On. [num eadem forma ac reliquae?]

Dianthus arenarius L.

Raro, sed interdum copiose, in arenosis Fenniae a provinciis australibus usque ad Lapponiam infimam orientalem (ad circ. 66° 20′) invenitur. His demum annis in plagis septentrionalibus adnotatus est.

In campis arenosis Finl. medialis rarius: Prytz; in arenosis Fenniae interioris et australi-orientalis a Tavastmon par. Ikalis per Tavastiam, ¹) Nylandiam orientalem et Kareliam (p) cop.: Spic. I p. 18; maxima pars Fenn.: Fries; Fenn.: Nym. Consp. p. 104; Fenn. (non nisi) in mer. et or. (oneg.) adest: Nym. Suppl. p. 60, cfr DC. Prodr. I p. 364 et Led. I p. 284 et vide W. Nyl. Distr. p. 73.

Ab. Kiikala Kaarikangas in praedio sacerdotis: Herlin!, cfr Medd. XXIII p. 80; Lojo prope stationem viae ferratae: Tikkanen in Hult herb. — Nyl. ad pag. Tvärminne prope Hangö: Sæl. ann.; in arena [Ekenäs malm!] ad viam magnam inter Ekenäs et Bro: His.!; ad viam publicam, quae ab Ekenäs ad Karis fert, ut etiam in aliquot [»en del»] locis ab hac remotioribus parcius — sat cop.: Häyr. [ad eundem atqve antecedens locum spectat]; Hyvinkä (Sievers): Öhrnb. — Ik. in arenosis ericetis reg. finitimae (st fq): Fl. Kar.; in arenosis in Käkisalmi!, Pyhäjärvi, Sakkola et Valkjärvi (!): Malmb.; Kuolemajärvi: E. Nyl. Ber.! [= Ka. in Herb. Mus. Fenn.]; Valkjärvi Kiviniemi—Pasuri: Sæl. herb.; Valkjärvi Vaalima: Lindberg!, vide etiam Knorring p. 29, Thesl. Dynb. p. 63 et 69; [ingenti copia in collibus arenosis isthmi (fere totius) Kareliae ad limites gubern. Petropolitani: Fl. Ingr. p. 152; Poklonnaja—Gora etc. interdum copiosissime: Meinsh. p. 51].

¹⁾ Vide infra.

Sat. r »Ikalis mo»: Malmgr.!; Hämeenkyrö in jugo arenoso ad orientem versus a catarracta Kyröfors sito cop.: Printz in litt.; Kankaanpää prope s. d. »Kungskällan» (E. L. von Juhlin in litteris): Sæl. ann.; [Ikalis Tavastmon] prope praediolum Sormenpelto ad meridiem versus a Soininharju, caespites minores in summo jugo Soininharju et dispersus complur, locis in parte australi hujus arenosi: Herlin p. 148, ubi descriptio locorum, vide etiam tabulam geographicam eiusdem; e »Tavastkyro skogen» commemoratur iam a H. G. Porthan 1794, vide Bref till M. Calonius, Helsingfors 1886, p. 126. -- Sa. Valkiala (st fq), copiosissime ad stationem Uttis: Hult Fört., cfr Sæl. Ö. Nyl.; inveniri dicitur in arenosis par. Valkiala, Luumäki et Joutseno: E. Nyl. & Chyd.; Nyslott 2 spec.: Hasselbl.! — K1. ad Koivunoja in Impilaks (Backm.), Valamo! haud procul a monasterio: Norrl. Symb.; Ruskiala Huoppaniemi! ad fines par. Pälkjärvi, Korpikallio sat cop.: Hjelt Ant. p. 66.

Kon. In insulis Ivantshoff et Hjed-ostrow! prope Kusaranda in ripa alta glareosa: Kihlm., cfr Medd. XVIII p. 150, Herb. Mus. Fenn. II p. 131 etc.

Ok. Sotkamo prope fines par. Kuhmo in arenoso ad viam publicam cop. in loco parvo: Zidb., cfr Medd. XX p. 27 et Brenn. Obs., spec. ex eodem loco leg. A. Lund!; Sotkamo in vicinitate Outojoki ad viam publicam Kuhmo versus $10^{-1/2}$ km a templo par. Sotkamo copiosissime in jugo arenoso: J. E. Aro in Medd. XXV p. 64 [idem locus ac antecedens]. — Kp. cop. in iugo Puvassyrjä! ad septentr.-occidentem versus a Jyskyjärvi, ut etiam in campis arena volatica tectis ad pag. Suopaissalmi! ad 65°: Bergroth in Medd. XXI p. 24.

Lv. Kusomen in litoribus maris arenosis (alumn. J. Hämäläinen & I. Juselius!): Montell in (Diar. 3, III, 1900) Medd. XXVI p. 67.

Nyl. Pyttis (Kekoni?): O. Hjelt M. S.; uppg. är tydligen osäker, men införes här såsom anmaning till vidare undersökning. — Ka. Kymmene (Ahlqvist): Wirz. M. S. — Ik. Muola [»Mola»] (Wirzén): O. Hjelt M. S. — Sat. Lill-Raumo, Tavastskogen (Porthan och Ehrström): Wirz. M. S. Wirzéns uppg. såväl från Lill-Raumo, Muola som Kymmene låta antagliga, men böra dock bekräftas. — Ta. Upptages från Tavastland: Alc. III; uppg. stödjer sig antagligen på Spic., men åtminstone Tavastmon och trakten närmast ve-

sterut föres numera till **Sat**. Emellertid har jag sett ex., som uppgifvits vara från Sääksmäki (: K. R. Lindgren i herb. lyc. n.), men denna upp gift behöfver yttermera bekräftas.

Dianthus superbus L.

Ad litora marium fluminumque Lapponiae orientalis et orientalis partis Lapp. occidentalis, ut etiam ad superiorem partem Sinus bottnici frequenter occurrit: in Fennia orientali, quamvis diminuta frequentia, usque ad fines australes procedit, in Fennia occidentali non infra 64° 35′ vel 64° 40′ ad meridiem versus invenitur.

Ostrobottniae praesertim ad templum Kemi: Fl. Suec. p. 147, cfr Linné Iter lapp. p. 173; Kalm; in Finl. boreali solo sabuloso st r: Prytz; in litoribus sabulosis maris septentrionalis ultimi Finmarkiae prope . . . sinum Varangriae copiose . . . denique ad summum finem Sinus bottnici praecipue in coemeteriis templorum Torneå et Kemi, unde etiam ad fodinam calcis prope Akankoski Lapponiae kemensis: Wahlenb. Fl. Suec. p. 280; Fennia bor. or. et maxima pars Lapp.: Fries; Carel. Lapp. or. (ross. fenn.) Ostrob.: Nym. Consp. p. 104; Fenn. etiam cetera bor. (Kuus., Kk.): Nym. Suppl. p. 59, cfr etiam Led. I p. 285 et vide infra.

Kol. r ad Nikola, Mandroga et Porog! locis nonnullis inter frutices ad ripas fluminis Svir: Elfv., efr Herb. Mus. Fenn. II p. 131; in viciniis urbis Petrosavodsk (!) plur. loc. ad margines viarum publ. nec non ad ripas arenosas ins. Ivanoff (Günther): Norrl. On.; ad flumen Svir multis locis inter Vakrutschei et Vosnessenje, ad Ivina! a Latva fere ad ostium, inter Petrosavodsk et Selkä, denique ad Ylä-Ostretschina, Kuslega et Djevitschi ostrow: Caj., spec. etiam e Nimpelto!

Kon. in Karelia rossica et ad Onegam (p): Fl. Kar.; Koselma (Simming!), Dvorets (Günther!): Norrl. On.; in insula ad Tolvoja parce: Kihlm., vide etiam Günth. p. 34.

Om. rr Paavola, Revolaks: Brenn. Obs.; Paavola, Frantsila (Helaakoski): Zidb. in litt. — Kp. Kemi: Selin!; in regione litorali circa fluvium Kemi!: Bergroth in Medd. XXI p. 21, spec.

etiam e [Solovetsk!], Kemi Russki Gusovoi!, Tuhkakoski!, Tar-koanjärvi!, ad effluvium fluvii Outtojoki ex Urkeeanjärvi!, vide etiam Lindr. Lisät. p. 6.

Ob. Rovaniemi secundum fluv. Ounasjoki in parte maxime septentrionali r Alajääskä, magis ad meridiem versus p, secundum fluvium Kemi in par. Rovaniemi, Tervola et Kemi!, ut in vicinitate opp. Torneå fgg, in vicinitate litoris in Simo st fg. In maxima parte prov. [»Obor»] r Simo, Pudasjärvi, Ii, Uleåborg, Kempele, Liminka: Brenn. Obs., ubi multae adnotationes afferuntur; in prato par. Liminka maxime certe australi suo loco (W. Nylander): Hellstr. Distr. p. 19, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 131 [nunc magis ad meridiem versus indicatus est]; ad litus sinus Kempele (F. Nylander): Brenn. herb.; [Uleåborg] (st fq) prope Laanila: Leiv.; terminum australem attingit ad Uleåborg (!): Brenn. Reseb. p. 76 [inferius procedit]; Pudasjärvi; C. Brander in dupl.!; (r) ad ripam fluvii Kemi (!) et Torneå (!) ad templum: Jul. p. 283, cfr M. Castrén p. 338 et O. R. Fries; [Simo et Kemi] st fq = r, in parte litorali st fq, sed frequentia manifesto minuitur ab Ylikärppä in Simo et species omnino deest in interioribus territorii partibus: Keckm.; p in valle amnis Kemi: l. c. p. 16; Kemi! fqq, sed in partibus interioribus non obvius: Rantaniemi in Brenn. Obs.; prope Torneå, cop. ad fluv. Kemi: Hjelt & H. p. 92; Alatornio Torpa: Hough!, cfr Backm. & H. p. 108, ubi nisi ex hac par. non commemoratur; Rovaniemi inter templum et Vikajärvi: Kihlm.; in parte boreali par. Rovaniemi r ad Alajääskä!, in parte meridionali hujus par. autem p in collibus ripariis et interdum, ut ad Otti prope Tarkiainen, cop.: Hjelt & H., cfr l. c. p. 92, vide etiam supra, infra et H. G. Porthans bref till M. Calonius [1794], Helsingfors 1886, p. 126. — Kuus. sat cop. ad Kirkonkylä et plur. loc. ad Paana järvi!: Wainio Kasv.; p: Sahlb. Fört.; complur. locis Rajala, Paanajärvi Mäntyniemi!, Oulankajoki: Hirn Fört.!; Rajala: Montell! - Kk. Oulanka ad Vartiolampi, Oulanka, Kankahinen et Päänuorunen, Kiestinki cop. ad Valasjoki!: Wainio Kasv.; copiosissime ad Knjäsha: Ångstr. p. 51.

Lapp. fenn. Kittilä (!) (rr) in pago: Hjelt & H.!; [Sodan-kylä!] fq — fqq in ripis arenosis campisque siccioribus saepe

copiose: Blom Bidr., vide etiam Kihlm. Beob. p. XVII-XX et 12; per Finmarkiam p ex. gr. . . . ad Varangriam parcius nec non in parte silvatica infima Lapp. kemensis rarius, ex. gr. ad Akankoski iuxta flumen Kitinenjoki in rupe calcarea fq: Wahlenb. p. 121; in Utsjoki ad »Köngäanniska» [= Alaköngäs: Kihlm. Ant.] cop. nec non alibi per totam Lapponiam parcius: Fellm. Lapp.; fq in Kemijärvi e Luusua usque ad Vuostimovaara, fq abundanterque etiam in Sodankylä ad flumina Kemijoki, Tenniöjoki, Arajoki et Kitinen septentrionem versus usque ad pag. Sodankylä (67° 25') et Martti et Seitajärvi, in rupibus et pratis campisque graminosis ad Köngäs prope Mare glaciale haud r: Wainio Not., cfr l. c. p. 6, 21, 31 et Hult Lappm.; Kuolajärvi circa ostium amnis Naalioja ad Tuntsajoki: Stjernvall in Medd. XIX p. 18; [Kuolajärvi] parce ad Vuorijärvi, frequentior in monte Niskavaara ad eundem lacum: Stjernv., cfr Stjernvall p. 218; [Kuolajärvi] ad ripas fluvii Tuntsa, non autem ad ripas fluvii Tenniö: Borg Sel.; nobis tantum modo in Varangria obvius: Kihlm. Ant.; non adnotatus nisi in herbidis litoreis [ad Nyborg!] et Mäskelven, Bugönæs (Kihlman): Arrh. ant.; Näytämö: E. Nylander & M. Gadd!; copiosior in Varangria austr. [»Fælledsdistrikterne»], quam ad intimam partem sinus Varangrici: Lund Beretn. p. 45; Varangria austr. enum. e 12 locis [Nyborg etc.]: Norm. Fl. Spec. p. 211; Elvenæs: Granit & Poppius!, vide etiam Norm. p. 252 et cfr Lund p. 77, Th. Fries Resa p. 62, Norm. ann. p. 14, Blytt p. 1073, Hartm. p. 234 etc. - [L. ent. Hætta: Soldan 1859!, vide iam Fl. Lapp. p. 133.]

Lapp. ross. per omne kolaicum territorium ad litora sabulosa fluminum, exceptis in desertis, nec non in litore maris (p) cop.: Fellm. Ind.; ad litora sabulosa marium fluminumque, ut etiam ad lac. Imandra fq: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXVIII et Beket. p. 549; copiosissime ad Kantalaks: Ångstr. p. 51; e permultis locis enum.: Mela Pl.; reg. silv. r Hietaniemi ad ostium fluvii Nuotjok et ad catarractam Tuloma! cop. in declivibus arenosis: Lindén Ant.; in interiore parte legit Palmén!, ut adsint spec. ex omnibus hujus territorii partibus.

»In Lapponia Tornensi semel lecta fuit planta haec, quae in Suecia rara, in Finlandia vulgatissima, quam per totam viam videre licuit»:

Fl. Lapp. N:o 170 p. 133; uppg. måste anses vilseledande, hvad Finland angår.

Ab. **förekommer förvildad i parken vid Bagarla*: Zett. & Br.; huruvida uppg. hänför sig till denna art är dock måhända osäkert. -- [I k. Äldre uppg. från Parkala [Pergola] anser Ruprecht afse D. arenarius: Fl. Ingr. p. 153. Meinsh. p. 52 uppräknar D. superbus endast från sydgebitet, jfr l. c. p. XXII.] — O m. Pyhäjoki prestgård odlad i trädgård och har spridt sig ut på lindor i närheten: Zidb. — Uppgifves äfven från Brahestad (enl. elevuppg.): Zidb. — Kar. ross. Sahlb. Bidr. upptager *allmän öfver hela området med undantag af reg. campestris* [Kol.]. Ehuru detta, åtm. hvad Kon. angår, ej torde vara riktigt, anser jag likväl vara skäl att ej helt och hållet förbigå uppgiften. — Ob Många uppg. hos Clarke [X p. 4 med not, 30 och 47] anföras i Brenn. Obs., hvarföre jag ej upprepar dem; här må tilläggas, att arten äfven iakttogs mellan Pello och Naamijoki: Clarke p. 399 i öfvers.

Hae indicantur varietates:

Var. albineus Wainio **Kuus**. Mäntyniemi in vicinitate lac. Paanajärvi: Wainio Kasv.!, ubi describitur. — **Lk**. haud rara ad Kairala, Hietasuvanto et pag. Sodankylä in Sodankylä: Wainio Not.

Enskilda exx. af arten uppgifvas dessutom hafva hvita blommor, så från Kol. Nimpelto: Cajander!, **Lk.** Vuorijärvi på Niskavaara: Stjernv., hvilka uppg. väl böra föras hit. Se äfven Herb. Mus. Fenn. II p. 131.

Var. pumilus Fr. Rr: Mela Kasv. III. — [Kp. Solovetsk: Selin!] — Lapp. ross. Cum forma typica p: N. I. Fellm.

Enl. A. Falck, Bidrag till kännedomen om den sydsvenska vegetationens ursprung, Lund 1868, p. 56, är »den form, som förekommer i norska Finmarken och vid Torneå, [liksom trol. i hela Finland], skild från den sydliga formen och tillhör *D. Wimmeri* Wichura, hvilken såsom bekant är en bergsform af *D. superbus* L.» Denna åtskillnad har jag dock icke funnit bekräftad af senare författare.

Dianthus alpinus L. Anföres för Finl. af Wied. & W. p. LXXXIX; att uppg. är oriktig framhålles: Rupr. Anal. p. 154 not.

Såsom kändt höra flere arter af slägtet *Dianthus* till våra trädgårdars vackraste prydnader och åtminstone en del odlas med framgång i hela landet. Så upptages:

D. caryophyllus L. redan af Till. och uppgifves såsom allm. odlad: Alc. III, jfr äfven Brenn. Flor. och Medd. XXV p. 13. Härom nämnes:

Ofta förvildad i trädgårdar [i sydligaste delen af landet] och länge kvarstående, så t. ex. i Lappviks trädgård vid Helsingfors: Sæl. ann:

Ang. såväl D. plumarius L. som D. chinensis L. nämnes: Ofta odlad i trädg.: Alc. III; jfr om den senare Medd. XXV p. 13.

Se äfven i afseende å odlade Dianthus-arter Elfv. Ant. p. 42 och 43 äfvensom Nordling p. 315. — Ang. $D.\ barbatus$ se ofvan p. 34.

Gypsophila fastigiata L.

Rarissime, quamvis saepe copiose, a 60° 40′ ad 67° 20′ invenitur.

In arenosis Finl. interioris rr ex. gr. ad viam publicam in campo arenoso Säckylensi: Prytz; Fenn. bor. (Lim., Kuus.), mer.-or. (Ik.): Nym. Suppl. p. 57.

Ik. in arenosis ad lacum Suvanto (Bær): Rupr. Diatr. p. 22, efr Fl. Kar. p. 189, Fl. Ingr. p. 155 et Malmb.; ad viam publicam prope pag. Pasuri in par. Valkjärvi: Malmb.! et Lindberg!; Sakkola: I. Berner!; Muola »Katrlampi» [nonne Kotilampi?]: M. & J. Sahlberg!; [Meinsh. p. 50 et alii tantum e locis longe a Fennia remotis enumerant].

Sat. Vide infra.

Kuus. r cop. in declivibus montis Ruskeakallio ad lacum Paanajärvi: Wainio Kasv., spec. inde retulerunt Nyberg!, M. & J. Sahlberg! et Montell!; in rupe ad Jyrävänkoski!, Ruskeakallio: Hirn Fört.

Lim. ad litus arenosum insulae Vysokij lacus Imandrae fq: Brenn. Add.!, efr N. I. Fellm., l. e. p. XX, XXVI et XL, Diar. 5, XI, 1863, Beket. p. 549 etc.

Tillfällig i mellersta och östra Finl.: Fries. I afseende å denna uppgift bör ihågkommas, att arten före 1863 ej fanns representerad i finska samlingen och att Prytz uppg. allt fortfarande icke är fullkomligt säker. Enligt hvad man nu känner om artens utbredning, måste emellertid Fries' uppg. betecknas såsom vilseledande. — Hvad uppg. från Sat. Säkylä (: Prytz, se ofvan) angår, så finnes därifrån visserligen ej exemplar och Sat. är dessutom den enda provins i västliga delen af Finland, hvarifrån arten är uppgifven — de öfriga fyndorterna ligga alla öster om 47° 25′ long. — men växtlokalen förefaller mycket antaglig, hvarjämte arten upptages från Säkylänkangas [C. R.] (Sahlberg): Wirz. M. S., eller såsom det i Wirz. ann. uttryckes fullständigare »juxta viam publicam inter Wirzenoja et Säkylä»,

hvilken uppg. sannolikt ej grundar sig på den föregående. Från **Sat**. Kokemäki finnas exemplar af elev A. Polviander!, hvarjämte Lindberg sett skolexemplar från trakten af Kokemäki [Kumo], taget af Thyra v. Knorring. Ehuru jag icke vågar fullt förlita mig på att fyndorten är riktigt angifven, synes artens förekomst i dessa trakter dock vara tämligen säker.

Gypsophila paniculata L.

In saburra rarissime occurrit et in hortis colitur.

Odl. i trädg. och funnen å barlastplats: Alc. III, jfr Brenn. Flor.

Nyl. Vid mynningen af Borgå å ganska allmän: Gadolin!, jfr Sælan i Prot. 6, XI, 1886 etc.; iakttagen af Gadol. både 1885 o. 1886. — Oa. Vasa vid ångkvarnen: Laurén i Medd. XXII p. 37. — Ob. Uleåborg: S. W. Liljeblom!, jfr Sælan l. c.; Uleåborg Toppila 1882—84—86 ensam l. fåtalig: Zidb., jfr Brenn. Obs.; Uleåborg odl. i trädg.: Leiv.; måhända afses G. elegans, som kanske oftare odlas (se längre fram p. 45).

Gypsophila muralis L.

In Fennia australi usque ad 62° 30' in parte orientali, in Fennia occidentali non supra 61° 50', plerumque raro invenitur: in Isthmo karelico majore tamen frequentia inveniri indicatur.

Kalm; in arenosis Finl. inferioris minus fq: Prytz; Fenn.: Nym. Consp. p. 100; Fenn. non nisi in mer. et or. (Carel.) adest: Nym. Suppl. p. 57.

Ab. Åbo Ryssbacken: K. E. v. Bonsdorff!, cfr Zett. & Br.; *penes urbem, ubi cæspites pro tectis effoderunt* (Ann. ad Till.): Leche p. 11; Åbo Skansbrunn: Gadol.; Uskela: Nikl.!; [Muurila] r ad occidentem versus ab Haukkamäki cop.: Renv.; r Sammatti pag. Leikkilä ad Mikola et ad Piekka prope Kirmuistenjärvi: Sel.; Lojo prope Vanhakylä (Ilm.): Sæl. ann.; Lojo Kihilä: Tikkanen & Hult herb.; Lojo Hiittis ad praediolum Puusilta, Paloniemi praediolum Ollila, Ruolahti et Niitunpaita etiam ad Lylyis, Karislojo Joenpelto plerumque ad margines viarum: Ch. E. Boldt; Vihti (!) p enum. e multis (12—15) locis: Flinck, spec. e Ridal!, cfr etiam W. Nyl. — Nyl. Sjundeå Pikkala (Nerv.!): His.; Esbo Urberga: Gadol.; Borgå in foro 1890: Sæl. herb.; rr Mörskom (!) in pago ad templum et Labbom, Orimattila ad

viam publicam prope Hillsdal: Sæl. Ö. Nyl.; Lovisa Hästtorget: C. J. Arrh. — Ka. Viborg in campis arenosis cop. 1880, par. Viborg ad canalem Saimaa: Sæl. herb.; tantum e par. Jääski adnotata, ubi st fq in declivibus aridis et ad margines viarum provenit, cop. ex. gr. ad Ahola, Järvenkylä! et Kärkkäälä: Lindén. — Ik. (fq): Malmb., spec. e Pyhäjärvi!; Sakkola: Nikl.!; Nykyrka cop. in jugis arenosis: E. Nyl. Ber.!, cfr Fl. Kar. p. 189 [— Ka. in Herb. Mus. Fenn.]; Muola Lehtokylä!, Kuolemajärvi in agro in pago Kuolemajärvi!, Rautu ad praedium sacellani!: Lindberg; Metsäpirtti etc.: Lindberg in litt.; Valkjärvi ad viam inter Kiviniemi et Pasuri: Sæl. herb.; [haud infrequens in Ingria: Meinsh. p. 50].

Sat. r Tammerfors (Blåfield!): Malmgr. [eodem jure, atque in Herb. Mus. Fenn. II p. 46, ad Ta. referendum]. — Ta. Hattula Parola: O. Collin!; (fq) secundum viam publicam inter Hillilä et Urajärvi, Kaitas [haec omnia in Asikkala!], etiam in Koski nonnullis locis: Norrl. s. ö. Tav. — Sa. Lauritsala: Lundstr.; Villmanstrand: Simming!; Lappvesi Parkkarila in campo arenoso: Sælan!; Joutseno prope templum: Sæl. ann. et herb.; lmatra: Sæl. herb. — K1. Uukuniemi (Nikl.!): Fl. Kar. p. 189; [Parikkala] rr unicum spec. ad marginem paludis Tetrisuo: Hann. — Kol. in via publica inter Petrosavodsk et Selgä plurib. loc.: Norrl. On.!; in viis circa Petrosavodsk: Günth. p. 34; a Petrosavodsk fere ad Derevjannoje: Caj. [ad eadem loca atque antecedentes p. p. spectat], spec. e Selkä!

Kon. Saoneshje inter pagos Tolvoja et Kosmosero! ad viam arenosam, quoque ad Säämäjärvi: Norrl. On., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 131.

Tillfällig i södra och mellersta Finl: Fries. Arten tillhör dock otvifvelaktigt vår flora och är ej tillfällig. — Ny1. Anjala: K. H. Wrede i herb. lyc. n.; uppg. behöfver kanske bekräftas. Detsamma gäller Degerby strand: elev Grönholm! — Sat. Huittinen: Car. p. 24, jfr Gadd Sat. p. 48 under namnet Saponaria N:o 347; uppgiften måste dock anses osäker. — Ta. Hauho: Herk.; uppg. behöfver bekräftas. — Ännu i Oa. Vasa vid ångkvarnen förekommer arten förvildad: Hasselblatt herb.; den uppgifves hafva förekommit enstaka därstädes 1881: Laurén i Medd. XXII p. 39. Uppgifves från Ob. [Uleåborg] rr »lähellä tulitikkutehdasta» [»K»]: Leiv.; det synes framgå, att arten är tillfällig, men måhända behöfver uppg. bekräftas.

Af detta slägte odlas utom *G. paniculata* (se ofvan p. 43) äfven *G. elegans* Bieb. Om denna säges: Ofta odl. i trädg.: Alc. III. — **Sat**. Karkku Järventaka förvildad i trädgården och något utom densamma, men snart åter försvunnen: Hjelt. Sannolikt tillhör den *Gypsophila*, som odlas i Pudasjärvi: Elfv. Ant. p. 43, äfven denna art.

Saponaria vaccaria L.

Rarissime in Fennia efferatur. Anno 1903 autem cum seminibus Avenae e Rossia importata est.

»Eur. omn. exc. . . . Scand.»: Nym. Consp. p. 98, se äfven Nym. Suppl. p. 56; förvildad, barlast: Brenn. Flor., jfr Mela Kasv. III, Alc. III etc.

Ab. Lojo Kihilä: Tikkanen & Hult herb. — Sat. Räfsö; elev Malin!, jfr Alc. l. c. Karkku Järventaka ett exemplar i hafreåker 1903, utsädet från Ryssland: Hjelt. — Ta. [Tammela] Forssa förekommer ymnigt i den från Ryssland importerade utsädeshafren: Hufvudstadsbladet 1903 N:o 244; *fanns 1868 flerst. i kornåkrar i Koski, inkommen med utländskt utsäde*: Norrl. Tav. or.!, jfr Not. XI p. 455. — Kl. Impilaks: elev Genetz!; Sortavala Kymölä 1899: Wartiainen i Mela herb. — Oa. Vasa: Alc. l. c. — Sb. Leppävirta Vokkola: Enw.!; Kuopio!, Riistavesi! tillf.: Malmberg, jfr Not. l. c. I L. Y. 1903 p. 223 uppgifves S. vaccaria år 1868 hafva förekommit ymnigt bland rysk säd i Kuopio-trakten; år 1903 funnos enstaka exemplar i samma trakt, likaledes inkomna med ryskt utsäde: l. c. — Ob. Uleåborg (!) Toppila på barlast ett ex. 1886: Zidb., jfr Brenn. Obs.; [Uleåborg] r Hietasaari på barlast: Leiv.

Dessutom nämner Lindberg, att arten 1903 anträffats mångenstädes, fastän i enstaka exemplar, i hafreåkrar, besådda med utsäde från Czernigowska guvernementet; så har han bl. a. sett den i flere skolherbarier, ehuru han ej antecknat fyndorterna.

Ehuru vida sällsyntare än *Agrostemma* (se ofvan p. 33), tyckes denna art sålunda liksom sistnämnda art under senaste år inkommit i la**n**det.

Saponaria officinalis L.

In primis antea culta; etiam in saburra quamvis rarissime lecta est.

»Eur. omn., sed in . . . Scand. vix nisi advena»: Nym. Consp. p. 78.

»Odl. (fordom mer allm.) ofta med dubbla blommor, stundom förvildad ell. väx. å barlastplatser till Uleåborg»: Alc. III, jfr Brenn. Flor., Mela Kasv. III, Elfv. Ant. p. 37 (endast Saponaria) etc. — Ab. »Mustion vanha hautausmaa»: Lönnbohm i Mela herb.; [Mynämäki] »välistä istutettu ja toisinaan istutuksista levinnyt vähäsen ympäristöihin»: Caj. Kasvist. Upptogs redan 1774 från Åbo: Moberg Nat. p. 140, men denna uppg. hänför sig antagligen till exemplar i botaniska trädgården. — Nyl. Malm: alumn. J. L. Taipale i Mela herb. — Sa. Mikkeli »förvildad ur trädgårdar. Iakt-

tagen redan för 20 år sedan»: K. J. Ehnberg! — **O b.** Uleåborg vid broarna: S. W. Liljeblom!; [Uleåborg] Raatti holme »emellan broarne 1880 l. tidigare t. o. m. 1887, fåtalig. Blir årligen afslagen vid höslåttern, hinner därföre ej få moget frö och sålunda icke sprida sig»: Zidb., jfr Brenn. Obs.

Spergula arvensis L.

Frequenter saepeque copiose in toto territorio, Lapponia orientali excepta, provenit; in Lapponia septentrionali tamen rara aut rarissima est.

Fq (vel fqq ¹)) usque ad Lapponiam [Kk. vide infra] inveniri consentiunt plurimi auctores, cfr Till., Kalm et Prytz; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 122; Lapp. Fenn.: Gürke p. 198, cfr etiam DC. Prodr. I p. 394 et Led. II p. 169.

Kk. Keret: Fellm. Ind.; (r) in ruderatis infimae Lapp. Ruankylä (Karsten!) et Soukelo: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXV et XXXVIII; (fq) [in toto territorio]: Wainio Kasv.; Ruanjärvi: Mela Pl.

Lapp. fenn. fq et saepe cop.: Hjelt & H.; in cultis fq, in agris haud raro sat copiose reperitur: Blom Bidr.; in agris Lapponiae silvaticae suecicae rarius: Wahlenb. p. 137; fq: Fellm. Lapp.; in agris fq in Kemijärvi, Kuolajärvi et Sodankylä, Inari ad flumen Ivalojoki in regione coniferarum mixtarum fq, obvia etiam ad Koppelo et Tervasaari et Paatsjoki in regione pinifera: Wainio Not., cfr l. c. p. 16; herba inutilis in agris ad Korvanen: Hult Lappm., cfr l. c. p. 28; in cultis locis ad Toivoniemi! nonnulla specimina seminibus maturis die 21 Aug. invenimus. Porro tantummodo ad Näytämö observata: Kihlm. Ant., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132; Paatsjoki Salmijärvi: Granit & Poppius!; Varangria austr. Kirkenes: Norm. Fl. Spec. p. 268, vide etiam Blytt p. 1036, Hartm. p. 247 etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. (fq): Læst.; Lindén Bidr. non enumerat.]

¹⁾ Arrh. Ann., Wecks., W. Nyl., Sæl. Ö. Nyl., Leop., Enw., M. & J. Sahlb., Must.; fq—fqq: Elfv.; cop.: Stenr., Günth. p. 34; interdum copiosissime: Caj. Kasvist. (vide infra).

Lt. reg. silv. r ad habitaculum recens ad ostium fluminis Nuotjok sat cop. in agro hordeo consito: Lindén Ant.!

Al. och Ab. p i Brändö och Kumlinge, Iniö ej antecknad: Bergr. — Ab. Pt fqq, La st fq, muuten fq...toisinaan ylenmäärin runs., kerrassaan tukehuttaen viljan»: Caj. Kasvist., jfr l. c. p. 138. — Ka. »st fq, interdum cop.»: Blom. — Sat. och Oa. st fq: Malmgr.; af öfriga uppgifter framgår, att freqvensen är större. — Tb. st fq: Broth. — Ob. st fq: Keckm. — Lapp. ross. Beket. p. 563 anför alldeles oriktigt Kola och Ryska lappm. öfverhufvud enl. Fellm.

Tilläggas bör, att arten [eller sannolikt någon varietet af densamma, enl. Sælan var. maxima] är »på försök odlad af en och annan jordbrukare i södra Finland»: Elfv. Ant. p. 69.

Af varieteter, hvaraf hos Gürke upptagas icke mindre än 12, omnämnas hos oss endast: var. maxima (Weihe) Mert. & Koch. Al. Jomala prestgård (!): Bergstr. Beskr.! — Ab. Pargas st fq: Arrh. Ann. — Nyl. Fagervik: His.

Var. sativa (Boenn.) Mert. & Koch. Nyl. in taeniis (Åkerholm): His.!; Hangö, Helsingfors Lappviksudden: Sæl. herb. — Sa. Villmanstrand Parkkarila: Sæl. herb.

I Mela Kasv. III betecknas hvardera varieteten såsom st r och hufvudformen kallas var. *vulgaris* Boenn. Hos Gürke betecknas sativa såsom a och *vulgaris* såsom b.

Spergula vernalis Willd.

In Fennia australi passim aut satis raro invenitur et usque ad 63° 20′ in parte maxime occidentali procedit; in Fennia orientali omnino non visa est.

In montosis orarum maritimarum p: Prytz ¹); in saxis et fissuris lapidum circa Aboam: Wirz. pl. off. nomine Sp. arvensis β pentandra; Fenn. merid.: Fries ¹); in tota Fennia australi maritima (copiosissime) crescit et ad urbem Viborg usque accedit: Fl. Ingr. p. 191 ¹), cfr Rupr. Diatr. p. 22 ¹); Fennia: Trautv. Incr. p. 306 ²); Fennia exc. bor. et med. multa: Nym. Suppl. p. 69, cfr DC. Prodr. I p. 394 ¹), Led. II p. 169 ¹) et Nym. Consp. p. 122.

¹⁾ Nomine Sp. pentandra L. [rectius Reich.].

²⁾ Nomine Sp. Morisonii Bor.

A1. p in taeniis [»C»]: Bergstr. 1); Lagneskär: J. R. Chydenius!; in pag. Jomala: Laur. Fört.!; Jomala Dalkarby: Sæl. herb.; Eckerö Kyrksund: Lindberg!; Bergr. e taeniis orientalibus non comm. — Ab. p: Zett. & Br. 1); r Gustafs Kattkuru, Viikatmaa: Bergr.; p = st fq: Arrh. Ann.; (st fq) enum.: Sand.; [Muurila] (rr) in arenoso ad praedium sacerdotis: Renv.; p Björkön etc.: A. Nyl. 1); st fq: Sel. 2); Vihti p: Printz 2) et Flinck (enum.); [Mynämäki etc.] (st fq), sed singillatim in rupibus omnium partium territorii: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 7, spec. e Mynämäki Kallavuori!; [Nystad] Ketunkallio et in aliis montibus: Söd.; Wecks. non enumerat. — Nyl. par. Ekenäs st fq = p in rimis montium et praeruptis arenosis: Häyr.; p: His. 1); [Nurmijärvi] (r) prope praedium Varström ad occ. versus a lacu Nurmijärvi, parce: Stenr.; p: W. Nyl. 1); Helsingfors ad saxa p: Sæl. ann.; haud r ex. gr. ad Träskända: Åstr. & H. 2); (fq) in montibus siccis silvestribus: Sæl. Ö. Nyl. 1); [Hogland!] p in montibus Tytärsaari!: Brenn., cfr Schrenk p. 161 1). — Ka, (r) Fredrikshamn (Högfors): Fl. Kar. 1); p: Blom; par. Viborg Sikaportti [prope Kananoja]: Sæl. herb.; p in montibus in Räisälä! et Kaukola, in parte interiore sat cop. in Kirvu Kuismala: Lindén; Fl. Ingr. etc. vide supra. — Ik. p: Malmb. 2), spec. e Rautu Dudenits!; Sakkola in coemeterio: Lindberg!; [in arenosis prope Bjälostrow et Lempaala [»Lembalowo»]: Meinsh. p. 57¹)].

Sat. p Ikalis!: Malmgr. 2); p: Hjelt; plur. loc. [in Tavastmon, in primis] prope praediolum Sormenpelto ad meridiem versus a Soininharju, dispersa: Herlin p. 148. — Ta. Kangasala Kaivanto: Kihlm.; rr Salo in monte aperto parcissime: Norrl. s. ö. Tav. 2); Jämsä: Nikl.!; Kuorevesi ad fines par. Längelmäki: Borg!; st r Luhanka Onkisalo!, Tientaali et Sikolahti, Korpilahti Paljakko: Wainio Tav. or. — Sa. Valkiala (st fq): Hult Fört. 2); Villmanstrand: Simming!; Lappvesi! Pulsa et Parkkarila st fq, Ruokolaks in arenosis; Sæl. ann.; r Utula: Hult! — K1. Kaukola Rami et parce adhuc prope Vavoja in par. Hiitola: Lindén.

¹⁾ Nomine Sp. pentandra L. [rectius Reich.].

²⁾ Nomine Sp. Morisonii Bor.

Oa. (p) Bötom: Malmgr. 1)!; Ilmola inter Saarela et Ilomäki: Hjelt; Alavus in monte Salmi: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 5—6 (et Medd. XV p. 201).

Om. r Jeppo et Alahärmä ad marginem viae publicae per pinetum: Laur. Växtf., spec. ex Alahärmä ad viam versus Jeppo in pineto magno!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Såsom framgår af ofvanstående, användes namnet *Sp. pentandra* särskildt af flere bland de äldre förf. Härmed afses dock ingalunda den äkta *Sp. pentandra* L., utan *Sp. pentandra* Reich. = *Sp. vernalis* Willd. Anmärkningsvärdt är, att arten ej upptages från Finland hos Gürke p. 200. — **O m**. Arten uppräknas bland dem, som ej gå till Gamla Karleby: Hellstr. p. 135.

Spergularia campestris (L.) Asch. 2).

Satis frequenter — frequenter in Fennia australi provenit: in interiore parte iam infra 62º rarescit, sed ad oram occidentalem saltem ad 65º 20' progreditur.

Kalm; in arvis et collibus arenosis fq: Prytz; Fenn. merid.: Fries; usque ad Uleåborg, ubi fq observavi: W. Nyl. Distr.; Eur. omn. exc. Lapp. . . .: Nym. Consp. p. 122; Fenn.: Gürke p. 193, vide etiam DC. Prodr. I p. 401.

A1. st fq: Bergstr.; (st r?) Brändö Kyrklandet, Lappo, Åfva, Harholm in pag. Jurmo: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; (st r?) Iniö Åselholm: Bergr.; fq: Sand.; st fq: Arrh. Ann., Renv. et Sel.; [Vihti] p: Flinck; (fq): Wecks.; st fq: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 13; A. Nyl. omittit. — Nyl. fq: His.; st fq: Stenr.; fq: W. Nyl., Sæl. Ö. Nyl. et Brenn. — Ka. p: Blom; fq — st fq: Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [fq in plagis arenosis: Meinsh. p. 57, vide etiam Fl. Ingr. p. 192].

Sat. p: Malmgr. et Hjelt. — Ta. st fq: Leop., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; fq: Knabe Fört. et Asp. & Th.; Wainio Tav. or. tantum ex Jyväskylä comm. — Sa. st fq: Hult. — K1. (fq): Fl. Kar.; p (Backm., Bergström): Norrl. Symb.; p: Hann. et Hjelt.

¹⁾ Nomine Sp. Morisonii Bor.

²⁾ Lepigonum rubrum Wahlb.

— Kol. r Mandroga, Sermaks: Elfv.; Petrosavodsk (Günther): Norrl. On.; loeis aridis circa Petrosavodsk: Günth. p. 34.

Oa. p: Malmgr., spec. e Qvarken!; Björkö: Clarke X p. 93 in nota nomine Arenaria rubra; st fq, in parte interiore (p): Laur. Växtf., spec. e Vasa! — Tb. Jyväskylä: Broth.! et Wainio Tav. or. — Sb. Leppävirta (st fq): Enw.!; [Kuopio] p: Mela. — Kb. Tohmajärvi: Hjelt; Kide: Brand.!; Liperi plur. loc.: Eur. & H., spec. lectum ad praedium sacerdotis!; inter Pielisjärvi et Höytiäinen non visa: Axels. Putk. p. 40; r in oppidulo Nurmes: Wainio Kasv.! — Kon. r Kendjärvi (Simming!, Kullhem), Saoneshje Schungu: Norrl. On.; Tolvoja: Kihlm.

Om. p: ad oram: Hellstr. et Tenn.; Pyhäjoki r praedium Lohnoja: Lackstr.; Pulkkila: Zidb.; Brahestad in area: E. Studd in dupl.!; r Säräisniemi (K. A. Castrén): Must., cfr Brenn. Obs.

Ob. Uleåborg in coemeterio oppidi (fq): Jul. Fört. p. 102; in Uleåborg st fq: W. Nyl. Till. p. 303!; [Uleåborg] extra portam Kajanensem [»Cajana tull»]: Jul. ann. ad Fört.; r Ii ad praedium sacerdotis, Haukipudas, Uleåborg: Brenn. Obs., quem l. inspicias; Uleåborg haud infrequens locis aptis: Zidb.; Uleåborg (»fqq»): Leiv.; terminum septentrionalem in Ii attingit: Brenn. Reseb. p. 77!, efr Herb. Mus. Fenn. II p. 132; [r: O. R. Fries].

Var. radicans (Presl) uppgifves såsom fq: Mela Kasv. III. Någon annan special uppg., än att arten upptages från **O**b. af Leiv., är mig icke bekant från Finland.

Spergularia canina (Leffl.) 1).

Passim aut satis frequenter (interdum frequenter, interdum rarius inveniri indicatur) ad oram maris occurrit, ad septentrionem versus forma vulgaris ad 65°, formae recedentes autem ad 66° 40′ lectae sunt.

Maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries ²); Eur. omn. litor. [et r in interiorib.]: Nym. Consp. p. 122 nomine *Sp. salina* Pr.; Fennia: Trautv. Incr. p. 305 ²); Fenn.: Gürke p. 195–196 nomine *Sp. salina* J. et C. Presl.

¹⁾ F. leiosperma (Kindb.) Gürke ex parte maxima.

 $^{^{2})}$ Nomine $Lepigonum\ salinum\ (Presl)\ Fr.$

A1. (*rr*): Bergstr. nomine Sp. media Pers. β salina; Jomala: Bergstr. Beskr.; Finström: N. Lund!; Mariehamn Ytternäs cop.: Sæl. ann. et herb.; Kumlinge prope pagum eiusdem nominis: Arrh. & K., cfr Bergr.; complur. locis ex. gr. Hammarland Rönnskär et Äppelö (?), Geta Mattskär, in insula minima in freto inter Långö et Dånö, Snäckö etc., ut videtur st fq in his taeniis: Ch. E. Boldt; Brändö (fq), Kumlinge Snäckö, verisimiliter haud infrequens in par. Kumlinge: Bergr. — Ab. (r): Zett. & Br. 1); spec. ex Aboa leg. Hollmen!; Gustafs Lyporto, Iniö Åselholm!: Bergr.; Merimasku: Karsten!; Pargas p in litoribus praecipue exterioribus: Arrh. Ann., spec. e Pargas Pexor!; Halikko praed. Toppjoki ad litus maris: U. Collan!; Mietoinen p complur. locis in litoribus maris, etiam in pratis litoralibus ad ostium fluminis Mynäjoki [usque ad Lehtis: l. c. p. 18]: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 140; Nystad [»Uusikaupunki»] Iso Birkholma Iso Koiraluoto: Hollmén!; [Nystad] Santtio, prope ostium rivuli Salmi, Sorvakko, Ykskoivu (Cajander): Söd. — Nyl. par. Ekenäs p in litoribus maris: Häyr., cfr G. F. 1900 p. 228, Häyr. Stud. p. 170 (infra impressum), l. c. p. 160 etc.; in litore maris p: His. 1), spec. ex Ingå!; Esbo Kaitans cop. 1901 in loco deusto prati litorei: Kihlm.; p in litore mar.: W. Nyl. 1); st fq ad Helsingfors: Sæl. ann.; fq in maritimis, semper sine margine membranaceo: Sæl. Ö. Nyl. 1); [Hogland] Kappelsatama: Brenn. 1), efr Brenn. p. 382) et Brenn. Till. p. 392). — Ka. rr Säkjärvi Kaukiala unicum spec.: Blom! — Ik. Uusikirkko Inoniemi: Lindberg!, cfr Medd. XXIII p. 50.

Sat. st fq: Malmgr. 1), spec. e Sastmola!; par. Björneborg st fq — p et parcius — cop. in litoribus maris in arena, arena limosa et inter lapillos: Häyr.

Oa. st fq: Malmgr. 1), spec. e Qvarken!; p in litoribus: Laur. Växtf., spec. e Qvarken Bergö!; Gamla Vasa ad canalem novum oppidum versus: Hjelt!

O m. p in litoribus marinis: Hellstr. ²), spec. e Gamla Karleby in taeniis maritimis! et Kronoby Bredviksstranden cop.!; p ad

¹⁾ Nomine Lepigonum salinum (Presl) Fr.

²⁾ Nomine L. caninum var. leiospermum (Kindb.)

oram: Tenn. ²), spec. e Gamla Karleby [Kokkola] Trullön! — Kp. Shuja [Tschuja] ad litus maris albi: Sahlb. Bidr. ¹); ad ostium fluv. Shuja: Bergroth & Lindroth!; Kemi Kolgora: Bergroth!

Ob. Uleåborg, Kempele!, Liminka, Hailuoto: Brenn. Obs.; »Limingo storäng»: Brenn. Reseb. p. 79 ¹); Liminka ad praedium sacerdotis: Brenn. Reseb. 1870 ¹); Uleåborg st fq, seminibus fere omnibus margine membranaceo instructis: W. Nyl. Till. p. 303 ¹); ad ripas insulae Hailuoto [Karlö]: Zidb. (nomine α salina), efr Brenn. Obs.; [Oulun]salo in parte ad Lumijoenselkä versus extra territorium in litore argillaceo arena mixto: Leiv. Oul. p. 114. — Kk. Kouta: Malmberg!, efr Not. XI p. 466, ubi forma describitur nomine Lepigonum caninum var. archangelicum; f. altera e Kouta describitur a Malmberg! nomine L. caninum var. gramineum in Not. XI p. 466.

Lim. Porjeguba: Mela Pl. 1), in Mela herb. nomine var. archangelicum, in insula Batshok, Vatsova: Mela Pl. nomine Lepigonum salinum var. archangelicum [haec loca forsitan in Lv. aut Kk.]. — Lv. Olenitsa: Malmberg! nomine L. caninum var. archangelicum, vide sub Kk.; Kaskarantsa: Mela Pl. eodem nomine.

I afseende å artens förekomst i Nyl. Ekenäs skärgård skrifves: »Sällsynt i inre, täml. allmän i yttre och yttersta skärgården. Sandstränder, grusstränder, äfven på fasta strandängar. Någorlunda riklig»: Häyr. Stud. p. 170. Detta torde äfven gälla öfriga delar af landet, hvarigenom de hvarandra delvis motsägande uppgifterna om artens freqvens kunna förklaras.

Lapp. ross. Arten upptages i Herb. Mus. Fenn. II p. 46, jfr l. c. p. 132, från Im. Antagligen afses exemplaret från Olenitsa, ehuru detta ställe ligger i Lv. Då det i Not. XI p. 466 m. fl. st. uppgifves, att formerna archangelicum och gramineum äro funna i Ryska lappmarken, bör man erinra sig, att Kouta 1870 räknades till Lapp. ross., ehuru denna ort numera föres till Kk.

Brenn. p. 38 påpekar uttryckligen, att hans *Lepigonum* från Hogland är *L. leiospermum* Kindb. och icke *L. neglectum* Kindb.; emellertid upptager Trautv. Incr. p. 305, antagligen genom sin obekantskap med språket, på grund af Brenners uppg. för hvardera arten: »Fennia», hvilket tydligen är orätt. — Ehuru, såsom framgår af det ofvanstående,

¹⁾ Nomine Lepigonum salinum (Presl) Fr.

²⁾ Nomine f. leiosperma (Kindb.).

endast jämförelsevis få uppgifter publicerats under namnet f. lciosperma, tillhör det öfvervägande antalet af de exemplar i H. M. F., som kunna med säkerhet bestämmas, denna varietet. I Lindb. Enum. är detta äfven den enda form eller art af slägtet Spergularia, hvilken utom Sp. campestris upptages såsom tillhörande landets egentliga flora. — Hufvudformen a trachysperma Lange har Lindberg, enl. benägen uppg., endast sett från Nyl. Helsingfors Sörnäs barlastplats. Den uppgifves äfven af Hellstr., jfr l. c. p. 136, såsom förekommande på barlast i Om. Gamla Karleby-trakten (denna uppg. är dock ej säker, se under följ. form). — Exemplaren från Hvita hafvets stränder äro däremot afvikande, se Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Spergularia canina var. urbica (Leffl.) Gürke.

E Fennia indicata, sed non prorsus certa est.

Största delen af Finl.: Fries '); Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 122 under namn af *Sp. urbica* Nym., jfr Trautv. Incr. p. 900-901 under samma namn; r: Mela Kasv. III; Fenn.: Gürke p. 196, jfr äfven Brenn. Flor. under namn af *Sp. canina* var. media (Wahlb.).

Al. Upptogs härifrån Herb. Mus. Fenn. 1), men Lunds exemplar, som uppgiften afser, föres numera till *Sp. canina* f. *leiosperma*. — Ab. Merimasku (H. M. F.): Zett. & Br. 1), jfr Herb. Mus. Fenn. 1). Det är dock synnerligen osäkert, om exemplaret tillhör var. *urbica*. — [Pojo] p ex. gr. Dannskog: A. Nyl. 1); sannolikt afses f. *leiosperma*.

Sat. r: Malmgr. 1); något exemplar föreligger icke.

0 a. Gamla Karleby på barlast: Hellstr. 1) (se längre fram).

[Kp. Sumska förstaden: Beket. p. 563 i öfversättning under namn af Sp. media; uppg. måste anses osäker. Vid Hvita hafvets kust, på ön Solovetsk: Kusn. p. 115 i öfvers. under namn af Sperg. media? a heterosperma; då förf. använder ett frågetecken, är det tydl. osäkert, till hvilken form synonymet bör föras.]

Någon fullt säker uppgift föreligger således icke, då alla Hellströms exemplar numera föras till f. leiosperma, ehuru om exemplaret från Gamla Karleby Sundmun! tidigare autecknats: »f. robusta ad L. medium accedens». Tilläggas må, att W. Nylander anmärker, att han icke funnit Lepigonum medium vid Helsingfors: W. Nyl. p. 53 not.

Spergularia marginata (DC.) Kittel.

Vix nisi in saburra occurrit.

»Prope Aboam» (Kalm): Linné, Species Plantarum, Holmiae 1753, p. 423–424 under namn af Arenaria rubra β marina. In arenosis maritimis p»: Prytz under namn af Alsine marina (L.). Båda uppgifterna torde hafva afseende på former af Sp. canina, då enl. Lindberg Linnés Sp. (Are-

¹⁾ Under namn af Lepigonum medium Fr.

naria) marina är = Spergularia canina Leffl. Barlast r södra Finl.: Brenn. Flor. ¹). — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] funnen i par exemplar med såväl blommor som frukt: Sæl. Fröv. ¹). — Nyl. Borgå på Skjöldvik egendom vid Svartvik fjärd: A. Neovius! ²). Sælan, som bestämt exemplaret, anser dock troligt, »att växten med barlast kommit till fyndorten»: (Prot. 7, IV, 1883) Medd. IX p. 163 ¹). — Li. ›usque ad Nordlandiam et Finmarkiam extimae Norvegiae passim»: Wahlenb. Fl. Suec. p. 293 under namn af Alsine marina; då Blytt p. 1035—1036 blott upptager arten såsom gående till Trondhjems stift, jfr Hartm. p. 249, är det sannolikt, att uppgiften afser någon annan art af slägtet, hvilket tidigare behandlats summariskt.

Tilläggas må, att Prytz' uppg. af Led. II p. 168 anföres under Sp. media α heterosperma = Sp. salina J. et C. Presl enl. Gürke p. 195.

Sagina nodosa (L.) Fenzl.

Ad oras marium plerumque satis frequenter provenit, quamquam ad septentrionem versus rarescit: ad lacus Ladoga et Onega passim aut rarius, in reliqua Fennia interiore raro tantum invenitur.

Kalm; in arenosis humidis p: Prytz; Fenn. (med.) et maxima pars. Lapp.: Fries; Eur. bor. med.: Nym. Consp. p. 120; Lapp. Fenn.: Gürke p. 238, cfr etiam DC. Prodr. I p. 394 et Led. I p. 340.

A1. Eckerö fqq: Tärnström p. 57; p: Bergstr.; fq: Hult ann.; Brändö st fq, Kumlinge Yxskär, in parte austro-orientali insulae Kumlinge: Bergr. — Ab. p: Zett. & Br.; Korpo: Bergstr. Beskr.; Pargas p — st fq: Arrh. Ann.; fq: Sand.; [Muurila] r cop. [»yleisesti»] ad margines fossarum et scrobium [»multakuoppien»] infra Mänty, parce ad margines agri prope Kujanpää: Renv.; [Pojo] (fq): A. Nyl.; r Isosaari ad calcarias Hermola: Sel.; Lojo »Storön» in calcariis Hermola, in insula saxosa prope »Storön» inter Jalansaari et Oxarholm, Karis Biskopsnäs in sinistro litore insulae [»landet»] in arena fluitanti [»svämmsand»], in calcariis Svartå ad occidentem versus ab amne Bälby: Ch. E. Boldt; rr Pyhäjärvi Rati in ripa uda lacus Pyhäjärvi: Wecks.; Mietois r nonnulla spec. ad litus prope Tervois: Caj. Kasvist., cfr l. c. p.

¹⁾ Under namn af 'Spergularia marina Leffl.

²⁾ Under namn af Lepigonum marinum Wahlb. Fr.

14 et 140; etiam a Nystad comm. Söd. — Ny1. p in litore: His.; st fq in litoribus: W. Nyl.; ad Helsingfors st fq: Sæl. ann.; Thusby: Astr. & H.; Thusby ad Gammelby: idem in litt.; st fq in maritimis: Sæl. Ö. Nyl., vide etiam Medd. XXIV p. 21; [Hogland] (r), Tytärsaari: Brenn.; Hogland ad Kappelinlahti cop.: Sælan in Medd. XXV p. 76, vide etiam sub formis et Schrenk p. 161. — Ka. st r: Blom!; Haapasaari fq: Sælan in Medd. XXV p. 79; Fredrikshamn: E. Nylander!; Kotka in scopulis marinis: Sælan & Strömborg! — Ik. (r) in Käkisalmi, Pyhäjärvi, Sakkola!, Uusikirkko, Koivisto [»Björkö»] et Kakki: Malmb.; Sakkola Suvanto: Nikl.!; [Kuolemajärvi] Muurila in arena volubili: Thesl. Dvnb. p. 65; ad ripam septentrionalem flum. Vuoksi: l. c. p. 71; Sakkola Kiviniemi! et Pyhäjärvi Riiska! in ripa lacus Ladoga: Lindberg!; Muola in ripa australi lacus Äyräpääjärvi, Kivennapa Suulajärvi, ceterum fq in litoribus arenosis Sinus fennici, lacus Ladoga et fluminis Vuoksi: Lindb. comm., vide infra; [(fq) in primis in reg. maritima: Meinsh. p. 56, vide etiam Fl. Ingr. p. 1891.

Sat. p in maritimis, Loimaa [Loimjoki] (Rönnbäck!): Malmgr.; Tahkoluoto prope Björneborg: Sæl. ann. — Kl. (st fq) ad litora Ladogae rupestria: Fl. Kar., spec. e Valamo!; r Kaukola Rami! in insulis lacus Ladoga sat parce in ripis arenosis et lapidosis: Lindén; Kronoborg Vätikkä: E. Juslin!; Parikkala r Nivasuo, Joukionsalmi: Hann., spec. e Parikkala Argusjärvi!, spec. e Parikkala etiam leg. M. Werving!, cfr Not. XllI p. 481; p: Backm.; cop. in litoribus lacus Ladoga: Enw. hav.; Impilaks Kurenlahti: Brotherus & Hjelt! — Kol. [rr Sermaks in prato ripae arenosae flum. Svir: Elfv., spec. e Rossia, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132]; ad ripam lacus Onega ad Shoksu! et Derevjannoje: Caj.

Oa. p in maritimis: Malmgr.; p in litoribus: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 12, spec. e Vasa! — Sb. Jorois Pasala [prope lacum Kolmajärvi] in prato humido: Lindberg!, cfr Medd. XXIII p. 9 et 13 et Lindb. torfm. I p. 6. — Kb. st r multis locis in [Kontiolaks] pag. Romppala ad ripam [»pohjamaalla»] lacus Höytiäinen: Axels. Putk.! — Kon. ad litora lacus Onegae plurib. locis ad Suunu, Gorka (Simming [spec. adscriptum Gorskij!]),

[Povjenets], in Saoneshje sec. litt. bor. orient. (Ascheb! — Padmosero) st fq: Norrl. On.; in ripis lacus Onega: Günth. p. 34; Oljenij-ostrow: Caj.; Tolvoja: Poppius!

Om. p ad mare: Hellstr.; p prope oram: Tenn.; Pyhäjoki: Brenn. Obs. — Kp. in insula Maris albi prope Kemi: Selin!; [Solovetsk: Selin in dupl.!, cfr N. I. Fellm.].

Ob. (rr) ad oram Kemi, Simo etiam ad Ruikka, Uleåborg: Brenn. Obs.; Uleåborg: W. Nylander!; [Uleåborg] (»st fq») in litore insulae in sinu Kempele [»4 R. Ke. Merens.»]: Leiv.; Haukipudas Lassinnokka spec. exigua [»mitättömiä»]: Leiv. Oul. p. 30; [Kempele] Myllyoja parce: l. c. p. 92; (p) tantum in reg. litorali, Simo Hietala cop.: Keckm., efr l. c. p. 13; Kemi r Ajossaari, Karjalahti: Rantaniemi in Brenn. Obs.; Alatornio p in litoribus: Hougb. not.; [r: O. R. Fries]. — Kk. r Oulanka ad ripam lac. Pääjärvi: Wainio Kasv.!; Knjäsha: N. I. Fellm.; Sonostrow: Mela Pl.

[Lk. ad Merasjärvi: Samz. p. 187.] — Li. in ripis lapidosis apertis, ad Ispos et Puolmak juxta Tenojoki et prope Paavali! ad lac. Inari copiose: Kihlm. Ant., cfr Hult Lappm. p. 94 et 150; in insula lacus Inari: Granit & Poppius!; Varangria austr. in ripis glareosis flum. Tenojoki inter Puolmak et Skibegarda complur. loc., in locis exsiccatis reg. subalp. litor. ad [Nyborg et] Karlbunden: Arrh. ant.; usque ad Finmarkiam: Wahlenb. Fl. Suec. p. 304, cfr Hartm. p. 245; Varangria: Blytt p. 1040; procul litoribus maris ut f. grandiflora iuxta Paatsjoki [Pasvigelv] Varangriae meridionalis ad ripas lacus Gaddeluobal nec non latere Rossico in tractu alpis Galgoaive: Norm. p. 253; [Nyborg (Th. Fries)], Bugönæs: Norm. Fl. Spec. p. 259—260, quem l. inspicias. — [L. ent. reg. silv. (p): Læst, cfr Hartm. p. 245; Lindén Bidr. non enumerat.]

Lapp. ross. ad sinum Varangricum r: Fellm. Ind., cfr N. I. Fellm. etc.; ad deversorium Sashejka (lacus Imandra) cop. observavi: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXXVIII et Beket. p. 551; Porjeguba: Selin!; Kantalaks in litore marino, Umba, Kuusreka, Kaskarantsa et Tshapoma: Mela Pl.; Umba! et Tshavanga! in litore marino: Kihlman; Tshapoma: Mela herb. et Brotherus!; reg. alp. r cop. in campis alpinis [*fjällplatåer*] montis Podus-

oivi: Lindén Ant., cfr Lindén Beitr. p. 6 et Medd. XIX p. 13!, spec. alterum adscriptum flum. Nuotjok!

Ab. Vihti st fq: Printz; detta anser jag för en osäker uppg., åtminstone freqvensen är oriktig. Flinck har ej sett arten i Vihti. — Ik. Berghell, som omnämner Lindbergs fynd vid stränderna af Ladoga, Vuoksen och Äyräpääjärvi, betraktar arten därstädes såsom en reliktväxt: Fennia XIII N:0 2 p. 28. — Ta. Hauho: Herk.; uppg. är mycket osäker. Visserligen upptages arten från denna provins [7]: Mela Kasv. III, men detta beror sannolikt på tryckfel, då den hvarken upptages från Sat. eller Sb. [6 el. 12]. — Kuus. Upptages härifrån: Herb. Mus. Fenn. II p. 46, jfr bl. a. Medd. XXIII p. 9, men jag vet ej, hvarpå uppg. är grundad.

Af **formerna** är enligt benäget meddelande af Sælan och Lindberg f. *glandulosa* (Bess.) Asch. utan tvifvel vår vanligaste form. F. *glaberrima* Fenzl är vida sällsyntare. F. *glandulosa* uppgifves emellertid endast från **Ny1**. [Hogland!] fq på stränderna, Tytärsaari: Brenn., se äfven Medd. XXIV p. 21.

Vidare upptages f. *minor* **N y l.** Tytärsaari fq på sandstranden: Brenn. — Angående f. *grandiflora* se under **L**i.

Sagina procumbens L.

Frequenter (hic illic vel frequentissime) in Fennia australi et media provenit; in interiore parte supra 64º plerumque rarescit, sed ad summum fere septentrionem progreditur.

Till.?; Kalm; in locis sterilibus denudatis (st fq): Prytz; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 121; Lapp. Fenn.: Gürke p. 244, cfr etiam DC. Prodr. I p. 389 et Led. I p. 328-329.

A1. fq: Bergstr. et Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br., Sand., Renv. et A. Nyl.; fqq: Arrh. Ann., Flinck et Wecks.; (st fq): Sel.; st fq, interdum etiam cop.: Caj. Kasvist. — Nyl. fq: His. et W. Nyl.; fqq: Stenr. et Sæl. Ö. Nyl.; fq: Brenn. — Ka. st fq: Blom; fq: Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [ubique fq: Meinsh. p. 56, vide etiam Fl. Ingr. p. 188].

Sat. st fq: Malmgr.; fq: Hjelt. — Ta. fq: omnes auct. — Sa. st fq: Hult. — K1. fq: Flor. Kar. et Hann. — Kol. fq — fqq, »in reg. aren. verisimillime praetervisa»: Elfv.

Oa. st fq: Malmgr.; fq: Laur. Växtf. — Tb. fq: Broth. — Sb. fq: Enw., Mela et M. & J. Sahlb. — Kb. fq: Brand. et Eur. & H.; st fq: Wainio Kasv.; fq — st fq interdum sat cop.: Axels. Putk., efr l. e. p. 27. — Kon. fq in omni territorio: Norrl. On., efr Günth. p. 34.

Om. fq: Hellstr. et Tenn. — Ok. in par. Kuhmo et par. magis septentrionalibus r, Kianta Kyllönen et ad templum par. Sotkamo: Wainio Kasv.; (fq): Must.; (fq) exc. parte maxime orientali, ubi r: Brenn. Obs. — Kp. [Repola st fq et] aliquantum procreari videtur etiam in par. e Repola ad septentrionem versus sitis, velut ad Luvajärvi et Tetriniemi, etiam in pago Uhtua obvia: Wainio Kasv.

Ob. fq, exc. parte maxime septentr. par. Rovaniemi: Brenn. Obs.; fqq: Leiv. et Keckm.; Pudasjärvi fq: C. Brand.!; [st fq: O. R. Fries]; par. Rovaniemi (!) rr ad Tervo!, sed in par. Ylitornio plur. loc. obviam: Hjelt & H.; spec. insuper e partibus australibus! — Kuus. Kitkajärvi [ad Kesälahti]: Brotherus & F. v. Wright!; ad ripam lacus Kuusamojärvi ad Kantoniemi: Hirn Fört., cfr Medd. XX p. 9. — Kk. Knjäsha: N. I. Fellman!, vide sub Lapp. ross.; [sine dubio saltem p in vicinitate maris].

Lk. rr tantum prope Niesajoki in sacell. Kolari: Hjelt & H.; in cultis humidis vel subhumidis per totum territorium p occurrit: Blom Bidr., spec. e Sodankylä!; ad domos, vias et ripas fluminum Lapp. silvaticae p: Wahlenb. p. 53; ad vias et ripas fluminum (vulgaris): Fellm. Lapp.; Kemijärvi ad Luusua, pag. Kemijärvi et Vuostimovaara, Sodankylä ad pag. Sodankylä nonnullis locis sat abundanter [cfr Blom Bidr.], in litore et campo graminoso vere inundato ad Sattanen abundanter, in litore ad Kaaretkoski: Wainio Not., cfr (l. c. p. 31,) Hult Lappm. et l. c. p. 40; Salmijärvi ad Paatsjoki prope Björnsund: Granit & Poppius!; Elvenæs subsp. confertior Norm.: Norm. Fl. Spec. p. 266, vide etiam Blytt p. 1038, Hartm. p. 246 etc. — [L. ent. r in reg. subalp. infima parce in ripa ad Luossakoski: Lindén Bidr., cfr Bot. Centr. LXI p. 221.]

Lapp. ross. p: Fellm. Ind.; usque ad pag. Kantalaks p obvia: N. I. Fellm. [ad Kk. ad partem maximam spectat], cfr l. c. p. XXXVIII, Beket. p. 551 etc.; Kaskarantsa, Tetrina et

Tshapoma: Mela herb.; Umba, Kuusreka et Olenitsa: Mela Pl.; ad pag. Umba in ripa fluvii!, Tshavanga in litore maritimo arenoso!. Pjalitsa in ripa graminosa fluvii!, in ripa fluminis sabulosa juxta pagum Ponoj!: Kihlman; reg. silv. p parce in ripis fluvii Nuotjok: Lindén Ant.

Fellmans uppg., att arten vore allmän i Lappland, är säkert vilseledande; måhända beror den delvis på förvexling med *S. saxatilis*. Læst. upptager alldeles icke arten, ej heller upptages den i Kihlm. Ant.

»I Kemi stad [i **O**b.] togos exempl. med 5-taliga blomdelar, mycket påminnande om *S. saxatilis* Wimm., växande jämte *Poa alpina*»: Keckm. Sannolikt är det en dylik form, som kallas v. *pentasepala* Mela och betecknas såsom st r: Mela Kasv. p. 63–64. Var. *brachypetala* Mela betecknas såsom r och hufvudformen kallas *apetala* Mela: Mela l. c. (Det kan nämnas, att en f. *apetala* Fenzl i Led. I (1842) upptages: Gürke p. 245 bland »varietates, formae leviores vel minus divulgatae»). Angående var. *confertior* Norm. se ofvan under Li.

Sagina maritima D. Don.

In Alandia occidentali adhuc rarissime lecta est.

A1. Eckerö: Lindberg in (Diar. 1, X, 1892) Medd. XIX p. 50 nomine S. stricta (Fr.), cfr Medd. XIX p. 114 et 136 etc., spec. ex Eckerö Ängskär!; Lemland Nåtö in litore arenoso sat cop. cum S. procumbente: Arrhenius! in Medd. XXVIII p. 50 A; Lemland Jässö [aut Jersö]: F. W. Klingstedt!; Jomala Ramsholm!, Kråkö! et Lagneskär: Palmgr.

Då den första uppg. anfördes under namnet *S. stricta*, upptages b) *stricta* (Fr.) Clavaud bl. a. från Fenn.: Gürke p. 244, hvaremot hufvudformen l. c. ej omnämnes från vårt land. I de öfriga uppg. från Finland äfvensom i floror etc. användes namnet *S. maritima*.

Sagina Linnaei Presl 1).

In Lapponia superiore nonnullis quidem locis haud infrequens esse videtur; ceterum raro aut rarissime saltem usque ad 67° 10' ad meridiem versus progreditur, quamquam etiam ad 66° 45' inveniri indicatur.

¹⁾ S. saxatilis Wimm. etiam in Herb. Mus. Fenn. 11 p. 42.

Lapp.: Nym. Consp. p. 121, vide etiam DC. Prodr. I p. 394 et infra.

Kk. in promontorio inter Knjäsha et Kouta: Mela Pl., forsitan confirmatione egeat.

Lapp. fenn. ad flumina Tana et Luiro [haud Liuro ut in Desideratkat. p. 23]: Fellm. Lapp. nomine Spergula saginoides, cfr Kihlm, Ant., Wainio Not., Hult Lappm, etc.; [Pajala st fq in pascuis humidis, et ad Sattajärvi et ad Junusuanto lecta: Samz. p. 185;] nobis tantum in Varangria ex. gr. ad Näytämö obvia: Kihlm. Ant.; ad margines viarum et in litore ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 21; Varangria austr. plur. loc. reg. subalp. ex. gr. ad Puolmak!, ad Nyborg st fq.] Karlbunden, Angsnäs, etiam ad Bugönæs (Kihlman), verisimiliter in territorio haud infrequens (_st fq): Arrh. ant.; Elvenæs: Granit & Poppius!; Ropelven prope litus, Lille Ropelven, Jarfjordbotten ad ostium fluvii, Kirkenes: Norm. Fl. Spec. p. 263, vide etiam Blytt p. 1038, Hartm. p. 246 etc. - [L. ent. reg. alp., subalp. et silv. p: Læst.; r in reg. alp. Toskaljaur! et Toskaljoki!, in ima alpe Halditshok [Haltitshohko!] et ad partem septentrionalem lacus Pitschjaur!: Lindén Bidr., cfr Bot. Centr. LXI p. 221, vide etiam Backm. & H. p. 121 etc.; Wahlenb. p. 138 tantum ex alpibus merid. enumerat.

Lapp. ross. haud infrequens: Fellm. Ind. et N. I. Fellm., cfr (l. c. p. XXXVII,) Beket. p. 551 etc., spec. ex Olenji!; Kantalaks: Karsten!; Tshun [Dschyn]: Sahlberg in dupl.!; Tetrina, Pjalitsa, Devjatoi, Ponoj: Mela Pl.; Tetrina, Tshapoma, Devjatoi, Ponoj: Mela herb.; Olenitsa: Selin! nomine S. procumbens, spec. determ. Wainio; Svjätoj-noss [Promontorium sanctum!] et Kola!: F. Nylander; Ponoj: Knabe Pfl. p. 280!; Orloff!, Triostrow!, Akmana! et Voroninsk!: Kihlman; ad lac. Nuotjavr: Enwald & Hollmén!; Semostrow! et Keinjavr! inter Njussinjavr et Varsina: Brotherus, cfr Broth. Reseb.; Lindén Ant. non enumerat.

I [**O** b.] Ylitornio [Öfvertorneå] med 10 ståndare: Liljebl. p. 187, jfr Brenn. Obs. etc., under namn af *Spergula saginoides*; på denna uppgift bero troligtvis »in graminosis subhumidis Finl. borealis rarius»: Prytz, jfr Led. I p. 339-340; Fennia (Schrenk in litt.): Led. l. c.; norra (el. östra)

Finl. och större delen af Lappl.: Fries; Finl.: Nym. Syll. p. 249, jfr Trautv. Incr. p. 125; Lapp. Fenn.: Gürke p. 240–241. W. Nyl. Distr. ') anmärker däremot: •e Fennia a me non visa•; arten har ej heller under senare tid inom vestra delen af vårt flora-område anträffats annorstädes än i Lappland. Sannolikt är dock, att den hos oss af flere samlare blifvit i någon mån förbisedd eller förvexlad med S. procumbens.

Var. tetrasepala Mela uppgifves såsom rr
: Mela Kasv. p. 63, där den beskrifves.

Sagina intermedia Fenzl²).

In Lapponia maxime septentrionali raro aut rarissime lecta est.

Lapp.: Nym. Consp. p. 121.

Li. Puolmak in ripa arenosa ad flum. Tenojoki prope templum (reg. subalp.): Kihlm. Ant.! et l. c. p. 224, cfr Arrhenius in (Diar. 13, V, 1885) Medd. XIII p. 225, ubi primum in Fennia est adnotata, ut etiam Hult Lappm. p. 150, Norm. Fl. Spec. I p. 260 etc.; f. laxa Puolmak st cop., in fissura rupis ad Karlbunden (Barsnjarga) parcissime: Arrh. ant. — [L. ent. r in reg. subalp. sat cop. in fissuris rupium ad Suukoski! et spec. solitaria ad ripam catarractae ad Saarikoski!: Lindén Bidr., vide ceterum infra.]

Lp. Orloff! et Hapajow! in fissuris rupium litoralium: Kihlman. — Lt. peninsula piscatorum Tsipnavolok: Brotherus! — Lm. Gavrilova in saxo [»block»] ad litus: Brotherus!, efr Broth. Reseb.

Lapp. Fenn.: Gürke p. 240; någon uppgift från annan del af floraområdet än Lappland föreligger icke. — [I L. ent. upptages arten visserligen äfven fjällreg. r: Læst., men de anförda ställena ligga ej på finska sidan; äfven Backm. & H. p. 121 upptaga densamma endast från Nuljalaki och Ripanes.]

Lindberg har benäget meddelat mig, att den hos oss förekommande arten ej är *S. nivalis* (Lindbl.) Fries utan *S. intermedia* Fenzl, jfr Lindb. Enum. p. 25. Den äkta *S. nivalis* förekommer icke, så vidt man nu vet, inom vårt flora-område. Arrhenius, som först utredt växtens förekomst

¹⁾ Under namn af Spergula saxatilis (se härom Trautv. Incr. p. 306).

²) S. nivalis Auctt. apud nos fere omnium, etiam Herb. Mus. Fenn. II p. 47.

hos oss, instämmer i detta uttalande. [Huruvida Læstadii uppg. möjlhänför sig till den äkta *S. nivalis* känner jag ej.] *S. intermedia* föres ännu såsom synonym till *S. nivalis*: Gürke p. 240.

Alsine verna (L.) Bartl.

Uno loco Fenniae austro-orientalis circ. 61° 40' lat. et 48° 50' long. quamquam lecta esse dicitur, verisimile est per errorem tantum indicatum esse.

»Adest etiam paroec. Impilaks Fenn. mer.·or. Neiglick 1877 (sec. Sælan 1882)»: Nym. Suppl. p. 68; →Fenn. mer.·or.»: Gürke p. 255. — Kl. Impilaks på ett kalt berg (Hj. Neiglick 1877!): Sælan i (Prot. 2, XII, 1882) Medd. lX p. 156, där arten beskrifves, jfr äfven Medd. IX p. 172, Medd. XI p. 41–44 (Om en för vår flora ny fröväxt Alsine verna (L.) Bartl. af Th. Sælan) m. fl.

Enligt Sælan l. c. hittills ej funnen nordligare än i Hartz. [Ehuru det icke direkt inverkar på den här behandlade frågan, må dock påpekas att arten upptages från Samojedernas land af Ruprecht i Fl. Samoj. p. 25 äfvensom i senaste tid från samma trakter af Pohle i Acta Hort. Bot. Jurjev, Tom III, f. 4 p. 233; huruvida dock dessa uppg. afse samma form som den i mellersta och södra Europa förekommande, kan jag ej afgöra.] Då Impilaks ligger så långt från artens egentliga utbredningsområde och denna växt senare blifvit förgäfves eftersökt på den uppgifna fyndorten, misstänker Sælan numera, att någon etikettförväxling ägt rum och att det enda exemplar, som legat till grund för uppgiften, i själfva verket vore taget i Schweitz. Arten bör därföre tills vidare utgå ur vår flora. — Å andra sidan visar dock, såsom Lindberg framhållit, särskildt förekomsten af Potentilla sericea L. (P. dasyphylla Bunge) i ungefär samma trakter, att det ingalunda är alldeles osannolikt, att Alsine verna skulle förekomma i Impilaks. Bekräftelse är dock tydligen nödvändig.

[Alsine rubella Wahlenb.

In vicinitate saltem territorii inveniri videtur.

Lapp.: Gürke p. 258.

L. ent. reg. alpina p: Læst., cfr Hartm. p. 245, Mela Kasv. III etc.; Kobdovanka, Stormens hed: Wirz. M. S., confirmatione egeat; Wahlenb. p. 128 et 129, cfr l. c. p. XVIII, tantum e Lyngen descripsit.

Angående förekomsten i Ostfinmarken nämnes: »S. Sommerfelt angiver den at være funden af Deinboll i Østfinmarken, uden at man, som sædvanlig ved Deinbolliana, har rede på special-lokaliteten»: Norm. Fl. Spec. p. 258. Ehuru denna art utan reservation upptages från Ostfinmarken af

Blytt p. 1042 och Hartm. l. c., torde man således kunna antaga, att den icke förekommer i vårt flora-område, åtminstone icke inom denna del af detsamma.

Alsine hirta (Wormskj.) Hartm. upptages af Fries från norra el. östra Lappl. Uppg. torde kunna hänföras till denna art, till hvilken A. hirta föres såsom varietet (t. ex. Gürke p. 258). (Blytt l. c. och Hartm. p. 244—245 upptaga åter A. rubella såsom varietet under A. hirta, hvars hufvudform kallas α foliosa Hartm. I Nym. Consp. p. 119 omnämnes A. rubella endast såsom synonym). I Herb. Mus. Fenn. [ed. I] upptages likaså A. rubella var. hirta, såsom en särskild varietet, från L., och torde verkligen ett mycket bristfälligt exemplar från Stormens hed: A. Montin! delvis höra hit; (den större delen af ex. tillhör A. stricta). I Herb. Mus. Fenn. II p. 132 åter nämnes: »E Lapponia fenn. olim indicata, in herbario autem adhuc desideratur.)

Alsine stricta (Sw.) Wahlenb.

In superioribus Lapponiae regionibus raro aut rarissime invenitur.

Maxima pars Lapp.: Fries; Lapp.: Nym. Consp. p. 118 et Gürke p. 264, cfr etiam Led. I p. 357.

Li. Varangria austr. in declivibus praeruptis, glareosis, madefactis peninsulae Angsnäs per reg. subalp. et alp.: Arrh. ant.!; Blytt p. 1041, Norm. Fl. Spec. p. 257 etc. tantum ex aliis partibus Finmarkiae orientalis enumerant. — [L. ent. reg. alp. p: Læst.; per alpium jugum meridionale p cop. . . . Extra has summas alpes nunquam lecta est: Wahlenb. p. 127, cfr l. c. p. XVIII; latere norvegico ad Guolasjok: Lindén Bidr.; nullum spec. e latere fennico adest, sed tantum a Stormens hed: A. Montin!, vide etiam Hartm. p. 244 etc.]

Lp. Raddeoi: F. Nylander!, cfr N. I. Fellm.; Orloff: Broth. Exk. p. 80!; Orloff in ripa glareosa rivuli in »tundra» patente ac frigida: Kihlman!

Lim. Enligt N. I. Fellm. hänför sig uppg. Arenaria lapponica Hibinä: Fellm. Ind. till denna art (= A. lapponica Spreng. eller A. uliginosa Schleich. enl. Gürke p. 264), medan F. Nyl. Spic. I p. 20 åter anser nämnda uppgift afse Arenaria ciliata, hvilken af honom tagits på Hibinä. Säkert är, att någon nyare uppgift från Hibinä angående Alsine stricta ej föreligger. Citat af Fellmans uppg. ingå t. ex. hos Beket. p. 551. — Arten uppgafs vara anträffad på Tuatash: Enw. ann.; då exemplar ej föreligga, behöfver uppg. bekräftas. Arten upptages ej därifrån: Lindén Ant.

Alsine biflora (L.) Wahlenb.

In Lapponia raro, sed nonnunquam copiose, invenitur. In alpibus Lapp. Tornensis p: Prytz; maxima pars Lapp.: Fries; Lapp.: Nym. Consp. p. 118 et Gürke p. 264, vide etiam DC. Prodr. I p. 398 et Led. I p. 355—356.

Lk. Sodankylä duobus locis ad Porttikoski, cop. in ripa fluminis ad Sattanen, 5 km [1/2 mil] ad septentrionem versus a templo!, Niemelä: Kihlm.; Sodankylä r in campo arenoso ad templum! campoque duro humidiusculo ad pag. Sattanen: Blom Bidr., cfr Wainio Not.; Sodankylä in campo graminoso vere inundato ad Sattanen abundanter: Wainio Not.; Scdankylä in ripa glareosa ad Niemelä: Hult Lappm.; [Junusuando: Samz. p. 187, quem l. inspicias]. — Li. [modo in alpe Rastekaisa Finmarkiae: Kihlm. Ant., cfr Hult alp. Pfl. p. 186; Paatsjoki in parte suprema alpium Petshenga: Granit & Poppius!; ad sinum Varangricum: Fellm. Ind. nomine Arenaria biflora, cfr N. I. Fellm. etc.; Blytt p. 1042, Norm. Fl. Spec. p. 257 et alii tantum ex aliis partibus Finmarkiae orientalis enumerant. — [L. ent. in Tornensibus alpibus p et Finmarkicis r, nec extra alpium jugum ... (unquam) visa: Wahlenb. p. 128, cfr l. c. p. XXXV et Fellm. Lapp.; reg. alp. fq: Læst., vide l. c. p. 40, spec. e Peltsana!; Kilpisjärvi: Malmberg!; »Stormens hed»: A. Montin!: st r in summa reg. subalpina in ripis arenosis et lapidosis fluvii Poroeno! usque ad Tenonmuotka, fq in reg. alp. in lateribus montium alpinorum velut Tshaimo (E 670 m), Angeloddi (E 694 m et S 672 m) et ad ripas rivulorum velut Toskaljoki!: Lindén Bidr., vide etiam Hartm. p. 244 etc.]

Lim. Tshun [Dschyn] in cacumine: Mela Pl.!; Tuatash: Enwald & Hollmén!; Lujauri urt ad rivulum Suluaj: Kihlman!; reg. alp. p cop. in campis et declivibus arenosis et nudis montis Podusoivi, Siuluoivi sat cop. in declivibus, in vallibus rivulorum et in rupibus, quae ut gradus exsurgunt, [»klippterasser»] etiam in Tuatash, reg. silvatica superior in valle ad imum montem Siuluoivi: Lindén Ant., spec. adscriptum Siulutaldi! — Lp. Ponoj (N. I. Laurin!): N. I. Fellm. p. XLVIII; Ponoj (r): Brenn. Add.!; Ponoj cop. in prato prope templum: Broth. Exk. p. 75, vide etiam

l. c. p. 76 et Knabe Pfl. p. 280; Ponoj haud infrequens, hic illic cop.: Kihlm.!, spec. e Ponoj legerunt etiam F. Nylander! et alii!, vide etiam Led. I p. 356; Lumbofski, Orloff et Rusiniha: Brotherus in Mela herb.

Lapp. ross. Exemplaren i N. I. Fellm. Pl. arct. N:o 42 [från Ponoj: F. Nylander] skulle visserligen enl. N. I. Fellm. själf p. 13 höra till Sagina saxatilis, men enl. Sælan och Kihlman tillhöra de i själfva verket Alsine biflora. — Beket. p. 551 anför, jag vet ej af hvad orsak, Fellmans uppg. under var. carnosula, som upptages från Kola och Kola-landet, hvilket är fullkomligt vilseledande.

Moehringia trinervia (L.) Clairv.

In parte australi satis frequenter provenit, supra 62º rarescit, sed usque ad 66º 15' (in Fennia orientali) lecta est.

Kalm; in nemorosis subhumidis fq: Prytz; Fenn. merid.: Fries; in Karelia longe procedit: W. Nyl. Distr.; Eur. omn. exc. Lapp. . . .: Nym. Consp. p. 112; Fenn.: Gürke p. 277-278, vide etiam DC. Prodr. I p. 412 et Led. I p. 371.

A1. st fq: Bergstr.; p, sed verisimiliter st fq, quamvis facile neglecta: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; st fq: Arrh. Ann., Sand. et Renv.; fq: Sel. et Flinck; st fq enum.: Wecks.; (p) enum.: Caj. Kasvist.; A. Nyl. non comm. — Nyl. Ekenäs p—st fq: Häyr.; p: His. et W. Nyl.; fq: Stenr. et Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] (r) in silva: Brenn. p. 447, cfr l. c. p. 38 et Brenn. Till. p. 39 et 40; [Hogland] ad Suurkylä, Kappelinkallio, Vähä Somerikko: Sælan in Medd. XXV p. 76. — Ka. p: Blom; fq—st fq: Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [ubique fq in toto territorio: Meinsh. p. 59—60].

Sat. p: Malmgr. et Hjelt; Björneborg p—st fq, Hvittisbofjärd p (K. G. Ollonqvist): Häyr. — Ta. st fq: Leop. et Norrl. s. ö. Tav.; fq: Knabe Fört., Asp. & Th. et Bonsd.; st fq—p: Wainio Tav. or. — Sa. p: Hult; E. Nyl. & Chyd. non comm. — K1. usque ad Kareliam borealem st fq: Fl. Kar.; st fq: Hann.; p: Backm.; Valamo fq: Sæl. ann.; p—st fq: Hjelt. — Kol. in toto territorio, ad Vosnessenje st fq—fq: Elfv.

Oa. p: Malmgr.; (fq) ad oram: Laur. Växtf. — Tb. r Jyväskylä: Broth.; Jyväskylä etiam ad Laurinniemi: Wainio Tav.

or.; Jyväskylä Haapakoski: Gadol. et Lindroth! — Sb. [Leppävirta] haud infrequens: Enw.; (p): Mela. — Kb. Kide: Brand.!; Liperi r Ojanlaks: Eur. & H.!; Liperi Niinikkosaari et verisimiliter complur. loc.: Hällstr.; st r ad declivem orientalem montis Kolivuori [par. Lieksa] in alneto, [Juuka] in pag. Larinsaari in declivi lapidoso, prope Hankalahti et ad declivem montis Mellihtänvaara semper parce: Axels. Putk., vide etiam Fl. Kar.; Wainio Kasv. omnino non comm. — Kon. Kendjärvi, Dvorets, Koselma (Günther) certe plur. loc. obvia, in Saoneshje ad Velikaja-guba in silvis frondosis: Norrl. On., cfr Günth. p. 34; Perttiniemi!, in insulis ad Tolvoja et Kusaranda: Kihlm.

Om. p: Hellstr., spec. e Gamla Karleby!, cfr Hellstr. Distr. p. 20 et Herb. Mus. Fenn. II p. 132; ad oram maritimam: Tenn., spec. e Gamla Karleby Yxpila nomine Stellaria uliginosa. — Kp. nondum adnotata; [Solovetsk [Solowki]: Beket. p. 552, confirmatione egeat].

Kk. Keret: F. Nylander!, cfr N. I. Fellm., l. c. p. XXV, XXVIII et XXXVIII, Beket. p. 552 et Herb. Mus. Fenn. II p. 132; [Lr in Herb. Mus. Fenn. ad hoc spec. spectat].

Ob. [Uleåborg] fqq: Leiv.; freqvensen är säkert fullkomligt vilseledande; det är dock sannolikt, att arten, ehuru mer eller mindre sällsynt, finnes i denna provins. Den omnämnes emellertid icke i Brenn. Obs.

Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.

In Lapponia orientali et ad summum Sinum bottnicum passim aut frequentius et interdum copiose inveniri indicatur, ceterum raro — rarissime obvia, sed in Fennia orientali usque ad fines australes, in Fennia occidentali non infra 65° 45′ visa est.

In graminosis Lapp. ross. a Kantalaks ad Mare glaciale, var. parviflora [floribus duplo minoribus] ad Kolskoi sabor et ad Kolam: Spic. I p. 20, ubi etiam descriptio; Fenn. et Lapp. bor. or.: Fries; locis graminosis Lapp. ross. multis locis Kantalaks, Hibinä etc., rarior in Lapp. Kem. ad Juujärvi iuxta fl. Kemense et Finmarkia orientali ad Paatsjoki [Klosterelv]: Fries p. 158; Fenn. bor., arct.: Nym. Consp. p. 112; Fenn. or. (Olo-

nets): Nym. Suppl. p. 64; Lapp. Fenn.: Gürke p. 278, vide etiam Led. I p. 371-372, N. I. Fellm. p. XXVI, Lindb. Pfl. p. 13, Bot. Not. 1903 p. 236 etc.

Kol. rr Nikola »in pratis humidis subsphagnosis primus legit R. Sievers!, dein locis nonnullis similibus ipse repperi»: Elfv.!, spec. e Rossia, sed credo plantam etiam in latere fennico lectam esse; [inter Rovskoje et Nikola,] haud procul ab Ivina et duobus locis ad Solomeno!: Caj.; Nikola, Ostretshinskaja: Lindr. Bidr. p. 15; Solomeno (Simming!): Norrl. On., cfr Günth. p. 34.

Kp. in ripa fluvii Kemi prope ostium: Malmgren!, cfr N. I. Fellm, et alii.

Ob. »ad idem fl. Kemense, ubi iam in par. Kemiträsk et Rovaniemi Rev. Fellman hancce singularem plantam legit, pluribus illam ad ostium observavimus locis. Sie in insula iam fere maritima Kuivanuoro in litore arenoso una cum Haliantho peploide legimus crescentem»: Hellstr. Distr. p. 19!; ad flumen Kemi . . . inter villas rusticas Autti et Jimjärvi [= Juojärvi in Spic.] . . . atque ostium fluminis Kemi haud procul a Kaakamaniemi [= Kaakamoniemi in Spic.]: Fellm. Ind., cfr Fellm. Lapp.; (F. Nylander ibidem non vidit: Spic. I. c.); Laurila ad flum. Kemi: Sæl. herb.; r Rovaniemi Lintula, Kemi ad fluvium st fg: Brenn. Obs., spec. e Kemi Niemelä Jalkanen!; satis dispersa [»spridd»] in par. Kemi, sed in Simo prorsus non obvia: Keckm., cfr l c. p. 14; Kemi! st fq, in parte inferiore frequentior: Rantaniemi in Brenn. Obs.; Alatornio ad Sellön: Hough. not.; Rovaniemi Lintula! et Kunnari: Kihlm.; vide etiam sub Lk. et Arenaria ciliata. — Kk. ad lac. Koutajärvi: Hollm.

Lk. iuxta cataractam infra Juujärvi vel Kemiträsk fluminis Kemensis (Fellman 1827): Wahlenb. Fl. Suec. p. 294 [ad Ob. forsitan referendum]; ad Luusua in Kemiträsk: Fellm. Ind.; p cop. ad flumen Kemi: Fellm. Lapp.; [Sodankylä] r in campo herbido ad Anneberg et prope insulam Karisaari: Blom Bidr., efr Kihlm. Beob. p. XVII et Wainio Not.; Sodankylä Tallavaara et Niemelä: Kihlm.; Sodankylä ad Kairala (Rosberg): Wainio Not.; st r in lucis ad Kittinen et Luirojoki: Hult Lappm.; in vicinitate Sompio: l. c. p. 15; [Kuolajärvi] cop. ad ripas fluvii Tenniöjoki: Borg Sel. — Li. in betuleto et in prato subnemo-

roso litorali [»autto-niitty»] ad Koppelo in regione coniferarum mixtarum, in betuleto litorali ad Saarivaara prope Paatsjoki et in betuleto ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 20; Kenges [= Köngäs?] in convalle Paatsjoki: (E. Nylander & Gadd)!; Paatsjoki Salmijärvi (Lönnbohm): Hult herb.; »i Birkeskovene langs [»Klösterelven»] Paatsjoki»: Lund Beretn. p. 46, cfr Lund p. 83; maxime cop. ad primam catarractam fluminis Paatsjoki [Klösterelv] latere rossico: Th. Fries p. 185, cfr Th. Fries Resa p. 59 et Blytt p. 1045; Langfjordvandet, Namdalen, Paatsjoki [»Pasvikelven»], Borisgleb latere rossico, Salmijärvi [»Tsjolmejavre»], circ. 3 km ad septentrionem versus a Svanvik: Norm. Fl. Spec. p. 252, quem l. inspicias, cfr etiam Hartm. p. 242, Norm. ann. p. 15—16, N. Svensson in Bot. Not. 1894 p. 127 etc.

Lapp. ross, ad pag. Kantalaks haud procul a templo, ad flumen Niva cop., ceteroquin tantum ad Kemi in Ostrob. bor.: Fellm. Ind.; Kantalaks! et cop. ad Hibinä: F. Nyl. Utdr. p. 154 et 191, cfr Ångstr. p. 51; locis graminosis totius Lapp. Ross. p cop.: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXIII, XXVI, Beket. p. 552 etc.; Turja [Turij]: Brenner!; Tetrina, Tshapoma, Devjatoi, Ponoj: Mela Pl.; ad ostium flum. Marjok: Palmén!; Ponoj: Broth. Exk. p. 77, Knabe Pfl. p. 280! etc.; Orloff in devexo graminoso ad Gubnoj!, Katschkofka!: Kihlman; Nuotjavr prope templum! [= Ristikivit], Uura! [non Ora]: Enwald & Hollmén; reg. silv. p in pratis ad ripas fluvii Nuotjok! hic illic cop. velut ad ripam orientalem huius fluminis contra habitaculum recens, ceterum adnotatum ex Hevossaari, Suutessaari (sat cop.), Kaskimajoki et Kuusisaari (parce): Lindén Ant., cfr Lindén Beitr. p. 16 et Medd. XIX p. 14; Petshenga: E. Nylander & M. Gadd!; sinus Kolaënsis: Karsten!; ad templum Kolaënse: Hollm.; Tsipnavolok: Broth. Wand. p. 11!; Voroninsk: Kihlman!

[Ik. »Hie und da, selten»: Meinsh. p. 59; jag känner ej läget af de l. c. bl. a. upptagna fyndorterna »auf der Ins. Jelagin, an d. Ligofka». Enl. l. c. p. XXII skulle arten bl. a. förekomma på Isthmus = I.]

Var. parviflora F. Nyl. (se Spic.) har jag ej funnit vara särskild af senare förf.

Arenaria ciliata L.

In Lapponia orientali et Fennia maxime septentr. orientali usque ad 66° 15′ ad meridiem versus raro invenitur.

In glareosis alpis Hibinä [Kipinä] Lapp. ross.: Spic. I p. 20, cfr Fries p. 158; Lapp. or.: Nym. Consp. p. 114; Lapp.: Gürke p. 276, vide etiam Led. I p. 370, Lindb. Pfl. p. 12 et infra.

Kuus. sat cop. in Hautaniitynvuoma! et Jäkälävuoma! prope praedium Juuma ad Kitkajoki, etiam adnotata est e monte praerupto ad ripam australem fluvii Oulankajoki! prope eum locum, ubi in lacum Savilampi effluit: A. L. Backman in Medd. XXIX p. 117, efr l. e. p. 115.

Lapp. ross. in glareosis ad Katschkofka Lapp. Ross. maxime bor. or. et Ladogina! Maris glacialis caespites latos efformans, etiam in alpe Hibinä (F. Nylander!): N. I. Fellm., cfr l. c. p. XX, XXIX et XXXIV, Beket. p. 551, F. Nyl. Utdr. p. 154 et 191 et Ångstr. p. 52, spec. etiam e Panfelofka!; Hibinä [Umptek!] st fq, Lujauri urt! compluribus locis: Kihlm., cfr Bot. Not. 1887 p. 268, multa spec. e reg. alpina in H. M. F.!; e Ponoj ad Svjätoj-noss [»Swætoinos»]: N. I. Fellm. Lettre; ad rivum Rusiniha inter Orloff et Ponoj in rupibus: Broth. in litt. et Broth. exk. p. 79!; Ponoj: Mela herb.; reg. alp. r cop. in fissuris rupium et campis arenosis montis alpini Podusoivi [sive Paatesvaara haud procul a Nuotjavr]: Lindén Ant.!, cfr Medd. XIX p. 13, l. c. p. 14 et Lindén Beitr. p. 6, vide etiam sub Alsine stricta.

Locis graminosis elevatis apricis in Kemi st fq, M. Castrén misita: Prytz p. 47, jfr Led. I p. 370; att uppg. hänför sig till Mochringia lateriflora, framhålles öfvertygande: Hellstr. Distr. p. 19 o. 20 och framgår äfven af Prytz' visserligen ej fullt tillfredsställande beskrifning. På denna oriktiga uppg. grunda sig sannolikt följ.: norra el. östra Finl. och Lappl.: Fries äfvensom Finl.: Nym. Syll. p. 245. Måhända beror det äfven härpå, att b) multicaulis (L.) DC. upptages från Lapp. Fenn.: Gürke p. 276. Såvidt man nu känner, förekommer arten emellertid icke i Finland i inskränkt mening.

Ruprecht kallar formen från ›Kipinä» var. frigida: Fl. Samoj. p. 12 och upptager denna varietet för öfrigt från Vaigatsch. (F. frigida Mert. & Koch föres af Gürke såsom synonym till var. multicaulis, se ofvan.)

Angående A. humifusa [Wahlenb.] föreligga följ. uppg.: Peninsula

Kola: Trautv. Incr. p. 128. — Lapp. ross. »ad sinus Kola et Varangricum»: Fellm. Ind. — Denna växt anses numera vanligen såsom en form af A. ciliata och kallas A. ciliata var. humifusa (Wahlenb.): Hartm. p. 243 eller A. ciliata f. norvegica (Gunn.) Fr.: Gürke p. 276, hvilken form bl. a. upptages från Lapp.: l. c., jfr äfven Nym. Consp. p. 114. — Emellertid anför N. I. Fellm. uppg. i Fellm. Ind. under Stellaria humifusa Rottb. och erkännas bör, att fyndorterna alldeles öfverensstämma med hvad man nu känner om utbredningen af Stellaria humifusa, men alldeles icke med fyndorterna för Arenaria ciliata (se dock under St. humifusa).

Såsom framgår af ofvanstående, är emellertid förekomsten af de former, som höra till A. ciliata, hos oss i behof af närmare utredning.

Arenaria serpyllifolia L.

In Fennia australi plerumque passim invenitur, plurimis plagis iam infra 62º rarescit, semel saltem usque ad 64º lecta est. Magis ad septentrionem versus mere adventicia rarissime occurrit.

Kalm; in campis elatis arenosis fq: Prytz; itidem ab Aboa saltem ad Ruskiala Kareliae procedit': W. Nyl. Distr.; Eur. omn. exc. Lapp. . . .: Nym. Consp. p. 115; deest in Fenn. bor.: Nym. Suppl. p. 66; (fq): Mela Kasv. III; Fenn.: Gürke p. 272, vide etiam DC. Prodr. I p. 411.

A1. (fq): Bergstr.; Bergr. non comm. — Ab. p: Zett. & Br.; Nådendal: Sæl. herb.; st fq in collibus apricis aridis, praecipue solo calcareo ins. Ålön, ubi fq, supra saxa et muros: Arrh. Ann.; Bromarf Kansjärvi: Sand.; [Muurila] (fq): Renv.; st fq: Sel.; [Vihti] (fq): Printz et Flinck; Pyhäjärvi et Pusula (fq): Wecks.; p enum.: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 138; A. Nyl. non enum. — Nyl. p: His. et W. Nyl.; st fq interdum cop.: Stenr.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] r: Brenn. p. 447, cfr l. c. p. 38, ut etiam Brenn. Till. p. 39 et 40; Hogland r ad Suurkylä, Pohjakorkia: Sælan in Medd. XXV p. 76. — Ka. Sippola: Sælan & Strömborg!; (r) ad Kavalajärvi in pago Alahämes: Blom; Viborg (Nerv.): Malmb.!; p: Lindén, spec. e Räisälä Hytinlaks! — Ik. (r) Metsäpirtti! ad pag. Vanhajaama, Sakkola ad oram australem lac. Suvanto (Appelberg!): Malmb.; Valkjärvi Pasuri: M. Werving!; [(fq): Meinsh. p. 58].

Sat. (r) Birkkala: Malmgr.!; p, etiam in Kyrö ex. gr. ad Laitiala: Hjelt, spec. e Karkku!; Hvittisbofjärd r (Ollonqvist): Häyr. — Ta. plur. loc.: Leop.; st fq: Asp. & Th. et Norrl. s. ö. Tav.; p: Bonsd.!; Jämsä: Nikl.!; st r in Luhanka austro-occ., tantum in Judinsalo! (ad Mäkelä et Vanhajutila), Keihäsniemi et Retuvesi lecta: Wainio Tav. or. — Sa. Valkiala r Pukinsaari: Hult Fört.; Savitaipale in valle arenoso prope templum: Sæl. herb.; st r in viciniis templi par. Ruokolaks!, insula Salonsaari: Hult; Villmanstrand: Simming!; Jorois: K. G. J. Grotenfelt in herb. lyc. n. — K1. p usque ad Ruskiala et Onegam: Fl. Kar.; Parikkala p: Hann.; Uukuniemi: Nikl.!; Kirjavalaks: Chydenius!; Pälkjärvi et Ruskiala p ex. gr. Anonniemi!, Korkianiemi cop., Korpikallio: Hjelt Ant. p. 66. — Kol. (rr) Vosnessenje in colle sicco: Elfv.; Petrosavodsk: Kullhem!

Oa. rr Gamla Vasa Korsholm in aggeribus: Hjelt! et Laur. Växtf. — Tb. nondum visa. — Sb. r Leppävirta »Alapihan maalla»: Mela; Leppävirta in elivibus siccis arenosis et rupibus multis locis, non frequens: Enw.!, efr Herb. Mus. Fenn. II p. 132. — Kb. Kontiolaks (Europæus): Hällstr., vide etiam Axels. Putk. p. 40. — Kon. st fq in agris et collibus aridis plurib. loc., in Saoneshje fq: Norrl. On., efr Herb. Mus. Fenn. II p. 132 et Günth. p. 34; Koselma: Simming!; Verchnelamba: Kihlman!, vide etiam sub K1.

Om. Lohtaja pag. Karri: Hellström!, vide infra.

Östra (el. norra) Finl.: Fries; uppg. beror tvoligtvis på tryckfel — Om. Hellström upptager ej arten i sin växtförteckning. Huruvida fyndorten ligger utom det område, han behandlat, eller om han betraktat arten såsom tillfällig, torde ej vidare kunna afgöras. I Herb. Mus. Fenn. II p. 132 säges: »num omnino spontanea?» — Ob. Exemplar insamlades på hufvudgatan i Kemi, troligen införd med barlastsand: Keckm., jfr l. c. p. 14.

F. viscida (Loisel.) Asch. upptages mig veterligen första gången från Finland i Lindb. Enum. Enligt benägen uppgift af Lindberg tillhöra 19 af exemplaren i H. M. F. denna form, men endast 14 den icke glandelhåriga formen, hvarför f. viscida synes vara den hos oss allmänna.

Ammodenia 1) peploides (L.) Gmel. Rupr.

Ad oram Maris glacialis et albi frequenter, ad superiorem partem Sinus bottnici satis frequenter aut passim, ad ceterorum marium oras plus minusve raro invenitur.

Kalm; in litoribus maritimis arenosis p: Prytz; Fenn. bor. or. et Lapp.?: Fries; ab ora meridionali usque ad Uleâborg occurrit: W. Nyl. Distr.; Scand.: Nym. Consp. p. 116; Fenn.: Nym. Suppl. p. 67; Lapp. Fenn. . . . marit.: Gürke p. 265, vide etiam DC. Prodr. I p. 413, III p. 366 nota et Led. I p. 357—358.

A1. Eckerö ad occidentem versus a Långskär: Lindberg!; Lemland Granö 1902: Palmgr. — Ab. Pargas r Sandholm in sinu Örfjärden: Arrh. Ann.!; Nagu in insula in Örfjärden: E. Reuter; Hangö Tulludden: Hisinger! et Sand. — Nyl. Ekenäs p in litoribus arenosis: Häyr., cfr Häyr. Stud. p. 160; Esbo insula Torr-Löfö in litore sabuloso: Kihlman!; p in taeniis: W. Nyl., cfr Diar. 4, XII, 1886; Mjölö: Tengstr.!; Helsinge Villinge: Ilmoni!; [Helsingfors] praedium Degerö, Helsinge Likholm, Sibbo »Svarta hästens klobb»: Sæl. ann.; Mejlans: Hult herb.; Degerö: K. Höjjer in herb. lyc. n.; p in maritimis: Sæl. Ö. Nyl.; Borgå p, in insulis taeniarum cop. ex. gr. in Sandholm, Siperholm, Pörtö etc.: Sæl. Öfvers., spec. e Borgå Tunnholm!; Borgå Sandö, Pellinge Glosholm: Sæl. ann.; Borgå Kardrag: Nerv.!; haud fq in maritimis e Lovisa ad Kotka: Sæl. & Str., spec. e Pyttis Byön!; Lovisa Sondarö: C. J. Arrh.; [Perno] Svartholm in Krutkällarholmen: G. R. Björkstén!; Perno cop. ad pharum Orrengrund: Gadol.; [Hogland] Kappelsatama: Brenn. — Ka. Kotka: Sælan & Strömborg!, vide sub Nyl.; Fredrikshamn: Brenner in herb. lyc. n.; Lavansaari (E. Nylander!): Brenn.!; in taeniis Viburgi (E. Nylander): Fl. Kar. p. 189, vide infra; Seiskari [Seitskär], nec non in terra continenti, (quamvis rarissima): Thesl. Dynb. p. 60 [forsitan ad Ik. spectat], vide infra. — Ik. complur. locis ad oram Sinus fennici: Lindberg in Medd. XXII p. 7, spec. e Kivennapa Kuokkala!; [in arena profunda ad litus maris (fqq): Meinsh. p. 58, vide etiam Schmalh. p. 55].

¹) Ammodenia Gmel. sen. 1769, Honkenya 1788: Fl. Samoj. p. 25, Halianthus Fries 1817; Rupr. scripsit Ammadenia.

- Sat. Raumo: K. R. Paqvalin!; Mäntyluoto prope Björneborg: Sæl. ann. et herb.; in vicinitate opp. Björneborg in limo a praediolo Keri usque ad Uparonokka [p st fq ex litt.]: Häyr. und. p. 31. Oa. nondum visa.
- Om. (r) Nykarleby, Laxö, Socklot Sandö (G. Hedström), Jakobstad in insulis: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 13 et 14 et vide Krank p. 11; [Gamla Karleby] (fq) in litoribus arenosis: Hellstr.!; [Kalajoki] (fq) ad litora maris: Tenn.; [Pyhäjoki] (fq): Lackstr.; Brahestad Pitkäkari in litore arenoso: Blom!, vide etiam Malmgr. Kp. nonnullis locis inter Soroka et Shuja [Tschuja (!)]: Sahlb. Bidr. et Dagb.!; Kemi: Malmgren!; [Solovetsk ubique copiosissime,] latere karelico paucis locis: Bergroth in Medd. XXIII p. 37, [spec. e Solovetsk leg. Selin! et Knabe!, vide etiam Kusn. p. 106 et Beket. p. 551].
- Ob. r in Krasila (D:r Holmudd): Jul. Fört. p. 102; p in litoribus, Hailuoto: Brenn. Obs., quem l. inspicias; in Brenn. Reseb. ex Ii et Simo enum.; [Uleâborg] (fqq): Leiv.; in Leiv. Oul. e multis locis enum. velut p. 22, 23, 24, 25, 32, 66, 70; Uleâ in saburra: Eberh.!; Kuivaniemi Rantala: Hjelt; Kemi Kuivanuoro in litore arenoso: Hellstr. Distr. p. 19!; in litoribus arenosis st fq Simo Tiuranen, Ykskuusi cop.: Keckm., cfr l. c. p. 13; Alatornio p in litoribus: Hougb. not.; [r: O. R. Fries; in taeniis opp. Haaparanta: Backm. & H. p. 113]. Kk. Knjäsha, Sonostrow: Mela Pl. [verisimile est speciem maiore frequentia inveniri].
- Li. in litoribus maris per [Nordlandiam et] Finmarkiam p cop., unde etiam adscendit in ripas arenosas fluminis Tana usque ad Seida ultra tria milliaria a mari distantem: Wahlenb. p. 131, cfr Th. Fries p. 185; Näytämö (!) [Neiden] ad mare, fq etiam ad Petshenga [Peisen]: M. Gadd!; Paatsjoki: E. Nylander & M. Gadd!; in litore marino abundanter ad Köngäs: Wainio Not., cfr l. c. p. 20; enum.: Norm. Fl. Spec. p. 255; Kirkenäs in Varangria australi: Granit & Poppius!, vide etiam Blytt p. 1043, Hartm. p. 244 etc. et sub f. oblongifolia.

Lapp. ross. ubique ad litora maris: Fellm. Ind. et N. I. Fellm., cfr Beket. p. 551 etc., vide etiam sub Li.; spec. multa adsunt, etiam in Mela Pl. etc. e multis locis adn.; Teriberka cop.: Broth. Utdr. p. 130; Lm. complur. locis (Brotherus): Kihlm.

Ka. I E. Nyl. Ber. omnämnes arten endast från Lavansaari, hvarföre det är troligt att uppg. i Fl. Kar. afser detta ställe. — Ik. Lindberg nämner, att arten vid kusten af denna provins är allmän, hvarföre uppg. i Thesl Dynb., att den vore sällsynt på fastlandet, är oriktig.

Ammodenia peploides var. oblongifolia (Torr. & Gr.) Hartm.

Una cum forma typica invenitur.

Maxima pars Lapp.: Fries; Scand.: Gürke p. 265.

Li. fq in reg. maritima totius Finmarkiae: Lund p. 83; [ad flumen Tana usque ad Seida: Th. Fries p. 185]; [Nyborg!,] Meskelven, Karlbunden et Reppen!, α minus fq: Arrh. ant.

Lapp. ross. cum forma typica p: N. I. Fellm. — Spec. ad hanc formam pertinentia etiam in H. M. F. sunt, non autem rite distincta.

Stellaria 1) nemorum L. 2).

Tota fere Fennia et Lapponia passim — satis raro inveniri videtur, quamvis nonnullis plagis velut in Alandia, Kuusamo, in parte septentrionali Kareliae orientalis nondum adnotata sit.

Kalm; in nemoribus fertilioribus (st fq): Prytz; haud rara e Lapponia ad oram meridionalem, in Karelia eam plurimis locis observavi: W. Nyl. Distr.; Eur. plur.: Nym. Consp. p. 111; Lapp. Fenn.: Gürke p. 202, cfr etiam DC. Prodr. 1 p. 396, Led. I p. 375 et Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 201—202.

Ab. r: Zett. & Br.; Åbo Runsala: O. M. Reuter et iam Wirz. ann.; Pargas r Skyttasängen in Gunnarsnäs: Adl. et Arrh. Ann.; Pargas pag. Terfsund: Arrh.; Merimasku: Karsten in dupl.!; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; r Finby Pettu: Sand.; Lojo p — st r: Ch. E. Boldt; Vihti (p): Printz; Vihti (r) ad ripam inter Sorvari et Pankku, ad Valkoja haud procul a Vanhala et

¹) Specimina huius generis in H. M. F. asservata recensuit Sv. Murbeck 1899.

²) St. nemorum subsp. II montana Pierrat. auct. Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 201-202.

complur. loc. ad Vanjärvi: Flinck, cfr etiam Medd. XXII p. 35 et W. Nyl. p. 205; st r in vallibus rivulorum lapidosis nemorosisque et in Jucis Pyhäjärvi in valle ad Haavistonpuro, Nyhkälä Anttila in Ridankorpi, circa officinam Högfors et in primis ad Vattola cop. ad ripam amnis, Pusula Roso: Weeks.; Mynämäki (rr) ad ripam orientalem lacus Lemmi: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 142; A. Nyl. et Sel. non comm. — Nyl. Ekenäs str velut Gullö: Häyr.; Ingå in ins. Elgsjö: His.!; Barö p, Helsinge Nordsjö (Chydenius), Nurmijärvi Nääs: Sæl. ann.; [Nurmijärvi] p, saltem in parte australi hic illic cop.: Stenr.; Esbo: O. Hjelt M. S. (ex ipso); ad Kajsaniemi: W. Nvl.; Helsingfors Gumtäckt: Kihlm.; Helsingfors Aggelby: Mela herb.; Thusby: Astr. & H.; Borgå Grennäs: Sæl. Öfvers.; in taeniis Borgå Sundö: Sæl. ann.; p. Sæl. Ö. Nyl., spec. ex Artjärvi! — Ka. r Vilajoki, [Säkjärvi] Ristiniemi!, Käyräsuo!: Blom; Lindén ex hac parte non comm. — Ik. p: Malmb., spec. e Kivennapa!; Valkjärvi Pasuri: G. Appelberg!; [(fq) in toto territorio: Meinsh. p. 61].

Sat. p: Malmgr.; Björneborg et Ulfsby p et parcius - copiose ad scaturigines in lucis alneis et populetis, Hvittisbofjärd p (K. G. Ollonqvist): Häyr.; p — st r: Hjelt. — Ta. Kangasala (Ilmoni): Sæl. ann.; Sääksmäki Limokorpi: Kihlm. herb.; Kalvola in pratis deustis: Borg p. 438; (r) Kuohijoki, Pälkäne Vanha Tommola, Laitikkala (Zidbäck): Leop.; p: Asp. & Th. et Norrl. s. ö. Tav.; Kuhmois in vicinitate templi: E. Nylander!; r Korpilahti Pohjola: Wainio Tav. or.; Bonsd. non comm. - Sa. r Imatra, Rasila: Hult; Ruokolaks: Simming! — Kl. p: Fl. Kar., spec. e Ruskiala!; r Hiitola cop. in luco ad septentrionalem partem lacus Veijalanjärvi: Lindén, spec. ex Hiitola in vicinitate templi!; Valamo: Sæl. ann.; Parikkala p - st r enum.: Hann.; Uukuniemi: Nikl.; Jaakkima: O. Hjelt M. S. (ex ipso); Impilaks (fq): Backm. - Kol. in reg. silv. st r, in reg. collina et ad Gorki p: Elfv.; magna frequentia in tota fere provincia: Caj., spec. e Kalajoki! et ad ripam lacus Onega [Ȁänisjärvi»!]; ad urbem Petrosavodsk (!) plur. loc.: Norrl. On., cfr Günth. p. 34.

Oa. p: Malmgr.; p — st fq in paroeciis ad oram et in taeniis: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 8; Närpes: Simming! — Tb. st r: Broth., spec. e Jyväskylä!; Jyväskylä Lohikoski: Hjelt et Gadol., cfr Prim.

p. 51. — **Sb**. Leppävirta tantum ad Suomalanpuro, ubi sat cop.: Enw.; st r: Mela, spec. in herb. e Puijonniemi; circa Kuopio complur. loc. ex. gr. ad deversorium Henriksnäs: N. af Ursin in Bot. Byt., vide etiam Knabe p. 22; Pielavesi: Lundstr.!; Pielavesi Tuovilanlaks: K. W. Natunen in herb. Mela. — **Kb**. Kide: U. W. Telén! — Kon. rr inter Koikari—Pyhäniemi in nemore humido ad rivulum, in Reg. occ. in insula quadam lacus Tumasjärvi: Norrl. On.; in Klimetskoj et multis insulis adiacentibus: Caj.

Om. p: in vicinitate maris: Hellstr., cfr Hellstr. Distr. p. 20, spec. e Gamla Karleby!; p: Tenn., spec. e Nykarleby! — Ok. Ristijärvi: Lackstr.!; Ristijärvi Juurikkakorpi: Must.; Puo lanka Pyssylä: Brenner!, cfr Brenn. Obs.; Wainio Kasv. omnino non comm. — Kp. Shuja! [et Solovetsk!]: Bergroth.

Ob. Torneå, Kemi, Simo in vicinitate orae maris st fq, Simo [in interiore parte] p, Liminka: Brenn. Obs.; Liminka: Hellström!; [Uleaborg] st r ad ripam fluvii Oulujoki: Leiv.; (fq) ad Kemi: Jul. Fört. p. 102, cfr M. Castrén p. 330; in umbrosis par. Kemi! rivulis legi St. nemorum, quae praecipue in Ostrob. mediae insulis maritimis copiosa crescit: Hellstr. Distr. p. 20; st fq in vicinitate maris, p in partibus interioribus par. Simo: Keckm.; Alatornio (fq) circa Torpa: Hougb. not.; [p: O. R. Fries]. — Kuus. et Kk. nondum visa.

Lapp. fenn. st r Kittilä (!) ad Kukasjärvi plur. loc. saepe cop., in vicinitate montis Aakenustunturi, Kolari Äkäsjoki ad Jouhisu'anto! et Kenttäniemi denique prope Kellostapuli cop.: Hjelt & H.; [Sodankylä] r in lucis prope insulam Petäjäsaari et pag. Sattanen nonnulla spec. vidi: Blom Bidr., cfr Wainio Not.; p: Fellm. Lapp.; Sodankylä ad pag. Sodankylä, in luco litorali [*autto**] ad catarractam Menikka abundanter et in regione betulina ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 20 et vide Hult Lappm. p. 40 et 150; [Kuolajärvi] Pyhäkuru [prope Vuorijärvi]: Borg Sel; Näytämö: E. Nylander & M. Gadd in dupl.!; in betuleto prope templum puolmakense: Kihlm. Ant.; in betuletis (lucis) inter Skibegarda [et Nyborg] haud infrequens, etiam in betuleto ad Kultavaara: Arrh. ant., spec. e Varangria!; e multis locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 218, quem l. inspicias, vide etiam Blytt p. 1046, Hartm. p. 236 etc.; [Wahlenb. p. 126 tan-

tum e locis extra Fenniam enumerat]. — [L. ent. reg. (alp. et) subalp. p: Læst.; Naimakka: Malmberg!; inter Maunu et Kelottijärvi: Mela herb.; p in salicetis et ripis scaturiginosis regionis subalpinae, r in reg. alpina infima in saliceto ad Valtijoki: Lindén Bidr., spec. e Lätäseno Isokurkkio!]

Lapp. ross. p: Fellm. Ind. et N. I. Fellm., cfr l. c. p. XVII et Beket. p. 552; Tetrina, Tshapoma, Ponoj (!) etc.: Mela Pl.; Srednji: Broth. Wand. p. 10!; Lujauri urt in luco ad Sejtjavr!, Pjalitsa in ripa scaturiginosa herbida!: Kihlman; Uura: Enwald & Hollmén!; ad ripas sinus Kolaënsis: Hollm. et Enw. ann.; Bjeloushiha prope Gavrilova (Brotherus): Kihlm.

Största delen af Lappl. och tillfällig i Finl.: Fries; rättas hvad Finl. angår i W. Nyl. Distr.

F. Reichenbachii Wierzb. Hie und da mit der Hauptform. Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 202. — Ob. och Ok. (p): Brenn. Obs. — Något fullt typiskt exemplar finnes icke i H. M. F. enl. benäget meddelande af Lindberg.

Stellaria media (L.) Cyrill.

Frequentissime et saepe copiose vel copiosissime in toto territorio, regione alpina tantum excepta, provenit.

Fqq ¹) (aut fq) in tota Fennia inveniri consentiunt omnes fere auctores, cfr Till., Till. Icon. 75, Fl. Suec. p. 98, Kalm et Prytz; tota Fennia et Lapponia: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 111; in tota Fennia: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 198; Lapp. Fenn.: Gürke p. 203–204, cfr etiam DC. Prodr. I p. 396–397 et Led. I p. 377.

Lapp. fenn. fqq et copiose—copiosissime per totum territorium: Hjelt & H.; in locis cultis et ruderatis ad domicilia per totum territorium fq provenit: Blom Bidr.; ad domos per Lapponias omnes [usque versus Nordcap] vulgatissime: Wahlenb. p. 125; ubique: Fellm. Lapp.; fq in Kemijärvi, Kuolajärvi, Sodankylä, Inari et ad Paatsjoki usque ad Köngäs prope Mare gla-

¹) Prytz, Bergstr., Arrh. Ann., Flinck, Wecks., Caj. Kasvist. (in non-nullis partibus), His., W. Nyl., Sæl. Ö. Nyl., Blom, [Meinsh. p. 61,] Hjelt, Leop., Hult, Hann., Enw., Norrl. On., Laur. Växtf., Hellstr., Tenn., Must., Brenn. Obs., Leiv. et Keckm.; fq = fqq in cultis: Elfv.; cop: Caj. Kasvist., Stenr., Axels. Putk.

ciale: Wainio Not.; fq, herba inutilis, cop. in pagis Lapponum Muotkataival, Sompio et Kopsusjärvi: Hult Lappm., cfr l. c. p. 39; Utsjoki fqq: Sæl. kat.; in locis cultis et ruderatis ad domicilia ubique: Kihlm. Ant.; Varangria austr. fq in litoribus et ad domicilia: Arrh. ant.; enum. e permultis locis: Norm. Fl. Spec. p. 223, vide etiam Th. Fries p. 185, Blytt p. 1017, Hartm. p. 236 etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. (fq): Læst., r in reg. subalpina ad habitaculum recens Hirvasvuopio: Lindén Bidr., cfr Bot. Centr. LXI p. 221.]

Lapp. ross. ubique fqq: Fellm. Ind.; ad habitacula usque ad Mare glaciale fq (in parte maxime orientali ex. gr. ad Pjalitsa, Ponoj e. s. p. tamen deesse videtur): N. I. Fellm., cfr (l. c. p. XLIII et) Beket. p. 552; Pjalitsa, Tshapoma, Sosnovets, Ponoj et multis aliis locis: Mela Pl.; Devjatoi: Mela herb.; Ponoj: Montell!; reg. silv. st fq cop. in agris hordeo et solano consitis et in areis ad habitaculum recens, ad stationem, ubi piscantur salmones [»Laxpatan»], ad catarractam Tuloma, Ristikenttä et Kalliosalmi: Lindén Ant.; Kildin: Brotherus!; Triostrow!, Voroninsk! cop. ad habitacula: Kihlman.

Afvikande frequens angifues endast i $\mathbf{A}\mathbf{b}$. »Laajoen seutu» st fq: Caj. Kasvist. [öfriga delar af området fq = fqq]. — $\mathbf{T}\mathbf{b}$. st fq: Broth.

Var. neglecta Weihe upptages rr: Mela Kasv. III, se äfven Brenn. Flor. etc. — Lapp. ross. p: N. I. Fellm. Emellertid nämner Murbeck: "Fehlt vollständig in . . . Finland": Bot. Not. 1899 p. 199 och åtminstone ett exemplar, som funnits under detta namn i H. M. F., hör till hufvudformen. Varieteten utgår således. — Var. Boraei Jordan r: Mela Kasv. III p. 55 o. 57. Denna form särskiljes ej af Murbeck. — En obetydlig form omnämnes äfven af Bergr.

Stellaria holostea L.

In maxime austro-orientali parte territorii frequenter (— satis frequenter), ad mediam partem orae australis et ad Ladogam passim— satis frequenter, sed in parte maxime austro-occidentali Fenniae raro— rarissime inveniri indicatur; ad septentrionem versus paullo supra 61° 20′ progreditur.

Kalm; in actis Alandicis st r: Prytz; ad Ladogam borealem stationem suam extimam boream versus adtingere videtur: W. Nyl. Distr.; Eur. omn. exc. Fenn. plur. . . .: Nym. Consp. p. 111; adest in Fenn. mer. et mer. or. (Carel.): Nym. Suppl. p. 64; Fenn.: Gürke p. 206, efr DC. Prodr. I p. 397, Led. I p. 381 et vide Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 203 et infra.

A1. Åland: A. Bomansson! — Ab. Kimito: A. Ramsay!, cfr Zett. & Br.; Tenala: J. A. Öberg in herb. lyc. n.; [Pojo] (r) ex. gr. ad Tvärminne: A. Nyl.; Finby Pettu: Sand. — Nyl. Ekenäs cop. in Hästön et Gullön etiam in fundo oppidi in Estholmen et prope Björkskogen: Häyr., cfr Häyr. Stud. p. 39; Elgsjö!, Tostholm, ad Billskog etc. st fq: His. p. 58; Esbo fq: Kihlm. ann.; [Nurmijärvi] st r in lucis et vallibus rivulorum ut St. nemorum: Stenr.; [Helsingfors (!)] (fq): W. Nyl.; ad Helsingfors p cop.: Sæl. ann.; Thusby haud r: Åstr. & H.; p ad oram: Sæl. Ö. Nyl.; Lovisa: J. I. Björkstén!; Hogland Kiiskinkylä in prato et ad septentrionem versus a Suurkylä (Sievers!): Brenn. Till. p. 39. — Ka. Kymmene: Sælan & Strömborg!; st r: Blom, spec. e Virolahti!; Viborg Monrepos cop.: Gadol., spec. etiam leg. Malmberg! — Ik. fq: Malmb. [et Meinsh. p. 61].

K1. (»fq») ad Ladogam borealem: Fl. Kar.; r Hiitola! in coemeterio et cop. in lucis ad Veijalanjärvi: Lindén; »in Valamo (!) [iam Ångstr. p. 50] modo mihi copiose obvia, nec a Bergström e Sortavala adnotata, p teste Backm. Etiam in par. Ruskiala lecta (Zilliacus!)»: Norrl. Symb.; Pitkäranta: A. Nordenskjöld!; et in Impilaks et Valamo, hoc loco copiosissime: Hj. Neiglick!; Ruskiala vide supra et cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132. — Kol. p, in lucis nonnullis ad Vosnessenje copiose: Elfv., spec. ex Humbaritsa ad lacum Ladoga!, cfr Günth. p. 34; ad oram lacus Onega inter Vosnessenje et Shoksu! st fq, magis ad septentrionem versus prope Petäjäselkä et Lososinnoje p, etiam [infra Nikola,] ad flumen Svir inter Vakrutschej et Vosnessenje p, denique ad Ivina p: Cajander in litt.

»In umbrosis Nylandiae circa Helsingfors et Borgå, Alandiae Sund, Aboam circa»: Wirz. pl. off.; närmast kring Åbo torde arten knappt finnas, då ett exemplar af Ringbom! i duplettsamlingen måste anses för mycket tvifvelaktigt. Arrhenius har aldrig sett St. holostea i Åbo-trakten. Äfven uppg. från Sund erfordrar bekräftelse. Nämnas bör dock, att den upptages Nagu (Appelberg), Åbo (Berg): O. Hjelt M. S. — Tillfällig i mellersta Finl.: Fries; att arten uppgifves vara tillfällig, beror troligtvis på ett tryck-

fel. — Ka. Lindén framhåller, att han ej funnit arten i den del af provinsen, som han undersökt: Lindén p. 141. — Sat. Köyliö: elev Ceder-creutz!, jfr Alc. III; uppgiften förefaller osäker och bör bekräftas. Tammerfors Pyynikke: Alc. III; för min del vet jag ej, hvarpå uppgiften är grundad, och skulle knappast tro att arten förekommer annat än möjligen tillfällig i dessa trakter. — Oa. Vasa: F. W. Ehrström! och Alc. äfvensom Alc. III; sannolikt oriktigt, då St. holostea alldeles icke upptages i Laur. Växtf.; måhända är den odlad eller eljest tillfällig. — Kon. Sahlb. Bidr. upptager arten äfven från denna provins. Norrlin har ej sett den, hvarföre Sahlbergs uppgift tarfvar ytterligare bekräftelse; osannolik är den emellertid icke, då arten ännu förekommer vid Archangelsk: Fl. Samoj. p. 10 etc. — Li. Utsjoki: S. Castrén p. 58; uppg. återfinnes ej i den rättade publikationen.

Stellaria palustris (Murr.) Retz.

Satis frequenter — passim in Fennia australi et media provenit; ad septentrionem versus rarescit, sed formae saltem ad summum fere septentrionem progrediuntur. Var. glauca apud nos frequentior est quam ceterae formae, et plurimi auctores inprimis ante a. 1889 plantam nostram St. glaucam With. sive St. palustrem var. glaucam appellant; f. fennica tamen magis ad septentrionem versus progredividetur.

In pratis humidis st fq: Prytz 2); maxima pars Fenn.: Fries 1); Scand. mer. med.: Nym. Consp. p. 111 1); Fenn. tota: Nym. Suppl. p. 64 1); Lapp. Fenn.: Gürke p. 207 1), cfr DC. Prodr. I p. 397–398 2) et Led. I p. 389–390 2).

A1. st fq: Bergstr. 2); Bergr. in enumeratione non comm.; Kastelholm Storängen: Bergr. comm. — Ab. (st fq): Zett. & Br. 2), Renv. 2) et Sel. 2); Bromarf Bredvik: Sand. 2); Vihti fq: Printz 2); st fq — fq: Flinck 2); fq in ripis: Wecks. 1); st fq — st r enum.: Caj. Kasvist. 1); A. Nyl. non comm. — Nyl. [Ekenäs] în vicinitate sinus Brovik: Häyr. Stud. p. 170 1); Fagervik, Sjundeå Myrans (Nerv.): His. 1); p: W. Nyl. 1); p — st fq parce: Stenr. 1); Thusby: Åstr. & H. 2); st fq: Sæl. Ö. Nyl. 2); Brenn. ex Hogland non comm. — Ka. st fq in vicinitate fluminis Vuoksi, st r in

¹⁾ Nomine St. palustris (Murr.) Retz. aut Ehrh.

²⁾ Nomine St. glauca With, aut St. palustris var. glauca (With.).

partibus interioribus: Lindén ²). — I k. fq: Malmb. ²), vide etiam Lindb. p. 14, 15 etc. ¹); [st fq: Meinsh. p. 62-63 ²)].

Sat. p: Malmgr. ²); st fq: Hjelt ²). — Ta. p: Leop. ²); (st r): Asp. & Th. ²); p: Norrl. s. ö. Tav. ²); st fq: Bonsd. ²) et Wainio Tav. or. ²). — Sa. Valkiala p: Hult Fört. ²); Joutseno Leppälä cop.: Sæl. herb.; (st r): Hult ²). — K1. p: Fl. Kar. ¹); st fq: Hann. ¹) et Hjelt ²). — Kol. (p): Elfv. ²); Sermaks cop.: Kihlm. ²); Petrosavodsk (Günther): Norrl. On. ²), cfr Günth. p. 34 ²).

Oa. rr Qveflaks: Laur. Växtf. 1); Malmgr. non comm. — Tb. p: Broth. 2); Hankasalmi: L. M. Runeberg 2)! — Sb. st fq: Enw. 2); p: Mela 2) et M. & J. Sahlb. 1), spec. ex Iisalmi Ahmonsaari 1)!, efr etiam Knabe p. 22 1). — Kb. Liperi (fq): Eur. & H. 2); st fq — p hie illic ad ripas sinuum lacuum Höytiäinen et Pielisjärvi et ad amnes Tuopanjoki et Lahnajoki p copiosius: Axels. Putk. 1); Lieksa ad pagum eiusdem nominis, Nurmes Kopras!: Wainio Kasv. 2). — Kon. st r, Reg. occ. in insula quadam lacus Tumasjärvi: Norrl. On. 2); Koselma: Simming 1)!; Nim'ärvi: Kihlm. 2).

Om. Pyhäjoki: Lackstr. ²), num certa?; Brahestad Ollinsaari: Blom ²)!; Hellstr. non comm. — **O**k. Paltamo: Lackström in dupl.!; [Paltamo etc.] (»st fq»): Must. ¹); in partibus australibus Paltamo, Kajana et Sotkamo (p): Brenn. Obs.! ¹). — Kp. Uhtua ad Jyvälahti: Wainio Kasv. ²); Kemi: Beket. p. 552 ²), confirmationis indigeat; Enonsuu: Bergroth & Fontell ¹)!; Onnanjoki: Bergroth ¹)!

Ob. in parte septentrionali st r, in partibus maxime septentrionalibus par. Ylitornio et Rovaniemi non visa, in maxima parte territorii p secundum oram et fluvium Oulu, Kempele, Liminka: Brenn. Obs. ¹), quem l. inspicias, spec. in herb. ex Utajärvi Myllyranta et Vaala!, Muhos Gestilä et Uleå ad septentrionem versus e Toppila!; Liminka (W. Nylander): Hellstr. Distr. p. 20 ²)!; Uleåborg: W. Nylander ²)!; [Uleåborg] (fq): Leiv. ²), vide etiam Leiv. Oul. p. 60 et 84 ¹); st r et tantum in vicinitate orae adnotata, Simo in pratis ad Lahti, Kemi Pörhölä et in palu-

¹⁾ Nomine St. palustris (Murr.) Retz. aut Ehrh.

²⁾ Nomine St. glauca With. aut St. palustris var. glauca With.

doso Luikka prope Kallinkangas: Keckm. ¹), cfr l. c. p. 14; Kemi: Hellström ²)! — **Kuus**. ad Kurvinen: Wainio Kasv. ²). — **Kk**. »nonnulla spec. e Keret reportavi»: Brenn. Add. ²)!

Lk. [Sodankylä] (p) in prato graminoso ad Anneberg locis udis graminosis prope Onnela et pagum Sattanen nonnullisque aliis locis: Blom Bidr. ²), cfr Kihlm. Beob. p. XVII ²), XVIII ¹) et XIX ¹), Wainio Not. ²), qui spec. percensuit, et Hult Lappm. p. 40 ¹); forsitan ad var. *fennicam* spectet, vide sub hac forma.

Lapp. ross. vide infra et sub var. fennica.

Anmärkningsvärdt är, att denna växt icke upptages af Arrh. Ann. och Brenn. Arrhenius framhåller särskildt, att han förgäfves sökt efter densamma i Pargas och omnejden af Åbo. Måhända är den i södra Finland sällsynt i kusttrakten, ehuru den i nordligaste Finland förekommer hufvudsakligen nära kusten. — Det bör framhållas, att de exemplar, som i Herb. Mus. Fenn. II p. 48 upptogos från Kp., Lk., Lp. och Lm., numera föras till var. fennica. Från Kp. finnas dock nyare ex. af hufvudformen. — N. I. Fellm. p. LXI anmärker, att arten af misstag upptagits från L. i Herb. Mus. Fenn. [ed. 1], då exemplaret från Petshenga [>Peisen>], som legat till grund för uppg., hör till St. graminea var. juncea. Huruvida detta är fallet, torde dock böra ifrågasättas; Sælan ansåg, ehuru med tvekan, nämnda exemplar tillhöra en f. micropetala af St. palustris. Huruvida detsamma, hvilket, så vidt jag minnes, var högst bristfälligt, blifvit bestämdt af Murbeck, har jag ej kunnat utreda.

Af **former** är f. *glauca* (With.), såsom framgår af ofvanstående, den allmännaste, och flertalet både af exemplaren och uppgifterna hänför sig till denna; se f. ö. längre fram. Utom dessa former omnämnes f. *angustifolia* [Marss.] Sæl. **O** k. Paltamo: Brenn. Obs.

Endast hos följ. finska förf. upptagas såväl St. palustris som St. glauca: Bergstr., Flinck, (Lindén), Wainio Tav. or., Wainio Kasv. och Leiv. (I Brenn. Obs. användes Murbecks nomenklatur). Med hänsyn till den tidigare brukliga nomenklaturen har jag ansett mig böra föra de uppgifter, hvilka af dem anföras under hufvudformen, till f. virens G. F. W. Mey.

Stellaria palustris f. parviflora (Klett & Richt.) G. Beck 3).

Adhuc nisi raro in Fennia australi non lecta est.

Nyl. Ingå Fagervik: Hisinger!; Snappertuna Broby: Leopold! — **Ka**. Kaukola Kortesalmi: Lindén!

¹⁾ Nomine St. palustris (Murr.) Retz. aut Ehrh.

²⁾ Nomine St. glauca With. aut St. palustris var. glauca With.

³) St. palustris var. micropetala Krok ex. gr. in Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Ob. Angående en möjl. hithörande form se Hellstr. Distr. p. 20; (uppg. afser dock möjl. var. *fennica*). — **Lk**. [Sodankylä] »In campo graminoso ad Anneberg pratoque humido prope templum»: Blom Bidr., jfr Kihlm. Beob. p. XVIII. Exemplaret hör enligt Murbeck till var. *fennica*.

Stellaria palustris f. virens G. F. W. Mey.

Una cum forma glauca raro occurrit.

- A1. Hammarland Frebbenby: Mela herb. Ab. Vihti spec. solitaria ad Hiidenvesi et Enäjärvi: Flinck nomine f. *Dilleniana* [spec. non adsunt, cur forsitan confirmationis indigeat]. Ka. Kaukola Tervola! et Mertsalmenlampi: Lindén nomine var. *Dilleniana* (Moench). Ik. Pyhäjärvi prope Yläjärvi: Lindberg!, [vide etiam Fl. Ingr. p. 179].
- Sat. Tyrvää prope Vankimusjärvi!, Karkku Kauniais ad ripam sinus Pilkkalahti!: Hjelt. K1. Sortavala: Lönnbohm! Kol. Jaschesero: Cajander & Lindroth!
- **Tb.** Laukaa: Brotherus! **Kb.** Nurmes ad Kopras: Wainio Kasv.! 1).
- Kp. Vuokkiniemi ad pagum eiusdem nominis: Wainio Kasv. 1).
- Kk. Oulanka ad Sohjenansuu! et ad pagum Oulanka!: Wainio Kasv. 1); Vuorankylä: Wainio! nomine St. graminea.

Se f. ö. under hufvudformen.

Al. p på hela Aland [»A, B, C, D, P Lp»]: Bergstr. ¹); st fq: Bergstr. Beskr. ¹). Visserligen uppgifver Murbeck l. c., att han sett exemplar från Åland, men säkert synes vara, att formen icke förekommer med högre freqvens, då den iakttagits hvarken af Arrh. & K. eller af senare exkurrenter. — Ta. Korpilahti Veijonjärvi: Wainio Tav. or., där exemplaret beskrifves ¹); detta tillhör enligt Murbecks bestämning visserligen St. palustris, men ej f. virens. — Ob. [Uleåborg] fq: Leiv. ¹); Murbeck uppgifver l. c., att han sett exemplar från Ob., jfr Brenn. Obs. Leiviskäs freqvens är säkert vilseledande och någon annan specialfyndort är mig icke bekant. Oberäknadt de ofvan upptagna provinserna säger Murbeck: ›Exemplar gesehen aus . . . Tav. austr. ›: Bot. Not. 1899 p. 206. Specialfyndorter äro mig icke bekanta (se äfven under Al. och Ob.).

Hos Gürke p. 207 användes för denna form namnet b) *Laxmanni* (Fisch.) Gürke, se härom Murbeck l. c. p. 206 not. Var. *Dilleniana* (Moench)

¹⁾ Nomine St. palustris (Murr.) Retz. aut Ehrh.

Blytt upptages däremot såsom var. c) De få uppgifterna från flora-området under sistnämnda namn (se bl. a. Mela Kasv. III) afse enligt Murbecks bestämning f. *virens*.

Stellaria palustris var. fennica Murb.

His temporibus distincta, adhuc in Lapponia, Fennia septentrionali et orientali nonnullis locis lecta est.

De distributione vide Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 206—207, ubi describitur, et efr Medd. XXVI p. 162.

Kol. Nikola: Elfving! 1); Petrosavodsk: Selin! 1); etiam adest spec. a W. Nylandro 1849 in Kar. ross. lectum, ad hanc provinciam aut ad Kon. referendum.

Kp. Särkijärvi Jyrinsaari: Bergroth!; [Solovetsk: Selin! 1)].

Ob. Kemi Vajokas: Ehnberg!, efr Murbeck l. c., ubi locus appellatur Vajakko, et Brenn. Obs.; Kemi Karjalahti: V. W. Westerlund!

Lk. Sodankylä: Blom!, vide etiam sub f. typica.

Lim. ad ripam lacus Hirvasjärvi! in prato ripario humido, ad »Vanha Juonni»! in prato, denique Juonnijoki ad partem inferiorem [»alajuoksun varrella»] in ripa!: Borg & Axelson, cfr Medd. XXIX p. 38. — Lv. Tshavanga: Kihlman! — Lp. Pjalitsa: Kihlman!; Lumbofski: N. I. Fellman!¹); Ponoj: Enwald & Knabe!¹), cfr Knabe Pfl. p. 280 nomine formae typicae. — Lm. prope pagum Voroninsk: Kihlman!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132 nomine formae typicae.

Dessutom finnes från Kl. Kirjavalaks: J. J. Chydenius! och $\mathbf{L}\mathbf{k}$. Sodankylä: Blom! under namn af St. palustris β glauca exemplar, angående hvilka Murbeck antecknat: \mathbf{a} ad var. fennicam vergens.

Stellaria graminea L.

Per totum territorium, excepta regione alpina, frequen ter vel frequentissime provenit.

¹⁾ Nomine St. graminea L.

Fq aut fqq ¹) in Fennia inveniri dicunt omnes auctores ²), cfr Till., Kalm, Prytz; tota Fennia et Lapponia: Fries; Eur. omn. . . .: Nym. Consp. p. 112; Lapp. Fenn.: Gürke p. 208; »allg. verbr.»: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 209, vide etiam DC. Prodr. I p. 397, Led. I p. 391—392 etc.

Lapp. fenn. fq in toto territorio: Hjelt & H.; in cultis locisque siccioribus per totum territorium fq: Blom Bidr.; per partes silvaticas et subsilvaticas Lapp. omnium usque ad templum Utsjoki sat vulgaris: Wahlenb. p. 123 et 124; fq: Fellm. Lapp.; fq saltem in Kemijärvi, Sodankylä et Inari: Wainio Not.; fq: Hult Lappm.; locis siccis, graminosis per reg. subsilv. et subalpinam fq: Kihlm. Ant.; st fq — fq in locis siccis graminosis per regionem subalp. inferiorem, vix ad terminum betularum: Arrh. ant.; in vicinitate Elvenæs, ad inferiorem partem lacus Klostervand: Norm. Fl. Spec. p. 226, quem l. inspicias, cfr Blytt p. 1050 etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. fq: Læst.]

Lapp. ross. fq: Fellm. Ind.; in pratis lucisque per totam hanc Lapponiam vulgaris: N. I. Fellm., formis α linearis et β lanceolata, cfr l. c. p. XLVII et Beket. p. 552; reg. silv. (p) enum.: Lindén Ant.

Af former omnämnes f. juncea Fr. af följ .:

»In Lapponia enontekiensi»: Fries p. 159, där den beskrifves under namn af St. graminea * juncea; st r: Mela Kasv. III; Lapp.: Gürke p. 209, jfr äfven Brenn. Flor. — Ka. Räisälä Sirlaks!, Kirvu Tietävälä, Antrea Papinsaari i lundar i skuggiga afsatser: Lindén. — Kb., Ok., Kp., Kuus. och Kk. »muutamissa paikoissa»: Wainio Kasv. — Ob. Kemi, Muhos Perukka: Brenn. Obs.; [Uleåborg] (fq): Leiv. — [L. ent. björkreg. r: Læst.] — Lp. »locis paludosis ad Lumbofski»: N. I. Fellm., jfr Trautv. Incr. p. 887 (St. juncea Fr.).

Denna form upptages alldeles icke under *St. graminea* af Murbeck i Bot. Not. 1899, utan för han l. c. p. 214 namnet såsom synonym till *St. alpestris* × *longifolia* äfvensom de exemplar, som funnits under detta namn i H. M. F., till hufvudformen. N. I. Fellmans ex. föres dock till *St. pa*-

¹) Prytz, Bergr., Flinck, Caj. Kasvist., Stenr., W. Nyl., [Meinsh. p. 61,] Leop., Norrl. s. ö. Tav., Fl. Kar., Elfv., Broth., Mela, M. & J. Sahlb., Norrl. On., Hellstr., Tenn., Must., Leiv., Keckm.; fq-fqq: Arrh. Ann., Hjelt (e Sat.), Axels. Putk.; fqq, in plagis maxime septentrionalibus et orientalibus fq: Brenn. Obs.

²⁾ Malmgr. certe lapsu calami ex Oa. omittit.

lusiris var. fennica. Murbeck l. c. upptager icke andra former än var. hebecalyx (se längre fram), hvaremot han om ett ex. från Sat. Karkku Järventaka: Hjelt! antecknat, att det är en egendomlig form, som »genom de hårbräddade skärmen och foderbladen öfverensstämmer med St. graminea, men är först och främst blågrön och dessutom försedd med ovanligt stora kronblad. Som en hybrid med St. palustris kan jag ej tyda den, eftersom pollenproduktionen tyckes vara fullt normal». Tilläggas må, att denna form förekom täml. ymnigt på en under ett par år icke odlad kärråker, men numera är längesedan utrotad genom platsens odling. — Ang. var. alpina se under St. alpestris × longifolia.

Någon hybrid är icke iakttagen hos oss, men dylika uppgifvas förekomma i Ingermanland med St. crassifolia, St. uliginosa och St. palustris (glauca), se Meinsh. p. 62. (De två senare upptagas dock ej från nämnda trakt af Gürke p. 208 o. 209; den förstnämnda omnämnes alldeles icke l. c., hvarföre Meinshausens bestämningar antagligen äro osäkra.) I Ostfinmarken ej långt från Finlands gräns förekommer St. graminea × longi-

folia, se Murbeck i Bot. Not. 1899 p. 209-210.

Stellaria graminea var. hebecalyx (Fenzl) Regel.

Adhuc nisi in uno loco Lapponiae rossicae ad circ. 66° 20' lecta non est.

Lapp. or.: Nym. Consp. p. 112, cfr Trautv. Incr. p. 130 etc.
Lv. Kaskarantsa: Selin!, cfr Arrhenius in Medd. XIII p.
167, Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 209 etc.

Lp. ad litora maris sabulosa iuxta promontorium Orloff Lapponiae ross. maxime orientalis, exeunte m. Julio copiose legimus. N. I. Fellm., jfr l. c. p. XXV. Arrhenius anmärkte redan i Prot. 6, X, 1883, att endast Selins exemplar från Kaskarantsa öfverensstämde med Ruprechts original-exemplar, hvaremot såväl Brenners exemplar från Orloff! som ett exemplar från Lumbofski af N. I. Fellman!, hvilket af Ruprecht ansetts tillhöra St. hebecalyx, voro afvikande, se Medd. XIII p. 167 o. 168. Det förra beskrefs sedan af Arrhenius (1888) såsom St. ponojensis.

Österom Finlands naturhistoriska gräns är denna form tagen bl. a. vid Koschafloden och nära byn Porog [vid Onegafloden]: Cajander i Medd.

XXVII p. 102, till hvilket ställe jag får hänvisa.

Utförliga beskrifningar om St. hebecalyx förekomma bl. a. i Fl. Samoj. p. 26, hos N. I. Fellm. p. 14–15, Arrhenius i Medd. XVI p. 192 etc. och Murbeck l. c. Se äfven under St. ponojensis.

Stellaria longipes Gold.

Per errorem indicata est.

Uppgafs under namn af St. Edwardsii R. Br. förekomma mycket sparsamt i Lt. vid Kola fjorden: Hollmén i Prot. 7, II, 1885, men uppgiften

rättades af Hollmén själf 11, IV, 1885, i det att de ifrågavarande exemplaren! skulle tillhöra St. longifolia [»St. Friesii»]. Se härom Bot. Not. 1885 p. 103. Senare äro exemplaren af Murbeck bestämda dels till St. alpestris × longifolia, dels till St. crassifolia.

Stellaria ponojensis A. Arrh.

In paucis locis Lapponiae maxime orientalis paullum supra 67º adhuc lecta est.

Lapp. or. (Ponoj): Nym. Suppl. p. 64; Lapp.: Gürke p. 207, efr Lindb. Pfl. p. 12.

Lp. Ad litora maris sabulosa iuxta promontorium Orloff: Brenner! nomine St. hebecalyx, spec. determ. Arrh., vide Medd. XVI p. (192) 197, Bot. Not. 1888 p. 190, Bot. Centr. XL (1889) p. 345 et Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 207—208, ubi describitur, cfr etiam Medd. XV p. 234, Herb. Mus. Fenn. II p. 132 etc.; Lumbofski: N. I. Fellman Pl. arct. N:o 60, nomine St. hebecalyx, spec. determ. Arrh. et Murbeck. — Lm. Baraschiha: N. I. Fellman!, spec. determ. Arrh. — Vide ceterum sub St. graminea var. hebecalyce.

Uppgiften att St. hebecalyx ej återfunnits af Brotherus: Broth. exk. p. 80, torde böra hänföras till denna art. — Exemplaret från Lm. har först under senaste tid uppdagats af Arrhenius i en packe gamla växter och af honom bestämts, se Prot. 13, V, 1904.

Stellaria longifolia Mühlenb., Fries.

Satis raro — passim in toto fere territorio, Lapponia septentr.-orientali excepta, obvia est.

In silvis Fenniae borealis v. c. par. Kuusamo et Lapp. Rossicae ad Imandram, fluvium Kola etc.: Spic. I p. 19, vide infra sub Lapp. ross.; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Scand. (exc. Dan.): Nym. Consp. p. 112; Fenn.: Nym. Suppl. p. 64; Lapp. Fenn. bor.: Gürke p. 212; »Exempl. gesehen aus sämmtl. Prov. mit Ausn. von Lapp. tul., Lapp. murm., Lapp. Im., Lapp. Vars., Lapp. Pon., Sav. austr.»: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 211.

A1. Saltvik loco humido umbroso infra montem Orrdalsklint: Lindberg!, cfr Medd. XIX p. 21. — Ab. r: Zett. & Br.; Sagu Sandö: Elfving!; Pargas p = st r Gunnarsnäs, Långholmen. Terfsund Attu ad Kuru, Brattnäs Dirfall cop. (E. Reuter): Arrh. Ann. et Fl.; Uskela p. Nikl.!; Bromarf Kansjärvi: Sand.; Vihti (»st fq»): Printz; Vihti (r) Härköilä Rosti, Oravala Ratila: Flinck, spec. prope Nummela! lectum; in parte septentr.-orientali territorii in primis sacell. Karjala fq = st fq, sed ad austro-occidentem versus rarior evadit, enum.: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 142. — Nyl. Esbo Mårtensby aut Skälörn!: Kihlm. ann.; [Nurmijärvil r circ. 1 km a praedio Hyvämäki ad septentrionem versus sat cop., ad ripam occidentalem fluvii Kyläjoki 2 km a Nurmijärvi ad septentr. versus parce: Stenr.; Mjölö: W. Nyl.; Granö prope Helsingfors cop., Borgå Sandö: Sæl. ann.; Thusby Kervo, Borgå Korssund: Sæl. herb.; Borgå p Träsknäs, Illby, Jordansböle etc.: Sæl. Öfvers.; Borgå Kråkö: Brenner!; p. Sæl. Ö. Nyl. - Ka. Kymmene: Sælan & Strömborg!; (rr) Virolahti prope templum: Blom, spec. adser. ad deversorium Säkjärvi!; r Kirvu Korsjärvi. Tietävälä in lucis lapidosis et declivibus silvosis montium: Lindén. — Ik. r Pyhäjärvi Sortanlaks: Malmb.!; in regione Viburgensi: Rupr. Diatr. p. 58; Pyhäjärvi Riiska: Lindberg!; [minus fq: Meinsh. p. 62].

Sat. p: Malmgr. et Hjelt, spec. e Karkku!; Nakkila: Simming!; Birkkala: af Hällström! — Ta. Rajala in silva: Leop.; haud infrequens in silvis minoribus humidis: Knabe Fört.; p: Asp. & Th.; Hausjärvi Varunta: Sælan!; st r: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala! et Jämsä!: Nikl.; Sysmä Tepo [prope Heronlampi] in luco: Unon.!; p: Bonsd.; p — st r: Wainio Tav. or., spec. in dupl. e Luhanka Hakala! — Sa. nondum adnotata. — K1. p: Fl. Kar., spec. e Ruskiala!; Hiitola prope ostium fluvii Hiitolanjoki: Lindén, vide sub Ka., spec. lect. in vicinitate templi!; [Parikkala] r Tarvala, »Pienen Rautjärven liete», Viitasaari: Hann.; Valamo: Sæl. herb.; Pälkjärvi Putkosenmaa: Hjelt. — Kol. circa Petrosavodsk: Günth. p. 35; Himijoki, ad Latva duobus locis, Petäjäselkä et Suolusmäki prope Petrosavodsk, certe haud rara quamvis neglecta: Cajander in litt.; Sveto-osero: J. J. Chydenius!

Oa. p: Malmgr.; Kristinestad Bogrundet: M. Sundman!; p_st fq: Laur. Växtf., spec. e Vasa! — Tb. Jyväskylä Lohikoski: Wainio Tav. or.; Palsanlampi: Brotherus!, qui in florula

non enum.; Hankasalmi: L. M. Runeberg! — Sb. Jorois complur. locis: Lindb. comm.; Leppävirta r tantum ad Ukonniemi: Enw.; Kuopio in monte Puijo: Sæl. herb.; Pielavesi Korkeakoski: Kihlman!; p: Mela et M. & J. Sahlb. — Kb. Kide: Brand.; p: Hällstr., spec. eius & Eur. e Liperi Ojanlaks!; st r ad lacum Höytiäinen parce: Axels. Putk.; st fq — p: Wainio Kasv. — Kon. r esse videtur, Perttiniemi!, Dvorets (!): Norrl. On.; Dvorets, Vyrosero: Kihlm.; Dianovagora: Poppius!

Om. in Ostrobottnia media in ins. maritimis (»fqq») obvia: Hellstr. Distr. p. 20; (st fq) ad oram, r in interiore parte: Hellstr., spec. e Gamla Karleby!; p: Tenn.; Brahestad: Blom!; Säräisniemi Venetheitto: Brenn. Obs.! — Ok. in par. septentrionalibus rr [»varsin vähän»]: Wainio Kasv.; [Paltamo etc.] (»st fq»): Must.; st r Paltamo, Kajana, Sotkamo Naapurinvaara! et Sopala!: Brenn. Obs. — Kp. rr in par. magis septentrionalibus, Uhtua nonnullis locis: Wainio Kasv., vide sub Ok.; [Suma: F. Nylander!;] Rukajärvi: Bergroth!

Ob. »e pluribus in provincia [Ostrobottnia] borealiore locis in par. Kemi, ad Ulaburgum etc. lectam habeo»: Hellstr. Distr. p. 20; in parte septentrionali p, in maxima parte st r Simo Ruikka, Ylikiiminki, Kiiminki, Uleåborg Hietasaari!, Kempele!, Liminka: Brenn. Obs., quem l. inspicias; [Uleåborg] (st fq): Leiv.; in silvis r in insulis taeniarum, Simo Tiuranen, Selkäsaari etc., copiosior in reg. silvatica in Tuiskukivalo: Keckm.; [st fq: O. R. Fries;] st r Rovaniemi Lohiniva!, Mäntyjoki et Tervo!, Ylitornio Raanujärvi ad molas, Turtola et forsan etiam ad Vanhainen: Hjelt & H. — Kuus. rr Paanajärvi nonnullis loc.: Wai nio Kasv., spec. e Paloniemi!; spec. e Kuusamo etiam reportavit F. Nylander! — Kk. Suvanto: Bergroth & Fontell!

Lk. st r Ylitornio Kojomaa [ad Naamijoki!], Kolari Pudas!: Hjelt & H.; in lucis, locisque uliginosis et scaturiginosis (st fq): Blom Bidr., cfr Wainio Not., spec. e Sodankylä Lintuoja!; [(ubique) in plagis silvestribus: Samz. p. 185;] Muonio Ylikylä—Kätkesuando: Norrlin!; Hult in Sodankylä non vidit: Hult Lappm. p. 40, cfr l. c. p. 93. — Li. ad Törmänen et Kyrö in Inari, specimina ad St. alpestrem × longifoliam [*var. alpestrem*] transeuntia: Wainio Not.; usque ad Utsjoki: Sæl. kat.!; saltem prope ostium

flum. Karasjoki: Kihlm. Ant.!, spec. etiam e Karlbunden!; Paatsjoki Korpikuru: Granit & Poppius!; in reg. subsilv. usque ad »Fælledsdistricterne»: Lund p. 83; Varangria austr. Skogeröen Nordlervig, Iversdalen prope Beljek, ad fluvium Paatsjoki [»Pasvikelven»] ad catarractam infra Goalsejavre: Norm. Fl. Spec. p. 227, quem l. inspicias, vide etiam Blytt p. 1050-1051 et Hartm. p. 237. — [L. ent. reg. subalp. r et tantum e Kaaresu'anto: Læst., cfr Martins p. 184.]

Lapp. ross. vide infra.

Lapp. ross. »in parte occidentali usque ad opp. Kola vidi»: N. I. Fellm., jfr l. c. p. XXXVII, XLVII och Beket. p. 552. Då jag tidigare antecknat ett exemplar af N. I. Fellman från Kola!, men detta ej vidare finnes bland St. longifolia, torde uppgiften böra bekräftas. Enwalds & Hollméns exemplar från Kolafjorden! föres numera till St. alpestris X longifolia, jfr om dessa Herb. Mus. Fenn. II p. 48 under Lt. Också Kihlmans exemplar från Voroninsk, som afses med Lmur.: l. c., föres af Murbeck till St. alpestris × longifolia. Uppgiften från Im.: l. c., som upptagits med stöd af Spic., bör äfven åtminstone tills vidare utgå.

I afseende å nomenklaturen har jag följt Murbeck l. c., då han uttryckligen p. 211 nämner, att de skandinaviska exemplaren fullkomligt öfverensstämma med ett amerikanskt ex. Det kan dock nämnas, att Gürke l. c. kallar vår art St. Friesiana Ser. och upptager bland synonymer St. longifolia Fries . . . non Mühlenb.

Arten hybridiserar hos oss med St. alpestris (St. borealis). Angående

hybriden med St. graminea se under denna art.

Stellaria alpestris Hartm. (non Fr.) 1).

In Lapponia septentrionali satis frequenter (_ frequenter) provenit; in Lapponia australi frequentia iam minuitur et in Fennia maxime septentrionali usque ad 65° 50' rarissime tantum invenitur. Var. calycantha forma typica frequentior est.

Maxima pars Lapp.: Fries nomine var. calycantha, vide ceterum infra; Fenn.: Nym. Consp. p. 112; deest in Fenn. mer. et med.: Nym. Suppl. p. 64; Lapp. Fenn.: Gürke p. 212; in Fennia septentrionali usque ad Ob., Kuus. et Kk.: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 214, vide etiam Led. I p. 381-382.

¹⁾ St. borealis Big. auct. fere omnium (etiam Herb. Mus. Fenn. II).

Ob. rr [Simo] ad ripam Ylijoki ad fines par. Rovaniemi: Keckm., cfr l. c. p. 10 et Brenn. Obs.; rr Rovaniemi Lohiniva! et Mäntyjärvi: Hjelt & H., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132. — Kuus. Kuusamo prope templum: Ångstr. p. 52, spec. ibidem legerunt M. & J. Sahlberg! et alii!, vide etiam Hellstr. Distr. p. 20; ad rivulos kuusamoënses: F. Nylander!; Torankijärvi: Nyberg!; Iivaara in declivibus silvaticis, in vicinitate templi!, Vatajärvi et infra Mäntytunturi, spec. ad partem maximam ad var. calycantham pertinent: Wainio Kasv.; in ripa lacus Tavajärvi ad Koutaniemi!, in insula parva lacus Kuusamojärvi, Sovajärvi!: Hirn Fört. — Kk. Oulanka ad Kankahinen et Päänuorunen in declivibus silvaticis, spec. ad partem maximam ad var. calycantham pertinent: Wainio Kasv., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132; 6 km ad austro-occid. versus a Suvanto: Bergroth & Fontell!

Lk. p = st r: Hjelt & H., spec. e Pyhätunturi Rajajärvi! et Kolari Äkäsjoki prope Äkäslompolo!; [Pajala: Murbeck l. c., vide etiam Samz. p. 185;] in pratis graminosis humidis prope Anneberg in locis subuliginosis ad Onnela et Kommattivaara st r provenit: Blom Bidr., efr Wainio Not.; Kemijärvi ad Vuostimovaara, Sodankylä ad pag. Sodankylä, ad Mutenia, in iugo Suoloselkä et fq ad Rovaniemi: Wainio Not., cfr l. c. p. 30; Pallastunturit usque ad summam reg. subalpinam: Hjelt; Muonio Kerässieppi: Malmberg!; Ounastunturit in reg. subalp.: Sandm. p. 32; st fq in reg. silv.: Hult Lappm. p. 169, cfr l. c. p. 39 et 94; ad ripas rivulorum in vicinitate montis Sallatunturi (Rantaniemi): Borg Sel. — Li. Inari ad scaturigines cet. ad Ivalojoki (!) st fq - fq, nec rara ad Inarijärvi et Paatsjoki, in lucis et pratis graminosis ad Köngäs in regione betulina prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 10; locis graminosis, humidis et subuliginosis, per reg. subsilv. et subalpinam fq, in propatulis quoque ad habitacula, locis deustis silvarum, in fissuris rupium madefactis raro desideratur, Ailigas! h 329, [Rastekaisa SO 297]: Kihlm. Ant., spec. etiam e Toivoniemi!; Varangria austr. st fq (_ p) in reg. subalp.: Arrh. ant.; in Var. austr. e 16 locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 229, quem l. inspicias, vide etiam Blytt p. 1051-1052 etc. - [L. ent. reg. subalp. fq, reg. silv. p: Læst.;

fq in ripis, salicetis etc. in reg. subalp., p — st r in reg. alpina, Tenonmuotka—Johkasjaur (fq), Valtijoki, Skatjajaur ad ripam sinistram, Halti parce in valle rivuli; var. calycantha r in reg. subalp. et alpina, in silvis udis ad terminum pini et ad Isokurkkio, in reg. alpina ad partem ultimam australem lacus Toskaljaur: Lindén Bidr., qui censet spec. e Lätäseno Hirvasvuopio! in cultis lectum recedere.

Lapp. ross. p minus fq: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XLVII, Beket. p. 552 etc., spec. e Kola!; var. calycantha quam f. typica frequentior, v. corallina ad lacum Imandra: N. I. Fellm.; Jokostrow! et Jokonga!: Brenner; Lujauri urt Seitjavr!, Orloff!, Niutskantjavr! et inter Lejavr et Porrjavr!: Kihlman; Marjok: Palmén!; Tetrina, Tshapoma: Mela herb.; Ponoj: Montell!; Kola, Tuloma et Nuotjavr (fq): Enw. ann.; [circa Nuotjavr et Nuotjok] reg. silv. fq in pratis, silvis, vallibus rivulorum, ad ripas fluviorum lacuumque et in scaturiginibus: Lindén Ant.; Srednji: Broth. Wand. p. 9; var. calycantha cop. ad domicilia prope Jenjavr!: Broth. Reseb.; Tsipnavolok! et Litsa!: Brotherus, ut in omnibus huius territorii partibus lectum sit; etiam in Mela Pl. e multis locis enum.

Största delen af Finl.: Fries; W. Nyl. Distr. anmärker med rätta: »a me haud tamquam late distributa cognita», jfr W. Nyl. Till. p. 302. — Ob. [Utajärvi] Kurimo: Brenn. Reseb. p. 73; uppg. behöfver bekräftas, så mycket mer som densamma ej ingår i Brenn. Obs. (Hybriden St. alpestris × longifolia är tagen af Brenner vid Kurimo.) — [Uleåborg] r. »lähellä Maikkulaa»: Leiv. Då uppgiften icke är osannolik, har jag ej velat förbigå densamma; den behöfver dock bekräftas. — Uppgiften från O. i Herb. Mus. Fenn. torde hänföra sig till Kuus. — Om denna art anmärkes: »Quod Wahlenberg de St. uliginosa dicit: » per partem silvaticam et subsilvaticam omnium Lapponiarum svecicarum . . . ubique», ad hanc speciem inprimis quidem spectare credimus»: Kihlm. Ant. Se f. ö. under St. uliginosa.

Murbeck framhåller l. c. p. 213, att var. calycantha Led. är den förherrskande formen, hvilket bestyrker N. I. Fellmans och Wainios uppgifter (se under Lapp. ross., Kuus. och Kk.). Denna varietet omnämnes f. ö. Herb. Mus. Fenn. II p. 132 m. fl.

Var. corallina Fenzl upptages från Lapp.: Gürke p. 212 och af N. I. Fellm. (se under Lapp. ross.). Formen omnämnes icke af Murbeck l. c.

Stellaria alpestris \times longifolia 1).

In Lapponia septentrionali maiore frequentia inveniri indicatur; in Lapponia australi, orientali (?) et in Fennia septentrionali usque ad c. 64° 35′ raro occurrit.

In humidis graminosis par. Kuolajärvi et Lapp. Kolaënsis cum praec. [St. longifolia] et Arenaria lateriflora: Spic. I p. 19; in Lapponia tornensi suis locis copiosa: Fries p. 159; Lappon.: Nym. Consp. p. 112; hab. etiam Fenn. bor.: Nym. Suppl. p. 64; Lapp. Fenn. bor.: Gürke p. 212; spec. visa e Lapp. inar., Lapp. tulom., Lapp. murm., Lapp. enont., Lapp. kemens., Lapp. Imandrae, Ostrob. bor., Kuus., Kar. keret.: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 214—215.

Ob. Utajärvi Kurimo: Brenner!, vide ceterum infra. — Kuus. enumeratur a Hellstr. Distr. p. 9, Wainio dubitanter ad Paanajärvi refert; Paanajärvi: Sahlberg! cum St. longifolia: Tavajärvi Koutaniemi cum St. alpestri: Hirn!; Tuutijärvi: Borg Sel. — Kk. Kiestinki ad Valasjoki: Wainio Kasv.!; Suvanto: Bergroth & Fontell!

Lk. r Kolari Jokijalka!, sed sine dubio etiam aliis locis: Hjelt & H.; [Sodankylä] in lucis unacum praecedente [St. longifolia] locisque scaturiginosis (p): Blom Bidr., spec. e Lintuoja!, cfr Wainio Not.; Kemijärvi ad pag. Kemijärvi, Sodankylä in limitibus agrorum ad Martti, (fq) ad Lokka et Riesto et Mutenia: Wainio Not., cfr l. c. p. 30, forsitan etiam ad alias formas spectet; Muonioniska (?): Lingonblad!; Muonioniska Tiuramatala: Hjelt & Hult!; p in reg. silvatica: Hult Lappm.; ad ripas fluvii Tenniöjoki, etiam ad Nurmitunturi et Sorsatunturi: Borg Sel., vide etiam Spic. — Li. Ivalojoki: E. Nylander & M. Gadd!; Inari Kaamas: Silen!; Inari ad Törmänen et Kyrö et Koppelo (fq) et obvia etiam ad Veskoniemi et Ruoptuinvaara, lecta etiam ad Menikka, nec rara ad Köngäs in regione betulina prope Mare glaciale: Wainio Not., forsitan etiam ad alias formas spectet; Utsjoki ad ripas flum. Tenojoki: Sæl ann.!; locis graminosis,

¹) St. Friesiana f. alpestris Fr. auct. plurimi (etiam Herb. Mus. Fenn. II); St. borealis × Friesiana Norm.

praecipue ad habitacula per reg. subsilv. et subalpinam st fq: Kihlm. Ant., spec. ex Utsjoki Kaaresjoensuu! et Karlbunden!; Outakoski ad Tenojoki: Granit & Poppius!; Jarfjorden: Th. Fries Resa p. 62, cfr Blytt p. 1051; Var. austr. e 5 locis enum., etiam e Finm. continentali latere fennico: Norm. Fl. Spec. p. 227, quem l. inspicias, vide etiam infra. — [L. ent. reg. subalp. fq, reg. silv. p: Læst., cfr Martins p. 184; Kaaresu'anto: L. L. Læstadius! nomine St. graminea β alpestris; Naimakka! et Palojärvi!: Malmberg; r in reg. subalpina in silva betulina ad Isokurkkio!: Lindén Bidr., cfr Bot. Centralbl. LXI p. 221, vide etiam supra.]

Lapp. ross. Sashejka: Mela Pl.; Nuotjavr prope templum: Enwald & Hollmén!; Umpjok Kontiokoski! et Voroninsk!: Kihlman; ad sinum Kola: Enwald & Hollmén! nomine St. longipes,

vide etiam Spic.

Ok. Sotkamo Naapurinvaara och Sopala: Brenn. Obs. — Ob. Muhos Perukka: Brenn. Obs. — Då exemplar ej föreligga, torde uppgifterna behöfva bekräftas, så mycket mer som Murbeck ej upptager hybriden från Ok. — Lapp. ross. De lokaler, som i Spic. upptagas för St. longifolia, anföras af misstag af N. I. Fellman för [»St. longifolia var. alpestris»] St. alpestris × longifolia, jfr f. ö. N. I. Fellm. p. XXXIV och XL.

Enl. Murbeck l. c. afser St. graminea var. alpina Læst. denna form; den uppgifves: »in Utsjoki [Li.] haud infrequens»: Fellm. Lapp. Angående St. graminea var. juncea Fr., som enligt Murbeck l. c. äfven hör hit, se

under St. graminea.

Denna forms hybrida natur framhölls med bestämdhet, så vidt mig är bekant, först af Norman i Norm. Sp. p. 19 (1893), se äfven Norm. Fl. Spec. p. 227—228 och i afseende å Finland Medd. XXVI p. 162. Redan Blytt p. 1051 (1876) uttalar en förmodan i detta afseende.

Stellaria uliginosa Murr.

In Fennia australi satis raro (nonnullis tamen plagis maiore frequentia) occurrit; ad septentrionem versus vix supra

61° 50' sponte procedit.

In uliginosis (st fq): Prytz; Fenn. merid.: Fries; Eur. omn. exc. . .: Nym. Consp. p. 112; deest in Fenn. bor. (cum Lapp.) et med. plur.: Nym. Suppl. p. 64; in parte australi Fenniae, spec. visa ex Al., Ab., Nyl., Ik., Sat., Ta., Kl. et Kol.: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 205, cfr etiam Led. I p. 393.

A1. r: Bergstr.; Föglö, [Finström] Godby (!): Bergstr. Beskr.; Jomala (!) prope Dalkarby: Arrh. & K.; ad stagnum Jomala nonnullis locis; Laur. Fört.; Saltvik in vicinitate praedii sacerdotis: Ch. E. Boldt. — Ab. Åbo Skansen: Arrh.! et E. Reuter: Pargas Gunnarsnäs! et Terfsund: Arrh. Ann.; Nagu: A. af Schultén in dupl.!; [Pojo] (p): A. Nyl.; Vihti (fq): Printz; [Vihti] st fq ad fontes et scaturigines, in fossis et vallibus rivulorum et amnium: Flinck, spec. e Nummela!; r Pyhäjärvi in valle rivuli Haavisto, Pusula prope Roso in valle rivuli: Wecks.: r Mvnämäki in scaturigine ad ripam septentrionalem lac. Järvenkallio copiosissime: Caj. Kasvist.! — Nyl. in Borgå! et Orimattila (!): Sæl. Ö. Nyl.; Borgå p velut ad Träsknäs, Veckjärvi, Ruskis etc.: Sæl. Öfvers.; Borgå Kungskällan: Sæl. ann.; Borgå Gammelbacka prope Soranda: Gadol. — Ka. r Kirvu Heräjärvi, Jääski Laitila complur. locis in scaturiginibus: Lindén. — Ik. st fq: Malmb., spec. e Muola!; alia spec. e Sakkola! et Valkjärvi!; Sakkola Kiviniemi cop.: Sæl. ann. et herb.; [cop., sed non tam fq quam St. crassifolia v. g. Parkala [Pargola,] Toxova . . .: Fl. Ingr. p. 182; st fq: Meinsh. p. 63].

Sat. st r: Malmgr., spec. e Birkkala! et Mouhijärvi!; in Sat. interiore p (— st fq): Hjelt, spec. e Karkku!, cfr etiam Asp; in vicinitate opp. Björneborg non autem visa: Häyr., vide etiam Häyr. und. p. 24. — Ta. r [Asikkala] Kärsälä in prato udo et ad Paskurinlahti: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala r: Nikl.!; Hollola! Tiirismaa et Lahtis: Wainio ann.; Lahtis infra praedium: Norrl. ant. — Sa. Savitaipale in palude uliginoso prope templum: Sæl. herb.; Villmanstrand: Simming!; Parkkarila prope Villmanstrand cop.: Sæl. ann.; rr ad sacerd. Ruokolaks (!): Hult. — K1. r Hiitola Veijalanjärvi: Lindén, spec. lectum in vicinitate templi par. Hiitola!; Parikkala Joukio!, ad Hartikainen, Änkilä ad molam Uimonen: Hann. — Kol. rr Mjatusova ad rivulum: Elfv.!; tantum ad Petrosavodsk (!): Norrl. On.!; locis udis: Günth. p. 35.

K1. rarius: Fl. Kar.; p: Backm. Då jag ej såg arten och exemplar endast finnas från sydligaste delen af denna provins, misstänker jag, att uppg. i Fl. Kar. åtminstone i hufvudsak hänför sig till Ik. och ej till K1. — Sb. Kuopio rojassa Rautatieaseman puistossa 1898: Mela herb. Enligt benägen uppgift af Mela förekom arten ymnigt på det ifrågavarande stället, men möjligt är att den tillfälligtvis inkommit till detsamma. Skulle

denna fyndort räknas till artens utbredningsområde, blefve nordgränsen 62° 57′. — Om. r Gamla Karleby Yxpila: Hellstr., jfr Herb. Mus. Fenn II p. 48 o. 132, Mela Kasv. etc. Hellströms exemplar från Gamla Karleby! och Djuplampen! föras af Murbeck till St. crassifolia. — Ob. β paludosa (Vet. Ak. H. 1825) »cujus maximam formam nuperrime iuxta Kemi legi»: L. L. Læst. p. 295, jfr Trautv. Incr. p. 131 m. fl., bl. a. Brenn. Obs., där äfven Spic. I anföres; från sistnämnda arbete har jag dock endast antecknat uppg. angående St. crassifolia var. paludosa. Læstadius uppgifver själf l. c., att formen står mellan denna art och St. crassifolia, hvarföre det är antagligt, att den i själfva verket tillhör den sistnämnda arten. Detta bestyrkes genom L. L. Læstadii exemplar från »Arvidsjaur Lapp. or. Pitensis, som inlemnats under namn af St. uliginosa, men som hör till St. crassifolia; se äfven Murbeck l. c. p. 216. Märkas bör, att Smith p. 142 för Alsine repens hos Linné från Kemi and ripas maximi fluviia, jfr Iter lapp. p. 173, till St. uliginosa. - Lapp. fenn. »per partem silvaticam et subsilvaticam omnium Lapp. suecicarum, ut etiam in inferalpinis Norvegicarum ubique»: Wahlenb. p. 124; in uliginosis fq.: Fellm. Lapp. - Lapp. ross. fq: Fellm. Ind. Dessa uppgifter bero antagligen därpå, att Wahlenberg i Flora lapponica med St. uliginosa icke afsåg samma form, som ofvan blifvit behandlad. För min del vore jag mest böjd att tro, att Wahlenb. härmed afsett St. crassifolia Ehrh., hvaremot hans St. crassifolia, att döma såväl af lokalen som af beskrifningen »petala calycibus sesquilongiora sunt» sannolikt är St. humifusa Rottb. Samma synonymer användas äfven af J. Fellman (se äfven under Arenaria ciliata L.). Kihlm. Ant. anser åter Wahlenbergs uppg. till största delen afse St. borealis = St. alpestris Hartm. (se under denna). N. I. Fellm. för, om ock med tvekan, St. uliginosa i Fellm. Ind. likaledes till St. alpestris. Tilläggas må, att Wahlenbergs exemplar af St. uliginosa i Upsala museum höra till St. alpestris × longifolia [>St. borealis × Friesiana»]: Norm. Fl. Spec. p. 233. Säkert torde emellertid vara, att St. uliginosa ej förekommer i dessa trakter, ehuru arten ännu upptages Fenn. Lapp.: Gürke p. 209.

Ett stort antal former omnämnes af Gürke l. c.; ingen af dem är dock uppgifven för vårt land.

Stellaria crassifolia Ehrh.

In Lapponia passim (interdum frequenter?), in Fennia orientali usque ad fines australes quamvis raro invenitur; in maxime occidentali autem Fennia non infra 63°. Saltem in Fennia et inferiore parte Lapponiae var. paludos a semper fere obvia est.

Ad litora Maris albi et glacialis et ad flumen Kemi a Rovaniemi usque ad ostium var. paludosa Læst, quae multo minus differt quam subsequentes [var. brevifolia et humifusa]: Spic. I p. 19; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; var. paludosa Fenn. bor. et maxima pars Lapp.: Fries; Carel. Bottn. Lapp.: Nym. Consp. p. 112; Fenn. bor.: Nym. Suppl. p. 64; Fenn. Lapp.: Gürke p. 210; in parte septentr. et usque ad Om., Oa., Sb., Kp., Kon., Kol., Ik.: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 217, vide etiam Led. I p. 383.

Ik. p: Malmb., spec. e Pyhäjärvi! et Rautu pag. Dudenits!; Rautu: Appelberg!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132; Sakkola (!) inter Koti et Perälampi: Lindb. p. 21!; Valkjärvi Pähkinämäki: Lindberg!, vide etiam Fl. Kar.; [secus litus marinum . . . (fq) et cop.: Fl. Ingr. p. 182; in paludosis: Meinsh. p. 63, cfr l. c. p. XXII].

Kol. r Mandroga! et Porog! in paludibus: Elfv.; Petrosavodsk (Simming!): Norrl. On.; Petrosavodsk in silva abietina fertili ad terram nudam: Kihlm.

Oa. r Qvarken: Malmgr.!; Vasa Korsholm [= Gamla Vasa]: Alc. et Alc. III, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132 et de ambobus Laur. Växtf. — Sb. r: Mela, spec. e Kuopio Savonkylä!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132. — Kon. r Tiudie (Simming!, Kullhem!): Norrl. On., cfr Günth. p. 35.

Om. Jakobstad »Notbergsfjärden»: Fontell!; Gamla Karleby Djuplampen: Hellström! nomine St. uliginosa; Säräisniemi: Brenn. Obs. [forsitan ad Ok. spectet]; Brahestad: Hult herb. — Ok. Paltamo: Lackström!; r Paltamo Kourulampi, Ristijärvi Matalapuro, [Säräisniemi] Likasenlampi ad Neittävä: Must.; Ristijärvi (p): Lackstr. exk., cfr de omnibus Brenn. Obs., quem l. inspicias. — Kp. ad Kepojoki in prato uliginoso [»sank myräng»]!, Vigostrow!: Bergroth & Lindroth; [Solovetsk: Selin! et Bergroth & Lindroth!]

Qb. »in ripa fl. Kemensis! glareosa, prostrata, magis crassifolia, fere glaucescens est, in paludibus vero eiusdem par. formam suberectam, foliis tenuioribus legi, quam ceterum e prato subsalso Limingoënse! report. W. Nylander»: Hellstr. Distr. p. 20; in parte septentrionali p, sed in par. Ylitornio non visa, in maxima parte st r Simo, Uleåborg, Uleå Pukki, Muhos (fq): Brenn.

Obs., quem l. inspicias, spec. e Muhos Matokorpi! et Tervola!; Uleåborg: W. Nylander!; [Uleåborg] (fq) Nuottasaari: Leiv., vide etiam Leiv. Oul. p. 32, 33, 85, 88 et 89; [Simo et Kemi] (st fq): Keckm., cfr l. c. p. 10; Kemi p: Rantaniemi in Brenn. Obs.; Alatornio! Kantojärvi: Hougb. not.; [(r): O. R. Fries; var. paludosa r: O. R. Fries]. — Kuus. var. paludosa ad Kirkonkylä et Paanajärvi! Sirkelä: Wainio Kasv. — Kk. var. paludosa Oulanka Kankahinen: Wainio Kasv.; Keret: F. Nylander!, cfr N. I. Fellm.; complur. locis ad Mare album: Ångstr. p. 51; Knjäsha et Sonostrow: Mela Pl.; Kouta: Mela herb.

Lk. var. subalpina r Kittilä (!) Aakenustunturi ad rivulum, in paludibus inter pagum Kittilä! et montem Levitunturi, Kaukkonen, Kolari Äkäsjoki ad Jouhisu'anto: Hjelt & H.; p in ripa lapidosa fluvii Jeesiö, in declivibus limosis fluviorum Kitinen et Kelujoki: Blom Bidr., spec. e Sattasjoki! et Emaus!; Sodankylä in litore ad pag. Sodankylä, in prato humido litorali ad Sattanen: Wainio Not.; Ounastunturit in reg. subalpina: Sandm. p. 32; in parte septentrionali par. Sodankylä non adnotata: Hult Lappm. p. 40. — Li. Inari ad Törmänen et in Tervasaari, in litore ad Salmijärvi, nec rara ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 20; Utsjoki, Inari: Sæl. kat.; tantummodo in Varangria ad Näytämö etc.: Kihlm. Ant.; in litoribus ad [Nyborg! et] Karlbunden (Barnsjarga): Arrh. ant.; Jarfjorden et Paatsjoki [Pasvig] orient, haud procul a Jakobs elf: Th. Fries Resa p. 62; Varangria austr. enum. ex 8 locis: Norm. Fl. Spec. p. 233, quem l. inspicias, vide etiam Lund p. 83 et efr Blytt p. 1052, Hartm. p. 238 etc.; Wahlenb., Fellm. Lapp. et Fellm. Ind. vide sub St. uliginosa et infra. — [L. ent. reg. subalp. fq: Læst.; var. paludosa reg. subalp. p: Læst., spec. e Ryövärinmutka prope Kaaresu'anto!; inter Näkkälä et Palojärvi: Malmberg!]

Lapp. ross. in regionibus litoralibus p: N. I. Fellm., cfr Beket. p. 552, spec. e Kola!; Umba in litore graminoso!, Pjalitsa ad fluvium!: Kihlman; Ponoj: Knabe Pfl. p. 279 et Montell!; Nuotjavr ad ostium fluv. Lutto: Enwald & Hollmén!; reg. silv. r, non adnotata nisi ad Suutessaari in lacu Nuotjavr et Rikkikonelo ad Nuotjok!: Lindén Ant.; Kola: Enwald & Hollmén! nomine St. longipes p p. et Karsten!; Lumbofski: Brenner!; in

ins. Kuvschin prope Semiostroff!, Litsa!, Semiostroff!: Brotherus; Sosnovets et aliis locis: Mela herb.; etiam in Mela Pl. e multis locis enum.; var. paludosa ad Tshavanga et Jokonga: N. I. Fellm.

K1. »rarius»: Fl. Kar.; då arten förekommer både i Ik. och Kon., torde uppg. hafva afseende på dessa provinser. — Från Tb. och Kb. föreligga inga uppg., ehuru man af Mela Kasv. III p. 58 skulle kunna förmoda detta. — Lapp. fenn. »in litoribus maris Nordlandiae et Finmarkiae p cop.»: Wahlenb. p. 124 o. 125. Denna uppgift afser förmodligen St. humifusa (se under St. uliginosa). Det samma gäller Kk. och Lapp. ross. »in litoribus maris iuxta terminos fluxus maris interdum copiosissime ex. gr. inter Kouta et Knjäsha [»Knäsäkuba»], ad sinum Kola, Karelsgammen, Petshenga [»Peisen»], Normanssätel»: Fellm. Ind.

Med stöd af Murbeck l. c. p. 216 har jag här betraktat var. paludosa L. L. Læst., Fries såsom hufvudform. Emellertid bör framhållas, att Fries, O. R. Fries, N. I. Fellm. och Herb. Mus. Fenn. ed. I, såsom äfven delvis framgår af det ofvanstående, upptaga var. paludosa jämte hufvudformen. Likaledes upptages var. paludosa Om. Säräisniemi, Ob. långs Kemi elf, Liminka: Brenn. Obs. — Gürke p. 210-211 åter betraktar var. brevifolia (Rafn) Fries såsom hufvudform (= a) och betecknar paludosa, hvilken upptages från Lapp., såsom var. e).

F. subalpina Hartm. upptages Scand.: Gürke p. 211, såsom var. f); r: Mela Kasv. III. Se äfven Samz. p. 185 och Brenn. Obs. äfvensom ofvan under Lk.

I afseende å f. brevifolia föreligga följ. uppg.: var. brevifolia Fr. inter gramina ad ripas amnis Kutja par. Kuolajärvi. Haec multo insignior varietas quam praecedentes [var. paludosa et St. (crassifolia var.) humifusa]: Spic. I p. 19. — Oa. Qvarken: Malmgr. — Ob. och Lk. vid Kemielf: F. Nyl. Utdr. p. 191. Denna form upptages i Herb. Mus. Fenn. [ed. I] från K. [= Kl.] och Lr., men jag känner icke hvilket exemplar, som afses med den förra uppg. Emellertid säges om denna form: »Ad litora maris forma frequentior»: Gürke & c., liksom äfven Murbeck upptager den från »Meeresufer» Nylanders exemplar från Kuolajärvi Kutja föres till hufvudformen af Murbeck, som alls icke upptager f. brevifolia från Finland. N. I. Fellm. p. LXI anmärker f. ö. med rätta, att F. Nylanders exemplar från Kuolajärvi i Herb. Mus. Fenn. [ed. I] blifvit fördt till Lapp. ross. i st. f. till Lk.

Af öfriga former upptagas: Var. alpina Fr. L. ent. björkreg. r Kaaresu'anto (L. L. Læstadius): Læst. F. congesta Sæl. Muhos Matokorpi: Brenn. Obs. — Dessa båda former äro mig okända och upptagas hvarken af Gürke eller Murbeck. Enl. Sælan är den senare en obetydlig form.

Stellaria humifusa Rottb.

Ad litora Maris glacialis et albi (frequenter) provenit.

Praecipue ad Mare glaciale iuxta sinum Kola, sed (parum) diversa: Spic. I p. 19, nomine St. crassifolia var. humifusa; maxima pars Lapp.: Fries, cfr l. c. p. 160; Lapp. (fenn. ross.): Nym. Consp. p. 112; Fenn. bor. or. (Kp.): Nym. Suppl. p. 64; Lapp. Fenn.: Gürke p. 212; spec. visa e Li., Lt., Lm., Lv., Lp., Kp.: Murbeck in Bot. Not. 1899 p. 218, vide etiam Led. I p. 384 et Lindb. Pfl. p. 12.

Kp. insula inter Soroka et ostium flum. Shuja: Selin!; Shuja [Tschuja] ad Mare album: Sahlb. Bidr. et Dagb.! et Bergroth & Lindroth!; Kemi Gorellie ostrow: Bergroth!; [ad litora Maris albi ins. Solovetsk: Kusn. p. 107 nomine β ovalifolia].

Kk. nondum diserte adnotata, sed sine dubio obvia (vide Lapp. ross. sub St. crassifolia).

Li. in litoribus maris ad Finmarkiam orientalem in primis Varangriae p: Wahlenb. Fl. Suec. p. 287; fq in litoribus maritimis praecipue ad sinus minores: Th. Fries p. 185, cfr Th. Fries Resa p. 62; tantum in Varangria ad Näytämö (!) etc.: Kihlm. Ant.; in litoribus arenosis ad [Nyborg,] Angsnäs, Karlbunden! et Barnsjarga cop.: Arrh. ant.; Varangria austr. e 6 locis adn.: Norm. Fl. Spec. p. 233, quem l. inspicias, vide etiam Blytt p. 1053, Hartm. p. 238 etc.

Lapp. ross. ad litora marium fq: N. I. Fellm.; spec. in H. M. F. adsunt e Lv., Lp., Lt., Lm.

Lapp. ross. Uppgiften ad sinus Kola et Varangricum: Fellm. Ind. under namn af Arenaria humifusa öfverensstämmer visserligen fullkomligt med utbredningen af denna växt, men det är dock icke alldeles säkert, att den afser Stellaria humifusa (jfr under Arenaria humifusa, St. uliginosa och St. crassifolia). N. I. Fellm. för med stöd af Led. l. c. uppg. till nu ifrågavarande art, jfr dock Trautv. Incr. p. 128.

Var. oblongifolia Fenzl, Fries. Li. »In paludibus a mari remotis ad flumen Tana (N. Lund)»: Fries p. 161, där formen beskrifves. — Lp. »Inter scopulos marinos ad Kislaja guba, stadia nonnulla suecica ante Ponoj»: N. I. Fellm.!, jfr Beket. p. 552. — Formen upptogs i förra uppl. af Herb. Mus. Fenn., men icke i den senare; den särskiljes hvarken af Murbeck eller Gürke.

Malachium aquaticum (L.) Fr.

In parte australi usque ad 62° 5′ raro invenitur.

Ad ripas lacuum et fluviorum p: Prytz; [Eur. omn.] exc. etiam Fenn. bor. (cum Lapp.) et med.: Nym. Suppl. p. 62, cfr etiam DC. Prodr. I p. 395, l. c. III p. 366 nota et Led. I p. 416-417.

Ab. Runsala: L. Boehm!; r ad Karkali duo spec. et unicum recedens ad Koskenpukka in Sammatti: Sel., quem l. inspicias; Karislojo Kourujoki et Pipola: Tikkanen & Hult herb.; sat cop. ad stagnum Pipola et p in ripis lacus Lojo: A. Lagus; [in vicinitate lacus Lojo] st r in cultis et areis: Ch. E. Boldt; Vihti (r) Irjalansaari: Printz; [Vihti] st r ad rivulos Vanhala ad Valkoja, Suksela, Selkis, Haapkylä: Flinck; Vihti in insula minima in lacu ad templum: R. C. v. Rehausen!, cfr Alc. III. — Ny1. Kyrkslätt ad Hvitträsk 1903: Sæl. herb.; Hammars prope Borgå (Strömborg): Sæl. Ö. Nyl.; hoc loco tantum adventicium, in saburra crescens, postea intermortuum: Sæl. ann. — Ka. nondum adnotatum. — Ik. Käkisalmi, Pyhäjärvi ad Sortanlaks! et Kiimajärvi, Muola ad praedium Pellilä: Malmb.; [Kakki] Kirjola: Nervander in Mela herb.; [Parkala [Pargelovii] (Sobolewskij): Fl. Ingr. p. 175; haud fq, per totum territorium dispersum: Meinsh. p. 63].

Sat. Birkkala Tyrkkylä! nunc intermortuum et Birkkala Hyyhky: Hjelt, cfr Carlss. — Ta. Sääksmäki r Rapola, Hakola: Tikk.; Hauho: Herk.; r ad arcem Tavastehus: Asp. & Th.; Vanaja Luhtiala: Kekoni!; Hattula Pelkola: Hjelt; in umbra in terra nova [**tillandningar**] ad Vesijärvi velut Papinsaari, Leppäluoto, Vehkosaari, **Päijänne vid K:byn**: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala Lill—Einäs in litore arenoso ad Päijänne: Häyr.; Padasjoki Kellosalmi: alumn. A. Bonsdorff in Mela herb. — Sa. Villmanstrand in ripa infra moenia [**vallarna**]: Simming! et Sæl. ann.; Villmanstrand in litore arenoso lacus Saimaa prope viam publicam adversus Dysterniemi cop. et ad Kimpis: Sæl. herb.; Lappvesi Männikkö in litore lapidoso lacus Saimaa: Sælan!; Lauritsala: Mela herb.; Joutseno: B. Federley!; rr [Ruokolaks] Utula: Hult! — K1. Sortavala ad pagum Anjala: Backm!, cfr Norrl. Symb.,

vide etiam infra. — Kol. rr Solomeno (Simming!, Kullhem), ad ripas lac. Logmosero (Günther): Norrl. On.

Kon. in insulis Kishi, [Klimetskoj sive] Sennoguba! et in insulis adiacentibus in ripis lacus Onega: Caj., cfr Medd. XXV p. 26.

Tillfällig i Finl.: Fries; Eur. exc. Norv. bor., Suec. bor., Ross. bor.: Nym. Consp. p. 107. Ingendera uppg. kan anses riktig; den senare rättas af Nyman själf. Lapp. Fenn.: Gürke p. 201–202 under namn af Stellaria aquatica (L.) Scop.; arten finnes dock icke i Lappland. — Tidigare har jag antecknat exemplar bl. a. från K1. Kronoborg!; detta exemplar finnes dock ej vidare i stora samlingen i H. M. F.

Cerastium 1) trigynum Vill.

In superioribus montium altiorum regionibus Lapponiae nonnullis saltem plagis haud infrequenter et saepe copiose occurrit. In regionem silvaticam unico loco descendere indicatur.

In Lapp. fenn. et ross.: Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 244.

Lapp, fenn, per totum alpium jugum et omnes alpes maritimas fere ubique (fg), ut etiam locis inferalpinis in terra denudata stercorata iuxta casas Lapp. maritimorum Finmarkiae p: Wahlenb. p. 126, cfr l. c. p. XVII; (ubique fq): Fellm. Lapp.; [Ounastunturit] ad ripam fluvii Rautujoki: Sandm. p. 32; in reg. subalpina: l. c. p. 32; etiam reg. alp.: Sandman in litt.; ad rivam rivuli prope Luirojärvi in reg. silv.: Hult Lappm.; prope Koadnilnjarga juxta flum. Tenojoki in reg. subalp.: Kihlm. Ant.!; Inari Kaamas: F. Silén!; in locis irrigatis reg. subalp. ad Meskelven, Bugönæs (Kihlman): Arrh. ant.; in alpinis ad Petshenga in reg. alpina: Granit & Poppius!; Varangria australis Kjelmøen: Norm. Fl. Spec. p. 238, vide etiam Blytt p. 1055 et Hartm. p. 239. — [L. ent. reg. alp. fq, reg. subalp. p: Læst., spec. e Kummaeno!, cfr Grape p. 105; Kilpisjärvi: Malmberg!; p — st r in ripis et ad scaturigines reg. subalpinae Hirvasvuopio, Munnikurkio!, ad ostium amnis Rommaeno, Saarikoski-Pahtasaari (p), st r - p etiam in reg. alpina Valtijoki, Toskaljaur, Angeloddi, Mehkasvaarri et in alpinis ad Halti (S et SE c. 910 m, Rinjok 857 m): Lindén Bidr.]

 $^{^{\}mbox{\tiny 1}})$ Specimina hujus generis in H. M. F. asservata recensuit Sv. Murbeck a. 1899.

Lapp. ross. haud infrequens: Fellm. Ind.; locis denudatis humidis e Pjalitsa (!) ad Kildin (!) p cop.: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XLIII, spec. e Ponoj!; Hibinä! et Tshun: Mela herb.; etiam ad Devjatoi: Mela Pl.; Tuatash haud infrequens: Enw. ann.; reg. silv. superior r in valle ad imum montem Siuluoivi sat cop., reg. alp. st r Siuluoivi, Tuatash et Vuojim in vallibus rivulorum et in rupibus, quae ut gradus exsurgunt, [»klippterasser»]: Lindén Ant.; Lujauri urt! et in aliis montibus alpinis st fq, ad Orloff!, Ponoj etc. fq: Kihlm., cfr Knabe Pfl. p. 280!; inter Varsina et Keinjavr nonnullis locis: Broth. Reseb., vide etiam infra.

Var. parviflorum Fenzl »Lapponia prope Gavrilova (e spec.), Fennia (Schrenk)»: Led. I p. 397, som äfven citerar Fellm. Ind. för denna form. Härpå grunda sig måhända uppg. för hufvudarten: norra el. östra Finl. och största delen af Lappl.: Fries, äfvensom Finl.: Nym. Syll. p. 242; Fenn.: Nym. Consp. p. 110; Lapp. Fenn.: Gürke p. 213. Emellertid torde arten aldrig blifvit anträffad i Finland i egentlig mening, utan endast i Lappland, hvarföre såväl Schrenks som öfriga uppgifter härifrån äro oriktiga.

Lv. i Herb. Mus. Fenn. II torde afse exemplaret från Pjalitsa.

Cerastium arvense L.

Raro et adventicium, sed interdum copiose, in Fennia inprimis austrooccidentali occurrit.

*Eur. omn. exc. . . . Fenn. . : Nym. Consp. p. 108; *in territorio vix nisi adventicium in prov. meridionalibus provenit . Herb. Mus. Fenn. II p. 132; *Finland söd. del., trol. allestäd. införd . Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 246, (se äfven DC. Prodr. I p. 419, Brenn. Flor., Mela Kasv. etc.)

Ab. Åbo: K. E. v. Bonsdorff! och I. Ringbom!, jfr Zett. & Br.; [Muurila] »lukuisasti pienellä alalla eräällä aholla Isontalon luona»: Renv.; Pojo: H. Pipping i herb. lyc. n.; Pojo nära Brödtorp, troligen inkommen med höfrö: Hisinger!, jfr Prot. 2, XII, 1882; Lojo prestgårdsängen: Hels., den sistnämnda måhända en osäker uppg.; [Vihti] rr »Ridals äng vid inkörsvägen till Nummela station, tydligen inkommen med höfrö»: Flinck!; [Mynämäki] »v. 1890 tapasin kasvia runs. Kallisten Pappilanhaan pellossa. V. 1897 oli sitä samalla paikalla ainakin yhtä runs. kuin silloin. Mainittu pelto oli ollut heinässä n. 20 vuotta ja melkein kaiken aikaa käytetty hevoshakana. Kaksi vuotta sitten kynnettiin tämä pelto ja näkyy Cerastium sen jälkeen hävinneen»: Caj. Kasvist. — Nyl. Kyrkslätt Hvitträsk Aavaranta ymnig på en äng 1902, äfven talrikt på villan Bastuvik å Degerö vid Helsingfors: Sæl. ann.; Esbo Urberga i mängd å odlad ängsvall: Gadol.; Helsingfors Lappviksudden: Sælan!; å sistnämnda ställe har arten bibehållit sig under 25 år, men har icke frambragt mogen frukt: Sæl. ann. 1903;

Helsinge Åggelby vid järnvägen: Kihlm. ann.! — Ka. Viborg Lavola: Thesleff! — [Ik. •ex septentrione Nevae fluvii (Graff)•: Fl. lngr. p. 171; Meinsh. p. 65 upptager arten endast från kalkstensområdet.]

Sat. Källfjärd ganska ymnig, ursprungligen inkommen med utländskt höfrö: O. Collin!; Karkku Järventaka! på ett par besådda ängar, vissa år ganska ymnig, Koskis: Hjelt. — Ta. Mustiala: Karsten! och elev Zitting!; Tyrväntö Haukila (elev Langenskjöld): Sæl. ann.; Kärkölä: eleverna C. Collin! och E. Westermarck!; Evo äng: Fröken A. Blomqvist! — Sa. Taipalsaari »pellolta»: elevexemplar i duplettsamlingen!; Mikkeli: Ehnb.

Sb. Jorois Järvikylä mycket ymnig på ett par ängar, bibehållit sig under många år och spridt sig till oodlade marker: Lindb. comm.; Kuopio Väinölänniemi ymnig, Piispantori: K. W. Natunen comm.

 $\bf O$ b. Uleåborg Frihetsholmarna r
 (Zidb.), Tornio Röyttä Badholmen (Hougberg!): Brenn. Obs.; (st
 r) »pelto lähellä Nyhäsen t.»: Leiv.

[Cerastium Edmonstonii (Wats.) Murb. & Ostenf.

Tantum in Lapponia enontekiensi lectum est.

Lapp. (r): Nym. Consp. p. 108 1), vide infra; Lapp.: Gürke p. 222 nomine *C. arcticum* Lange.

L. ent. reg. alp. r: Læst. ¹); r in summa reg. alpina in declivi australi montis Halditshok! [Haltitschohko] (S c. 1000 m) et sub radicibus eiusdem montis copiose: Lindén Bidr. ¹), cfr Lindén in (Diar. 1, II, 1890) Medd. XVIII p. 202 ¹), ubi florae patriae novum notatum est, Medd. XVIII p. 244 ¹) et Bot. Centralbl. LXI p. 221 ¹).

De tidigare anförda fyndorterna Moskana, Nuljalaki och Ripanes (Fristedt): Læst. ¹), jfr Hartm. p. 239 ¹), Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 247 etc., äro belägna utom Finlands gränser.

Såsom framgår af ofvanstående, äro de hithörande uppgifterna publicerade under namnet *C. latifolium*. Att uppgifterna från vårt flora-område dock icke hänföra sig till den äkta *C. latifolium* L., utan till *C. Edmonstonii* (Wats.) Murb. & Ostenf. framhålles öfvertygande af Murbeck i Bot Not. 1898 p. 247, se redan Nym. Suppl. p. 62. — *C. latifolium* anföres ännu Scand.? Fenn.?: Gürke p. 226, men denna uppgift bör utgå.]

Cerastium alpinum L.

In altioribus Lapponiae montibus nec non in Lapponia superiore frequenter, in Lapponia inferiore plerumque pas-

¹⁾ Nomine C. latifolium L.

sim, ceterum raro = rarissime obvium, sed usque ad 61° 20' ad meridiem versus occurrit.

In humidis Lapp. fq: Prytz; Fenn. bor. or. et maxima pars Lapp.: Fries; Eur. plur. alp. subalp.: Nym. Consp. p. 108; Lapp. Fenn.: Gürke p. 220, vide etiam Led. I p. 411—412 et Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 249.

- K1. in Valamo ad litora rupestria p: Fl. Kar.!, cfr Fl. Ingr. p. 171 et Herb. Mus. Fenn. II p. 132, spec. e Valamo etiam reportaverunt Hj. Neiglick! et alii; Impilaks: Chyd. nomine *C. vulgatum* var. *alpinum*; in fissuris rupium prope Kirjavalaks etiam ad Sortavala (Backm.): Norrl. Symb., spec. a Backman lectum p. p. ad var. *lanatum* pertinet; Impilaks Pullinvuori: Hjelt Ant. p. 66.
- **Kb.** Tohmajärvi Hiidenvaara: Hjelt Ant. p. 66! Kon. rr Lishmajärvi in rupibus calcareis, forte quoque in Saoneshje ad Schungu sec. spec. mancum: Norrl. On., spec. ad var. lanatum pertinet, vide etiam infra.
- Kp. Kemi ad Mare album: Malmgren!; Jyskyjärvi ad fl. Kemi: A. J. Malmgren! nomine *C. vulgatum* et *cum eo intermixtum; Nemetski Gusovoj-ostrow ad Kemi: Bergroth & Lindroth!
- Ob. unico loco arenoso in monte silvatico Kallinkangas haud procul a templo kemense: Hellstr. Distr. p. 20!; in parte septentrionali rr in parte (maxime) septentrionali par. Ylitornio, Kemi (!): Brenn. Obs.; r Kemi Kallinkangas Mahlasaari: Keckm., cfr l. c. p. 16; Alatornio plur. loc. ad pagos silvaticos: Hough. not; primum obvium ad Turtola [»Turttula»]: Prytz Ant. p. 158 [forsitan idem locus atque insequens]; r Ylitornio Pello ad ripam fluvii Torneå!: Hjelt & H., cfr l. c. p. 107; in montibus silvaticis, qui a Kemiträsk per Rovaniemi ad Alkkulam procedunt: Hellstr. Distr. p. 9. - Kuus. Mäntytunturi et Ruskeakallio!: Wainio Kasv.; (p): Sahlb. Fört., spec. e Paanajärvi! ad var. lanatum pertinet; Rukatunturi: Nyberg! et Hirn!; copiosissime in rupibus praeruptis [»klippväggar»] ad Kitkajoki prope Jyrävänkoski: Hirn in Medd. XX p. 8; etiam Valtavaara, Mäntyvaara, Kulja: Hirn Fört., cfr Alanne p. 58 nota; [par. Kuolajärvi] Hositunturi, Julmaoiva et Haukkakallio ad ripam lacus Auhtijärvi:

Borg Sel., vide etiam Jul. p. 284 et F. Nyl. Utdr. p. 153. — Kk. Oulanka Kivakka! et Päänuorunen: Wainio Kasv.; Pesioiva: Borg Sel.; in promontorio inter Knjäsha et Kouta: Mela Pl.

Lapp. fenn. (r) Kittilä ad pag. eiusdem nominis, Kolari Yllässaari et Jokijalka!: Hjelt & H.; [inter Kardis et Kengis: Acerbi p. 200; Pajala: Samz. p. 177 et Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 249; Kieksisvaara: Zetterstedt II p. 208; in clivis herbidis, campisque siccioribus nec non in declivibus riparum arenosis (fq) et saepe copiose provenit: Blom Bidr.!, cfr Kihlm. Beob. p. XVII, XVIII et 12; in alpium iugo eiusque lateribus et convallibus graminosis ubique, ut etiam in monticulis et petris maritimis aliisque locis inferalpinis per totam . . . Finmarkiam st fq, nec non prope Vindelpää Inarensem visum: Wahlenb. p. 136; ad flumina Tana et Utsjoki fq, de cetero vero vix extra alpes subalpesque: Fellm. Lapp.: Kemijärvi ad Luusua, Sodankylä fg - st fg in campis graminosis, ericetis, cet., ad flumen Kitinen e Kairala usque ad Rovanen, obvia etiam ad Lokka, nec raro ad Mutenia, Inari fq in clivis ad flumen Ivalojoki in regione coniferarum mixtarum, etiam ad Salmijärvi, et fq ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not. nomine var. glandulifera Koch, cfr l. c. p. 32 etc.; Sodankylä Saunavaara-Tallavaara, magis ad septentrionem versus ad Kitinen fg: Kihlm.; Pallastunturit ad Laukku- et Pyhäkuru: Hjelt, spec. e Pyhäkero!; Ounastunturit in reg. subalp. et longe in reg. silvaticam descendens: Sandm. p. 31, cfr l. c. p. 32; p in reg. silv.: Hult Lappm., cfr l. c. p. 39 et 94; in rupibus ad Kutsa et Nivajärvi [in par. Kuolajärvi]: Borg Sel.; in clivis graminosis, in convallibus fluminum Tenojoki, Utsjoki et Ivalojoki fq, nec non alibi pluribus locis reg. subsilv., ex. gr. ad templum inarense, Pakananjoki, Kaamas: Kihlm. Ant.; in devexis graminosis reg. subalp. st fq - p: Arrh. ant.; enum.: Norm. Fl. Spec. p. 243, vide etiam Lund p. 83, Blytt p. 1054, Hartm. p. 239 etc. -[L. ent. reg. alp. et subalp. fq, reg. silv. p: Læst.; st fq in locis graminosis, ripis lapidosis et praeruptis riparum declivibus [strandbranters] reg. subalpinae, st fq etiam in reg. alpina in declivibus praeruptis montium alpinorum, ex. gr. Angeloddi (S 680 m): Lindén Bidr., cfr etiam Grape p. 105.]

Lapp. ross. ad alpes ubique, unde ad litora maris fluvio-

rumque omnium Maris glacialis et Maris albi partis septentrionalis descendit: Fellm. Ind.; per totam peninsulam lapponicam in alpinis st fq: N. I. Fellm.; [circa Nuotjavr et Nuotjok] reg. silv superior r copiosissime in declivi australi montis Viutsoivi, reg. alp. st fq — fq: Lindén Ant.; spec. in H. M. F. e Lim., Lv., Lp. et Lm; maxime ad meridiem versus e Kantalaks: Brenner! et Brotherus!, vide etiam Medd. XIX p. 13, Broth. Wand. p. 3, 4, 11, 13 etc.; etiam in Mela Pl. e multis locis adn.

Kon. Kishi, Sennoguba och kringliggande öar: Caj., jfr Medd. XXV p. 26. Exemplaret från Sennoguba! betraktas emellertid af Lindberg såsom en egendomlig form, f. lanata, af C. vulgare * alpestre. Arrhenius anmärker om denna form, att den är högst egendomlig, särskildt afvikande genom hårigheten. — Ok. Upptages härifrån [= 15]: Mela Kasv.; någon fyndort är mig icke bekant.

Af former uppgifvas, utom de fullständigare behandlade, följ. Var. glanduliferum Koch upptages af Wainio från Lapp. fenn., men de exemplar, som inlämnats under detta namn, tillhöra enligt Murbecks bestämning hufvudformen. Detsamma är förhållandet med exemplar, som tidigare gått under namnet var. glutinosum Koch och glandulosum Koch.

Arten hybridiserar hos oss med C. vulgare.

Cerastium alpinum var. lanatum (Lam.) Hegetschw.

Una cum forma typica sed minore frequentia obvenit. In majore parte dicionis speciei dispersum: Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 249; Lapp.: Gürke p. 221.

K1. Valamo: F. Nylander!; Pyhäsaari in lacu Ladoga: Backman!

Kon. Lishmajärvi: Norrlin!

Kuus. Paanajärvi: Sahlberg!; Pääskösenkallio prope Juuma in fissuris rupium: Brotherus & F. v. Wright!

Lk. in rupibus ad Tankajoki: Hult Lappm. — Li. ad lac. Mierasjärvi in reg. subalp. [Rastekaisa SO 718]: Kihlm. Ant. — [L. ent. reg. alp. p: Læst., spec. e Peltsana!; Kilpisjärvi: Malmberg!; spec. typica cop. in alpe Saivaarri! (V 742 m) et Angeloddi (S 672 m): Lindén Bidr.]

Lapp. ross. cum f. typica (p): N. I. Fellm.; Tuitsitunturi in declivi australi: Borg & Axelson! (,cfr Medd. XXIX p. 38); Tshun: Brotherus!; Ponoj: Montell!

Cerastium alpinum var. glabrum Retz.

In primis ad oram Maris glacialis provenit, ubi frequenter occurrere indicatur, sed etiam in montibus alpinis etc. invenitur.

In Lapponia fennica et rossica: Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 249; Lapp.: Gürke p. 221.

Lk. Kuolajärvi [»Salla»] in monte Vahtikonelonvaara prope Saukari in declivi sicco: Borg & Axelson!, cfr Medd. XXIX p. 38. — Li. Inari: E. Nylander & M. Gadd!; cum forma typica ad flum. Tenojoki (fq): Kihlm. Ant., spec. e Vuopionsuu!; ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not.; Outakoski in ripa fluminis Tenojoki!, Näytämö!: Granit & Poppius; Varangria austr. 7 locis: Norm. Fl. Spec. p. 245, quem l. inspicias, nomine C. * glabratum Hartm. — [L. ent. reg. alp. p, reg. subalp. r: Læst.; r in reg. subalp. et alpina, in illa ad Saarikoski et in monte supra Pahtasaari, in reg. alpina in Tshaimo (E 615 m), Angeloddi (S 672 m) et Halditshok [Haltitschohko]: Lindén Bidr.; haud pauca spec. in H. M. F.]

Lapp. ross. secus totam oram Maris glacialis et usque ad Ponoj (!) Maris albi fq: N. I. Fellm.!, cfr Beket. p. 553; spec. in H. M. F. e Lp., Lt. et Lm. omnia ad mare aut in vicinitate maris videntur lecta; Lim. Kolosero ad ripam: Borg & Axelson!, cfr Medd. XXIX p. 38.

Cerastium vulgare Hartm. 1) * triviale Link.

Frequenter (aut frequentissime) tota Fennia provenit. In Lapponia distributio huius formae incerta sit; cum aliis enim formis a plurimis auctoribus coniuncta est.

Fq aut fqq 2) in Fennia inveniri consentiunt fere omnes auctores, cfr Till.?, Kalm et Prytz; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 108; fq in parte australi Fen-

¹⁾ C. vulgatum Hartm. auct. plur., C. caespitosum Gilib. e Gürke p. 222.
2) Bergstr., Arrh. Ann., Flinck, Wecks., W. Nyl., [Meinsh. p. 64,] Leop.,

Fl. Kar., Elfv., Mela, Norrl. On., Hellstr., Tenn., Leiv. et Keckm.; fqq, in partibus maxime septentrionalibus et orientalibus fq: Brenn. Obs.

niae, in parte maxime septentrionali non 1) adnotatum: Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 253; Lapp. Fenn.: Gürke p. 223, vide etiam DC. Prodr. I p. 415 et Led. I p. 408-409.

Lapp. fenn. (fq): Hjelt & H.; [Sodankylä locis herbidis iuxta domicilia pagi Sattanen et prope templum (st r), etiam in cultis rarius occurrit: Blom Bidr.; (fq): Fellm. Lapp. [ad varietates ad maximam partem spectat]; solum ad Salla in Kemijärvi et ad Kyrö in Inari adnotatum: Wainio Not.; (st fq): Hult Lappm.; in Lk. tantum forma ad var. [alpestrem] vergens adnotata: Herb. Mus. Fenn. II p. 132, ubi e Li. etc. omnino non enumeratur; ad flumen Tenojoki inter Koadnilnjarga et Puolmak (Arrhenius): Kihlm. Ant.; e permultis locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 250, vide etiam Blytt p. 1057 et Hartm. p. 240, sed ad * alpestre aut f. glandulosam certe ad partem maximam spectant, vide ceterum sub C. viscoso. — [L. ent. reg. subalp. et silv. fq: Læst.; saltem ad partem maximam ad alias formas spectat.]

Lapp. ross. fq: Fellm. Ind.; ubique fq: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XLVII et Beket. p. 553; Ponoj: Knabe Pfl. p. 280; ad varietates ad partem maximam spectent; certa specimina tantum ex Umba: Kihlman! et Tsipnavolok: Broth. Wand. p. 11!

St. o. Oa. st fq: Malmgr.; freqvensen är säkert för liten. — Ob. Kemi fq ([M.] Castrén): Jul. Fört. p. 102. — Lp. Lumbofski: Brenner!, jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 49. Exemplaret är utan blommor; möjligt är dessutom, att Murbeck vid bestämningen förbisett, att på samma ark finnes ett exemplar från > Carelia borealis > med hopviken etikett.

Framhållas bör, att flertalet uppgifter från Lappland torde afse * alpestre. Exemplaren från Lim. och Lt. torde dock vara säkra, ehuru Murbeck icke observerat, att de äro från den nordligaste delen af flora-området. Från Kk. finnas numera säkra exemplar, ehuru dylika saknades vid uppgörandet af Herb. Mus. Fenn. II.

Förutom de längre fram behandlade formerna upptages f. filiformis Hartm. Om. Temmes Ollila: Brenn. Obs., se äfven Brenn. Flor. etc. Exemplaret från Temmes föres dock af Murbeck till hufvudformen. — Var. hirsutum Mela, som upptages såsom rr från L. ent. [18]: Mela Kasv. III, där den beskrifves, hör till * alpestre. Exemplar i Mela herb. synas vara ganska anmärkningsvärda. — (Namnet hirsutum torde tidigare af Neilr. blifvit användt i en annan betydelse, se Gürke p. 223). Som motsats till dessa for-

¹⁾ Vide infra.

mer använder Mela l. c. för hufvudformen tenämningen vulgare Mela, hvilken benämning äfven strider mot prioritetslagarna. — Att arten varierar mycket, framhålles bl. a. Herb. Mus. Fenn. II p. 132. De former, som omtalas af Broth. äfvensom Medd. III p. 169 och Medd. IX p. 126, torde dock snarast böra anses såsom monströsa bildningar.

C. vulgare hybridiserar hos oss med C. alpinum.

Cerastium vulgare f. glandulosa (Bönningh.) Wirtgen.

Quamquam his demum temporibus rite est distincta, multis iam locis per totum territorium lecta et sine dubio aliis quoque indaganda est.

Inprimis in alpinis et ad oras maritimas: Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 253; Fenn.: Gürke p. 225.

Ab. Pargas Gunnarsnäs in abiegno sat raro [*gles*]: Arrh.; Vihti (fq) inprimis in montibus, transitus evidentes ad formam typicam adsunt: Flinck, forsitan confirmatione egeat. — Nyl. Helsingfors: W. Nylander! nomine C. viscosum: Hogland ad septentr.-occidentem versus a Suurkylä: Brenner! — Ik. Pyhäjärvi Riiska ad ripam lacus Ladoga: Lindberg!

Kol. Vaneimova-selkä: Cajander & Lindroth!

Oa. Kurikka: Malmgren! — Sb. Jorois prope Pasala: Lindberg in Medd. XXIII p. 9, cfr l. c. p. 13.

Ok. Ristijärvi Saukkovaara: Brenner!, cfr Brenn. Obs. — Kp. Jyskyjärvi ad flumen Kemi: Malmgren!; [Solovetsk: Selin!]

Ob. st r tantum in vicinitate maris [»kustområdet»] Simo Selkäkari et Tiiro, Kemi Ajossaari et Hattsaari: Keckm., cfr l. c. p. 14 et Brenn. Obs., spec. e Kemi iam legit Hellström! — Kuus. ad pagum prope templum complur. locis, in pratis prope Rukatunturi, ad Vuotunki et Mäntyniemi: Hirn Fört.; spec. [ad templum?] leg. Nyberg!

Li. ad Kyrö in regione coniferarum mixtarum: Wainio Not. — [L. ent. Kaaresu'anto: L. L. Læstadius! p. p. nomine C. viscosum.]

Lv. Kuusreka: Selin!

Såsom i Herb. Mus. Fenn. II p. 132 framhålles, hänföra sig de uppgifter, som afse förekomsten i vårt land af *C. viscosum*, [åtminstone i hufvudsak] till ifrågavarande form.

Cerastium vulgare * alpestre Lindbl.

In alpinis passim aut maiore frequentia obvium, in Fennia orientali multis locis usque ad fines australes, in Fennia septentrionali nonnullis saltem locis, sed in Fennia occidentali rarissime tantum invenitur, quamvis etiam in hac parte ad fines australes progrediatur.

Maxima pars Lapp.: Fries; Scand. Fenn. or. (sec. Uechtr.) alp.: Nym. Consp. p. 108 nomine *C. vulgatum * macrocarpum* Schur; Fennia, Gubernium Olonez: Trautv. Incr. p. 131; Fennia orientalis: Trautv. Incr. p. 887 nomine *C. macrocarpum*; in parte septentrionali et orientali Fenniae: Murbeek in Bot. Not. 1898 p. 254; Lapp. Fenn.: Gürke p. 223 nomine *C. caespitosum* var. *fontanum* (Baumg.) Gürke.

Ny1. [Hogland] »f. glandulosa, superne glanduloso-pilosa, källartak af torf i Suurkylä r»: Brenn. p. 447! et Brenn. Tiil. p. 39, vide infra. — **Ka**. Säkjärvi in limite agri: Blom! nomine C. vulgatum.

K1. Impilaks: Chyd.! nomine *C. vulgatum* var. *alpinum*; in rupibus (Variskallio cet.) ad Kirjavalaks: Norrl. Symb.!; Valamo: Mela! — Kol. Petrosavodsk (!): Norrl. On.; ad totam fere oram lacus Onega a Vosnessenje usque ad Petrosavodsk et Solomeno!: Caj., spec. etiam e Derevjannoje! et Maschesero!

Kon. in ripa arenosa lacus Säämäjärvi, Koselma (Simming!, Kullhem!), Suunu!, in Saoneshje ad Asheb! et Vigorus: Norrl. On.; Kishi, Sennoguba et in insulis adiacentibus: Caj., vide etiam supra p. 107.

Kp. Jyskyjärvi ad flumen Kemi: Malmgren!, una cum *C. triviali* f. *glandulosa*.

Ob. p Kemi Kasärnbacken, Hattsaari, Mahlasaari, Viheriälä: Keckm.; Kemi p: Rantaniemi in Brenn. Obs.; Rovaniemi: Eberhardt!, vide etiam infra. — **Kuus**. Kitkajärvi ad Haataja: Brotherus & F. v. Wright!; ad Oulankajoki in prato: Hirn Fört. — **Kk**. Kiimasjärvi: Bergroth & Fontell!

Lk. r Kittilä ad pag. eiusdem nominis et ad Kukasjärvi, Kolari in insula Yllässaari! et ad pag. Jokijalka plur. loc. interdum satis cop., sine dubio etiam in aliis partibus, quamvis fieri non potuerit, ut discerneretur: Hjelt & H.; in pratis graminosis subhumidis propatulisque herbidis iuxta domicilia p: Blom Bidr., cfr Kihlm. Beob. p. XVIII et XIX; Kuolajärvi ad Salla, in limitibus agrorum ad Saija, Sodankylä ad scaturigines prope Kemijoki, st fq ad Martti, fq iam ad Mutenia, fq prope flumen Kitinen e Kairala usque ad Rovanen: Wainio Not., cfr l. c. p. 6 et 32; [Sodankylä septentr.-or.] fq in tota reg. silv.: Hult Lappm., vide etiam Borg in L. Y. 1899 p. 157. — Li. Inari (!) fq ad flumen Ivalojoki in regione coniferarum mixtarum, plur. loc. etiam ad Koppelo et ad Paatsjoki in regione pinifera, fq ad Salmijärvi, in pratis campisque graminosis, lucis et ad scaturigines in regione betulina ad Köngäs prope Mare glaciale fq: Wainio Not.; in propatulis iuxta domos et in pratis subhumidis per reg. subsilv. et subalpinam fg, ad flum. Vaskojoki st fg: Kihlm. Ant.; fq in reg. subsilv. et subalp. in tota Finmarkia: Lund p. 83; fq - st fq in graminosis herbidisque subhumidis per reg. subalpinam: Arrh. ant. — [L. ent. reg. alp. et subalp. p: Læst.; Kilpisjärvi: Malmberg!; st fq = p secundum ripas amnium, inprimis inter lapides, sed etiam in declivibus riparum et locis graminosis reg. subalpinae, r in reg. alpina Toskaljoki et Valtijoki in saliceto: Lindén Bidr., spec. e Lätäseno Mustakorva!]

Lapp. ross. ad Lumbofski, »in Lapp. ross. forsan vulgaris, licet a me ibi praetervisum»: N. I. Fellm.; Kamensk ad habitacula prope flum. Ponoj: Palmén!; Jambruts: Selin!; [circa Nuotjavr et Nuotjok] reg. silv. fq et copiosius in pratis ad ripas fluvii Nuotjok!, reg. silv. superior r in valle ad imum montem Siuluoivi, Vuojim: Lindén Ant.; Ponoj: Montell!; Orloff! in saliceto, prope pagum Voroninsk! in paludosis tundrae et Porrjavr! in ripa lacustri: Kihlman; Rinda! et Litsa!: Brotherus.

Ob. Uleåborg barlast: S. W. Liljeblom!; Uleåborg tillfälligtvis på en gårdsplan: Zidb., jfr Brenn. Obs.

En f. stricta, som sannolikt hör hit, beskrifves Samz. p. 176—177 från Pajala nära Finlands gräns. (Formen särskiljes icke af Murbeck, som äfven ang. Brenners f. glandulosa antecknat C. vulgare subsp. C. alpestre Lindbl.)

Cerastium alpinum × vulgare.

Quantum adhuc constat, in Fennia maxime septentrionali et Lapponia rarissime et parcissime gignitur.

De distributione vide Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 250—252, ubi describitur, et cfr Medd. XXVI p. 162, ubi primum e territorio indicatur.

Kuus. ad fluvium Oulanka: Hirn!

[Lk. Pajala et Li. Tana sec. spec. in Herb. Mus. Upsaliensi: Murbeck l. c.] — [L. ent. Kaaresu'anto (L. L. Læstadius): Murbeck l. c.]

Lp. Orloff: Kihlman!

Murbeck framhåller l. c., att *C. Læstadianum*, som beskrifvits af Samz. p. 177 från Pajala och enligt beskrifningen vore ifrågavarande hybrid, endast är en form af *C. alpinum*.

Cerastium viscosum Auctt.

Maximam partem per errorem indicatum est. Adventicium semel lectum esse videtur.

Kalm; *in arvis et ruderatis fq*: Prytz, jfr Led. I p. 405, Wied. & W. p. LXXXIX; största delen af Finl. och Lappl.: Fries; *Eur. omn. exc. . . . Fenn. plur.*: Nym. Consp. p. 109; r södra och mellersta Finland: Brenn. Flor.; Fenn.: Gürke p. 229 under namn af C. glomeratum Thuill. — Ab. fq: A. Nyl. — Nyl. fq: W. Nyl.; Hogland flerstädes: E. Nyl. Ber., jfr Brenn. p. 38. — Ta. Hauho: Herk. — Kl. p: Fl. Kar. — [Ob. emellan Kardis och Kengis: Acerbi p. 200.] — Kuus. Kuusamo: Jul. p. 284. — Lapp. fenn. *per partes silvaticas et subsilvaticas omnium Lapp. suecicarum vulgare, ut etiam in inferalpinis Finmarkiae praecipue Tanensis p cop.*: Wahlenb. p. 137; Utsjoki: S. Castrén p. 58 (och 352). — [L. ent. Kaaresu'anto: Martins p. 184.]

Denna art saknas åtminstone såsom vildväxande helt och hållet i Finland. Uppgifterna bero delvis därpå, att Wahlenb. kallade *C. vulgare* för *C. viscosum*, hvarföre Led. l. c. äfven citerar Fellm. Ind. för denna art, delvis åter på förvexling med *C. vulgare* f. glandulosa. I afseende å hithörande frågor får jag f. ö. hänvisa till Murbecks framställning i Bot. Not. 1898 p. 254 och 255. Att de exemplar i H. M. F. [t. ex. W. Nylanders från Helsingfors!], hvilka legat till grund för uppg. i förra uppl. af Herb. Mus. Fenn., Byteskataloger m. m., höra till *C. vulgare* f. glandulosa framhålles t. ex. Herb. Mus. Fenn. II p. 132. Emellertid bör nämnas, att i finska universitetsmuseets samling af Plantae adventiciae finnes ett exemplar af *C. glomeratum* Thuill. från **Ta.** Tavastehus vid stationshuset. Före-Typis impr. ²³ 1904.

kommer sparsamt å ett något lågländt och gräsbevuxet ställe på grus och sandjord, antagligen inkommen på ett eller annat sätt»: O. Collin! — Arten är otvifvelaktigt på detta ställe tillfällig och har måhända redan längesedan försvunnit.

Cerastium semidecandrum L.

In Fennia maxime austro-occidentali occurrit et ad septentrionem versus usque ad 61° inveniri indicatur.

Kalm; in collibus elatis Finl. austr. st r: Prytz; Eur. omn. exc. . . . Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 110; Fenn. non nisi in mer. occ. adest: Nym. Suppl. p. 63; Fennia in parte austro-occidentali: Murbeck in Bot. Not. 1898 p. 268; Fenn. mer.-occ.: Gürke p. 232-233, vide etiam DC. Prodr. I p. 416 et Led. I

p. 405-406.

A1. fq: Bergstr.; Saltvik Gullbergsholmen, Eckerö Storby, Hammarland Posta, Finström Godby: Arrh. & K., spec. e Saltvik Haraldsbyholmen!; Jomala Dalkarby etc. cop.: Sæl. ann.!; Geta Isaksö, Finnö: Ch. E. Boldt; in pag. Jomala et in insulis taeniarum australium, Sottunga Måsshaga in taeniis orientalibus: Laur. Fört.; Geta Finnö, Sund Kastelholm: Bergr. comm.; Eckerö prope telonium [»tullhuset»]: Lindberg! — Ab. Korpo in devexis aridis complur. locis cop.: Arrh.; r? Töfsala in pago ad templum, Vehaks: Bergr.; Piikkis Harfvarön!, Merimasku (Karsten!): Zett. & Br.; Åbo Vårdberget: Sælan!; Åbo »Majfältet», prope Kathrinedal!, Salo complur. loc., Pöytis (I. Bergroth), Nystad Birkholm: Hollm.; in vicinitate opp. Åbo haud raro: Arrh.; Piisparisti: Å. G. H.!; Nummis ad Aboam: Wirz. M. S.; Nagu Sandö: Arrh.; Pargas (fq); Arrh. Ann., spec. vidi in Sæl. herb.; Karislojo Peltokylä: E. af Hällström!; Mietois st r Uhlu, Kivi- et Hiippavuori, Mynämäki in parte australi st r nonnullis locis prope Kallis (Kettarmäki, Koikkismäki): Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 141; [Nystad] Prännimäki: Söd. [add.] — Nyl. Karis Landsbron: Sæl. ann.: Helsingfors Sandudden: Hult herb.; Helsingfors Lappviksudden in colle aprico: Sæl. ann.; r Strömfors Bullers!, Österby et Löfö!, Hogland Pohjakorkia: Sæl. Ö. Nyl., cfr Brenn., Brenn. Till. p. 39 et vide infra.

Ta. prope Tavastehus in praedio Kankaantaka in clivo aperto aridissimo: O. Collin!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132, [num prorsus genuina?].

Största delen af Finl.: Fries. Redan W. Nyl. Distr. påpekar det oriktiga i denna uppgift, jfr W. Nyl. Till. p. 302 och Sæl. Ö. Nyl. p. 24. — Al. Bergstr. upptager arten "BC", således icke från vestra Aland, där den dock senare blifvit funnen. — Ab. Pojo fq: A. Nyl.; freqvensen är antagligen oriktig och måhända är hela uppg. osäker. (Afser möjligen Arenaria, som saknas?) — Kp. Kemi: Beket. p. 552; uppgiften är säkert oriktig.

Var. viscidum Fr. Nyl. [Hogland] »källartak af torf i Suurkylä! — f. major spithamea, foliis superioribus 21 mm usque longis (lat. 13 mm) inferioribus etiam 24 mm, tillsammans med föregående»: Brenn. p. 447!, jfr Brenn. Till. p. 39. Ehuru Brenners exemplar äro habituellt afvikande, föras de dock af Murbeck till hufvudformen. Varieteten viscidum upptages hvarken af Murbeck eller Gürke l. c.

Herniaria glabra L.

In Fennia australi usque ad 62° 5′ rara et multis plagis deficiens; in Fennia orientali nondum adnotata est.

Kalm; in arenosis siccis Fenn. austr. et merid. minus fq: Prytz cont.; Fenn. merid.: Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. [256 b aut] 678 b et Gürke p. 187—188, vide etiam DC. Prodr. III p. 367 et Trautvetter in Mosc. Bull. 1864, IV, p. 561—565.

- A1. (st fq): Bergstr.; Eckerö (!) Storby, Saltvik (!) Haraldsby —Färjsund: Arrh. & K.; Saltvik prope Qvarnbo: Ch. E. Boldt; Eckerö Storby Innerfjärden in monte: Lindberg! Ka. Fredrikshamn Tammio! [Stamö] et Pitkäpaasi: E. Nyl. Ber., cfr Sæl. Ö. Nyl.; in Pitkäpaasi non obvia 1895: Sæl. ann. Ik. Sakkola Kiviniemi: Rupr. Diatr. p. 50, cfr Fl. Kar. p. 194 et Malmb.!, spec. etiam e Kiviniemi in castello leg. Nikl.! et Lindberg!; r Valkjärvi (!) Pasuri: Malmb.! et Lindberg!; Pyhäjärvi: M. Werving!; Pyhäjärvi Toubila: Lindberg!; [Parkala [»Pargola»], Siestarjoki [»Sestrorezk»] etc.: Meinsh. p. 297].
- Ta. [Tavastehus (!)] r ad lacum Ahvenisto: Asp. & Th.; Tavastehus Rapamäki: O. Collin!, cfr Not. XI p. 467; Tavastehus Hattelmala complur. loc.: Leop. ann.; Vanaja Parola ad fines par. Hattula: Hjelt et iam Wirz. ann.; Hell. vide infra. Sa. Mikkeli in arenosis aridis circa oppidum frequenter: Norrlin!;

Rantasalmi ad praedium sacellani 1852: E. Nylander!; Rantasalmi in pagis ad templum et Hiltula cop.: K. W. Natunen comm.

Polygonum Herniaria dicta: Till. torde väl oaktadt namnet och O. Hielt Försök p. 236 hafva uteslutande afseende på Scleranthus annuus, då arten sedan dess ej uppgifvits för Åbo trakten annat än på barlast. »Är en af de sällsyntare växter jag träffat i Finland, uti Hollola socken i Tavastland har jag dock funnit den på moar»: Hell. p. 5; ehuru uppgiften är högst sannolik, bör dock framhållas, att Norrl, s. ö. Tav. ej alls upptager arten. »In campis aridis per Satacundam, Tavastiam, Nylandiam et Careliam meridionalem»: Wirz. pl. off.; uppg. från Sat. är obestyrkt, från Nvl. är arten ej alls känd, då Fredrikshamn bör räknas till Ka., ehuru i Herb. Mus. Fenn. [ed. I] denna ort räknats till Nyl. och Sakkola till Ka. - Al. Bergstrands uppg. »ABCD Cpf» d. v. s. här och där, stundom täckande på fältbackar öfver hela Åland, äfven skärgården och angränsande delar af Åbo skärgård, måste anses fullkomligt oriktig, ehuru Bergstr. Beskr. äfven betecknar arten såsom tämligen allmän. - Ab. Upptages härifrån i Herb. Mus. Fenn. p. 51, men något exemplar från denna provins finnes åtminstone ej numera i samlingen. Arrh. Ann. upptager Pargas (Keckman) 1853, hvilket måhända afser samma exemplar. [Åbo] »in saburra navali ad arcem 1885»: Lindén! och Gadol. (g. ymnig). Arten är här tydligen tillfällig. Karis: E. Nybergh i herb. lyc. n.; uppg. behöfver bekräftas. -Nyl. Anjala: H. K. Wrede i herb. lyc. n.; uppg. upptages såsom anmaning till vidare undersökning. - Sat. Huittinen: Car. p. 23, men arten upptages ej af Lydén och torde knappt förekomma; härpå måhända grundar sig r: Gadd Sat. p. 48. — Ta. Lempäälä: K. A. Hjelt i herb. lyc. n.; Hauho: Herk.; uppg. behöfva bekräftas. Angående Hellenii uppg. från Hollola se ofvan. - Sa. Ett exemplar i herb. lyc. n. uppgifves vara från Sääminki, men jag betraktar fyndorten såsom osäker. — Ob. Uleåborg [på barlast]: S. W. Liljeblom!; Uleåborg Toppila r (Zidb.): Brenn. Obs.; Uleåborg st r Painolastissa [8 PT]: Leiv. Arten är tydligen tillfällig härstädes.

Herniaria hirsuta L.

Semel, quantum scio, in saburra lecta est.

Ab. På barlastplatsen vid Åbo slott (Lindén!): Sælan i (Prot. 2, X, 1886) Medd. XV p. 181–182.

Corrigiola litoralis L.

Semel saltem in saburra lecta est.

Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] i flere exemplar den 29 Aug. 1883, men har år 1884 icke blifvit anträffad: Sæl. Fröv., jfr (Prot. 7, II, 1885) Medd. XIII p. 208 och 209 och Brenn. Flor.; exemplar tagna af Lindén!

Scleranthus perennis L.

Certus tantum e Karelia australi, ubi rarissime lectus est; ceterum in saburra etc. occurrit.

Fenn. merid.: Fries; Eur. plur. nempe exc. . . . Fenn.: Nym. Consp. p. 257; Fenn. adest in mer.-or., ubi detectus (1851) a W. Nylander pr. Viborg et relectus 1880 a Nervander: Nym. Suppl. p. 125; Fenn.: Gürke p. 179, vide etiam DC. Prodr. III p. 378.

Ka. rr ad viam versus Monrepos prope Viborg ad marginem silvae unicum modo legi specimen, nec plura inveni [1851]: Fl. Kar. p. 191!, cfr Malmb. et Herb. Mus. Fenn.; eodem loco ut etiam circa Viburgum suis locis cop. leg. Nerv.! teste Sælan in (Diar. 9, X, 1880) Medd. VI p. 253; Viborg Hiekka prope muros in arenoso a. 1893: Zilliacus!, vide etiam infra.

Ehuru Fries' uppg. numera kan anses i viss mån riktig, var dock anmärkningen »mihi haud visa; quae sub hoc nomine in collectionibus observavi omnia Scl. annuo pertinuerunt»: W. Nyl. Distr. på sin tid fullt berättigad, och äfven ännu kan: Scand. (exc. Lapp.): Nym. Syll. p. 326 ej anses öfverensstämmande med värkliga förhållandet. (Den sistnämnda uppgiften rättas af Nyman själf.) - Al. ABCD Cpf. d. v. s. här och där, stundom täckande på fältbackar öfver både fasta Åland och skärgården med Korpo etc.: Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. Arrh. säger härom: »Oaktadt träget efterspanande har jag under mina många resor på Al. ej lyckats finna spår af Scl. perennis. Bergstrands uppgift är helt säkert oriktig. Troligen har han hållit åkerformen af Scl. annuus för denna art, medan den allmänna backformen, som genom sin mera sammangyttrade växt och sina något i hvitt stötande blomställningar habituellt erinrar om Scl. perennis, hållits för Scl. perennis. Förekomsten af den sistnämnda arten på Al. är emellertid alls ej oantaglig»: Arrh. in litt. — Ab. Pojo fq: A. Nyl.; uppg. kan anses fullkomligt vederlagd genom W. Nyl. Distr. - Ka. Nervanders exemplar äro tagna i Viborg i stora sandgropen på glacisen emellan Viborgska förstaden och Saunalahti stadsdel»!, »på en bergsstig i Monrepos skogen»! äfvensom Viborg Hiekka! Enligt Sælan förekommer arten i Viborg i stora sandgropar på glacisen vid Kron St. Annae och vid Saunalahti: Sæl. ann., hvilket tydl. afser Nervanders fyndorter. - Lindberg anser, att dessa lokaler tyda på att arten är tillfälligt inkommen, troligen från Ryssland, där den förekommer närmast vid Luga-floden, hvarjämte han påpekar det egendomliga, att den så länge hållit sig i Viborg. I Lindb. Enum. upptages arten därföre inom klammer och betraktas således icke såsom inhemsk. — Oa. Vasa ångkvarn 1880 o. 1881 par individer, senare

ej [funnen]: Laurén i Medd. XXII p. 39. — **Ob.** ›Uleåborg in saburra navali›: S. W. Liljeblom!, jfr Brenner i **M**edd. XIII p. 186; [Uleåborg] Toppila 1885 ett — få stånd, äfvensom 1887: Zidb.; barlastplats Simo Kallio såg 1888, Kemi stad r 1892: Keckm., jfr om dessa Brenn. Obs.

Scleranthus annuus L.

In Fennia australi usque ad 62º frequenter, interdum frequentissime obvius; deinde ad 63º plerumque passim invenitur, supra hunc gradum autem plerumque rarus aut adventicius esse videtur.

Till.; Kalm; in arvis arenosis fq: Prytz; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn. exc. . . Lapp.: Nym. Consp. p. 257; exc. etiam Fenn. bor.: Nym. Suppl. p. 126; Fenn.: Gürke p. 181, vide etiam DC. Prodr. III p. 378 et Led. II p. 156—157.

A1. fq: Bergstr.; [in taeniis orientalibus] non adn. nisi e Brändö Lappo: Bergr., vide etiam sub Ab. — Ab. in parte orientali dicionis [= taeniarum ad Al. finitimarum] (p): Bergr.; fq: Zett. & Br.; fqq: Arrh. Ann.; fq: Sand., Renv., A. Nyl., Sel. et Flinck; fqq: Wecks.; st fq — fq enum. interdum cop.: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 140. — Nyl. fqq: His.; fq — fqq in agris cop., etiam in campis et saxis: Stenr.; fq: W. Nyl.; fqq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] (p) in collibus siccis et graminosis ad pagos et ad Liivalahti: Brenn. Till. p. 40; [Hogland] nonnulla spec. ad Suurkylä, ad Kiiskikylä st fq: Sælan in Medd. XXV p. 76. — Ka. st fq: Blom; Viborg Monrepos abundabat: Fl. Kar. p. 191; fq: Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [in (ericetis et) arenosis apricis, fqq in agris hordeo consitis: Meinsh. p. 296].

Sat. (p): Malmgr.; fqq: Hjelt. — Ta. fqq et in terra argillacea et arenosa: Leop.; fqq: Norrl. s. ö. Tav.; fq: Asp. & Th. et Bonsd.; st fq - fq, in parte septentrionali minore frequentia: Wainio Tav. or. — Sa. fq saltem usque ad Kuopio: E. Nyl. & Chyd.; fqq: Hult. — K1. fq in parte meridionali [Kareliae totius]: Fl. Kar.; fq: Hann.; fq (Backm., Bergström): Norrl. Symb.; fq: Hjelt. — Kol. st fq in agris: Elfv.

Oa. p: Malmgr.; Storå: Hasselbl.; Vasa forsitan inquilina: Hjelt!; Laur. Växtf. non comm., vide ceterum infra. — Tb. st

r: Broth., spec. e Laukaa!; Wainio Tav. or. vide sub Ta. — Sb. Leppävirta (!) fq: Enw.; [Kuopio] (fq): Mela, cfr sub Sa.; Kuopio: L. M. Runeberg!, vide ceterum infra. — Kb. Kide fq: Brand.!; Liperi (!) fq: Eur. & H.!; r Nurmes prope Konnanlampi ad viam: Wainio Kasv.! — Kon. (parcius) ad Onegam usque: Fl. Kar.; fq in collibus aridis, »in parte bor. occ. haud observavi, formam pubescentem var. agrestis Rupr. ad Tiudie (Kullhem!), in Saoneshje Schungu—Tolvoja st fq, in Reg. occ. ad Kaitajärvi! (f. perennis Fr.) 1), Leppäniemi, Veschkelys—Säämäjärvi»: Norrl. On., cfr Günth. p. 39.

Ok. Kajana Ilko: Must., cfr Brenn. Obs., [num omnino spont?] — Kp. Kirasjärvi in agro secalino: Bergroth & Lindroth!

Nyl. Brenn. p. 38 anför Schrenks uppg., att arten förekommer på Hogland, bland dem som böra bekräftas, men rättar själf detta: Brenn. Till. p. 40. — Sat. Med afseende å Malmgrens låga freqvens må framhållas, att arten ännu i Honkajoki tycktes vara allmän. — Oa. Vasa ångkvarn sparsam, Vasa ångbåtsbrygga 1881—83, 85 ymnig, Vasa hofrättspark 1883—85 rikligt: Laurén i Medd. XXII p. 37, 41 o. 42. — I Sb. upptages arten ej alls från Iisalmi af M. & J. Sahlb., hvarföre antagligt är, att den ej heller här går synnerligen långt öfver 63°, om äfven Melas uppg. måste anses gälla något nordligare trakter [t. ex. Maaninka?]; närmare utredning vore här af nöden. — Om. [Gamla Karleby] allm. på barlast: Hellstr., jfr l. c. p. 136; Pyhäjoki vid landsvägen nära Luoto: Lackstr. Då arten ofta förekommer tillfällig, misstänker jag, att Lackströms uppg. afser någon dylik förekomst. — Ob. Uleåborg Toppila 1885, fåtalig, och 1890, Simo 1887: Zidb., jfr Brenn. Obs.; Uleåborg st r: Leiv.; barlastplats Kallio såg i Simo 1886, senare icke återfunnen: Keckm.

Hvad de olika formerna af denna art angår, finnes om dem mig veterligen från vårt land ingenting publiceradt utom i Norrl. On. (se ofvan). Här må därföre nämnas, att arten åtminstone i Sat., där jag varit i tillfälle att följa dess utveckling, under milda vintrar fortlefver ganska allmänt, i synnerhet på rågåkrar bland brodden, och äfven under strängare vintrar är detta nästan alltid fallet med ett eller annat exemplar, men dessa skilja sig, så vidt jag kunnat finna, i intet afseende från de ettåriga. Emellertid utveckla de blommor, så snart mildare väderlek inträder; så t. ex. hos ex. af 24, IV, 1872! — På mycket torra backar träffar man däremot ej sällan en form 2) med tättsittande blommor och tämligen trubbiga kalkflikar, som äfven öfvervintrar under gynnsamma förhållanden, men utan någon gräns synes öfvergå i den vanliga. En dylik form har Arrhe-

^{1) =} f. hiberna Reich. auct. Sælan.

²⁾ Sannolikt f. hiberna Reich.; Sæl. ann.

nius iakttagit på Al. (se under Scl. perennis). I sammanhang härmed må påpekas, att var. b) hibernus Reich. upptages af Gürke p. 181 bl. a. från Scand., äfvensom att subsp. biennis Fr. delvis l. c. p. 180 föres till Scl. $annuus \times perennis$.

Sælan skrifver om f. hiberna Reich., att den förekommer talrikt vid Helsingfors, i Viborg och vid Villmanstrand; är troligen lika utbredd som hufvudformen. Finnes i H. M. F. äfven från Nyl. Ingå, Ik. Suvanto, Ta. Jämsä, Kl. Uukuniemi, Kb. Liperi och Kon. Suojärvi: Sæl. ann.

Chenopodiaceae.

Beta vulgaris L.

Nonnullae huius speciei formae apud nos coluntur et una quidem usque ad summum fere septentrionem. Var. maritima in saburra occurrit; vide sub hac.

Rödbetan (B. vulgaris var. rubra DC.) odlas i hela landet och ganska allmänt, hvarföre, då icke någon annan form nämnes eller antydes, jag fört uppg. angående arten öfverhufvud till denna form. Den upptages redan af Till. och kan odlas ända upp till Utsjoki: Ign. Geogr. p. 349. Se f. ö. angående odlingen främst Elfv. Ant. p. 68, men äfven Fries, Rein p. 83, Elfv. Kult. p. 117—119, Brenn. Flor., Mela Kasv. III, Alc. III, Elfv. Ant. p. 23, Caj. Kasvist., jfr l. c. p. 30, Medd. XXV p. 12, Stenr. p. 16, Leiv., Turistföreningens årsbok 1902 p. 80 [Ylitornio] etc. Här må endast anföras följ. uppg.: [Uleåborg] «Blifva små och greniga äfven i god jordmån»: Jul. p. 20. Odlas i Li. Toivoniemi på kalljord med stor framgång: Nordling p. 307; 1883 därstädes angripen af skalbaggar: l. c. p. 315. Innefattas jämte närmast följ. former under namnet var. esculenta (Salisb.) Gürke, hvarom säges: »in agris colitur in usum culinarium et oeconomicum»: Gürke p. 127.

Sockerbetan har under senaste år varit föremål för odling i tämligen stor skala i sydvestra Finland. Osäkert synes dock, om försöken skola fortsättas. Se härom t. ex. Elfv. Ant. p. 68.

Odlingen af foderbetor är obetydlig: Elfv. Ant. p. 68.

Likaledes odlas mangold (*B. vulgaris* var. *cicla* L.) mycket sällan. Se härom Elfv. Ant. p. 69, Brenn. Flor., Mela Kasv. III, Rosb. Kyrksl. p. 113–114 etc. — **Ob**. [Uleåborg] Toppila 1885, 1886, flere ännu icke i september till blomning hunna stånd: Zidb., jfr Brenn. Obs.

Beta vulgaris var. maritima (L.) Koch.

In saburra rarissime lecta est.

Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] flere individer hösten 1883, men år 1884 påträffades icke mera något exemplar: Sæl. Fröv., jfr (Prot. 7, II, 1885) Medd. XIII p. 209 och Brenn. Flor., ex. af Lindén! — Ob. [Uleåborg] »painolastilla Hietasaaren puolella»: Leiv.; uppg. behöfver kanske bekräftas.

Chenopodium bonus Henricus L.

In Alandia passim aut maiore frequentia inveniri indicatur, ceterum raro et vix nisi adventicium occurrit.

Till.; Till. Icon. 124; Kalm; »en af Finlands sällsyntare växter, vid Borgå har jag funnit ett och annat stånd»: Hell. p. 5; in ruderatis humosis Fenn. austr. st r: Prytz cont.; Fenn. merid. occid.: Fries; Fenn. mer.-occ.: Nym. Consp. p. 623; Fenn. (mer.-occ.) in sola ins. Aland vere indigenum dicitur (in Nyland et Aboae adest casu): Nym. Suppl. p. 268; Fenn. mer.: Gürke p. 137, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 84—85.

A1. p: Bergstr.; ad pagos par. Sund—Jomala: Tengstr.!; Saltvik Haraldsby: A. Nordenskjöld!; Sund Kastelholm: Hult ann. et Leop. ann.; Sund Bomarsund et Högbolsta (!), Eckerö Marby, Finström Torsbolsta, ad templum, Grelsby, Godby et Färjsund: Arrh. & K.; [Sund] compluribus locis velut Bomarsund, Skarpans, Kastelholm, ad praedium sacerdotis et aliis locis: Prim. p. 71; Geta Dånö, Snäckö, Sund prope templum: Ch. E. Boldt; Geta Bolstaholm: E. Reuter; in Alandia s. d. continenti (fq): Bergr. comm.; Eckerö Storby: Lindberg!; Saltvik Kvarnbo: Lindberg herb.; pag. Jomala: Laur. Fört.; r Brändö Asterholma: Bergr. — Ab. r ad ripam amnis Aura: Zett. & Br.!; [Vihti] r Juotila in horto: Printz; Flinck ibidem non vidit. — Ny1. Helsingfors Edesviken: Hult coll.; Perno Sarflaks in margine viae: Gadol.; Borgå: Hell., vide supra.

K1. Hiitola Pukinniemi: J. A. Fastberg!, cfr Lindén.

Ad vias, parietes, plateas per meridionales et medias Fenningiae provincias hinc inde»: Wirz. pl. off.; uppg. kan ej anses öfverensstämmande med verkliga förhållandet. Ostrobottnia (F. Nylander in litt.): Led. III p. 709; ehuru arten möjligen förekommer såsom barlastväxt, hör den dock

ingalunda till de vildt växande arterna i Österbotten. — Ab. Pargas p: Adl.; ej sedd af Arrh.; Pojo fq: A. Nyl., jfr Alc. III; ej troligt. — Sat. Här och där vid Kyröfors: Printz litt.; enligt min förmodan bör arten här betraktas såsom tillfällig. — Sb. Kuopio: Alc.; säkert tillfälligtvis förvildad, ehuru äfven upptagen af Mela och i Mela Kasv. — Ob. Angående uppg. hos Led. se ofvan; jfr vidare Brenn. Obs., där äfven en enligt min tanke ogrundad uppg. ur Wirz. M. S. anföres.

Chenopodium hybridum L.

In Fennia maxime austro-occidentali raro et vix nisi adventicium inveniri videtur.

In hortis oleraceis p: Prytz cont.; Fenn. merid. occ.: Fries; Fenn. mer.-occ. (Aboae: Brander 1862): Nym. Suppl. p. 268; Fenn. mer.: Gürke p. 131—132, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 68.

A1. p: Bergstr., vix prorsus certum, vide infra. — Ab. herba inutilis in nonnullis hortis Aboae (C. J. Arrh.): Zett. & Br.; ibidem leg. E. Reuter!; praedium Korpo: L. H. Stigzelius!, cfr Zett. & Br.; Pargas Kapellstrand in horto: C. J. Arrh. & Arrh.; Nystad in horto: Hollm.! — Nyl. Helsingfors: Wainio ann.

 ${\bf T}\,{\bf a}.$ fortuito lectum in horto holitorio [»kryddgård»]: Norrl. s. ö. Tav.

Non vidi: W. Nyl. Distr. Ehuru det är otvifvelaktigt, att arten oftast är tillfällig, torde den dock åtminstone tills vidare böra kvarstå bland vilda växter, särskildt från Ab., därifrån den upptages Herb. Mus. Fenn. II p. 50. Emellertid säges: *verisimiliter adventicium*: l. c. p. 132. Sälls. sydvestra och sydöstra Finland: Brenn. Flor.; någon uppg. från sydöstra delen är mig icke bekant. — Al. Bergstrands uppg. *AB, Ap*, d. v. s. här och där på odl. ställen etc. å hela fasta Åland, torde knappt vara riktig, då arten ej sågs af Arrh. & K.; ej heller är den, så vidt mig är bekant, antecknad af någon senare exkurrent. Särskildt nämnes: Har aldrig sett den på Åland eller annorstädes i landet: Lindb. comm. Bestämdt vilseledande är st fq: Bergstr. Beskr. — Oa. Vasa ångbåtsbrygga 1885 ymnig, men anträffades icke mera 1886: Laurén i Medd. XXII p. 41. — Ob. [Uleåborg] st r viljelömailla Hietasaarella lähellä tulitikkutehdasta [*8 Vilj. Hie. K.*]: Leiv.; uppg. afser tydligen, om den öfverhufvudtaget är fullt säker, någon alldeles tillfällig förekomst.

Chenopodium murale ${\bf L}.$

Per erro em olim indicatum est, sed in saburra rarissime occurrit.
In cultis rarius Uloae (Julin), Aboae ipse : Prytz cont. — Ob. Uleå-

borg: Jul. i V. Ak. H. p. 175, jfr om hvardera uppg. bl. a. Brenn. Obs., där äfven en nyare, enligt såväl Brenners som min åsikt, ej fullt säker uppgift anföres. Uppg. bero säkert på förvexling, då arten sedermera ej påträffats af någon annan. Den upptages icke af Julin i hans fullständiga växtförteckningar. — Däremot förekom den såsom barlastväxt: Nyl. Helsingfors, Sörnäs barlastplats 1884 o. 1885: Lindb. comm., jfr Lindb. Enum.

Chenopodium urbicum L.

In Fennia australi raro inveniri videtur.

Kalm; in cultis Finl. austr. (st fq): Prytz cont., cfr Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 623 et Gürke p. 132, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 69 et Led. III p. 701—702.

- Al. p: Bergstr., spec. e Saltvik!; Sund Finby et Bomarsund, Finström Godby: Arrh. & K. Ab. Korpo (L. H. Stigzelius): Zett. & Br.; Finby prope templum: Sandell!; r Sammatti Haarijärvi: Sel. Nyl. Fagervik rr: His.; Ingå Barö: Sæl. ann.; [Helsingfors] st r intra urbem: W. Nyl.; Helsingfors complur. loc.: Kihlm.; Borgå in plateis, Mörskom [spec. leg. E. Sivén!]: Sæl. Ö. Nyl. Ka. Haapasaari: Sæl. Ö. Nyl.!
- Ta. Sysmä: Nikl.!; Sysmä prope templum (K. W. Renqvist): Hult herb.; Sysmä Valittula (K. W. Renqvist): Unon. [ad eundem locum veris. spectat]. K1. Sortavala: Chyd., vide infra; Sortavala Hiekka Jormakka: Enw. hav.
- Al. st fq: Bergstr. Beskr.; säkert oriktig frequens. Ab. Åbo: O. Hjelt M. S., upptages till vidare undersökning. Lojo Laxpojo: Hels.; uppg. behöfver bekräftas, då Lindberg aldrig sett arten i Lojo. Ik. Käkisalmi (Wartiainen) Malmb., jfr bl. a. Alc. III; exemplaret tillhör enl. Sælan Atriplex hortensis. Kl. Då Chydenii exemplar ej vidare finnes bland kollektionen af Chenopodium urbicum i H. M. F., och många oriktigt bestämda exemplar funnits bland Chenopodiaceae, torde ifrågavarande uppg. behöfva bekräftas. Sb. r: Mela, jfr Mela Kasv. III o. IV; exemplaret från Kuopio! torde enl. Sælan snarare tillhöra Atriplex hortensis.

Chenopodium rubrum L.

In oppidis Fenniae usque ad 63° plerumque passim, ceterum raro, excepta Alandia, ubi passim aut satis frequenter inveniri indicatur.

Till.?; Kalm; (fq) in hortis et inter Brassicam: Hell. p. 6; in plateis et hortis (fq): Prytz cont.; in hortis et ad plateas ad

Björneborg usque (st fq): Wirz. pl. off.; Fenn. merid. occ.: Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 623; Fenn. med.: Nym. Suppl. p. 268; Fenn.: Gürke p. 135, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 83 et Led. III p. 707—708 nomine *Blitum polymorphum* C. A. Mey.

A1. p: Bergstr.; (st fq): Bergstr. Beskr.; Geta Bolstaholm: Bergroth in litt.; pag. Jomala in agro: Laur. Fört. — Ab. (r) Runsala: Zett. & Br.; in urbe [Åbo] in plateis et hortis haud infrequens: Arrh. & Hollm.; [Muurila] rr Kaukelma in horto: Renv.; st r hic illic in hortis et areis in vicinitate templi par. Mynämäki: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 137; Nystad [Uusikaupunki] in horto: Hollmén!; [Nystad] Sorvakko: Söd., vide etiam infra. — Ny1. [Helsingfors (l)] intra urbem p: W. Nyl.; Helsingfors complur. locis plerumque una cum Ch. glauco: Kihlm.; Thusby: Åstr. & H.; Borgå! in plateis, Orimattila ad Sommarnäs: Sæl. Ö. Nyl., spec. hoc loco leg. E. Sivén! — Ka. r Viborg: Fl. Kar.! et Malmb.! — Ik. Nykyrka Kolijärvi: Lindberg!; [in vicinitate orae maritimae, inprimis fq in vicinitate opp. Petersburg: Meinsh. p. 292].

Sat. Björneborg: Wirz. M. S., cfr Gadd Sat. p. 48. — Ta. [Tavastehus] (fq): Asp. & Th. — Sa. (Ruokolaks) rr Siitola (Simming!): Hult. — K1. Sortavala: Chyd.!

Oa. Kristinestad (!): Malmgr.; Vasa et in oppido novo! et vetusto: Hjelt, cfr Alc.; r Vasa complur. loc. et in oppido vetusto: Laur. Växtf. — Sb. r Kuopio: Malmberg!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Om. vide infra.

Ab. Åbo allm. på slottsbacken å barlast: E. Reuter!; äfven tagen därstädes af Gadol. och Lindén!; [Pojo] fq: A. Nyl.; åtminstone frequensen är bestämdt oriktig, hvarföre uppg. behöfver bekräftas. — Sat. Kyrö: Asp; knappast troligt. — Ta. Hauho: Herk.; uppg. behöfver bekräftas. — Om. Gamla Karleby p på odlad jord och barlast, införd med barlast: Hellstr.!, jfr l. c. p. 137. — Ob. Uleåborg Broholmarna in saburra navalis: Brenner!, jfr Brenn. Obs.; [Uleåborg] (fq): Leiv.; freqvensen är säkert vilseledande; några stånd i Kemi stad 1886, senare ej anträffad: Keckm.

Chenopodium glaucum L.

Ut antecedens, sed ubique frequentior est et longius ad septentrionem versus progreditur.

Kalm; in ruderatis et plateis urbium Fenn. austr. st r: Prytz cont.; Fenn. merid.: Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 624; hab. etiam in Fenn. occ. (Ostrob. mer.): Nym. Suppl. p. 268; Fenn. occ. et mer.: Gürke p. 136, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 72 et Led. III p. 700-701.

Al. (»fq»): Bergstr., vide infra. — Ab. fq in plateis urbis Åbo (!) et in Runsala: Zett. & Br.; Åbo fq (— st fq) in cultis: Arrh.; Piikkis: Lindb. comm.; [Pojo] (fq): A. Nyl.; Mietois st r ad Kaulakko et Runois: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 137; [Nystad] Kainunpirtti et Sorvakko ad oram et in plateis et in areis oppidi: Söd. — Nyl. Fagervik! et ad Ekenäs: His.; (r) in loco nuper culto ad viam circa sinum Tölöensem: W. Nyl.; plur. locis intra urbem [Helsingfors]: W. Nyl. p. 213, vide etiam sub Ch. rubro: [Perno] Sarflaks: Gadol. — Ka. Fredrikshamn (!) (Qvist): Sæl. Ö. Nyl.; Viborg fq: W. Nyl., cfr Malmb.! — Ik. ad oppidum Käkisalmi numerose: Sæl. ann. et herb.; [inprimis in reg. maritima (fq): Meinsh. p. 294].

Sat. nondum adnotatum. — Ta. Tavastehus in plateis: O. Ticcander! — Sa. [Ruokolaks] rr Siitola (Simming!): Hult; in oppidis (fq): E. Nyl. & Chyd.; Nyslott: Malmberg!; Nyslott in litore ad Kyrönsalmi 1901: Sæl. herb. — K1. Kronoborg [ad deversorium]: Hjelt Ant. p. 67!; Sortavala: Chyd.! — Kol. in Petrosavodsk! fq: Fl. Kar., cfr Norrl. On. et Günth. p. 49; inter Nikola et Rovskoje ad Svir, Vosnessenje: Caj.

Oa. Kristinestad: Malmgr., spec. leg. Simming! — Kon. r Kendjärvi: Norrl. On., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Om. (st fq) in plateis: Hellstr.!, spec. e Gamla Karleby!; Jakobstad: Hjelt, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132; p: Tenn., spec. e Gamla Karleby!

Ob. Uleåborg: Mela herb.; Uleåborg Toppila 1886 2 à 3 spec.: Zidb., cfr Brenn. Obs.; Simo ad serratrinam Kallio multos deinceps annos: Keckm.

Al. Bergstrands uppg., att *Ch. glaucum* vore allmän på hela Åland och i Korpo etc. [>ABCD>], är utan tvifvel oriktig, om det äfven kan anses vara säkert, att arten förekommer på Åland.

Chenopodium album L. 1).

In tota Fennia frequentissime (aut frequenter) saepeque copiose provenit; in Lapponia inprimis interiore frequentia minuitur, sed ad summum fere septentrionem progreditur. Multis variat formis, sed hae apud nos parum exploratae sunt.

Fq vel fqq²) in tota Fennia inveniri consentiunt omnes fere auctores (Wainio Kasv. vide infra), cfr Till., Kalm; tota Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 624; Lapp. Fenn.: Gürke p. 130, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 70 et Led. III p. 697-700.

Lapp. fenn. fq interdum cop. in agris et parcius in aliis locis cultis, ad septentriones versus et praecipue in interiore parte frequentia minuitur: Hjelt & H., spec. e Kittilä prope templum!; [Sodankylä] in cultis p: Blom Bidr.; per totam Lapp. ... p cop.: Wahlenb. p. 67; in arvis fq: Fellm. Lapp.; in Kemijärvi et Sodankylä usque ad Kaaretkoski fg et saepe etiam abundanter locis cultis et ad domos, obviam etiam ad Petkula et Martti, Inari ad Kultala, etiam ad Vaalakkajärvi fluminis Paatsjoki in agro rapa consito: Wainio Not., cfr l. c. p. 31; herba inutilis ad Tanhua et Korvanen: Hult Lappm.; [Kuolajärvil non nisi ad Kurtti: Borg Sel., vide infra; »specimina ad sacerdotium utsjokense et parcius ad Paavali! (Inari) vidimus»: Kihlm. Ant.; Varangria australis saltem ad [Nyborg et] Näytämö: Arrh. ant., vide etiam Hartm. p. 353. - [L. ent. reg. subalp. p, reg. silv. fq: Læst.; Kaaresu'anto: Malmberg!; Lindén Bidr. non enumerat.]

Lapp. ross. »ad Mare album haud infrequens, ceterum tantum ad sinum Kola observavi»: Fellm. Ind.; ad Maris albi oram occidentalem et sinum Kola! fq: N. I. Fellm., cfr l. c. p.

¹⁾ Ch. album a spicatum Koch.

²) Mela Kasv, Arrh. Ann., Flinck, Wecks., Sæl. Ö. Nyl., Blom, Lindén, Leop., Norrl. s. ö. Tav., Wainio Tav. or., Hult, Fl. Kar., Mela, Norrl. On., Brenn. Obs., vide infra, Leiv. et Keckm.; fqq [in maxima parte territorii] fq aut st fq, interdum copiosissime: Caj. Kasvist, quem l. inspicias, cfr l. c. p. 140; fqq in agris et locis consitis argillosis saepe copiosissime: Stenr; [*oft sehr dichte Bestände bildend**: Meinsh. p. 294].

XXXVII et Beket. p. 558, ubi insuper enum., spec. a Fellman ad Kantalaks lectum ad formas ducitur; Kuusreka: Mela herb.; Ponoj et multis locis ad occidentem versus: Mela Pl.; reg. silv. r nonnulla spec. ad templum [»bönkapellet»] prope locum, ubi salmones captantur [»laxpatan»], ad catarractam Tuloma: Lindén Ant.!

»In hortis et agris p»: Prytz cont., se under var. cymigerum; fq »Kuusamossa vähemmin runsas»: Wainio Kasv. — **O**b. r: Jul. p. 276, se under Ch. vulvaria.

I afseende å artens förekomst må ännu framhållas uppg.: »fq in pagis et eorum vicinitate»: Elfv.; fqq, i de nordligaste och ostligaste delarne fq: Brenn. Obs. »Kelloseljässä perunamailla runsaasti, asuntojen luona yleinen; Salmijärvellä yleinen — muualla olimme sitä tavanneet harvinaisena (Rantaniemi)»: Borg Sel.

Oberäknadt var. *cymigerum* Koch (incl. var. *viride* (L.), hvarom längre fram, omnämnas följ. former.

Var. glomerulosum (Reich.) Hartm. Fenn.: Gürke p. 130; r: Mela Kasv. — Ab. Åbo slottsbacken barlastplats: E. Reuter! — Nyl. uppräknas af His.; »cum f. typica (fq)»: W. Nyl. — Se ang. denna form Herb. Mus. Fenn. II p. 132, Brenner i Medd XVIII p. 211—212, under var. cymigerum etc. — Brenners exemplar äro från Nyl. Kyrkslätt Heikkovik!

Var. pedunculare (Bertol.) Moq. Fenn.: Gürke p. 130. — **Ob**. Sannolikt äfven (fq), ehuru ej antecknad, exemplar från Uleå: Brenn. Obs.; se äfven under var. cymigerum. Brenner framhåller, att de exemplar, som i Herb. Mus. Fenn. II p. 132 gå under namnet var. glomerulosum (Reich.), i själfva verket sannolikt höra hit: Medd. XVIII p. 211-212.

Var. viridescens Saint-Amans. Moq. [Nyl. Helsingfors Sörnäs på barlast] några exemplar: Sæl. exk. — Gürke p. 131 för såsom synonym till denna form var. paganum (Reich.). Denna uppgifves bl. a. Nyl. Helsingfors Skatudden: Brenner i Medd. XXV p. 18. Se äfven Brenner i Medd. XVIII p. 211—212; exemplar från Nyl. Kyrkslätt Heikkovik!

Var. microphyllum Coss & Germ., Moq. [Nyl. Helsingfors Sörnäs! på barlast] några exemplar: Sæl. exk.

En rödbladig form, möjligen var. bicolor (Bojer), är anträffad på Skatudden [vid Helsingfors]; formen är förut insamlad i Pargas och i Viitasaari: Brenner i Medd. XXV p. 18. Nämnas kan, att var. bicolor ej upptages af Gürke l. c.; Sælan anser formen ytterst obetydlig.

Chenopodium album var. cymigerum Koch.

Una cum forma typica provenit.

Till.; Kalm 1); in hortis oleraceis fq: Prytz cont. 1); fq: Mela Kasv. 2); Fenn.: Gürke p. 131 1).

¹⁾ Nomine Ch. viride L. aut. Ch. album var. viride (L.) Moq.

- **A1.** Mariehamn: Sæl. herb. **Ab.** fq: Arrh. ¹) et A. Nyl. ¹); [Vihti] p: Flinck ²). **Nyl.** (fqq): His. ¹)!; fq: W. Nyl. ³); Helsingfors fq: Sæl. ann. et herb. ²); [Hogland] Kiiskinkylä in Naskinranta: Brenn. ¹)! **Ka**. Miehikkälä: Sælan ²)! **Ik**. adhuc neglectum.
- Sat. f. typica frequentior: Hjelt; Tyrvää: Karsten!; Birkkala: Simming 4)!; Kyrö: Asp 1). Ta. [Korpilahti] Mutanen, Raianlahti: Wainio Tav. or. 2), spec. e Mutanen ad f. glomerulosam ducitur 4). Sa. Villmanstrand Parkkarila! in agris et ad Lauritsala!: Sælan 2). K1. adhuc neglectum. Kol. Vosnessenje: Cajander & Lindroth!
- Oa. p: Laur. Växtf. 2); Kurikka: Malmgren! Tb. adhuc neglectum. Sb. Kuopio Rauhalaks in horto: Sælan 2)!; [Iisalmi] fq: M. & J. Sahlb. 1). Kb. Liperi: Europaeus & Hällström 4)! Kon. adhuc neglectum.
- **Om.** p: Hellstr. 1); fq: Brenn. Obs. 1) [ad **Ob**. ad partem maximam spectat]. **Ok**. fq verisimile est hanc formam *Ch*. albo frequentiorem esse, quamvis non diiuncte adnotatam, spec. e Kajana et Sotkamo Sopala!: Brenn. Obs. 1). Kp. Uskela: Bergroth & Fontell!
- **O b.** (st r): Jul. p. 276 ¹); fq, spec. e Kemi Niemelä: Brenn. Obs. ¹), vide sub **O k**.; Uleå: Eberhardt!, spec. ad var. *pedunculare* a Brenner ducitur; p: Keckm. ²). **Kuus**. et **Kk**. adhuc neglectum.
- [L. ent. Enontekiäinen (Zetterstedt): Fellm. Lapp. 1), vide etiam Zetterstedt II p. 178 (et notam).]

Lim. Kantalahti: N. I. Fellman 4)!

För att utreda, hvilka exemplar, som afses med de särskilda uppgifterna i Herb. Mus. Fenn. II, har jag helt och hållet följt uppställningen i nyssnämnda arbete. Brenner framhåller emellertid, att de hithörande bestämningarna icke äro fullt riktiga: Medd. XVIII p. 211–212; se i synnerhet ofvan under var. pedunculare.

¹⁾ Nomine Ch. viride L. aut Ch. album var. viride (L.) Moq.

²⁾ Nomine Ch. album var. cymigerum Koch.

³⁾ Nomine Ch. album var. glomerulosum (Reich.).

⁴⁾ F. glomerulosa (Reich.) in Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Chenopodium vulvaria L.

Maximam partem per errorem indicatum est, sed tamen in saburra occurrit.

Ab. [Nystad] Saunasillan rannalla (Cajander): Söd. — Nyl. Borgå
Kråkö på barlastholmen: G Sucksdorff!, jfr Medd. XXVII p. 11. — Om.
Gamla Karleby Gullputten: Hellström! — Ob. Nog sällsynt: Jul. p. 276,
Jfr Prytz cont. och Brenn. Obs. Denna art, liksom flertalet af Chenopodiaceerna, är säkerligen orätt bestämd af Julin.

I sammanhang härmed må nämnas, att det uppgifves om *Ch. ficifolium* Sm. »vorkommt nördlich von uns»: Wied. & W. p. 149; är mig veterligen dock aldrig funnen i Finland.

Chenopodium polyspermum L.

In Fennia austro-occidentali passim vel rarius obvium, orientem versus rarescit et supra 61° 40′ haud visum est, nisi adventicium in saburra.

Till.?; Kalm; in ruderatis et fimetis Finl. infer. minus fq: Prytz cont.; Fenn (media): Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 624 et Gürke p. 128. vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 62 et Led. III p. 693–694.

A1. (p) in Alandia continenti: Bergstr.; Godby etc.: Bergstr. Beskr. — Ab. (r) Ekstensholm et Luonnonmaa!: Zett. & Br.; Aboa in hortis: E. Reuter; Hirvensalo in agro: Arrh.; Kathrinedal: C. Frietsch in Bot. Byt.; Merimasku: Karsten!; Kuustö: Alc. III; Pargas st fq = p, f. acutifolia r Simonsby in calcariis: Arrh. Ann.; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; [Muurila (!)] (st fq): Renv.; Bjärno in praedio Pojo: E. G. Printz; p ex. gr. Dannskog, Ljusarö: A. Nyl.; Pojo Bockboda numerose: Sæl. ann. et herb.; p: Sel.; Lojo complur. locis: Lindb. comm.; in his plagis frequentius etiam teste Hult; Vihti ad viam versus Kourla: W. Nyl. p. 210, cfr l. c. p. 2041; Vihti (fq): Printz; Vihti st fq enum.: Flinck, spec. ex Oravalalampi!, Nissala! et ad ripam prope templum vetustum!; st r Pyhäjärvi ad pag. Järvenpää in ripa et dispersum secundum ripam occidentalem huius lacus: Wecks.; Mynämäki in agro avena consito prope pag. Kaarleinen, Mietois Uhlu, Rantavakki, Saari, Lehtis et Tuokila in agris avena aut lino consitis plus minusve parce: Caj. Kasvist. - Ny1. Fagervik haud r: His.!; [Nurmijärvi] in praedio Simonsberg ad ripam Typis impr. 17|, 1904.

australem lac. Nurmijärvi p, verisimiliter etiam in aliis locis: Stenr.; Thusby Lepola: Åstr. & H.; (rr) in sacell. Liljendal par. Perno ad Kuuskoski: Sæl. Ö. Nyl.; Askola Grefvas: Sælan! — Ka. r ad Viborg in cultis: Fl. Kar. p. 191; par. Viborg Liimatta [»Limata»]: Thesleff!; r parce in novali [»trädesåker»] in Jääski Ahola: Lindén! — Ik. r Kakki Tyvisaari: Malmb.!

Sat. p: Malmgr. et Hjelt, spec. e Karkku!, Birkkala! et Kyrö!, de loco ultimo cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132. — Ta. [Luopiois] Puutikkala, f. acutifolia Ämmättä, Salo: Leop.; Sääksmäki (st fq): Tikk.; Kalvola: Furuhjelm!; Kalvola Kankaanpää: Borg!; p: Asp. & Th.; Janakkala ad templum: Kihlm.; Hauho: Herk.; Lammi Ronni: Leopold!; st r [Asikkala (!)] Vesivehmas, Kuurjoki, Lautakota prope ripam et Riihilahti, Kalkkis et Pulkkila (Strömborg): Norrl. s. ö. Tav.; Hollola Hersala et Upila: Wainio herb. et ann; Sysmä Storby Rapala (K. W. Renqvist!): Unon. — Sa. Imatra: Sælan!, cfr Hult. — K1. Sortavala (E. Winter!): Chyd.; Kronoborg Otsanlaks: E. Juslin!; Sortavala Helylä: Backm.; Impilaks ad litus lacus Ladogae: Hjelt Ant. p. 67!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132. — Kol. rr Porog: Elfv.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132; Muromi, Vakrutschej, Nimpelto!, Vosnessenje: Caj.

»Non vidi»: W. Nyl. Distr. Arten anmäldes såsom ny för finska floran 24, X, 1862; se dock redan Fl. Kar. p. 191. — Sb. »Löydetty Varkauden ruukilla runsaasti Förvaltar Henriksson'in puutarhassa»: Enw.; Kuopio (Th. Kolström 1870): Mela herb., jfr Mela Kasv.; uppg. anföres såsom uppmaning till vidare iakttagelser, huruvida arten bibehåller sig. — Ob. Uleåborg barlast (Zidb.): Brenn. Obs.; enstaka stånd i Kemi stad 1892. Tidigare äfven antecknad från Vasankari i Simo, men där numera försvunnen: Keckm.

Var. acutifolium (Sm.) Aschers. r: Mela Kasv. III; Fenn.: Gürke p. 129; se f. ö. Herb. Mus. Fenn. II p. 132 äfvensom ofvan under Ab. och Ta. Den är äfven tagen Ab. Åbo barlastplatsen vid slottet: E. Reuter! & Lindén! Formen är dock ej noggrant särskild hos oss.

Äfven f. spicata Moq.-Tand. upptages Herb. Mus. Fenn. II l. c. Denna betraktas i DC. Prodr. såsom hufvudform i motsats mot β cymosum Cheval. Af Gürke l. c. upptages den såsom synonym till b) acutifolium.

Blitum virgatum L.

In Fennia australi et media raro et, ut videtur, adventicium invenitur. »Fennia austr. (Hb. Bær)»: Rupr. Diatr. p. 51; »Fenn. mer.-occ. . . . sed in borealibus tantum pl. advena est vel e cultura passim subspont.»:

Nym. Consp. p. 623; verisimiliter adventicium, locis cultis occurrens»: Herb. Mus. Fenn. II p. 132 (upptages emellertid l. c. p. 50); »in Europa media (. . . Fenn. mer.) in hortis colitur et passim subspontanea occurrit»: Gürke p. 134 under namn af *Chenopodium foliosum* (Moench) Aschers.

Al. Bomarsunds ruiner: Kl. Wahlman! och A. Bomansson!; [Sund] har ej anträffats annorstädes än på Bomarsunds ruiner, hvarest denna växt mest samlad förekom på de grushögar efter hufvudfästningen, hvilka ligga närmast till Lumparn: Prim. p. 71. — Ab. r i trädgårdar såsom ogräs: Zett. & Br., exemplar från Reso Upalingo!; Uskela gamla kyrkogården rr: Nikl.! — Nyl. >r Fagervik! et in par. Karis ad Båsa»: His.; Thusby förvildad: E. Hjelt!; rr i Lappträsk! på Marieberg vid kyrkan, Strömfors vid Kulla: Sæl. Ö. Nyl.; på dessa ställen möjligen förvildad: l. c. p. 25; [Mäntsälä] Frugård odlad 1808: Medd. XXV p. 13. — Sat. Funnen af Simming i Björneborg!: Malmgr. — Sb. Kuopio: Malmberg i dupl.!, jfr Mela Kasv. III, [ex. är ofullständigt och därföre ej fullt säkert; det inlämnades under namn af var. chenopodioides]. — Kb. Liperi förvildad i Siikasalmi trädgård: Eur. & H. — Om. [Gamla Karleby] p på odlade ställen, införd med barlast: Hellstr.; Gamla Karleby i flere trädgårdar: Alc. — Ob. Uleåborg [på] strand: Brenn. Obs.

Blitum virgatum var. chenopodioides (L.).

In saburra etc. rarissime lectum est.

Fenn. mer.-occ.: Gürke p. 136 under namn af *Chenopodium rubrum* d) *chenopodioides* (L.) Moq.

Sat. Björneborg (Simming!): Malmgr., jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 50 etc. — Ob. Uleåborg på barlast: Hougb. herb., jfr Brenn. Obs.

Blitum capitatum L.

In Fennia occidentali rarissime et adventicium tantum inveniri indicatur.

Trädgård r V: Brenn. Flor. »Nullibi tamen nisi inquilina in cultis
etc. occurrit, in multis enim hortorum hospes (patria vera incerta est)»:
Nym. Consp. p 623, jfr Gürke p. 135; i hvartdera arbetet är nordgränsen
Suec. mer. med.

Nyl. [Mäntsälä] Frugård odlad 1808: Medd. XXV p. 13. — Om. lakt. af föredragaren [O. Alcenius] redan 1862 i Gamla Karleby samt sedan dess förekommande spridd i denna stads trädgårdar»: (Prot. 3, III, 1900) Medd. XXVI p. 47; arten betecknas l. c. p. 46 såsom »sannolikt förvildad»; jfr äfven Alc. III etc.

Suaeda maritima (L.) Dumort.

In taeniis Alandiae rarissime, quamvis copiose, occurrit; etiam in saburra etc. lecta est.

In litoribus maris Alandiae (Radloff): Prytz cont.; Fenn. merid. occid.: Fries, cfr Nym. Syll. p. 339 et Köppen Verbr. I p. 615; Fenn. mer.-occ. (Aland: A. Arrhenius 1879): Nym. Suppl. p. 269; ins. Aland: Gürke p. 163, vide etiam Brenn. Flor.

A1. enumeratur a Radl. p. 235; ins. Åland (F. Nylander in litt.): Led. III p. 787—788; cop. in depressis et nudis oris arenosis Sottunga kyrklandet ad Kovik, Långnäs et Fulvik, Kökar ins. Helsö in Storängen, ins. Karlö ad Öfverboda et Karlby: Arrh.!, cfr Medd. VI p. 232 et 247.

Non vidi»: W. Nyl. Distr.; i själfva verket ansågs denna växt länge med orätt hafva blifvit upptagen i den finska floran, då de äldre uppg. voro obekräftade, hvarföre den ej heller upptages i flertalet förteckningar m. m., innan den 1879 åter påträffades af Arrhenius. — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott (!)] år 1883 några rätt stora och yfviga exemplar, men 1884 ej återfunnen: Sæl. Fröv. — Nyl. [Helsingfors Sörnäs på barlast] i några exemplar, men steril: Sæl. exk. under namn af Schoberia maritima (L.); Perno Lassdahls barlastplats: A. H. de la Chapelle!

Salsola kali L.

Ad oram Fenniae australem raro aut rarissime invenitur. In litoribus extremis arenosis maris Fenn. austr. st r: Prytz cont.; in actis Alandiae, Nylandiae et Careliae meridionalis: Wirz. pl. off.; Fenn. mer.-occ.: Nym. Consp. p. 631; Fenn. (non in mer.-occ.), sed in mer.-or. (Carel. mer. et Isthm. carel.) et mer. (Nyland) indicatur: Nym. Suppl. p. 269; Fenn. mer.: Gürke p. 165, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 187.

A1. enumeratur a Radl. p. 235; ins. Åland (F. Nylander in litteris): Led. III p. 799; his temporibus non visa, quare hae indicationes egeant confirmationis, vide infra. — Ab. in promontorio austro-orientali insulae Jurmo: E. Reuter in Medd. XVIII p. 230; Salo (T. Wasz): Hollm. — Nyl. cop. ad Hangö: Sand., spec. ibidem leg. Hisinger!; par. Ekenäs in ripa arenosa ad sinum Tvärminne, oppidum Hangö in litoribus arenosis: Häyr.; in vicinitate Lappvik (A. Lönnbohm): Mela herb.; Helsingfors ins. Melkö numerose: Sæl. ann. et herb.; Helsingfors Mejlans: Hult coll.; Helsingfors Sörnäs in saburra: Lindb. comm; Helsinge Kallvik prope Nordsjö: Sæl. herb., cfr Alc. III; Helsinge Nord-

sjö Revelsudd (!) cop., Villinge Rönnskär et Borga Äggskär: Sæl, ann.; Borgå in insula Korssundsholmen: Sæl, herb.; st r velut Borgå in Glos- et Tunnholmen!, Perno in Sondarö!, Strömfors in [insula] Bullers, Pyttis [Hinkaböhle!] in Byön, Hogland! inprimis in parte orientali: Sæl. Ö. Nvl.; Perno ad pharum Orrengrund in litore arenoso, in insula Tunnholm 1889 frustra requisita: Gadol.; Hogland ad Kappelsatama: Brenn.; Hogland Suurkylä: Sievers & A. Berner in dupl.!, vide etiam Schrenk p. 161 et Brenn. Till. p. 40. — Ka. Fredrikshamn Tammio! [»Stamö»] et Pitkäpaasi: E. Nyl. Ber., cfr Sæl. Ö. Nyl.; Virolahti! rr Ala Urpala: Blom; Virolahti Martinsaari prope Dufholmssund cop.: Sælan!; tantum in ora orientali ins. Seiskari [»Seitskär»], suis locis cop.: Thesl. Dynb. p. 60; var. hirta in taeniis Viburgensibus (E. Nylander): Fl. Kar. p. 191, [forsitan ad Tammio spectat]. — Ik. r Koivisto [»Björkö»] in litore infra praedium sacerdotis: Malmb.!; Kivennapa Kuokkala: Lindberg!; [Meinsh. p. 289-290 tantum e locis remotis enum.].

Största delen af Finl.: Fries; kan ej anses riktigt, se W. Nyl. Till. p. 302. →Non vidi»: W. Nyl. Distr.; gäller ej numera. — Al. Radloffs uppgift är visserligen ej direkt bekräftad, men förefaller dock trovärdig; den behöfver likväl, liksom måhända äfven Hollméns uppg. från Ab., bekräftas. Bergstrand har ej sett arten på Al.: Bergstr. p. 44. — Om. [Gamla Karleby] på barlast: Hellstr. p. 137.

Spinacia oleracea L.

In praediis inprimis maioribus usque ad summum fere septentrionem colitur.

De ganska allmän köksträdgårdsväxt hos herremän i hela landet ända upp till Inari och Utsjoki; allmogen odlar mycket sällan spenat. Varieteten med släta frukter är allmännare än den med taggiga»: Elfv. Ant. p. 68, jfr l. c. p. 23 äfvensom Rein p. 83, Ign. Geogr. p. 349, Brenn. Flor., Elfv. Kult. p. 132, Mela Kasv. III, Alc. III och i afseende å odlingen i enskilda delar af landet t. ex. Caj. Kasvist., Stenr. p. 16, Leiv., Turistf. årsbok 1902 p. 80 [Ylitornio] etc. — Arten upptages såsom odlad redan af Till. Från 1700-talet uppgifves: [Ob. Uleåborgs län] växer bra och ger alla år mogna frön: Jul. p. 27. [Något senare uppgifves, att den odlas vid prestgården i L. ent. Enontekiäinen: Clarke p. 466 i öfversättning och gått i frö i Lk. Muonioniska: Zetterstedt II p. 195.] Från senaste tid må endast anföras, att den odlats i Li. Toivoniemi på kalljord med stor framgång: Nordling p. 307, jfr l. c. p. 315. — Anmärkningsvärdt är, att arten

ej upptages såsom odlad å [Nyl. Mäntsälä] Frugård 1808: Medd. XXV p. 11. Af Gürke p. 138 upptages den egendomligt nog såsom odlad endast »in Europa media» och några sydl. länder.

Atriplex hortense L.

Raro colitur et in Fennia australi raro aut rarissime adventicium occurrit.

Nordöstra Finl. och n. ö. Lappl.: Fries, jfr Nym. Syll. p. 338; uppg. afser dock A. patula f. halophila (se under denna och A. nitens). Herba Tatariae indigena, colitur in usum oeconomicum (culinarium) et in plurimis Europae partibus hinc inde etiam quasi sponte occurrit»: Nym. Consp. p. 627, jfr Gürke p. 139; in prov. meridionalibus efferatum, in hortis et reiectamentis hortorum obvium: Herb. Mus. Fenn. II p. 132; den upptages äfven Brenn. Flor., Mela Kasv. etc.

Ab. Bromarf funnen vid ett torp förvildad: Sand.; Lojo Mongola förv. i trädgården (den gröna formen): Lindb. comm.; [Mynämäki] »usein toisinaan runsaastikin ryyti- erittäinkin punajuurikasmaissa, pihoilla, asumusten nurkissa y. m.»: Caj. Kasvist.; Nystad i en trädgård: Hollmén! -Nyl. Uppräknas bland arter, som äroj mer eller mindre förvildade vid Helsingfors, med tillägg »huius forma sanguinea ad balnearium»: W. Nyl. p. 53 not; Helsingfors Broholmen: Wainio ann.; Sibbo Löparö förvildad: Sæl. ann. och Öhrnb. — Ik. Sakkola: Malmberg!; Käkisalmi: F. Wartiainen!, ifr Malmb. under namn af Chenopodium urbicum. - Sat. fann jag i Björneborg, ny för Finland»: Malmgr.! — Ta. Tavastehus nära apoteksträdgården (O. Collin): Wainio herb.; Vanaja Aulango: K. Collin!; Sysmä: K. W. Rengvist! — Oa. Närpes: Nordl. p. 19 [knappast riktigt bestämd]. — Sb. Jorois: G. Grotenfelt!; Kuopio Julkula! och Räimä!: Malmberg, det senare exemplaret under namn af Chenopodium urbicum. — Måhända ingår någon hithörande form äfven bland de Atriplices, som Hellstr. p. 137 upptager från Om. på barlast. — Kk. och Lapp. ross. Den »Atriplex e subdivisione A. hortensis», som uppräknas från Hvita hafvets kust mellan Gridinä och Kantalaks af Ångstr. p. 51 och gifvit anledning till Fries' uppg., hör till A. patula f. halophila. — Alla dessa uppgifter häntyda, såframt de icke uppstått genom förvexling, på en alldeles tillfällig förekomst, hvarföre arten icke upptagits bland de vilda växterna i Herb. Mus. Fenn. II.

Angående den åtminstone numera alldeles obetydliga odlingen se Elfv. Ant. p. 68 och jfr l. c. 43 samt Alc. III. — **O**b. [Uleåborgs län] växer i öfverflöd, sår sig själf: Jul. p. 27.

Atriplex nitens Schkuhr.

Per errorem indicatum est.

»Den allmänt vid Ishafvet förekommande arten af afdelningen Schizotheca tillhör A. nitens Rebent., ej A. hortensis»: (E. Fries i) Bot. Not.

1849 p. 59, jfr Fries p. 556 och C. A. Westerlund i Linnaea Bd XL, Berlin 1876, p. 139. Att uppgiften afser A. patulum f. halophila [var. hololepisv] ådagalägges tydligt af N. I. Fellm. p. 51 o. 52, jfr l. c. p. LXIII.

Atriplex hastatum L.

Ad oras maritimas Fenniae austro-occidentalis satis frequenter — passim inveniri indicatur, sed iam ad interiorem partem Sinus fennici rarius tantum obvium. Ad septentrionem versus etiam rarescit, sed typicum usque ad 65° lectum est (forsitan in saburra) et usque ad 65° 20′ inveniri indicatur. Cum varietate salinum, quae saltem ad septentrionem versus forma typica est frequentior, quia plerumque coniunctum est, distributio nondum certa sit.

Fenn. mer. occ.: Fries; Eur. omn. exc. Lapp. Ross. arct.: Nym. Consp. p. 627; Fenn. adest solum in occ. et mer.: Nym. Suppl. p. 269; Fenn.: Gürke p. 142, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 94 et Led. III p. 721—725.

A1. (st fq), sed singulis tantum locis: Bergstr. nomine A. latifolia Wahlenb.; st r Brändö in complur. scopulis et petris partis maxime septentrionalis paroeciae, in taeniis interioribus deesse videtur: Bergr., spec. e Brändö Bernklubben! — Ab. (fq): Zett. & Br. [ad partem ad var. spectat]; Pargas Attu: Arrh. Ann.; Halikko: Nikl.!; Mietois st r hic illic ad litora sinus Saari spec. solitaria: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 140; Nystad: Söd. — Nyl. p: W. Nyl.; Helsingfors ad ripam sinus Tölö: Lindb. comm.; Tölö ad »Långa bron»: Sæl. herb.; [Hogland] p ad litora: Brenn. [ut W. Nyl. maximam partem certe ad var. spectat]. — Ka. st r: Blom [ad var. spectare videtur]; cum f. salina st fq in Haapasaari: Sælan in Medd. XXV p. 79; Viborg: Simming!, cfr Malmb. — Ik. vide infra, sub var. depresso [et Meinsh. p. 290—291].

Sat. p: Malmgr., spec. e Sastmola!; par. Björneborg st r: Häyr.

Oa. (p): Malmgr., spec. e Kristinestad!; r in vicinitate opp. Vasa: Laur. Växtf.

Om. r cum saburra introductum: Hellstr.; Pedersö Stock-

holmen in litore: Fontell in Mela herb.; Brahestad in litore graminoso! et in margine fossae!: Blom.

Ob. ad Ulaburgum (!) in insula Karlö etc. (W. Nylander!): Hellstr. Distr. p. 24; usque ad Ii procedit: Alc. III [varietatem etiam complectens;] [r: O. R. Fries; ad varietatem verisimiliter spectat], vide etiam infra.

Otvifvelaktigt afse åtminstone de förf., som ej bestämdt åtskilja var. salinum, till större delen denna varietet, som säkert är allmännare än hufvudformen, jfr Hellstr., Laur. Växtf. m. fl., ehuru det bör framhållas, att Atriplices i Finland i allmänhet äro föga utredda. — Ik. Koivisto [*Björkö*], Kuolemajärvi, Kakki: Malmb.; exemplaret från Koivisto hör till var. depressa. — Uppg., som ej alls afse denna art, finnas utom i några M. S. mig veterligen blott Sat. Birkkala: Carlss.

I afseende å förekomsten i **O**b. må tilläggas, att α elatius uppgifves förekomma flerstädes på gårdstomter, afstjälpningsplatser och dyl. ställen inom l. nära invid Uleåborg: Zidb.; [Uleåborg] fqq: Leiv., men Leiviskäs freqvens är säkert alldeles vilseledande. — Brenn. Obs. hänför alla uppg. från **O**b. angående A. hastatum till A. latifolium Wahlenb. eller dess var. och betraktar icke denna såsom synonym till A. hastatum. A. latifolium upptages såsom tillfällig Uleåborg Broholmarne, Toppila barlast: l. e.

Som motsats till de längre fram uppräknade formerna och varieteterna kallas hufvudformen t. ex. i Mela Kasv. var. elatius Wahlenb. Vidare omnämnes en f. minima från Nyl. [Hogland] Kappelsatama: Brenn. och var. microcarpum Koch från Sat. Sastmola: Malmgr. Huruvida den senare eller hvardera äro identiska med var. microspermum (Waldst. et Kit.) Moq., till hvilken var. microcarpum föres af Gürke p. 142, kan ej afgöras, då exemplar ej föreligga. Var. microspermum upptages i Brenn. Flor. Likaså f. microphylla Sæl.

Här må tilläggas, att några exemplar af denna art i H. M. F. hafva ett ganska afvikande utseende, men äro mer eller mindre defekta och därföre ej kunna med säkerhet bestämmas.

Atriplex hastatum f. deltoidea (Bab.) Moq.

In Alandia lecta est.

Fenn.: Gürke p. 142 nomine b) deltoideum.

A1. Kumlinge: [A.] Tigerstedt!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Atriplex hastatum var. salinum (Wallr.) Gren. & Godr. 1).

Forma typica frequentius in litoribus maritimis provenii; ad septentrionem versus usque ad summum fere Sinum bottnicum obvium est.

¹⁾ A. hastatum var. triangulare Marss. Fl. Pomm. p. 395: Sæl. ann.

Fenn.: Gürke p. 143.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. — Ab. Korpo: I. Ringbom!, cfr Zett. & Br.; [Pojo] parcius ex. gr. Dannskog: A. Nyl. — Nyl. Ingå in taeniis ex. gr. ad Barösund et in Jakob Ramsjö: His.; complur. locis in litore marino ad Helsingfors (!): Sæl. ann.; p in maritimis: Sæl. Ö. Nyl.; Borgå Pörtö et Hermansö ad Haikko etiam in Äggskär: Sæl. herb.; Strömfors! Löfön et Pyttis Hinkaböhle: Sæl. & Strömb.; Hogland: Rupr. Diatr. p. 51, cfr Brenn. — Ka. Haapasaari: Sæl. & Strömb., cfr Medd. XXV p. 79, vide sub forma typica; Virolahti Hoikkasaari: Sælan!; Seiskari [»Seitskär»] cum Salsola, sed multo parcius, ad oram a Koivisto [»Björkö»] ad orientem versus (non) obvium: Thesl. Dynb. p. 60. — Ik. ad totam oram maritimam: Lindb. comm.

Sat. st fq: Malmgr.

Oa. st fq: Malmgr.; p in litoribus maritimis, st fq in Qvarken: Laur. Växtf.

Om. p in maritimis: Hellstr., spec. e Gamla Karleby!; extra territorium Salo in litore argillaceo ad Lumijoenselkä versus: Leiv. Oul. p. 114 nomine A. latifolia salina.

Ob. Uleaborg Hailuoto: W. Nylander!; Ulea: Eberhardt!; Toppila quotannis, sed parum numerosum, fructus plerumque non maturescunt: Zidb.; Kempele: Brenner!, cfr de his Brenn. Obs., ubi nomine A. latifolium var. salinum etiam ex li enumeratur, vide ceterum sub forma typica.

Alla de. ofvan uppräknade exemplaren höra, liksom Ab. Åbo vid slottet!: elevex. [sannolikt på barlast], till f. erecta. Dessutom finnes f. procumbens från Nyl. Borgå in litore marino: Sælan!; Pyttis in litore marino: Sælan & Strömborg! — Om. Gamla Karleby: Hellström!; jfr om dessa former Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Atriplex hastatum var. depressum Hartm.

Ad Sinum fennicum multis locis lectum est.

Fenn.: Gürke p. 143 nomine var. prostratum (Boucher) Lange.

Nyl. promontorium Hangö, Kyrkslätt Midvastö, Helsingfors Sandudd, Fölisö et Melkö, Helsinge Nordsjö! et Estlotan denique Borgå Sandö in litoribus marinis: Sæl. herb.; Pyttis

Fagerö! et Hogland Kappelsatama!: Brenner; Tytärsaari: Brenn.!

— Ka. Fredrikshamn Tammio! et Lavansaari!: E. Nylander; Virolahti Martinsaari: Sæl. herb. — Ik. Koivisto: Malmberg!, vide sub f. typica.

Atriplex calotheca (Rafn) Fr.

In saburra Fenniae austro-occidentalis lectum est.

»Fenn. mer.»: Gürke p. 144.

Ab. Abo: Brander!, jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Arten upptages äfven af Mela från barlastplatser ${\bf N}{\, {\bf y} \, {\bf l}}.$ [= 3]: Mela Kasv. III; någon specialuppgift är mig icke bekant.

Atriplex Babingtonii Woods.

Apud nos per errorem indicatum est.

Nyl. Tytärsaari strand: Brenn., jfr Brenn. Flor. Exemplaret torde dock tillhöra en form af *A. patulum*, hvarföre *A. Babingtonii* bör utgå ur vår flora. Den upptages äfven i växtförteckningar etc.

Atriplex patulum L.

In Fennia maxime australi et inprimis austro-occidentali satis frequenter — frequenter provenit; ad orientem versus et in interiore parte forma typica mox rarescit neque supra 63°, ubi iam rarissima, est visa; ad occidentalem vero oram 65° attingit; supra hunc gradum typicum vix sponte obvenit, litorales autem formae etiam ad Mare glaciale occurrunt, et adventicium saltem usque ad summum Sinum bottnicum procedit.

Kalm; in cultis (fqq): Prytz cont.; maxima pars Fenniae: Fries; Eur. omn. exc. Lapp. plur. . . .: Nym. Consp. p. 627; typica deest (nisi sporadica) etiam in Fenn. bor., sed ibi (immo Lapp.) adest var. halophila Sæl.: Nym. Suppl. p. 268, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 95 et Led. III p. 725—728.

A1. st fq: Bergstr.; fq: Bergstr. Beskr.; fq in par. Brändö et Kumlinge: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br., Arrh., Renv. et A. Nyl.; fq in par. Iniö, in par. Gustafs et Töfsala non adnotatum: Bergr. [verisimiliter praetervisum]; st fq: Sel.; Vihti fq: Printz et Flinck; [Pyhäjärvi et Pusula] fqq: Weeks.; [Mietois

et Mynämäki] fq in parte australi [»Mt ja Pt»], in parte media [»Tp, Hr»] st fq, sed in maxima territorii parte silvestri [»metsäaluetta»] [in primis par. Karjala] omnino non obvium: Caj Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. (13), 138, 140 et 142. — Nyl. fqq plur. form.: His.; [Nurmijärvi] st fq: Stenr.; fq: W. Nyl.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] p in litoribus: Brenn. — Ka. Fredrikshamn, Viborg: Fl. Kar.; (r) Hinkka, Pertilä: Blom!; p: Lindén; Haapasaari fq: Sælan in Medd. XXV p. 79. — Ik. p: Malmb.; [in toto territorio plus minusve vulgaris: Meinsh. p. 291, vide etiam Schmalhausen p. 85].

Sat. st fq: Malmgr. et Hjelt. — Ta. st fq: Leop.; fq: Knabe Fört. et Asp. & Th.; p: Norrl. s. ö. Tav.; p in parte australi [par. Gustaf Adolf], in septentrionali (deest): Bonsd.; st fq: Wainio Tav. or. — Sa. in Savonia (fq): E. Nyl. & Chyd.; Valkiala (st fq): Hult Fört.; Villmanstrand et Nyslott: Sæl. herb.; Hult non comm. — K1. Valamo et Sortavala fq: Chyd. — Kol. Mandroga: Elfv.!; Petrosavodsk (!): Norrl.On. et Caj.; ad semitas prope Petrosavodsk: Günth. p. 49.

Oa. st fq: Malmgr.; p in paroeciis ad litus iacentibus: Laur. Växtf., vide etiam infra. — Tb. vide infra. — Sb. Varkaus ad officinam locis udis prope domos cop. [»yleinen»]: Enw.; r: Mela, spec. in dupl. e Kuopio!; Kuopio Leväis: Buddén. — Kb. Liperi Rotila et Kukkola: Hällstr. — Kon. nondum visum.

Om. Jakobstad, Gamla Karleby variis formis cum saburra introductum: Hellstr.; Brahestad (W. Nylander): Hellstr. Distr. p. 24. — Kp. ad ostium flum. Shuja: Bergroth & Lindroth!; ad ripas arenosas Maris albi [Solovetsk]: Kusn. p. 131 [ad varietatem spectare puto].

Ob. saltem in confinibus Ulaburgi: Hellstr. Distr. p. 6; Uleå: Eberh.!; Uleåborg Toppila: Brenner in dupl.!, vide ceterum infra et Led. III p. 725.

Lapp. Fenn.: Gürke p. 140; uppg. från Lappland afser var. halophila. — Angående förekomsten i **O**a. skrifves: in i landet antecknad med ringare frequens i flere socknar: Laur. i bref. — **T**b. upptages ej af Broth., men torde finnas i Jyväskylä, ehuru detta ej heller med säkerhet framgår af Wainio Tav. or. — **O**k. [Paltamo etc.] fq?: Must., jfr Brenn. Obs. Åtminstone frequensen är oriktig, hvilket ju äfven antydes i själfva uppg. — **O**b. [Uleåborg] Toppila årligen eller åtminstone de flesta år, en del år talrik:

Zidb.; i ett senare bref påpekas, att den här förekommer på barlast, jfr Brenn. Obs. - [Uleåborg] fqq: Leiv.; ehuru enligt min åsikt frequensen är vilseledande, har jag dock ej velat utesluta uppg. - [Kemi] odl. st. vid boningar och på gator. Torde ursprungligen hafva inkommit med barlastlera till Kemi stad, men är numera därstädes täml, spridd. Funnen äfven vid Kallio såg samt vid Vasankari i Simo 1872»: Keckm., jfr l. c. p. 14. — Li. Inari: E. Nylander & M. Gadd!, jfr Herb. Mus. Fenn. I, Kihlm. Ant., Hult Lappm. p. 94 etc. Exemplaret föres numera till var. halophila; se f. ö. under denna varietet. — Lapp. ross. se under var. halophila. Beket, p. 588 anför oriktigt (se N. I. Fellm.) uppg. under hufvudformen. Det bör emellertid framhållas, att A. patulum i Mela Pl. anföres bl. a. fråu Kantalaks vin ruderatis» och »pellossa», hvarföre det icke vore omöjligt, att hufvudformen skulle förekomma tillfälligtvis därstädes. Minst lika sannolikt är dock, att var halophila förekommer på en afvikande ståndort. Exemplaren i Mela herb. bl. a. från Kk. Kouta hafva mig veterligen ej blifvit kritiskt granskade. – Från senaste tid uppgifves A. patulum såsom inlämnad af Borg och Rantaniemi från Lim,: Medd, XXIX p. 38, hvarvid den dock uppräknas bland mer eller mindre tillfälliga arter. En möjlighet vore dessutom att exemplaret, som jag ej har sett, icke skulle tillhöra hufvudformen, utan någon varietet.

För att särskilja hufvudformen från de längre fram upptagna formerna, användes för densamma benämningen f. erecta (Huds.) t. ex. Hartm. p. 350, Mela Kasv. III etc. Från Helsingfors-trakten säges om f. erecta minus fq praesertimque in umbrosis vigens»: W. Nyl. p. 42 not, hvaremot f. angustifolia säges vara allmän. Det bör framhållas, att A. angustifolium (Sm.) betecknas såsom synonym till hufvudformen: Gürke p. 139—140, hvaremot erectum (Huds.) upptages såsom var. b.

Atriplex patulum f. angustifolia (Sm.) Westerl. 1)

Una cum forma typica, quacum a plurimis auctoribus coniuncta est.

St fq, f. angustissima st r: Mela Kasv.; Fenn.: Gürke p. 140 (d. angustissimum).

Ab. Åbo: I. Ringbom!; Kuustö: Sæl. herb.; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; Lojo: Lindb. comm. — Nyl. Snappertuna: Sæl. herb.; Ingå Fagervik: Hisinger!; [Helsingfors] in cultis plateisque remotioribus vulgaris: W. Nyl.; Tytärsaari in ripis: Brenn.! — Ik. Käkisalmi: Nikl.!

¹⁾ Subformam angustissimam (Wallr. Beckh.) includens.

Sat. Karkku: Hjelt! — Ta. par. Gustaf Adolf: Bonsdorff!; Jämsä: Nikl.! — Sa. Villmanstrand: Simming! — Kol. Petrosavodsk: Simming!

Oa. Mustasaari Korsholm in aggeribus: Hedv. & Hj. Hjelt!

Lp. Shuja [»Tschuja»] ad Mare album: Sahlberg!

Ob. Uleå: Eberh.!; Uleåborg in saburra, insula Raatti: Zidb., efr de ambobus Brenn. Obs.; [Uleåborg] (st fq): Leiv. — Kk. ad Mare album inter Gridinä et Keret: Selin!

Denna form är säkert någorlunda allmän i en stor del af landet, ehuru den, såsom framgår af ofvanstående, i allmänhet icke blifvit särskild från hufvudformen. I Herb. Mus. Fenn. II p. 132 förenas den äfven med subf. angustissima och upptages bl. a. från A1., hvarmed sannolikt afses ett exemplar från Brändö Porsskär: Bergroth!

Angående synonymiken se under hufvudformen.

Atriplex patulum f. halophila Sæl. 1).

In maritimis multis locis provenit, frequentius nonnullis plagis ad Mare album et glaciale.

Ross. arct. Lapp. Fenn.: Gürke p. 140 inter var. et formas reliquas.

A1. Sund Bomarsund in litore: Arrhenius & Kihlman!; Sund in litore arenoso ins. Klixön: W. Granberg!; Lemland Norrby: Sæl. herb.; spec. ex. A1. etiam legerunt Bergstrand! et N. Lund! — Ab. Korpo: I. Ringbom!, cfr Zett. & Br. ²); Nagu Sæl. herb. — Nyl. [Ekenäs] p in taeniis interioribus et exterioribus... saepe cop.: Häyr. Stud. p. 166 nomine A. patulum; Ingå Barö et Helsinge Estlotan: Sæl. herb.; p in litore marino: W. Nyl. ²); Kyrkslätt Strömsby in litore marino: Brenner!; Helsinge Nordsjö in litore marino arenoso: Sælan!; duobus formis salina-erecta et salina-prostrata describitur: Sæl. Ö. Nyl. p. 59, spec. e Borgå ins. Siperholm! prope Kardrag in litore marino arenoso; Borgå Äggskär: Sæl. herb., vide etiam His. et infra. — Ka. Lavansaari: E. Nyl. Ber.!, cfr Herb. Mus. Fenn. I et Brenn. nomine A. patula var. salina-pro-

¹⁾ Coll., formas in litore marino crescentes includens: Sæl. ann.

²⁾ Nomine A. patulum var. salinum aut A. patulum f. salina-erecta.

strata; in taeniis Viburgi (Edv. Nylander): Fl. Kar. p. 193¹), cfr Malmb.¹) [verisimiliter ad Lavansaari spectat], Virolahti Martinsaari: Sæl. herb., vide etiam infra.

Sat. Ulfsby Räfsö dispersa: Hjelt!; enumeratur a Malmgr. nomine salina-erecta et salina-prostrata, spec. e Sastmola!

Oa. Qvarken: Laur. Växtf., spec. e Qvarken Vallgrund!, vide etiam Malmgr. [sub Sat.], spec. e Qvarken!, et infra.

Lp. Shuja [»Tschuja»] ad Mare album: Sahlb. Bidr. ¹); Soroka – Shuja: Selin!

Kk. Knäsha: N. I. Fellman!, vide sub Lapp. ross.; Sonostrow etc.: Mela Pl. nomine A. patula.

Li. fq ad litora sinus Varangriae: Th. Fries p. 198; in Varangria merid. ad litora interiora quidem sinus Kjöfjord: Norm. p. 299, ambo nomine A. patula var.; Näytämö (f.): E. Nylander & M. Gadd!; in litore ad Karlbunden: Arrh. ant. 2); Varangria austr. (Norman): Blytt p. 498 nomine A. patula, sed certe ad hanc varietatem spectans, vide etiam Hartm. p. 351 2).

Lapp. ross. ad sinum Kola haud infrequens: Fellm. Ind. nomine A. patula, sed certe ad hanc varietatem spectans, vide N. I. Fellm. p. 51; [cum Chenopodio albo =] ad Maris albi oram occidentalem et sinum Kola fq, praesertim in litoralibus: N. I. Fellm. 2), quem l. inspicias, cfr N. I. Fellm. Lettre p. 501 2); Subovi: Broth. Wand. p. 13 2); spec. adsunt in H. M. F. e Lim., Lt. et Lp. (Orloff: Kihlman!); in Mela Pl. e multis locis, etiam in Lv. (Kaskarantsa, Kuusreka), enumeratur nomine A. patula, sed ad varietatem verisimiliter spectans (vide tamen supra p. 140).

Li. Inari: E. Nylander & M. Gadd! (jfr ofvan p. 140). Det förefaller mindre sannolikt, att denna form skulle förekomma så långt från hafvet; måhända föreligger etikettförvexling eller någon tillfällig förekomst. — I Herb. Mus. Fenn. II p 132 nämnes om denna form: »incl. ff. erectam et procumbentem et alias formas e litoribus marinis». Dylika delvis ännu outredda former finnas bl. a. från Nyl. Borgå: Sælan!; Borgå Sköldvik: A. Neovius!; Tytärsaari: Brenner! — Ka. Säkjärvi in litore arenoso maris: Blom! — Oa. Vasa Abborrön stenig hafsstrand: Laurén!; Vasa in litore marino oppidi: Hjelt!, hvarjämte en del af exemplaren från Lim. och Lt. höra till likartade former.

¹⁾ Nomine A. patulum var. salinum.

²⁾ Nomine A. patulum var. hololepis Fenzl.

Var. hololepis Fenzl föres af Gürke p. 141 såsom synonym till A. oblongifolium Waldst. & Kit., hvilken uppställes såsom en särskild art. Äfven Nym. Consp. p. 627 citerar N. I. Fellm. Pl. arct. N:o 204 under denna art under namnet A. tataricum L. (auct.). Tills vidare har jag dock, i öfverensstämmelse med alla finska förf., fört den såsom en form till A. patulum. A. patulum var. hololepis uppgifves bl. a. från Finland: Brenn. Flor. och Mela Kasv. I det sistnämnda arbetet kallas den r, som dock knappast är fullt riktigt. Se äfven ofvan under Li. och Lapp. ross. Alla dessa uppgifter afse samma form, som här ofvan kallats A. patulum f. halophila Sæl.

Atriplex literale L.

In maritimis (non autem in taeniis interioribus) Fenniae maxime australis rarius occurrit, ceterum tantum in saburra inveniri indicatum est.

Fenn. merid. occ.: Fries; Fenn. mer.-occ.: Nym. Consp. p. 627; Fenn. mer.: Gürke p. 141, çfr etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 96 et Led. III p. 730.

A1. (p): Bergstr.; Föglö, Jomala: Bergstr. Beskr.; Jomala ad Mariehamn: Arrh. & K.!, vide etiam infra. — Ab. [Pojo] (p): A. Nyl. [confirmatione eget]; Nystad: Hollmén!, vide etiam infra. - Nyl. r in taeniis par. Ingå et Karis ex. gr. Hummelskäret!: His. p. 59; r in Sörnäs semel, Mjölö: W. Nyl.; prope Helsingforsiam in litore insulae Stora Mjölö, ubi nullus pro saburra navium portus, nec non in insula Sälgholm (Herb. Bær): Rupr. Diatr. p. 28; Helsingfors ins. Sumparn: Sælan!, hoc loco nunc intermortuum teste eodem; Helsingfors ins. Melkö et ins. Estlotan: Sæl. herb.; Helsingfors »Räntorna»: Brenner!; Helsinge Sandholm: Sælan!; r Borgå Äggskär, Glosholm et Pörtö, Hogland! ad Pohjakylä: Sæl. Ö. Nyl., de ultimo cfr Brenn.; Borgå Nätholm (J. A. Fastberg): Sæl. ann.; Hogland Kappelniemi: E. Juslin! - Ka. Haapasaari cop.: Sælan in Medd. XXV p. 79, cfr Sæl. Ö. Nyl.; Kotka (K. W. Rengvist): Hult herb. - Ik. Kuolemajärvi Muurila: Lindberg in Medd. XXII p. 7; [ad litora marit. p, in arenis vagis [»Sanddünen»] interdum cop.: Meinsh. p. 291].

Af uppg. angående artens förekomst på barlast har jag antecknat: Ab. Åbo »in saburra navali ad arcem»: E. Reuter!; [Nystad] »v. 1891 yksi kappale Santtiorannalla (Cajander!) ja v. 1892 useita Saunasillan rannalla: Söd. — NyI. Helsingfors Sörnäs på barlast: Lindb. comm. — Sat. [Björneborg] Räfsö på barlast: Häyr. — Oa. Vasa ångkvarn: R. Dahlberg i Mela herb. — Ob. [Uleåborg] Toppila föga talrik: Zidb., jfr Brenn. Obs.; [Uleåborg] (st fq) painolastilla Hietasaaren puolella [*3 PH*]: Leiv.; freqvensen torde dock vara alltför hög. Se f. ö. äfven under var. serratum, hvarjämte hos Hellstr. p. 137 omnämnas Atriplices utan närmare bestämning.

Var. maritimum [Hartm.] r: Bergstr.; [Finström] Bastö, [Hammarland] Skarpnåtö: Bergstr. Beskr. — Denna form särskiljes ej numera, hvarföre uppg. torde böra föras till hufvudformen eller möjl. till följ. form.

Var. serratum (Huds.) Mert. & Koch. — ${\bf O}$ b. Uleåborg Broholmarna på barlast: Brenn. Obs.; se äfven Brenn. Flor. och Mela Kasv. För hufvudformen användes i Mela Kasv. benämningen integrifolium Fenzl.

Atriplex laciniatum L.

Per errorem indicatum est.

Kalm; »in insularum maritimarum ripis arenosis Finl. austr., occident. rarius»: Prytz cont. Dessa uppgifter afse antagligen A. hastatum, som ej upptages af de nämnda förf. Led. III p. 718 hänför, ehuru med tvekan, Kalms uppgift till A. roseum L. Hvarken A. laciniatum eller A. roseum äro åtminstone i senare tid, så vidt mig är bekant, funna i Finland.

Salicornia herbacea L.

In litoribus maritimis rarior et in multis plagis nondum adnotata est.

Kalm; »planterad på Villnäs i Lemo, där den ock förut framväxte något vild, ehuru utan synnerlig framgång»: Gadd Rön I p. 8, cfr Prytz p. 9; »på Björkön vid Hotskär i Korpo till någon myckenhet, äfven på några ställen i Töfsala samt på Villnäs i Lemo»: Hell. p. 2; in litoribus maritimis arenosis p: Prytz cont.; ad litora limosa a Mari baltico inundata: Spic. I p. 5; ad litora Sinus fennici et Maris baltici, in Alandiae actis, circa Aboam, in Korpo, Lemo, Vehmo, Töfsala: Wirz. pl. off., cfr Wirz. Prodr. p. 6; maxima pars Fenniae: Fries; Bottn.: Nym. Consp. p. 629; Fenn. mer.-occ. et Ostrobottn., Lapp.-Imandr.: Nym. Suppl. p. 269; Lapp. Fenn.: Gürke p. 158, vide etiam DC. Prodr. XIII, 2, p. 144—145 et Led. III p. 768.

A1. r: Bergstr., cfr l. c. p. (7 et) 135; r Jomala! prope Ramsholmen: Bergstr. Beskr.; Lemland Granboda! hic illic cop., Jomala Mariehamn: Arrh. & K.; Föglö Nötö, Sottunga Kyrklandet ad Kovik, Långnäs et Fulvik! cum Suaeda, sed non tanta copia, ut etiam ad Skattskär, Kökar Helsö in Storängen. Karlö Öfverboda et Karlby cum Suaeda, Lemland Nåtö: Arrh.; Jomala Mariehamn, Björsby ad receptacula navalia [»sjöbodarne»]. Finström Emnäs, Grisholm etc.: E. Erics.: in parte septentrionali ins. Eckerö: O. M. Reuter in Medd. XIII p. 211; Brändö Baggholm, Lemland Skabbholm: Laur. Fört., cfr Bergr.; Saltvik Germundönäset: Lindb. comm.; st r Brändö Lappo, Blomö (Åfva): Bergr.; vide denique Radl. p. 235 et infra. -- Ab. r cop. in nonnullis pratis uliginosis ad Ekstensholm: Zett. & Br.!; in taeniis Iniö [»Inijö»] et Töfsala (Ann. ad Till.): Leche p. 21; Iniö Åselholm: Bergr.; Runsala: C. J. Arrh.; Nystad [»Uusikaupunki»]: Hollmén in herb, Mela; Hell, et Wirz, vide supra.

Sat. par. Björneborg Torbonäs duobus locis, in uno cop. in altero parcius, Inderö cop. uno loco prope Kivins, omnibus locis in argilla arena mixta nascitur, loci aqua inundati: Häyr., cfr Häyr. Und. p. 28 et in primis Häyrén in Medd. XXVIII p. 35 B, quem l. inspicias.

Om. r Nykarleby »Andra sjön» in ora intra villas, Henriksnäs!, insula Sandö (Tennander!), Munsala Kantlaks!, Jakobstad complur. loc.: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 13 et 14; Pedersö Kilor: Fontell!; (p) in oris maritimis: Hellstr., spec. e Gamla Karleby Trullö!; Lohtaja Storstranden in locis inundatis: Keckman!, vide etiam Forsinius, M. Enfalliga anmärkkningar vid Salt kiällor, praes. P. Kalm, Åbo 1754, p. 10 (et iam Iproclis [= L. Stenbäck] in Sv. V. Ak. H. 1742 p. 185); [Kalajoki] (p) in oris maritimis: Tenn. — Kp. (tantum) ad Shuja (!) ad Mare album: Sahlb. Bidr. et Dagb.; Kolgora ad Kemi: Bergroth!; [Suma [Sumskoj Posat]: Beket. p. 588; ad oram arenosam Maris albi, insula Solovetsk: Kusn. p. 132].

Ob. in prato Liminka (F. Nylander) nunc minore copia et magnitudine: Hough. not.; Hailuoto [»Karlö»]: Zidh.; Uleåborg: W. Nylander!; Uleåborg Nuottasaari: Brenn. herb.; [Uleåborg] st r: Leiv.; r Oulunsalo: Brenn.Obs., ubi multae aliae adnota-

tiones afferuntur; in territorio tantum in insula Kotakari: Leiv. Oul. p. 110, cfr l. c. p. 130; li Hietakari: Nyberg!; rr tantum in taeniis exterioribus par. Simo ad vadum Tiuras parce, Röyskerinkalla, Hietakalla nonnulla tantum specimina: Keckm., cfr l. c. p. 13, vide etiam supra. — Kk. Spic. vide supra et sub formis.

Lapp. ross. Spic. vide supra et cfr N. I. Fellm. p. 94, Beket. p. 588, Herb. Mus. Fenn. II p. 132 etc. et vide sub

formis.

Ab. En klippa någon mil från Hangö: N. Pr. 1890 N:o 126 A; stället är ej närmare uppgifvet, och det tillägges i afseende å de omnämnda växterna: »om jag ej mins orätt». — Nyl. »circa Helsingforsiam indicatur»: Rupr. Diatr. p. 23; då källan ej är angifven, måste uppgiften anses osäker; äfven flere af de äldre p. 144 anförda uppgifterna från Ab. behöfva kanske bekräftas. Anmärkningsvärdt är, att arten ej uppgifves för Oa.

En art af *Salicornia* omnämnes såsom odlad på Frugård 1808: Medd. XXV p. 13; huruvida uppg. hänför sig till *S. herbacea*, måste

emellertid anses osäkert (se dock Gadd Rön här ofvan).

Af former upptages f. pachystachya Koch här nedan. Dessutom omnämnes var. pygmaea F. Nyl. »in limosis litorum Sinus bottnici ad ostium fluminis uloënsis etc., Maris albi a Keret ad Kantalaks et Maris glacialis ad Sinum kolaënsem»: Spic. I p. 5, där varieteten beskrifves, jfr Wirz. Prodr. p. 6, Mela Kasv. och Brenn. Obs. — Huruvida denna form är identisk med var. pygmaea (Pall.) Moq., hvilken hos Gürke p. 159 upptages från Brit. Ross., kan jag ej afgöra, hvarföre närmare undersökning erfordras. — F. prostrata (Pall.) Moq. upptages Lindb. Enum. p. 23 och uppgifves åtminstone Al. »ad Mariehamn in litore inundato cop.»: Sæl. herb.

Salicornia herbacea f. pachystachya Koch.

In Lapponia orientali rarissime lecta est.

Lapp.: Gürke p. 159.

Lim. Porjeguba: Malmberg! et Sahlberg!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 132.

Amarantaceae.

Amarantus caudatus L.

In hortis colitur.

»In hortis saepe cultus»: Nym. Consp. p. 621, jfr Gürke p. 172 och Alc. III p. 112. En *Amarantus*, troligtvis denna art, upptages redan af Till. — Från senare tid nämnes: **O**m. odlad i Alahärmä: Elfv. Ant. p. 42. — Li. odlad på kalljord å Toivoniemi: Nordling p. 315.

Amarantus retroflexus L.

Rarissime in saburra etc. lectus est.

Nyl. Helsingfors Kajsaniemi ett exemplar på gräslinda: Lindb. comm.; Helsingfors Sörnäs: J. Silfyast!

Oa. Vasa ångkvarn enstaka 1882: Laurén i Medd. XXII p. 39, jfr Medd. XVIII p. 248.

Amarantus blitum L.

Rarissime disseminatur.

Förvildad r: Brenn, Flor, Odl, st. gator r. Tillfälligt inkommen (Tav. 1863, Vasa 1894): Alc. III.

Portulacaceae.

Montia fontana L. 1)

In maxima parte Fenniae passim aut satis frequenter obvia; in Alandia et nonnullis aliis plagis quamquam rarius tantum inveniri indicatur, ut etiam in occidentali saltem Lapponia frequentia minuitur, ad summum tamen septentrionem lecta est.

Kalm; ad scaturigines et in locis humidis denudatis st fq: Prytz; in inundatis et fossis pratisque exsiccatis per totam Fenniam in Lapponiam silvaticam usque (hinc inde): Wirz. Prodr. p. 19; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 253, vide etiam DC. Prodr. III p. 362, Led. II p. 152 et infra.

A1. (*r*): Bergstr.; st r [Föglö] Degerby, Finström!: Bergstr. Beskr.; Finström Godby: Eriksson!; Geta Vestergeta: Hult herb.; Eckerö Storby: Sælan!; Lemland ad stagnum Lemböte: Arrh.

¹) Subsp. lamprosperma (Cham.) Lindb. fil. in (Diar. 3, XI, 1900) Medd. XXVII p. 20.

& K.; Föglö Juddö, »Sottunga kyrklandet» p—st fq: Arrh.; Hammarland pharus Sälskär, in insula petrosa ad occidentem versus a Trollklobben, Geta Finnö ad Långviken: Ch. E. Boldt; st fq: Bergr. — Ab. Nådendal (C. J. Arrh.): Zett. & Br.; Kuppis, item alibi non rara (Ann. ad Till.): Leche p. 11, cfr l. c. p. 22; p: Arrh. et Hollm.; in Töfsala non adn.: Bergr.; Pargas (!) st fq—p: Arrh. Ann.; Uskela: Nikl.!; p: Sel.; Lojo in ins. eiusdem nominis, Jalansaari: Hels.; Vihti (fq): Printz; p enum.: Flinck; enum.: Caj. Kasvist.; A. Nyl. omittit. — Nyl. Ekenäs (st r) velut Pattskär: Häyr.; st fq: His.; [Nurmijärvi] (st r), ad ripas scaturiginosas lacus Nurmijärvi interdum copiosius: Stenr.; (fq): W. Nyl.; p: Sæl. Ö. Nyl.; (fq) in locis humidis: Brenn. — Ka. Taipale, Nisälaks: Blom; Säkjärvi: J. V. Johnsson!; st fq: Lindén. — Ik. p: Malmb.; [frequentior in reg. septentrionali, enum.: Meinsh. p. 66].

Sat. st fq: Malmgr. et Hjelt; par. Björneborg et Ulfsby p ad ripas lapidosas et ad scaturigines: Häyr. — Ta. st fq: Leop.; p: Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav., Bonsd. et Wainio Tav. or. — Sa. p: Hult. — K1. (fq): Fl. Kar.; p enum.: Hann.; p: Backm.; st fq: Hjelt. — Kol. p in reg. silv. et coll.: Elfv.

Oa. st fq: Malmgr.; fq: Laur. Växtf. — Tb. p: Broth. — Sb. st fq: Enw.; (fq): Mela et M. & J. Sahlb. — Kb. (fq): Eur. & H.; st fq: Axels. Putk. et Wainio Kasv. — Kon. st fq—fq, in Reg. occ. plurib. locis: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 38.

Om. fq: Hellstr.; fq inprimis in parte interiore: Tenn.

— Ok. p: Wainio Kasv.; st fq, in partibus maxime orientalibus parcius: Brenn. Obs. — Kp. p: Wainio Kasv.

Ob. st fq, in partibus maxime septentrionalibus parcius, enum.: Brenn. Obs.; (fqq): Leiv.; st fq: Keckm., cfr l. c. p. 10; [st fq: O. R. Fries;] par. Ylitornio p (— st fq), par. Rovaniemi (r): Hjelt & H. — Kuus. p: Wainio Kasv., spec. e Kurvinen! — Kk. p: Wainio Kasv.

Lapp. fenn. st r-r: Hjelt & H., spec. e Kittilä Isovaara! et Kittilä prope templum!; rr »ad scaturiginem prope pagum Sattanen mihi obvia»: Blom Bidr.!, cfr Wainio Not.; per partes silv. et subsilv. omnium Lapp. suecic. p: Wahlenb. p. 45; locis

humidis fontanis ubique: Fellm. Lapp.; ad Mutenia, Inari ad Kultala et st fq ad Törmänen et Kyrö in regione coniferarum mixtarum, obvia etiam ad Koppelo et Paatsjoki in regione pinifera, nec rara ad Köngäs in regione betulina prope Mare glaciale: Wainio Not.; st r in reg. silv. Mutenia, Kotaoja et Kopsusjärvi: Hult Lappm., cfr l. c. p. 13, 14 et 22; Pallastunturit: Malmberg!; [Kuolajärvi] ad Sallanjoki et in vicinitate Rakkojärvi: Borg Sel.; Inari (!) Kettu-Matti! in saliceto, Utsjoki Puolmak, in Varangria ad Näytämö et Bugönæs: Kihlm. Ant.; in Varangria australi ad sinum Bugöfjord etc.: Norm. Ind. p. 17; ad litora sinus Kjöfjord: Norm. p. 266; ex 11 locis enum.: Norm. Fl. Sp. p. 454, vide etiam Norm. ann. p. 25—26, Hartm. p. 329 etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. p. . . . Enontekiäinen (L. L. Læstadius): Læst.; Niilivaara: Soldan!; Lindén Bidr. non enum.]

Lapp. ross. (fq): Fellm. Ind. et N. I. Fellm., cfr l. c. p. XLVII, Beket. p. 562 etc.; Subovi: Broth. Wand. p. 13; Ponoj: Knabe Pfl. p. 280; Jokonga: N. I. Fellm. Pl. arct.; spec. in H. M. F. adsunt e Lp., Lt., Lm.; Lim., Lv, Lp.: Mela Pl.; Lindén Ant. non comm.

Utbredningen inom Lapp. ross, förefaller högst afvikande, då arten redan i södra delen af finska Lappm. är nog sällsynt, hvilket dock kanske till någon del beror på att lämpliga lokaler därstädes saknas.

Såsom fossil är arten funnen [Ab. Lojo] vid Humppila inom granzonen och [i Nyl. Pyhäjärvi] vid Sortbäck inom furuzonen; på den senare lokalen dock endast ett frö: G. And. p. 106, jfr Sern. p. 574 och Lindb. torfm. I p. 63.

De olika formerna af denna art hafva ända till senaste tid i vårt land varit föga studerade, jfr t. ex. Medd. VI p. 189. Så föras i Herb. Mus. Fenn. II p. 51 flertalet af exemplaren till var. minor (C. C. Gmel.). Angående denna märkas f. ö. följ. uppg. Eur. bor. et med.: Gürke p. 178, där den upptages såsom särskild art under namnet M. minor C. C. Gmel.; fqq: Mela Kasv. III. — Ab. [Muurila] st fq: Renv. — Emellertid framhåller Harald Lindberg: Alla exemplar af Montia fontana L. från Finland och norra Skandinavien, jag varit i tillfälle att granska, tillhöra utan undantag M. lamprosperma Cham.; bägge de i Herb. Mus. Fenn. II p. 51 upptagna formerna Montia fontana var. minor (Gmel.) och var. rivularis (Gmel.) saknas alldeles inom det finska flora-området» (Prot. 3, XI, 1900): Medd. XXVII p. 20.

Ang. var. rivularis (Gmel.) åter märkas följ. uppg.: >in scaturigini-

bus et rivulis Alandiae parcius legi»: Wirz. Prodr. p. 20 under namn af β maior Schrad.; Rossia europaea septentrionalis»: Trautv. Incr. p. 300—301; fq: Mela Kasv. III; Eur. bor. et med.: Gürke p. 178—179, där den upptages såsom särskild art under namnet M. rivularis C. C. Gmel. — Ab. ymnig vid Södervartsala [i Gustafs socken] på åtskilliga ställen: Bergr. — Ta. sällsyntare: Leop. — K1. Kirjavalaks (Backman): Chyd. — Oa. Vasa, Vörå Tuckurby: Laur. Växtf. — Kon. »f. maior saltem pro maxima parte»: Norrl. On. — Ok. Ristijärvi Juurikkakorpi: Brenn. Obs. — Ob. Liminka: Brenn. Obs.; [Simo och Kemi] p öfver hela kustområdet, uppr.: Keckm.

Denna form upptogs vidare från Al., Nyl., Ka., Ik., Sat., Ta., Kol., Tb., Sb., Kb., Kon., Ok., Ob., Kuus., Lk.: Herb. Mus. Fenn. II p. 51, hvari äfven de nyssanförda uppg. från Kl. och Oa. beaktades och det tillades: >Adnotationes forsitan ex parte ad varietatem spectant>: l. c. p. 132. — Såsom framgår af Harald Lindbergs anförda yttrande, böra dock äfven dessa uppgifter föras till subsp. M. lamprosperma (Cham.). (Var. rivularis föres af Lindberg såsom varietet till minor, som åter betecknas såsom subsp.)

Tilläggas må, att den tredje af de arter, hvari M. fontana delas hos Gürke p. 178—179 eller M. lamprosperma Cham., endast upptages från Norv. o. s. v.

Montia fontana var. boreo-rivularis Lindb. fil.

His annis descripta, nisi paucis locis adhuc non lecta est.

Ik. Valkjärvi Pähkinämäki! et Pyhäjärvi Riiska! in fontibus frigidis aqua rapidius fluente: Lindberg in (Diar. 3, XI, 1900) Medd. XXVII p. 21, ubi describitur.

Oa. Vörå Tuckurby in scaturiginibus: Laurén! nomine var. rivularis, spec. determ. Lindberg.

Harald Lindberg anmärker l. c., att varieteten vid Riiska uppträdde under en habituellt mycket afvikande form f. spathulata, som beskrifves.

Portulaca sativa Haw.

Iam parum colitur.

Arten upptages såsom odlad redan af Till.; odlad i södra el. vestra Finland: Fries, se f. ö. Elfv. Ant. p. 69 och jfr Elfv. Kult. p. 134, Alc. III etc.

Här må endast tilläggas, *att den odlats ända till [O b.] Simo och uppgifves såsom själfsådd å Fagervik i Nyland: Elfv. Ant. l. c.

Äfven *P. oleracea* L. upptages såsom odl.: Alc. III. Angående denna uppgifves att den 1789 på kall bänk [i **O**b. Uleåborg] gaf mogna frön:

Jul. p. 22. Måhända afser dock Julins uppg, föreg, art, då namnet P. oleracea äfven användes kollektivt, se t. ex. Gürke p. 179.

Tetragonia expansa Murr.

Parum colitur.

Angående den obetydliga odlingen får jag hänvisa till Elfv. Ant. p. 69, jfr Elfv. Kult. p. 134.

Berberidaceae.

Berberis vulgaris L.

Saepe colitur et in Fennia maxime austro-occidentali, quamvis raro, disseminari indicatur. Valde autem dubium est, spontene occurrat.

»Passim in silvis Finlandiae:» Stjerna p. 13; »in dumetis Finl. austr. p»: Prytz, jfr Wirz. pl. off., Led. I p. 79, Fries och Wied. & W. p. 180; »Eur. omn. exc. Norv. plur. Suec. bor. Ross. bor.»: Nym. Consp. p. 22. Im südlichen Finland von Nordwest nach Südost verlaufend, berührt jene Grenzlinie Petersburg»: Köppen Verbr. I p. 10; r sydv. Finl.: Brenn. Flor.

A1. p i skog på östra Åland [»BDSp»]: Bergstr.; Jomala: Bergstr. Beskr.!; Brändö Söderholmen en mycket stor buske, som ansågs vara minst 50 à 60 år gammal» (Student E. R. T. Eriksson enl. uppgifter af folkskolläraren J. P. Solstrand): Medd. IX p. 138; Saltvik Syllöda stenrös nära boningar: Ch. E. Boldt. Vidare nämnes: •jag har anträffat 1892 på Eckerö en stor mer än manshög buske i skogsmark, Markusas sved, vid Storbyn samt ett par mindre buskar vid vägen till Käringsund. Då ännu äldre buskar funnos i en gammal trädgård ej långt ifrån, är den säkerligen utkommen genom fåglar: Lindb. comm. - Ab. Korpo: Bergstr. Beskr., jfr Bergstr.; Merimasku: Karsten!; Uskela Pullola: K. E. v. Bonsdorff! Se äfven Moberg Nat. p. 133. - Redan Kalm säger däremot: »växer ingenstädes vild i Finland, utan har blifvit hitförd från Sverige och sedan här förökad med flit»: Kalm Rön p. 38; i samma riktning yttrar sig W. Nyl. Distr., hvarjämte F. Nyl. Spic. I p. 3 uppräknar arten bland dem, hvilka blott upptagits på grund af analogi. Då hvarken Arrh, & K. eller senare exkurrenter funnit Berberis-busken vildt växande på Åland utan blott planterad, torde den näppeligen med större skäl än andra kulturväxter kunna räknas till vår flora; jfr äfven Trautv. II p. 26. Möjligt är likväl, att arten på A1. Brändö verkligen vore vild, men detta behöfver ännu utredas.

Tilläggas må, att på Lappviksudden vid Helsingfors finnes ett själf-

sådt exemplar: Sæl. ann.

Såsom odlad omnämnes *Berberis* redan af Till.; se f. ö. t. ex. Rein p. 81, Alc. III, Mela Kasv., Hjelt Utbr. p. [35] 168, Medd. XXV p. 12 etc. Den uppgifves 1790 hafva blifvit planterad i apoteksträdgården i Uleåborg: Jul. p. 21 och omnämnes fortsättningsvis såsom planterad i Uleåborg: Leiv. Arten blommar ännu i **Ob**. Pudasjärvi och Simo: Elfv. Ant. p. 69, och uppgifves t. o. m. hafva blommat i Öfvertorneå vid Kukko [på svenska sidan]: Acerbi p. 152.

Var. fol. atropurpureis odlas äfven och går i Nykarleby och Uleå-

borg: Elfv. Ant. p. 69.

Angående odlingen af *Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt. får jag hänvisa till Elfv. Ant. p. 69, jfr äfven Alc. III under namn af *Berberis aquifolium* Pursh.

Ranunculaceae.

Atragene alpina L. var. sibirica (L.).

Ad fines Rossiae circ. 62° 20′ rarissime, sed copiosius, lecta est.

Fenn. or. (oneg.): Nym. Suppl. p. 1, vide etiam Lindb.

Kon. in insulis prope Kusaranda ad peninsulam Saoneshje: Günther!, cfr Norrlin in (Diar. 1, IV, 1876) Medd. III p. 173, cum primum in territorio botanico adnotata est; maxime ad occidentem versus in insula Hjedostrow [»Chedostrow»] 7 km a terra continenti ad pagum Kusaranda et inde ad orientem versus, enum.: Günth. p. 30, cfr Köppen Verbr. I p. 4 etc.; in insulis Pijdostrow, Ivantshow!, Hjedostrow!, haud procul a Kusaranda, sat cop.: Kihlman in (Diar. 3, XI, 1888) Medd. XVIII p. 149—151, ubi descriptio loci, ubi gignitur, etc., quem l. inspicias, cfr etiam Herb. Mus. Fenn. II p. 133, Kihlm. in Atlas p. 1 et vide infra.

Günthers första exemplar är försedt med följ. anteckning: »Auf den östlichen Inseln von Kusaranda bis 7 Werst vom Festlande, östlich überall,

bis Kargopol beobachtet, ist eigentlich zur Flora Karelica nicht zu rechnen, die Inseln sind erhöht, bestehend aus Sand und grossen Steinen, Felsen nicht zu sehen. Å etiketten till ett senare exemplar från Ivantshow [»Ivanzeff»!] uppräknar Günther flere fyndorter, belägna öster om den naturalhistoriska gränsen, men helt nära denna gräns. Från dylika orter finnas i H. M. F. flere exemplar, tagna af Cajander & Lindroth!; se härom äfven Cajander i Medd. XXVII p. 29 o. 30. Uppgifter om artens förekomst i trakter på något längre afstånd från nämnda gräns finnas, utom å redan angifna ställen, t. ex. Fl. Samoj, p. 8, 11, 17, Schrenk Reise II p. 457 o. 483, Ivanitzky p. 453, Kusn. p. 98, Beket. p. 540, etc. — A. sibirica uppräknas äfven bland de växter, i hvilkas förekomst en afgjord olikhet äger rum på hvardera sidan om den l. c. föreslagna naturalhistoriska gränsen: Cajander i Medd. XXVI p. 182, jfr l. c. p. 178, och redan Kihlm. i Atlas p. 1; se äfven Drude i Berghaus Atlas (1886). — Från den särdeles upplysande framställningen i Medd. XVIII må här endast anföras, att »flere husbönder försäkrade, att arten väl fanns på öarne, men ej på fastlandet vester om sjön». En rysk sagosamlare har uppgifvit sig »hafva anträffat Atragene på fastlandet mellan Vyrosero och Kusaranda». Notisen betecknas dock såsom »högst osäker»: l. c. p. 151.

Angående den hos oss förekommande formen säges f. ö.: »Verisimiliter ad var. sibiricam (L.) pertinet, sed color florum nobis ignotus»: Herb. Mus. Fenn. II p. 133. Enl. uppg. af Lindberg har icke blott det af Poppius senare inlämnade exemplaret från Kusaranda hvita blommor, utan så är äfven fallet med de exemplar, som blifvit insamlade af Cajander & Lindroth! något längre österut; jag har därföre trott mig böra hänföra alla hithörande uppgifter till var. sibirica.

Thalictrum aquilegiaefolium L.

In Karelia ladogensi et orientali usque ad 62° 45′ rarissime lectum est.

In Finlandia loco speciali non expresso (Hellens): Prytz; Fenn. merid.: Fries; Fenn. or. (Carelia cl. Sælan): Nym. Consp. p. 5, cfr etiam Led. I p. 5 et Lindb. Pfl. p. 15.

 $[{\bf I}\,{\bf k}.\ {\bf rr}\colon$ Meinsh. p. 4–5, vide etiam Fl. Ingr. p. 16 et Schmalhausen p. 46.]

K1. Ruskiala (!) prope deversorium 1859: Backm.! et Simming!, cfr Norrl. Symb., vide etiam Knorring p. 29; nunc [iam inter 1870—1880] intermortuum: Hj. Neiglick comm. — Kol. Soutujärvi: Caj.!

Kon. rr Dvorets (Simming!), Juustjärvi (Sahlberg!): Norrl. On., cfr Günth. p. 30; Perttiniemi in loco declivi, herbido, olim deusto nec non inter virgulta probe orgyalia: Kihlm.; Saoneshje ad viam inter Velikajaniva et Tsafosero: Poppius!; [ad meridiem versus a Semjonova in Rubjeshnitsa st fq, quamvis parcius, in pratis nemorosis, collibus lucosis [»lundbackar»] et silvis raris frondosis vel mixtis fertilioribus: Cajander in litt.!]

Alandiae et in insulis circa Aboam»: Wirz. pl. off.; uppgiften har ej besannats. Artens förekomst i Finland förnekas Spic. I p. 3 och W. Nyl. Distr.

Thalietrum minus L. Fr.

Haud procul a finibus orientalibus copiosissime inveniri indicatur, sed amplius observandum est.

W. Nyl. Distr. p. 91 anför Till. för denna art; O. Hjelt Försök upptager blott Th. flavum. Någon otvetydig uppgift, att Th. minus skulle förekomma i Finland, förefinnes ej före 1901, jfr W. Nyl. l. c. och Kihlman i Medd. XXVIII p. 117 B. — Däremot har Lindberg sett ett elevexemplar, taget i Nyl. Snappertuna 1903 under namn af Th. flavum, hvilket exemplar öfverensstämmer med former från Gotland. Han anser dock vidare material vara af nöden, för att utreda förekomsten. — Vidare uppgifves Th. minus förekomma öster om Onega vid Vodla-floden, längre österut till och med formationsbildande: Cajander i Medd. XXVI p. 181, jfr l. c. p. 182, äfvensom vid Svir: l. c. p. 183. Särskildt förevisas den från Vodlafloden (Prot. 3, IV, 1901): Medd. XXVII p. 102, jfr l. c. 134. [Detta ställe ligger dock i Karelia transonegensis, ej i Kon., såsom uppgifves i Bot. Not. 1901 p. 180.] Det bör emellertid framhållas, att Kihlman anser alla dessa exemplar tillhöra Th. kemense, jfr Medd. XXVIII p. 118—119 B.

Angående den allmänna utbredningen af *Th. minus*, se t. ex. Nym. Consp. p. 7 och Nym. Suppl. p. 4.

Thalictrum kemense Fr.

Raro in Fennia maxime septentrionali et orientali et

inprimis in Lapponia occurrit.

Praecipue ad catarractas fluminum Lapp. kemensis altioris p, optime lectum est ad Kanetskoski par. Utsjoki: Wahlenb. Fl. Suec. p. 372 nomine *Th. majus;* Lapp. bor. or.: Fries; Lapp. bor.: Nym. Consp. p. 5 nomine *Th. elatum* Murr. * *kemense;* Fenn. bor.-or.: Nym. Suppl. p. 3 eodem nomine, vide ceterum Kihlman in (Diar. 5, IV, 1902) Medd. XXVIII p. 117—119 B et ofr Led. I p. 13 ut etiam Lindb. Pfl. p. 13.

Kol. Nimpelto ad flumen Svir (Cajander & Lindroth!): Kihlman in Medd. XVIII p. 118 B, vide infra.

Kuus. Paanajärvi: F. Nylander!, cfr Hellstr. Distr. p. 9, N. I. Fellm., Wainio Kasv., Herb. Mus. Fenn. sub Ob., sed non certum, vide infra. — Kk. Keret: F. Nylander!, cfr Ångstr. p. 51, N. I. Fellm. et l. c. p. XXIV, XXXIV et XXXIX; ad hunc locum spectat forsitan etiam: ad ripas Lapp. orient. arcticae: Fries p. 137, cfr Trautv. Incr. p. 6.

Lk. ad Hietasuvanto et pag. Sodankylä in Sodankylä: Wainio Not., confirmatione eget, vide infra. - Li. cop. ad Utsjoki: Fries p. 137; spec. in H. N. f. 9 N:o 26 lectum ibidem a F. Nvlander; Utsjoki ad praed. sacerdotis et Köngäskoski!: Sæl. kat.; locis fertilioribus solo duriore iuxta flumina Utsjoki ex. gr. circa lac. Mandojäyri! compl. loc., Tenojoki ad Yliköngäs et Alaköngäs, verisimile est, hanc plantam ad alia quoque flumina maiora territorii inveniri: Kihlm. Ant., ubi aliae observationes afferuntur, spec. etiam e Vuopionsuu!, cfr etiam Hult Lappm. p. 94; iuxta Tanaelv latere fennico prope Vætzætsjnjalbme: Norm. p. 243; [optime evolutum, p ad saliceta iuxta flumen Anarjok ex. gr. prope domicilium infime habitantis (Dorvenjarga) inter ostium rivi Gossejok et silvam Bassevuovde prope domicilium supreme habitantis (latere fennico) his locis vulgo a Th. flavo 1) comitatum: Norm. Ind. p. 1, cfr etiam Norm. ann. p. 5, Norm. Fl. Spec. p. 74 et Blytt p. 921].

Lim. Porjeguba: Mela herb. et Pl.

»In nemoribus ad aquas Fenniae borealis et interioris, optimum ad flumen kemense v. c. ad templum Kemi»: Spic. I p. 21, måste anses orätt, se under Ob. — Sa. Villmanstrand (Simming): Malmgr. (= Not. VI) p. 25; exemplaret tillhör Th. simplex. — Kol. »Nimpelda Syvärin ranta-ahde»: Cajander & Lindroth! under namn af Th. simplex var.; exemplaren äro utblommade, men anses dock af Kihlman sannolikt höra till Th. kemense, jfr Medd. l. c. — Ob. och Lk. »den allmännaste växt från Kemi elfs källor till hafvet»: F. Nyl. Utdr. p. 191; Torneå och Kemi elfvar: Alc.; Ylitornio: Wirz. M. S., se äfven Moberg Klim. p. 64; uppg. afse säkert Th. simplex, såsom framgår af följ. yttrande: »plures in par. Kemi Thalictri formas nullam vero Th. kemensis repperi. Omnes enim quas hic legi magis singulares certe Th. rariflori var. borealis Fr. . . . sunt formae pro solo tantum

¹⁾ Ut videtur Th. simplex, vide sub Th. flavo.

diversae»: Hellstr. Distr. p. 21, där formerna beskrifvas, jfr äfven L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 124. Äfven Brenners talrika exemplar, af hvilka några en tid gått under namn af Th. kemense, höra alla till ifrågavarande form, hvilken numera anses tillhöra Th. simplex. — Kuus. Då ingen botanist efter F. Nylanders tid observerat arten vid det väl undersökta Paanajärvi, misstänker Kihlman etikettförvexling och att exemplaret i själfva verket är från Keret, se Medd. XXVIII p. 118 B. - Lapp. fenn. »in lucis humidis praecipue ad catarractas fluminum per Lapponiam kemensem fere ad Utsjoki fg procedens»: Wahlenb, p. 153 o. 154, jfr Fellm. Lapp. under namn af Th. flavum β rotundifolium 1), hvilket namn anses såsom synonym till Th. kemense. För min del vore jag snarare böjd, att anse Wahlenbergs beskrifning åtminstone delvis hafva afseende på Th. simplex, som enl. Hellstr. l. c. äfven förekommer »foliolis majoribus omnibus ad normam rotundatis», hvilket fullkomligt öfverensstämmer med mina egna iakttagelser. Under min resa i dessa trakter iakttog jag hvarken i Österb, eller Lappl, någon Thalictrum, som kunde hänföras till Th. kemense, hvaremot den omnämnda formen var allmän vid elfvarna. märkas må för öfrigt den olikhet, som eger rum emellan Wahlenbergs uppg. i Fl. Lapp. och Fl. Suecica; det synes därföre sannolikt, att han under namnet β rotundifolium i Fl. Lapp. förenat begge arterna. Äfven uppg, i Wainio Not, kan ingalunda anses säker, då, oberäknadt ett par äldre exemplar, särskildt ett från Sodankylä Karsikkaniemi: Blom!, hvilket en tid gått under namnet Th. kemense, ej vidare anses tillhöra denna art. - [L. ent. r Torneå Lpm: Backm. & H. p. 147, jfr Mela Kasv. etc.; hos Hartm, p. 170 anföres arten från denna trakt med ?; uppg. behöfver således tydligen bekräftelse.] - Lapp. ross. per totum territorium in nemorosis fq: Fellm. Ind. under namn af Th. majus, jfr Led. I p. 13 och Trauty. Incr. p. 6. I afseende å Fellmans uppgift märkes, att N. I. Fellm. upptager Th. kemense, till hvilken han emellertid för nämnda uppgift, från ett enda ställe och äfven betecknar Th. simplex (var. boreale) såsom r. Då emellertid J. Fellmans uppgifter äro grundade på vidlyftiga resor i dessa trakter, så kan denna motsägelse svårligen förklaras annorlunda, än att han hufvudsakligen afser floderna, då däremot N. I. Fellman hufvudsakligen exkurrerade vid kusten. På hvilken art J. Fellmans uppgift har afseende, är emeilertid svårt att afgöra; måhända afser den äfven här närmast Th. simplex. Uppgiften i förra upplagan af Herb. Mus. Fenn. hänför sig till exemplaret från Keret.

Omedelbart öster om Finlands botaniska gränser har arten däremot en stor utbredning; så är den funnen vid Vodla (se under *Th. minus*) och uppgifves bl. a. från Archangelskij-pogost: Caj. Westgr. p. 10.

Beträffande $\mathit{Th.}$ kemense och $\mathit{Th.}$ simplex (var. boreale) förekomma några upplysningar, särskildt vidkommande synonymiken m. m., i För-

¹) »Foliis rotundatis tenuioribus stipulis coarctatis integris»: Wahlenb. p. 153.

handlinger ved de skandinaviske Naturforskeres tiende Møde 1868, Christiania 1869, p. 555-557 af N. C. Kindberg.

Neuman i Öfvers. af Sv. Vet. Ak. Handl. 1889 p. 71–77 anser, att hela arten bör indragas. Exemplaret i N. I. Fellm. Pl. arct. föres till *Th. Kochii* Auct. suec.: l. c. p. 74, d. v. s. till en form af *Th. minus*, jfr Neuman [Sveriges flora] p. 487.

Thalictrum leptophyllum F. Nyl.

Species valde dubia est.

Legi versus exitum Sinus Kolaënsis Lapp. Ross.: Spic. II p. 8, där arten vidlyftigt beskrifves, jfr Fl. Samoj. p. 13, Fries p. 137, Trautv. II p. 44 och Trautv. Incr. p. 6; härpå grunda sig äfven Lapp. or.: Nym. Syll. p. 173 och Consp. p. 6. Något annat exemplar af denna art är ej med säkerhet kändt än ett defekt, som ägdes af Ruprecht (jfr N. I. Fellm. p. 1), hvarföre det är svårt att fälla något säkert omdöme om växten och dess arträtt. N. I. Fellm. l. c. hänför densamma till Th. kemense, liksom enl. Kihlman i Medd. XXVIII p. 119 B släktets monograf Lecoyer. Neuman [se under Th. kemense] p. 73 not för den till Th. Kochii Auct. suec.; mig synes mera sannolikt, att ofvanstående namn afser någon form af den ganska variabla Th. simplex; särskildt synes mig *antheris oblongis vix mucronatis* liksom i viss mån lokalen tala därför. I hvarje händelse torde arten, åtminstone tills vidare, böra anses såsom tvifvelaktig.

Thalictrum simplex L.

In Fennia maxime septentrionali saltem supra 65° 50′ et in Lapponia saltem occidentali inprimis ad flumina maiora satis frequenter (interdum passim, interdum frequenter) provenit, quae forma antea Th. simplex var. boreale appellabatur; ceterum in Fennia nisi raro non invenitur et multis plagis omnino non visum est.

Maxima pars Fenn.: Fries; Scand. (exc. Norv. bor., Lapp.): Nym. Consp. p. 6; Scand. exc. etiam Fenn. bor.: Nym. Suppl. p. 4, vide ceterum sub *Th. rarifloro* et *Th. stricto*.

A1. r: Bergstr.; r Sund, [Jomala] in prato Ingböle: Bergstr. Beskr.; [Saltvik] Qvarnbo in agro: [Ch. E. Boldt]!; Geta Bergö: Alc. III. — Ab. Korpo Kelö laciniis foliorum linearibus: Rupr. Diatr. p. 25; Piikkis prope Radelma: Lindberg! — Nyl. et Ka. nondum adnotatum. — Ik. Valkjärvi Pähkinämäki in declivi prati: Lindberg!, cfr Medd. XXI p. 5; Rautu Sumbula: Lindb.

comm.; [rr: Meinsh. p. 5; »ved Soltikoffs Datsche och Kairapo»: [Larssen] in dupl.!, vide etiam Schmalhausen p. 46].

- Ta. Kalvola ad viam ferratam prope templum: Borg!; Hattula: O. Hjelt!; parcius, omnino typicum haud visum: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala: Nikl.! nomine Th. flavum; [Hollola] Uskela: Wainio herb., spec. non typicum; Sysmä: Nikl.!; Sysmä ad praedium sacerdotis: K. W. Renqvist!; par. Gustaf Adolf: Bonsdorff! nomine Th. flavum. Sa. Ruokolaks rr prope Narsakkala: Hult!; Villmanstrand Ihalais: Simming!, antea nomine Th. kemensis; Villmanstrand in moeniis!, Lappvesi in prato praedii sacellani!: Sælan; Nyslott: O. Carlenius!; Sääminki »Limanlahden niitty»: K. Enwald! K1. Kronoborg ad molendinam Soskua: O. Wallenius! Kol. in pratis subhumidis ad Mandroga st fq fq: Elfv.!, vide sub Th. flavo; in vicinitate lacus Onega et ad flumina Svir et Ivinä! plerumque st fq, ceterum ad Jaschesero et parce ad Muromi et Kuschlega: Cajander in litt., spec. etiam e Latva!, Shoksu! et Nimpelto!
- Sb. Leppävirta Konnus: Enwald! Kon. r in graminosis nemorosis inter lac. Mundjärvi et pag. Kanitsanselkä!, Jalguba (Kullhem!), in Saoneshje ad pag. Schungu!: Norrl. On., cfr Günth. p. 30.

Kp. vide infra.

Ob. ad fluvium kemensem et loca adiacentia cop.: Fries p. 138 ¹); Kemi p: Brenn. Obs. [nomine Th. simplex]; in parte septentrionali st fq, in parte maxime septentrionali p: l. c. ²), quem l. inspicias, spec. e Kemi!, Tervola! et Rovaniemi!; p — st r, in par. Kemi sat cop., sed in par. Simo st r enum.: Keckm. ²), quem l. inspicias, cfr l. c. p. 16; [p: O. R. Fries;] p ad flumina Torneå et Ounasjoki etiam ad Harrila et Portimo in par. Ylitornio: Hjelt & H. ²), quem l. inspicias. — Kuus. vide infra. — Kk. Tuntsa [»Tumtsa»] in maxime boreali: Fl. Samoj. p. 13 nomine Th. strictum var. boreale, vide sub Lk.; etiam in Borg Sel. ex hac provincia enumeratur.

 ${\bf L}\,{\bf k}$. fq et saepe cop. ad flumina Muonionjoki, Ounasjoki et Aakenusjoki: Hjelt & H. 2); »in salicetis subhumidis prope

¹⁾ Nomine Th. rariflorum var. boreale (F. Nyl.)

²⁾ Nomine Th. simplex var. boreale (F. Nyl.)

templum viciniisque pagi Sattanen (»st r») occurrit, in fruticetis etiam prope Onnela insulaeque Petäjäsaari nonnulla spec. vidi»: Blom Bidr. 2), vide infra; Kemijärvi (!) ad Kostamusperä et fq ad Vuostimovaara, Sodankylä fq-fqq praesertim in campis graminosis et in clivis fluviorum rivulorumque, Kuolajärvi (!) ad Onkamo et ad flumen Tenniöjoki: Wainio Not. 1), cfr l. c. p. 6 1) et 32 1); [Kuolajärvi] saepe cop. in pratis ripariis ad fluv. Salla, ad ripas fluviorum in vicinitate pag. Kurtti!, ad ostium amnis Paristaja et ad ripas fluviorum Kutsanjoki et Tenniöjoki: Borg Sel., spec. etiam ad fluvium Tuntsanjoki! lecta; (p) in collibus herbidis et pratis, in lucis et ad domicilia reg. silvaticae: Hult Lappm. 2). — Li. Inari ad flumen Ivalojoki st fq — fq in regione coniferarum mixtarum, st fq etiam ad Koppelo in regione pinifera, etiam ad Salmijärvi et ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not. 1); Inari: Sælan!, cfr Kihlm. Ant.; Utsjoki: Sæl. kat. 2); ad flumen Anarjok prope Jorgastakka et Paksusammali: Kihlm. Ant., nomine Th. rariflorum.

Lapp. ross. usque ad Kola et Pjalitsa (raro) obvium: N. I. Fellm. nomine *Th. flavum* var. *boreale;* Kola: Fl. Samoj. p. 13 nomine *Th. strictum* var. *boreale;* ad fl. Ponoj inter Kamensk et pag. Ponoj (!): Palmén!; Tshapoma: Kihlman!; copiosissime [»vorherrschend»] in novis insulis limo fluminis natis [»alluvialen»] ad infimam partem fluminis Nuotjok!: Lindén Beitr. p. 5 nomine *Th. rariflorum*, cfr l. c. p. 16¹); p—st r in reg. silv., cop. in ripis fluminis Nuotjok ad habitaculum recens et ad Laukku- et Rahkujok!: Lindén Ant.²) [ad eadem atque antecedens loca spectat], spec. ad *Th. simplex* pertinere determ. Kihlman, vide etiam sub *Th. flavo* et infra.

Nyl. Uppräknas bland växter, som ej blifvit funna i Helsingforstrakten: W. Nyl. p. 53 not. — Kp. Kemi, Podushinje [»Poduschim»] [Suma (Sokolow)]: Beket. p. 540; uppg. behöfver måhända bekräftas. På stranden af sjön Malkajärvi: Sahlb. Bidr. 1); behöfver kanske yttermera undersökas. — Kuus. Arten uppgifves vara inlemnad från denna provins af Borg och Rantaniemi: Medd. XXVII p. 91; exemplaret från »Salla, lehto Noukajoen suulla» föres af Kihlman till Th. flavum. Angående former, som närma sig Th. simplex, se längre fram. — Lk. Med afseende å den låga freqven-

¹⁾ Nomine Th. rariflorum var. boreale (F. Nyl.)

²⁾ Nomine Th. simplex var. boreale (F. Nyl.)

sen i Blom Bidr. bör nämnas, att de exemplar Blom inlämnat under namn af *Th. flavum*, hvilken betecknas såsom allmän, i själfva verket tillhöra

Th. simplex.

Vid den granskning af de finska formerna af slägtet Thalictrum, som Kihlman företagit 1901-1902, har han funnit, att Th. simplex och var. boreale ej kunna skiljas. Det bör visserligen framhållas, att dessa former, såsom de tidigare begränsats, i vårt land hafva alldeles olika utbredning, i det att från trakterna emellan 62° 30' och 65° 30' icke föreligga några andra uppgifter om artens förekomst än de något osäkra från Kp. Icke desto mindre har jag ansett mig böra följa Kihlmans bestämningar, så mycket mer som Sælan tidigare uttalat samma åsikt. I sammanhang härmed uttalade Sælan, att vår form möjligen icke vore fullt identisk med den i södra och mellersta Sverige förekommande typiska Th. simplex L., då denna är spädare än den finska formen. Den nordiska rasen åter tillhör samma form, som i Sverige kallats Th. rariflorum var. boreale. Arten varierar mycket till habitus m. m.; se härom Hellstr. Distr. p. 21 och jfr i afseende å nordiska *Thalictra* L. L. Læst. p. 296. — På ett senare ställe i Bot. Not. 1858 p. 123-126 upptager och beskrifver L. L. Læstadius från de delar af Vesterbotten, som gränsa till Finland, följande former af Th. simplex: α från Kengis [exemplar i Riksmuseum enl. Sælan]. E rariflorum (= Th. rariflorum Fr.) eirca Pajala locis humidioribus». η boreale (= Th. strictum β boreale Nyl.) iuxta Torneå». ϑ agrarium »iuxta Kengis». z rotundifolium circa Kengis». λ nigrescens »iuxta Kengis. — De öfriga formerna äro från aflägsnare delar. Det kan i sammanhang härmed nämnas, att vissa exemplar från Sa. och Lk., hvilka i förra uppl af Herb. Mus. Fenn. fördes till Th. kemense, enligt Sælan öfverensstämma med f. subkemensis Læst. Då emellertid flertalet af dessa former ej tyckes hafva blifvit allmännare erkändt, omnämnas de blott för vidare undersökning.

Former, som närmast ansluta sig till *Th. simplex*, finnas enligt Kihlmans bestämning i H. M. F. dessutom från **Sat**. Ulfsby: elev A. K. O. Malin! och **Kuus**. Korojoki: Brotherus & F. v. Wright!, jfr Keckm. under *Th. simplex* var. boreale. Tilläggas må ännu, att det antagligen är den nordliga rasen af *Th. simplex*, som kallats *Th. Friesii* Rupr. Fl. Samoj. p. 17, jfr Nym. Consp. p. 6 och Trautv. Incr. p. 5.

Sannolikheten af att i [O b.] Simo Kantola förekommer en form, som är hybrid emellan denna art och *Th. flavum* framhålles hos Keckm., till hvars uppsats jag får hänvisa; exemplar från det omnämnda stället föreligga icke i H. M. F.

Thalictrum rariflorum Fr.

Specimina omnia hoc nomine collecta ad Th. simplex referentur.

Norra Finl. och större delen af Lappl.: Fries; Fenn. bor.: Nym. Syll.

p. 173; Lapp. Finl. bor. or.: Nym. Consp. p. 6; Norra Finland: Brenn. Flor.

p. 51. - Oa. r Kristinestad (Simming): Malmgr.; exemplaret är sterilt och osäkert. Sælan ansåg det snarast höra till Th. flavum. Kihlman för det med tyckan till Th. simplex. — Ok. » Paltamo Melalahdessa (Lackström), Säräisniemi Alassalmen saarissa, Kajana Vuottoniemessä»: Must. Då detta är den enda art af Thalictrum, som upptages, synes det osäkert hvilken art egentligen afses. Brenn. Obs. citerar uppg, under Th. simplex var. boreale, men upptager ej denna från Ok., hvaremot Th. flavum upptages från denna provins. Enl. benägen uppg, har Brenner ej sett exemplar af formen, hvarföre han med stöd af den allmänna utbredningen ansett förekomsten af Th. flavum mer sannolik än af Th simplex. - Ob. [vid Muonio och Torneå elfvar från Huukkis och Kengis ned till Haaparanta: Hartm. p. 171, jfr O. R. Fries p. 160, där det säges att arten ej är vmnig, och Backm. & H. p. 147, där det första namnet oriktigt skrifves Hinekis.] Ob. och Lk. Arten upptages i flere ståndortsanteckningar: Hult i Medd. VIII; att härmed afses Th. simplex (var. boreale) framhålles Medd. XII p. 120. - Li. ad Törmänen et alibi ad flumen Ivalojoki in Inari in regione coniferarum mixtarum»: Wainio Not.; hvilken form härmed afses, känner jag ej, då Th. rariflorum var. boreale särskildt upptages. — Norm. Fl. Spec. p. 74-75 uppräknar den såsom tagen helt nära Finlands gränser; uppg. afser Th. simplex, såsom framgår af synonymen. Angående Kihlm Ant. se under Th. simplex (var. boreale). Arten omnämnes i Hult Lappm. p. 127, 129, 139 och 141; sannolikt afse uppg. från Mandojäyri p. 127 och 129 Th. kemense; de öfriga Th. simplex. - Lapp. ross. Pjalitsa: N. I. Fellm. Lettre p. 500, jfr om denna och flere andra uppg. Trauty. Incr. p. 7. Lindén Beitr. se under Th. simplex.

Enligt I. I. Læstadius (se ofvan) och Sælan är i allmänhet den form, som hos oss kallats Th. rariflorum (se äfven t. ex. Herb. Mus. Fenn. p. 36, Alc., Mela Kasv. III etc.) en fåblommig form af Th. simplex = Th. simplex f. rariflora (Fr.), som dock utan någon gräns öfvergår i hufvudformen och snarast tyckes bero endast på individuell olikhet. Att Th. rariflorum uppfattats på olika sätt och möjligen helt och hållet saknar arträtt, framhålles f. ö. utförligt af L. M. Neuman i Bot. Not. 1887 p. 10–12, se äfven Öfvers. af Sv. Vet. Ak. Handl. 1889 p. 71–77.

Thalictrum strictum Led.

Quae hoc nomine indicata erant, ad Th. simplex referentur.

Angående hufvudarten finnes visserligen inga egentliga uppgifter från vårt land (se dock Trautv. II p. 44), men ** boreale* beskrifves i Spic. II p. 7 och uppgifves förekomma **ad flumen kemense et locis vicinis*. Se äfven Fl. Samoj. p. 13 etc. Denna form kallades senare Th. simplex var. boreale (F. Nyl.); se under Th. simplex.

Thalictrum flavum L.

Passim vel satis frequenter in Fennia australi invenitur, ad ipsam oram australem et in interiore parte supra 62° aut paullo infra plerumque rarescit; in vicinitate occidentalis autem orae vix infra 65° 50' rarescit, supra 67° 30' incertum est.

Till.; Till. Icon. 98; Kalm; in pratis humidis st fq: Prytz; Fenn. (merid.): Fries; Eur. omn. exc. . .: Nym. Consp. p. 5; exc. etiam Lapp. plur.: Nym. Suppl. p. 3, vide etiam DC. Prodr. I p. 14 et Led. I p. 12—13.

A1. (p): Bergstr.; »fuktiga ängar allmän»: Tengstr.!; st fq: Bergstr. Beskr. et Arrh. & K.; p in pratis humidis et ad ripas in parte media et occidentali: Bergr. — Ab. r: Zett. & Br.; in parte orientali [taeniarum maxime occidentalium] praetervisum?: Bergr.; haud fq Hirvensalo et prope templum par. S:t Mariae: Arrh.; Pargas rr: Adl.; Pargas Lielax Nilsby (O. M. et E. Reuter): Arrh. Ann.; Bjärno: W. F. Backmansson in herb. lyc. n.; [Halikko] Viurila! et Uskela!: Nikl.; [Muurila] olim in pascuo consaepto [Vasikkaha'assa »] ad Isontalo, sed iam prorsus evanuit: Renv.; tantum in [Finby] Pettu lectum: Sand.; p: A. Nyl. et Sel.; [Vihti] st fq, enum.: Flinck!; Kiikala Kärkele: Gadol.; [Pusula] st fq enum.: Wecks.; Mietois, Mynämäki et Karjala rr = p enum.: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 142. — Nyl. par. Ekenäs st r velut Alglo: Häyr.; p: His.; p, copiosius ad marginem magni agri paludosi prope Tallbacka: Stenr.; (fg): W. Nyl.; Borgå (!) r Kroksnäs et Södra Veckoski: Sæl. Öfvers.; Sibbo Löparön: Sæl. ann.; parcius in parte australi quam in parte septentrionali: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Pyttis!; [Hogland] nonnulla spec. ster. in Vähäsomerikko: Brenn. — Ka. r Ristiniemi: Blom, spec. e Virolahti Ala Urpala!; st r Kaukola Rami! et Tervola, Kirvu Inkilä!, Sairala, prope templum et Tietävälä: Lindén. -- Ik. st fq: Malmb. [et Meinsh. p. 5].

Sat. p: Malmgr., Häyr. et Hjelt. — Ta. Sääksmäki fq: Tikk.; (st r) Aito: Leop.; fq: Knabe Fört.; st fq: Asp. & Th.; p: Norrl. s. ö. Tav.; [par. Gustaf Adolf!] p tantum in parte australi, in parte septentrionali non provenit: Bonsd.; Wainio Tav.

or. non comm. — Sa. p: Hult; Lappvesi in prato sacellani: Sælan!; Kerimäki Jouhenniemi prope Puruvesi (Jantunen): Buddén; E. Nyl. & Chyd. non comm. — K1. fq: Fl. Kar.; Parikkala (rr) Surumäki: Hann.!; Valamo: Sæl. ann.; st fq, etiam in Pälkjärvi!: Hjelt. — Kol. Mandroga! et Sermaks (st r): Elfv., vide infra; fere ubique st fq: Cajander in litt., spec. e Vakrutschej! et Nikola! ad flumen Svir.

Oa. p: Malmgr.; st r Qvarken Bergö, Vasa ad oppidum vetustum: Laur. Växtf. — Tb. nondum visum. — Sb. Leppävirta: Lundstr.; Leppävirta Konnus: Enw., spec. in dupl.!; r: Mela. — Kb. Kide: Brand.!; Liperi r ad Rau'an-!, Aisus- et Sukkulanjoki!: Eur. & H.; Joensuu ad amnem: Hällstr.; Polvijärvi ad Viinijoki: Sæl. herb.; Ilomantsi: Woldstedt!; (st fq) hic illic cop.: Axels. Putk.; st r Lieksa ad Viekki: Wainio Kasv. — Kon. st fq — fq, in pratis tam siccioribus quam praesertim humidioribus, nemoribus, silvis frondosis, convallibus, devexis nemorosis inter frutices et virgulta, in Saoneshje (!) fq, in Reg. occ. ad Suojärvi, Mökkö cet.: Norrl. On., cfr Günth. p. 30.

Om. »in media tantum Ostrobottnia ex. gr. Gamla Carleby verum, ut mihi videtur, legi *Th. flavum*, quod etiam e par. Pyhäjoki ab Appelberg report. vidi»: Hellstr. Distr. p. 21; st r Kauhava (pastor Alanen), Jeppo Kieppo in parva insula amnis: Laur. Växtf.; p: Hellstr.!; st fq ad ripas amnium: Tenn.; Salo: Blom! — Ok. r Paltamo, Kajana: Brenn. Obs., forsitan non omn. certum, vide sub *Th. rarifloro;* Must. non comm. — Kp. Uhtua ad pag. eiusdem nominis: Wainio Kasv.; in clivis graminosis ad flumen Kemi (fq) usque ad ostium: Malmgren!; Nukuttakoski in ripa flum. Tshirkkakemi: Bergroth!; Maasjärvi: Bergroth & Lindroth!; Kananoja in prato humido: Bergroth & Fontell!

Ob. (fq): Jul. p. 286; st fq in plagis litoralibus, rarius in parte interiore, etiam in Kempele et Liminka (!) obvenit, sed in Ylitornio, septentrionali parte par. Rovaniemi, Simo superiore, Pudasjärvi, Utajärvi et Muhos nondum adnotatum: Brenn. Obs., quem l. inspicias, spec. ex Oulu Konttinen!, Simo ad templum!, Torneå! et Alatornio Yliluukas!, vide etiam Linné Iter lapp. p. 190; [Uleåborg] (»fqq»): Leiv., cfr Jul. į V. Ak. H. p. 175 et

Leiv. Oul. p. 83, 116, 120 etc.!; in pratis ripariis humidis st fq — p ad oram: Keckm., cfr l. c. p. 14 et M. Castrén p. 336; [(fq) multis cum formis: O. R. Fries p. 160]; Torneå: Sælan!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; [r Yli- et Alatornio ad fluvium: Backm. & H. p. 147, forsitan confirmatione egeat], vide etiam infra. — Kuus. nonnullis locis ad Paanajärvi: Wainio Kasv.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133, vide etiam infra; Kuolajärvi [»Salla»] in nemore ad ostium Noukajoki! [spec. nomine Th. simplex] et in ripa lacus Nilantijärvi!: Borg, spec. determ. Kihlman. — Kk. st r Oulanka ad Vartiolampi, Kiestinki ad Valasjoki! et Vuarankylä: Wainio Kasv., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Kiekkipuro ad lacum parvum prope fines par. Kuusamo: Hirn Fört.

 ${\bf L}\,{\bf k}.$ ad Sattanen in Sodankylä (67° 30′), antherae apicibus obtusis: Wainio Not., efr l. c. p. 30; vide ceterum infra.

Lapp. ross. vide infra.

In pratis Fenniae australis et meridionalis, dein ad litus maris adscendit usque in Lapponiae partem inferiorem»: Wirz. pl. off.; se längre fram. - Kol. Elfv. har antecknat om denna jämte Th simplex: »p-st fq per totum territorium, men anser själf osäkert hvilkendera arten afses. - Ob. en del af uppgifterna afser måhända Th. simplex (var. boreale), jfr Hellstr. Distr. p. 21. - Lapp. fenn. forsitan ad Ounasjoki prope pagum Kittilä invenias, cum autem ibi essemus, nondum florescebat, qua re incertum»: Hjelt & H.; fq »per totum territorium»: Blom Bidr., jfr Kihlm. Beob. p. XIX; »ad flumina Utsjoki, Ounarjoki [= Ounasjoki?] et Kemi p cop.»: Fellm. Lapp.; Utsjoki: S. Castrén p. 354; in Varangria merid. [*districtu Fælles dicto Norvegiae ultimae*]: Wahlenb. Fl. Suec. p. 373, jfr Blytt p. 923. — [L. ent. björkreg. r Alapalo nära Kaaresu'anto kyrka 1828 (L. L. Læstadius): Læst., jfr L. L. Læst. p. 296 och Hartm. p. 170.] - Lapp. ross »p in inferiore parte huius territorii»: Fellm. Ind., jfr i afseende å Fellmans hvardera uppg. Led. I p. 13, som äfven citerar Schrenk för Lappland. Umba: Selin!; exemplaret är sterilt och osäkert voch kunde likaväl vara Th. simplex»: Kihlm. — Tshapoma: Mela herb.; exemplaret är utblommadt, hvarföre bestämningen kanske icke är fullt säker. Var. boreale »usque ad Kola et Pjalitsa r obvium»: N. I. Fellm., jfr l. c. p. XXXVI, Beket. p. 540 etc. N. I. Fellmans uppgift anser jag otvifvelaktigt afse Th. simplex, jf1 Herb. Mus. Fenn. II p. 133. (Det bör i sammanhang härmed framhållas, att Neuman i Öfvers. af Sv. Vet. Ak. Handl. 1889 p. 74 för N. I. Fellmans exemplar i Pl. arct. till Th. flavum var. rotundifolium Wahlenb.; Kihlman och Lindberg anse det tillhöra Th. simplex.) - Huru de öfriga uppgifterna från Lappland böra tolkas är osäkert; N. I. Fellm. hänför, ehuru

med tyekan, uppg. i Fellm. Ind. till Th. flavum var. boreale, d. v. s. till Th. simplex; för min del anser jag troligare, att Th. simplex hufvudsakl. motsvarar Th. flavum \beta rotundifolium (och Th. majus?) hos Wahlenb. och J. Fellman, se ofvan p. 156 och 160-161. — Wahlenberg, hvars Fl. Lapp. varit det hufvudsakliga litterära hjälpmedel, som stått J. Fellman till buds, upptager ej andra arter af Thalictrum än Th. alpinum och Th. flavum, hvarföre det är sannolikt, att det senare namnet hänför sig till flere af de nuvarande arterna. Kihlm. Ant. för med någon tvekan uppg. hos Castrén och Fellm. Lapp., liksom äfven Normans uppgift från Anarjok, till » Th. rariflorum» [= Th. simplex]. Norm. Fl. Spec. p. 74-75 skiljer icke bestämdt emellan Th. flavum och Th. simplex [= > Th. rariflorum>], men hvad beträffar exemplaren från det inre af Finmarken, för han alla de blommande till den senare arten, hvarföre uppg. i Norm. Ind. p. 1 (se under Th. kemense) torde böra föras till Th. simplex. Ganska möjligt är för öfrigt att den äkta Th. flavum finnes i Lappland, ehuru säkert sällsynt, jfr Læst., Hjelt & H. och Wainio Not. äfvensom Norm. Ind. p. 1 (se under Th. kemense). I detta fall vore Wirzéns uppg. fullkomligt riktig och de öfriga äfven riktiga i sina hufvuddrag. Wahlenb. p. 154 säger om Th. flavum »in pratis et graminosis subhumidis Lapponiae silvaticae, ex. gr. in Umensi usque ad Björksele passim. Det bör ännu framhållas, att såväl på vestra som på östra sidan af flora området dels exemplar, dels säkra uppgifter föreligga från nordligare fyndorter än från dem, som upptagas i Herb. Mus. Fenn. II p. 133, men att å andra sidan åtminstone Bloms exemplar, inlämnade under namn af Th. flavum, i själfva verket tillhöra Th. simplex.

Huruvida arten anträffats såsom fossil måste anses osäkert; se å ena sidan Herlin p. 161, men å andra G. And. p. 125.

Af **former** upptages f. pauciflora Sæl. från Kon.: Norrl. On. — **Ob.** rr Torneå stad, Liminka: Brenn. Obs. — **Kuus**. r »runsaasti erään joen rannoilla Näränkävaaran luona»: Wainio Kasv.

f. latifolia Sæl. in sched. Ob. Kemi (var. rotundatum): Rantaniemi i Brenn. Obs.; »på fetare jord och skuggrikare ställen nära Simo prestgård»: Keckm., där formen närmare beskrifves. — Af dessa former, liksom af f. brevifolia Sæl. finnas flere exemplar i H. M. F.; de äro dock icke fullständigt särskilda och Sælan anser dem vara täml. obetydliga. F. angustata Fr. omnämnes från Kon.: Norrl. On., men Sælan för exemplaret till hufvudformen. Mela Kasv. åtskiljer och beskrifver var. obovatum, rotundatum och cuneatum, jfr Mela Kasv. III, där rotundatum betecknas såsom st r och cuneatum såsom r.

Vidare märkas de former L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 122—123 uppräknar och beskrifver från ställen helt nära Finlands gräns. Då dessa likväl ej synas hafva blifvit erkända af senare förf., får jag endast hänvisa till originaluppgifterna.

Slutligen bör framhållas, att i Bot. Not. 1883 p. 208 ingår beskrif-

ning om denna arts förekomst i nordliga delen af Sverige af C. Melander, där äfven den därstädes förekommande formen i korthet beskrifves.

Angående en möjligen **hybrid** form se ofvan under *Th. simplex* (p. 160).

Thalictrum angustifolium Jacq.

In Fennia orientali, quod nunc sciamus, tantum trans 51º long. raro invenitur; ad septentrionem versus ad 62º 15' procedit.

Fenn. or. (Carel. Oneg.): Nym. Suppl. p. 3, vide etiam

Lindb. Pfl. p. 15.

[Ik. st r: Fl. Ingr. p. 19, vide etiam Meinsh. p. 6 et XX

et infra.]

Kon. α cnidioides st r in prato turfoso, humido inter pagos Dvorets et Mundjärvi (Lahti), dein sec. ripas graminosas, humidiusculas lacus Mundjärvi! fq in pratis humidis, interdum etiam in collib. siccis ad lacum iam dictum atque ad calcarias, circa 6 km [*stadia rossica*] e pag. Lahti occidentem versus sitas, in collibus graminosis, Jalguba in pratis humidis (Simming! et alii!), ad Mundjärvi altit. 1,2 m [4'] et ultra attingit, e Jalguba Sablberg! spec. pauci — (5) florum reportavit: Norrl. On., cfr Günth. p. 30; in graminosis udis c. 1 ½ km ad septentrionem versus a Dvorets, deinde versus Mundjärvi complur. locis et secundum ripas huius lacus fq: Kihlm.

Att *Th. angustifolium* äfven förekommer i den till Ingermanland hörande delen af Isthmus, framgår ej af Meinsh. p. 6, men väl af Meinsh. p. XX. Däremot är den hittills icke iakttagen på finska sidan. Öster om Onega är arten iakttagen bl. a. vid »Semjonova in prato nemoroso humidiusculo in Rubjeshnitsa»: Cajander & Lindroth!

Såsom tillfällig är arten slutligen tagen Sb. Jorois Järvikylä 1892

på odlad äng (N. Molander): Lindb. herb.

Thalictrum alpinum L.

In Lapponia occidentali usque ad 67° 40′ ad meridiem versus provenit et saltem in Lapponia maxime occidentali frequenter obvium; in Lapponia maxime orientali nondum visum est.

Ad rivulos Lapp. eiusque confiniis p: Prytz; maxima pars Lapp.: Fries; Scand. . . . alp.: Nym. Consp. p. 7; Lapp. tota: Nym. Suppl. p. 4, vide etiam DC. Prodr. I p. 13 et Led. I p. 6.

Lapp. fenn. r Kittilä ad Kukasjoki! et Aakenusjoki (!) cop. inde a lacu Kukasjärvi ad rivum Sapukkaoja, sed non in vicinitate montis Aakenustunturi, etiam ad pontem, qui est in fluvio Aakenusjoki, iuxta pag. Kittilä: Hjelt & H., efr l. c. p. 90 et Herb. Mus. Fenn. II p. 133; in omnibus alpibus maioribus usque ad Nordcap earumque lateribus et summis radicibus, scil. locis irrigatis vulgatissime . . . extra alpes iuxta flumina Lapp. suecicarum p descendens, scil. infra Enontekiäinen Lapp. Torn.: Wahlenb. p. 154, cfr l. c. p. XXXIII; ad ripas fluminum rivulorumque in Utsjoki et Inari (!) ubique, ad inferiorem vero partem huius Lapponiae extra alpes descendere (non) videtur: Fellm. Lapp.; Ounastunturit Raututunturi: Sandm. p. 27; in Sodankylä septentrionali non visum: Hult Lappm. p. 85 et 89, cfr l. c. p. 40, 94 et 150; fq = st fq per omnes regiones, ripas lapidosas catarractarum et lacuum reg. subsilv. et subalpinae, nec non terram madefactam rivulorum reg. alpinae vicinam amat, [Rastekaisa SO 694]: Kihlm. Ant., spec. ex Inari Toivoniemi in ripa paludosa lac. Vastusjärvi!; Wainio Not. non comm.; per omnes alpes nivales et maritimas a finibus Norvegiae ultimis versus Rossiam . . . frequentissime, descendit ad flumina infra suas alpes p: Wahlenb. Fl. Suec. p. 374; enum. ex 8 locis: Norm. Fl. Sp. p. 79, vide etiam Blytt p. 919 etc. — [L. ent. reg. alp. et subalp. fq, reg. silv. p: Læst.; in vicinitate lacus Kilpisjärvi (!) in reg. subalp., non autem circa Kelottijärvi: Norrl. Lappm. p. 263; in reg. alp. iam ad Vittanki et Mukkavuoma: l. c. p. 265; p sed parcius in ripis et in vallibus rivulorum reg. subalp., st fq in vallibus rivulorum reg. alpinae, velut Tshaimo E 615 m, Angeloddi N 705 m, Halditshok SSO 1094 m: Lindén Bidr.; multa spec. adsunt.]

Lapp. ross. ad omnes alpes, rivulos atque fluvios (fq): Fellm. Ind.; »mihi autem modo in parte bor. occ. ex. gr. ad peninsulam piscatorum raro obvium»: N. I. Fellm., cfr (l. c. p. XXII et) Beket. p. 540; Hibinä fq: Mela pl.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Tshun: Enw. ann.; Lujauri urt Vavnbed in reg.

alp. infima: Kihlman!; Lindén in vicinitate montium alpinorum circa Nuotjavr non vidit: Lindén Ant.; Petshenga [»Peisen»]: E. Nylander & M. Gadd! et Granit & Poppius!; Tsipnavolok: Broth. Wand. p. 12!; inter Vaidoguba et Cap Skorobeieff: l. c. p. 13; Subovi: Karsten!

Fennia (Prytz): Led. I p. 6 måste anses orätt citeradt.

Pulsatilla patens (L.) Mill.

In Fennia australi rarissime invenitur; ad septentrionem versus usque ad 61º progreditur.

In Karelia meridionali, par. Valkjärvi saltem: W. Nyl. Distr., cfr l. c. p. 74; Fenn. centr. (r detex. cl. Sælan): Nym. Consp. p. 2; Fenn. potius mer. (sc. in Tavastl.), mer.-or. (isthm. carel.): Nym. Suppl. p. 1; Fenn. merid.: Gürke p. 457, vide

etiam Lindb. Pfl. p. 14.

Ik. Valkjärvi Pasuri cop.: Fl. Kar., spec. leg. Möller! et M. & J. Sahlberg!, vide etiam A. Backman in Medd. XXVIII p. 38 A; (*häufig) in Isthmus Karelicus südlich von Vuoksen»: Rupr. Bericht p. 86 nomine *P. latifolia* Rupr.; r circa stagnum Leinikkälä in par. Rautu!, ad Pasuri in par. Valkjärvi et in sacell. Metsäpirtti: Malmb.; Rautu Koskijärvi: Lindberg!; [Lempaala: Schmalh. hybr. p. 105; in septentrionali parte: Meinsh. p. 7].

Ta. Sääksmäki: K. R. Sundman in herb. lyc. n., cfr Tikk.; Kalvola Kömölä in iugo sicco, aperto: Borg!, cfr Medd. XXII p. 52; Pälkäne Rönnvik parce [»fåtaligt»] in clivo pinifero ad praedium: Zidb.; st r in horto opp. Tavastehus [»Tavastehus park»] et ad Aulango: Asp. & Th.; Vanaja Aulango: Kl. Wahlman!, C. W. Sacklén! et K. Collin!; circa Tavastehus complur. loc., ad Harviala cop.: Leop. ann.; Tavastehus Kurala: O. Collin!

Sat. Teisko: elev K. Tammelander!; enligt benägen uppg. af stud. A. Tammelander beror uppg. på något misstag. — Ta. Uppg. från Sääksmäki behöfver kanske bekräftas. Tavastehus nya begrafningsplats: Buddén; måhända har arten blifvit planterad å denna lokal. Från Tavastehus Kurala på Rapamäki ägor: O. Collin! finnes äfven en f. micrantha.

Arten uppräknas bland dem, i hvilkas förekomst en afgjord olikhet råder på olika sidor om den l. c. föreslagna gränsen mellan Fenno-Skan-

dinavien och Nord-Rslysand: Cajander i Medd. XXVI p. 182.

P. patens förekommer, så vidt man hittills känner, i Finland alltid med violetta blommor.

Arten hybridiserar hos oss med P. pratensis och P. vernalis.

Pulsatilla vulgaris Mill.

In territorio incerta est.

Kalm; Ȋr en nog sällsynt växt, det enda stället, som mig är bekant, på hvilket hon växer till någon ymnighet, är Salo malm emot Bjärno socken»: Hell. p. 12; in locis calcarcis elatis Finl. austr. rarius»: Prytz; in iugis arenosis Fenniae australis Salo, Hauho»: Wirz. pl. off., jfr Fl. Ingr. p. 10 och Led. I p. 21–22; Gamla Finland: Knorring p. 29; södra Finl.: Fries; Scand. exc. Lapp.: Nym. Syll. p. 171; Fenn. mer. or.: Nym. Consp. p. 2; r södra Finl.: Brenn. Flor.; ideest in . . . Fenn. (cum Lapp.): Nym. Suppl. p. 1.

Al. »A. B. C. Cp»: Bergstr. p. 37, d. v. s. spridd på fältbackar öfver hela fasta Åland äfvensom öarne flerstädes: Bergstr. Beskr. — Ab. Hellenii (och Wirzéns) uppg. se ofvan. - Ka. och Ik. Arten anföres från Ka. i Herb. Mus. Fenn [ed. 1]; orten skulle numera föras till Ik., men själfva växten är orätt bestämd. Vid de karelska exemplar från Rautu, som tidigare blifvit hänförda till denna art och hvilka ligga till grund för sistnämnda uppgift (liksom Byteskat. etc.), har Ruprecht 1869 antecknat: >1, 2 non est P. vulgaris, sed forma quaedam inter P. patentem et P. pratensem auctorum quasi media aut hybrida (P. Wolfgangiana Bess.?) parce cum his proveniens, specimen est Appelbergianum, iam 1845 a me memoratum. Cfr append. meam in Fl. Ingriae. 3, 4, 5 est P. latifolia Fl. Ingr., jfr Rupr. Bericht p. 86 äfvensom Trautv. Incr. p. 11 och 12. Ruprechts bestämning är otvifvelaktigt riktig och då det sålunda kan tagas för afgjordt, att arten ej finnes i Karelen, äfvensom inga exemplar finnas från de uppgifna lokalerna i vestra Finland, måste P. vulgaris tills vidare utgå från vår flora. Det är emellertid mycket möjligt, att denna art i själfva verket förekommer i de sandiga trakterna af det inre Åland, såsom i Jomala och Lemland [: Bergstrand i bref till Kihlman] (kanske äfven vid Salo), men då icke någon bestämd lokal uppgifvits från Åland och ingen botanist efter Hellenii tid återfunnit växten på den af honom angifna fyndorten, erfordras vidare undersökningar. Se äfven under P. vernalis. Hvilken Pulsatilla Till. afsett, kan ej afgöras, då ingen art af slägtet f. n. är känd från vestra Finland. - Sat. Huittinen ["Hvittis"]: Car. p. 24. Hvilken art som afses, torde vara svårt att afgöra. - Ta. Hauho: Herk.; efter all sannolikhet afses P. vernalis, som finnes i Hauho, men som ej omnämnes i Herkepæi förteckning.

Pulsatilla pratensis (L.) Mill.

In Fennia maxime austro-orientali rara ad 60° 4′ ad septentrionem versus et non cis 47° long. occurrit.

In paroecia Valkjärvi et adiacentibus (non) infrequens: W. Nyl. Distr.; Fenn. mer.-or.: Nym. Consp. p. 2; Fenn. merid.-orient. Karel.: Gürke p. 463 nomine *Anemone pratensis* a) *typica* Gürke, vide etiam Lindb. Pfl. p. 14.

Ik. in Regione finitima [= Ik.] (haud) infrequens: Fl. Kar.; r Muola (!) in aggeribus arenosis prope pag. Kyyrölä! et ad viam publicam! versus Kivennapa, Valkjärvi (!) Pasuri: Malmb.; Valkjärvi Pasuri: Rupr. Bericht p. 84 et sequ., ubi describitur nomine P. Breynii, efr Fl. Ingr. p. 11, Rupr. Diatr. p. 22 et A. Backman in Medd. XXVIII p. 38 A; Valkjärvi Pähkinämäki: Lindberg!, vide infra.

Vid det af Appelberg tagna exemplaret från Valkjärvi Pasuri! har Ruprecht antecknat: »Haec Pulsatilla flore intus atroviolaceo ab omnibus ceteris Karelicis differt et fere *P. nigricantem* Störk refert, attentius igitur examinanda. *P. pratensis* karelica differt a suecica & typica *P. pratensi* Linné atque connecta a me in *P. Breynii* Rupr.» *P. Breynii* Rupr. upptages bl. a. från Carel.: Nym. Suppl. p. 1 under *P. pratensis*, jfr äfven Trautv. Incr. p. 10–11. Gürke p. 462 anför åter *P. Breynii* Rupr. såsom synonym till *Anemone pratensis* (Mill.) DC.

 ${f I}$ k. Arten saknas enl. Meinsh. p. 8 i den till Ingermanland hörande delen af Isthmus. De orter, därifrån arten är känd, fördes i Herb. Mus. Fenn, [ed. I] till ${f K}$ a.

Lindbergs exemplar från $\mathbf{I}\,\mathbf{k}$. Valkjärvi Pähkinämäki är en högst egendomlig form, som bl. a. afviker genom gula blommor.

P. pratensis hybridiserar hos oss med P. patens och P. vernalis.

Pulsatilla vernalis (L.) Mill.

In nonnullis Fenniae interioris plagis arenosis (vix nisi inter 43° et 48° long.) haud infrequenter provenit; ad septentrionem versus supra 61° 50′ non lecta neque in Fennia orientali adnotata est.

Kalm; in collibus siccis (rr) (Hellens loco non allato): Prytz; Fenn. centr., or.: Nym. Consp. p. 2; Fenn. mer. plur. (nec centr., or.): Nym. Suppl. p. 1; Fenn. merid.-orient.: Gürke p. 455, vide etiam Led. I p. 20—21.

Nyl. [Nurmijärvi] in iugis arenosis partis mediae p sat cop. (F. Hyvämäki): Stenr.; r Orimattila (!) in Tönnösuo et Ämmänäyrä: Sæl. Ö. Nyl., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133 et vide

Moberg Klim. p. 67. — **K**a. copiosissime nonnullis locis iugi arenosi, per quod fert via publica inter Fredrikshamn et Villmanstrand: Ångstr. p. 49, cfr Fl. Ingr. p. 9; p in arenosis [»moar»] in partibus interioribus territorii, r in vicinitate fluv. Vuoksi et non visa nisi ad Antrea Korpilaks prope Pampas: Lindén, spec. ex Antrea Liikola! — **Ik**. Valkjärvi: Rupr. Diatr. p. 22 et 68, Fl. Ingr. p. 9; r in par. Kivennapa!, prope Konnitsa in par. Pyhäjärvi! et ad pag. Pasuri (!) in par. Valkjärvi: Malmb.; Rautu Korkojärvi prope Raasuli: Lindb. comm., cfr Alc., vide etiam Thesl. Dynb. p. 69; [Lempaala [»Lembolowa»]: Schmalh. hybr. p. 105 et Meinsh. p. 8].

Ta. Lammi Evo, Hauho cop. in arenoso Kokkila, Tuulois prope templum: Leop. ann.; in arenosis complur. loc. fq, ut inter [Asikkala] Hillilä et Urajärvi, [Hollola] Sairakkala et Kukonkoivu etc.: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala p: Nikl.!; Hollola Hälvälä: Wainio herb.; Hollola Lahti; alumn. A. W. Forsman in dupl.!; Hollola ad viam publicam haud procul a Messilä sat cop.: Häyr., cfr G. F. 1903 p. 90; Heinola Nynäs, cop. inter Vierumäki et Järvi: Hjelt; Nastola: Lundstr. et alii; Svsmä Nya Olkkola!, Konkotti, Heronlampi: Unon.; [par. Gustaf Adolf] p: Bonsd.!; Iitti secundum iugum Valkiala (Nikl.!): Sæl. Ö. Nyl.; ex Heinola alumn. Svanström! f. monstruosam (flor. pl.) reportavit, efr Not. XI p. 455. — Sa. Valkiala fqq praecipue versus Kouvola: Hult Fört.; Lappvesi Pulsa: Sæl. herb.; ad Parkkarila prope Villmanstrand numerose: Sæl. ann.; [Ruokolaks et Rautjärvi] st fq: Hult; Mikkeli cop.: Hasselbl.; fq in iugis arenosis usque ad Nyslott: E. Nyl. & Chyd.; st fq in vicinitate opp. Nyslott velut Pääskylaks, Nojamaa, Kaupinsaari etc.: Buddén; Jorois: G. Grotenfelt in herb. lyc. n.; ultra Jorois vix invenitur: E. Nyl. Veg. p. 260; multa spec. e Sa. adsunt in H. M. F.!; f. albescens Sippola ad Kaipiais [ad fines prov. Ka.]: Lindberg!, cfr Medd. XXII p. 77, ubi describitur. — K1. in iugis arenosis st fq usque versus Kareliam mediam: Fl. Kar.; [Hiitola] secundum ripam lacus Ladoga (fq) in arenosis [»sandmoarna»] ad Vavoja: Lindén; Kronoborg: H. K. Wrede in herb. lyc. n.; tantum in Parikkala et Kesälaks: Backm.; Parikkala st r Mentolahti, Tyrjä, Kangaskylä, Änkilä: Hann.; Jaakkima inter Lahdenpohja et Ihanoja: Hjelt Ant. p. 65; Uukuniemi Mensuvaara: Nikl.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133, vide etiam Rupr. Bericht p. 87.

Till. se under P. vulgaris. Största delen af Finl.: Fries; kan icke anses rätt. - Al. Kökar Hamnö (A. M. Lundenius), Lemland prestgården (I. Ericsson), Jonala Jättböle (J. V. Hummelin), Eckerö prestgård (I. Ericsson), Hammarland prestgården (P. U. Sadelin): Moberg Klim. p. 67. Moberg har satt ett frågetecken efter artnamnet; enl. Bergstrand torde uppg. afse P vulgaris, men uppgifterna förefalla täml. osannolika, då de ej blifvit bekräftade af senare botanister, som exkurrerat i samma trakter; möjligen kunde de åtminstone delvis afse odlade exemplar. Å andra sidan är det dock, såsom Arrh. framhåller, ej alldeles osannolikt, att de delvis afse P. vulgaris, då några af de angifna lokalerna synas såsom enkom afsedda för denna art. — Ab. Karis prestgård (C. H. Strandberg); l. c. Moberg tilllägger yttermera ett frågetecken. Karislojo (C. G. Grönqvist), Lundo: l. c. behöfya äfyen bekräftas. — Sat. Euraåminne prestgård (H. Tallqvist): Moberg l. c.; uppg. behöfver bekräftas, se under Al. — Ta. Janakkala: Wirz. M. S.; ganska möjligt, men erfordrar bekräftelse; för detta skulle tala Tavastehus: A. A. Jansson i herb. lyc. n., men denna uppgift är äfven ytterst osäker. — Kb. Kihtelysvaara (G. M. Lundeqvist): Moberg l. c., likaså Nurmes kyrkoby (P. F. Brofeldt): Moberg Klim, II p. 52. - Om dessa uppgifter mot förmodan skulle besannas och arten sålunda förekomma vildt växande å de uppgifna orterna, skulle dess nordgräns flyttas betvdligt högre.

Då växten blommar tidigare än de egentliga botaniska exkursionerna i allmänhet taga sin början, men lätt faller i ögonen, har jag ej velat alldeles förbigå uppg. i Moberg Klim. — Se f. ö. om artens förekomst Norr. lin i Medd. XXIV p. 143.

Angående f. albescens Lindb. fil. se ofvan under Sa.

Hybrider såväl med P. patens som P. pratensis äro numera iakttagna.

Pulsatilla patens \times pratensis 1).

Rarissime una cum P. patenti et P. pratensi in Fennia maxime austro orientali (Isthmo karelico) lecta est. Isthmus Karelicus: Gürke p. 462.

Ik. Valkjärvi Pasuri: Brenner! et M. Sahlberg!, cfr Malmb. etc.; unicum spec. ibidem 1901: A. Backman in Medd. XXVIII p. 38 A; Rautu: Appelberg! ex adn. Rupr., vide sub *P. vulgarı* [et Meinsh. p. 8].

¹⁾ P. Hackelii (Pohl) Reich. e Nym. Consp. p. 2, cfr Focke p. 10.

Denna hybrid kallades hos oss en tid *P. patens* var. *Wolfgangiana* Bess., se t. ex. Malmb., Brenn. Flor. etc. och jfr Focke p. 10 äfvensom Trautv. Incr. under tre olika namn. Tidigare förväxlades den i vårt land med *P. vulgaris* Mill., hvilken den liknar, jfr Focke l. c. Se f. ö. under *P. vulgaris*.

Pulsatilla patens \times vernalis 1).

In Fennia maxime austro-orientali (Isthmo karelico) rarissime nascitur.

Fennia, Karelia: Gürke p. 456.

Ik. Sakkola Sipilänmäki: E. Savander!, cfr Mela Kasv. III; Rautu Koskijärvi!, Valkjärvi Pasuri! et inter Uosukkala et templum!: Lindberg, cfr (Diar. 2, XI, 1895) Medd. XXII p. 20, 66 et 76—77 et Medd. XXIV p. 83, ubi descriptio; Valkjärvi Pasuri haud r multis formis: A. Backman in Medd. XXVIII p. 38 A; [ad partem septentrionalem lacus Lempaala [*Lembalofski*] cum P. patenti et P. vernali: Schmalh. hybr. p. 105—106, ubi descriptio, cfr Schmalh. p. 537 et Trautv. Incr. p. 12].

Savanders exemplar är visserligen insamladt flere år tidigare än Lindbergs, men då det är dåligt och ej fullt säkert, torde det vara riktigare, att räkna hybriden såsom finsk först från år 1895, då dess förekomst fullständigt utreddes af Harald Lindberg. Samma år omnämndes den äfven i Mela Kasv.

Pulsatilla pratensis \times vernalis.

In uno loco Fenniae maxime austro-orientalis (Isthmo karelico) rarissime lecta est.

Ik. Valkjärvi [veris. Pasuri]: M. Sahlberg! (lecta 3, VI, 1875); Valkjärvi Pasuri: Lindberg!; ibidem unicum spec. 1901: A. Backman in Medd. XXVIII p. 38 A., vide iam Rupr. Diatr. p. 22, Fl. Ingr. p. 9, Trautv. Incr. p. 13 et Medd. XXII p. 20.

Anemone silvestris L.

Tantum in vicinitate territorii occurrit.

Uppräknas bland de sällsyntare växter, som påträffas endast österom Finlands naturalhistoriska gräns: Cajander i Medd. XXVI p. 181, jfr äfven Medd. XXVII p. 8 och 9.

¹) P. intermedia Lasch e Gürke p. 456.

Anemone nemorosa L.

In Fennia australi et inprimis austro-occidentali frequenter aut frequentissime ad 62º fere provenit, magis ad septentrionem versus subito rarescit et supra 62º 40' nisi culta vix occurrit, exceptis paucis locis solitariis, ubi rarissime inveniri indicatur et forsitan amplius observanda sit. In Fennia orientali rarior esse videtur.

Till.; Till. Icon. 36; Kalm; fq in campis et pratis: Hell. p. 12; in nemorosis fq: Prytz; ad rivulos et in nemorosis provinciarum meridionalium: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenniae: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 3; deest in Fenn. bor. (cum Lapp.): Nym. Suppl. p. 2; Fenn. merid.: Gürke p. 473 nomine a) typica G. Beck, vide etiam DC. Prodr. I p. 20 et Led. I p. 15.

A1. fqq: Bergstr.; fq: Arrh. & K.; Kumlinge Ingersholm et in parte austro-orientali cop.: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br., Sand., Renv., A. Nyl. et Sel.; Töfsala fq, par. Gustafs p saepe cop.: Bergr.; fqq: Arrh. Ann., Flinck et Wecks.; fq — st fq saepe cop.: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 142. — Nyl. fq: His.; fqq in betuletis, lucis et silvis mixtis cop.: Stenr.; fqq: W. Nyl.; fq: Sæl. Ö. Nyl., Brenn. p. 446 et Brenn. Till. p. 38. — Ka. (r) in partibus interioribus, ad fluv. Vuoksi a templo par. Antrea frequentior et inprimis cop. in Kuparsaari, in luco etiam in Räisälä Näpinlaks: Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [fqq: Meinsh. p. 8], vide etiam W. Nyl. Distr.

Sat. st fq: Malmgr.; Ulfsby et circa Björneborg fq et sat cop.: Häyr.; fq — fqq: Hjelt; Jämijärvi ad templum etc. cop. (Herlin): Hult coll.; Parkano 3,5 km ad meridiem versus a Kuivanen, mox fq — st fq, et Ruovesi Toikko: Hjelt. — Ta. fqq et cop.: Leop.; fq: Knabe Fört. et Asp. & Th.; fqq in maxima parte dicionis: Norrl. s. ö. Tav.; ad viam ferratam (exc. par. Alavus) non cop., antequam ad meridiem versus ab Orivesi (!) Korkiakoski progrediaris: Hjelt; Längelmäki Länkipohja maxime ad septentrionem versus (Forstmästar Grönholm): Hult coll.; Unon., Bonsd. et Wainio Tav. or. non comm. — Sa. Valkiala fq: Hult Fört.; Nyslott uno loco prope oppidum ad Sääskylaks versus

sat cop.: Buddén; Sääminki Pääskylahti cop.: K. Enwald!, vide etiam infra. — K1. fq, ad Sortavalam saltem boream versus procedit: Fl. Kar.; Hiitola in vicinitate templi in luco: Lindén; Uukuniemi: Nikl.!; Sælan in insula Valamo non vidit 1881: Sæl. ann.; fq in par. Sortavala (Bergström), occurrit quoque in par. Ruskiala et Pälkjärvi at non in Impilaks teste Backman: Norrl. Symb., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Impilaks rr: Backm. serius communicavit. — Kol. r Vosnessenje in luco ad lac. Onega, Mjatusova! in umbrosis pratorum et in lucis: Elfv.; in parte maxime australi [Kareliae orientalis] non magis ad aut supra Petrosavodsk (!): Sahlb. Bidr.; ad ripas lacus Onega, Solomeno: Günth. p. 30; Shoksu et nonnullis locis ad Soutujärvi: Caj.

Oa. in convallibus montium par. Vörå prima forsan Anemone nemorosa conspicitur: Hellstr. Distr. p. 13, cfr Laur. Växtf.; Alavus Hallinen! sat cop. etiam in tractu, qui ad septentrionem versus vergit a templo par. Alavus: Hjelt, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; r, Alavus st fq: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 17, spec. e vicinitate templi!, vide ceterum infra. — Tb. Virdois Tulijoki: Hjelt!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133 et vide infra. — Sb. r: Mela; Iisalmi Lappvetelä: Mehtonen!, spec. dedit Malmberg, qui adnotavit pluries eodem loco lectam esse; Iisalmi Pörsänmäki 1 km a deversorio cop. ad viam publicam: Mela!, cfr Medd. XXII p. 3; Poikkolanmäki ad septentrionem versus a templo par. Iisalmi (Backman 1849): Brenner in Medd. XXII p. 3. — Kb. non certa, vide infra. — Kon. rr Perttiniemi (Kullhem!), Saoneshje Klimskij (Simming!, Günther): Norrl. On., cfr Günth. p. 30 et Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Kishi: Günth. p. 30, vide etiam infra.

Ok. ex indicationibus fide dignis [Öfverforstmästar O. Wænerberg: Medd. XXII p. 3] ad Koivukoski in Kajana 1860—1862: Brenn. Reseb. p. 67; r in prato patenti [»aroniityllä»] prope viam publicam in vicinitate deversorii Heiskala in par. Paltamo: Must.; ad hunc locum forsitan spectat ad pag. Mieslahti in par. Paltamo cop. in prato ad viam publicam (Lönnbohm = Mustonen): Kihlman in Medd. XXII p. 3 et certe rr Paltamo, Kajana: Brenn. Obs., vide ceterum infra.

Lp. »forsan etiam Lapp. pr. Triostrow»: Fl. Samoj. p. 10; Ponoj in ripa septentrionali duobus locis pauca tantum specimina: Montell! in Medd. XXIX p. 120, ubi locus describitur, efr Medd. XXVI p. 191 et vide infra.

Sa. Ruokolaks Rautio (v. Weymarn): Hult coll., som själf ansett uppgiften osäker och uteslutit densamma. - Sælan har ej sett arten i trakten af Villmanstrand. — Oa. Vasa Boijes villa [= Sandviken]: Strömb., Laur. 1882, och torde äfven något senare år blifvit insamlad. Då arten tidigare enl. flere samstämmiga uppg. odlades därstädes, kan den endast anses såsom förvildad, om äfven flere tiotal år förflutit efter dess plantering. — Laihela Kärrmäki (O. W. Simelius); Moberg Klim. p. 66; månne odlad? — I Närpes finnes den icke: Nordl. p. 20. — Tb. Keuruu Pöyhölä (P. Hällfors): Moberg Klim. p. 66; uppgiften är högst sannolik, men det är möjligt, att arten varit planterad. - K b. Kihtelysvaara (G. M. Lundeqvist): Moberg Klim, p. 66, månne ej odlad?; det samma gäller: Kide Suorlaks (E. Hartman): Moberg Klim. II p. 51. - Kon. »Schunga» [trol. Schungu] (Enwald): Gand. I p. 69 under namn af A. streptodon Gand.; uppg. är högst sannolik, ehuru stället ligger icke så litet nordligare än de säkra fyndorterna. — Ok. Paltamo Sutela (C. F. Bohm): Moberg Klim. p. 66. — Ob. Haukipudas (Ilmoni): Brenn. Obs., där äfven öfriga uppg. från Ob. och Ok. anföras; Kemi prestgård (L. M. Castrén): Moberg Klim. p. 66. Arten har otvifvelaktigt här varit odlad, om uppg. öfverhufvud är riktig.

Hvad artens förekomst norr om gränsen för dess sammanhängande utbredning angår, bör man erinra sig, att hvitsippan såväl i Sverige som Norge har en afbruten utbredning, hvilket framhålles för det förra landet: Wahlenb. Fl. Suec. p. 371, jfr Hartm. p. 172, äfvensom alldeles uttryckligen för Norge i Norm. Fl. Overs. I p. 39–41. I hvartdera landet går arten äfven högt upp i björkregionen; se Bot. Not. 1883 p. 208 och Blytt p. 923; sålunda har jag äfven observerat den i Jämtland. För min del vore jag numera böjd att i motsats mot Herb. Mus. Fenn. II p. 133 anse hvitsippan fullt vild åtminstone i Sb. Iisalmi ung. 63° 30′. I afseende å förekomsten i Ok. bör tilläggas, att Lindberg sett ett exemplar från Mieslahti by i Paltamo omkring 30 km från Kajana, taget 1902, så att arten tyckes fortfarande förekomma därstädes. Hvad Lp. angår, får jag hänvisa till Montells uppsats i Medd. XXIX p. 120. (Angående Ob. se ofvan).

Österom Finlands naturalhistoriska gräns uppgifves arten gå till Archangelsk: Fl. Samoj. p. 10, jfr Beket. p. 540. I H. M. F. finnes arten öster om den botaniska gränsen från Semjonova! och Bessow-nos!: Cajander & Lindroth.

I anledning af det nu framhållna har jag emellertid upptagit uppg. i Moberg Klim.

Arrh. Fl. framhåller, att så väl A. nemorosa som A. ranunculoides ofta anträffas med större blommor än hos hufvudformen.

Med fyllda blommor förekommer A. nemorosa i synnerhet som odlad: Sæl. ann. — Sålunda har jag ännu sett den i Vasa.

Arten hybridiserar med A. ranunculoides.

Anemone nemorosa \times ranunculoides 1).

In Fennia australi rarissime nascitur.

Fenn. merid.: Gürke p. 475.

Ik. Valkjärvi Pähkinämäki in coryleto: Lindberg!, efr Medd. XXIV p. 83, ubi descriptio.

Ta. Tavastehus Sairio eirc. 2 km ab oppido: O. Collin! in (Diar. 2, IV, 1898) Medd. XXIV p. 123—125, ubi descriptio, efr l. c. p. 39; Hollola ad ripam lacus Vesijärvi: Norrl. in (Diar. 11, IV, 1885) Medd. XIII p. 217, efr etiam Medd. XIII p. 225, ubi ambobus locis descriptio, tunc primum e Fennia indicata, spec. ex Hollola Nygård!

Denna hybrid är redan tidigare känd från trakten af Petersburg, se bl. a. Schmalh. hybr. p. 106, Meinsh. p. 9 och Trautv. Incr. p. 10, där den anföres under två olika namn.

Anemone ranunculoides L.

In Fennia australi usque ad 61° 50' rarior occurrit, in Fennia occidentali spontanea nondum supra 61° 41' adnotata est.

Prope Aboam . . . (Kalm): Fl. Suec. N:o 486 p. 190; Kalm; in pratis nemorosis Finl. austr. p: Prytz; in silvis et nemoribus Alandiae, regionis Aboënsis, Nylandiae et Careliae meridionalis: Wirz. pl. off.; deest in Lapp. Fenn. bor. med.: Nym. Suppl. p. 2; Fenn. merid.: Gürke p. 476, vide etiam DC. Prodr. I p. 20 et Led. I p. 15.

A1. r: Bergstr., cfr l. c. p. 7; [Föglö] Degerby, [Lemland] Knutsboda, Jomala (!) ad praedium sacerdotis: Bergstr. Beskr.; Mariehamn cop.: Sæl. ann.; r Saltvik Haraldsby: Arrh. & K.; Jomala Björsby et ins. Jomala: Laur. Fört.; copiosissime ad Mariehamn, Sviby, Önningby multis aliisque locis par. Jomala: Arrh. Fl. — Ab. r: Zett. & Br.; in prato Vanhalinna 5 km [½ mil] extra Tavasttull: Leche p. 12; Åbo: I. Ringbom!; Åbo in horto templi et Runsala: Arrh.; Kuustö Jullas: O. M. Reuter, cfr E.

A. intermedia Winkl. e Focke p. 11, Nym. Consp. p. 3 etc.
 Typis impr. ²⁴₁₀ 1904.

G. Printz: Pargas r Langholm, Smissholm (Elfving), Kapellstrand (O. M. & E. Reuter): Arrh. Ann.; Bromarf prope templum in Bromholmen: G. Sucksdorff!, vide etiam infra; Halikko Dalvik: O. Hjelt M. S. (forsitan non omnino certa); Uskela Karlberg: K. E. v. Bensdorff!; Uskela Järvis: Nikl. in dupl.!; Tenala: Berndtson in herb. lyc. n.; Pojo Åminne: His., spec. leg. A. E. Christiernin!; r promontorium Karkali, Isosaari, Jalansaari: Sel.; Lojo Jalansaari in promontorio querco obsito, Karislojo promontorium Karkali et Maila prope praedium: Ch E. Boldt; Lojo Hevosaari et in vicinitate templi: Lindb. comm.; Vihti (st fq): Printz; Vihti summum p, enum.: Flinck, vide etiam W. Nyl. p. 205; [Mynämäki] in nemore [»puistossa»] ad Kallis primum in terram deposita: Caj. Kasvist. — Nyl. in oppido Ekenäs Hagen et Ramsholmen cop. in lucis Pruni padi etc.: Häyr., cfr G. F. 1903 p. 199 etc.; Sjundeå Myrans (Nerv.): His.; [Kyrkslätt] Bobäck, quo naves vaporiferae appelluntur: Rosb. Kyrksl. p. 108; Esbo (Linsén): O. Hjelt M. S.; Esbo praedium Esbo »Fiskartorpet Fiskars»: Gadol. 1902; r in luco lapidoso humo profundo in ripa australi lacus Nurmijärvi cop., prope stationem Jokela (W. W. Wilkman): Stenr.; [Helsingfors] in horto botanico fq: W. Nyl., cfr Kihlm. Beob. p. 1; Helsingfors Mejlans: Hult herb.; Helsingfors Nordsjö Fotängen (J. J. Chydenius), Borgå Strömsberg (J. A. Fastberg): Sæl. ann.; r Borgå Dreggsby (E. Sivén!), Karsby (Nikl.), sacell. Borgnäs prope Laha (K. Nordenskjöld!), Lappträsk ad rivum infra Lomnäs!: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] in valle silvestri ad Lounatkorkia: Sælan in Medd, XXV p. 76. — Ka. Viborg Tamminiemi (Nerv.): Malmb.; Viborg Monrepos: Zilliacus & Lunelund! - Ik. r Kakki Suvisaari: D. Hahl!, cfr Malmb.; Valkjärvi Pähkinämäki!, Pyhäjärvi Sortanlaks, Sakkola inter Kelja et Makkara, Kivennapa ad telonium Rajajoki: Lindb. comm.; [minus fq quam A. nemorosa: Meinsh. p. 9].

Sat. (p) Raumo, Birkkala!, Nakkila: Malmgr.; Kumo: Knorring in herb. lyc. n.; st r Karkku Kauniaisten Niemi! nonnullis loeis, unde in hortum praedii Kulju translata serius disseminata est, Birkkala! Helvetinahde cop., Korvola, Haavisto Sipilä, inter Tyrkkylä et Keho cop.: Hjelt, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Tammerfors Hatanpää et Viksholm: Leop. ant.; e Tammerfors

etiam comm. Buddén; Viljakkala Ansomäki: Printz in litt. 1903, cfr Asp. — Ta. Vuoristenvuori prope Rajamäki haud procul a via ferrata ad fines par. Messukylä et Lempäälä: Häyrén in G. F. 1903 p. 85; Kangasala Haapaniemi: alumn. Elsa Holm!, spec. comm. Lindberg; Sääksmäki r Rapola: Tikk.; Sääksmäki Pohja: Kihlm.; prope Nukari duobus locis, Pälkäne (Zidbäck): Leop., vide infra; Hauho: Herk.; [circa Tavastehus] p: Asp. & Th.: Vanaja: O. Hielt!; Lammi Kivismäki (Ilmoni): Sæl. kat.; Lammi Gammelgård, Terra Nova, Porkkola: Leop. ann.; st r nonnullis locis in vicinitate lac. Vesijärvi, ut ad [Asikkala] Kamppila, [Hollola] Papinsaari cop., Hammo, Vehkosaari: Norrl. s. ö. Tav., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Hollola Huili: Wainio ann.; [Hollola] Nygard in prato sat cop. una cum nonnullis formis non nimis disparibus: Norrl. ant. - Kol. modo ad urbem Petrosavodsk adhuc lecta (Günther!): Norrl. On., efr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; ad Petrosavodsk, locis umbrosis ad fluvium Lososinka: Günth. p. 30; prope Solomeno: Caj. [forsitan in Kon.]

Större delen af Finl.: Fries; alltför vidsträckt liksom Europa exc. Ross. bor., Suec. bor., Norv. bor. etc.: Nym. Consp. p. 3. Nyman rättar f. ö. själf sin uppgift (se ofvan). - Ab. [Bromarf] i trädgården å Kansjärvi, dithemtad från Ekenäs: Sand.; [Nystad] »Eräässä puutarhassa viljelemättömänä»: Söd., som dock använder tecknet för tillfällig förekomst. — Framhållas bör i sammanhang härmed, att arten i Sat. Karkku Kulju trädgård bibehållit sig åtm. 40 år. — Det bör tilläggas, att Bergstr. upptager arten från D, d. v. s. Korpo etc.; speciallokal saknas. - Nyl. Thusby, Mäntsälä: Wirz. M. S.; uppg. behöfver bekräftas; Thusby Gammelby, trol. förvild.: Åstr. & H. - Ta. »i Pälkäne ersättes A. nemorosa till stor del af A. ranunculoides, hvilken där är allmännare (Zidbäck): Leop.; uppg. låter mindre sannolik, äfven om gulsippan vore någorlunda allmän i Pälkäne. -Padasjoki Verho (A. A. Bergström): Moberg Klim. II p. 51; månne vild? - Oa. Vasa odlad i några trädgårdar, åtm. Unggrens och Ceders: Hjelt. - Kon. Norrlin tillägger: »forsitan sit in Karelia Oneg. quoque detegenda»: Norrl. On.

Österom Finlands gräns är arten funnen vid stranden af Vodla 8 km n. o. från Kukulinskaja: Cajander & Lindroth!, men går ända till Archangelsk: Fl. Samoj. p. 10, jfr Beket. p. 540. I Norge förekommer den t. o. m. vid 69° 13—14': Norm. ann. p. 5, jfr Norm. Fl. Overs. p. 42 etc.

A. ranunculoides hybridiserar hos oss med A. nemorosa.

Hepatica triloba Gil.

In parte australi aut saltem austro-occidentali plurimis plagis frequenter provenit, ad septentrionem versus subito rarescit; usque ad 62°, ubi iam rara, procedit. In Fennia orientali nondum visa est.

Till.; Till. Icon. 27; Kalm; ubique in silvis: Hell. p. 12; in montosis nemorosis fq: Prytz; in silvis Nylandiae, Alandiae, regionis Aboënsis, Careliae meridionalis, Tavastiae, Satacundae: Wirz. pl. off.; Fenn. (exc. bor. med.): Nym. Suppl. p. 2; Fenn. merid.: Gürke p. 477 nomine a) typica G. Beck, vide etiam DC. Prodr. I p. 22 et Led. I p. 22—23.

A1. fq: Bergstr. et Arrh. & K.; Brändö Kyrklandet, Kumlinge (p): Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br. et Arrh.; par. Gustafs et Iniö st fq — fq, in par. Töfsala non visa: Bergr.; fq — fqq: Arrh. Ann.; st fq: Sand. et Renv.; fq: A. Nyl.; p: Sel.; fq: Flinck et Wecks.; st fq: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 142; fl. albis et plenis [Åbo] Kathrinedal (E. Reuter!): O. M. Reuter in Medd. XIII p. 184, cfr Diar. 5, IV, 1884 etc. — Nyl. fq· His.; fq, in silvis abietinis et frondosis sat cop.: Stenr.; (fqq): W. Nyl.; st fq, non tamen in Elimäki et Sippola [Ka.] adnotata: Sæl. Ö. Nyl.; Orimattila Teräniemi: Sæl. ann.; [Hogland] r in silva: Brenn. p. 446! et Brenn. Till. p. 38. — Ka. Vekkelaks: Sælan & Strömborg!; r Hiukka, [Virolahti] Käyräsuo!, ad Ala Urpala: Blom; st fq in vicinitate fluv. Vuoksi, p — st r in partibus interioribus: Lindén, vide etiam sub Nyl. — Ik. p: Malmb.; spec. e Pyhäjärvi Sortanlaks!; [st r: Fl. Ingr. p. 14 et Meinsh. p. 7].

Sat. maxime ad septentrionem versus in Mouhijärvi et Kyrö: Malmgr.; Hvittisbofjärd (K. G. Ollonqvist): Häyr.; fq, Kyrö Haukijärvi, extra territorium in Ruovesi Murola, fl. rubris Karkku velut ad Tuomisto!, fl. albis Karkku Lammentaka! et Mouhijärvi Vuotila! et dicitur etiam in Karkku ad Kauniais inveniri: Hjelt, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Jämijärvi Huopasaari (Herlin): Hult coll., cfr Herlin p. 131; Ruovesi Hiiviniemi (E. E. Sundvik): Sæl. ann., vide etiam infra. — Ta. f. albiflora Tammela in iugo Kaukkola (G. Grotenfelt): Lindb. comm.; Sääksmäki fq: Tikk.; Luopiois locis lapidosis interdum fqq et cop. ceterum

st fg per totum territorium: Leop.; Eräjärvi (J. O. Boisman): Moberg Klim, p. 67; fq: Knabe Fört, et Asp. & Th.; (st) fq: Norrl. s. ö. Tav.; Svsmä Nya Olkkola, Päjätsalo, Ylätikka in pag. Nuoramois (Blom) etc.: Unon.; [par. Gustaf Adolf] r ad Savela: Bonsd.; usque ad Längelmäki Länkipohja ad septentrionem versus (Forstmästar Grönholm): Hult coll.; st r (- p?) Luhanka Onkisalo!, Hietala et Varma, Korpilahti Ahlbacka [»Alpakka»] et Peuha: Wainio Tav. or.; Korpilahti Ahlbacka ad meridiem versus a Putkilahti: K. Dahlström!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Sa. Valkiala r in silva inter Virranniemi et templum: Hult Fört.; Villmanstrand Parkkarila cop.: Sæl. ann.; Taipalsaari Orjainniemi: E. Nyl. & Chyd., spec. adser. Orjainsaari!; [Ruokolaks et Rautjärvi] p: Hult! - K1. fq saltem usque ad Ladogam borealem: Fl. Kar.; st fq in vicinitate lacus Ladoga: Lindén; Parikkala st fq: Hann.!, cfr Moberg Klim. II p. 52; Uukuniemi: Nikl.!; Valamo: Sæl. ann.; etiam in Ruskiala et Pälkjärvi (Backm.): Norrl. Symb.; Ruskiala: Zilliacus!; Pälkjärvi Pirttiniemi: Hjelt Ant. p. 65, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; fl. albis Sortavala: K. H. Hällström!

Qa. Bötom: Alc. et Alc. III, vide infra.

Största delen af Finl.: Fries; Scand. exc. Lapp.: Nym. Consp. p. 3; måste anses något för vidsträckt. - Sat. Arten uppräknas bland dem, som på resan norrifrån först mötte »emellan Gjölbohl och Hvisbofjärd»: Linné Iter lapp. p. 199. Stället torde vara beläget i Norrmark, jfr Consp. Vol. II p. 186 och 188 (under Humulus). — Oa. Alcenii uppgift är mycket trolig, men behöfver måhända, såsom fullkomligt stridande mot Malmgrens uppgifter, bekräftas; Storkyrö (Olander): Hasselbl, jfr Laur. Växtf.; Vasa Boijes villa [= Sandviken] möjl. odlad: Strömb. och Laur. 1883. Åtminstone numera odlas blåsippan flerstädes i Vasa: Hjelt, hvarföre det är möjligt att uppg. från Storkyrö och Vörå hänföra sig till odlade exemplar; Vörå 1804, 1810, 1811: Moberg Nat. p. 131. - I Närpes finnes den icke: Nordl. p. 20. — Kb. Kide Suorlaks (E. Hartman): Moberg Klim. II p. 52; möjligen odlad. - Om. Haapajärvi prestgård (I. Lampén): Moberg Klim. p. 67; arten har säkert varit odlad, om uppg. f. ö. är riktig. - Ok. Paltamo Sutela (C. F. Bohm): l. c.; härom gäller detsamma. — Ob. Alatornio [»Nedertorneå»] Torppa (C. R. Ehrström) och Torneå Kiviranta (J. Ticcander): l. c.; äfven om dessa uppgifter gäller detsamma. Jfr f. ö. om uppg. från Ob. och Ok. Brenn. Obs. Äfven Brenner använder tecknet för tillfällig förekomst.

I afseende å artens odling se under **O**a. Den upptages äfven såsom odlad **O**b. [Uleåborg] Kirkkomäki: Leiv. ›Pr. Helsingfors . . . Specimina fennica lobos habent exacte rotundatos. Hepatica americana igitur non separanda:: Led. I p. 23, jfr Fl. Ingr. p. 14, där den upptages såsom var. americana (Ker., Dec.). Då någon nyare uppgift ej föreligger, har jag endast velat fästa uppmärksamheten vid denna form.

Utom de ofvan omnämnda formerna med hvita blommor (se under Ab., Sat., Ta. och Ki.), med korta hylleblad af rödlätt färg [och med fyllda blommor, exemplar från Hollola Nygård!] påpekar Norrlin i (Prot. 11, IV, 1885) Medd. XIII p. 217 äfven en form med långa och spetsiga hylleblad. S. O. Lindberg ville vid samma tillfälle fästa uppmärksamheten vid sistberörda form, »emedan den närmade sig mycket en art, som blifvit beskrifven från s. ö. Europa under namn af Hepatica angulosa»: Medd. XIII p. 217. Beträffande den rödblommiga formen torde ännu förtjena tilläggas, att dess blommor visat sig färgbeständiga å plantor, som från skog i Sat. Karkku Tuomisto öfverflyttats till trädgård å Järventaka i samma socken. — En dylik form finnes äfven från Ny1. Sjundeå: A. Wiens!

Utom hufvedformen och de längre fram upptagna formerna upptages k) plena (Mill.) Gürke bl. a. från Fenn. merid.: Gürke p. 478. Däremot upptages ej h) alba (Mill.) Gürke och i) rosea Neumann från Finland.

Hepatica triloba f. glabrata Fr.

Quantum constat, in Fennia maxime austro-occidentali rarissime invenitur.

Fenn. merid.: Gürke p. 478.

Ab. Åbo Kathrinedal: Arrh., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. En ensam individ funnen 1875 å Kathrinedal vid Ispois nära Åbo: Arrh. Fl.

Hepatica triloba f. multiloba C. Hartm.

Ut antecedens.

Fenn.: Gürke p. 477.

Ab. Lojo Tytyri in silva abietina prope pagum: Lindberg!, cfr (Diar. 5, X, 1889) Medd. XVIII p. 190; [Vihti] Irjala in monte ad Arosuo: Flinck!

Adonis autumnalis L.

In hortis colitur.

Ofta odlad: Alc. III. — Odlas h. o. d.: Sæl. ann. — *Adonis* [arten nämnes ej] omtalas såsom odlad på kalljord Li. Toivoniemi: Nordling p. 315.

Äfven A. vernalis L. omtalas såsom ofta odlad i trädgårdar: Alc. III. Sælan betviflar dock, att den oftare odlas hos oss.

Myosurus minimus L.

In Fennia australi et media satis frequenter aut frequenter provenit; ad septentrionem et inprimis ad orientem versus rarescit, sed in parte maxime occidentali saltem usque ad 65° procedit. Adventicius usque ad 65° 45′ occurrit.

Till.; Till. Icon. 108; Kalm; in arvis et cultis fq: Prytz; ad litora lacuum et rivulorum arenosa, in collibus et locis apricis usque in Gamla Karleby [»Gamle Carleby»] et Laukaa, Uleåborg: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenniae: Fries; Eur. plur. (exc. . . Lapp.): Nym. Consp. p. 4; exc. etiam Fenn. bor. (sed adest in Ostrob.): Nym. Suppl. p. 3, vide etiam DC. Prodr. I p. 25 et Led. I p. 26.

A1. st fq: Bergstr. et Arrh. & K. — Ab. fq: Zett. & Br., Sand. et A. Nyl.; Töfsala et par. Gustafs complur. loc.: Bergr.; st fq — fq: Arrh. Ann.; st fq: Renv. et Sel.; [Vihti] (p) enum.: Flinck; fq enum.: Wecks.; fq: Caj. Kasvist. — Nyl. Fagervik: His.; st fq . . .: Stenr. [loci, in quibus gignitur, perperam indicati]; fqq: W. Nyl.; fq: Sæl. Ö. Nyl.; Brenn. non comm. — Ka. p: Blom!; (r?) adn. ex Antrea Oravankytö!, Kirvu Sairala, Jääski Ahola: Lindén. — Ik. (»fq»): Malmb.; haud fq: Lindb. comm.; [p: Meinsh. p. 9; l. c. p. XX non ex Isthmo indicatus].

Sat. st fq: Malmgr. et Hjelt. — Ta. st fq: Leop.; fq: Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; st fq: Wainio Tav. or. — Sa. st fq: Hult; tantum ad meridiem versus a Nyslott: E. Nyl. & Chyd. — K1. p: Fl. Kar.; Parikkala (st r) Kangaskylä complur. locis, verisimiliter ceterum praetervisus: Hann.; (fq) (Backm.): Norrl. Symb. — Kol. (rr) Vosnessenje in colle arenoso, sicco: Elfv.; Petrosavodsk (!) (fq) (Simming): Norrl. On., quem l. inspicias.

Oa. st fq: Malmgr.; Vasa p: Hjelt!; st fq: Laur. Växtf. — Tb. st fq usque ad Jyväskylä inveniri videtur: Wainio Tav. or.; st r Jyväskylä!, Laukaa: Broth., vide etiam Prim. p. 48; Virdois prope templum: Hjelt. — Sb. Leppävirta (fq) in locis siccis inprimis in rupibus: Enw.!; Kuopio (fq): Mela; Iisalmi r Peltosalmi: M. & J. Sahlb. — Kb. Kide fq: Brand.!; Liperi (!) (fq): Eur. & H.!; finis septentrionalis infra territorium [inter Pie-

lisjärvi et Höytiäinen] pertinet: Axels. Putk. p. 40; Wainio Kasv. omnino non comm. — Kon. Kendjärvi in agro, Rasnavolok (Simming!): Norrl. On., vide etiam Günth. p. 30; Tiudie: Selin!

Om. p: Hellstr.; (st fq): Tenn.; Pulkkila, Oulainen: Zidb.

Ob. Liminka: Hellström!; [Uleåborg] (fq): Jul. p. 277; Uleåborg: F. Nylander!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Uleåborg »på kyrkogårdsvallen»: Hougb. not.; Uleåborg, Oulu, Oulunsalo, Liminka: Brenn. Obs.; [Uleåborg] (»fqq»): Leiv.; r Simo Junes et Vuolevi in agris secalinis, oppidum Kemi, in territorio adventicius: Keckm., cfr l. c. p. 14.

Zidb. uppgifver från **O**b.: ›Torra ställen, t. ex. gamla tjärdalar, upp till Torneå ej sällsynt›. Då denna uppg. alldeles strider mot Keckmans, torde närmare undersökning vara af nöden.

Ranunculus glacialis L.

In cacuminibus altissimorum montium alpinorum Lapponiae Enontekiensis et orientalis.

Lapp. etiam or. (Imandr.): Nym. Suppl. p. 6, vide etiam

DC. Prodr. I p. 30 et Led. I p. 31.

[Li. Rastekaisa: Wahlenb. p. 155, Hult alp. Pfl. p. 183 et 186 et alii. — L. ent. tantummodo in cacuminibus altioriribus totius alpini iugi : . . fere ubique fq . . . infra . . . Tsatsekaise Lapp. Torn. et Rastekaisa Finnmarkiae orientalis nunquam repperi: Wahlenb. p. 155, cfr l. c. p. XIX et XXXV, Fellm. Lapp. et Grape p. 105; reg. alp. fq: Læst.; copiosior in alpibus ad lacus Kilpisjärvi partem mediam et septentrionalem: Norrl. Lappm. p. 265; Saanavaara: Malmberg!; p — st fq in summis plagis alpinis inprimis circa alpes Halti, ubi usque ad summum fere cacumen montis Halditshok [»Haltitschohko»] (1368 m) progreditur, etiam magis ad meridiem versus in Tshaimo! (E 675 m) et in ripa lapidosa ad Siekkinjoki (730 m) parce: Lindén Bidr., cfr Lindén in Medd. XVIII p. 244, ubi planta reg. alpinae propria esse indicatur, et Bot. Centralblatt LXI p. 221.]

Lim. Hibinä: Fellm. Ind., cfr N. I. Fellm., qui non ipse vidit, et Beket. p. 541; Hibinä [»Umptek»] compluribus locis,

sed semper parce, in faucibus et rimis aditu difficillimis: Kihlman! in Medd. XIX p. 70; 4 spec. in H. M. F., cfr etiam Kihlm. Veget. p. 34-35.

Ranunculus aconitifolius L.

Per errorem indicatus est.

Ob. [Uleåborg] »på en ängshage vid Qvarntullen»: Jul. Fört. p. 102, jfr Prytz och Led. I p. 31. I handskriften i Jul. vid p. 286 heter det »på Engmans äng i Koskenniska 1798, VI, 18». Orimligheten af denna uppgift påpekas af F. Nylander i Spic. I p. 3. Brenn. Obs. anser, att härmed afses någon storväxt R. acris.

Ranunculus Pallasii Schlecht.

In Lapponia maxime orientali trans 58º long, inter 67º et 68º lat, lectus est.

Lapp. bor. or.: Fries; Lappon. or.: Nym. Consp. p. 10, cfr etiam Fries p. 141 et Lindb. Pfl. p. 12.

Lp. in paludibus aquosis ad Triostrow [»Tres insulas»] Lapp. Ross. orientalis Sept. 1843: Spic. II p. 9!, cfr F. Nýl. Und. p. 52, N. I. Fellm., l. c. p. XXV et Beket. p. 541; inprimis in vicinitate orae maritimae ad septentr.-occ. versus e Ponoj, ubi cop.: Broth. Exk. p. 80, cfr Broth. Utdr. p. 131! et Knabe Pfl. p. 281; spec. ad Ponoj etiam leg. Malmberg!, Sahlberg! et alii!; inter Rusiniha et Ponoj: Broth. exk. p. 78; Lumbofski: Broth. in litt.!; haud infrequens inter Ponoj et Jokonga, pauca specimina in Triostrow: Enw. ann.; in stagnis [»Teicher»] parvis musco impletis ad Orloff: Kihlm. Ber. p. 14!; copiose ibidem: Kihlm. Pfl. p. 119.

Ranunculus lingua L.

In Fennia australi et media satis raro vel passim invenitur; ad septentrionem versus usque ad 65° 50', ubi iam rarissimus, procedit.

Till.; Tavastlandiae passim: Fl. Suec. N:o 493 p. 192; Kalm; ad Haistenvuori in par. Vesilahti et pag. Moisio in Lempäälä,

Loimaa [»Loimijoki»] (Brander): Leche p. 34; locis humidis Finl. inferioris p: Prytz; in aquis quietis vel lente fluentibus per australes et medias patriae provincias: Wirz. pl. off.; Fenn. merid.: Fries; late dispersa est vel ad Gamla Karleby (Hellström): W. Nyl. Distr.; Eur. omn. exc. . . . Lapp.: Nym. Consp. p. 13, vide etiam DC. Prodr. I p. 32 et Led. I p. 31—32.

A1. r: Bergstr., cfr l. c. p. 5 et 6; r Sund!, Geta: Bergstr. Beskr.; Geta Östergeta: Hult ann. et herb.; [Geta] Bolstaholm: Moberg!; r Geta Höckböle, Sund ad templum: Arrh. & K. — Ab. r. Zett. & Br.; Bjärno ad Lemo: K. E. v. Bonsdorff!; Salo Kaukelma: Hollm.; Uskela: Nikl.! et L. Hultin!; r [Muurila] in rivulo prope Juvankoski, in fluvio Muurila infra Vähä-Pullola denique in Valkojärvi: Renv.; st r in rivulis, qui stagna Lihava, Vähäruokijärvi, Isoruokijärvi, Haarijärvi in sacell. Sammatti conjungunt: Sel.; inter Pellonkvlä et Tallnäs: A. Lagus; Lojo Kihilä: Tikk. et Hult herb.!; Karislojo in amne Joenpelto et in amne, qui in Långviken influit: Ch. E. Boldt; Vihti p: Printz; Vihti st r in amne Palojärvi, Oravalalampi, Poikkipuoli, in rivo inter Petäjys et Ylimäinen et inter Ylimäinen et Alimainen, in amne Myllykoski: Flinck, cfr W. Nyl. p. 204; [Pusula et Pyhäjärvi] st fq enum.: Wecks.; p = st fq, sed non in omnibus partibus, sat cop. [»joks. yl.»] in fluvio Laajoki, in fluvio Mynäjoki tantum inter Yläne et Kalela, parce in stagnis et lacubus, etiam in Kivijärvi: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 15 et 17. - Nyl. Raseborg: Hult coll.; Esbo: Popp. p. 6; ad ripas limosas lacus Nurmijärvi et fluvii Luhtajoki compluribus locis cop.: Stenr., cfr Stenr. Thierl. p. 26; Thusby: Astr. & H. et Kihlm.; Borgå p velut in amnibus Karsby et Illby: Sæl. Öfvers., cfr W. Nyl.; Borgå ad lac. Veckjärvi, Mäntsälä in amne Haarajoki: Sæl. herb.; p: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Strömfors!; in amne Lovisa hic illic: L. S. in Geogr. F. T. 1901 p. 249; Orimattila: E. Sivén! - Ka. Fredrikshamn (Qvist): Fl. Kar. p. 193; p in vicinitate fluy. Vuoksi in sinubus eiusdem in rivulis et amnibus, st r in parte interiore, cop. in amne Tietävälä [in Kirvu!]: Lindén; Viborg ad serratrinam Rapukoski: A. Lagus! - Ik. p in Karelia meridionaliore: Fl. Kar.; p.: Malmb., spec. e Pyhäjärvi Konnitsa!; Sakkola: Nikl.!; [Lachta . . .: Meinsh. p. 12].

Sat. r Tyrvää (!), Nakkila: Malmgr.; Eura, Kiukainen: Wirz. ann. [non prorsus certum]; Raumo: W. Wallenius in dupl.!; Huittinen: Lydén; in vicinitate opp. Björneborg saltem in 5 locis, ubi flumen multis capitibus in mare influit, sat cop. etiam in amne Norrmark (K. G. Ollonqvist): Häyr.; Norrmark: J. V. Tallqvist in herb, lyc. n.; Vesilahti prope Hulausjärvi in pag. Mantere ad Peltosaari: W. Wegelius comm.; st r Tyrvää Rautajoki et Stormis, Karkku Kärppälä, Karimäki!, Nohkua et cop. ad Sarkola. Birkkala Korvola, Hämeenkyrö in lacu Haukijärvi: Hjelt, cfr Asp. vide etiam supra. - Ta. Lempäälä inter Lemponen et Tampere prope viam ferratam: Hjelt; Sääksmäki p: Tikk., spec. in herb. Hult; Kangasala in amne Jokiois: H. Tranberg comm.; Kalvola haud infrequens inprimis ad ripas limosas stagni Kalvola: Knabe Fört., cfr Borg p. 431; [Luopiois] Rautajärvi, Aito: Leop.; Hauho: Herk.; [circa Tavastehus] p: Asp. & Th.; Loppi (M. G. Brander): Mela herb.: st r prope Palonmaa cop. ad rivulum, Salo, Vesivehmas, Rauvala et Kartanonmäki (Strömborg), Pätiälä (F. Silén), Rutalahti, Liuhtola: Norrl. s. ö. Tav.; [par. Gustaf Adolf] p: Bonsd.; Kuhmois: Nikl.!; Sysmä Maatiais!, Onkiniemi!, Nya Olkkola: Unon.; Teisko (A. Tammelander): H. Tranberg comm.; st r Luhanka Markkula, Tammijoki complur. loc, Korpilahti Putkilahti!, Peuha, Mutanen et Veijo (K. Dahlström): Wainio Tav. or.; Korpilahti Veijonjärvi: Prim. p. 58, vide etiam supra. — Sa. Valkiala r Kuusanlammi: Hult fört.; [Ruokolaks] rr Rasila in rivulo: Hult!; Mikkeli Pankalampi: Hasselbl.; Kerimäki: Appelberg! — K1. in freto insularum Valamoënsium (Sterenius!): Fl. Kar. p. 193, vide etiam sub Ik.; Valamo in rivo: Sæl. ann.; [Hiitola] in lacu Veijalanjärvi: Lindén; Kronoborg: A. E. Olsoni in herb. lyc. n.; Parikkala r hic illic in Hiitolanjoki: Hann.; Ruskiala: Nikl.! -Kol. r Nikola, Sermaks!: Elfv.; in toto flumine Svir inter Nikola et Vosnessenje, in fluvio Ivina et capitibus eiusdem velut Jaschesero, Kuschlega etc., denique in sinu lacus Onega haud procul a Derevjannoje: Caj.

Oa. vide sub Om.; Laur. non vidit. — Tb. Jyväskylä Norola, Tourujoki: Wainio Tav. or., vide sub Ta.; st r Jyväskylä (Kappinen), Karstula Korpisenjoki, Viitasaari! in amne ad Piojärvi et Kinnula: Broth — Sb. Leppävirta r Jokilahti, in fluvio prope Sorsakoski, ad Savipudas, Möhkökoski et Varkaus! Ämmänkoski: Enw.; Jorois: G. Grotenfelt in herb. lyc. n.; Pieksämäki Haapajärvi et ad pagum prope templum: Wainio ann.; r: Mela; Kuopio Riitisenlaks (A. W. Fabritius), Pieksämäki (Wahlberg): Mela herb.; Kivilampi prope Kuopio: N. af Ursin!; Kuopio Hirvilaks et in amne Levälampi: Buddén; Maaninka Rauhalahti: alumn. Kellgren!; Iisalmi ad pontonem Virta: Lundstr.; Iisalmi r. Soinioki (Aminoff): M. & J. Sahlb. — Kb. Kide (Arppe): Chyd., spec. ab U. W. Telén!; r Tohmajärvi: Backm.; Liperi r Niva! et Pukinlaks: Eur. & H.; ad Joensuu: Hällstr.; par. Juuka in amne Vuokkojoki: Sæl. herb.; [inter lacus Pielisjärvi et Höytiäinen st r nonnullis locis in Lahnajoki in parte maxime septentr.-orientali et in pag. Larinsaari in Lakonpuro parce: Axels. Putk. - Kon. st r = p Tiudie, Suunu, Unitsa, Perttiniemi (!), Gorka (Simming), Saoserie (Günther), in Saoneshje ad Velikajaguba st fq, Schungu; ad Suopohja f. glabra foliis subglabris, denticulato-serrulatis (Simming! et Kullhem): Norrl. On., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Suopohja . . .: Günth. p. 31; Lishmajärvi infra Käpselkä: Kihlm.; Suoju et nonnullis locis ad Sennoguba: Caj.

Om. »ex australi mediaque Ostrobottnia vidi R. linguam, quam ipse pluribus in fl. Gamla Karleby elf legi locis»: Hellstr. Distr. p. 21, efr l. c. p. 12, W. Nyl. Distr. et Malmgr.; p Gamla Karleby, Alaveteli, Teerijärvi: Hellstr., spec. ex Alaveteli prope Gamla Karleby!; fluvium Kronoby: Z. Schalin!, iam in Wirz. ann. e Kronoby enum.; p Haapajärvi!: Tenn; Haapavesi Piipsanoja: Kihlman!; Piippola in rivo ad praed. sacerdotis: E. Nyl. & Chyd.!, in Herb. Mus. Fenn. II p. 53 et 133 per errorem sub Ob. allata. — Ok. r Kuhmo in ripa amnis et lacus Säynäjä: Wainio Kasv., spec. e Lentiira!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Kp. Tungujoki: Bergroth & Fontell!; ad flumen Onda: Bergroth & Lindroth!

Ob. [Uleåborg] (p) prope Pukkia: Leiv.; r Simo Martimonjärvi et ad superiorem partem amnis Martimonoja: Keckm., cfr l. c. p. 8 et vide infra.

Ob. allm. vid åbräddar: Jul. p. 286. Ehuru det är sannolikt, att arten förekommer vid Uleåborg, därifrån den äfven upptages O. Hjelt

M. S., gör dock den uppgifna frequensen, att uppgiften förefaller högst misstänkt. Måhända behöfver äfven Leiviskäs uppg. bekräftas. I Brenn. Obs. anföres endast andras uppg.

Ang. f. glabra Norrl. se under Kon. och jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Ranunculus flammula L.

In Fennia australi et inprimis austro-occidentali frequenter provenit; in parte orientali iam supra 61º rarescere videtur, in parte occidentali compluribus locis supra 62º et ad oram Sinus bottnici saltem usque ad 64º satis frequenter inveniri indicatur. Ad septentrionem versus usque ad 65º 55' procedere indicatus est. Cum var. reptanti et inprimis cum f. radicanti quod saepe coniunctus est, distributio non omnino certa sit.

Till.; Kalm; locis udis vulgaris: Prytz; [Eur. omn.] exc. etiam Lapp. plur. et Fenn. bor. multa: Nym. Suppl. p. 9, vide etiam DC. Prodr. I p. 32.

A1. (*p*): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; fq: Arrh. & K. et Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br., Sand., Renv., A. Nyl., Sel., Wecks. et Caj. Kasvist.; fqq: Flinck. — Nyl. fq: omnes auct.; f. erecta Hartm. Hogland: Sælan & Strömborg!, cfr Brenn. — Ka. Fredrikshamn (Qvist): Fl. Kar. p. 188; (st r): Blom; r Kaukola prope templum, Jääski Järvenkylä! in fossis: Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [inprimis in reg. litorali: Meinsh. p. 12].

Sat. fq: Malmgr.; (st) fq: Hjelt. — Ta. fqq: Leop.; fq: Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; st r: Wainio Tav. or. — Sa. Valkiala (st fq): Hult Fört., num genuina?; Villmanstrand ad praedium sacerdotis: Sæl. herb. — K1. r Kaukola Rami: Lindén; Parikkala (p —) st r Joukio! complur. loc., Siikalahti: Hann.; Valamo cum var. reptanti: Sæl. ann. — Kol. cum var. reptanti (fq): Elfv.; saepe in locis humidis Petrosavodsk, Vosnessenje etc.: Günth. p. 31 [ambo f. radicantem etiam complectuntur].

Oa. fq: Malmgr. et Laur. Växtf., vide infra. — Tb. Pihlajavesi nonnullis loc.: Norrl. n. v. Tav. — Sb. r: Mela, vide etiam Knabe p. 22. — Kon. r ad pag. Selki in prato udo, in

Reg. Saoneshje ad Svätoinos (Simming), Kishi (Günther), Rasnavolok (Simming!): Norrl. On., saltem ad partem ad var. *radicantem* spectat; Kusaranda: Kihlm.

Om. st fq: Hellstr.! et Tenn.

Ob. Liminka: Hellström!, cfr Brenn. Obs.; [Uleåborg] (»fq»): Jul. p. 286, cfr Jul. i V. Ak. H. p. 175; [Uleåborg] st r: Leiv.; Hailuoto [»Karlö»], Kemi prope pontonem: Zidb., vide infra; [inter flumina Kalix et Torneå (»st fq»): O. R. Fries p. 159]; ad fluvium Raumo [brachium fluminis Torneå] prope viam publicam: Hjelt; Raumo Kuussaari: Hougb. not.

»In paludosis pascuorum, pratorum et silvarum usque in Muonioniska»: Wirz. pl. off.; antagligen innefattar uppgiften äfven varieteterna, som gå högre upp mot norden. Största delen af Finl. och Lapp.: Fries; grundar sig troligtvis på äldre, osäkra uppgifter. Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 13; rättas af honom själf. — Kl. (fq): Backm.; ej funnen af mig, antagligt är att arten, som senare blifvit tagen i denna provins, ej är allmän; ungefär detsamma gäller äfven Sa. Det bör dock märkas, att mig veterligen något exemplar från sistnämnda provins ej förefinnes af hufvudarten i H. M. F., ehuru denna upptages från Sa.: Herb. Mus. Fenn, II p. 53. - Oa. Då jag uttalat den förmodan, att hufvudformen i hufvudsak skulle förekomma i närheten af kusten, meddelade mig Laurén, att han antecknat densamma bl. a. i Vörå och Lapua fq, Ylihärmä och Alavus st fq, Seinäjoki, Nurmo och Kuortane p: Laur. i bref. På en resa antecknade jag hufvudformen på gränsen emellan Jalasjärvi och Kurikka! - Kb. Kide fq: Brand.; uppg. behöfver bekräftas, frequensen är säkert oriktig; Branders exemplar hör till f. radicans. — Ob. Oaktadt Julins och O. R. Fries' uppgifter öfverensstämma, är arten säkert sällsynt i denna provins. Detta bestyrkes af följ. uppg.: »Hufvudformen, som torde vara ganska sällsynt, har anträffats t. ex.» å ofvan uppr. ställen: Zidb. Brenn. Obs. för denna uppg. till f. radicans, som upptages från »Kemi nära färjstället» af Keckm., hvilken åter alldeles icke upptager hufvudformen. Härvid bör likväl märkas, att sistnämnda form särskildt upptages af Zidb., hvarför jag ansett uppgiften säker. Några osäkra uppg. anföras f. ö. i Brenn. Obs., där hufvudformen, såsom framgår af ofvanstående, endast upptages från Liminka. Tyvärr insamlade jag ej exemplar från Raumo vid Torneå, hvarföre förväxling med f. radicans ej är alldeles utesluten. - Kuus. Kuusamo kyrkoby: Sahlb. Fört.; en sannolikt oriktig uppg., såsom sådan anförd i Desideratkat. p. 18; Wainio Kasv. upptager ej arten från någon del af området. — Lapp. fenn. p: Fellm. Lapp. — Lapp. ross. fq: Fellm. Ind., jfr om hvardera Led. I p. 32-33 och Fl. Samoj. p. 9 äfvensom om den senare uppg. Beket. p. 541. Att hvardera uppg, afser var. reptans, ehuru denna i Lapp. fenn. särskildt upptages, är sannolikt. N. I. Fellm. p. LXI o. 2 hänför åtminstone utan tvekan uppg. från Lapp. ross, till den senare, liksom Kihlm. Ant. uppg. från Li, och hvarken i Lk. eller nordligaste delen af Österbotten såg jag någon typisk R. flammula; äfven Wahlenb. p. 154 säger om denna: »in aquosis silvarum Lapponiae meridionalis rarius». Ehuru det är möjligt, att sistnämnda uppg. åtminstone delvis afser var. radicans, förnekar den dock hufvudformens förekomst i våra lappmarker, hvilka af Wahlenberg alltid hänföras till norra Lappland. På samma grunder bör äfven L. ent. reg. silv. i skogsregionen (Fristedt): Læst., jfr Backm. & H. p. 142, utgå. I Norm. ann. p. 6 rättas uppg. Ostfinmarken: Blytt p. 931, jfr Hartm. p. 161.

Då f. radicans eller intermedius $[=\beta$ gracilis G. Mey.: Lindb. Enum.] särskiljes endast af ett fåtal förf., är det sannolikt, att några af de ofvan anförda uppgifterna delvis afse sistnämnda form, jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. Angående f. erecta Hartm. se ofvan under Nyl.

Såsom fossil är arten anträffad inom ekzonen i [${f A}$ b. Lojo Vejans] Stormossen: G. And. p. 117.

Ranunculus flammula f. radicans Nolte.

Haec forma quamquam certo praetervisa est, tamen rarior quam et forma typica et var. reptans esse videtur, sed ad septentrionem versus usque ad 68° 40' inveniri indicatur; specimina usque ad 65° 50' sunt lecta.

A1. r Bergstr. 1); [Föglö] Degerby: Bergstr. Beskr.; ins. Gersö prope Mariehamn: Sæl. herb. — Ab. Vihti Haapakylä in litore arenoso lac. Hiidenvesi: Sæl. herb.; cum f. typica: Caj. Kasvist. 1). — Ny1. Esbo Skälörn: Kihlman!; Mäntsälä ad amnem Haarajoki et Askola ad amnem Illby å: Sæl. herb. — Ka. nondum adnotata. — Ik. Sakkola: Nikl.! et Malmberg!; Rajajoki: Malmberg!; Rautu: J. V. Johnsson!; [vide etiam Meinsh. p. 13].

Sat. Ulfsby: K. H. Appelqvist!; cum f. typica: Hjelt, spec. ex Järventaka ad Riipilä! — Ta. Tavastehus: Unonius in herb. lyc. n.; Janakkala: Hollmén!; Sysmä Nya Olkkola: Unonius!; Jämsä: Sæl. herb.; complur. loc.: Wainio Tav. or., spec. e Luhanka Hietala! — Sa. Villmanstrand ad praedium sacerdotis in fossa siccata: Sæl. herb.; Ruokolaks Utula: Hult! nomine varreptans; Mikkeli Pankalampi: Hasselblatt! — K1. credo me

¹⁾ Nomine var. intermedius [Hartm.].

hanc formam ad litora vidisse: Hjelt. — Kol. Solominskaja pustinja: Simming!; Nikola: Elfving!, spec. nomine typi, sed huic formae proximum; Vakrutschej: Cajander & Lindroth!; Petrosavodsk: Ivanitzky!

Oa. p velut Gamla Vasa, Nya Vasa Sandviken: Laur.; p: Laur. Växtf. — Tb. Saarijärvi: Brotherus! nomine var. reptans. — Sb. r: Mela, spec. e Kuopio! et Nilsiä! Muuruvesi (nomine typi); Leppävirta: Enwald! nomine var. reptans; Kuopio: L. M. Runeberg!; Iisalmi: M. & J. Sahlberg!, spec. ad var. reptantem vergens. — Kb. Kide: Brander!; Liperi Niinikkosaari: Europaeus & Hällström! nomine R. reptans. — Kon. Selki: Norrlin!, vide sub typo; Suosaari: Kullhem!

Om. Brahestad Bredskär: Blom!; etiam Zidb. e Brahestad comm. — Ok. r Puolanka Jylhä ad Vihajärvi: Brenn. Obs.!; Kuhmo ad pagum prope templum: Wainio Kasv. — Kp. nondum adnotata.

- Ob. r Alatornio, Kemi, Simo, Ii, Uleåborg, Utajärvi Myllyranta et Nuottila, Liminka: Brenn. Obs., quem l. inspicias; Liminka: Hellström!; Uleåborg (!): W. Nylander!; Utajärvi Myllyranta et Nuottila: Brenn. herb.; rr Kemi prope pontonem, Viheriälä: Keckm., cfr l. c. p. 14; Kemi rr, Alatornio Kaakamo: Rantaniemi!; Alatornio: Hougherg! Kuus. infra Iivaara: Wainio Kasv.!
- Li. ad Kyrö in Inari in regione coniferarum mixtarum: Wainio Not.

Se f. ö. under hufvudformen och var. reptans. Det torde knappt behöfva framhållas, att vissa exemplar stå emellan båda formerna, jfr Herb. Mus Fenn II p. 133; andra åter närma sig var. reptans.

Ranunculus flammula var. reptans (L.).

In Fennia, excepta forsan parte maxime australi, ubi frequentia minuitur, et in Lapponia usque ad summum septentrionem frequenter aut satis frequenter, interdum etiam frequentissime provenit.

Kalm; ad ripas lacuum et fluviorum (minus fq): Prytz; maxima pars Fenniae et Lapp.: Fries; Scand.: Nym. Consp. p. 13; Lapp.: Roth p. 6; Fenn.: Nym. Suppl. p. 9, vide etiam Led. I p. 32—33.

A1. st fq: Bergstr. et Arrh. & K. — Ab. p: Zett. & Br. et Sel.; (*rr*) enum. et descriptio: Renv. p. 77; st fq: Hollm.; fq: Printz, cfr W. Nyl. p. 204 et Flinck; fq: Wecks.; hic illic in ripis arenosis lacus Kivijärvi et sinus Saari: Caj. Kasvist. — Nyl. fq: His.; fq in ripis arenosis et in aqua usque ad metrum profunda sat cop.: Stenr.; (st r): W. Nyl.; in vicinitate urbis [Helsingfors] (vix) obvenit, sed semper R. flammula: W. Nyl. p. 204; Esbo in maritimis fq: Kihlm. ann.; Thusby st fq: Åstr. & H.; fq: Sæl. Ö. Nyl.; Brenn. non comm., vide etiam infra. — Ka. fq — fqq: Blom; fq inprimis in ripis lacuum argillosis et in longum vadosis: Lindén, vide etiam Fl. Kar. p. 193. — Ik. (*r*) Sakkola ad Suvanto: Malmb.; [in locis saepe inundatis, praecipue arenosis et maritimis insularum Nevae fluvii et Sinus fennici incipientis, ubi R. flammula deest, fere ubique copiose: Fl. Ingr. p. 34, vide etiam Meinsh. p. 13].

Sat. (*r*): Malmgr.; plus minusve limum tegens: Häyr. und. p. 29; fq et in ripis saepe cop.: Hjelt. — Ta. fq: Leop., Knabe Fört., Asp. & Th. et Bonsd.; st fq ad ripas arenosas: Norrl. s. ö. Tav.; st fq: Wainio Tav. or. — Sa. Valkiala fq: Hult Fört.; cop.: Hult, spec. ad var. radicantem pertinet. — K1. fq: Fl. Kar., Hann. et Backm. — Kol. cum R. flammula fq: Elfv.

Oa. (*r*): Malmgr.; Vasa fq: Strömb.; (p) in taeniis usque ad Nykarleby: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 12 et 14. — Tb. (st fq): Broth., spec. ad var. radicantem pert. — Sb. fq: Enw., Mela et M. & J. Sahlb. — Kb. (fq): Eur. & H., spec. ad var. radicantem pert.; fq, saepe copiosius: Axels. Putk.; st fq: Wainio Kasv. — Kon. fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 31.

Om. fq: Hellstr. et Tenn., vide etiam sub Oa. — Ok. st fq: Wainio Kasv.; fqq: Must.; fqq, in parte maxime orientali st fq: Brenn. Obs. — Kp. st fq: Wainio Kasv.

Ob. fq ad ripas lacuum: Jul. p. 286; fqq, in parte maxime septentrionali st fq: Brenn. Obs.; ubique [in praefectura Uleåborg] fqq inveniri videtur: Zidb.; fqq: Leiv.; in ripis argillosis fqq: Keckm.; fq: C. Brand. [et O. R. Fries p. 159;] st fq: Hjelt & H. — Kuus. et Kk. st fq: Wainio Kasv.

Lapp, fenn. st fg et interdum praecipue ad flumen Torneå copiose: Hjelt & H.; (p) enum.: Blom Bidr.; ad ripas flum. Muonio (haud infrequens): Zetterstedt II p. 179; per partem silvaticam et subsilvaticam omnium Lapp. suecicarum sat vulgaris: Wahlenb. p. 159; fq: Fellm. Lapp.; haud r in Kuolajärvi, in Kemijärvi et Sodankylä fq - st fq, in Inari st fq - fq, etiam ad Salmijärvi et Köngäs prope Mare glaciale mihi obvius: Wainio Not.; st fa in ripis reg. silvaticae: Hult Lappm., cfr l. c. p. 94; in ripis per reg. subsilv. et subalpinam totius territorii fq, e reg. alpina haud adnotatus: Kihlm. Ant.; in limosis argillosis subudis regionis subalpinae ad Nyborg et Karlbunden, ad Näytämö (Kihlman): Arrh. ant.: e multis locis enum.: Norm. p. 244 et Norm. Fl. Spec. I p. 50, cfr Th. Fries Resa p. 59, Blytt p. 931 etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. fq: Læst.; p in ripis, paludosis et in fundo lacuum in reg. subalp., r in reg. alp. in fundo lacus parvi ad septentrionalem declivem montis Saivaarri, numerus petalorum maximam partem non integer: Lindén Bidr.]

Lapp. ross. ad ripas lacuum fluviorumque haud infrequens: N. I. Fellm., cfr Beket. p. 541, spec. lect. ad flum. Kola!; ad Nuotjavr haud infrequens: Enw. ann. & Hollm.!; reg. silv. st fq — fq secundum ripas fluvii Nuotjok et lacus Nuotjavr: Lindén Ant.; spec. insuper adsunt ex omnibus huius territorii partibus; etiam in parte interiore adn. ad Keinjavr: Broth. Reseb., vide ceterum sub R. flammula p. 190—191.

Mela Kasv. p. 8 för *radicans* såsom varietet under *reptans*, hvilken betraktas såsom underart; den typiska *R. reptans* kallas var. *tenuissimus* Schur. I Nym. Suppl. p. 9 hänvisas till en utförlig framställning om denna växts arträtt m. m. af Ch. Bailey i »conv. soc. liter. phil. nov. 1886, proceed. XXVI p. 47—51».

Se f. ö. under R. flammula och f. radicans.

I afseende å var. reptans förekomstsätt åtminstone i Sat. må ännu följande tilläggas: Ehuru växten nog förekommer äfven å ganska djupt vatten (se härom t. ex. Stenr. under Nyl.), så har jag dock icke eller åtminstone sällan sett dessa submersa exemplar utveckla blommor. Då vattenståndet är högre än vanligt, såsom t. ex. år 1902, äro därföre blommor relativt taget sällsynta. Måhända kan den låga freqvens, som tilldelas varieteten af några förf., härigenom förklaras. Sælan tror dock, att formen i Nyl. (och Ab.) tilldelats en alltför hög freqvens; st fq eller p torde vara tillräckligt. Den är däremot mycket vanlig på Vuoksens och Saimens

stränder: Sæl. ann. Sælan säger f. ö., att, då han sett formen under vatten, den alltid varit steril. Se äfven angående formens förekomst Häyr. und. p. 29.

Ranunculus lapponicus L.

In Lapponia inprimis occidentali plerumque passim incenitur, sed iam in inferiore parte regionis subalpinae aut rarescit aut desinit; in Fennia septentrionali usque ad 63° 30' ad meridiem versus satis raro aut raro progreditur.

In Lapponiae uliginosis st r: Prytz; Fennia bor. et maxima pars Lapp.: Fries; Fenn. bor.: Nym. Consp. p. 13; Fenn. etiam centr. (Sb. Kb.): Nym. Suppl. p. 9, vide etiam DC. Prodr. I p. 35 et Led. I p. 36.

Sb. Iisalmi Ryhälänmäki m. Maio 1849: Backm.; Iisalmi (st fq) in abiegnis paludosis velut ad Soinjoki, ad pagum prope templum!, Poskimäki, Iimäki, Peltosalmi etc.: M. & J. Sahlb., efr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Kb. Nurmes Haapajärvi: Sahlberg!; Lieksa in »Ekyptin salomaa» nonnullis loc.: Wainio Kasv., efr Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Ok. st r in toto territorio, Kianta Tauriainen et Saukko!: Wainio Kasv. — Kp. Kepajoki in terra nuda argillacea!, Kentijoki! et Suopaisvaara!: Bergroth & Fontell; [Suma: Beket. p. 541].

Ob. in parte maxime septentrionali par. Ylitornio p, ceterum in parte septentrionali [»Nor.»] (r), in maxima parte [»Obor.»] rr, Rovaniemi prope templum [spec. leg. Nyberg!], Kemi, Pudasjärvi Timonen [spec. leg. Nyberg!], Oulu: Brenn. Obs.; par. Oulu Määttä et Laukkala (spec. in herb. alumnorum Hj. Borg et I. Hortling): Zidb., cfr Brenn. Obs., ubi scribitur Loukkola; [Uleåborg] p in ripa paludosa fluminis Oulujoki [»5. R. Suo. O»] ad Vehkakangas: Leiv.; rr Kemi prope Hirmu parce: Keckm., cfr l. c. p. 16; Kemi r Mätäsoja! et ad Saurajoki: Rantaniemi, spec. etiam ab Akkunus!; [inter Torneå et Kalix] st fq florens mense Junio: O. R. Fries p. 159;] Karunki Korpikylä: Hougb. not.; Ylitornio ad fontem prope serratrinam Ylinenjoki: Jul. Fört. p. 102; ad Turtola (!) primum obvius: Prytz Ant. p. 158; p (— st fq), in Rovaniemi haud [nobis] obvius: Hjelt & H. — Kuus. r Säinäjän-

joki: Sahlb. Fört., forsan idem locus ac prope templum (M. & J. Sahlberg!): Wainio Kasv., vide sub Ok. — Kk. Oulanka ad Sohjenansuu et infra Päänuorunen! [sub Kuus.]: Wainio Kasv., vide sub Ok.; Keret: N. I. Fellm.!, cfr Beket. p. 541; Soukelo et ad ripam lacus Susijärvi: Mela Pl. et herb.

Lapp. fenn. p = st fq nonnunquam satis cop.: Hielt & H.; r in lucis umbrosis ad rivulos Lintuoja et Kommattioja in pinetisque uliginosis ad Kommattilampi parcissime: Blom Bidr., cfr Wainio Not.; per partem subsilvaticam Lapp. suec. septentrionalium ex. gr. ad Enontekiäinen et Idivuoma Lapp. Torn. rarius: Wahlenb. p. 156, cfr l. c. XVIII, XXXIII et LXIV; ad flumen Lutto nec non Ounasjoki ad Ollostunturi (rr): Fellm. Lapp.; Muonio Malmberg!; Muonio Laitaoja: Zidb.; Pallastunturit in reg. silv.: Hjelt; Kuolajärvi ad Saukkotunturi, Saija, Kemijärvi in abiegno turfoso ad Perno, ad Suorsa, Sodankylä in abiegno turfoso ad Pyhätunturi, ad pag. Sodankylä, in abiegno turfoso ad Rovanen, Inari in latere paludis turfosi ad Koppelo, ad rivulos locis turfosis prope Veskoniemi, ad scaturigines et in paludibus turfosis nonnullis locis prope Paatsjoki, etiam ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 6 et 30 et Hult Lappm.; inter Kalliainen et Loukuttamavaara ad Vuorijärvi [ad occidentem versus ab Aapajärvi!]: Stjernv., cfr Medd. XIX p. 18, ubi inter Kairala et templum par. Kuolajärvi lectum esse dicitur; Salla prope Peteri: Borg & Rantaniemi!; Kuolajärvi in palude ad Sallojärvi (Enwald): Sæl. herb.; Inari prope templum (Lönnbohm): Hult herb.; Utsjoki: S. Castrén p. 353; parcissime locis uliginosis in pineto insulae Mahlattisaari in lacu Inari et prope Lastekoski flum. Vaskojoki: Kihlm. Ant.; ad fluvium Lutto: Popp. p. 4; Paatsjoki Tsitsanjarga: Granit & Poppius!; iuxta Paatsjoki [»Pasvigelv»] ad Klostervand, quum ad paludem vastam ex adverso insulae Menikasø p tum prope praedium Svanvik: Norm. p. 244, cfr Blytt p. 931-932; usque ad lat. 69° 39': Norm. ann. p. 6 et Norm. Fl. Overs. I p. 10-11; in Finmarkia interiore [Anarjokka prope Gossejokka [= Koschjoka: Kihlm. Ant.] ad Galgoguoika], in Varangria australi Munkelven prope ostium, ad viam inter Langfjordvandet et Svanvik complur. loc. in turfosis silvae, Björnsund inter abietes [»granholtet»] et Salmijärvi [»Tsjolmejavre»], ad septentrionem versus a Svanvik cop. cum *Listera cordata* et *Petasite* semper in fundo turfoso sphagnoso in pineto, ad fluvium inter Salmijärvi [»Tsjolmejavre»] et Bossejavre supra Store Menikaso, Store Menikaso in parte rossica: Norm. Fl. Spec. p. 50—51. — [L. ent. reg. subalp. r, reg. silv. p: Læst.; r in reg. subalp. sat parce in paludoso ad Hirvasvuopio: Lindén Bidr., cfr Bot. Centralbl. LXI p. 221, vide etiam Hartm. p. 161 etc.]

Lapp. ross. ad Petshenga [»Peisen»] et peninsulam Karelsgammen: Fellm. Ind.; ins. Kildin: F. Nylander!, cfr N. I. Fellm. et Beket. p. 541; Kantalaks!, Sashejka et Kuusreka: Mela Pl. et herb.; Kanosero: Edgr. & Lev.; fq ad Hirvasjaur et Nuotjavr!, nonnulla spec. ad fluv. Kola 18 km [stad. ross.] ad meridiem versus ab oppido et unicum spec. ad Sashejka: Enw. ann.; st fq — fq in reg. silv., copiosius, hic illic copiose in silvis et paludosis humilibus ad ripas fluvii Nuotjok propius ad ostium!, velut ad habitaculum recens et australem partem lacus Nuotjavr, in reg. silvatica longius a ripis velut ad Siulujok et Siululampi pareius occurrit: Lindén Ant.; ad partem infimam fluv. Niemlomjok: Palmén!; Umbjavr in abieto paludoso ad rivulum Kietkuaj!, Voroninsk in saliceto sphagnetoso!: Kihlman; Sashejka ad Kola: Brotherus!

Utom Finlands botaniska gränser är arten anträffad bl. a. »in abiegno paludoso ad rivulum Nischnij-Ig»: Cajander & Lindroth! och »Puramoch, etwa 2,5 Meilen von Korjetsckoje beim Fl. Onega»: Lindr. Verz. p. 14. Arten uppräknas af Kudrawtsow p. 260 bland arter, som äro allmänna både i trakten af Petersburg och på Kola-halfön; detta är i högsta grad vilseledande.

Från Lk. Pallastunturit Rihmakuru: Mela herb, finnes en högst egendomlig form, stående emellan R. lapponicus och R. acer. Då det enda exemplar, som påträffades, är utblommadt, kan formen ej bestämmas, men jag har likväl härmed velat fästa uppmärksamheten vid densamma.

Ranunculus hyperboreus Rottb.

In Lapponia raro — satis raro invenitur; ad meridiem versus usque ad 64° 50' progreditur.

In Lapponiae inferioris humidis st fq: Prytz; per partem

silvaticam et subsilvaticam Lapp. tornensis et kemensis ab Ylitornio [»Öfvertorneå»] et Jukkasjärvi usque in Finmarkiam proximam et Varangriam australem [»districtum Fælles dictum»] Norvegiae ultimae p cop.: Wahlenb. Fl. Suec. p. 361; maxima pars Lapp.: Fries; Fenn. bor. (cum Lapp.): Nym. Suppl. p. 9, vide etiam Led. I p. 35.

Ok. Kianta prope praedium sacellani: Lackstr.!, cfr Medd. I p. 98, Wainio Kasv., Herb. Mus. Fenn. II p. 133 etc.; r Kianta Mannila: Must., cfr (Must. p. 40 et) Brenn. Obs. — Kp. ad ostium fluminis Shuja [»Tshuja»]: Selin!, cfr N. I. Fellm., qui tamen latit. parum recte indicat, et Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Sosnovets extra Kemi: Bergroth & Lindroth!

Ob. Kemi ad Pörhölä in fossis, prope Konttikivalo in scaturiginibus: Keckm., cfr l. c. p. 10; Tervola ad serratrinam Saari: Rantaniemi; Tornio (N. Liakka): Mela herb.; Alatornio (!) Ala Vajakka: F. Silén!; Alatornio prope Torpa ad Liakka et Kantojärvi: Hough. not.; Ylitornio: Liljebl. p. 229, cfr And. Lapp. p. 13 et Backm. & H. p. 143; rr Ylitornio prope deversorium Vanhainen: Hjelt & H.!, vide etiam Brenn. Obs. et infra. — Kuus. Porosuo ad Haapasaari: Hirn Fört.!, cfr Medd. XX p. 9; Salla Tuutijärvi: Borg Sel.!, (cfr Medd. XXVII p. 91). — Kk. Knjäsha: Fellm. Ind., vide sub Lapp. ross.

Lapp. fenn. rr Kolari Sieppijärvi: Hjelt & H.!; [Sodankylä] r in lucis ad rivulum Lintuoja et prope pagum Sattanen locisque limosis, udis ad Anneberg parcius provenit: Blom Bidr., cfr Wainio Not.; per partem silvaticam et subsilvaticam Lapp. torn. p cop., kemensis rarius ex. gr. ad Hietasuvanto: Wahlenb. p. 158; ad Hietasuvanto in par. Sodankylä rarius, ad pag. Kyrö in Inari cop.: Fellm. Lapp., cfr Kihlm. Ant.; Sodankylä (!) in scaturiginibus ad Lokka, Mutenia in iugo Suoloselkä, Inari ad Törmänen nonnullis locis, in litore limoso lacus ad Kyrö, in litore rivuli et locis humidis limosis ad Koppelo plur. loc., ad Veskoniemi et in scaturiginibus ad Paatsjoki, etiam ad Salmijärvi fluminis Paatsjoki: Wainio Not.; in paludoso inter Kalliainen et Loukuttamavaara [ad occidentem versus ab Aapajärvi!]: Stjernv.; in fossis [»vattengropar»] ad Lokka: Hult Lappm.; nobis non obvius fuit nisi iuxta sinum varangricum: Kihlm. Ant.;

Petshenga [»Peisen»] (st fq): E. Nylander & M. Gadd!; Paatsjoki ad praedium Laiti (Lönnbohm): Hult herb.; ad flumen Tenojoki ad meridiem versus a pago Outakoski: Granit & Poppius!; in fossis irrigatis reg. subalpinae ad Karlbunden! st fq, suo loco cop., etiam quamvis parcius ad Nyborg et denique ad Bugönæs: Arrh. ant.; in Varangria merid. iuxta partem inferiorem fluminis Näytämö [»Neidenelv»] suo loco cop.: Norm. p. 244—245; Varangria merid. usque ad 69° 57′—58′: Norm. ann. p. 7, cfr etiam Blytt p. 933 et vide sub Lapp. ross.; enum. e 6 locis: Norm. Fl. Spec. p. 51—52, quem l. inspicias. — [L. ent. reg. subalp. et silv. r Gunnarinkorva in par. Enontekiäinen (L. L. Læstadius). . .: Læst.; complur. loc. velut Kedkesuando, Naimakka, Kilpisjärvi . . .: Backm. & H. p. 143; Lammaskoski: L. L. Læstadius!; Naimakka: Malmberg!, vide etiam Hartm. p. 161 etc.; Lindén Bidr. non enum.]

Lapp. ross. »a me supra pagum Knjäsha [»Knäsäkuba»] in Lapp. ross. et pagum Kyrö Lapp. fenn. nunquam lectus»: Fellm. Ind.; locis humidiusculis apricis per totam Lapp. or. p: N. I. Fellm., spec. e Kolskaja guba!, cfr l. c. p. XLVI et Beket. p. 541; Kantalaks: Sahlberg!; Hibinä ad ripam fluvii, Pjalitsa et Ponoj: Mela Pl.; p in reg. alpina, adnotatus e valle [»kurun»] inter altius et inferius cacumen montis Viertsoivi copiosius, in valle rivuli in declivi montis Viertsoivi occidentali hic illic [»strödd»], in Kahperioivi et montibus adiacentibus in fissuris rupium locis umbrosis parce: Lindén Ant.; Ponoj!, Triostrow! et Svjätoj-noss!: F. Nylander; Ponoj: Broth. exk. p. 75 et alii!; Ponoj! et Babja!: Brenner; Orloff: Kihlman!; ad sinum Kola: Karsten!; Jeretik, Nuotjavr! r: Enw. ann. & Hollm.; Jokonga (Brotherus): Hult herb.; Rinda cop.!, Subovi in peninsula piscatorum!, Semostrow!: Brotherus, efr Broth. Wand. p. 13.

Ob. st r Liminka: Leiv.; måhända behöfver uppg. bekräftas. — Lk. Hult Lappm. anför enl. Wainio arten äfven från Raututunturi (Kopsusvanka?)»; denna fyndort återfinnes dock hvarken i Wainios tryckta arbeten, ej heller i hans originalanteckningar.

Ranunculus hyperboreus f. samojedorum (Rupr.) N. I. Fellm.

In Lapponia maxime orientali cum superiore.

Ross. arct.: Nym. Consp. p. 13.

Lapp. ross. »in herb. Cel. F. Nylander vidi specimina nonnulla anno iam 1844 ad Jokonga (Lapp. Ross. bor. or.) lecta, ex eodemque loco etiam reportavi»: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXV; Jokonga cop. ad rivulum: Broth. Utdr. p. 131; Svjätojnoss [»promontorium sanctum»]: F. Nylander!; vide etiam Fl. Samoj. p. 18 et N. I. Fellm. p. 4, ubi ambobus locis describitur, Trautv. Incr. p. 24, Beket. p. 541 etc.

Ranunculus pygmaeus Wahlenb.

In montibus alpinis Lapponiae haud raro legitur, sed nisi parum extra regionem alpinam non descendit.

Maxima pars Lapp.: Fries; Lapp. etiam fenn. et or. . . . est planta alpina: Nym. Suppl. p. 9, vide etiam DC. Prodr. I p. 35 et Led. I p. 36.

Lapp. fenn. in totius alpini iugi lateribus . . . fq, etiam in Öhrdalen iuxta Hopseidet Finmarkiae lectus, sed de cetero nunquam extra alpes altiores: Wahlenb. p. 157 et 158, cfr l. c. p. XVIII et Wahlenb. Fl. Suec. p. 361; Pallastunturit p ad rivulos: Hjelt!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Pallastunturit (Malmberg!) et Ounastunturit: Norrl. Lappm. p. 259; ad alpem Jeskadam in Utsjoki: Fellm, Lapp., cfr Kihlm, Ant.; in reg. alpina alpis Harmitschokka! partis quam; maxime borealis territorii; Kihlm. Ant., cfr Hult alp. Pfl. p. 181; Utsjoki Yläköngäs in »tunturi»: Avena Sahlberg!; prope Mandojäyri in reg. alp.: J. Sahlberg!; [Rastekaisa: Hult alp. Pfl. p. 186, Norm. Fl. Spec. p. 55 etc.; Varangria austr. in Middagsfjället ad Pasvig orientali cum R. nivali, sed usque ad litus: Th. Fries p. 184; Varangria austr. enum. insuper e 5 locis: Norm. Fl. Spec. p. 55, quem l. inspicias, cfr Th. Fries Resa p. 62 et Blytt p. 933. — [L. ent. reg. alp. (fq): Læst.; st r = p in reg. alp. Tshaimo (E 670 m), ad imum montem Tshertti, Angeloddi (E 675 m), Toskaljaur et fq in alpinis Halti: Lindén Bidr., cfr Grape p. 105, Lindén in Bot. Centralbl. LXI p. 221, Hartm. p. 162 etc.]

Lapp. ross. haud infrequens ex. gr. ad Petshenga [*Peisen*], Karelsgammen, Normanssätel et alibi inprimis ad alpes Maris glacialis: Fellm. Ind.; in alpinis secus totam oram Maris glacialis et usque ad Pjalitsa Maris albi haud raro: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XLIII et XLVI et Beket. p. 541; haud infrequens in Tuatash ad Nuotjavr: Enw. ann.! & Hollm.; p — st r in superiore reg. alpina, Siuluoivi copiosius in vallibus rivulorum et in rupibus, quae ut gradus exsurgunt [*klippterasser*], Suolesjelkitjemmisoivi et Tuatash in declivi occidentali sat cop.: Lindén Ant., spec. e Siulutoldi!; Lujauri urt!, Orloff!: Kihlman, cfr Bot. Not. 1887 p. 268 et Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Devjatoi ad litus maris: Mela Pl.; Ponoj: Broth. Exk. p. 76, Knabe Pfl. p. 279 et Montell!; Pummanki: Broth. Wand. p. 15; Litsa: Brotherus!

Ranunculus nivalis L.

Vix nisi in altissimis Lapponiae montibus alpinis occurrit.

Maxima pars Lapp.: Fries; Lapp. etiam fenn.: Nym. Suppl.

p. 8, vide etiam DC. Prodr. I p. 35 et Led. I p. 36.

Lapp. fenn. in totius alpini iugi campis . . . vulgatissime, sed vix . . . extra altiores alpes provenit: Wahlenb. p. 156 et 157, cfr l. c. p. XXXV; haud procul a Kudrokuoska ad flumen Lutto: Fellm. Ind. et Lapp., cfr Wainio Not.; Pallastunturit et Ounastunturit (Malmberg!): Norrl. Lappm. p. 259; Varangria austr. in Middagsfjället ad Pasvig orientale vix 15 m [50 ped.] supra mare: Th. Fries p. 184; Varangria australis [etiam] Beljek 368 m supra mare ad locum nive obtectum [*sneflæk*] cop.: Norm. Fl. Spec. p. 58, cfr Th. Fries Resa p. 62, Blytt p. 934, Hartm. p. 162 etc.; [Rastekaisa: Hult alp. Pfl. p. 186, 187 et 188, Norm. Fl. Spec. p. 58 et alii]. - [L. ent. reg. alp. fq: Læst., cfr Grape p. 105; Kilpisjärvi: Malmberg!; p in reg. alpina, circa alpes Halti fq (S et SE circ. 910 m), locus infimus, ubi occurrit, est Talsivuopmapuoltza in declivi occidentali 516 m: Lindén Bidr., spec. ad imum montem Tshertti! lectum, cfr Medd. XVIII p. 244 et Bot. Centralbl. LXI p. 221, vide etiam Hartm. p. 162.]

Lim. in summo cacumine Tuatash ad Nuotjavr: Enw. ann. & Hollm.!, spec. deflorata; r in reg. alpina in valle ad imum montem Siuluoivi sat cop., Vuojim in valle [*kuru*] sat parce: Lindén Ant.

Lk. Förekomsten på Pallastunturit är måhända ej fullt säker, då exemplaret är från Ounastunturit, och då arten, ehuru särskildt eftersökt, ej sågs af Hult och mig på det förra stället; om den finnes på Pallastunturit, är den säkert mycket sällsynt därstädes. — Lapp. ross. Beket. p. 542 anför uppg. i Fellm. Ind. under Kola, hvilket är oriktigt. N. I. Fellm. upptager alldeles icke arten, som den tiden ej var känd från Lapp ross.

Den närbeslägtade R. sulphureus Soland. [= R. altaicus Laxm.], som förekommer såväl i Ost-Finmarken som Sibirien, och som därjämte i utblommadt tillstånd anträffats emellan Koutovanka och Lyngen: Mela herb., jfr Norm. Fl. Sp. 58 och 59, har hittills ej blifvit funnen inom Finlands naturalhistoriska område, ehuru man af Klinggräff p. 67 skulle kunna sluta till dess förekomst i Lapp. ross.

Ranunculus auricomus L.

In Fennia usque ad 64° frequenter et saepe copiose provenit; satis frequenter aut passim ad circ. 67°, sed etiam, quamvis, ut videtur, raro, usque ad summum septentrionem invenitur.

Fq in Fennia usque ad 64° inveniri consentiunt plurimi auct., cfr Kalm; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. plur.: Nym. Consp. p. 12, vide etiam DC. Prodr. I p. 33 et Led. I p. 38.

Om. fq: Hellstr.; st fq: Tenn. — Ok. st fq adhuc in par. Kianta: Wainio Kasv.; in pratis udis fq: Lönnbohm!; fq: Must.; fq, in parte maxime orientali st fq: Brenn. Obs. — Kp. (st fq): Wainio Kasv.

Ob. fq, in parte maxime septentrionali st fq: Brenn. Obs., quem l. inspicias; [Uleåborg] (fqq): Leiv.; Kemi st fq ([M.] Castrén): Jul. Fört. p. 102; fq: Keckm.; [st fq: O. R. Fries p. 159;] st fq: Hjelt & H. — **Kuus**. p—st fq: Wainio Kasv. — Kk. st fq: Wainio Kasv.; Keret: Fellm. Ind., vide etiam sub Lapp. ross. et infra.

Lk. st fq = p: Hjelt & H.; Kittilä st r: l. c. p. 97; in pratis graminosis, subhumidis, interdum etiam humidis p et parcius:

Blom Bidr.; in Kuolajärvi haud rarus, Sodankylä ad Kairala, pag. Sodankylä, Martti: Wainio Not., cfr l. c. p. 6 et Hult Lappm., vide etiam Zetterstedt II p. 179. — Li. ad Utsjoki rr: Wahlenb. p. 155, cfr Fellm. Lapp. et Kihlm. Ant.; in litore in regione pinifera ad Salmijärvi (69° 31′) fluminis Paatsjoki: Wainio Not.; ad litora maris prope Elvenæs: Norm. p. 245; Varangria austr. in fundo sinus Jarfjorden, Salmijärvi [»Tsjolmejavre»] ad Svanvik [et Nyborg (Chr. Sommerfelt)]: Norm. Fl. Spec. p. 61, cfr Norm. ann. p. 7, Blytt p. 938 et Hartm. p. 162. — [L. ent. (rr) ad Enontekiäinen: Fellm. Lapp.; reg. subalp. et silv. p: Læst.]

Lapp. ross. in parte merid. usque ad Imandra et Umba: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXXVIII et Beket. p. 542 [ad Kk. partem maximam spectat]; Kantalaks: Brotherus!; Tshun supra terminum betulae, Porjeguba: Mela Pl.; Shelesnaja: Broth. Wand. p. 5; Umba: Edgr. & Lev.; p? in reg. silv. ad ripas fluviorum Nuotjok et Rahkujok et ad septentrionalem partem lacus Nuotjavr: Lindén Ant.

»In pratis umbrosis minus fq»: Prytz. — Al. p: Bergstr., men st fq: Bergstr. Beskr; fq: Arrh. & K. och Bergr. — Ab. st fq: Renv; fq — st fq, →toisinaan sangen runsas»: Caj. Kasvist., där närmare uppg lämnas; fqq: Wecks. — Nyl. fq — fqq, →kosteilla niityillä usein erinomaisen runsas»: Stenr.; [Hogland] allmän (E. Nyl. Ber.): Brenn.; st fq: Brenn. p. 446 och Brenn. Till. p. 38. — Ka. cop.: Blom; fqq: Lindén. — Ta. st fq: Asp. & Th. och Bonsd. — Sa. cop.: Hult. — Kol. fq — fqq: Elfv. — Oa. fqq: Laur-Växtf. — Tb. st fq: Broth. — Sb. fqq: Malmb.; Iisalmi p: M. & J Sahlb' — Kb. st fq — fq »paikotellen runsaasti»: Axels. Putk.

Lapp. ross. Arten uppräknas af Kudrawtsow p. 260 bland arter, som äro allmänna på Kola halfön; detta kan dock icke anses riktigt. — Lm. Kihlmans exemplar från Voroninsk, som afsågs med uppg. från denna provins i Herb. Mus. Fenn. II p. 54, föres numera till den tidigare ej särskilda R. * sibiricus. Äfven Lv.: l. c bör utgå.

Var. alpestris Hartm Lapp. ross. »ad Sashejka [»Sascheika»], lacus Imandra et Tetrina obvius»: N. I. Fellm., jfr l. c. p. XLII—XLIII etc. — Det synes mig dock osäkert, om exemplaret från Tetrina öfverhufvudtaget tillhör R. auricomus.

Var. obesus Rupr. Kk. Knjäsha [»Knjäschajaguba»]: N. I. Fellm. Fellman bifogar ett frågetecken efter namnet; ej heller jag kan afgöra, huruvida bestämningen är riktig.

Af denna art upptager Mela Kasv. underarterna plebejus Fr. $[=auricomus\ a]$ och cassubicus L., äfvensom af den förra, utom fallax W. & Gr., varieteterna nothus Mela och vaginatus Mela. I Mela herb. finnes

den förra från **O**b. Uleåborg [»Oulu»] Linnasaari; den betecknas Mela Kasv. III såsom st fq. Var. *vaginatus* finnes däremot i Mela herb. från Helsingfors; den betecknas l. c. såsom r.

Arrhenius har i hassellundar invid ${\bf A1.}$ Mariehamn funnit former växande bland ${\it R.}$ auricomus och ${\it R.}$ * cassubicus, hvilka synas intaga en intermediär ställning till dessa. Nämnda, möjligen hybridära mellanformer kräfva ännu närmare granskning: Arrh.

Ranunculus auricomus var. fallax Wimm.

In Fennia australi rarius lectus, sed forsitan ex parte neglectus est.

A1. Jomala »Hemhagen»: R. Chydenius!, spec. ad f. typicam transit. — Ab. Lojo complur. locis adnotatus, velut ad Ivars, in vicinitate templi et Paloniemi: Ch. E. Boldt. — Nyl. [Nurmijärvi] haud infrequens in marginibus silvarum et in silvis frondosis: Stenr., spec. e Nurmijärvi Valkjärvi leg. C. J. Forsberg!; Helsingfors in horto botanico! cum typo solo pingui, Helsinge Hoplax! et Thusby Mariefors in horto: Sæl. ann.; [Mäntsälä] Frugård: K. Nordenskjöld!; Hogland Selkäpajunlahti: Brenner!

Sat. p — st r cum forma typica: Hjelt, spec. e Karkku Kauniais! — Ta. (st fq) in pratis graminosis: Leop.; complur. loc.: Norrl. s. ö. Tav.

 ${f Tb}$. Saarijärvi flerstädes: Broth.; exemplaret under namn af R. cassubicus hör snarast till hufvudformen, ehuru bildande öfvergång till varieteten. Dylika former finnas äfven från ${f Nyl}$. Artsjö: Sælan! — ${f Sat}$. Karkku Järventaka: Hjelt! — ${f Kl}$. Kronoborg: J. J. Chydenius! — ${f Lp}$. Uppgifves såsom inlemnad från Ponoj af Montell: Medd. XXVI p. 192; exemplaret närmar sig mest R. * sibiricus och skiljer sig enligt Kihlman i hvarje händelse från den i södra Finland förekommande R. auricomus var. fallax, hvilken f. ö., såsom Arrh. anmärker, ännu är tämligen outredd till sin natur. Var. fallax finnes däremot äfven från Karelia transonegensis Gaguskij pogost: Cajander & Lindroth!

Se f. ö. under R. auricomus och R. cassubicus.

Ranunculus auricomus * sibiricus (Glehn).

Anno 1901 apud nos ab Harald Lindberg distinctus, adhuc paucis tantum locis inprimis Lapponiae orientalis, sed etiam Fenniae lectus est.

In peninsula Kola adhue cum *R. auricomo* confusus: Lindberg in (Diar. 2, II, 1901) Medd. XXVII p. 65–66, cfr Bot. Not. 1901 p. 128 etc., ubi descriptio, Medd. XXVII p. 134 et Lindb. Pfl. p. 13.

K1. Ruskiala: A. Backman! in Medd. XXVIII p. 38 A (spec. determ. Lindberg).

Ob. cop. ad templum vetustum par. Kemi 1902: Lindberg in litt., cfr (Diar. 7, II, 1903) Medd. XXIX p. 38 et 95.

Lim. Umba in declivi fertili: Kihlman! — Lp. Orloff ad rivulum inter salices nanas: Kihlman!; Ponoj in declivi septentrionali ad fluvium: Montell!, cfr Medd. XXIX p. 120. — Lm. Voroninsk in campo herbido vere inundato: Kihlman!

Angående ett möjligen hithörande exemplar se under *R. auricomus* var. *fallax*. (Ett annat ex. än det nyss omnämnda). Till detta exemplar ansluter sig enligt Kihlm. ett ofullständigt och knappt bestämbart exemplar från **Lk**. Rimpioja mellan Kuolajärvi och kyrkobyn: Stjernvall!

Ranunculus * cassubicus L.

In Fennia maxime austro-orientali et in Alandia compluribus locis inveniri indicatur, ceterum in Fennia australi usque ad 62º raro lectus est, sed usque ad 63º, ubi certe rarissimus, inveniri indicatur.

»F. plebejus et elatior. In umbrosis Fenniae australis. Specimina ad deversorium Nuckars in Nylandia [Nurmijärvi] lecta primum distinxi in herb. Cl. Appelberg, Helsingforsiae leg. Cl. Mag. Wacklin ad Gumtäkt»: Spic. 1 p. 21; Fenn. merid.: Fries; Fenn.: Nym. Consp. p. 12; Fenn. sola mer.-occ. et or. (Olonets, Oneg.): Nym. Suppl. p. 8.

A1. (*rr*): Bergstr., spec. e [Föglö] Degerby!; [Föglö] Degerö Gripö: Bergstr. p. 4; Sund prope templum: Hult ann. et herb.; Hammarland Posta, Jomala Ramsholm!, Lemland Flaka: Arrh. & K.; Mariehamn, in A1. in coryletis per totum territorium p—st fq: Arrh.; Föglö Gripö cop. in coryleto: Gadol. et E. Ericson!; Vårdö Listerbyholmen: Laur. Fört.; r Kumlinge Ingersholm cop.: Bergr.!, vide etiam Sernander, R. Den skandinaviska vegetationens spridnings biologi, Upsala 1901, p. 138. — Ab. Halikko Nikl.!; Uskela: R. v. Willebrand in herb. lyc. n.; Vihti (!) r Här-

kälä [in saltu]: Printz, cfr Flinck. — Nyl. Kyrkslätt: Nyberg!; [Nurmijärvi] (st fq) saltem in parte australi et interdum copiosissime: Stenr., quem l. inspicias, cfr Stenr. Thierl. p. 24 et vide supra; Helsingfors ad templum vetustum graecum (Tikkanen): Hult herb; hoc loco adventicius: Sæl. ann.; Södernäs: alumn. E. A. Stenberg!; Thusby Kaakola in septo prope ripam et ad Gammelby (fq): Åstr. & H. in litt.; W. Nyl. vide Spic. — Ka. Viborg (Larssen H. M. F.): Fl. Kar., spec. non iam exstat. — Ik. Valkjärvi Pähkinämäki: Lindberg!, cfr Medd. XXII p. 7; Metsäpirtti: Lindberg l. c.; [Parkala [»Pargola»] (Kühlewein): Fl. Ingr. p. 32, vide etiam Meinsh. p. 16].

Sat. r Birkkala (Simming!): Malmgr.; rr Birkkala Haavisto Sipilä: Hjelt!, Birkkala Haapaniemi: M. Werving!; Birkkala Pitkäniemi: Hougb. in litt. 1904. — Ta. prope templum par. Luopiois et ad Nukari in prato silvatico: Leop.; Kalvola Frantsila: L. v. Pfaler in Bot. Byt.; Lammi Vilkkilä: Leop. ann.; st r [Asikkala] Kurhila (!) in prato humido, Kaitas, Tiirismaa, [Hollola] Uskila: Norrl. s. ö. Tav. — Kol. pluribi in reg. silvatica: Elfv., spec. e Nikola! ad var. fallacem transit; compluribus locis in vicinitate fluvii Svir et infra Nikola et inprimis in vicinitate ostii ad Vosnessenje! etc., etiam haud procul a Latva, Soutujärvi et Shoksu, denique circa Petrosavodsk: Caj.; Petrosavodsk: (Günther!): Norrl. On., efr Günth. p. 31.

Sb. r: Mela; [Kuopio] Kehvo Kuorlampi cum subvar. pinnatifida: Mela herb. — Kon. rr Klimskij (Kullhem!): Norrl. On.

Kl. p: Enw. hav.; uppg. behöfver dock bekräftas, freqvensen är säkert oriktig. — Från Karelia transonegensis finnas exemplar från Gaguskij pogost: Cajander & Lindroth! I sammanhang härmed kan påpekas, att arten österut går vida längre mot norden, då den t. ex. uppgifves från Archangelsk: Fl. Samoj. p. 10.

Jfr f. ö. om denna växt Norrl. s. ö. Tav. p. 140.

Ranunculus acer L.

Tota Fennia et Lapponia, reg. alpina forsitan excepta, ubi formae tamen inveniri indicantur, frequentissime et saepe copiose (_ copiosissime) provenit. Fqq ¹) (aut fq) tota Fennia inveniri consentiunt omnes auctores, cfr Till., Till. Icon. 89 e Fries öfvers. non ex O. Hjelt Nat., Kalm, Prytz; in pascuis et pratis totius Fenniae ad alpes Lapp. usque: Wirz. pl. off., cfr Fries; Eur. omn. exc. . .: Nym. Consp. p. 12, vide etiam DC. Prodr. I p. 36 et Led. I p. 40—41.

Lapp. fenn. fqq saepe cop.: Hjelt & H.; fq = fqq: Blom Bidr.; per partes silvaticas, subsilvaticas et subalpinas [nec non inferalpinas et maritimas omnium Lapponiarum usque ad Hopseidet Finmarkiael fere ubique, in alpibus quoque eum delatum vidimus cum domiciliis lapponum: Wahlenb. p. 159 et 160; ubique fq: Fellm. Lapp.; fqq in Kuolajärvi, Kemijärvi, Sodankylä, fq sed minus abundanter in Inari, fq etiam ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not.; (st fq): Hult Lappm., cfr l. c. p. 39 (et 150); in pratis et clivis stercoratis fqq per reg. subsilv. et subalpinam, in reg. alpina non visus: Kihlm. Ant. p. 224 [omissus]; st fq - fq in declivibus graminosisque per regionem subalpinam totius territorii [Varangriae australis]: Arrh. ant.; enum. e multis locis: Norm. Fl. Spec. 67-68, vide etiam Blytt p. 937 etc. et sub var. — [L. ent. reg. alp., subalp. et silv. fq: Læst.; fqq = fq in reg. subalp., fq in vallibus rivulorum reg. alpinae, ubi inprimis formae humiles uni- aut pauciflorae saepe occurrunt, in alpinis Halti alte adscendit in declivibus alpium (S et SE circ. 910 m): Lindén Bidr.

Lapp. ross. ubique: Fellm. Ind.; ubique fq: N. I. Fellm., cfr Beket. p. 542; fq in reg. silv., p in reg. alp. enum., copiosius etiam in valle [»kurun»] alte sita ad Vuojim: Lindén Ant., vide etiam sub var.

Varietates sequentes indicantur:

Var. pumilus Wahlenb. Lapp. fenn. in collibus siccis Lapp.: Wahlenb. p. 160, ubi describitur; in alpibus haud in-

¹) Prytz, Bergstr., Arrh. & K., Bergr., Flinck, Wecks., Caj. Kasvist., Stenr., Lindén, [Meinsh. p. 15,] Hjelt, Leop., Norrl. s. ö. Tav., Wainio Tav. or., Hann., Elfv., Laur. Växtf., Broth., Mela, M. & J. Sahlb., Axels. Putk., Wainio Kasv, Norrl. On., Hellstr., Must., Brenn. Obs., Leiv., Keckm.; fq — fqq: Arrh. Ann.; cop.: Blom, Hult et Enw.; saepe cop.: Caj. Kasvist., Axels. Putk., vide etiam Häyr. Stud. p. 169.

frequens: Fellm. Lapp.; Pallastunturit Rihmakuru: Malmberg!; Ounastunturit: F. W. Mäklin!; enum.: Norm. Fl. Spec. p. 68. — [L. ent. reg. alp. p: Læst., vide etiam sub f. typica.]

Lapp. ross. in alpinis fqq: N. I. Fellm.!; Pummanki: Broth. Wand. p. 15.

Lindberg meddelar i bref, att flere exemplar i samlingen, som tidigare gått under detta namn, tillhöra * propinquus C. A. Mey.

Var. nothus Læst. **Ny1**. Borgå Lill Kroksnäs [spec. unicum]: Sæl. Ö. Nyl. — **Kuus**. r infra Mäntytunturi: Wainio Kasv.!, vide sub var. boreali.

Var. borealis Wainio. Li. Ad Törmänen in par. Inari: Wainio Not., ubi p. 59 describitur.

Om denna säges: »Huc R. borealis Trautv. (Bull. Soc. Nat. Mosc. 1860 I p. 72) verisimiliter pertinet. — Huic varietati subsimilis etiam est planta, quam in Kasvistonsuht. 1878 p. I »v. nothus Hartm.» nuncupavi»: Wainio Not. — [R. * borealis Trautv. upptages från Ross. arct.: Nym. Consp. p. 12, jfr äfven Nym. Suppl. p. 7 m. fl.]

Mela Kasv. p. 9 särskiljer utom nothus Læst. ännu följ. varieteter: rusticus Mela $[=\alpha]$ och friqidus Mela [=pumilus p. m. p.?]

 $R.\ sqvarrosus$ Læst, herb. Lapponia tornensis: Nym. Consp. p. 1º, där äfven beskrifning förekommer, såsom underart under $R.\ acer$, jfr Trautv. Incr. p. 878.

 $R.\ glabriusculus$ Rupr. »etiam Lapp. or. (Fellm.)»: Nym. Suppl. p. 7 äfven såsom underart under $R.\ acer;$ jag vet dock icke på hvilken grund den upptages, då den mig veterligen ej omnämnes af Fellman.

En, såsom det tyckes, anmärkningsvärd form, närmande sig till R. lanuginosus, omnämnes från Lapp. ross. Sapadnjinavolok! äfvensom under namn af f. lanuginosaeformis från Kildin (Selin!): N. I. Fellm. p. 3, där den beskrifves, jfr Nym. Suppl. p. 7. En afvikande form beskrifves äfven från L. ent. Peltsana: Læst. p. 39. Vidare omnämnes R. acer med dubbla blr: Not. XIII p. 457 och från Kl. Ruskiala Timoska (A. Molander 1895): Lönnbohm i L. Y. 1900 p. 145. Exemplar häraf finnes dessutom från Al. Kumlinge: Bergroth! och omnämnes från Al. Sund Kastelholm: Hult ann — En form »petalis pallidis» finnes från Ta. Janakkala Kerkkola: Kiblman! F. parviftora »petala 3 ½-4 mm longa» Kl. Ruskiala: Lönnbohm! Monströsa exemplar omnämnas dessutom i Medd. XXI p. 6. — Jätteexemplar uppgifvas ännu Lm. Vishnjak: Broth. Reseb.

Såsom **fossil** uppgifves *R. acer* vara funnen [**Sat.** Ikalis] Kovelahti: Herlin p. 160, jfr G. And. p. 117.

Namnet skrifves i Herb. Mus. Fenn. II liksom af flertalet finska förf. $R.\ acris;$ jag har enligt Neuman m. fl. nyare förf. användt skrifsättet $R.\ acer.$

Ranunculus acer * propinquus C. A. Mey.

His annis ab Harald Lindberg distinctus est, sed distributio nondum explorata sit; in Fennia et Lapponia orientali inveniri videtur.

K1. Ruskiala: A. Backman!, cfr Medd. XXVIII p. 37 A. et Medd. XXX p. 132. - Kol. Soutujärvi: Cajander!

Lapp. ross. multa spec. ad hunc pertinent.

Alla uppgifter angående denna underart [= var. Steveni Reg.] har jag erhållit af Lindberg, som framhåller, att den är en ostlig ras och att endast denna ras finnes i Sibirien. I sina utpräglade former är R. propinquus lätt att skilja från hufvudformen, men såsom alla geografiska raser svårskild i gränsområdena. — Omnämnes första gången från Finland i Lindb. Enum. [1901].

Ranunculus repens L.

Tota Fennia frequenter vel frequentissime et saepe copiose provenit; etiam in Lapponia excepta forsitan parte septentrionali, ubi passim inveniri indicatur, frequenter obvius, sed ad terminum Betulae vix progreditur.

Fq vel fqq 1) usque ad Lapponiam inveniri consentiunt plurimi auctores, efr Till., Kalm, Prytz; tota Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 11, vide etiam DC. Prodr. I p. 38, Led. I p. 43-44 et Borg Beitr. p. 99, 117, 118, 132, 141.

Lapp. fenn. fq — fqq et saepe cop.: Hjelt & H.; in cultis, propatulisque domorum humidis nec non in ripis fluminum per totum territorium st fq occurrit: Blom Bidr.; per partem silvaticam et subsilvaticam Lapp. suecicarum p et ad fluvios Utsjokiae rarius: Wahlenb. p. 160; usque ad Utsjoki in uliginosis haud infrequens: Fellm. Lapp.; fq in Kuolajärvi, Kemijärvi, Sodankylä, Inari, et in regione betulina ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not.; in reg. silv. fq, in pagis Lapponum di-

^{&#}x27;) Bergstr., Flinck, Weeks., Caj. Kasvist., Stenr., [Meinsh. p. 14], Hjelt, Leop., Norrl. s. ö. Tav., Hann., Broth., Mela, M. & J. Sahlb., Norrl. On. (in Reg. occ. fq), Leiv. et Keckm.; cop.: Stenr., Enw.; fq = fqq, cop.: Axels. Putk.

spersa — copiosius [»riklig»]: Hult Lappm., (cfr l. c. p. 150); Utsjoki fq: Sæl. kat.; ad flum. Anarjok, Tenojoki, Utsjoki locis humidis ad domicilia p — st fq, alibi modo prope templum inarense et in pago Kyrö: Kihlm. Ant.; p — st fq in locis irrigatis reg. subalp. per totum territorium [Varangria australis]: Arrh. ant.; enum.: Norm. Fl. Spec. p. 72. — [L. ent. reg. subalp. et silv. p: Læst.; p in inferiore parte reg. subalp. in vallibus rivulorum, pratis paludosis et salicetis, supra Suukoski non visus: Lindén Bidr., efr Bot. Centralbl. LXI p. 221.]

Lapp. ross. ad flumen Tuloma p cop. et lacum Nuotjavr: Fellm. Ind.; p usque in summum septentrionem: N. I. Fellm., efr l. c. p. XLVII; enum.: Beket. p. 542; Ponoj: Mela herb.; Pjalitsa: Mela ann.; [circa Nuotjok et Nuotjavr] fq — fqq in reg. silv. copiosius in ripis omnium amnium et lacuum: Lindén Ant.; Orloff!, Voroninsk!: Kihlman.

O. Hjelt Nat. för, om ock med tvekan, Till. Icon. 89 till denna art, hvaremot Fries Öfvers. anser nämnda figur afse R. acer. — \mathbf{Sat} . st fq: Malmgr. — \mathbf{Ta} . st fq: Asp. & Th. — \mathbf{Oa} . st fq: Malmgr. Dessa afvikande uppg. vederläggas af andra uppg. från samma trakter.

F. hirsuta Hartm. »per territorium totum distributa»: Herb. Mus. Fenn. II p. 133; st r: Mela Kasv. III. Den omnämnes af Norrl. On., Wainio Kasv., Brenn. Obs, Hjelt & H. — Li. »etiam ad Kultala»: Kihlm. Ant., jfr Wainio Not. — Lapp. ross. »in parte bor. occ. ex. gr. ad Kildin, Kitofka alibique p. Occurrit etiam caule erecto absque turionibus ullis»: N. I. Fellm. Formen finnes i H. M. F. från en stor mängd prov. (A1., Nyl., Ta., Sa., Kp., Kuus., Lk.).

I Mela Kasv. användes för hufvudformen benämningen *glabratus* DC. Var. *litoralis* Zetterstedt beskrifves från Kaaresu'anto: Zetterstedt II p. 178.

F. gracilis Norm. beskrifves från >Karasjok Finmarkiae intimae prope Beskin-jarga ad ripas limosas fluminis Karasjokka>: Norm. Sp. p. 8, se äfven Norm. Fl. Spec. p. 72.

Medd fyllda blommor förekommer *R. repens* tämligen ofta, se bl. a. Medd. XXIII p. 48 och Clarke X p. 93 not. Några exemplar finnas äfven i H. M. F. Såsom sådan odlas den äfven i trädgårdar: Sæl. ann.

Fascierade exemplar torde ej vara synnerligen sällsynta; dylika omtalas t. ex. Medd. XXI p. 91.

Såsom **fossil** är arten allmänt utbredd. Uppr: G. And. p. 117, där det dock anmärkes, att den icke alltid torde kunna säkert särskiljas från *R. polyanthemos.* Flere uppg. af senare datum föreligga äfven.

Ranunculus polyanthemos L.

In Fennia australi et media plerumque satis frequenter occurrit; ad septentrionem versus in parte orientali usque ad 66° 50′ procedit, in parte maxime occidentali supra 63° 30′ vix nisi adventicius adnotatus est.

Kalm; in pratis nemorosis fertilioribus Finl. austr. p: Prytz; in pratorum collibus Alandiae, Nylandiae, circa Aboam, Satacundae, Tavastiae, Kareliae meridionalis: Wirz. pl. off.; Fenn. merid.: Fries; usque in par. Sotkamo Ostrobottniae borealis mihi obvenit»: W. Nyl. Distr.; Scand. (exc. Lapp.): Nym. Consp. p. 11; Fenn. exc. Lappon. bor. multa: Nym. Suppl. p. 7, vide etiam Led. I p. 41.

A1. st fq: Bergstr. et Arrh. & K.; st fq—fq: Bergr.—Ab. fq: Zett. & Br.; (in par. Töfsala non adnotatus): Bergr.; p—st fq: Arrh. Ann.; fq: Sand.; p: A. Nyl. et Sel.; st fq: Renv.; fq: Flinck, quem l. inspicias, et Wecks.; [Mynämäki et Mietois] in parte australi fq et interdum cop., in parte septentrionali minore frequentia, enum.: Caj. Kasvist., efr l. e. p. 141. — Nyl. [Nurmijärvi] fq, in (pratis) siccis et campis deustis cop.: Stenr.; p: His. et W. Nyl.; Thusby st fq: Åstr. & H.; p enum.: Sæl. Ö. Nyl.; Brenn. non comm. — Ka. p: Blom; fq in vicinitate fluv. Vuoksi in collibus herbidis, st fq in parte interiore: Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [(st r): Meinsh. p. 14, vide etiam Fl. Ingr. p. 28].

Sat. st fq: Malmgr. et Hjelt; [lkalis] (r): Herlin p. 136. — Ta. st fq: Leop., Asp. & Th. et Wainio Tav. or.; fq: Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd. — Sa. eirca Villmanstrand fq, ad septentrionem versus rarescit: E. Nyl. & Chyd.; p: Hult. — K1. p: Fl. Kar.; Valamo st fq: Sæl. ann.; st fq: Hann. et Hjelt. — Kol. st fq praesertim in deustis, in reg. arenar. haud observata: Elfv.

Oa. (»st fq»): Malmgr.; Laur. Växtf. non comm. — Tb. p: Broth., spec. e Laukaa!; Pihlajavesi haud infrequens: Norrl. n. v. Tav. — Sb. [Leppävirta] cop., sed non admodum fq in campis siccis: Enw.; (fq): Mela; Pielavesi: Lundstr.; Iisalmi r: M. & J. Sahlberg!, spec. lectum prope templum!, vide etiam sub Sa. — Kb. Tohmajärvi Everilä (fq): Hjelt; Liperi p: Eur.

& H.!; (st fq): Axels. Putk.; st r — p Lieksa Konnanlampi et Heikura!, Nurmes Lipinlahti, Repola Koroppi et Tuulijärvi: Wainio Kasv. — Kon. st fq — fq in collibus siccioribus et deustis plur. locis copiose, in collibus herbidis vel graminosis fq, in Saoneshje inter pagos Velikaja-guba (!) et Vigorus, in Reg. occ. plur. loc.: Norrl. On., cfr Günth. p. 31; in insulis ad Tolvoja et Kusaranda: Kihlm.

Om. Teerijärvi: Hellstr.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Ok. st r-r Kuhmo Kuumu, Kianta Laakso et Hevosvaara: Wainio Kasv.; r Sotkamo Naapurinvaara!, Paltamo Melalaks (fq) et maxime ad septentrionem versus ad praedium Törmälä 10 km [1 mil] a templo par. Ristijärvi: Brenn. Reseb. p. 67, 69 et 71; r in Paltamo Kemilä ad Tappila: Must.; in parte australi usque ad Ristijärvi Törmälä et australi parte par. Kianta st r, in Paltamo Melalahti (fq): Brenn. Obs., vide etiam Hellstr. Distr. p. 10 et W. Nyl. Distr. — Kp. st r—r in parte australi [Kareliae rossicae totius] Jyskjärvi Piismalahti: Wainio Kasv.; Shujgarvi [aut (?) Schujjärvi!]: Bergroth & Lindroth!; [Sumski posad: Beket. p. 542]; in insula flum. Vig! [et monast. Solovetsk!]: Selin.

Kk. »in parte inferiore [Lapp. rossicae] p rarior, supra pagum Knjäsha vero nullibi mihi obvius»: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXVIII et XXXVIII; Keret, Kusokotskaja-guba: Beket. p. 542; Kouta: Selin!; Kouta, in promontorio inter Knjäsha et Kouta, Knjäsha in litore maritimo: Mela Pl.; Fedosersk [haud procul a Kantalaks]: Broth. Wand. p. 4.

Lim. Kantalaks: Mela Pl. et herb., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Umba: Edgr. & Lev.; Porjeguba: Mela Pl. et ann., vide etiam infra. — Lv. Tetrina: Mela Pl. et herb., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Ob. [Uleåborg] backar och ängar söder om staden (st fq) [>4 Mäissä N. Kaup. eteläp.]: Leiv.; arten är sannolikt tillfällig, om bestämningen öfver hufvud är riktig. Barlastplatser r Kemi stad, Simo Kallio såg: Keckm., där arten betecknas såsom tillfällig. — Kuus. Arten upptages härifrån: Mela Kasv. III; antagligen föreligger misskrifning: 1–17 i st. f. 1–16. — Lapp. ross. Imandra (Sashejka), Kantalaks (ön Stora Salnij): Beket. p. 542 i öfversättning. Uppgifterna äro högeligen sannolika, men torde dock böra bekräftas. Sashejka vore artens nordligaste fyndort inom flora-området.

Mela Kasv. åtskiljer, utom var. glaber W. & Gr., äfven var. legitimus Mela [=a] och var. scaber Mela. Denna sistnämnda varietet betecknas såsom st r: Mela Kasv. III. I afseende å en sannolikt tillfällig afvikelse från den normala formen se Flinck.

Angående artens förekomst såsom fossil se under R. repens.

Ranunculus polyanthemos f. glabra Wimm.

Cum forma typica raro invenitur, sed nondum nisi in Fennia austro-occidentali adnotata est.

Ab. Pojo: alumn. A. Bergroth!; Lojo in promontorio calcareo: S. O. Lindberg!, f. recedens; Lojo Iivars: Ch. E. Boldt.

Sat. Birkkala ad deversorium Haavisto st fq: Malmgr.! nomine var. *glabratus*, r Birkkala Haavisto! nonnullis locis et Nokia, forsitan etiam aliis locis, formae ad typicam plus minusve vergentes etiam observavi: Hjelt. — Ta. Tavastehus Rapamäki: O. Collin!; [Asikkala] Kurhila in clivis herbidis [»ängsbranter»]: Norrl. s. ö. Tav.!; Sysmä: Unonius! — Sa. Villmanstrand Parkkarila: Sælan!

Ranunculus bulbosus L.

In Alandia satis frequenter—frequenter provenit, in reliqua Fennia maxime austro-occidentali ad 60° 35′ lat. et 40° 45′ long. rarissime tantum invenitur et ulterius ad orientem versus incertus est.

In graminosis asperis Finl. austr. st r: Prytz; Fenn. mer. occ.: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 13; Fenn. adest in sola mer.-occ. extima (Aboa, Aland): Nym. Suppl. p. 8, vide etiam DC. Prodr. I p. 41.

A1. (»p»): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. et Arrh. & K.; st fq — fq: Arrh.; fq: Tengstr.!; [Sund] fq in clivis [»backar»] apricis: Prim. p. 64; Brändö p [Fiskö, Hullberga: Bergroth comm.], Kumlinge st fq: Bergr., cfr l. c. p. 44; Sottunga Finnö: H. Björklund! — Ab. Korpo: I. Ringbom!, cfr Zett. & Br.; Korpo Österkalaks: G. Renvall!; par. Gustafs Lypörtö: Bergr., cfr Medd. XX p. 37; Runsala: alumn. A. O. Blomberg! et Hult coll.; S:t

Karins Kathrinedal: C. J. Arrh., A. Arrh., Hollm.! et alii; ad Kathrinedal spectat Åbo: Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Bromarf Refbacka: G. Sucksdorff!

»In pratis collinis Nylandiae circa Borgå [jfr Rupr. Diatr. p. 23], Satacundae Tyrvää, Tavastiae Gustaf Adolf : Wirz. pl. off., jfr Led. I p. 44-45. Uppg. är alldeles oriktig, se under de skilda provinserna. — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] i två exemplar: Sæl: Fröv.; Pargas p: Adl.; Pojo fq: A. Nyl., jfr Rupr. Diatr. p. 23; Arrh. har ej sett arten i Pargas. »kanske på grund af den tidiga blomningstiden». Sælan säger, att den säkerligen icke finnes i Pojo. Frequensen både hos Adl, och A. Nyl. är i hvarje fall oriktig. Från Vihti finnes i duplettsamlingen ett af en skolelev insamladt exemplar, som möjl. tillhör denna art; uppg. torde böra betraktas med misstroende. — Nyl. Helsinge Björkholm nära Drumsö, sparsam: elev Ebba Grönqvist! inl. genom Lindberg, som nämner, att han två år å rad erhållit exemplar, hvilka skola hafva vuxit på en bärgsklack å en liten holme. Sælan antager dock, att arten här är tillfällig. Denna uppg. afses måhända i Mela Kasv. III, där arten upptages från Ny1. [3]. Se f. ö. ofvan. Att arten icke finnes vid Borgå framhålles emellertid: Sæl. Ö. Nyl. p. 25. Här må tilläggas: »Några exemplar från Åland planterades af mig 1877 på en gräsplan i Lappviks trädgården. Den höll sig där i par, tre år, men gick sedan ut»: Sæl. ann. - Sat. Kyrö: Asp; Wirzéns uppg. (se ofvan) torde enl. Wirz. ann. utom Tyrvää äfven afse Eura. För min del har jag ej sett arten hvarken i Tyrvää eller Kyrö. Äfven Wirzéns uppg, från Eura är aldrig bekräftad. — Ta. Ang. Wirz, pl. off. se ofvan. Artens förekomst härstädes är alldeles osannolik.

Ranunculus arvensis L.

In saburra rarissime inveniri indicatur.

»Eur. omn. exc. . . . Fenn.»: Nym. Consp. p. 13. — $\bf Ob.$ [Uleåborg] Toppila 1886 ett omkr. 0,15 cm [$^1/_2$ fot] högt exemplar (elev Vennbergs herb.): Zidb., jfr Brenn. Obs.

Ranunculus sceleratus L.

In Fennia australi usque ad 62°, ad Sinus bottnici tamen oram saltem usque ad 64° passim (nonnullis plagis frequenter) invenitur; ad septentrionem versus usque ad 66° 50' in vicinitate marium procedit, in interiore autem parte multo prius desinit.

Till.; Kalm; locis humidis vulgaris: Prytz; ad aquas Nylandiae, Alandiae, Kareliae meridionalis, Satacundae (Lauttakylä,

Tyrvää, Kyrö), Tavastiae: Wirz. pl. off.; Eur. omn. exc. . .: Nym. Consp. p. 14; deest in . . . Lapp. plur.: Nym. Suppl. p. 9, vide etiam DC. Prodr. I p. 34 et Led. I p. 45.

A1. p: Bergstr. et Arrh. & K.; (r?) Kumlinge in vicinitate templi in fossa: Bergr.; var. minimus r: Bergstr.; Degerby: Bergstr. Beskr. — Ab. p: Zett. & Br.; st fq — p: Arrh. Ann.; (fq): A. Nyl.; (r) Sammatti Vanhatalo: Sel.; Lojo ad praed. sacerdotis: Hels.; [in vicinitate lacus Lojo] p: Ch. E. Boldt; Vihti p: Printz; Vihti st r, enum.: Flinck; st fq — p enum.: Caj. Kasvist., efr l. c. p. 138; Wecks. non comm. — Nyl. fq: His., W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; (r): Brenn., cfr Schrenk p. 160; f. minima Hartm. [»var. pygmaeus»] st r: W. Nyl., spec. ex Helsinge Jollas: Ilmoni!; Stenr. non comm. — Ka. [Säkjärvi] Kaukiala: Blom!; rr? tantum in Räisälä in sinu Hytinlaks adn.: Lindén. — Ik. p, var. minimus r cum f. typica [= »tillsammans med föregående»]: Malmb.!; f. minima Sakkola Kiviniemi: Sæl. ann.; [fere ubique cop.: Meinsh. p. 13].

Sat. st fq: Malmgr.; in insulis, quae nuperrime e mari exstiterunt [»första aret på deltaholmarna»], infra Björneborg: Häyr. und. p. 27; p'— st r: Hjelt. — Ta. p prope areas, in Kuhmalahti in loco udo argillaceo, procul a domibus: Leop.; st fq: Asp. & Th.; p: Norrl. s. ö. Tav.; fq: Bonsd.; st r Luhanka Kirkonkylä!, Tammijoki et Tammijärvi: Wainio Tav. or., vide etiam Borg p. 430. — Sa. haud infrequens [in Savonia]: E. Nyl. & Chyd., spec. e Villmanstrand!; [Ruokolaks] st r [Utula, prope templum! etc.]: Hult. — K1. fq: Fl. Kar.; Valamo: Sæl. ann.; [Parikkala] r Mertasuo: Hann.; Impilaks fq, non autem in vicinitate lacus Jänisjärvi obvius: Hjelt. — Kol. per totum territorium, ad Mjatusova formam minimam legit J. Sahlberg!: Elfv.; Petrosavodsk: Simming! et Ivanitzky!; Solomeno (Simming!): Norrl. On., vide etiam sub Kon.

Oa. st. fq, var. minimus Kurikka: Malmgr.!; p = st fq: Laur. Växtf.; in vicinitate oppidi Vasa fq: Hjelt. — Tb. Jyväskylä: Broth.!, Wainio Tav. or. et A. Leinberg in L.Y. 1902 p. 78. — Sb. [Leppävirta] tantum in fossa ad Varkaus ad viam publicam, etiam visus ad Nikkilä: Enw.; r: Mela; Kuopio (!) Maljalahti: Mela herb. — Kb. Kide: Brand.; Liperi (fq): Eur. & H.,

spec. e Kalstila! — Kon. st r Kendjärvi, Mundjärvi, Koikari, Tiudie, [Povjenets (Kullhem)], in Saoneshje st fq: Norrl. On., efr Günth. p. 31; Kishi: Cajander & Lindroth!; f. fluitans Petit [»var. radicans»] complur. locis ad fluvium Suoju [in limite prov. Kol.]: Caj.!

Om. [Gamla Karleby!] (fq): Hellstr.; st fq: Tenn. — Ok. nondum visus est. — Kp. Soroka! [et Solovetsk!]: Selin; Kemi; Soroka: Beket. p. 542; Usma ad flumen Kemi: Malmgren!; Kemi: Bergroth!

Ob. [Uleåborg] (fq) in paludosis et pratis humidis: Jul. p. 286 et 287; lect. saltem in confinibus Ulaburgi: Hellstr. Distr. p. 6; rr Tornea, Kemi, Uleåborg!: Brenn. Obs.; [Uleåborg] (»fqq»): Leiv.; in locis cultis et ripis st r, in oppido Kemi 1892, Simo Kallio cum saburra introductus: Keckm., cfr l. c. p. 14; Alatornio Röyttä in Sellön: Hougb. not.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Kk. Kouta: Fellm. Ind. et Mela herb.; Keret: Beket. p. 542.

Lim. Porjeguba: [Selin]!, cfr N. I. Fellm., l. c. p. XXXVIII et Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Lv. Olenitsa: Mela herb. et Pl., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries. I Finland går arten blott till sydligaste delen af östra Lappmarken, jfr Nym. Suppl. p. 9. — Lapp. ross. Arten uppräknas af Kudrawtsow p. 260 bland dem, som äro allmänna på Kola halfön; att detta är alldeles oriktigt, framgår af det ofvanstående.

Af former omnämnes f. minima Hartm. från Al., Nyl., Ik., Kol. och Oa., den finnes i H. M. F. äfven från Kl. och Om., men torde, liksom de i Mela Kasv. särskilda maior Schur. och vulgaris Mela, i allmänhet bero endast på ståndorten. Det kan därföre ingalunda anses riktigt, att, såsom några förf. gjort (se ofvan), kalla den varietet. Äfven f. fluitans Petit [= f. natans Th. Fr. enl. Sælan] (se under Kon.) torde enl. Sælan och Lindberg vara af föga betydelse.

Ranunculus 1) Baudotii (Godr.) 2).

In maribus partis australis (exc. parte austro-orientali, ubi rarus esse videtur) plerumque frequenter — satis frequenter provenit; ad septentrionem versus usque ad 64° 40′ lectus est. Varietates cum his demum annis apud nos distinctae sint, distributio earum nondum satis sit nota; var. submersus multo tamen frequentior quam veterae esse videtur, quam ob rem indicationes omnes ad hanc formam rettuli, nisi specimina ad alias formas pertinent.

Mig veterligen var det Gelert, som först utredde, att Batr. marinum Fr. endast är en obetydlig form af B. Baudotii. Emellertid använde han för de båda viktigare formerna af densamma benämningarna B. fluitans Lam. a Baudotii och B. fluitans Lam. a Baudotii f. marina (Fr.). Enligt Lindberg äro däremot Batr. fluitans Lam. och B. Baudotii Godr. väl skilda arter. I Nym. Consp. p. 16 etc. upptages B. Baudotii endast från Tyskland etc.

Formerna af detta släkte hafva flere gånger behandlats i Bot. Not., senast 1893. Några uppg., som direkt hänföra sig till Finland, har jag dock icke funnit i dessa uppsatser.

Ranunculus Baudotii f. fluitans Gren. & Godr. 3).

Quantum nunc scimus, raro (= rarissime?) in Fennia occurrere videtur. Ad septentrionem versus usque ad 64° 40′ lecta est.

A1. Eckerö Långskär! et Vesterö! in sinubus vadosis: Lindberg; Eckerö Käringsund in sinu vadoso: Lindb. herb.; Kökar Karlby ad Öfverboda: Arrh. — Ab. Korpo: I. Ringbom! — Nyl. Borgå Kroksnäs in maritimis: A. Neovius!

¹) In subspecie *Batrachii* disponenda partim secutus sum Neuman p. 504–508; maximam tamen partem Lindb, in litt. Plantas huius generis in H. M. F. asservatas a. 1896–1897 recensuit O. Gelert, cfr Medd. XXIII p. 71; a. 1904–1905 denuo has plantas recensuit Harald Lindberg, qui etiam plantas in Sæl. herb. determinavit.

²) R. marinus (Fr.) in Herb. Mus. Fenn. II.

 $^{^{3})\ \}emph{R.}$ marinus (Fr.) f. foliis natantibus instructa: Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Oa. Kaskö: Malmgren! nomine Batr. heterophylli; Qvarken: Simming!, vide etiam sub f. submersa.

Om. Brahestad in freto inter Fanten et Hanielsro: E. Studd!
Lindberg anmärker, att endast exemplaren från Oa. fullt öfverensstämma med franska och engelska exemplar. Hos de öfriga äro flytbladens tre hufvudflikar försedda med mer eller mindre långa skaft, hvarföre de kunde hänföras till en subf. pedicellata Lindb. fil. Särdeles väl äro flytbladen utvecklade på de åländska exemplaren.

Ranunculus Baudotii f. submersa Gren. & Godr. 1).

Distributio eadem est atque speciei; ad septentrionem versus tamen non supra 63º 20' lecta est.

Fenn. merid.: Fries; Fenn.: Nym. Consp. p. 15; Fenn. in sola mer.-occ.: Nym. Suppl. p. 10, vide etiam Trautv. Incr. p. 16 et 22.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; fq in mari: Arrh. & K.! et Laur. Fört.!; Sund fq in mari [»saltsjön»]: Prim. p. 64; fq in Brändö et Kumlinge: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; fq in Iniö: Bergr.; st fq — p: Arrh. Ann.; fq: Sand.; Uskela Fulkkila: K. E. v. Bonsdorff!; in sinu Saari in Mietois non obvia: Caj. Kasvist. p. 13. — Nyl. in taeniis par. Ekenäs st fq: Häyr., cfr Häyr. Stud. p. 150; in mari fq: His.!; fq: W. Nyl.!; fq in aqua marina: Sæl. Ö. Nyl.!; Brenn. ex Hogland non comm. — Ka. Säkjärvi: J. V. Johnsson!; Viborg Trångsund: Hult coll.; f. terrestris Gren. & Godr. Virolahti ins. Pitkäpaasi in litore marino arenoso: Sæl. herb. — Ik. r ad Björkö: Malmb., spec. ad f. terrestrem Gren. & Godr. pertinet, vide Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Kakki [»St. Johannes»]: J. V. Johnsson!; [in mari et aquis proximis: Meinsh. p. 11 et 12, vide infra].

Sat. Sastmola, Källfjärd!: Malmgr.; Raumo: W. Wallenius!; Euraaminne Ilavais: Kl. Wahlman!; Björneborg p — st r, non in ostio fluminis Kumo: Häyr.

Oa. saltem usque ad Qvarken: Alc.; st fq, in Qvarken haud infrequens foliis natantibus [ad f. fluitantem verisimiliter

¹⁾ Ranunculus marinus (Fr.) Herb. Mus. Fenn. II; Batrachium marinum Fr. auct. plur.

spectat]: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 12; Vasa in aqua salsa 1—1,8 m [»2—3 alnar»] profunda: O. Hallstén!; Oravais: Laur., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133, vide etiam Malmgr.

Ik. [Angående R. aquatilis f. marinus Fr. nämnes: "Im Meere, auch Wassertümpeln am Gestade desselben, häufig aber auch in den kleinen Gewässern des Nordgebietes [Isthmus]—Ochta und deren Nebenbächen gemein etc.": Meinsh. p. 11, jfr l. c. p. 12. Huruvida denna uppgift uteslutande hänför sig till den ofvan behandlade formen, synes mig osäkert. Några uppgifter från det egentliga flora-området angående formens förekomst i sött vatten, om också nära hafvet, äro mig icke bekanta.]— Lindberg nämner, att han alldeles icke såg arten vid kusten af det egentliga Ik.

Om. Arten upptages hvarken af Hellstr. eller Tenn.; då emellertid f. *fluitans* anträffats i närheten af Brahestad, är det sannolikt, att äfven f. *submersa* skall kunna upptäckas i detta landskap.

Neuman p. 506 upptager denna form såsom underart under namnet ** marinum Fr. — Lindberg framhåller dock, att den enda olikheten emellan denna och föregående form är afsaknaden af flytblad, hvarföre den icke ens förtjenar namn af varietet. Namnet submersa bör föredragas, då det är äldre och därjämte mera betecknande.

Angående f. terrestris se under Ka. och Ik.

Ranunculus paucistamineus Tausch.

In Fennia multis formis, sed raro tantum, invenitur, excepta Alandia, ubi haud infrequens esse videtur. Distributio formarum vix rite explorata sit; vide ceterum sub formis.

Såsom framgår af det följande, särskiljer Lindberg af denna art, oberäknadt eradicatus, som betraktas såsom underart, varieteterna a typicus Lindb. fil. med underformerna heterophylla, submersa och terrestris äfvensom β Drouetii (Schultz) med formerna fluviatilis och fluitans. Lindberg vill dock uttryckligen framhålla, att dessa underformer äro af ringa systematiskt värde och böra betraktas endast såsom framkallade af ståndorten.

Gelert uppgifver, att arten hos oss hybridiserar med *Batr. peltatum*, men redan Kihlman betviflade flertalet af Gelerts bestämningar i detta afseende, och Lindberg betecknar hybridens förekomst hos oss såsom oviss.

Ranunculus paucistamineus α typicus f. heterophylla (Freyn) 1).

Non adnotata nisi ex Alandia, ubi haud paucis locis occurrit, et e Fennia maxime austro-occidentali, ubi tamen vix certa sit.

¹⁾ Batrachium paucistamineum a diversifolium (Schrank) Gelert.

A1. Finström Godby! in fossa et Hammarland in amne ad Posta!: Arrhenius & Kihlman; Eckerö in fossis argillaceis prope Käringsund in aqua dulci: Lindberg!; Eckerö in sinu maris vadoso una cum Zannichellia et R. Bandotii: Lindb. herb.; Eckerö Storby in fossa prope mare: Axelsson!; Jomala Björsby! in fossa et prope Ramsholmen! in lacuna argillacea exsiccata: Laurén; Loviselund: Å. G. H.!; Jomala in aqua stagnanti prope templum: E. Reuter!; Jomala Sviby in fossa (E. v. Rettig): Lindb. herb.; Lemland Flaka ad ostium fossae: R. Dahlberg!; Saltvik Daglösa: Lindb. herb.; Kumlinge in fossis prope Espkil: Bergroth!, vide infra; Brändö Jurmo in fossa (Hollmén): Sæl. herb., vide etiam p. 231. — Ab. Mynämäki in compluribus lacunis plätäköissä»] prope praedium Kallis cop.: Caj. Kasvist. nomine R. paucistaminei * diversifolii (Schrank), vide infra.

Ab. Det bör nämnas, att exemplar från Mynämäki af nu ifrågavarande form ej föreligga i H. M. F., hvaremot ett exemplar från Kallis, inlämnadt under namn af R. aquatilis floribundus, af Kihlman föres till Batr. divaricatum, hvarföre det är sannolikt, att uppg. afser följ. form. — I Herb. Mus. Fenn. II p. 54 fördes de ofvannämnda exemplaren från Al., för såvidt de 1888 voro inlämnade till H. M. F., till Ranunculus aquatilis L. var. (a) floribundus (Bab.), som emellertid äfven innefattade andra former (se längre fram). Ifrågavarande benämning har hos oss i allmänhet blifvit använd för former af Batrachium paucistamineum, men af Neuman liksom af Gelert anses f. floribunda (Bab.) såsom en form af B. peltatum. I litteraturen angående vår flora upptages emellertid B. floribundum, utom i floristiska handböcker etc., mig veterligen endast från följ. ställen: Al. »st r? i vattengropar på lergrund Brändö Thorsholma, Lappo, Björkö, Kumlinge nära Espkil: Bergr.; uppg. afser, att döma af exemplaret från Espkil, den nu behandlade R. paucistamineus f. heterophylla. — Oa. r Qveflaks (H. M. F.): Laur. Växtf. under namn af R. aquatilis 1), jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 54, se följ. uppg. — Om. »Kronoby i Bredyiks bäcks utlopp i hafvet med vattnet stundom sött, stundom blandadt med hafsvatten, Qveflaks»: Hellstr., jfr Herb. Mus. Fenn. II l. c. Hellströms exemplar från Qveflaks och Kronoby föras af Gelert och Lindberg till R. peltatus Schrank, hvarvid Gelert anmärker, att de tillhöra en f. tenella Gelert.

De exemplar, som legat till grund för uppg. från Kol. och Kon.: Herb. Mus. Fenn. l. c., fördes af Gelert till $Batr.\ paucistamineum \times peltatum$, af Kihlman till $B.\ paucistamineum$ f., men anses af Lindberg tillhöra

 $^{^{\}rm I})$ Att uppg. bör föras hit framgår af nomenklaturen i Herb. Mus. Fenn. II.

R. peltatus (se längre fram under Batr. confusum Gren. & Godr. p. 228). Exemplaren från **Ab.** torde tillhöra var. Drouetii. Uppg. i Herb. Mus. Fenn. l. c. ingå i hufvudsak äfven i Nym. Suppl. p. 10, jfr Nym. Consp. p. 16.

De jämförelsevis få uppgifter, som gå under det kollektiva namnet Ranunculus aquatilis, torde i allmänhet (se dock ofvan under $\mathbf{O}(\mathbf{a})$) böra föras till R, peltatus.

De exemplar, hvilka i H. M. F. någon tid gått under benämningen Ranunculus (eller Batrachium) (paucistamineum var.) Petiveri (Koch p. p.) Marss., föras numera dels till nu behandlade form, dels till var. Drouetii. Formen omnämnes i växtförteckningar etc.

I afseende å nomenklaturen nämner Lindberg: »Ascherson och andra upptaga R. diversifolius Schrank som form under R. aquatilis (peltatus) och ej under R. paucistamineus, hvarför Freyns namn torde föredragas såsom icke föranledande misstag». »Den åländska formen med flytblad är i minsta detaljer identisk med i mitt herbarium befintliga exemplar af Batrach. paucistamineum v. heterophyllum Freyn från Tirol. sept., Innsbruck (loco classico). leg. M. Hellweger»: Lindb. comm.

Ranunculus paucistamineus a typicus f. submersa Lindb. fil. 1).

In Alandia multis locis lecta est.

A1. Hammarland in amne ad Posta! et in fossa argillacea! ad Posta, Jomala Löfdal! in fonte: Arrhenius & Kihlman; Jomala Öfverby! et pag. Jomala! in fossa aqua lente fluenti, 0.3 m [1 fot] alta: Laurén; Jomala in fossis aquariis ad viam inter Dalkarby et Södersunda! aqua stagnanti, Hammarland ad viam inter Frebbenby et Emkarby in rivulo vivo! et Finström prope Emkarby! ad viam magnam in fossa argillacea aqua stagnanti: Sælan; Sund Högbolstad: Brenner!; Loviselund: Å. G. H.!; Finström Östanåker in aqua stagnanti: E. Reuter!; Lemland Flaka ad ostium fossae: R. Dahlberg!; Eckerö in amne prope templum in aqua sat rapide fluenti: Lindberg!, vide infra.

Exemplaret från A1. Eckerö fördes af Gelert med tvekan till Batr. paucistamineum × peltatum, men Kihlman och Lindberg anse det icke kunna skiljas från den nu behandlade formen, hvarjämte Kihlm. påpekar, att B. peltatum ej är funnen på Åland. Sælans exemplar från Hammarland fördes af Gelert till var. Drouetii, men Lindberg anser detta liksom det därmed öfverensstämmande exemplaret från Lemland Flaka tillhöra a ty-

^{&#}x27;) Batrachium paucistamineum β divaricatum Gelert; R. aquatilis L. var. trichophyllus (Chaix) in Herb. Mus. Fenn. II p. 55 maximam partem. Haec tamen forma etiam B. paucistamineum β Drouetii complectitur.

picus. — Angående ett sannolikt hithörande exemplar från **Ab**. se under föregående form p. 220.

Lindberg framhåller, att namnet R. divaricatus Schrank för denna form är olämpligt, då detta namn af de allra flesta nyare författare användes för den art, som vi kalla R. circinatus Sibth. De få uppg., som hos oss finnas under namnet (R. eller) Batrachium divaricatum (t. ex. Malmb., Medd. XXIII p. 40), afse äfven R. circinatus. — Ang. ex. från \mathbf{A} \mathbf{b} . se under β Drouetii.

Ranunculus paucistamineus α typicus f. terrestris Lindb. fil.

Raro una cum superiore invenitur.

A1. Hammarland Posta! in fossa argillacea et Geta in ripa inundata stagni Norsträsk!: Arrhenius & Kihlman; Jomala ad viam inter Dalkarby et Södersunda ad latera fossarum, in quibus f. submersa [»trichophylla»] crescit: Sælan!; Jomala! ad pag. Jomala in loco exsiccato: Laurén!; Eckerö in fossis argillaceis ad Käringsund (in lacunis f. heterophylla vigebat): Lindberg!; Kökar «Karlbylandet» in ripa (in sicco) stagni Karlby: Arrhenius!; Lemland Flaka ad ostium fossae: R. Dahlberg!; Brändö Jurmo (Hollmén): Sæl. herb.

Flere af de hithörande exemplaren gingo en tid under namnet Ranunculus (eller Batrachium) caespitosus Thuill. Då emellertid Malmbergs ex. från Ik. Pyhäjärvi under detta namn af Gelert och Lindberg föres till \star eradicatus, upptagas äfven de få öfriga uppg. om R. caespitosus här i ett sammanhang. Trautv. Incr. se under Ik. — Ik. r på Ladogastranden vid Sortanlaks i Pyhäjärvi socken: Malmb.; hit hänför sig »ad lacum Ladoga»: Trautv. Incr. p. 15, m. fl. Några andra exemplar hafva äfven någon tid gått under detta namn, hvarför formen upptagits i växtförteckningar etc.

Ranunculus paucistamineus β Drouetii (Schultz) f. fluitans Lindb. fil.

In Fennia austro-occidentali, quantum nunc scimus, rarissime invenitur.

Ab. Nummi Rättlax in rivulo in Hiidenvesi fluenti: Wecksell!; Vihti in rivulo ad Haapkylä, Kopu, ad Hiidenvesi: Sælan!; Vihti in rivulo, qui ad Kopu in lacum Hiidenvesi influit, in aqua vix fluenti: Wecksell!; Vihti: C. A. Långström! et R. C. v. Rehausen!, vide infra.

Med detta namn betecknar Lindberg en form »med djupt flikiga flytblad, en del flikar ofta trådsmala». Den allmännare formen utan flytblad kallas af Lindberg var. fluviatilis. Lindberg påpekar f. ö., att hvad de tre förstnämnda fullständigare exemplaren beträffar, finnas äfven individ på samma ark utan flytblad. Formen har uppenbarligen vuxit i nästan stillastående vatten.

Rehausens exemplar från Vihti beskrefs af Brenner i Not. XIII p. 457 under namn af Batrachium heterophyllum f. dissecta; Gelert förde detta ex. liksom äfven Långströms till B. paucistamineum \times peltatum.

Se f. ö. under följ. form.

Ranunculus paucistamineus 3 Drouetii (Schultz) f. fluviatilis Lindb. fil.

In Fennia australi raro invenitur. In parte austroorientali forsitan paullo maiore frequentia.

- Ab. Pusula in fossa ad fabricam Arimantehdas: Wecksell!; Vihti Haapkylä ad molam et in amne Palokoski!: Flinck, vide infra. Nyl. Ingå in amne prope Billskog: Hisinger!; Kyrkslätt in rivo a stagno Vitträsk [aut Lill-Hvitträsk?] fluenti: Häyr.; Nurmijärvi in amne parvo lente fluenti: Stenroos!, vide infra. Ik. Rautu (!) in amne ad fornacem [»masugn»] Sumbula: Malmberg!, vide infra; Nykyrka in fluvio Peippolanjoki et Valkjärvi Valkoja in rivulo rapide fluenti: Lindb. herb.
- Ta. Somero Långsjö in fossa prati (Ingrid Ström): Lindb. herb.; Hausjärvi Riihimäki in amne Vanda-a *Elodea canadensi* obsito: Brenner!, qui etiam spec. determ. K1. Parikkala pag. Tyrjä in fossa paludis [»suooja»] (Hannikainen): Lindb. herb.; Soanlahti in fluvio Veljakka: K. J. Ehnberg!, spec. determ. Kihlman. Kol. Petrosavodsk: Simming! et Günther!; Petrosavodsk in rivulo Neglinka: Ivanitzky!, spec. determ. Kihlman; Kalajoki!, in fluvio, qui in flumen Ivina influit, f. *terrestris!* et Petrosavodsk in rivulo Neglinka!: Cajander & Lindroth, qui etiam spec. determ.

Kon. Koselma: Simming!; Kendjärvi: Günther!; Kivatsh: Ivanitzky!, spec. determ. Kihlman.

Namnet (R.) Batrachium paucistamineum var. Drouetii förekommer mig veterligen i vår flora första gången 1884 (: Mela Kasv. II); formen uppgifves i Mela Kasv. III såsom mycket sällsynt. Simmings och Günthers

exemplar från Kol. och Kon., liksom ett ex. från Rautu, hafva tidigare gått under namnet f. flaccida (Pers. ex p.) Tullb., jfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133. Från $\bf Ab$. Vihti: Tikkanen! [enl. Öhrnb. sannolikt från Kivisilta bäck] finnes dessutom ett ex., som af Gelert blifvit bestämdt till [*divaricatum* =] var. typicus f. submersa, men hvilket enl. Kihlman och Lindberg ej kan skiljas från β Drouetii.

Då icke blott denna form och R. paucistamineus α typicus f. submersa, utan äfven andra former ingå under de äldre uppgifterna om Batr. trichophullum Chaix, anser jag riktigast att upptaga dessa uppgifter, med utelämnande af några högst osäkra och icke publicerade, i ett sammanhang med angifvande inom klammer af den utredning, som står mig till buds om desamma. Alandia, Karelia, Gubernium Olonets: Trauty. Incr. p. 16 [var. Drouetii till största delen]; Eur. plur.: Nym. Consp. p. 15; »Fenn. in sola mer. et mer. or.»: Nym. Suppl. p. 10 [det mesta var. Drouetii]. — A1. [Sund] »som föregående» [B. heterophyllum], men föredrager mindre bäckar [d. v. s. rikligen i mindre bäckar]: Prim. p. 64 [afser hufvudsakligen f. submersa, men sannolikt äfven andra former]. Detsamma gäller uppg. Saltvik Haraldsby: Hult ann. — Ab. Karislojo i den bäck, som flyter genom Muro by åt Särkijärvi till: A. Lagus [sannolikt var. Drouetii]; Lojo p i norra delen: Hult coll. [sannolikt eller åtminstone hufvudsakligen var. Drouetii]; [Vihti] (st fq): Printz; [Vihti] p »Hiidenvesi, på den grunda vattenstranden mellan Haapkylä Kopu och Kaukoila, Haapkylä, Selkis och Palokoski kvarnbäckar»: Flinck, som själf tillägger: »möjligen tillhöra dock de (på de 3 sistnämnda ställena) tagna formerna var. Drouetii:. — Nyl. [Nurmijärvi] rr »kasvaa siinä joessa, joka pohjoisesta päin virtaa Viitasen talon ohi ja sittemmin Koskenojan nimellä laskee Vantaasen, monin paikoin erinom. runsaasti»: Stenr. [var. Drouetii]; i Strömfors i det smala sundet, som åtskiljer Vakterpää från Gäddbergs ö, i Pyttis i vikbottnen vid Hinkaböhle, i Perno skärgård vid Dödmansholmen steril och osäker: Sæl. Ö. Nyl., hvilket Sælan själf rättar sålunda: »formen från Strömfors utgör en egen form af Batr. circinatum, som jag benämnt oligandrum; den från Perno omnämnda hör sannolikt till hufvudarten; den från Pyttis är B. confervoides Fr.» [= * eradicatus]: Not. IV p. 250. — Ik. r »vid Sumbula masugn och Sirkkensaari i Rautu socken»: Malmb. [exemplaret från Sumbula hör till var. Drouetii]. - Kol. Petrosavodsk (Simming): Norrl. On. [exemplaret hör till var. Drouetii]. - Sb. Iisalmi r Vieremä å: M. & J. Sahlb. [afser sannolikt * eradicatus]. - Kon. r Koselma (Simming): Norrl. On. [exemplaret hör till var. Drouetii]; Gabosero, Kendjärvi [Kentscheosero], Ukshosero: Günth. p. 31 [sannolikt afses var. Drouetii]. - Ok. r Kuhmo »kirkonkylän luona joessa»: Wainio Kasv., jfr Brenn. Obs. [ehuru något exemplar från dessa trakter ej föreligger, afser uppg. sannolikt någon form af * eradicatus]. - [Li. Nyborg: Schüb. Virid. p. 127; uppg. afser möjl. * eradicatus, hvilken, så vidt man nu känner, är den enda af hithörande former, som går så långt mot norden, jfr Norm. Fl. Overs. p. 32-34.]

Ranunculus paucistamineus * eradicatus Læst.

f. submersa Lindb. fil. 1).

In Fennia raro tantum occurrit, sed a provinciis maxime australibus ad summum fere septentrionem progreditur.

Fenn. (bor.) et maxima pars Lapp.: Fries, efr l. c. p. 139 sub **Ob**.; Fennia, Lapponia: Trautv. Incr. p. 15, efr l. c. p. 19; Fenn.: Nym. Consp. p. 15; Fenn. exc. centr.: Nym. Suppl. p. 10.

Ab. in sinu Pojo: K. F. Wendell in herb. lyc. n. [num certa?]; [Vihti] r Vanhala in rivo Hoikoila [aut Hakoila]: Printz, cfr Flinck [num certa?]; Mietois in litore maris ad praedium Saari in aqua vadosa, fundo argillaceo: Caj. Kasvist.!, cfr l. c. p. 13. — Nyl. Gullön prope Ekenäs: Brotherus!; Pyttis Hinkaböhle: Sælan!, cfr Not. IV p. 250 et vide infra. — Ka. Virolahti in Urpalanjoki: Blom! — Ik. Valkjärvi Puustinlahti! in aqua stagnanti in ripa fl. Vuoksi, Metsäpirtti in aqua stagnanti ripae lac. Ladoga in pag. Saunasaari! et Kuolemajärvi ad orientem versus a Styrsudd!: Lindberg; Björkö in litore marino: J. V. Johnsson!, [vide etiam Fl. Ingr. p. 24].

Sat. Björneborg: J. V. Grönfeldt! — K1. Hiitola Pukinniemi: J. A. Fastberg!, cfr Lindén; r Hiitola in ripa vadosa, argillosa lacus Veijalanjärvi: Lindén!; Parikkala rr in rivo parvo in palude Tyrjä: Hann. — Kol. ad Petrosavodsk: Günther!

Oa. Vasa et magis ad septentrionem versus: Alc., cfr Laur. Växtf.; in taeniis par. Qveflaks in sinu parvo prope Kankmoskatan, Qvarken Långskär in stagno: Laur. Växtf., efr l. c. p. 12, spec. adscr. Byörn! — Sb. Jorois in lacu Valvatos [infra Tostila! sub aqua florens]: Lindberg in Medd. XX p. 3, efr Lindb. torfm. p. 6.

Om. Munsala Kantlaks: Laur. Växtf.; Pedersö Larsmo: Z. Schalin!, cfr Hellstr.; Pedersö Kisorviken: Fontell!; r Gamla Karleby, Mariluoto!, Palma!: Hellstr. — **O**k. vide supra sub *Batr. trichophyllo* p. 224.

¹⁾ Batrachium confervoides Fr. aut, ut in Herb. Mus. Fenn. II p. 55, Ranunculus aquatilis var. confervoides (Fr.).

Ob. in aquosis . . . Finlandiae borealis v. c. ad Uleâborg, locis plurimis copiose: Fries p. 139, vide Hellstr. Distr. p. 22; »unico tantum loco in Ostrob. lectum novimus, ubi in par. Liminka (!) in fovea argillacea haud procul ab ipso templo legebant D:r Asp et W. Nylander»: Hellstr. Distr. p. 22, ubi descriptio; Uleaborg: W. Nylander in Herb. Norm. f. XIII N:o 45 [forsitan ad Liminka spectat]; [Oulunsalo] in media peninsula Salonniemi: Leiv. Oul. p. 96, cfr l. c. p. 112; Uleå Nuottasaari: Eberhardt!; Ii, Uleåborg Nuottasaari: Zidb.; rr Pudasjärvi (Nyberg), Simo etiam in litore maris ad Ruikka!: Brenn. Obs., ubi multi priores afferuntur; rr Simo Lintukkalahti parcissime cum Catabrosa: Keckm., cfr l. c. p. 14. — Kuus. Välijoki (Nyberg!): Wainio Kasv., vide infra; Paanajärvi in ripa ad Rajala, Astervajoki!: Hirn Fört.

Li. Utsjoki Paksujalka in rivo: U. Sahlberg!; Paatsjoki Rajakoski in ripa limosa: Granit & Poppius!; in Varangria merid. ad Paatsjoki [»Pasvigelv»] inter Klostervand et Goalsejavre nec non in Bagjajavre: Norm. p. 243; Elvenæs (Th. Fries): Blytt p. 943; Jarfjorden (Prof. Henschen), Paatsjoki [»Pasvikelven»] inter Salmijärvi [»Tsjolmejavre»] et Goalsejavre, Bagjejavre, [inter Næsseby et Nyborg (Th. Fries)]: Norm. Fl. Spec. p. 73 [ad eosdem locos atque superiores p. p. spectat], vide etiam Schüb. Virid. p. 127 etc. — [L. ent. reg. subalp. r: Læst., vide etiam Backm. & H. p. 145 et Hartm. p. 168.]

Lim. Juonnijoki supra Norreja: Borg & Axelson!, cfr Medd. XXIX p. 38.

Då nästan alla exemplar, hvilka tidigare i H. M. F. gått under namnet Batr. confervoides (eller Ranunculus aquatilis var. confervoides), tillhöra R. * eradicatus, har jag ej tvekat att föra hit alla uppgifter under ifrågavarande benämningar. Själfva namnet R. (paucistamineus *) eradicatus användes knappast annars än i Brenn. Obs., Caj: Kasvist. och Leiv. Oul. p. 112, liksom i Mela Kasv. IV och Medd. XXIX. — A1. R. aquatilis var. confervoides upptogs från denna provins i Herb. Mus. Fenn. II p. 55 och 133. Hvilket exemplar uppg. afsåg, känner jag ej; numera föres icke något exemplar från A1. till denna form.

Exemplar i Mela herb. från **Kuus**. Kitkajärven rannalla och Lp. Pjalitsa höra sannolikt äfven till * *eradicatus*. -- Detsamma gäller uppg. om *Ranunculus paucistamineus* **Ob**. st r Kempeleen lahden rannalla [»7 Ke»]: Leiv.

Angående **fossila** exemplar, som möjligen höra hit, se under *R. peltatus*. I sammanhang härmed bör nämnas, att Lindberg i Medd. XXIII p. 9 anser *Batr. confervoides* med skäl kunna betraktas såsom reliktform från en saltvattens period.

Exemplaren från Nyl. Pyttis! och Sat. Björneborg! fördes en tid till f. trichodes Sæl., hvarföre denna form upptogs i växtförteckningar etc. — Lindberg anmärker om dessa exemplar, liksom om de senare inlämnade från Kuus. Astervajoki! och Lim. Juonnijoki!, att de äro storväxta och ej fullt öfverensstämma med den vanliga formen.

Exemplaret från **Kuus**. Paanajärvi: M. & J. Sahlberg! inlämnades under namn af *Batr. admixtum* och omnämnes under detta namn i Wainio Kasv. — Äfven exemplaren från **Nyl**. Gullön!, **Sat**. Björneborg! och **Ob**. Uleå! hafva en tid gått under detta namn d. v. s. R. * eradicatus f. terrestris.

Ranunculus * eradicatus f. natans Lindb. fil.

Quantum nunc scimus, in Fennia septentrionali uno loco lecta est.

Kuus. Paanajärvi (Montell): Lindb. herb.

Med detta namn betecknar Lindberg en form af * eradicatus med utvecklade flytblad.

Ranunculus * eradicatus f. terrestris Lindb. fil. 1).

Cum forma submersa, sed multo rarior occurrit.

Fennia: Trautv. Incr. p. 15; Fenn. Lapp.: Nym. Consp. p. 15.

Ik. Pyhäjärvi Sortanlahti: Malmberg! nomine Batr. trichophyllum succulentum, vide etiam supra sub Batr. cæspitoso p. 222; Pyhäjärvi in ripa lacus Kahvenitsa: Lindb. herb.

Kon. rr Suosaari (Simming!): Norrl. On.; eirea pag. Suosaari [»Sujsari»] ad ripam laeus Onega: Günth. p. 31, spec. e Suosaari etiam leg. Kullhem! [hoc spec. sec. Lindb. subterrestris].

Ob. Liminka: W. Nylander! in Herb. Mus. Fenn. p. 35, ubi describitur, spec. nomine B. * sororiellum! — Kuus. Sirola: Brotherus & F. v. Wright!

Om denna form nämndes under *R. paucistamineus* var. confervoides: »E Kuus., Kon., Sat., Al., Nyl., Ik. tantum formae robustiores, succulentae (*B. admixtum* W. Nyl. in Herb. Mus. Fenn. ed. I p. 35)»: Herb. Mus. Fenn. II p. 133. — Se f. ö. under f. submersa.

¹⁾ Batrachium admixtum W. Nyl. aut Ranunculus aquatilis var. admixtus (W. Nyl.).

Kuus. Paanajärvi (M. & J. Sahlb.): Wainio Kasv.; exemplaret föres af Lindb. till f. *submersa*.

Ranunculus [»Batrachium»] confusus (Gren. & Godr.) Schultz.

Specimina, quae antea hoc nomine appellabantur, nunc ad formam R. $p\,elt\,a\,ti$ referuntur.

Kol. [Petrosavodsk] Lehtiniemi (Simming): Norrl. On. — Kon. Perttijärvi (Günther): Norrl. On., där en beskrifning af formen förekommer, jfr äfven Not. XIII p. 470, Trautv. Incr. p. 15, Günth. p. 31 och Nym. Suppl. p. 10.

Med exemplaren från Lehtiniemi och Perttiniemi öfverensstämma äfven några exemplar från Kl. Sortavala (se under R. peltatus p. 233). De af ifrågavarande exemplar, som granskades af Gelert, fördes af honom till Batr. paucistamineum × peltatum; Kihlman ansåg dem tillhöra en form af B. paucistamineum (Tausch). Lindberg åter för dem till R. peltatus och påpekar, att de skilja sig från R. paucistamineus icke blott genom bladformen, utan äfven genom de talrika ståndarena. Mot Gelerts uppfattning talar icke blott, att de båda arter, af hvilka han anser den nu behandlade formen vara hybrid, veterligen icke förekomma i de ifrågavarande trakterna, utan äfven och framför allt att formen normalt sätter frukt: Lindb. comm.

Tilläggas må, att B. confusum Hartm. anses såsom en form af B. floribundum Bab.: Nym. Suppl. p. 10.

Ranunculus peltatus (Schrank).

In Fennia et Lapponia plerumque satis frequenter et saepe copiose — copiosissime provenit; nonnullis tamen plagis inprimis in parte austro-occidentali rarescit et in Alandia nondum lectus est. Var. septentrionalis Lindb. fil. 4) apud nos multo frequentior est quam forma typica et plurimae saltem editiones sequentes ad hanc solam varietatem spectant. Forma typica non lecta est nisi ad litora Sinus bottnici et lacuum Ladoga et Onega.

Kalm 1); in aquis quietis lutosis fq: Prytz 1); in rivulis et lacubus usque in Lapponiam subsilvaticam: Wirz. pl. off. 1); maxima pars Fenn.: Fries 2); Fenn. bor. (aut. or.): Fries 3); Fenn.

¹⁾ Nomine: R. aquatilis L.

²) Nomine: Batrachium heterophyllum S. F. Gray aut, ut in Herb. Mus. Fenn. II p. 55, Ranunculus aquatilis * heterophyllus S. F. Gray.

³⁾ Nomine: B. peltatum Schrank aut R. aquatilis var. peltatus (Schrank).

⁴⁾ Robustior, caule multo crassiore, flavescente, fere pellucido: Lindb. comm.

nia: Trautv. Incr. p. 16 3); Eur. omn.: Nym. Consp. p. 16 2); Eur. plur.: Nym. Consp. p. 15 3); vide etiam (DC. I p. 26 nomine R. aquatilis a heterophyllus), Led. I p. 27–28 1), Herb. Mus. Fenn. [ed. I] p. 36 not. 2), Borg Beitr. p. 99, 112, 138 not. 3), etc.

A1. nondum certus est. — Ab. Åbo: I. Ringbom!, cfr Zett. & Br. ²); saltem p, non autem in Pargas: Arrh. ²); fq: A. Nyl. ¹); p: Sel. ²); fq in Lojo in lacu Horma: Lindb. torfm. I p. 63 nomine R. peltatus β suecicus: Mynämäki in rivo Tursunperä multis locis cop.: Caj. Kasvist. ³); Sand., Renv. et Flinck non comm. — Nyl. p saltem in par. vicinis: W. Nyl. ²); Thusby: Åstr. & H. ²); in fluvio Kymmene cop.: Sæl. Ö. Nyl. ²); His., Stenr. et Brenn. non comm. — Ka. fq in sinubus fluv. Vuoksi et in lacubus et amnibus: Lindén ²); in par. Jääski et Kirvu st fq: Sæl. ann. ³); Sæl. Ö. Nyl. vide sub Nyl.; Blom non comm. — Ik. p: Malmb. ²), [vide etiam Meinsh. p. 11 et 12 ³)].

Sat. (fq): Malmgr. ²); in vicinitate opp. Björneborg p et parcius — sat cop. in locis apertioribus inter *Scirpum*, in aqua c. 0,5 m alta et, dulci plerumque, interdum salsa occurrit: Häyr. ³); Huittinen: Lydén ²); in Satakunta interiore st r: Hjelt ²); Ruovesi: J. F. Durchman in herb. lyc. n. ²). — Ta. fq interdum copiosissime: Leop. ²); Sääksmäki (!) fq: Tikk. ²); st fq: Asp. & Th. ²); fq: Norrl. s. ö. Tav. ²) et Bonsd. ²); Längelmäki fq: Sæl. ann. ³); st fq: Wainio Tav. or. ²). — Sa. ad Villmanstrand in lacu Saimaa cop., Ruokolaks in flum. Vuoksi, in Kyrösalmi ad Nyslott numerosius: Sæl. ann. ³); st fq: Hult ²). — K1. fq: Fl. Kar. ²), Hann. ²) et Backm. ²). — Kol. fq in amnibus et rivulis: Elfv. ²).

Oa. fq: Malmgr. ²); p: Laur. Växtf. ²). — Tb. fq: Broth. ²); cop. circa Jyväskylä: Prim. p. 48 ²). — Sb. (fqq): Enw. ²); fq: Mela ²); p: M. & J. Sahlb. ²). — Kb. fq: Eur. & H. ²); st fq in lacubus Pielisjärvi, Höytiäinen et Heräjärvi in aqua ³/4—2 m alta sat cop. [»vähävaltaisena»]: Axels. Putk. ²); st fq: Wainio

¹⁾ Nomine: R. aquatilis L.

²) Nomine: Batrachium heterophyllum S. F. Gray aut, ut in Herb. Mus. Fenn. II p. 55, Ranunculus aquatilis * heterophyllus S. F. Gray.

³⁾ Nomine: B. peltatum Schrank aut R. aquatilis var. peltatus (Schrank).

Kasv. ²). — Kon. fq in lacubus sub variis formis: Norrl. On. ²); Kendjärvi [»Kontschosero»], Gabosero: Günth. p. 31 ²); Perttijärvi [»Pertosero»]: Günth. l. c. ³), vide ceterum sub formis.

Om. fq: Hellstr. ²) et Tenn. ²). — **Ok**. st fq: Wainio Kasv. ²); in parte australi par. Puolanka fq: Brenn. Reseb. p. 72 ³), ubi descriptio, vide infra; fq, * suecicum etiam complectitur: Brenn. Obs. ³). — Kp. st fq: Wainio Kasv. ²); enum.: Beket. p. 541.

Ob. fq in amnibus: Jul. p. 287 ¹); fq, * suecicum etiam complectitur: Brenn. Obs. ³), quem l. inspicias; fqq: Leiv. ²); fq saepe copiosissime [»i stora massor»] in aqua pigra in fluvio Simo velut ad Sankala: Keckm. ²); [(p): O. R. Fries p. 160 ³)]; fqq et copiosissime: Hjelt & H. ²). — **Kuus**. st fq: Wainio Kasv. ²). — **Kk**. st fq: Wainio Kasv. ²).

Lapp. fenn. fqq et copiosissime exc. par. Kittilä, ubi st r esse videtur: Hjelt & H. 2); [fq in flumine Torneå . . . et Muonio ad . . . Muonionalusta, in lacubus . . .: Birg. p. 993);] in fluviis et stagnis totius territorii fq interdum cop.: Blom Bidr. 2); per partem silvaticam Lapp, meridionalium ubique, ut etiam in subsilv. Lapp. . . . Tornensi p . . . visus: Wahlenb. p. 1601); fqq: Fellm. Lapp. 1); st fq = fq in lacubus et fluviis in Kuolajärvi, Kemijärvi, Sodankylä, Inari (!), fq etiam in Salmijärvi et Vaalakkajärvi fluminis Paatsjoki: Wainio Not. 2), vide etiam Medd. XIX p. 182); fq in amnibus et lacubus reg. silvaticae: Hult Lappm. 2), cfr l. c. p. 1503); in lacubus et fluviis locis quietis fq et interdum copiose, per reg. subsilv. et subalpinam, in lacu Mandojäyri! initio Aug. flores bene explicatos repperimus, pluribus autem locis tantummodo sterilis in auctumnum quoque adest: Kihlm. Ant. 3); Näytämö (Kihlman): Arrh. ant. 3); Va-. rangria austr. cop. in Salmijärvi [»C'olmejavre»], parcius in Paatsjoki [»Klösterelfven»] usque ad Vallasjavre in Storvandet inter Paatsjoki et Jarfjorden: Th. Fries p. 1843), cfr 'Th. Fries Resa p. 60 et 61³), vide infra sub formis; in Varangria meri-

¹⁾ Nomine: R. aquatilis L.

²) Nomine: Batrachium heterophyllum S. F. Gray aut, ut in Herb. Mus. Fenn. II p. 55, Ranunculus aquatilis * heterophyllus S. F. Gray.

³⁾ Nomine: B. peltatum Schrank aut R. aquatilis var. peltatus (Schrank).

dionali, ubi ut pabulum gratum a bovibus mire devoratur, secus flumen Paatsjoki [»Pasvigelv»] in Fuglebugten lacus Goalsejavre copiosissime, in Bossojavre parcius, in Gaddeluobat parce in Vagetimjavre latere quidem rossico prope Savasuolo: Norm. p. 243, vide etiam Norm. Ind. p. 1 ³) et Norm. ann. p. 5 ²); e multis locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 72—73 ²), quem l. inspicias. — [L. ent. copiosissime [»i otrolig myckenhet»] ad Paloniva: Zetterstedt II p. 185 ¹); reg. subalp. et silv. p: Læst. ³), cfr Martins p. 184 ³); reg. subalp. . . . Enontekiäinen (L. L. Læstadius): Læst. ²); r in reg. subalp. Hirvasvuopio! infra Vähäkurkkio copiosius in amne, semper sine foliis fluitantibus, folia submersa petiolis longis: Lindén Bidr. ²), cfr Bot. Centr. LXI p. 221 ²), spec. etiam e Lätäseno!]

Lapp. ross. in aquis ubique, exc. iis, quae iuxta Mare glaciale sunt: Fellm. Ind. 1); in fluvios usque ad Kola! et Ponoj! fq: N. I. Fellm. 2), cfr Beket. p. 541 2); fq in Nuotjavr: Enw. ann. 2) et Lindén Ant. 2), cfr Lindén Beitr. p. 9 2)!; summas aquas per multorum km spatia in Lujavr ornat: Kihlm. & Palm. p. 8 nomine *Batrachium* tantum; in H. M. F. e multis locis usque ad Voroninsk: Kihlman!

Vide etiam sub Batr. floribundo (p. 220).

A1. st fq: Bergstr. ²). Bergstrands exemplar, inlämnade under namn af Batr. oquatile * heterophyllum, torde höra till R. paucistamineus a typicus f. heterophylla Freyn (ex. något ofullständiga), hvarföre uppg. är högst osäker. [Sund] rikligen förekommande i diken och mindre vattensamlingar: Prim. p. 64. Då exemplar ej föreligga från Åland, men de exemplar, jag sett insamlade därifrån under namn af Batr. heterophyllum, visat sig tillhöra andra arter, torde äfven denna uppgift kräfva bekräftelse. (Se dessutom under formerna crassicaulis, subdissecta och pantothrix.) Bland uppg. hos Moberg Klim. p. 64 finnas några, som antagligen afse andra former af den kollektiva Ranunculus aquatilis; det torde dock ej vara skäl att på detta ställe närmare ingå härpå.

Såsom **fossil** är arten funnen i furuzonen i Karhunsuo i Pyhäjärvi socken [**Ik.**] och i granzonen vid [**Ab.** Lojo] Humppila: G. And. p. 93°), jfr Lindb. torfm. I p. 63 under namn af Ranunculus peltatus β suecicus

¹⁾ Nomine: R. aquatilis L.

²) Nomine: Batrachium heterophyllum S. F. Gray aut, ut in Herb. Mus. Fenn. II p. 55, Ranunculus aquatilis *. heterophyllus S. F. Gray.

³⁾ Nomine: B. peltatum Schrank aut R. aquatilis var. peltatus (Schrank.

och Lindb. Subf. p. 73 under namn af R. aquatilis. Enl. G. And. l. c. kunde hans uppg. möjligen afse R. * eradicatus [*Batr. confervoides*], då en mera i detalj gående bestämning af detta polymorpha släkte icke kan åstadkommas, och nötter, öfverensstämmande med dem af den senare arten, i Sverige äro allmänt utbredda i dryaszonen. Lindberg framhåller dock, att, då aflagringarna vid Humppila äro af ungt datum, det synes honom alldeles säkert, att frukterna tillhöra den i den närliggande sjön ännu i stora massor växande R. peltatus var. septentrionalis, som i likhet med den äfven såsom fossil funna Isoëtes lacustre är en af sjöns vanligaste växter: Lindb. comm.

Neuman p. 508 upptager följ. tre former: floribundum (Bab.) Gelert, se härom ofvan p. 220; truncatum (Koch) Gelert, som uppräknas i Brenn. Flor., hvarjämte Blytt p. 942 hänför Th. Fries' uppgift från Salmijärvi (se ofvan) till »en form som nærmer sig R. truncatus»; likaså anföras ett par andra uppg, i Norm. Fl. Spec. p. 72 såsom hithörande. Denna form finnes antagligen flerstädes. I afseende å den tredje af Neumans former, submersum Bab., finnes ingen säker uppg. från Finland, då de exemplar, som kallats f. submersa Godr., enl. Gelert tillhöra Batr. paucistamineum × peltatum, men enligt Lindberg ej kunna skiljas från R. peltatus. — Slutligen upptager Neuman * suecicus Gelert. Denna form beskrifves af Gelert i Bot. Not. 1896 p. 221 såsom förekommande bl. a. »in Finlandia, in paeninsula Kola et Karelia rossica». I själfva verket tillhöra enligt Gelerts egen bestämning flertalet af de exemplar, som inlämnats under namnen Batr. heterophyllum etc., B. suecicum. Emellertid anser Lindberg, att Gelerts Batr. suecicum och peltatum ej kunna skiljas (se längre fram), och denna åsikt har jag äfven hört uttalas af andra finska botanister. Säkert är åtminstone, att flere af de ofvan anförda uppg. afse hvardera formen. Här må därföre endast tilläggas, att, enligt Gelert, Batr. suecicum i H. M. F. finnes representerad från Ka., Ik., Ta., Sa., Kl., Kol., Tb., Sb., Kb., Kon., Om., Ok., Kp., Ob. (många ex.), Kuus., Lk., Li., Lim. och Lt. -Hufvudformen af Batr. peltatum finnes enligt honom från Sat., Ta., Kl., Oa., Sb., Om., Ob., Kuus., Kk., Lk., Li. och Lm.

I litteraturen angående vårt flora-område finnes, utom de redan anförda uppg. (se äfven Lindb. torfm. I p. 63) och uppgifterna i växtförteckningar etc., angående Batr. * suecicum endast följ.: O b., O k. (och O m.) fq »att döma af de insamlade exemplaren allmännare än peltatum»: Brenn. Obs., där det uttryckligen framhålles, att det är * suecicum, hvilken [i Brenn. Reseb. p. 72] beskrifves under benämningen B. heterophyllum var. peltatum.

Då Lindberg ännu icke publicerat resultaten af sina under åren 1904–1905 verkställda undersökningar öfver subgenus *Batrachium*, anför jag här några utdrag ur hans anteckningar, hvilka han godhetsfullt ställt till min disposition, och upptager äfven fullständigt de exemplar i H. M. F., hvilka han granskat:

»Försöker man af Gelerts bestämningar bilda sig en uppfattning om,

hvad han menade med sin * suecicus och på hvad sätt han särskilde denne från R. peltatus, så visar sig detta alldeles ogörligt. Sänkbladens form, som af honom och efter honom af Neuman framhålles som karaktäristisk, kan dock på intet vis tillmätas något systematiskt värde. Enligt Gelerts egna bestämningar har * suecicus lika ofta långt utdragna bladflikar, hvilket den ej bör få hafva, som hans R. peltatus har korta, något som denna åter ej bör få hafva.

Enligt min tanke är allt, hvad vi hafva af *R. peltatus*, en och samma form, med undantag för en del exemplar från österbottniska kusten samt från Karelen.»

»Såsom *R. peltatus* skulle jag anse endast exemplar från följande lokaler [i H. M. F.]: **Sat.** Lyttskär: Häyrén! (enl. uppgift är vattnet i den grunda hafsviken tidtals något salt); Källfjärd: Malmgren! ')

Oa. Maksmo, grund hafsyik: Laurén!¹); Malaks, hafsyatten, c.¹/² m djup: Laurén!¹); Mustasaari, sacell. Kveflaks: Hellström! (af Gelert bestämd till *R. peltatus* f. tenella); Närpes, in sinu maris Knåpslådan: R. Dahl berg! (både med och utan flytblad, dessa af olika form på olika exemplar); Kronoby, Bredviksbäcks utlopp i hafvet, vattnet ibland sött, ibland blandadt med hafsvatten: Hellström! (af Gelert bestämd till *R. peltatus* f. tenella).

Om. Pedersöre, Kisorviken: Fontell!

Alla dessa former äro fullkomligt identiska, och alla synas de hafva vuxit på liknande lokaler: grunda hafsvikar.

Till denna form för jag äfven exemplar från K1. Sortavala, Kirjavalaks å: A. L. Backman!; Sortavala, bäck mellan Airanne sjö och Vakkolahti; Poppius!; Sortavala, Vakkojoki: R. Wegelius! (af Kihlman förd till R. paucistamineus). — Dessutom finnas terrestra ex. från Vakkojoki (utan flytblad) leg. Vartiainen!, hvilka uppenbart höra hit. — Kol. Petrosavodsk, Lehtiniemi: Simming! (af Gelert bestämd till R. paucistamineus × peltatus, af Kihlman till R. paucistamineus f.).

Kon, Perttiniemi: Günther! (bestämd som föreg.).

»Att den österbottniska kustformen är identisk med den karelska från Ladoga och Onega trakterna synes mig alldeles säkert... Då Gelert fört en del ex. till *R. peltatus*, och dessa exemplar genom sin spädhet och den tunna stjälkens mörka färg likna de ex. af *R. peltatus*, jag har från Tyskland, Frankrike och Italien, synes det mig bäst att uppföra dem under detta namn»: Lindb. comm. [Se äfven ofvan under *Batr. confusum* p. 228.]

Hvad slutligen angår alla våra former från sötvattnen in i landet, så tillhöra de uppenbarligen samma typ; att bland dessa påvisa andra olikheter än rent individuella, torde icke vara möjligt. Emellertid är namnfrågan i detta fall icke utan sina vanskligheter. Oriktigt är säkert att

¹) Af Gelert bestämd till R. peltatus.

kalla ifrågavarande form * suecicus Gelert, då den af Gelert lämnade beskrifningen endast passar in på en del dock uppenbarligen sammanhörande former och då därtill dennes bestämningar öfver hufvud lämna mycket öfrigt att önska. Så litet tilltalande det än är att införa ett nytt namn, torde det nu näppeligen kunna undgås. Jag föreslår sålunda för berörda typ, som just är den vanliga finska formen, benämningen v. septentrionalis, hvilken alltså omfattar den grofväxta sötvattensformen af R. peltatus med ljus, tjock stjälk. Hit ville jag föra allt, hvad Gelert kallat Batr. * suecicum, samt hufvudmassan af de former, han bestämt till B. peltatum och B. peltatum × paucistamineum.

»Hit skulle jag sålunda föra följande ex.: Ab. Åbo: I. Ringbom!; Lojo Hormajärvi: Lindb. herb. — Nyl. Pyttis: Ad. Neovius! — Ka. Jääski: B. Alfthan!; Räisälä: Lindén! — Ik. Sakkola Suvanto: Lindberg!; Pyhäjärvi in lacu Ladoga ad Sortanlaks: Lindb herb.; Käkisalmi: F. Wartiainen!

Ta. Sääksmäki: Kihlman! ¹); Vanajavesi: Nylund!; Asikkala: Nikl.!; Sysmä: Unonius!; par. Gustaf Adolf: Bonsdorff! — Sa. Valkiala: A. I. Hjelt!; Lappvesi: A. Brotherus!; Ruokolaks: Sælan! — K1. Ojamo: [A.] Genetz! ¹); Uukuniemi: Nikl.! — Kol. Vosnessenje: Elfving!; Iivina: Elfving! ²); Iivina: Cajander! [inl. såsom R. paucistamineus × peltatus]; Petrosavodsk: Günther! och Ivanitsky!

Oa. Oravais: Laurén! ¹) (hafsvatten!) — Tb. Korpilahti: Lang!; Jyväskylä: Gadolin!; Laukkas: Brotherus! — Sb. Kuopio: E. Nylander!, Mela och L. M. Runeberg!; Pielavesi: Lundström & Palmén! ¹). — Kb. Kide: U. W. Telén och A. Brander!; Liperi: Europæus & Hällström! — Kon. Pirttijärvi: Günther!; Lishmajärvi: Brenner! ²); Tiudie: Selin! ²).

Om. Vindala Lappajärvi sjö: A. L. Backman! — Ok. Paltamo: Brenner!; Kajana: Malmgren! — Kp. Kellovaara: Bergroth!; Kemi: Malmgren!

Ob. Liminka: Hellström! och Brenner!; Uleåborg: Laurén!; Uleå: Brenner!¹); Muhos: Brenner!; Kemi elf: Brenner!; Pudasjärvi: Brenner & Nyberg! (1 ex. ss. *Batr. peltatum*); Torneå: Sælan!; Rovaniemi: Hjelt & Hult!¹). — Kuus. Kuusamo: Nyberg!; Tavajärvi: Hirn!; Hakkila: Nyberg!¹); Juuma (Backman): Lindb. herb.; Perno: Brotherus! — Kk. Tuutijärvi: Fellman!¹); Koutajärvi-Ruanjärvi: Selin!

Lk. Kittilä: Hjelt & Hult!; Muonioniska: F. W. Mäklin! 1); Muonio: Malmberg!; Sodankylä: Blom! — Li. Inari: E. Nylander & M. Gadd!; Utsjoki: Arrhenius & Kihlman! 1). — [L. ent. Lätäseno: Lindén!]

Lim. Nuotjavr: Enwald & Hollmén!; Umpjavr: Kihlman! — Lt. Nuotjavr: Lindén!; Kola: Fellman! — Lm. Voroninsk: Kihlman!¹)» Allt detta enl. Lindb. comm. — Tilläggas må, att i Sæl. herb. finnes ett stort antal exemplar af denna form, hvilka exemplar äfven granskats af Lindberg.

¹⁾ Af Gelert bestämd till Batr. peltatum.

 $^{^{2}}$) Af Gelert bestämd till Batr. paucistamineum imes peltatum.

Af öfriga former upptages var. crassicaulis Fr. Fennia: Trautv. Incr. p. 16. — Al. p i södra och sydöstra skärgården [°C°]: Bergstr.; flerstädes: Bergstr. Beskr. — Kon. »ad Tiudie (Selin), Lishmajärvi (Brenner), aliam f. inter hanc et Batr. peltatum ambigens in lacu Perttijärvi legit Günther»: Norrl. On. — Formen upptages äfven i Brenn. Flor. etc. Att döma af exemplaren särskiljes denna form icke af Gelert, hvarjämte det måste anses osäkert, huruvida Bergstrands uppg. hänför sig till R. peltatus eller möjl. till R. paucistamineus.

Var. isophyllus Fr. ${\bf O}\,{\bf m}$. Gamla Karleby: Hellstr., jfr äfven Brenn. Flor. etc.

F. dissecta Brenn. Beskrefs i (Prot. I, IV, 1871) Not. XIII p. 457 på grund af exemplar från Ab. Vihit tagna af lyc. R. C. v. Rehausen!, jir äfven Brenn. Flor., Medd. XIII p. 243 etc. Samma form kallades senare f. fissifolia Hiern., men de exemplar, som kallats sålunda, föras af Gelert till B. paucistamineum × peltatum och af Lindberg till R. paucistamineus 3 Drouetii f. fluitans.

I (Prot. 6, II, 1886) Medd. XIII p. 243 beskrifver Brenner en f. subdissecta från Al. Sund. F. subdissecta omnämnes äfven från Ok. Kuhmo kyrkoby: Brenn. Obs. — Det torde dock kunna sättas i fråga, huruvida formen från Al. alls hör till R. peltatus (se ofvan); exemplar finnas mig veterligen icke i H. M. F.

Var. pantothrix Fr. Större delen af Finl.: Fries. — Al. p: Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. — Nyl. [Liksom hufvudformen] »p saltem in par. vicinis»: W. Nyl. — Kl. r Hiitola: Fl. Kar. — [L. ent. »forma minima b) exsiccatus, vix pollicaris ad ripas lacuum exsiccatus post defluxum aquae florens, caule filiformi depresso, foliis filiformibus, petalis nullis obvenit circa Kaaresu'anto»: L. L. Læst. p. 296.] Af dessa uppg. afse åtminstone Bergstrands sannolikt någon form af R. paucistamineus, men att fullständigt utreda hithörande uppgifter torde vara nära på omöjligt, då tidigare nästan alla former af Batrachium med blott nedsänkta blad synas hafva gått under namnet pantothrix.

I växtförteckningar etc. omnämnes ännu var. succulentus Koch. De exemplar från Ab. Vihti Niemenkylä: Hult!, som en tid gått under detta namn, fördes af Gelert till Batr. Baudotii, men detta är otvifvelaktigt oriktigt. Enl. Lindberg tillhöra dessa exemplar R. peltatus var. septentrionalis f. subterrestris, hvilket namn då endast betecknar, att exemplaren i fråga vuxit nästan på land. Att de tillhöra den i Lojo vattensystem så vanliga R. peltatus var. septentrionalis synes mig uppenbart»: Lindb. comm.

Ranunculus paucistamineus imes peltatus.

Cel. Gelert contendit haud pauca specimina in H. M. F. ad hanc formam hybridam pertinere, sed Lindberg omnia haec specimina ad formas alias rettulit.

Då de exemplar i H. M. F., hvilka Gelert ansett tillhöra denna hyl rid, redan finnas uppräknade i det föregående (se p. 220, 221, 223, 228, 232, 233, 234 och 235), och då det därjämte angifves, hvilken form Lindberg anser dem tillhöra, äfvensom (se p. 228) hvarföre de ej kunna anses såsom hybrider, torde det vara onödigt att här ånyo uppräkna ifrågavarande exemplar.

Neuman p. 507–508 framhåller, att ur denna hybrid synes hafva utbildat sig två beständiga raser, hvaraf den senare * bottnicum »är att anse som eradicatum \times peltatum». Denna är äfven »sedd från Finland»: l. c. p. 508. Någon annan uppgift om hybridens förekomst i landet är mig icke bekant från litteraturen, och något exemplar härifrån, som säkert skulle tillhöra denna hybrid, känner jag ej.

Ranunculus circinatus Sibth.

In Fennia maxime australi raro aut rarissime invenitur; ad septentrionem versus usque ad 61° 40′ indicatur.

Fenn. merid.: Fries; Ingria, Fennia: Trautv. Incr. p. 15, cfr l. c. p. 19; Eur. plur.: Nym. Consp. p. 15; deest in Fenn. plur. (indicatur in sola mer.): Nym. Suppl. p. 10.

A1. r in taeniis austro-orientalibus [»C. Mr»]: Bergstr.; (complur. loc.): Bergstr. Beskr.; [Geta] in stagno ad Bolstaholm: [O. J.] Hoffström & [P. F.] Molander! et J. O. Bomansson!, vide etiam infra; Kökshafvet ad Kastellholm (J. A. Bomansson): Lindb. herb. — Ab. Runsala: Zett. & Br., cfr Alc. — Ny1. Ekenäs (A. Brotherus): Hult herb.; Ekenäs Degerö ster.: Häyr. Stud. p. 142; Snappertuna [Söderby] Sundbacka in aqua subsalsa: Häyrén!; Perno Dödmansholmen specc. imperfecta, sterilia, quae huc aut ad varietatem pertinere verisimillimum est: Sælan!, cfr Not. IV p. 250; Perno Labby ad oram maris: I. A. Werving!; etiam in herb. lyc. n. sunt duo spec. e Perno. — Ka. Säkjärvi Niemenranta in freto (Lilli Simberg): Lindb. herb.; vide etiam infra. — Ik. Koivisto in ostio flum. Humaljoki: Lindberg!, vide ceterum sub var.

Sat. Hvittisbofjärd Stengård ad praediolum Viikilä parce et ster. tantum: Häyr.

A1. Angående förekomsten i Geta Bolstaholms träsk nämnes: betäckte med sina hvita blommor flere 10-tal kv.m. af sjöytan: E. Reuter. — Ab. Vihti (p): Printz; Vihti Kirkkojärvi samt Savilahti bäck uti Vanhala skog (E. G. Printz): Flinck. Flinck har icke sett arten, och Lindberg

betecknar dess förekomst i Vihti såsom högst osannolik. — Nyl. Thusby Äijänsaari bäck m. fl.: Åstr. & H.; uppg. behöfver bekräftas. — Ka. Pälli sluss: Wainio herb.; exemplaret bör kanske ännu granskas. — Ik. r Kakki: Malmb. under namn af Batr. divaricatum Schrank, jfr Alc., exemplaret hör till varieteten. Förekommer enl. Meinsh. p. 12 i >ganz Ingrien>, men enl. l. c. p. XX endast i II, III, således ej på Isthmus.

Ranunculus circinatus f. oligandra Sæl. 1).

In Fennia australi rarissime legitur.

Adest e \mathbf{Nyl} . et \mathbf{Ik} ., indicatur etiam ex \mathbf{Ab} .: Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Ab. Tenala: G. A. Bruncrona in herb. lyc. n. — Nyl. par. Borga in freto s. d. »Fladan» prope praedium Korsnäs in aqua pigra, subsalsa cop.: Sæl. ann. et herb., cfr Medd. XXIII p. 40; Strömfors in freto angusto, quod est inter Vakterpää et ins. Gäddbergsö: Sælan in Not. IV p. 250, spec. e Reimars!, vide etiam sub f. typica. — Ik. Kakki [Kirjola ex herb.]: Malmberg!

 ${f N}\,{f y}\,{f l}.$ Thusby i sjön vid Paijala (Lundahl): Åstr. & H.; uppg. behöfver bekräftas.

Gelert synes ej särskilja formen; ej heller särskiljer Lindberg densamma.

Ranunculus ficaria L. 2).

In Fennia australi usque ad 61º passim vel satis raro invenitur; ulterius rarissime ad 61º 50' progreditur.

Till.; Till. Icon. 19; Kalm; »finnes vid skären, äfvensom här vid Åbo uppå skuggrika ställen»: Hell. p. 12; locis humidis umbrosis orarum maritimarum (st fq): Prytz; in limosis umbrosis Alandiae insularumque et provinciarum circa Aboam et Helsingforsiam iacentium: Wirz. pl. off.; [Eur. omn.] exc. etiam Fenn. plur. (in sola mer. lecta): Nym. Suppl. p. 5, vide etiam DC. Prodr. I p. 44 et infra.

A1. p: Bergstr.; p = st fq: Arrh. & K.; st r Brändö Djur-

¹⁾ Vide Herb. Mus. Fenn. [ed. I] p. 35 not., ubi describitur.

²⁾ Ficaria verna Huds.; Ficaria ranunculoides Roth auct. plur.

holm, Åfva Ängskär, Kumlinge Ingersholm, in parte austroorientali insulae Kumlinge: Bergr. — Ab. p: Zett. & Br.; st r par. Gustafs Lökholm ad meridiem versus a Vartsala cop.: Bergr.; [S:t Karins] Kathrinedal: I. Ringbom!, E. Reuter et alii; Runsala »gamla allm. promenaden» et ad sinum Ispois nonnulla stad. e Lill-Heikkilä [forsitan ad Kathrinedal spectat]: E. G. Printz, cfr Ale.; Kuustö Jullas: Lundström in herb. Mela; Pargas r, Lenholmen et Kapellstrand (O. M. et E. Reuter), Långholm: Arrh. Ann.; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; Halikko Viurila ad hortum: L. Nordholm herb.; Bjärno: K. F. Wendell in herb. lyc. n.; Lojo: F. Stenström in herb. lyc. n.; Vihti! Olkkala in prato Joensuu 1870, postea non reperta: af Hällstr.; [Vihti] rr Joensuu ad pontonem Myllysilta, Vanjärvi [spec. leg. G. Lång!] ad rivulum cum Anemone ranunculoide: Flinck, quem l. inspicias; Mietois in alneto litorali ad praedium Saari nonnulla spec.: Caj. Kasvist.; Nystad Birkholm Käpyli (fq): Hollm.; [Nystad] Sorvakko prope valetudinarium et ad Hanko: Söd. — Nyl. in oppido Ekenäs Hagen et Ramsholmen: Häyr., efr G. F. 1903 p. 200 et 201; par. Ekenäs ad pag. Tvärminne: Sæl. ann.; Fagervik, Sjundea Myrans (Nerv.): His.; Esbo praedium Esbo »fiskartorpet Fiskars»: Gadol.; st r, in horto botanico fq: W. Nyl., vide etiam Kihlm. Beob. p. 2; Helsingfors Mejlans: Hult herb.; Helsingfors ins. Sumparn et Orimattila Hillsdal (Nikl.): Sæl. herb.; Thusby ad Jäniksenlinna: Åstr. & H.; p in reg. occidentali, ut in Borgå!, Lappträsk!, Elimä, Orimattila (!): Sæl. Ö. Nvl.; Borgå Strömsberg, Dreggsby!, Karsby, Laha in sacell. Borgnäs (K. Nordenskjöld): Sæl. Fört., spec. etiam e Pellinge (!). — Ka. Viborg Monrepos! et ad pontonem Papula: Zilliacus, cfr Fl. Kar. p. 188. — Ik. r Pyhäjärvi (R. Læthén!), Kakki [Suurisaari] (D. Hahl!): Malmb.; [in silvis . . . ad Parkala [»Pargelovii»] (Sobolewski): Fl. Ingr. p. 36, vide etiam Meinsh. p. 13].

Sat. r Kulla: Malmgr.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; Euraâminne: Karsten!; Eura sacell. Kiukainen Panelia: Lindb. comm.; Huittinen: Car. p. 24 et Lydén; Huittinen Nikkilä: R. T. Holmberg in herb. lyc. n., cfr etiam Gadd Sat. p. 49. — Kol. Soutujärvi: Caj.!; tantum ad Petrosavodsk (Günther!): Norrl. On., cfr Günth. p. 31 et Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; Europa exc. Ross. bor., Suec. bor., Norv. bor.: Nym. Consp. p. 7. Hvardera uppgiften grundar sig troligtvis på Fellmans uppg. från Lappl., men kan ej anses riktig, jfr W. Nyl. Till, p. 302. Nyman rättar själf sin uppg. - Al. Det bör framhållas, att arten af Bergstr. upptages från östra delen af s. k. fasta Åland och östra skärgården (*B.D.*). — Ab. I trädgården å [Bromarf] Kansjärvi, dithämtad från Ekenäs: Sand. - Sat. Birkkala; elev A. Pahlman!; uppg. behöfver bekräftas. Kyröfall vid dikeskanten nedanför fabrikssmedjan: Printz i bref 1903; med stöd af senare uppg, af Printz anser jag arten tillfällig på detta ställe, oaktadt den bibehållit sig därstädes åtm. 10, men sannolikt 20 år. — Ta. Hauho: Herk.; uppg. behöfver bekräftas. Uppg. i Herb. Mus. Fenn. [ed. I] hänför sig till Orimattila. — K1. Kronoborg: A. E. Olsoni i herb. lyc. n.; uppg. behöfver bekräftas. - Tb. Keuruu: Alc. och Alc. III (under Sat.); säkert på grund af något misstag. — Ob. allm. i kryddland: Jul. p. 286, jfr Jul. i V. Ak. H. p. 175; säkert ett misstag, jfr Brenn. Obs. — Kk. »ad flumen Keret»: Fellm, Ind. — Li. »ad templum Utsjoki et flumen Tana locis humosis rre: Fellm. Lapp., jfr i afseende å de sistnämnda uppg. Led. I p. 30, Fl. Samoj. p. 9, Beket. p. 541 äfvensom N. I. Fellm., I. c. p. XXV och Desideratkat, p. 18. Arten förekommer visserligen i södra Nordlands amt i Norge (: Wahlenb. p. 155, Norm, p. 245 och Hartm. p. 168) och går i detta land ända till 67° 31': Norm, ann, p. 7 eller enl. senare uppg. med alldeles afbruten utbredning till 68° 12'-13': Norm. Fl. Overs. p. 34; på östra sidan går den till Archangelsk (: Fl. Samoj. p. 9 m. fl.), men icke desto mindre synes dock dess förekomst i nordligaste delen af Karelen och Lappmarken ytterst osäker. N. I. Fellm, har lika litet som någon botanist efter honom sett R. ficaria i Kk., och måhända ligger någon späd form af Caltha till grund för uppgifterna, jfr äfven Kihlm. Ant. ang. uppgfrån Li.

Öster om Onega är arten tagen vid Gaguskij pogost in ripa rivuli: Cajander & Lindroth!

Caltha palustris L.

In toto territorio, maxima parte reg. alpinae excepta, frequenter aut frequentissime provenit.

Fq aut fqq 1) tota Fennia inveniri omnes consentiunt auctores, cfr Till., Till. Icon. 64, Kalm et Prytz; in uliginosis et

¹) Flinck, Wecks., W. Nyl., Blom, Lindén, Leop., Fl. Kar., Broth., Enw., Mela, Axels. Putk., Hellstr., Tenn., Keckm.; fqq (cop.): Hult; fq = fqq: Elfv.; fqq per totum territorium: Norrl. On.; fqq excepta **O** k. orientali, ubi fq: Brenn. Obs., vide etiam Häyr. Stud. p. 167.

rivulis totius Fenniae ad alpes usque: Wirz. pl. off., cfr Fries; Eur. omn. . . .: Nym. Consp. p. 18, cfr DC. Prodr. I p. 44, Led. I p. 48-49, Gürke p. 405 et Borg Beitr. p. 99, 113, 132, 139.

Lapp. fenn. fqq per totum territorium: Hjelt & H.; [(fq:) Birg. p. 100; fqq: Blom Bidr.; per partem silvaticam, subsilvaticam et inferalpinam omnium Lapponiarum vulgaris, etiam ad . . . Tana, Utsjoki etc. lecta: Wahlenb. p. 161; ubique vulgaris: Fellm. Lapp.; fq (= fqq) in Kuolajärvi, Kemijärvi, Sodankylä, Inari et ad Paatsjoki usque ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not.; in reg. silv. fqq, (p) ad rivulos in reg. subalp. montis Saariselkä: Hult Lappm.; fqq per reg. subsilv. et subalpham, secundum rivulos usque ad terminum betulae orgyalis, quamquam minus abundanter, florens prodit, Hammasuro h. 382, Ailigas VSV 378, [Rastekaisa SO 297]: Kihlm. Ant.; (st fq) per reg. subalpinam in locis aquosis, ad rivulos etc.: Arrh. ant.; enum. e permultis locis: Norm. Fl. Spec. p. 85. - [L. ent. reg. subalp. et silv. fq: Læst.; fq in ripis, in lacunis et rivulis reg. subalp., in reg. alpina p usque ad montes alpinos Halti: Lindén Bidr.]

Lapp. ross. fqq: Fellm. Ind.; in aquosis fqq: N. I. Fellm.; fq in reg. silvatica inferiore, sed in reg. silv. superiore tantum in valle inter Viertsoivi et Tuatash (sat parce) et ad imum montem Vuojim: Lindén Ant., vide infra.

Afvikande frequens har jag endast antecknat: Ab. Mt, Pt st fq, muuten fq»: Caj. Kasvist., jfr l. c. p. 139. — Angående förekomsten i Lapp. ross. må tilläggas: »Ymnig längs hela Nuotjok, ofta bildande täta, rena bestånd i vattenranden längs stränderna. H. o. d. oftast sparsamt längre från älfstränderna, i kärrmarker, bäckdalar, fuktig skog, salicet. T.a. å Nuotjavrs stränder»: Lindén Aut.

F. submersa Hult uppgifves förekomma ymnig på sandbankar på bottnen af Riestojoki: Hult Lappm., där den beskrifves, jfr l. c. p. 12. Angående öfriga former se under var. radicans.

Såsom **fossil** är arten anträffad [i **Sat**. Ikalis] vid Parkanojoki i furuzonen och vid Kovelahti i granzonen: G. And. p. 96, jfr Herlin p. 167 och 162.

Caltha palustris f. decumbens Lamotte 1).

In Fennia et Lapponia maxime orientali, quantum nunc constat, raro (aut rarissime) invenitur.

Scand.: Gürke p. 405.

Kol. In flumine Ivina ad pagum Latva: Cajander! in Medd. XXV p. 61 etc. nomine var. *radicans* Forst.

Lp. Triostrow in rivulo: Montell!

I afseende å formens förekomst nämner Cajander, att den ⇒bildade täta, trassliga bestånd på grunda, strida ställen»: l. c. — Af Cajanders manuskriptkarta framgår, att formen är spridd öfver ett icke så alldeles litet område i närheten af Latva.

Se f. ö. under var. radicans Forst., under hvilket namn alla här förekommande uppg. ingå.

Caltha palustris var. radicans Forst.

Haec forma apud nos non lecta est; indicationes omnes ad f. decumbentem pertinent.

Norra el. östra Lappl.: Fries. — Kol. i floden Ivina vid Latva by: Cajander i (Prot. 4, III, 1899) Medd. XXV p. 61, jfr L. Y. 1899 p. 53, Bot. Not. p. 70 etc. — [Li. Tanen och Varanger flerst.: Th. Fries p. 184, jfr Blytt p. 934, Nym. Consp. p. 18 m. fl. — De fyndorter, som uppräknas Norm. Ind. p. 3, Norm. p. 245 och Norm. Fl. Spec. p. 85, ligga icke inom Finlands botaniska område.]

Neuman p. 509 uppgifver, att hvad som i Sverige blifvit fördt till var. radicans Forst., i själfva verket tillhör f. zetlandica Beeb., under det den äkta f. radicans icke anträffats i Sverige. Likaså framhåller Lindberg i bref, att hvad som hos oss är taget under namnet var. radicans, icke tillhör C. radicans Forst. Han föreslår namnet f. decumbens Lamotte. Sannolikt afse äfven de norska uppgifterna samma form, som f. ö. förekommer i fjäll- och bergstrakter.

Trollius europaeus L.

In Lapponia et maxima parte Fenniae orientalis (frequenter vel) frequentissime provenit, in parte maxime occidentali et nonnullis plagis in parte interiore tantum raro invenitur; tamen ex omnibus provinciis, excepta Alandia,

¹) *C. palustris* var. *radicans* Fr. non Forst., var. *procumbens* G. Beck. Typis impr. ¹³|₁₀ 1905.

adnotatus est. In montibus alpinis supra terminum betulae procedit.

Kalm; in pratis montosis humidis Finlandiae borealis vulgaris: Prytz; in pratis Nylandiae, Careliae et Tavastiae, desideratur vero in provinciis circa Arctopolin Raumoamque, dein per Ostrobottniam, exceptis provinciis meridionalibus litoralibus, usque in alpium iugum: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Scand.: Nym. Consp. p. 18; Fenn.: Nym. Suppl. p. 1 et Gürke p. 407, vide etiam DC. Prodr. I p. 45, Led. I p. 49—50, Borg Beitr. 99, 116, 132, 142, 157 et inprimis Wainio Kasv. p. 129.

Ab. Runsala rr: Hollm.; Nådendal (G. Bredenberg): Moberg Klim. II p. 54; Merimasku: Karsten in dupl.!; Lundo prope catarractam Vieru duo spec. olim [circ. 1840]: O. Hjelt comm.; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!, cfr Moberg Klim. p. 70; Salo Kaukelma cop.: Hollm.; [Muurila] r: Renv.; Marttila: Elmgr. Beskr. p. 182; Lojo in prato praedii sacerdotis: Hels. et W. Heimbürger in herb. lyc. n.; Karislojo: Moberg Klim. p. 70; Tenala ad praedium sacerdotis (I. Ericsson), Karis ad praedium sacerdotis (C. H. Strandberg): Moberg Klim. II p. 54 [hae plantae nescio an cultae]; Vihti p: Printz; [Vihti] st r Härköilä Rosti in prato ad viam ferratam, Niuhala Myyri in prato, Kourla in prato. Lahtis in praedio Haitis, hoc loco ante hos 20 annos plantatus: Flinck; rr Pyhäjärvi Vaskijärvi in prato praedii Paanu 5 spec.: Wecks. — Nyl. in vicinitate opp. Ekenäs non obvius: Häyr.; circa Fagervik non obviam: His. p. 4; Esbo: Hisinger!; [Nurmijärvi] st fq, in clivis herbidis [»niittytöyräillä»] ad ripas fluviorum inprimis Vantaanjoki et in betuletis p cop.: Stenr.; p fg: W. Nyl.; Gammelstaden Viks ladugård prope Helsingfors (Th. Wasenius), Thusby Mariefors fq: Sæl. ann.; Thusby: Astr. & H.; p inprimis in reg. occidentali: Sæl, Ö. Nyl.; Borgå r Ruskis, Kardrag, Laha (K. Nordenskjöld): Sæl. Öfvers.; sacell. Askola Hofvarböle: Sæl. ann.; Mörskom: Strömborg!; Mörskom ad pagum prope templum: Moberg Klim. p. 70 et Moberg Klim. II p. 54; Orimattila: Nikl.!, cfr Moberg Klim. II p. 54; Hogland Ojamaa et Kiiskinkylä in prato (Sievers): Brenn. Till. p. 38. --Ka. rr Virolahti Tursu: Blom!; r in parte interiore, Kirvu praedium sacerdotis et Tietävälä, in vicinitate fluv. Vuoksi p: Lindén.
— Ik. p: Malmb.; [p fq: Meinsh. p. 16].

Sat. Tyrvää Nuupala (P. W. Gallén), Tammerfors: Moberg Klim. p. 70 [hae plantae nescio an cultae]; r Birkkala in prato praedii Lukkila Ylistalo!, ad viam ferratam haud procul a Pitkäniemi, Mouhijärvi in prato praedii sacerdotis (F. W. Caloander): Hielt; Birkkala Pitkäniemi: Hough. in litt.; Kyrö: Asp et Wirz. M. S., vide infra. — Ta. Birkkala Partola: O. Wellenius comm.; Tammela Torro: Arrh.!; Urjala »Pietarinmäen torppa»: Borg!; Kangasala unic. spec. inter Huutijärvi et templum: Hjelt; Sääksmäki p: Tikk., spec. e Rapola vidi in Hult herb.; Sääksmäki Pohjanniemi: Kihlm. herb.; Kalvola r: Knabe Fört.; st fq - st r, in parte australi ditionis multum frequentior quam in septentrionali, Pälkäne tantum ad Laitikkala (Zidbäck): Leop.; Pälkäne Kangais 1887, sed non antea: Zidb. ann.; Hauho: Herk.; p: Asp. & Th.; Nastola, par. Heinola ad praedium Paaso: Sæl. ann.; fqq: Norrl. s. ö. Tav.; p: Bonsd.; Teisko complur. loc. saltem in parte orientali (A. Tammelander): H. Tranberg comm.; [Luhanka] Judinsalo complur. loc. in parte orientali: Wainio Tav. or. — Sa. p: Hult; non vidi: E. Nyl Veg. p. 261. — K1. fq: Fl. Kar. et Lindén; st fq: Hann.; fqq: Hjelt. — Kol. fq fgg fere ubique, sed praesertim in pratis humidis occurrit: Elfv.

Oa. Kristinestad (K. Sjöberg!): Malmgr., vide ceterum infra. — Tb. Jyväskylä Norola: Wainio Tav. or.; r Jyväskylä! in prato nonnulla km [»verst»] ad meridiem versus a deversorio Tanttila, Saarijärvi Kalmojärvi: Broth.; aliquotiens [»par gånger»] in proxima vicinitate oppidi Jyväskylä: Prim. p. 48; Uddegård aut Jääskilä: l. c. p. 53. — Sb. Leppävirta r Kalmalahti »Jalkasen niitty», Vokkola in prato infra hortum etc.: Enw.; r Leppävirta: Mela; Kiuruvesi!, Iisalmi: Lundstr. — Kb. Kide: Brand., cfr Moberg Klim. II p. 54; Liperi p Davidinsaari!, Niinikkosaari, Lamminniemi et ad praedium sacell.: Eur. & H.; Nurmes ad Kopras—Mustonen: Wainio Kasv.; Axels. Putk. non comm. — Kon. fq — fqq in nemorosis pratisque humidioribus cop., in pratis siccioribus vel collibus silvisque frondosis iunioribus fq at parcius. In collibus herbidis vel graminosis tam siccioribus quam humidioribus partium interiorum fertilium (Dvorets, Mund-

järvi etc.) copiosissime, in Reg. occ. et pen. Saoneshje fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 31.

Om. in Ostrob. media (non) est: Hellstr. Distr. p. 11; circa Gamla Karleby desideratur: Hellstr. p. 135; Oulainen Irva: Keckman!; Temmes: Brenn. Obs., vide etiam infra. — Ok. Kajana: Eberh.!; [Kajana] (p): Must.; (p), in parte orientali non visus: Brenn. Obs. — Kp. Kemi: Malmgren!; fq in toto territorio [Kar. orientali]: Sahlb. Bidr.; copiosissime in regione litorali circa fluvium Kemi: Bergroth in Medd. XXI p. 21.

Ob. Liminka: Hellström!; ad oram et fluvia maiora fqq, Kempele, Liminka [Ollila: Brenn. Ber. 1869], sed in Kiiminki, Ylikiiminki et Utajärvi non adnotatus: Brenn. Obs., quem l. inspicias, spec. ex Haukipudas!; [Uleåborg] fqq: Leiv., cfr Moberg Klim. II p. 54; ad Uleåborg cop.: Sæl. ann.; inter Kemi et Ii: Linné Iter lapp. p. 190; Kemi: Jul. p. 287, *cfr M. Castrén p. 332; [Kemi et Simo] fqq: Keckm.; ad oppidum Torneå cop.: Sæl. ann.; [st fq: O. R. Fries p. 160;] fqq et saepe copiosissime: Hjelt & H. — Kuus. e Poussu ad septentrionem versus st fq: Wainio Kasv.; in pratis prope templum etc. enum.: Hirn Fört. — Kk. Oulanka Vartiolampi, Kankahinen, Päänuorunen et Majavalahti: Wainio Kasv.

Lapp. fenn. fgg et saepe copiosissime: Hjelt & H.; [fg: Birg. p. 100; locis graminosis, humidis etiamque siccioribus per totum territorium fq = fqq: Blom Bidr.; ubique fere omnium vulgatissimus, scil. locis fertilioribus laetioribus tum in silvaticis montanis, tum in subalpinis ac inferalpinis usque in lateribus occultioribus ipsarum alpium etiam maritimarum susque ad Hopseidet idque per universam Lapponiam: Wahlenb. p. 160 et 161, cfr l. c. p. XVII; ubique fq: Fellm. Lapp.; fqq - fq in pratis ad litora fluviorum, lucis, cet. in par. Kuolajärvi, Kemijärvi, Sodankylä, Inari, et ad flumen Paatsjoki usque ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 6, 17 et 30; fq in reg. silvatica, st fq in reg. subalpina et secundum rivulos in reg. alpinam procedit, in Lupukkapää usque ad 500 m: Hult Lappm., vide etiam Borg in L. Y. 1899 p. 157 et Norrl. Lappm. p. 258; locis humidis graminosis, in clivis fertilioribus per reg. subsilv. et subalpinam fqq, secundum rivulos, in quorum ripis copiosissime crescit in reg. alpinam 100 metra aut amplius saepe adscendit — Hammasuro h. 382, Piettarlauttasoaivi S 318, Peldoaivi N 500, SO 480, Ailigas SV 416, [Rastekaisa NO 457]: Kihlm. Ant.; fq — fqq in graminosis betuletisque subhumidis, ad rivulos per regionem subalpinam, saepe etiam in partem infimam reg. alp. evadens: Arrh. ant.; fq usque ad Varangriam meridionalem (Th. Fries): Blytt p. 944—945; e permultis locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 94. — [L. ent. reg. alp., subalp. et silv. fq: Læst., cfr Norrl. Lappm. p. 261 et 262; reg. subalp. et alp. fq secundum ripas et in vallibus rivulorum: Lindén Bidr.]

Lapp. ross. ubique: Fellm. Ind.; ubique fq: N. I. Fellm.; fq — fqq in reg. silv. inferiore et superiore, ut etiam in reg. alpina in ripis amnium, vallibus rivulorum, declivibus silvarum et pratis, in reg. alpina in vallibus rivulorum, declivibus montium alpinorum et in rupibus, quae ut gradus exsurgunt: Lindén Ant., vide etiam Beket. p. 543, Lindén Beitr. p. 16 etc.; spec. in H. M. F. adsunt e Lim., Lv., Lp. et Lm.

Al. Upptogs härifrån: Herb. Mus. Fenn. II p. 55. Uppgiften hänförde sig till exemplar från Saltvik: K. A. Bomansson!, men i bref af 12, I, 1897 nämner Bomansson, att han ej funnit arten på Åland. Uppgiften beror således sannolikt på etikettförvexling, jfr Brenner i Bot. Not. 1897 p. 153 och Medd. XXIII p. 41. — Sat. Huittinen: Car. p. 24; mindre troligt, då arten ej upptages af Lydén. Sannolika äro däremot de ofvananförda uppg. ifrån Kyrö; det tillägges »desideratur in Karkku et Tyrvää»: O. Hjelt M. S. — Oa. »påstås hafva blifvit funnen i Nya Wasa Sandviken, men ej mer där återfunnen»: Laur.; Gamla Wasa vid järnvägen, antagligen införd: Laur., jfr Laur. Växtf. — Om. På vägen emellan Nivala och Haapajärvi, 1 km öster om Perkkiö gästgifveri, omtalades en växt, som att döma af beskrifningen skulle vara Trollius; ej närmare undersökt: Tenn. i inl. — Brahestad Moberg Klim. II p. 54; uppg. behöfver måbända bekräftas.

Det förtjänar möjligen att omnämnas, att Gand. I p. 302 under Trollius altissimus Cr. (= Tr. medius Wender., Tr. napellifolius Roep.) upptager Tr. cuspidatus Gand. från »Finlandia Viborg (Lagus)». Huruvida någon odlad form eller något misstag ligger till grund för uppgiften, torde böra utredas.

Tr. asiaticus L. omnämnes såsom ofta odlad i trädgårdar: Alc. III.

Aquilegia vulgaris L.

In Fennia australi usque ad 62° 10' (in parte orientali) spontanea raro occurrit; in hortis autem saepe usque ad summum fere septentrionem colitur et nonnunquam etiam inprimis in parte australi et media disseminatur.

Till. (culta); Till. Icon. 16 (culta, mala); Eur. omn. exc. Lapp. Fenn. . . .: Nym. Consp. p. 18; adest in Fenn. mer.: Nym. Suppl. p. 12 et Gürke p. 421, vide etiam DC. Prodr. I p. 50.

A1. r: Bergstr.; [Geta] Bolstaholm prope laterariam [»tegelbruket»]: Bergstr. Beskr.; [Hammarland] Skarpnåtö: Sæl. ann.; Sund Kastelholm in pratis circa ruinas: Hult ann.; r Sund Kulla: Arrh. & K., vide etiam infra. - Ab. hic illic in vicinitate hortorum eff.: Zett. & Br.; Pargas ad »Skyttasängen» in Gunnarsnäs: Adl., spec. ab I. Ringbom!; Kuustö Jullas eff.: Sæl. ann.; Uskela: K. E. v. Bonsdorff!; Finby Pettu in vicinitate horti vetusti, unde disseminata est: Sand.; r unicum spec. lectum in ripa septentrionali lac. Björnsjön prope fines par. Karis satis remotum a cultis, in hortis fq culta: Sel.; Lojo in pratis ad lac. Lojo merid. orientem versus ex templo; Tikkanen & Hult herb., vide etiam infra. - Nyl. Fagervik! spontanea, sed in horto (floribus alboroseis): His.; in promontorio Lappviksudd ad Helsingfors efferata: Sæl. ann.; Borgå Karsby (Nikl.), Artsjö ad Kinttula!: Sæl. Ö. Nyl.; forsan eff.: l. c. p. 25, vide etiam infra. - Ka. r Kirvu praedium sacerdotis in horto vetusto efferata: Lindén. — Ik. r Muola in septo ad pag. Kyyrölä! et in par. Nykyrka: Malmb.; Pyhäjärvi Rantakylä prorsus spont.: Lindb. comm.; [r velut Levaschovo [»Lewaschewa»]: Meinsh. p. 17, vide etiam Fl. Ingr. p. 39 et 40].

Sat. p eff.: Malmgr.; r Birkkala Helvetinahde! inter Korvola et Penttilä cop. et certe prorsus spont., etiam prope Haavisto, Karkku Kulju Niemi (K. Forsblom): Hjelt, efr Not. XIII p. 489 et W. Nyl. Distr. — Ta. Sääksmäki spont. r tantum prope Rapola, saepe autem culta: Tikk.; Sääksmäki Juutikkala: Kihlm.; »Nukari hage», Pälkäne in promontorium Uutena in Mallasvesi, Kostiala, Vanha Tommola, Kankais [haud Kaukais] Zidbäckj: Leop., vide infra; ad oppid. Heinola in coemeterio

eff. (1899): Sæl. ann.; rr »Iso Äine utmark på Koivistonsaari backe» (Silén!): Norrl. s. ö. Tav. — Sa. Villmanstrand: Simming!; Villmanstrand Parkkarila efferata: Sælan!; in coemeterio ad oppidum Nyslott eff.: Sæl. ann. (1901), vide etiam infra. — K1. Impilaks (F. E. Hartman) veris. eff.: Chyd.; Uukuniemi Koiraniemi; Nikl.!, cfr Chyd.; Ruskiala Ilola: A. L. Backman!; Impilaks in deusto ut videtur spont.: Backm.; Impilaks 6 km a templo Kitelä versus in luco: Enw. hav.

Kon. st r, ad Perttiniemi! st fq in convallibus et devexis graminosis fertilioribus, in nemoribus silvisque frondosis vel mixtis, Dvorets in silvis frondosis vel nemorosis collibusque apertis olim deustis, sine dubio omnino est indigena: Norrl. On., cfr Günth. p. 31 et Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Tillfällig: Fries; »in paroecia Karkku Satacundensi sec. O. Blåfield. Annon ibi sicut alibi in Fennia efferata? : W. Nyl. Distr. Ehuru det är otvifvelaktigt, att aklejan på många ställen endast är förvildad (jfr t. ex. uppgifterna från Al., Nyl., Ka., åtminstone de flesta från Ab., äfvensom måhända de från Sa., Ik. och en del af Leopolds), så är det å andra sidan säkert, att den förekommer verkligt vild såsom i Sat. Birkkala och i Onega-Karelen. — Zidbäck, som funnit den tillfällig på par ställen i Pälkäne, framhåller, att om den vid Vanha Tommola skulle kvarstått från gammal odling, skulle den hafva bibehållit sig snart ett århundrade, då gården flyttats före begynnelsen af detta sekel [1800-talet]: Zidb. - Al. anträffad i några exemplar på en äng nära Sunds prestgård: Prim. p. 64. - Ab. [Muurila] »metsistyneenä Isontalon ja Kaukelmaan luona»: Renv.; [Vihti] »förvildad här och där i och omkring byarna kring kyrkan samt i Olkkala, Vanjärvi och Haitis trädgårdar»: Flinck; [Pyhäjärvi och Pusula] »puutarhoissa viljeltynä ja metsistynyt» st fq: Wecks.; [Mynämäki etc.] »yleinen koristuskasvi metsätorppienkin ikkunain edustalla ja monasti asumusten ympäristöissä mets.»: Caj. Kasvist., jfr l. c. p. 30. — Nyl. Odlas allmänt i Ekenäs stad och ofta äfven på landsbygden däromkring; stundom förvildad, t. ex. Ekenäs stad, Danskog: Häyr.; [Nurmijärvi] rr >eräällä nurmikolla n. kilom. Nurmijärvestä lounaaseen joitakuita kappaleita, metsistynyt»: Stenr. - Sat. Oberäknadt de ställen, där arten är vildt växande, har jag rätt ofta sett den förvildad, stundom tämligen långt från trädgårdar, t. ex. Karkku Järventaka Torseva 1884: Hjelt. -- Ta. Efter år 1887 har Zidbäck återfunnit växten i Pälkäne endast vid Vanha Tommola (1 ex.) och 1893 talrik i en skuggig bäckdal i en Kangais [»Kankahinen»] gård underlydande hage. På Vanha Tommola äng sågs arten redan mot slutet af 1850-talet: Zidb. och Zidb. ann. — Sa. Nyslott Kalkunniemi, troligen förvildad: Buddén. - Tb. Jyväskylä Uddegård [= Jääskilä] ursprungligen troligtvis odlad, men sedermera förvildad, växande ymnigt här och där: Gadol., jfr Prim. p. 53 — Kb. Polvijärvi odlad, Pielisjärvi kyrkoby odlad och själfsådd: Sæl. ann. (1900). — Om. [Gamla Karleby] i ängslundar, ditförd med trädgårdsjord: Hellstr. p. 137; Gamla Karleby] i Gallpotten [kanske Gullputten] afstjälpningsplats: G. J. Österman! — Ok. Kajana begrafningsplats i blom: Brenn. Reseb. p. 67, men där nämnes icke, huruvida den var odlad eller möjl. förvildad. Arten upptages icke från Kajana i Brenn. Obs. — Ob. Uleåborg: S. W. Liljeblom!; säkert tillfällig. »Odl. st., strandängar rr Simo prestgårdsstranden. Påträffas stundom förvildad från gamla trädgårdar jämte Polemonium»: Keckm, af hvilken arten betecknas såsom tillfällig.

I afseende å artens odling må, utom hvad som framgår af det redan nämnda (se i synnerhet under Ab.), framhållas, att Aquilegia i Elfv. Ant. uppräknas från flertalet provinser, hvarjämte följ. uppg. må här anföras. I Ok. trifves den nästan utan vård på kall jord: Must. p. 41 o. 42. — Hvad Ob. angår, nämnes från äldre tid: Såddes 1787 i apoteksträdgården [i Uleåborg], blommade väl 1789, »men wil intet rätt fort»: Jul. p. 23; för närvarande omnämnes den äfven såsom odlad i Uleåborg: Leiv. och ända till Simo: Elfv. Ant. p. 43. Likaledes omnämnes den blommande från Ob. Torneå: Moberg Klim. p. 71, hvilken uppg. säkert hänför sig till odl. exemplar, och Öfvertorneå Kukko [på svenska sidan]: Acerbi p. 153. Arten uppräknas vidare bland fleråriga prydnadsväxter i Lk. Pajala [på svenska sidan]: Birg. p. 60. — Ännu i Li. Toivoniemi omnämnes Aquilegia såsom odlad på kalljord: Nordling p. 316. Se f. ö. om odlingen t. ex. Medd. XXV p. 13.

Äfven några andra arter af slägtet odlas, ehuru vida sällsyntare och endast i större trädgårdar.

Nigella damascena L.

In hortis colitur.

Allm. odl. i trädg.: Ale. III. — [Från L k. Pajala nämnes om denna: ›går dåligt, men blommar ibland»: Birg. p. 61 under namn af endast Nigella.]

Aconitum lycoctonum L.

In magna parte Fenniae et Lapponiae orientalis inprimis in partibus maxime ad orientem versus sitis satis frequenter aut frequenter provenit, etiam in vicinitate lacus Ladoga inprimis ad oram septentrionalem saepe copiose vel copiosissime legitur, ceterum tantum in Lapponia Enontekiensi raro inveniri indicatur.

In pratis ad Keret iuxta Mare album et ad Ladogam, ubi leg. Cl. Appelberg: Spic. I p. 21; Fenn. orient. et maxima pars

Lapp.: Fries; Fenn. bor. (extra Lapp.) vix adest, sed in or. (Carel.): Nym. Suppl. p. 13; Lapp. Fenn. or.: Gürke p. 440, vide etiam DC. Prodr. I p. 57, Led. I p. 66, Klinge p. 380 et infra.

Ik. r Sakkola in coryleto ad pag. Mömmö: Malmb.!; Sakkola infra pag. Mönkö: Lindberg! [idem locus ac superior, ut videtur]; [Meinsh. p. 18 et XX non ex Isthmo comm.].

K1. circa Ladogam borealem ad Sortavalam et usque ad Salmis et Ruskiala! fq: Fl. Kar., cfr Fl. lngr. p. 42 et Knorring p. 28 et 29; Kronoborg pag. Otsanlaks et Ryyhä: E. Juslin!; Uukuniemi: Nikl.!; Kirjavalaks copiosissime et interdum viri altitudinem aequans: Norrl. Symb. p. 5, cfr l. c. p. 7 et 8 et Popp. p. 6; [Impilaks] Vuorlaks: Chyd.!; nonnulla stadia a deversorio Ruskiala obvium et dein in par. Pälkjärvi, Ruskiala, Sortavala et Impilaks cop. adest: Enw. hav.; Suistamo Leppäsyrjä st fq, Pälkjärvi Pirttiniemi! et Korkianiemi, teste H. Arppe fq in partibus occidentalibus par. Pälkjärvi saltem circa Linnunvaara: Hjelt Ant. p. 65. — Kol. fq in lucis et declivis fertilibus reg. silv. et coll., in reg. aren. non observatum: Elfv.; ad fluvium Munduksajoki, etiam f. pleniflora!: Cajander & Lindroth, cfr Medd. XXV p. 24; P[etrosa]vodsk Dreflianka: Ivanitzky!; Salmis: Fl. Kar., vide sub K1., Backm. autem ibidem non vidit.

Kon. st fq per partem australem in declivibus et convallibus nemorosis inprimis inter frutices in Saoneshje fq: Norrl. On.; locis udis silvarum in toto territorio: Günth. p. 32; non amplius in Tiudie obvium: Sahlb. Dagb.

Kp. nondum adnotatum.

Kk. a Gridinä [»Kriginå (Gradinskai)»] usque ad Kouta p, ad Keret et montem Kapudsa copiosius: Fellm. Ind., cfr F. Nyl. Utdr. p. 153 et vide sub Lapp. ross.

[L. ent. reg. subalp. r ad Kilpisjärvi (L. L. Læstadius): Læst., cfr Hartm. p. 175; circa Kaaresu'anto non obvium: L. L. Læst. p. 292.]

Lapp. ross. secus totam oram Maris albi e Gridinä ad Ponoj! (fq): N. I. Fellm. p. 93, cfr l. e. p. XXIV, XLIII et XLV, vide etiam sub Kk, et Beket. p. 543; Umba: Kihlman!; Olenitsa: Selin!; Tetrina: Brenner!; Tshapoma: Mela ann. et Pl.; inter Pjalitsa et Tshapoma: Kihlm. Ber. p. 23; Ponoj: Broth.

exk. p. 76 et 78 et Knabe Pfl. p. 280; fruticetis prope Orloff proprium: Kihlm. Ber. p. 15.

Fenn. bor.: Nym. Syll. p. 181 och Consp. p. 19 [dessutom Lapp.]; påtagligen genom missförstånd af Fries' uppgift; uppg. rättas af Nyman själf (se ofvan). I H. M. F. finnes ett elevexemplar från Sa. Juva [>Jokkas*]!; att arten ej är vildväxande därstädes, torde vara säkert. — I sammanhang härmed kan nämnas, att A. lycoctonum uppräknas bland fleråriga prydnadsväxter i Lk. Pajala [på svenska sidan]: Birg. p. 60, men måhända afses någon af de följ., oftare odlade, arterna.

Af flere förf., bl. a. Gürke, kallas den hos oss förekommande arten A. septentrionale Koelle. Denna betraktas af DC. Prodr. p. 58 såsom varietet (μ) under A. lycoctonum och upptages »in Lapponia»; se om densamma vidare t. ex. Nym. Suppl. p. 13.

Aconitum napellus L.

Saepe in hortis colitur.

Allm. odl. i trädg.: Alc. III, jfr Brenn. Flor., Mela Kasv. III och Iver. p. 33.

Ab. [Mynämäki etc.] »usein viljelty koristuskasvi herrasväen puutarhoissa»: Caj. Kasvist. — Nyl. odlad på Hogland: Sælan i Medd. XXV p. 81. — Kb. odlad i Pielisjärvi kyrkoby (Lieksa): Sæl. ann. — Om. Odlad i Salo: Elfv. Ant. p. 43. — Ob. [Uleåborg] odl.: Leiv.; odlad i Utajärvi Laitila: Sæl. ann.; odlad i Simo: Elfv. Ant. p. 43 (endast *Aconitum*).

Äfven A. cammarum L. odlas, se Brenn, Flor., Mela Kasv. III och Alc. III.

A. paniculatum Lam. förekommer på barlast vid Helsingfors: Alc. III, jfr äfven Brenn. Flor.

Delphinium consolida L.

Quamquam cum saburra etc. longe ad septentrionem versus procedit, omnino indigenum nisi in parte austro-occidentali inveniri non videtur.

Till.; Till. Icon. 123; Kalm; *står ibland i rågåkrarna i skären, till äfventyrs med någon säd från Sverige öfverkommen, tör med tiden blifva allmännare»: Hell. p. 12; in agris arenosis Finl. australis minus fq: Prytz; in agris Alandiae et provinciarum insularumque circa Aboam et Borgoam iacentium: Wirz. pl. off.; Fenn. merid.: Fries et Gürke p. 428; Eur. omn. exc. . . . Lapp. Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 21, vide etiam DC. Prodr. I p. 51,

Led. I p. 58—59 et E. Huth in Engler Bot. Jahrb. XX, Leipzig 1895, p. 383—385.

A1. (p) in agris Alandiae continentis [»A. B. A p»]: Bergstr.; complur. loc.: Bergstr. Beskr.; Saltvik »Haga kungsgård»: Ch. E. Boldt; Jomala Öfverby cop. in agro: Laur. Fört.!, spec. ex Alandia etiam leg. J. O. Bomansson! — Ab. (p): Zett. & Br.; r = st r: Hollm.; in agris ad Stor-Heikkilä (!) (Ann. ad Till.): Leche p. 26; Lill-Heikkilä: I. Ringbom in dupl.!, Arrh. et Gadol.; Merimasku: Karsten!; non in Pargas invenitur: Adl. et Arrh.; Halikko Åminne: H. C. Lindh!; Lojo Paloniemi in cultis: Ch. E. Boldt; Bjärno Koskis et Piikkis Busilla: Moberg Klim. p. 71, vide etiam supra et infra. - Nyl. »Fagervik unicum specimen ante aliquot annos legi»: His.; Mjölö (Gottlund): W. Nyl.; Strömfors Bullers, Lovisa ad navalia (G. R. Björkstén) [spec. e Lovisa Löfö!]: Sæl. Ö. Nyl.; forsitan eff.: l. c. p. 25, vide etiam supra; Hogland Pohjaskylä: Brenn., cfr Sæl. Ö. Nyl.!; in Hogland non postea visum: Sælan in Medd. XXV p. 74. — Ka. Haapasaari: Sæl. Ö. Nyl.! — [Ik. interdum parcius, interdum copiosius (fq) per totam Ingriam: Meinsh. p. 17.]

Sat. vide infra. — Ta. r prope pag. Mervis in Hattula: Asp. & Th.; Tyrväntö Stjernsund (R. Elving): Arrh.; Lammi: alumn. Nordström!, vide etiam infra. — K1. Kronoborg: alumn. J. Stråhle! etiam Olsoni in Hult herb. et herb. lyc. n., vide ceterum infra.

Kon. inter segetes ad pagum Tolwuja [idem locus ac sequ.?]: Günth. p. 31!; Tolvoja in agro inter secale parce: Kihlm.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133.

Ab. Hangö hafsstrand: elev G. Andersson!; uppg. behöfver bekräftas. F. ö. möjl. tillfällig. [Nystad] »v. 1894 yksi kappale löydetty eräältä pellolta lähellä Santtionrantaa»: Söd. — Sat. Huittinen: Car. p. 24; Vesilahti Palho: elev W. Peltonen!, inl. af O. Collin; Euraåminne prestgård (H. Tallqvist): Moberg Klim. p. 71; Tammerfors (elevuppg.): Buddén. Alla dessa uppg. äro mer eller mindre sannolika, men erfordra dock bekräftelse — Ta. Vanaja Rapamäki: O. Collin!, jfr Not. XI p. 467 och Herb. Mus. Fenn. II p. 55. Exemplaret hör enl. Lindberg till D. grandiflorum. Hauho: Herk. p. 60; ehuru ganska sannolik, erfordrar dock uppgiften bekräftelse. Detsamma gäller K1. Sortavala prestgård (G. J. Fabritius): Moberg Klim. p. 71. — Oa. Vasa: O. Hallsten!, säkert vid ångkvarnen; [Vasa ångkvarn] 1880, 1882, 1884 och 1887, alltid i enstaka exemplar: Laurén i Medd.

XXII p. 39, jfr äfven Alc. III. Förekomsten är tydligen tillfällig. — **O** m. Brahestad Lundbergs ångkvarn: Blom!, jfr Alc. III; tydligen tillfällig. — **O** b. Uleåborg Wägmans holme: F. Nylander!, jfr Alc. III; Uleåborg på barlast: Hougberg i dupl.!; [Uleåborg] (st r) painolastilla lähellä tulitikkutehdasta [»8 Kp * R. K. P.»]: Leiv.; [Uleåborg] Toppila 1887, 1 ex. uppgifves hafva blifvit funnet: Zidb., jfr Brenn. Obs.; [Kemi] barlastplats rr observerades första gången i Kemi stad 1885, på samma lokal 3 vackra exemplar 1892: Keckm. — Li. Inari prestgård (C. Berghäll): Moberg Klim. p. 71; säkert gäller uppgiften någon annan art.

Delphinium elatum L.

In vicinitate territorii sponte occurrit, sed in ipso territorio proveniatne spontanea species incertum est, saepe autem colitur et interdum disseminatur.

[In prato silvestri ad ripam fluvii Vodla 4 km ad meridiem versus a pago Vodla: Cajander in (Diar. 6, X, 1900) Medd. XXVII p. 8!, efr l. c. p. 49 et 134, Medd. XXVI p. 178 et 180 et Lindb. Pfl. p. 15.]

Arten uppräknas af Cajander i Medd. XXVI l. c. bland arter, som äro utmärkande för floran på ryska sidan öster om den här föreslagna naturalhistoriska gränsen och förekommer där a—ga. Det bör i sammanhang härmed framhållas, att Vodla, den västligaste punkt, där Cajander & Lindroth funno arten, ligger utom området, sådant det begränsats i Herb. Mus. Fenn. Arten upptages emellertid Fenn.: Gürke p. 431.

Delphinium elatum uppgifves äfven förekomma i Lp. vid stränderna af Rusiniha [ej »Rusinicha»] (H. och K. Aubel): Klinggräff p. 54, jfr l. c. p. 67. Enär Brotherus och Kihlman, som exkurrerat på samma plats, ej omnämna arten, måste jag anse uppgiften osäker, ehuru ej alldeles osannolik, då arten går ända till Samojedernas land: Fl. Samoj. p. 20, jfr äfven Klinggräff p. 51 och Huth [se under D. consolida] p. 399. Aubels arbete bör, som bekant, betraktas såsom mindre pålitligt, se Kihlm. Pfl. p 6 not och Hjelt Känn. p. 116.

Bland uppg. i afseende å artens odling har jag antecknat: Allm. odl. i trädgårdar o. någongång förvild., mycket varierande: Alc. III. jfr Brenn. Flor. och Mela Kasv. III. »Sortavala 303 cm pituinen . . . Kasvatetaan Paltamossa asti Hövelön tilalla»: Lönnbohm i L. Y. 1900 p. 44. — Sa. odlad i trädgårdar vid Nyslott: Sæl. ann. — Kb. odlad i Polvijärvi och Pielisjärvi på kyrkogården: Sæl. ann.

Sannolikt afse äfven följ. uppg., där endast namnet *Delphinium* användes, denna art: odlad i [**O** m.] Munsala: Elfv. — **Li.** Toivoniemi på kalljord: Nordling p. 315.

Emellertid odlas äfven andra arter af släktet. Så upptages *D. ajacis* L. Ofta odlad i trädg., m. varierande: Alc. III, jfr Mela Kasv. III och Brenn. Flor. under namnet *D. orientale* Gay (se dock Huth l. c. p. 377). (*D. exaltatum*, som omnämnes från Vihti: Moberg Klim. II p. 55, torde afse *D. elatum.*)

 $D.\ grandiflorum\ L.\ Ta.\ Tavastehus\ Rapamäki:\ O.\ Collin!\ under namn af <math>D.\ consolida.$ Att exemplaret tillhör denna art, framhålles af Lindberg i Medd. XXV p. 34 etc.

Actaea spicata L. 1).

In Fennia saltem australi et media plerumque passim invenitur. Cum A. erythrocarpa quia diu confundebatur, distributio ad septentrionem versus incerta sit; tamen usque ad 65° 45′ lecta est.

Till.; Till. Icon. 148; Kalm; locis montosis umbrosis st fq: Prytz; locis nemorosis Alandiae, circa Aboam, Nylandiae, Sodankylä²) (Wahlenb.): Wirz. pl. off.; maxima pars Fenniae: Fries; Scand.: Nym. Consp. p. 22; Fenn.: Nym. Suppl. p. 14 et Gürke p. 419, vide etiam DC. Prodr. I p. 65, Led. I p. 71 et inprimis Cajander in Medd. XXV p. 57—59.

A1. r: Bergstr.; [Kökar] Idö: Bergstr. p. 4; r Jomala Löfdahl! et Möckelö: Arrh. & K.; Kökar Idö: Arrh.; Kumlinge Ingersholmen: Laur. Fört.; Jomala Ramsholm: Palmgren!; Föglö Gripö: Gadol.; Finström ad radic. rupium prope Grelsby 1885: Arrh. Fl.; [Sund] velut in clivo umbroso contra praedium sacerdotis: Prim. p. 64; st r Brändö Fiskö Brändskär, Jurmo Harholm, Kumlinge! Snäckö et Ingersholmen: Bergr. — Ab. p: Zett. & Br., A. Nyl. et Sel.; Pargas r Álön Pexor, Terfsund: Arrh. Ann. et Fl.; [Muurila] (rr) prope fines par. Pertteli ad praediolum Santaoja: Renv.; [Vihti] st fq: Flinck; Pyhäjärvi et Pusula st r enum.: Wecks.; Mynämäki et Karjala st r enum.: Caj. Kasvist.; Sand. non comm.; in H. M. F. velut ex Halikko Vaisakko: K. E. v. Bonsdorff!; Kimito Norrsundvik: Arrhenius! — Nyl. par. Ekenäs p: Häyr.; [Nurmijärvi] p sed parce: Stenr.;

¹⁾ A. nigra Willd.

²⁾ Ad A. erythrocarpam Turcz. spectat.

p: W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; Helsingfors Stansvik: Kihlm.; Thusby haud r: Åstr. & H.; His. et Brenn. non comm. — **Ka.** p, copiosior (st fq) in vicinitate fluv. Vuoksi et lac. Ladoga: Lindén, spec. e Räisälä Tuulankoski! — **Ik.** p: Malmb.!; [st r in Isthmo: Fl. Ingr. p. 43 nomine *Christophorianae vulgaris* (Moris.); aptis locis plus minusve vulgaris per totum territorium: Meinsh. p. 18].

Sat. p: Malmgr.! et Häyr., p—st fq: Hjelt!, vide etiam infra. — Ta. st fq: Leop.; Kalvola (r) in betuleto fertili: Borg p. 433; Kalvola haud infrequens: Knabe Fört.; p: Asp. & Th.; p—st fq: Norrl. s. ö. Tav.; (fq): Bonsd.; p—st fq: Wainio Tav. or. — Sa. [in tota Savonia] p: E. Nyl. & Chyd., spec. e Puumala Taipaleenmäki!; Valkiala r ad pag. Ruotsula: Hult Fört.; [Ruokolaks et Rautjärvi] r Imatra, Immola, Rautio: Hult; Ruokolaks ins. Kytösaari: Sæl. ann.; Mikkeli Kyhkylä: Hasselblatt! — K1. p: Fl. Kar., spec. e Valamo!, et Hann.; (fq): Backm.; st fq: Hjelt; Lindén vide sub Ka. — Kol. p: Elfv. 1), spec. e Mjatusova!; permultis locis: Caj., spec. e Himijoki! et Kalajoki (f.)!

Oa. p: Malmgr.; st r Malaks, Vörå! complur. loc.: Laur. Växtf., vide etiam infra. — Tb. st r Jyväskylä! et Laukaa: Broth.; Jyväskylä Norola Kanavuori et Lohikoski: Wainio Tav. or.; Jyväskylä Lohikoski: Prim. p. 51; Laukaa Hitonhauta prope Purala: l. c. p. 55, vide etiam l. c. p. 64; Viitasaari Lakomäki: Kihlman! — Sb. Leppävirta Niirala Tynnyrinvuori, Särkilahti Vokkola haud procul a freto Luokkila: Enw.; st r: Mela; Kuopio (!): Lundstr.; Kuopio (st fq): Buddén; Haminanlaks haud procul a Kuopio: Sæl. herb. — Kb. p: Eur. & H. et Axels. Putk.; Eno: Woldst.!; Wainio Kasv. ex hac prov. non comm. — Kon. fq in nemorosis, in Saoneshje st fq: Norrl. On. 1), cfr Günth. p. 32 1); Klimetskoj et nonnullis aliis locis: Caj.

Om. Lappajärvi Moskvankallio: A. L. Backman in Medd. XXX p. 104, cfr l. c. p. 105; Hellström non vidit, cfr Hellstr. p. 135. — Ok. r Sotkamo Naapurinvaara: Brenn. Reseb. p. 67!, cfr Brenn. Obs. — Kp. Kellovaara ad pedem montis Loukkovaara: Bergroth!

Ob. Liminka: Hellström!; Muhos Lepinniemi: Brenner!,

¹⁾ Ad A. erythrocarpam Turez. ad partem spectat.

cfr de ambobus Brenn. Obs.; Kemi Kallinkangas complur. loc.: Hougb. not., cfr Moberg Klim. p. 71; st r Kemi Laurila, infra Kallinkangas et Heikonen, Simo Martimonoja et Konttikivalo. Saepe una cum Adoxa et $Ribesi\ nigro:$ Keckm.; Kemi in parte inferiore st r, in parte superiore r: Rantaniemi! in Brenn. Obs., vide etiam infra.

Sat. Herlin uppgifver sig [i Ikalis och Parkano] endast hafva sett arten i aflagringar: Herlin p. 171. Åtminstone i Kyrö finnes den emellertid flerstädes t. ex. Kyröfall, Isosaari etc.: Printz comm. — Oa. Följ. lokaler må tilläggas: Pässilänvuori (Äijänpelto) på gränsen mellan Ilmola och Jurva (elev Rautell), Parravuori i Östermark [>Teuva>] (elev Sipilä m. fl.), Lappo Simssiö (elevuppg.): Hammarström comm. — Ok. »Kiannan pitäjässä Vasonniemellä sekä erittäin runsaasti lehdossa Kiannanniemen luona»: Wainio Kasv.; exemplaret från Kiannanniemi hör till A, erythrocarpa, hvarföre hela uppg. torde afse denna. Paltamo Melalaks: Brenn. Reseb. p. 69, jfr Brenn, Obs.; då ett exemplar af Lackström från samma ställe hör till A. eruthrocarpa, torde uppg, böra hänföras till sistnämnda art. Se äfven under Ob. - Ob. rr Rovaniemi Kaarannes: Hjelt & H.; då exemplar ej föreligga, är det möjligt att uppg. afser den tidigare ofullständigt utredda A. erythrocarpa, ehuru detta ej kan med säkerhet påstås. Detsamma gäller några andra uppg., anförda i Brenn. Obs. från Ob. och Ok. (under A. spicata); det torde vara onödigt att här upprepa dem. Däremot anser jag sannolikt, att Keckmans och Rantaniemis uppg. åtminstone till alldeles öfvervägande del afse A. spicata. — O. R. Fries p. 156 anför arten bland dem, som han ej kunnat finna i det af honom undersökta området. -Kuus. »Mäntytunturilla sekä monessa paikoin Paanajärven luona»: Wainio Kasv.; Oulanganjoki: Sahlb. Fört.; Iivaara (Brotherus & F. v. Wright), Kuolajärvi Sorvanköngäs: Broth. litt.; vid Kitkajoki mellan Jyrävä och Pesooja nära Juuma gård: Broth. Ber. 1883; Leukusenaro: Zidb.; i närheten af Juuma, vid Kiekkilampi, i närheten af Oulanganjoki, Mäntyvaara, i närheten af Mäntyniemi, nära Haapasaari: Hirn Fört. – Alla exemplar från här ifrågavarande provins i H. M. F. tillhöra A. erythrocarpa, hvarföre sannolikt äfven de nu anförda uppg. uteslutande afse sistnämnda art. — Kk. »Oulangan pitäjässä Päänuorusen rinteellä»: Wainio Kasv.; uppg. afser efter all sannolikhet A. erythrocarpa. - Uppgifterna från Lk., Li. och Lapp. ross. har jag ansett mig kunna omedelbart anföra under A. erythrocarpa, äfven om de publicerats under namn af A. spicata.

[L. ent. björk och barr reg. r: Læst. Det måste anses vara osäkert, huruvida uppg. hänför sig till A. spicata eller A. erythrocarpa, hvilken sistnämnda art enl. Cajander i Medd. l. c. förekommer i svenska Lappmarken. Nämnas bör, att Birg. p. 100 endast upptager A. spicata från Pajala r [täml. långt från Finlands gränser]. Sannolikt finnes A. spicata icke i L. ent. inom Finlands politiska område, då den af L. L. Læst. p. 291

uppräknas bland arter, som saknas vid Kaaresu'anto och ej upptages af Lindén.]

Öster om Onega är arten tagen vid Gaguskij pogost: Cajander & Lindroth!

Såsom framgår af det ofvanstående och af hvad som anföres under A. erythrocarpa, hänföra sig de exemplar, hvilka i Herb. Mus. Fenn. II p. 55 upptogos från Kon., Kuus., Lk. och Lim., till A. erythrocarpa. (Från Kon. finnas dock säkra uppg. från senaste tid). Uppg. från Kk., Lp. och Li. hafva äfven, så vidt man nu kan bedöma, afseende på sistnämnda art. Redan l. c. p. 133 uppgafs f. ö.: »Specc. e plagis borealibus forsitan ad var. pertinent, sed color baccarum saepius ignotus».

Då *A. erythrocarpa* betraktades såsom varietet, betecknade Mela Kasv. hufvudformen såsom f. *melanocarpa* Mela. Namnet användes f. ö. redan af Led. m. fl.

I afseende å artens förekomst såsom **fossil** nämnes, att ett frö uppgifves vara funnet i svämtorf vid Parkanojoki i Parkano socken [**Sat**.]: Herlin p. 167, jfr l. c. p. 171; G. And. p. 90 anser emellertid uppg. osäker.

Actaea erythrocarpa (Turcz.) Fisch.

Quamquam iam a Wahlenberg erat indicata, tamen, quod his demum annis rite ab A. spicata distincta est, distributio vix certa sit. In australi tamen et media parte Fenniae orientalis satis frequenter inveniri videtur, ceterum in tota Lapponia et provinciis orientalibus et septentrionalibus Fenniae occidentalis plerumque raro occurrere videtur.

Lapponia (Wahlenb., Fellm.): Led. I p. 71—72 ²); Fenn. et Lapp. bor. or.: Fries nomine *A. spicata* var. *rubra*; Fenn. Ross. bor. (Karel.): Gürke p. 420, vide ceterum Cajander in (Diar. 4, III, 1899) Medd. XXV p. 57—60 et Lindb. Pfl. p. 13 ²).

K1. Sortavala: Wegelius!, cfr Medd. XXIII p. 13. — Kol. multis locis in vicinitate lacus Onega a Vosnessenje! usque ad Petrosavodsk et ultra: Caj., spec. etiam e Soutujärvi!

Kon. Tiudie: Selin! 1); Koselma: Kullhem! 1); Valkiamäki: Kihlm. 2)!; in insulis extra Kusaranda cum *Atragene* [cop.]: Kihlman in Medd. XVIII p. 150 2), spec. e Tolvoja!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 55 2).

¹⁾ Nomine: A. spicata L.

²⁾ Nomine: A. spicata var. aut f. erythrocarpa Turcz.

Ok. Paltamo Melalahti Aijonkallio: Lackström ¹)!; Kianta Kiannanniemi: Wainio! ¹), cfr de ambobus Brenn. Obs. ²). — Kp. Sirkonvaara: Bergroth & Fontell!

Ob. Rovaniemi Pikkukuusisaari [prope deversorium Karvo]: Brenn Obs. 2)! — Kuus. Ruskiakallio ad Paanajärvi: Nyberg! 1) et Montell!; Kuolajärvi [»Salla»] Kutsanjoki Jänisköngäs: Borg & Rantaniemi!, vide ceterum sub A. spicata, ubi multa loca епитегапtur. — Kk. Kiimasjärvi: Bergroth & Fontell!; ad lacum Koutajärvi: N. I. Fellm. 2).

Lk. rr Muonionniska prope Rautujärvi ad Äkäsjoki, Kittilä ad Paahtakallio prope Helppi!: Hjelt & H. 1); Kittilä prope pagum ad templum: K. O. Elfving!; ad Akankoski par. Sodankylä cop. lecta est: Wahlenb. p. 150 nomine A. spicata β baccis rubris, cfr (l. c. p. XVI et) Fellm. Lapp.; Pallastunturit Rihmakuru in summa reg. silv.: Hjelt 1); Ounastunturi Ruotajoki: Malmberg! 1); Sodankylä ad montem calcareum Kalkkivaara [idem locus ac Wahlenb. comm.]: Wainio Not. 2); [Sodankylä] in deiectibus rupium [»klippafsatser»] in Sakatinpahta in reg. silv.: Hult Lappm. 1), cfr l. c. p. 30, 85 et 150 1); [Kuolajärvi] in lucis litoralibus inter Antio et Sotkajärvi, ad ripas lacus Rakkojärvi!, ad ostium rivi Paristaja et in rupibus ad Kutsa et Nivajärvi: Borg Sel. 2); [Kuolajärvi] cop. [»allmän»] ad rivulos ad meridiem versus a lacu Vuorijärvi, baccae initio m. Aug. non maturae: Stjerny. 1). — Li. in betuleto haud procul a templo puolmakensi fructibus maturescentibus ad lat. 70° 4' [In Nordlandiae terminum polarem eius ad lat. 70° 1' Norman indicat]: Kihlm. Ant. 1), cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133 1) et vide Norm. Fl. Sp. p. 98 1) [forsitan ad Paatsjoki].

Lim. ad lmandra (Karsten) [spec. e Rasnavolok!], Umba (Selin!): N. I. Fellm. ²), efr l. c. p. XXV, XXXVII (et XLVII) et Beket. p. 543 ¹), spec. ex Umba etiam leg. Kihlman ²)!; Kantalaks nonnulla spec.: Enw. ann. ¹); inter Shelesna et Seredna: Mela Pl. ¹); Shelesna: Broth. Wand. p. 5 ²); Hibinä [»Umptek»]: l. c. p. 7 ¹); Kanosero: Edgr. & Lev. ¹). — Lv. nondum adno-

¹⁾ Nomine: A. spicata L.

²⁾ Nomine: A. spicata var. aut f. erythrocarpa Turcz.

tata. — Lp. Tshapoma! et Rusiniha!: Kihlman²); Tshapoma et Ponoj: Mela ann.¹) et Pl.¹). — Lt. r in reg. silv. uno tantum loco in declivi australi ad flumen Nuotjok ad medium amnem: Lindén Aut.!

Vide ceterum sub A. spicata.

Från Karelia transonegensis finnas exemplar från Semjonowa in Rubjeshnitsa: Cajander & Lindroth!

Actaea erythrocarpa \times spicata.

Adhuc uno tantum loco Kareliae maxime austro-orientalis lecta est. Anno 1899 A. K. Cajander distinxit.

Kol. Kalajoki: Lindroth & Cajander!, cfr (Diar. 4, III, 1899) Medd. XXV p. 34 et 60.

Paeonia anomala L.

In Lapponia rossica maxime orientali trans 57º long. inter 66º 16' et 67º 20' lat. raro occurrit.

Lapp. or.: Nym. Consp. p. 21; Lapp. or. Ponoj: E. Huth in Engler Bot. Jahrb. XIV p. 269, Leipzig 1892, nomine $P.\ anomala\ a\ typica$, vide etiam Lindb. Pfl. p. 12 et Gürke p. 401.

Lp. »In lapidosis ad flumen Ponoj iuxta pagum eiusdem nominis m. Julio 1863 cop. legimus. Ex eodem loco iam antea (ab exped. Bær?) reportata»: N. I. Fellm.!, ubi priores editiones afferuntur, cfr etiam l. c. p. XXV et XLV, Beket. p. 543 etc., spec. e Ponoj etiam reportavit Brenner!; Rusiniha inter Orloff et Ponoj parce: Broth. exk. p. 80; ad rivulum Rusiniha inter frutices cop.: Kihlman!; Ponoj cop.: Broth. exk. p. 78, cfr l. c. p. 77, Broth. Utdr. p. 131 (et Knabe Pfl. p. 280); Tshapoma: Broth. litt., Mela ann. et Pl. et Kihlm. Ber. p. 24!

¹⁾ Nomine: A. spicata L.

²⁾ Nomine: A. spicata var. aut f. erythrocarpa Turez.

Paeonia intermedia C. A. Mey.

Per errorem apud nos indicata est.

»Wir erfuhren, dass diese *Paeonia* auch an der Westküste des Weissen Meeres ganz gemein ist»: [K. E. v.] Ber i Bull. scient. publ. par l'Acad. Imp. des sc. de Saint—Pétersbourg, Tom III [1837], p. 133 not. »In Lapp. Ross. ad Ponoj»: Fries p. 555, jfr Fl. Samoj. p. 14; Rusiniha (Aubel): Klinggräff p. 54 och 67. Att detta namn, hvad beträffar vårt flora-område, genom oriktig bestämning tillagts *P. anomala* visar Ruprecht, Ueber die Verbr. der Pflanzen in nördl. Ural (Beitr. zur Pflanzenkunde des Russ. Reiches h. VII) p. 49, N. I. Fellm. Lettre p. 499 not, N. I. Fellm. p. LXI och 5 etc. Bærs freqvens är dessutom alldeles vilseledande.

P. officinalis L. odlas allmänt i största delen af landet och upptages redan af Till. — Ang. odlingen har jag f. ö. antecknat: Allm. odl. i trädgårdar: Alc. III, jfr Brenn. Flor. och Medd. XXV p. 13. Odlas ännu i Salo och Brahestads trakten [Om.]: Elfv. Ant. p. 43, där den f. ö. omnämnes från flere ställen. Den uppgafs redan 1790 hafva blifvit planterad i apoteksträdgården [i Uleåborg]: Jul. p. 23.

Den *P. peregrina* Mill., som upptages såsom odlad i Mela Kasv. IV, är väl endast en form af den variabla *P. officinalis.* — Äfven *P. albiflora* Pall. och *P. tenuifolia* L. odlas h. o. d. på herrgårdar i södra delen af landet.

Nymphaeaceae.

Nuphar luteum (L.) Sm. 1).

In maxima parte Fenniae plerumque frequenter aut satis frequenter provenit. Ad septentrionem versus usque ad 68° 43' inveniri indicatur, sed quod aliis cum formis confusum est et in plagis septentrionalibus saepe sterile tantum occurrit, distributio in his plagis vix certa videtur: usque ad 68° 22' tamen lectum est.

¹) Specimina huius generis in H. M. F. asservata anno 1903 determinavit Harald Lindberg, cfr Medd. XXX p. 168.

Till., vide infra; Kalm; in fluviis paludibusque (fqq): Prytz; in aquis quietis per totam patriam usque in Lapponiae partem subsilvaticam: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 23; deest in Lapp. fenn. plur.: Nym. Suppl. p. 15; Fenn.: Gürke p. 397, cfr etiam DC. Prodr. I p. 116 et Led. I p. 84-85.

A1. (st fq): Bergstr.; p: Arrh. & K.; Bergr. ex hac parte non comm. — Ab. fq: Zett. & Br.; (r) par. Gustafs in stagno Viikatmaa et, ut narratur, in stagnis Kaurissalo: Bergr.; p: Arrh. Ann.; Bromarf Vättlax: Sand.; fq: Renv., A. Nyl., Sel. et Flinck; (fqq): Wecks.; st fq saepe cop.: Caj. Kasvist. — Nyl. fq: His.; st fq in lacubus limosis, in amnibus et stagnis cop.: Stenr.; st fq: W. Nyl.; fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] Liivalahenjärvi (Schrenk), in omnibus (?) lacubus (Sæl. Ö. Nyl. p. 21): Brenn. — Ka. fq: Blom; st fq — fq: Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [plus minusve fq per totum territorium: Meinsh. p. 20].

Sat. fq: Malmgr.; st fq: Hjelt. — Ta. fq: Leop., Asp. & Th. et Bonsd.; st fq: Norrl. s. ö. Tav. et Wainio Tav. or. — Sa. (fqq): Hult. — K1. fq: Fl. Kar., Hann. et Backm. — Kol. p — st fq: Elfv.

Oa. fq: Malmgr.; fq: Laur. Växtf, efr l. c. p. 9 et 10. — Tb. st fq: Broth.; fq: Norrl. n. v. Tav. p. 430. — Sb. fq: Enw.; (fqq): Mela; fq: M. & J. Sahlb. — Kb. fq: Eur. & H.; (fqq): Axels. Putk.; st fq: Wainio Kasv. — Kon. fq, in Saoneshje fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 32.

Om. fq: Hellstr., Tenn. et Lackstr. — Ok. st fq: Wainio Kasv.; Puolanka fq: Brenn. Reseb. p. 72; (fqq): Must.; fq. in partibus maxime orientalibus minore frequentia: Brenn. Obs. — Kp. st fq: Wainio Kasv.

Ob. fq in amnibus et lacubus: Jul. p. 286; fq, in partibus maxime septentrionalibus minore frequentia: Brenn. Obs.; fq: Leiv.; fq — p, parcius in vicinitate orae, inprimis in par. Simo Viantienjoki: Keckm.; [fq: O. R. Fries p. 159;] p — st fq: Hjelt & H., [vide etiam Caspary in Bot. Not. 1879 p. 84—85]. — Kuus. st fq: Wainio Kasv. — Kk. (st fq): Wainio Kasv.; Sonostrow, Ruanjärvi: Mela Pl.

Lapp. fenn. (p—st fq): Hjelt & H.¹); [complur. loc. enum.: Birg. p. 98, vide etiam Caspary l. e.;] (p) una cum praecedente [Nymphaea] iisdem locis in stagnoque Kartilampi parcius provenit: Blom Bidr.¹); per partem silvaticam omnium Lapp. suecicarum parcius, usque ad lacum Inarensem, et Idivuoma Lapp. Torn.: Wahlenb. p. 151¹), efr l. e. p. XVI et XXXI; in lacubus atque fluviis usque ad lacum Inari [Enarez] ubique: Fellm. Lapp.¹); ad Vuostimovaara in Kemijärvi, ad Kairala in Sodankylä, ad Koppelo (68° 43′) in Inari: Wainio Not.; in amne ad Riesto: Hult Lappm., efr l. e. p. 31 (et 86), vide ceterum infra; nobis non obvium: Kihlm. Ant. — [Læst. et Lindén Bidr. e L. ent. non comm.]

Lapp. ross. (fq): Fellm. Ind. 1); cum Nymphaea, sed orientem versus usque ad Ponoj procedens: N. I. Fellm. 1), cfr Beket. p. 543; Umba in flum. Umpjok c. 6 km a pago sat cop.!, in stagno ad pag. Tetrina!: Kihlman; Vjaljavr prope ripam: Axelson & Borg!; Varsuga: Selin!; Tetrina, Ponoj (Sahlberg) 1): Mela Pl.; Nuotjavr p: Lindén Ant., spec. lectum prope ostium flum. Nuotjok in Peskivuopoja!

Huruvida Till. Icon. 54 skall föras hit (enl. Fries Öfvers.) eller till Nymphaea alba (enl. O. Hjelt Nat.), torde vara svårt att afgöra. - Lapp. fenn. Måhända hänföra sig Wahlenbergs och J. Fellmans uppg. till den då ännu ej åtskilda N. luteum × pumilum; se härom L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 143 och jfr Caspary i Bot. Not. 1879 p. 92. - Kihlm. Ant. påpekar, att nordgränsen i Sverige och Norge ligger vida sydligare. [I Sverige 67° 30′ enl. Caspary l. c. eller enligt senare undersökningar 67° 58': Birg. p. 98. I Norm. Fl. Overs. p. 53 uppgifves nämnda gräns i Norge vara belägen vid 67° 2'-6'). Tyvärr insamlade jag ej något typiskt exemplar från Lk., hvarföre jag ej kan anse frequensen säker. Ett exemplar från Kittilä Alakylä!, som jag med tvekan förde till denna art, anses af Lindberg tillhöra N. luteum × pumilum. (I sammanhang härmed bör framhållas, att i H. M. F. från Ob. föreligga flere typiska exemplar af N. luteum. bl. a. från Royaniemi! och Kemi!) — Då emellertid flere oriktiga bestämningar funnits i H. M. F., torde äfven Bloms uppg från Sodankylä liksom N. I. Fellmans uppg, från Lapp, ross, böra bekräftas. - [L. ent. Ehuru arten upptages från Kaaresu'anto: Zetterstedt II p. 178, antager jag att härmed afses någon annan form af detta släkte.]

För att skilja hufvudformen från var. minus, hvarom längre fram, använder Mela Kasv. för densamma benämningen var. maius Mela

¹⁾ Forsitan non omnino certa sit, vide infra.

Var. purpureo-signata His. beskrifves och afbildas af Hisinger i Acta XI N:o 9 från Ab. Vihti Vähä-Myllylampi och har äfven senare blifvit inlämnad från Vihti Hiidenvesi af Wecksell!, jfr Medd. XXX p. 132. — Ab. Vihti in amne Kaukolanoja ad Kaukola prope Hiidenvesi parcius: Sæl. herb. — Ka. Virolahti in amne Virojoki spec. unicum cum typo: Sæl. herb. — Kb. Polvijärvi in lacu Kylyjärvi parce cum typo: Sæl. herb. — En mellanform har dessutom blifvit tagen i Ab. Svartå af F. Linderjfr äfven Medd. XXI p. 87–88. — Varieteten upptages såsom var. h) från Fenn.: Gürke p. 397.

Utom N. luteum [•N. grandiflorum»] och N. pumilum beskrifver L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 137–142 flere mellanformer, hvaraf ett par äro anträffade inom och andra helt nära Finlands gräns. Alla dessa mellanformer anses af Caspary i Bot. Not. 1879 p. 91–92 såsom hybrider af olika ordning af de nyssnämnda arterna; jag får därföre endast hänvisa till

originaluppsatserna.

Såsom fossil är arten vanlig, se G. And. p. 109, m. fl. Angående spridningen af fröna se Medd. XXVII p. 76-80.

Nuphar luteum var. minus Celak.

E multis locis indicatur, sed specimina hoc nomine reportata nunc omnia ad alias formas referuntur.

Fenn.: Gürke p. 397 under namn af *N. luteum* b) tenellum Reich., ifr äfyen Mela Kasv. m. fl. floristiska handböcker.

Ab. [Vihti] Hulttila Myllyoja, »märket 8-9 stråligt»: Flinck. »On joks. yl. matalimmissa vesissä, ojissa, puroissa, Mynä- ja Laajokien alkuvarsilla Lahlamen ja Valkamajärvien matalilla, loivilla rannoilla (j. runs.)»: Caj. Kasvist. Cajanders tre exemplar från Karjala föras af Lindberg till N. luteum. Hvilket exemplar, som afses med Ab. i Herb. Mus. Fenn. II p. 56, känner jag ej. — Nyl. Thusby (!) nära kyrkan: C. Collin!; Helsinge i Helsinge-å nära Dickursby: O. Collin!, jfr Herb. Mus. Fenn. l. c. - Lindberg anser exemplaren ej kunna med säkerhet bestämmas. - Ta. Sysmä Urjanoja vid utloppet från Kaakottilampi: Unonius!, jfr l. c. Exemplaret föres af Lindberg till N. luteum. — Sa. [Ruokolaks] »st r in Kojolammi et lacu ad Narsakkala! inter f. typicam mixtam»: Hult. Exemplaret från Narsakkala har redan länge blifvit fördt till N. luteum × pumilum. — K1. Impilaks Neulaislampi: Hjelt Ant. p. 65!; exemplaret föres till N. luteum × pumilum. — Kol. r Olonets: Fl. Kar. — Sb. Iisalmi Palojärvi: M. & J. Sahlberg!, jfr l. c.; exemplaret föres af Lindberg till N. luteum × pumilum. Exemplaret från Sb.: E. Nylander!, hvilket afses Herb. Mus. Fenn. [ed. I], är visserligen ganska ofullständigt, men Lindberg anser det dock tillhöra N. luteum (hufvudformen). - [Kb., Ok., Kp., Kuus. och Kk.] »monessa paikoin päämuodon kanssa yli koko alueen»: Wainio Kasv. – Wainios exemplar från Nurmes Kopro! liksom äfven exemplar från Liperi af Europæus & Hällström!, hvilka afses Herb. Mus. Fenn. H l. c., föras af Lindberg till N. luteum. - Kon, Gorskij pogost: Kullhem!, ifr l. c.: exemplaret föres af Lindberg till hufvudformen. - Loimala in lacu eiusdem nominis»: Hielt Ant. p. 65!; exemplaret föres till N. luteum × pumilum. - Ok. r Puolanka Leililampi!, Ristijärvi (Lackström): Brenn. Obs.: exemplaret från Leililampi tillhör enl. Lindberg N. luteum × pumilum. Se f. ö. under Kb. - Kp. Wainio Kasv., se under Kb. - Ob. r Rovaniemi Sukula, Kemi Elijärvi, Simo, Pudasjärvi Konttila i Siuruajoki å: Brenn. Obs. Brenners exemplar från Rovaniemi!, som en tid gått under namnet N. luteum var. minus, föres numera till N. luteum × pumilum. Rantaniemis exemplar från Kemi Elijärvi!, som af Brenner blifvit bestämdt till nu ifrågavarande form, föres af Lindberg till hufvudformen af N. luteum. Uppräknas äfven från Uleåborgs trakten (M. Huumonen & Y. Tuokkola): L. Y. 1904 p. 236. - Kuus. och Kk. Wainio Kasv. se under Kb. Wainios exemplar från Kumasjärvi [?]!, som afses med Kk. i Herb. Mus. Fenn. l. c., anses af Lindberg tillhöra N. luteum × pumilum. — Lk. rr Kittilä Alakylä!, Kolari in lacu superiore Sieppijärvi»: Hjelt & H. Exemplaret från Alakylä föres till N. luteum × pumilum.

Såsom framgår af ofvanstående, har Lindberg dels fört de exemplar, hvilka någon tid gått under namnet N. luteum var. minus och hvilka kunnat med säkerhet bestämmas, till N. luteum × pumilum, dels ansett dem tillhöra hufvudformen, från hvilken de enligt hans åsikt förete endast individuella afvikelser. (Det bör nämnas, att en del exemplar, särskildt från norra delen af flora-området, redan tidigare blifvit förda till N. luteum × pumilum, hvarföre de icke ingå i Herb. Mus. Fenn. II). Med anledning häraf har jag ansett mig böra tills vidare beteckna äfven de återstående uppgifterna, som publicerats under namnet N. luteum var. minus, såsom osäkra och utelämna de uppg., som icke blifvit publicerade. Å andra sidan har jag dock ansett det vara af intresse att utreda, hvilka exemplar som afsetts med de särskilda uppg. i Herb. Mus. Fenn.

Nuphar luteum \times pumilum $^{\scriptscriptstyle 1}$).

Inprimis in partibus orientalibus et septentrionalibus, ubi ad summum fere septentrionem procedit, plerumque raro apud nos invenitur.

Lapponia ad flumen Tuloma (Fellman misit): Led. I p. 85, ubi describitur nomine *N. intermedii*; Fenn. bor. or. et maxima pars Lapp.: Fries, cfr l. c. p. 144; Lapp. Fenn. bor.: Nym. Consp.

¹⁾ N. intermedium Led. auct. plur.

p. 23; Fenn. etiam centr. et or.: Nym. Suppl. p. 15; Fenn.: Gürke p. 398, vide etiam infra.

Nyl. [Esbo] Bodträsk cop.! et Grundträsk: Kihlm. — Ik. Valkjärvi in lacu eiusdem nominis: Lindberg!; [in lacubus Silandje et Garbolofskij: Schmalh. hybr. p. 107, ubi descriptjo; r: Meinsh. p. 20].

Ta. Vanaja Kirrijärvi: Leop. ann. — Sa. Ruokolaks Narsakkala: Hult! nomine N. lutei var. minoris. — K1. Impilaks Neulaislampi: Brotherus & Hjelt! nomine N. lutei var. minoris. - Kol. in toto fere flumine Svir, ad Muuromi! multis locis, Mäkisoutujärvi, Rschanoje-osero, Gusesero: Caj.

Tb. Vesanto in stagno Asilampi: J. Sucksdorff in herb. Lindberg. — Sb. Iisalmi r Palojärvi: M. & J. Sahlb.! — Kon. Loimala in lacu eiusdem nominis: Brotherus & Hjelt! nomine N. lutei var. minoris; Nim'ärvi! formis variis, Lishmajärvi, Schungu: Kihlm.; ad Sennoguba duobus locis: Caj., vide etiam infra.

Om. r Lohtaja, Gamla Karleby: Hellstr.; r Haapajärvi: Tenn.! — Ok. Puolanka Leililampi: Brenner! nomine N. lutei var. minoris. — Kp. r in lacubus Luvajärvi et [Kivijärvi] Kiiteenjärvi: Wainio Kasv.; Laajasenjärvi (63° 55'): Stenr. Crust. p. 33; in lacu Rukajärvi! inter N. luteum et N. pumilum obveniens et Kellovaara Kalliolampi!: Bergroth; Tungunjoki infra pag. Tungu: Bergroth & Lindroth!; Uskelanjärvi: Bergroth & Fontell! nomine N. pumili.

Ob. rr Oulu Pyvkkösjärvi unic. spec. (Zidb.), Kiiminki Ukkola, Pudasjärvi Jurvasenjärvi [vide infra], Simo Portimojärvi!, Kemi st r (Rantaniemi), Rovaniemi etiam in Salmijärvi!, Ylitornio: Brenn. Obs.; Kemi Elijärvi: Rantaniemi! nomine N. pumili: fr: O. R. Fries p. 159, vide etiam Caspary in Bot. Not. 1879 p. 90;] rr Rovaniemi Alajääskä! et [Ylitornio] Pessanlompolo!: Hjelt & H. - Kuus. e Kuus. (M. & J. Sahlberg): Wainio Kasv., vide infra; Vitankatkaseman lampi: Hirn! nomine N. lutei. -Kk. Kumasjärvi [?]: Wainio! nomine N. lutei var. minoris; Knjäsha [»Knjäshaja guba»] (?): N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXIV et Beket. p. 543.

Lk. Kittilä Alakylä in stagno: Hjelt & Hult!, unum spec. nomine N. lutei, alterum nomine N. lutei var. minoris; [(fq)

enum.: Birg. p. 98-99, cfr l. c. p. 13, vide iam Caspary l. c.; in flumine ad Kairala et in stagno ad Kaaretkoski in Sodankylä: Wainio Not.; Kemijärvi ;»Kemiträsk»': E. Nylander! et Nyberg!; Sodankylä (E. Nylander): Sæl. herb.; Kuolajärvi [» Salla». Kutujärvi in vicinitate pag. Ala Kurtti: Borg & Rantaniemi! — Li. [Inari (!)] in lacubus Ylijärvi et Vastusjärvi [spec. ad N. pumilum! nunc referuntur et in flum. Kaamasjoki ad Kaamas. »Specimina nostra hybrida maioris ordinis N. pumilo videntur esse proxima»: Kihlm. Ant., ubi descriptio; Karasjok in parvulo lacu v. stagno infra alpem Dafteroavve: Norm. p. 246, cfr Blytt p. 1014, Hartm. p. 159 etc.] — [L. ent. reg. subalp. p. reg. silv. r: Læst.; Enontekiäinen haud procul a Kaaresu'anto inter Paijujärvi et Sakkarajärvi admodum parce nomine N. lobati. Särkijärvi prope viam versus »Hutavuoma» nonne Hautavuoma?: L. L. Læstadius in Bot. Not. 1858 p. 142, cfr Caspary in Bot. Not. 1879 p. 90-92, ubi etiam a fluvio Muonio ad Kuttainen et Kaaresu'anto a Vuopijärvi prope Idivuoma etc. enumeratur. quem l. inspicias, vide etiam Hartm, p. 159.]

Lim. in flumine Umba infra catarractam Krivetsh nonnulla km a pago Umba: Kihlman!; Vjaljavr in ostio fluv. Suolishjoki: Axelson & Borg! — Lt. Tuloma (Led.), vide supra et cfr N. I. Fellm. et alii. — Lm. prope pagum Voroninsk in stagno sat cop.: Kihlman!

Kon. »r in sinu Onegae ad pag. Suunu!, in Saoneshje ad Velikajaguba!»; Norrl. On., där formen beskrifves, jfr Günth. p. 32. Exemplaren såväl från Suunu som Velikajaguba föras af Lindberg till N. pumilum. -Ok. Af Wainio Kasv. p. 97 framgår, att arten skulle förekomma såsom sällsynt i Kianta, jfr Brenn. Obs. Någon speciell fyndort upptages dock icke, hvarföre jag antager, att Wainio endast velat antyda sannolikheten af dess förekomst. - Ob. Det bör framhållas, att ett exemplar från Pudasjärvi Jurvasenjärvi: Brenner!, som inlämnats under namn af N. luteum × pumilum, af Lindberg föres till N. pumilum - Kuus. Hvilket exemplar som afses med Wainios uppgift, har jag ej kunnat utreda. Förekomsten af hybriden i denna provins är dock konstaterad. - Lp. I Herb. Mus. Fenn. II p. 56 upptages hybriden från denna provins. Exemplaret från Pjalitsa: Kihlman!, hvilket härmed afses, har visserligen endast blad, men »dessa tillhöra alldeles säkert N. pumilum och ej N. luteum × pumilum, som har mycket fastare blad med icke kornig yta på pressade ex. :: Lindb. comm.

Slutligen bör framhållas, att icke få exemplar i H. M. F. åtminstone någon tid gått under namnet N. luteum × pumilum, men af Lindberg ansetts icke fullt säkra, då flere af dem äro ganska ofullständiga eller illa konserverade. Dessa har jag ansett mig böra helt och hållet förbigå. — Angående Ik. och Kp. se under N. pumilum.

Denna växts hybrida natur framlades fullständigt af Caspary i Abh. Naturf. Ges. z. Halle XI p. 181 och följ. samt i Bull. congr. intern. bot. St. Petersb. 1869 p. 99, hvilka arbeten jag dock ej sett, liksom i Bot. Not. 1879 p. 82 och följ., jfr äfven Focke p. 22. Att N. luteum × pumilum i de nordliga trakterna, där släktet har sin gräns, är allmännare än stamarterna, förklarar Caspary sålunda, att den blommar lika födigt som N. pumilum, men tidigare får mogna frön. Se äfven L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 143. I H. M. F. finnas olika former af denna hybrid, hvilka dock icke äro särskilda.

Angående de former, som beskrifvas af L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 137-142, se under N. luteum och jfr Nyin. Suppl. p. 15.

Enl. Nym. Consp. p. 23 och Bot. Centralbl. LIII p. 229 är exsiccatnummern af denna hybrid i H. N. XIV N:o 24 tagen i Österbotten; jag känner dock icke den speciella fyndorten.

Såsom subfossil uppgifves hybriden vara tagen (ett frö) i Ik. Sakkola

Isosuo nära Kirkkojoki: Lindb. p. 37.

Nuphar pumilum (Timm.) DC.

In parte australi raro invenitur, in septentrionali autom Fennia satis raro — passim occurrit. In Lapponia ad summum fere septentrionem progreditur, sed in parte maxime orientali Lapponiae cum sterile tantum sit visum, distributio adhuc incerta est.

In amnibus Lapponiae p: Prytz; in fluviis li et Kemi etc.: Spic. I p. 21; Fenn. bor. or. et maxima pars Lapp.: Fries; Scand. (exc. Dan.): Nym. Consp. p. 23; (deest in Fenn. bor. plur. et mer. multa): Nym. Suppl. p. 15; Fenn.: Gürke p. 398, vide etiam Led. I p. 85.

A1. Finström in stagno Emkarby: [Sahlberg]!, etiam J. A. Bomansson in herb. Lindberg. — Ny1. Kyrkslätt sat cop. in lacu Lojärvi, spec. prorsus typica: Gadol.; Esbo Grundträsk cop.: Kihlm.!, cfr Popp. p. 7–8. — Ka. r Jääski Järvenkylä!, Pieppolanlampi et in rivo, qui ex hoc lacu effluit: Lindén, cfr Medd. XVIII p. 159; ad portam Pälli in canali Saimaa: Sæl. ann. et

herb.; Heinjoki (Borenius): Hult herb. — Ik. Rautu in lacu Vahvia ad Sumbula: Malmb.! [spec. in Herb. Mus. Fenn. II p. 56 nomine N. luteum × pumilum commemoratur]; Pyhäjärvi in lacu eiusdem nominis! infra pag. Salitsaranta, Valkjärvi in lacu Valkjärvi! et Raakolanjärvi!: Lindberg, cfr Medd. XXI p. 5; Uusikirkko [»Nykyrka»] in lacu Kutroselkä: O. A. Gröndahl!; [forsan circa Parkala [»Pargolam»] crescit: Fl. Ingr. p. 53, vide etiam Meinsh. p. 20—21].

Sat. Birkkala Epilänjärvi: Hough., spec. determ. Lindberg; Sarkkajärvi ad meridiem versus ab oppidulo Ikalis: Herlin p. 139. — Ta. Jämsä [Jämsänniemi in lacu Vaherjärvil: Sælan! - Sa. Lappvesi Karhusjärvi ad Pajarila: Sælan!; [Ruokolaks] st r Kotaniemi Kojolammi!, lacus ad Narsakkala, verisimile in compluribus locis idoneis occurrit: Hult, spec. e Narsakkala ad N. luteum × pumilum pertinent. — K1. Kronoborg Kempisenlampi: E. Juslin!; Uukuniemi Paakalampi: Lönnbohm!; Uukuniemi Kirkkolampi: K. H. Enwald!, spec. ex Uukuniemi iam leg. Nikl.!; Sortavala Airanne cop.: K. V. Natunen comm., spec. ibidem leg. J. E. Aro in Mela herb.; Kirjavalaks Hikkilampi: Chyd.!; p Impilaks [Halinoja prope templum]: Backm.; Impilaks Neulaislampi!, Ruskiala Juttulampi!: Hielt Ant. p. 65, vide sub Kon. - Kol. ad urbem Olonets: Fl. Kar; in totis fere fluminibus Svir et Muuromi, Ivina, Jaschesero, Mäkisoutujärvet et in fluvio, qui ex his lacubus effluit, Rschanoje-osero et Gusesero: Caj.

Oa. Qvarken!, Närpes (!): Malmgr.; Vasa Replot: Alc.; (p) in plagis litoralibus et in taeniis: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 10, spec. e Qvarken Långskär! — Tb. Keuruu in stagno: Dagny Wegelius!, spec. comm. Lindberg; [Ätsäri] in freto Autionsalmi inter Ätsärinselkä et Ruokonen: R. Hammarström in Geogr. F. T. 1897 p. 182; Vesanto in stagno Asilampi: J. Sucksdorff! — Sb. r: Mela, spec. e Tuusniemi Välisalmi! etiam leg. P. Suhonen!; lisalmi r Palojärvi: M. & J. Sahlb.! — Kb. Värtsilä: Backm.; Nurmes: Wirz. M. S. — Kon. r Perttijärvi (!) (fq), Suunu! cum N. intermedio 1): Norrl. On., ubi descriptio, spec. etiam e Veli-

¹⁾ Spec. nomine N. intermedii lectum ad N. pumilum a Lindberg refertur.

kajaguba! nomine N. intermedii, vide etiam Günth. p. 32; (st fq) [in Suistamo] in plagis ex Uuksunjoki ad orientem versus sitis obviam, ex his locis [ut e Ruskiala] aliquanto maior quam ex Impilaks: Hjelt Ant. p. 65; Suojärvi: A. Genetz in Suomi, Toinen jakso, VIII p. 201; Nim'ärvi cop. in lacu vadoso!, Unitsa, Schungu!: Kihlm., spec. ex Unitsa! nomine N. luteum \times pumilum; Sennoguba duobus locis: Caj.

Om. st r Gamla Karleby et Lohtaja! [cum N. intermedio]: Hellstr., spec. etiam e Gamla Karleby Sundet!; Jakobstad: Zidb.; Jakobstad Alholmen: Fontell in herb. Lindberg; r Haapajärvi: Tenn.! — Ok. Sotkamo: W. Nyl. Till. p. 303; Ristijärvi, (fq) in praefectura Kajanensi: Malmgren!, spec. e Ristijärvi leg. Lackström! et Lönnbohm!, cfr Must.; Puolanka (fq): Brenn. Reseb. p. 72; p, in partibus interioribus (st fq), in parte orientali r Kianta: Brenn. Obs., vide infra. — Kp. in nonnullis lacubus ad septentrionem versus e Povjenets: Sahlb. Bidr.; Kiite cop., in Kiimasjärvi et Nokeus: Wainio Kasv., spec. e Kivijärvi Kiiteenjärvi! et Luvajärvi! [hoc spec. antea ad N. luteum × pumilum relatum est]; [Ondarvi (!)] Laajasenlampi (63° 55'): Stenr. Crust. p. 33!

Ob. cop. in stagnis in Hailuoto [»Karlö»]: W. Nyl. Till. p. 303; p, in partibus interioribus (st fq), Oulunsalo Papinjärvi: Brenn. Obs., quem 1. inspicias, spec. e Kiiminki Ukkola! et nomine N. luteum × pumilum e Pudasjärvi Jurvasenjärvi!; in Brenn. Ber. 1870 e Pudasjärvi Ranuanjärvi! et Simojoki prope Tolia ut e Simo prope Portimo enumeratur; Uleaborg in fossis [»dammar»] parvis, Hietasaari, Pudasjärvi: Zidb., efr Brenn. Obs.; [Uleåborg] p Oulujoki, Lylyjärvi: Leiv.; st r Simo Isotainijoki, Majavajoki: Keckm., cfr l. c. p. 15; st r Rovaniemi Sonkkajärvi, Mäntyjoki et Mäntyjärvi, Ylitornio Raanujärvi!, Kaarannes et Vietonen: Hjelt & H., quem l. inspicias; Spic. vide supra, vide etiam Caspary in Bot. Not. 1879 p. 87-88. - Kuus. (fq): N. I. Fellm.; st r: Sahlb. Fört., spec. ex Hännilä! [Hänninen in Wainio Kasv.]; Vaimonlampi: Nyberg!, cfr de his omnibus Wainio Kasv.; Vuotunki!, Kiitämä: Hirn Fört. — Kk. nondum adnotatum, sed verisimiliter eruendum.

Lapp. fenn. st r Kittilä Kukasjoki prope Kukasjärvi,

Aakenusjoki!, Ounasjoki prope pag. Kittilä (ster. et inc.): Hielt & H.; [complur. locis - fq, e multis locis enum.: Birg. p. 99, vide iam Caspary l. c.; r in stagnis Kortilampi et Lusikkalampi: Blom Bidr.; in fluviis minimis paroeciae Sodankylä Kemensis rarius, ex. gr. in Muteniajoki [»Muttanijoki»] et Mairijoki [e Wainio Not.] [»Marjejoki»] iuxta Pelkola frequenter lectum: Wahlenb. p. 151, cfr Wahlenb. Fl. Suec. p. 345; cum N. luteo parcius ex. gr. ad flumina Lutto et Ivalojoki, lacus Inari et Sulkesjaure par. Inari, flumina Mutenia, Mairijoki et Luiro par. Sodankylä: Fellm. Lapp., cfr Fellm. Ind.; Kemijärvi ad Suorsa, Sodankylä in stagno ad pag. Sodankylä et in flumine ad Kaaretkoski: Wainio Not.; Kuolajärvi [»Salla»] Akkisjärvi [forsitan Ahkisjärvi] infra pag. Alakurtti: Borg & Rantaniemi!; [Sodankylä] in amne ad Riesto: Hult Lappm. p. 168, efr l. c. p. 31; Kihlm. Ant. vide supra sub N. pumilo × luteo p. 265, spec. ex Inari Vastusjärvi!; Svanvik ad Salmijärvi [»C'olmejavre»]: Th. Fries p. 183, cfr Th. Fries Resa p. 61, Blytt p. 1014, Schüb. p. 305, Casparv in Bot. Not. 1879 p. 88, Norm. Fl. Sp. p. 99 etc.; terminus borealis [eodem loco] ad 69° 24'-25': Norm. ann. p. 8; 69° 27'-28': Norm. Fl. Overs. p. 54-55. — [L. ent. reg. subalp. r: Læst., vide l. c. p. 39; Kaaresu'anto Ylikylä: Wirz. M. S.; Särkijärvi: Caspary in Bot. Not. 1879 p. 88 et 90, quem l. inspicias; in rivulis ad fluvium Muonio usque ad Kaaresu'anto: Backm. & H. p. 140, vide etiam Hartm. p. 159.]

Lapp. ross. cum N. luteo ad flumen Luttojok et Soppeljaur inter flumen Lutto atque lac. Inari: Fellm. Ind., cfr Beket. p. 543, forsitan ad N. luteum × pumilum spectet; N. I. Fellm. non vidit; Hirvasjärvi ad »Tarkuskan kota»: Axelson & Borg!, cfr Medd. XXIX p. 38; in flumine Ponoj ad orientem versus a pago Kamensk: Palmén!, vide infra; Pjalitsa: Mela Pl. et herb.; Pjalitsa in stagno: Kihlman! nomine N. luteum × pumilum, vide infra; r in reg. silv., tantum e Siululampi! adnotatum: Lindén Ant.

 ${f T}$ b. En småblommig Nuphar såg jag i Keuruu vid Kolho: Hjelt; närmare undersökning är behöflig. — ${f O}$ k. Angående uppg. i Brenn. Obs. från Kianta gäller detsamma som i afseende å N. luteum \times pumilum. — Kajana: Alc; afser sannolikt provinsen. — Lapp. ross. Exemplaret från Ponoj-floden

vid Kamensk! är af Kihlman bestämdt till N. $luteum \times pumilum$. Ehuru sterilt, anser Lindberg det dock på samma grunder som exemplaret från Pjalitsa, se ofvan p. 265, höra till N. pumilum.

Nämnas bör, att L. L. Læstadius i Bot. Not. 1858 p. 143 säger om

N. pumilum; »quotannis floret».

Såsom subfossil är arten tagen i O a. Kurikka Levinneva på 0,95

m djup 1 frö: Lindb, und. p. 97.

Var. Spennerianum Gaud, norr. el, östra Lappl.: Fries föres af Caspary (Bot. Not. 1879 p. 82) till N. luteum × pumilum; måhända hänför sig uppg. f. ö. alldeles icke till vårt flora-område.

Nymphaea 1) alba L. 2).

In tota Fennia quamquam usque ad 66° 30′ aut 68° inveniri est indicata, cum N. candida saepius coniuncta erat, indicationes, quae infra adferentur, maximam partem ad hanc speciem spectant. Quam ob rem frequentia non certa sit, tamen multo rarior quam N. candida esse videtur. Specimina saltem in vicinitate territorii usque ad 65° ad septentrionem versus lecta sunt.

Till. ³); Kalm ³); »mest i alla insjöar»: Hell. p. 11 ³); in fluviis et lacubus fq: Prytz ³); locis quietis fluviorum et rivorum per totam patriam usque in Alkkula: Wirz. pl. off. ³); maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn. exc. Lapp. plur.: Nym. Consp. p. 23; in Fennia (tota) adest: Nym. Suppl. p. 15; Fenn.: Gürke p. 394, cfr etiam DC. Prodr. I p. 115, Led. I p. 83 et Lindberg in Medd. XXIX p. 68.

A1. p: Bergstr. 3); st fq in stagnis et fossis maioribus: Bergr.; Geta Bolstaholm: E. Reuter, cfr Popp. p. 7; spec. non adest in H. M. F. — Ab. p: Zett. & Br. 3) et Arrh. Ann.; fq in stagnis: Sand. 3); fq: Renv. 3); p ex. gr. Åminne: A. Nyl. 3); Pojo compluribus locis: Sæl. ann.; fq: Sel. 3); fq: Flinck, vide sub-

N. candida: p enum. in amnibus interdum cop., sed ad partem

¹) Specimina huius generis in H. M. F. asservata a. 1902 determinavit Harald Lindberg, cfr Medd. XXIX p. 68.

²⁾ N. alba I melocarpa Casp.

³⁾ Aliae species et formae huius generis non distinctae.

maximam floribus minoribus, floribus maioribus Mynäjoki ad praedium Miesmäki, etiam in lacu Hirvenjärvi provenit: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 142. — Nyl. [Snappertuna] circa Brovik. Totalfladan et in freto inter Degerö et terram continentem sito. nonnulla spec. in sinu ad Knipnäs sat parce: Häyr. Stud. p. 169; p: His. 1); st fq = fq, interdum inprimis in amnibus aquam tegens: Stenr.; p: W. Nvl. 1); fq: Sæl. Ö. Nvl. 1); [Hogland] in lacubus inprimis Liivalahenjärvi: Brenn. 1). — Ka. Lavansaari: Brenn. 1); p = st fq: Blom 1); st fq: Lindén 1), vide etiam Sælan in Medd. XXII p. 54 (etiam f. erythrostigma) [spec. e Virolahti Säkäjärvi nomine N. alba f. minor erythrostigma nunc tamen ad N. candidam refertur]. — Ik. fq: Malmb. 1); [in aguis stagnantibus aut lente fluentibus Ingriae p [»hin und wieder», in septentrionali parte r Parkala [» Pargola»] (D:r Sarnow), Ossinovaja-Rostscha etc.: Meinsh. p. 19: Levaschovo: l. c. p. 20: Garbolova etc.: Schmalh. hybr. p. 107, quem l. inspiciasl.

Sat. fq: Malmgr.; st fq: Hjelt. — Ta. st fq: Leop., Norrl. s. ö. Tav. et Wainio Tav. or.; fq: Asp. & Th. 1), Knabe Fört. 1) et Bonsd. — Sa. st fq: Hult, vide etiam Sælan in Medd. VI p. 236. — K1. fq: Fl. Kar., Hann. 1) et Backm. 1). — Kol. st r — p: Elfv.

Oa. fq: Malmgr. et Laur. Växtf., vide etiam l. c. p. 9 et 10. — Tb. st fq: Broth.; Pihlajavesi fq: Norrl. n. v. Tav. p. 430. — Sb. fq in lacubus: Enw.; fqq: Mela, vide etiam L. Y. 1897 p. 5; fq: M. & J. Sahlb. 1). — Kb. fq: Eur. & H.; in lacusculo Kylyjärvi prope templum par. Polvijärvi una cum N. candida et N. tetragona: Sæl. ann., cfr Medd. XXVI p. 29; f. typica st r: Wainio Kasv., vide ceterum infra. — Kon. st fq, Saoneshje ad Velikajaguba fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 32.

Om. fq: Hellstr. et Tenn. — Ok. 2) st r: Wainio Kasv. et Brenn. Obs., vide infra; Puolanka (fq): Brenn. Reseb. p. 72,

¹⁾ Aliae species et formae huius generis non distinctae.

²) Omnia specimina ex hac provincia nomine N. albae collecta nunc ad N. candidam referentur.

cfr Moberg Klim. p. 59^{-1}); (fq): Must. ¹). — Kp. st r: Wainio Kasy.

Ob. ²) st fq: Jul. p. 286 ¹); st r: Brenn. Obs., vide infra; [Uleaborg] (fq): Leiv. ¹); in amnibus et lacubus p Simo Joutsenjärvi cop., Kemi Pörhölänpudas cop.: Keckm.; [st fq: O. R. Fries p. 159 ¹);] certa tantum ex Ylitornio Pessanlompolo: Hjelt & H., vide etiam M. Castrén p. 338 ¹) et Moberg Klim. p. 59 ¹). — **Kuus.** ²) st r: Wainio Kasv.; Sonostrow: Mela Pl.

Lk. ²) usque ad Sombiojärvi haud infrequens: Fellm. Lapp. ¹); p locis tranquillis fluviorum Kelujoki et Sattasjoki in stagnisque Lusikkalampi et Kommattilampi parcius: Blom Bidr.; in amnibus ad Riesto et Lokka: Hult Lappm., efr l. c. p. 31 et 86, ex Hult l. e. *N. candidam* incl. [ad hanc solam verisimile est spectare].

Lapp. ross. ²) in fluviis et lacubusque minoribus usque ad Kantalaks haud infrequens: Fellm. Ind., cfr N. I. Fellm.; Umba (Selin): N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXXVIII et Beket. p. 543; Porjeguba: Mela Pl.; Umba: Edgr. & Lev., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133 [ad *N. candidam* spectat].

Till, Icon. 54 enl. O. Hjelt Nat.; figuren kan med minst lika mycket skäl föras till $Nuphar\ luteum$ (enl. Fries Öfvers.).

Att döma af exemplaren i H. M. F. torde det stora flertalet af nyss anförda uppg. afse N. candida; några afse därjämte, ehuru i vida mindre mån, N. tetragona (se under denna). Hvad särskildt mellersta delen af landet beträffar, må från senaste tid anföras, att Axelson, som upptager N. candida såsom fq, meddelar följ. angående förhållandet i en del af K b.; Muutamat eksemplaarit alueelta koottujen Nymphæa'in joukossa poikkeavat melkoisesti yllämainitusta lajista lähestyen suuresti N. alba. Vastaiseksi olen kuitenkin ollut pakoitettu jättämään niiden määräyksen sikseen»: Axels. Putk. — Från norra delen af landet (O b. och O k.) säges: »Exemplar [af N. alba] endast från Kemi prestgård; de flesta anteckningar gälla alla storblommiga hvita näckrosor, alltså N. alba och candida utan åtskillnad»: Brenn. Obs. För min del skulle jag dock tro, att endast N. candida afses, då äfven det omnämnda exemplaret från Kemi hör till den sistnämnda. Om förekomsten i Lappland säges slutligen: »Anne etiam N. alba in territorio nostro

¹⁾ Aliae species et formae huius generis non distinctae.

 $^{^2}$) Omnia specimina ex hac provincia nomine N. albae collecta nunc ad N. candidam referentur.

proveniat, ex adnotationibus meis non elucet, et adhuc praetervisa fuit me in Lapponia anno 1878 profisciscente. Adnotationes meae verisimiliter autem ad N. candidam solam spectant. Folia Nymphaeae plur. loc. in fluminibus Kitinen et Kemijoki vidi»: Wainio Not. I detta sammanhang må nämnas, att exemplar från Lk. Kittilä Alakylä, hvilka af mig bestämdes till (N. biradiata) N. candida och af Sælan under början af 1880-talet fördes till sistnämnda art (se Hjelt & H. p. 121 not), i Herb. Mus. Fenn. II fördes till N. alba, jfr l. c. p. 133; numera föras de af Lindberg åter till N. candida.

Då Mela särskildt sysselsatt sig med studium af slägtet *Nymphaea*, bör det framhållas, att han ännu i tredje uppl. af Mela Kasv. upptog *N. alba* såsom allmän i hela flora-området [»E-L. 1-19 y»], men senare såsom rar i södra och mellersta delen [»E-K. 1, 6, 7, 12, 13 (luultavasti 1-13) h»]: Mela Kasv. IV, jfr äfven Mela i L. Y. 1897 p. 5.

Med anledning af det nu anförda torde det vara skäl att uppräkna samtliga exemplar i H. M. F., hvilka af Lindberg, då han i dec. 1902 reviderade slägtet *Nymphaea*, fördes till *N. alba*.

- Ab. Lojo Lylyis Outamoviken: E. af Hällström!; Mynämäki joki Mielismäen luona!, Ylänejoki lähellä Kolinummea!: Cajander. Nyl. Hogland: Sælan & Strömborg!; f. micrantha Hogland Liivalahenjärvi cum typo 1898: Sælan! Ik. Rautu Susijärvi: Malmberg!
- Sa. Lappvesi Vilkkajärvi [prope stationem Pulsa]: Sælan! (f. *globo-chlorocarpa* Casp.); Savitaipale Kuolimojärvi: Sælan! (f. *micrantha*). Kol. Latva Paireka: Lindroth & Cajander!
- Sb. Karttula: E. Nylander!; Kuopio Haapalaks Pekolanlampi: Malmberg!; Kolmisopen lammesta Kehvon kylässä Kuopion pitäjässä: K. W. Natunen!
 - Kp. Sjuigarvi; Bergroth & Lindroth!; [Solovetsk: Selin!].
- I Sælans herbarium finnas, förutom från ett par af de nyss omnämnda ställena, exemplar från Al. Eckerö in lacusculo Böle träsk. Ab. Pojo in lacusculo prope Sellvik; in amne Fiskars prope stationem Skuru; in lacusculo Starrböle träsk prope fabricam Billnäs.
- Sa. Taipalsaari in lacu Mustijärvi ad praedium Hentunen; Ruokolaks in lacu Särkijärvi.
- ${\bf K}$ b. Polvijärvi in lacu Kylyjärvi prope pagum templi [»Kirkonkylä»] parcius cum N. candida et N. tetragona. Samtliga dessa tagna af Sælan själf: Sæl. ann.

Angående hvita näckrosens nordgräns se under N. candida.

Såsom **føssil** är *N. alba* funnen på talrika lokaler: G. And. p. 110 m. fl. Det bör härvid ihågkommas, att *N. alba* såsom føssil [hos flere förf.] innefattar *alla* arter af släktet *Nymphaea*: Lindb. comm.

Angående var. *minor* se under *N. candida* var. *minor*. Åtminstone den form, som omnämnes i Caj., Kasvist. torde dock höra till *N. alba*. Den småblommiga formen af denna art kallas af Mela var. *parviflora* Typis impr. ²³|₁₀ 1905.

Hentze och uppgifves såsom mycket rar: Mela Kasv. IV. (Se ofvan under Ab. och ang. exemplar från Nyl. och Sa.). Angående denna nämnes dock: *Formen med mindre blomma är ingalunda sällsynt, men är ej af någon betydenhet, såsom omärkligt öfvergående i hufvudformen. Framkallas säkerligen af lokala förhållanden»: Sæl. ann.

En form med ljusröda kronblad från Näättälä nära Viborg uppgifves såsom tagen af H. Zilliacus: Medd. XXII p. 15, jfr l. c. p. 16. Exemplaret föres numera till *N. candida* (se under *N. candida* f. rosea).

Var. polystigma Casp. omnämnes i Mela Kasv. Den har dock utgått från Mela Kasv. IV. — F. erythrostigma omnämnes från **K a.** (se ofvan). Exemplaret föres numera till *N. candida*. Se f. ö. om denna arts former t. ex. Caspary i Bot. Not. 1879 p. 69–71.

Nymphaea candida Presl.

Usque ad haec tempora a N. alba non rite distincta est, et plurimas observationes nomine N. alba e divulgatas verisimile est ad N. candidam referendas esse, quare distributio non omnino certa sit In tota Fennia tamen invenitur et ad septentrionem versus usque ad 68° progredi videtur.

Etiam hie obvia (Mus. Fenn. e Tavastia): W. Nyl. Distr. ¹); Fennia: Trautv. Incr. p. 43 ²), cfr l. c. p. 42 ¹); Fenn. (praec. centr. Sælan) exc. Lapp. et bor. plur.: Nym. Suppl. p. 15 ²); Fenn.: Gürke p. 395 ²), vide etiam Lindberg in Medd. XXIX p. 68 ²).

A1. Geta Djupvik: Kihlm. Ber. 1); Geta Bolstaholm: E. Reuter 2). — Ab. complur. locis in par. Lojo, cop. in lacu Horma: S. O. Lindberg in Medd. IX p. 122 2), vide infra; (fqq): Wecks. 2); plerumque p — st fq, enum.: Caj. Kasvist. 2), quem l. inspicias, cfr l. c. p. 142 2). — Nyl. Esbo: Popp. p. 7 2); Nurmijärvi st fq ad ripas, sed parcior: Stenr. 2), cfr l. c. p. 47 2) et Stenr. Thierl. p. 28 et 29 2). — Ka. Virolahti in lacu Säkäjärvi cop.: Sæl. ann., cfr Medd. XXII p. 54 2), et infra p. 281 sub N. tetragona, vide ceterum sub formis. — Ik. Sakkola Isosuo Perälampi: Lindb. p. 23 2); [in vicinitate opp. Petersburg fere in omnibus aquis et eodem modo magis ad septentrionem versus: Meinsh. p. 19—20 1)].

¹⁾ Nomine: N. * biradiata Somm. aut N. alba var. biradiata.

²⁾ Nomine: N. candida Presl.

Sat. frequentior quam N. alba: Hjelt 1), vide etiam Häyr. und. p. 27 2). — Ta. st fq, Luopiois prope templum in sinum ad Mikkola cop., Rautajärvi etc.: Leop. 1); Jämsä: Sæl. herb. — Sa. haud infrequens in lacu Saimaa, ut videtur: Sælan in Medd. VI p. 236 2), vide infra. — K1. [Parikkala] (r) Koiralanjoki, Haapalahti: Hann. 2); st fq: Hjelt 1), cfr etiam Fl. Kar. 1). — Kol. ad Mjatusova et Gorki adnotata, ad Sermaks! lecta: Elfv. 1).

Oa. (r) Gamla Vasa in fossa [»Kanalen»], verisimiliter frequentior: Laur. Växtf. ²). — Tb. Jyväskylä Tourujoki: Wainio Tav. or. ¹). — Sb. (p) velut ad Palojärvi: M. & J. Sahlb. ¹). — Kb. fq, cop. in toto territorio: Axels. Putk. ²); st fq: Wainio Kasv. ¹), vide ceterum infra. — Kon. Nim'ärvi! et Tiudie in stagnis minoribus fundo molli: Kihlm. ²), vide etiam sub f. minore.

Om. p: Hellstr. 2); st fq-in interiore parte: Tenn. 1). — Ok. st fq: Wainio Kasv. 1); (p), in parte orientali st fq: Brenn. Obs. 2). — Kp. st fq: Wainio Kasv. 1).

Ob. (p), Kemi fq, spec. ex Ylitornio Pessanlompolo, praedium sacerdotis par. Kemi, Kuivaniemi, Oulu et Uleåborg: Brenn. Obs. ²); in stagnis (»r») Kemi Pörhölänpudas: Keckm. ²); Kemi fq: Rantaniemi ²); p: Hjelt & H. ²), [vide etiam Caspary in Bot. Not. 1879 p. 74 ²)]. — Kuus. st fq: Wainio Kasv. ¹). — Kk. st fq: Wainio Kasv. ¹); Tuntsa Kuusinkilampi! et Suolampi ad septentr.-occidentem versus a Pesioiva!: Borg & Rantaniemi, (cfr Medd. XXVII p. 91—92 ²)).

Lk. p: Hjelt & H.²), quem l. inspicias; [complur. locis, enum.: Birg. p. 98, quem l. inspicias, vide etiam Caspary l. c. p. 74 et 75;] ad Vuostimovaara in Kemijärvi ex adnotatione mea: Wainio Not. nomine N. candida var. biradiata Somm., cfr l. c. p. 30; [Kuolajärvi] Matavakutsajärvi: Borg Sel. — [L. ent. reg. silv. r: Læst.¹), non ad partem fennicam spectat.]

Vide ceterum sub N. alba. Plurima enim specimina N. candidae in H. M. F. asservata nomine N. albae lecta sunt.

Kb. Den f. af N. candida, som omnämnes från Tohmajärvi (Iverus): Sælan i Medd. XX p. 41, hör enl. Sælan själf till N. tetragona. Samma är fallet med uppg. om N. candida från Nurmes: Medd. VI p. 236 och

¹⁾ Nomine: N. * biradiata Somm. aut N. alba var. biradiata.

²⁾ Nomine: N. candida Presl.

262 liksom sannolikt med flere andra af de tidigare uppg. om *N. candida*. Se härom under *N. tetragona* p. 281.

I Nym. Consp. p. 23 fördes N. biradiata såsom underart till N. alba och hit föres den äfven af flere finska förf. Caspary (se Bot. Not. 1879 p. 74) framhöll dock, att N. biradiata bör föras såsom varietet till N. candida, jfr Nym. Suppl. p. 15. Då det emellertid synes mig sannolikt, att benämningarna N. biradiata och N. candida hos oss för det mesta afse samma form (i Mela Kasv. IV upptages biradiata såsom form under N. candida och betecknas såsom st r, jfr äfven Brenn. Flor.), har jag upptagit dem tillsammans, men sökt angifva, under hvilket namn de särskilda uppgifterna förekomma. (Se härom t. ex. Hjelt & H. p. 121 not).

I Medd. VI p. 236 säger sig Sælan på flere ställen i Saimens vattendrag observerat N. alba, ehuru han tror, att N. candida ingalunda är sällsynt. (Namnen tagas dock icke här i samma mening som numera, se under N. tetragona). Däremot uppger S. O. Lindberg i Medd. IX p. 122, att han i Lojo ingenstädes funnit den rätta N. alba. De båda arterna synas således vara förherrskande på olika trakter, (se härom äfven Caj. Kasvist.), men deras utbredning är ännu i behof af närmare undersökning, se dock H. Lindberg i Prot. 6, XII, 1902. Tilläggas må, att Mela i Kasv. III betecknar N. candida såsom r och förekommande i jämförelsevis få provinser, i Kasv. IV däremot såsom allmän i nästan hela landet [1?, 2—17, 19].

Angående hvita näckrosens nordgräns bör ännu framhållas, att den icke, såvidt man nu vet, går längre mot norden än till norra Sodankylä, jfr Hult Lappm. p. 86. (Wahlenb. p. XXX uppräknar N. alba bland arter, som endast gå till Lapp. silv. inf.) Af Birgers tafl. 6 öfver artens nordgräns i norra Sverige framgår öfverensstämmelsen i dessa trakter emellan nämnda gräns och juliisotermen för 14° C.

Såsom **fossil** uppräknas N. candida från ett par ställen i furuzonen; G. And. p. 110, där det dock tillägges: \rightarrow Den hvita näckrosen har antagligen i Finland, liksom i Sverige alltsedan björkperiodens början varit en af de öppna vattnens allmännaste invånare \rightarrow . Emellertid framhåller Lindberg, att N. alba och N. candida ej kunna säkert skiljas på fröna, hvarföre han alltid användt namnet N. alba kollektivt: Lindb. comm.

Oberäknadt de längre fram behandlade formerna upptages var. sphaeroides Casp. Fenn.: Gürke p. 395 såsom var. b). [Ik. Lachta Caspary i Bot. Not. 1879 p. 75. — Ob. in lacu Raukojärvi prope Pajala; Caspary l. c.] Var. minima-erythrostigma. Om. närmast landryggen, Valvatti träsk 148 m [500 fot] öfver hafvet: Hellstr.; exemplaret hör dock till den senare särskilda N. tetragona.

Se f. ö. angående denna art och dess former Caspary i Bot. Not. 1879 p. 71–75; några af de l. c. uppgifna formerna äro tagna helt nära Finlands gräns.

Arten hybridiserar hos oss med N. tetragona.

Nymphaea candida f. minor.

Rarius cum iis, quas supra diximus, praecipue in Fennia septentrionali et media occurrere indicatur. Multae sub hoc nomine coniunctae sunt formae, sed saltem forma N. c a n d i d a floribus minoribus, de qua hic inprimis agitur, tantum nutrimento parco, solo inepto etc. orta esse videtur.

Fenn: Gürke p. 395 under namn af N. candida c) minor Wainio.

Al. Ang. hufvudformen nämnes: ofta tillsammans med f. *minor*: Bergr. ¹); Geta i de flesta träsk i n.v. delen mellan bergen: Hult ann. ¹). — Ab. Pargas i ett skogsträsk vid Piukala (Elfving): Arrh. Ann.; Kimito Vestanfjärd i en liten bäck: E. Reuter ²), (se äfven under *N. alba*). — Ik. [sin lacubus Isthmi kareliae v. g. circa Parkala [Pargolam]³: Fl. Ingr. p. 50 ¹), se äfven Meinsh. p. 20 ²)].

Sat. p. Malmgr. ¹). — Ta. Vehkajärvi (Perkiö i ett träsk), nära Padankuosi i Isokailajärvi: Leop. ²); Koski: Norrl. s. ö. Tav. ¹); [Gustaf Adolf] r Leppälahti, Kautuenpohja: Bonsd. ¹)!; Korpilahti Putkilahti, Veijonjärvi, Piililä: Wainio Tav. or. ¹). — Sa. p (v. Weymarn): Hult ²). — Kl. →in Ruskiala in amne ad diversorium cop.»: Fl. Kar. ¹), jfr Fl. Kar. p. 194 ¹) och Fl. Ingr. p. 50 ¹); Ruskiala Soanjoki: Hjelt Ant. p. 65 ²).

Oa. p: Malmgr. 1). — Tb. st r Karstula Lintulaks!, Saarijärvi Kortejärvi, Viitasaari Permaslampi: Broth. 1). — Sb. p: Mela 1). — Kb. Värtsilä å i Tohmajärvi: Chyd. 1); Liperi p Vainolampi!, Konttilansalmi etc.: Eur. & H. 2); p = st fq: Wainio Kasv. 2), se under Ok. — Kon. »plur. loc., ut ad Päl'ärvi! in rivo (fq), Koikari, Soutajärvi, »Soslanv-nawlok», Gorka et Tiudie (Simming)»: Norrl. On. under namn af N. alba var. biradiata Somm. (f. minor), se äfven Günth. p. 32 1).

Om. Perho Oksakoski *erythrostigma*: Hellstr. ¹). — **Ok.** p (– st fq) »runsaimmin tavattu pohjaisemmissa pitäjissä»; Wainio Kasv. ²); fq: Brenn. Obs. ³), se längre fram. — Kp. p (– st fq): Wainio Kasv. ²).

Ob. p: Brenn. Obs. 3), se längre fram; Rovaniemi Mäntyjoki: Hjelt & H. 3). — Kuus. Wainio Kasv. 2), se under Ok. — Kk. p(_st fq) *runsaimmin tavattu pohjaisemmissa pitäjissä*: Wainio Kasv. 2)

Lk. »ad pag. Kemijärvi in par. eiusdem nominis et ad pag. Sodankylä et Kaaretkoski in Sodankylä ex adnotationibus meis»: Wainio Not. ⁸), jfr Hult Lappm. ¹).

Ehuru, såsom framgår af det ofvanstående, rätt många uppgifter gå under namnet N. alba var. minor, har jag dock ansett, att de till allra största delen afse N. candida. Så upptages i Mela Kasv. IV N. alba var. parviflora Hentze såsom m. r. [>hh>]. Ganska många uppgifter afse f. ö. den tidigare ej särskilda N. tetragona (se under denna);

¹⁾ Under namn af N. alba var. minor DC, eller Reich.

²⁾ Under namn af N. biradiata var. eller f. minor Bessl. eller Rupr.

³⁾ Under namn af N. candida var. eller f. minor.

särskildt är detta fallet med Hellströms uppg, från **O**m.: Sæl. ann. — I Brenn. Obs. säges visserligen, att uppg. »gäller alla småblommiga hvita näckrosor, alltså f. minor af alba och candida tillsammans», men några exemplar af N. alba föreligga icke från dessa trakter. Framhållas bör f. ö., att Caspary i Bot. Not. 1879 p. 71 uppgifver, att de små formerna uppkomma af bristande näring och på det bestämdaste påstår, att: »en N. alba minor som varietet finnes ej». Sælan och Lindberg instämma fullkomligt med Caspary: Sæl. ann. och Lindb. comm. Ehuru formen således icke har något systematiskt värde, synes det mig lämpligast, att på ett ställe upptaga de många hithörande uppgifterna, då de i vissa fall tjäna till att belysa förekomsten af N. candida (eller N. tetragona). Flere opublicerade uppg. har jag dock förbigått. Se f. ö. Herb. Mus. Fenn. [ed. I]. I Herb. Mus. Fenn. II p. 133 säges ang. N. alba endast: »variat fl. duplo minoribus».

Nymphaea candida f. rosea Mela.

In Fennia australi rarissime adhuc lecta est.

Fenn. (Viborg): Gürke p. 396.

Ka. Viborg Karisalmi, Näättälänjärvi, »Tihilahti» [sive rectius Tetrilahti!]: Mela in (Diar. 3, XI, 1900) Medd. XXVII p. 22, cfr Mela Kasv. IV, ubi describitur et rr esse indicatur.

Tidigare är denna form tagen vid Näättälä [»Näätälä»] af Zilliacus, se Medd. XXII p. 15 och 16 äfvensom under *N. alba*. I L. Y. 1897 p. 5 säges fyndorten vara »Näättälänjärven Tetrilahdessa lähellä Karinsalmen pysäkkiä Viipurissa». Formen från Sb. Lapinlaks (se Medd. XXIII p 13) föres numera till f. erythrosepala.

I Lindb. Enum. användes för denna form benämningen *N. candida* f. *rubra* Sern. Huruvida dock detta namn möjligen äfven innefattar följ. form och huruvida det öfverhufvudtaget är äldre, kan jag ej afgöra.

Nymphaea candida f. erythrosepala Mela.

In Savonia septentrionali adhuc rarissime lecta est. Fenn. (Savonia bor.): Gürke p. 395.

 ${f S}{\, {f b}}$. Lapinlahti [ad pag. Nerkoo] in lacu Keskimmäisenlampi: Mela in (Diar. 3, XI, 1900) Medd. XXVII p. 22, cfr Mela Kasv. IV, ubi describitur et rr ad Lapinlahti Nerkoo! lecta esse dicitur, et iam Buddén in Medd. XXIII p. 13 nomine N. candida var. rosea ut etiam Mela in L. Y. 1897 p. 5.

Nymphaea tetragona Georgi.

His annis apud nos distincta est, cur distributio nondum satis explorata sit. In multis locis per totam fere Fenniam orientalem et mediam iam lecta est. Ad occidentem versus ad 41° 25' apud nos procedit.

De distributione vide inprimis Mela in Acta XIV N:o 3, ubi nomine N. fennicae describitur, et Mela in Medd. XXIV p. 49—50, cfr etiam Mela Kasv. IV, Lindb. Pfl. p. 13, Lindberg in Medd. XXIX p. 68 etc.; Fenn.: Gürke p. 396.

Ab. Karislojo Hautavesi (E. af Hällström): Mela l. c.; r Pyhäjärvi Vuotinainen prope Porila in stagnis Yli- et Alitakalampi!, et Ruokkijärvi: Wecks., cfr L. Y. 1901 p. 187. — Nyl. Nurmijärvi (Stenroos): Mela l. c., cfr Stenr. Thierl. p. 28. — Ka. Fredrikshamn in amne Summa 16 km ab oppido 1899: Bergroth comm. [spec. non reportatum]; Virolahti in lacu Säkäjärvi cop. cum N. candida [»N. alba»]: Sælan ¹)!; in stagnis et lacubus inter stationes viae ferratae [Antrea] Koljola et [Kirvu] Sairala, ut etiam [Kirvu] Inkilä et Ojajärvi in omnibus locis copiosissime: Sælan in Medd. XXVI p. 29. — Ik. nondum observata.

Ta. Teisko [ad fines prov. Sat.] in lacubus silvaticis Iso et Pieni Kuusjärvi (G. R. & E. Munsterhjelm et E. Lange), Sahalahti Perkiö (Leopold), par. Gustaf Adolf [»Hartola»] (Bonsdorff 2)!): Mela l. c.; Teisko Ala-Pirilä in lacu Päiväjärvi et f. maior et pusilla: Hougb. in litt. 1904, cfr Sælan in Medd. XXX p. 101; Tammela Salostenjärvi: O. Collin!, Lempäälä Kaustjärvi: O. Wellenius!; Orivesi Savijärvi: Borg! 1). — Sa. Mikkeli (K. A. Hyrkstedt), Puumala Kaarteis (E. Juslin!), Sääminki Pirhianiemi Leveälahti (K. J. Lagus), Kallislaks Ahvenlampi (K. W. Natunen), Everijärvi (K. Helin): Mela l. c.; Sulkava Myllylampi prope Tiittala cop.: Buddén! — K1. Uukuniemi Seiskanjärvi (W. Nenonen), Ruskiala (!) Soanjoki (Brotherus & Hjelt 3)!): Mela l. c.; Ruskiala in lacu in desertis sito [»ödemarkssjö»]: Hj. Neiglick & J. Lu-

¹⁾ Nomine: N. candida.

²⁾ Nomine: N. alba var. minor.

³⁾ Nomine: N. biradiata f. minor.

pander! 1); in lacubus et stagnis inter stationes viae ferratae Ojajärvi et Hiitola, Hiitola et [Kurkijoki] Alho etiam in amne et in stagno ad meridiem versus a Sortavala omnibus locis copiosissime: Sælan in Medd. XXVI p. 29. — Kol. vide infra.

Tb. Karstula (Brotherus! 1)), Rautalampi (K. Jäderholm): Mela 1. c.; Vesanto in stagno Asilampi: G. Sucksdorff! & J. Sucksdorff! — Sb. in multis lacubus minoribus: Mela l. c., ubi e 13 lacubus enumeratur, inter quos copiosissime [»massenhaft»] in Pieni Musti prope oppidum, minore copia in Iso Musti, pag. Kehyo in lacu Haapalampi copiosissime, pag. Savonkylä in lacu Lyhyt, pag. Jännevirta in Pohjalampi!, Hotinlampi et in aliis lacubus, pag. Kortejoki in lacu Heinälampi, pag. Riistavesi in lacu Pirttilaks (K. W. Natunen), pag. Vehmersalmi in lacu Särkkä (Buddén) et in pag. Hirvilaks in lacu Levälampi (Buddén); e Kuopio iam 1856 reportavit L. M. Runeberg in Sæl. herb.; Kuopio (!) Vartiala Vartialanlampi [Jäläjärvi: Mela l. c.]: Lönnbohm!; Kuopio in lacu Pieni Mustilampi: E. W. Suomalainen!; Kuopio Haapalampi in pag. Kehvo f. pusilla: K. W. Natunen!; f. maior Kuopio Pieni Mustilampi: Mela! et Lönnbohm!; Lapinlahti in lacu Keskimmäinen [in pag. Nerkoo: l. c.]: Buddén! 2); Pieksämäki in lacu Haapajärvi: Lönnbohm!; Iisalmi Palojärvi: M. & J. Sahlberg! 3), cfr Mela l. c. — Kb. Värtsilä (J. Chydenius! 1)), Liperi Vainolampi (Europæus & Hällström! 1)), Nurmes Nuottivaara et Saramojärvi (Wainio! 1)): Mela l. c.; Tohmajärvi in sinu Värämäki: Iverus!, cfr Medd. XX p. 41 nomine N. candidae f.: cop. ad septentrionem versus a Joensuu in stagno silvestri [lacusculo Kylyjärvi] prope templum par. Polvijärvi una cum N. alba, [N. candida] et Nuphare luteo, etiam in Polvijärvi in amne Viinijoki, qui e Polvijärvi in Viinijärvi influit: Sælan in Medd. XXVI p. 29; [inter Pielisjärvi et Hövtiäinen] p in compluribus stagnis sat cop. cum N. candida: Axels. Putk., spec. ex Juuka in amne ad Loukkavaara: Sæl. herb.; Pielisjärvi Lieksa Mähkönjoki: Buddén!; Nurmes in lacu minimo Vastimo-

¹⁾ Nomine: N. alba var. minor.

²⁾ Nomine: N. candida var. minor.

³⁾ Nomine: N. alba \beta biradiata.

järvi prope templum vetustum: Sæl. ann. et herb., cfr Medd. VI p. 236 et 262 nomine *N. candidae.* — Kon. Päl'ärvi et Nim'ärvi (Norrlin! ³) et Kihlman! ¹)): Mela l. c., vide infra.

Om. Valvatti (Hellström! 4)), Haapajärvi (A. Montin! 2)): Mela l. c.; Perho Oksakoski: Hellstr. nomine N. albae (var. minor erythrostigma), ad hanc speciem pertinet auct. Sælan; Haapajärvi in lacu Haapajärvi: Tennander! 3). — Ok. Kuhmo Piippola circ. 20 km a templo ad orientem versus in sinu cop.: Lindb. comm. — Kp. Laajasenlampi: Stenr. Crust. p. 33; (Indajärvi: Bergroth! 1); in inferiore parte fluv. Kuusinkijoki! et in Tungujoki!: Bergroth & Lindroth; in amne Tungu ad Maasjärvi! et Suopaisjoki!: Bergroth & Fontell.

Kk. Tuntsa Tuntsajärvi et in stagno propinquo Kuusinkilampi!: Borg Sel.!, cfr Medd. XXVII p. 91—92.

Denna art betecknades hos oss först med namnet N. alba var. minor (se t. ex. Chyd. och Hellstr.; sannolikt gäller detta äfven W. Nylander i Fl. Kar, och Norrlin, hvilken sistnämnde dock använde benämningen N. biradiata f. minor). Då Sælan 1879 för första gången såg den i naturen i en liten insjö i Kb. Nurmes kyrkoby, fann han att den ej kunde tillhöra N. alba, men antog då att den tillhörde den af Caspary något tidigare i Skandinavien särskilda N. candida Presl, hvarföre han i Prot. 6, XII, 1879 (se Medd. VI p. 236) inlämnade och beskref den under namnet N. candida (enl. meddelande af Sælan). I Prot. 3, X, 1896 beskref Mela den såsom en ny art under namnet N. fennica. Några år senare ådagalade O. Nordstedt i Bot. Not. 1899 p. 147-149 5), att arten var identisk med N. (alba subspec.) tetragona Korsch., hvilket redan 7, V, 1898 i korthet påpekats af Mela. Slutligen framhåller Sælan, att den bör heta N. tetragona Georgi, sty beskrifningen i hans Bemerkungen einer Reise im Russ, Reich im Jahre 1772, I p. 220 (1775), slår mycket väl in på N. tetragona, och dessutom bekräftas detta af exx. i Herb. petropolit. och Hassari på Bot. museum»: Sæl. ann., jfr äfven Mela i Medd. XXIV p. 49, Lindb.

¹⁾ Nomine: N. candida.

²⁾ Nomine: N. alba var. minor.

³⁾ Nomine: N. biradiata f. minor.

⁴) Nomine: N. candida f. minor aurantiaca [in iis, quae scripsit Hellström, N. candida var. minima-erythrostigma].

⁵⁾ Nordstedt uppgifver här, att den vore samma art som den af Mela i Prot 2, V, 1896 (jfr Bot. Not. 1896 p. 203) beskrifna N. perversa, men enligt Sæl. ann. och Lindb. comm. representerar N. perversa en tillfällig afvikelse, hvarföre den ej omnämnes i det tryckta protokollet.

Enum. och Gürke l. c. — Emellertid användes namnet *N. fennica* i flertalet af de ofvan anförda arbetena, liksom äfven många exemplar äro inlämnade under detta namn. — Beskrifning (eller synonymi) lämnas utom i redan omnämnda arbeten bl. a. Bot. Not. (1896 p. 251), 1897 p. 230, 1898 p. 279, L. Y. 1897 p. 4 etc. (med teckningar p. 6). I sistnämnda arbete lämnas äfven uppgifter angående tiden, då blommorna äro öppna.

I Mela Kasv. IV upptages arten utom från ofvan anförda provinser äfven från ${\bf O}$ a. [»7–15»]; någon uppgift därifrån är mig dock icke bekant.

Flertalet af de finska fyndorterna uppräknas af Mela i Acta XIV N:o 3 p. 7–8, där dock Päl'järvi och Nim'järvi föras till Kol. i st. f. Kon. Artens förekomst i Kol. är dock mycket sannolik. För utländska fyndorter (och synonymi) lämnas många uppgifter af Mela i Medd. XXIV p. 49–50.

Af former upptagas utom var. colorata (se längre fram) äfven f. maior Mela och pusilla Mela. De afbildas redan (liksom f. intermedia) i Acta IV N:o 3 och beskrifvas i Mela Kasv. IV, där hvardera betecknas såsom rr, jfr äfven Medd. XXVII p. 22 och se ofvan under Ta. och Sb. Hvardera upptages för Fenn.: Gürke p. 396.

Nymphaea tetragona f. colorata (Mela) Gürke.

In Fennia media varissime lecta est.

Fenn. (Savonia bor.): Gürke p. 396.

Ta. Teisko pag. Ala-Pirilä in lacu Päiväjärvi: Hougb. in litt. 1904, cfr Sælan in Medd. XXX p. 101.

Sb. Lapinlahti Lehtolanlampi [aut Lehtolampi! in pag. Nerkoo]: Mela in Medd. XXVII p. 22, vide iam Mela in Acta XIV N:o 3 p. 8, ubi in Lapinlahti lacu Keskimmäinen cop. [»am reichlichsten»], sed etiam in lacubus Pieni Musti [prope Kuopio] et Jäläjärvi [ad pag. Vartiala] inveniri indicatur, L. Y. 1897 p. 4 et Mela Kasv. IV, ubi nomen var. colorata primum usurpatur.

Närbesläktad eller möjl, identisk med f. colorata är en form, hvaraf ett exemplar under namn af N. fennica f. purpurascens inlämnats från Sb. (Kuopio) Haapakoski in fluvio»: Lönnbohm!

Hougberg, som å Pitkäniemi (i **Sat**. Birkkala) odlar formen, framhåller, att blommornas färg blir mörkare (rödare), i den mån blommorna blifva äldre.

Nymphaea candida imes tetragona.

In orientali parte Fenniae mediae rarissime nascitur. Fenn. med. (»Valkeala in Savon. austral. et Kuopio in Savon. bor.»): Gürke p. 396.

- Sa. Valkiala in amne Tirva [supra catar. Ruunakoski!]: O. Sundvik! in (Diar. 3, XI, 1900) Medd. XXVII p. 16-18, ubi plene describitur, efr Medd. XXIX p. 38 et 193.
- Sb. Kuopio Haapalaks Haapalampi 1897: Mela in Medd. XXVII p. 35, cfr l. c. p. 16 not. et 135.
- Kk. Kuusinkilampi prope pag. Tuntsa: Borg & Rantaniemi!, spec. det. Lindberg, cfr Diar. 6, XII, 1902.

Hybriden omnämndes första gången i Mela Kasv. IV (1899). — Uppgafs i L. Y. 1900 p. 268 äfven vara funnen i **K b.**; specialfyndorten är mig icke bekant; uppg. har utgått från det i Medd. publicerade protokollet.

Papaveraceae.

Papaver nudicaule L.

In summis montibus alpinis Lapponiae rarissime legitur. Territorium Kola! ([J.] Fellman): Led. I p. 87; Lapp.: Nym. Consp. p. 24, vide etiam Borg Beitr. p. 99, 104, 114, 132 et 145.

[L. ent. reg. alp. r Peltsana: Læst.!, cfr Backm. & H. p. 138, Hartm. p. 177 et Nym. Suppl. p. 16.]

Lim. ad alpem Hibinä [»Kipinä tuoddar»] supra terminum Betulae nanae: Fellm. lnd.; Hibinä cop.: F. Nyl. Utdr. p. 154!, spec. indidem reportaverunt Selin!, Malmberg!, Enw. & Hollm.!, Kihlman! et alii!, cfr etiam Ångstr. p. 52, N. I. Fellm., l. c. p. XXXIV, Beket. p. 544, Broth. Wand. p. 7 et 8!, ubi mons appellatur Umbdek, et alii; Lujauri urt Vavnbed in reg. alp. superiore: Kihlman!

De fyndorter, som anföras i Norm. Fl. Spec. p. 100 m. fl. arbeten om norska floran, ligga alla jämförelsevis långt från Finlands gränser.

Arten uppgifves å Hibinä förekomma [mest] på en höjd af 350-400 m: Kudrawtsow p. 240, jfr l. c. p. 249. Af Mela Pl. framgår att den stundom kan anträffas vida lägre.

Namnet *P. alpinum* L. användes af flertalet af de äldre förf. I Fellm, Ind. användes dock benämningen *P. nudicaule*. Lindberg nämner emellertid, att arten numera allmänt kallas *P. radicatum* Rottb., men an-

ser möjligt, att den nordskandinaviska och nordfinska formen endast är en varietet af den sibiriska *P. nudicaule* L.: Lindb. comm., jfr Lindb. Enum.

Arten uppgifves förekomma såsom odlad eller förvildad ${\bf O}\,{\bf b}$. Uleåborg Frihetsholmarna, gräslinda och ${\bf O}\,{\bf k}$. Paltamo (Zidbäck): Brenn. ${\bf O}{\bf b}{\bf s}$. Se äfven ang. odlingen L. ${\bf Y}$. 1900 p. 145 [och Birg. p. 60].

Papaver argemone L.

In saburra etc. occurrit.

Eur. plur, exc. . . . Fenn.: Nym. Consp. p. 24.

Nyl. Hangö badhusparken (elever vid realskolan): Brenner i (Prot.
4, II, 1888) Medd. XV p. 218; barlastplats vid Borgå: Gadolin i Medd. l. c.
Arten uppräknas äfven Mela Kasv., Alc. III etc.

Papaver dubium L.

In Fennia australi raro et vix nisi adventicium, quamvis multos per annos persistens, invenitur.

Tillfällig: Fries; »Eur, omn, exc. . . . Fenn.»: Nym, Consp. p. 24. - Al. r: Bergstr.; Sund: Bergstr. Beskr.; Geta Finnvik; Hult & Tikkanen!; Geta Bolstaholm: Hult herb. och E. Reuter; Hammarland på barlasthögar vid Marsund ej långt från Frebbenby: W. Granberg!, jfr Prot. 1, XI, 1884, se äfven Medd. XIII p. 204 och i synnerhet (Prot. 2, V, 1903) Medd. XXIX p. 170, där Montell framhåller, att denna art bör upptagas i den finska floran, då den förekommit ymnigt på en åker å Bolstaholm åtminstone sedan 1867. Tidigare nämndes om denna art: »Ex A1. aliquando reportatum, sed omnino adventicium»: Herb. Mus Fenn. II p. 133. — Ab. Korpo: Bergstr. Beskr., ifr Bergstr. [På barlastplatsen vid Åbo slott] tämligen allmänt med blommor och utvecklad frukt: Sæl. Fröv.; Lojo SOLhem, tillfällig å gräslinda: Lindb. comm.; [Nystad] »v. 1892-94 Saunasillan rannalla painolastilla ja 1893 Prännimäessä sinne tuodulla painolastilla: Söd. — Nyl. Hangö i åker 1887: elev K. R. Böcker!; i få exemplar såväl blommande som med mogna frukter [å Sörnäs lastageplats nära Helsingfors!]: Sæl. exk.; Helsingfors Brunnsparken: elev A. W. Forsman! - Sat. Räfsö: Lindb. herb. (ex. ej taget af honom själf). — Oa. [Vasa vid ångkvarnen på barlast] sparsam: Laurén i Medd. XXII p. 38.

Arten omtales f. ö. såsom ogräs i trädgårdar ännu i ${\bf O}\,{\bf k}$. Kajana trakten: Must. p. 41.

Papaver rhoeas L.

In saburra invenitur, ut etiam cultum occurrit.

Till.; →Eur. omn. exc. . . . Fenn. Sec. cl. Cosson *P. rhocas* in omni Europa est tantum planta inquilina, cum vera eius patria sit Algeria, unde olim migravit»: Nym. Consp. p. 24; barlastplatser r (Uleåborg 1869), äfven odl. i trädg.: Alc. III, jfr Brenn. Flor. — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo

slott]: Sæl, fröv.; [Mynämäki etc.] æddellistä [*P. somniferum*] paljon harvinaisempi»: Caj. Kasvist. — **Nyl.** Borgå: barlast: Lindb. herb. (ex. ej taget af honom själf). — **Ob**. Uleåborg [på barlast] 1869: Malmgren!; Uleåborg på barlast: Zidb.; [Uleåborg] painolastilla Hietasaaren puolella: Leiv.; barlastplatser Kemi stad, Simo Kallio 1885, 1888 (ymn.) och 1892: Keckm., jfr äfven Brenn. Obs.

Ehuru *P. somniferum* vida oftare odlas, är det möjligt, att äfven nu ifrågavarande art ingår bland uppgifterna angående odlingen af vallmo (se under följ.)

Papaver somniferum L.

In tota Fennia colitur et saepe in hortis etc. efferatur.

Till.; »In forma pumila, verisimiliter efferata in viciniis templi ad Nådendal»: W. Nyl. Distr., jfr Trautv. Incr. p. 44; »allm. odl. (och någongång förv.)»: Alc. III, jfr äfven Nym. Consp. p. 24, Brenn. Flor. etc.

Al. Skarpans ruiner förv.: J. R. Chydenius!; Bomarsunds ruiner förv.: A. Bomansson! — Ab. [Muurila] »metsistyneenä Isontalon ja Kosken tienoilla, vaikka ainoastaan ensimainitussa paikassa kukat ovat aivan yksinkertaisia. Isontalon seuduilta on se kuitenkin jo luultavasti hävinnyt»: Renv.; [Mynämäki etc.] »Yl. koristuskasvi ja usein metsistyneenä vanhojen ja nykyisten asuntopaikkojen läheisyydessä»: Caj. Kasvist., jfr l. c. p. 30; [Nystad] »v. 1894 muutamia kappaleita kaupunkiin pistäyvän lahden päässä olevalla kedolla»: Söd.; Vihti p enum.: Flinck; W. Nyl. Distr. se ofvan. — Nyl. Har genom själfsådd hållit sig i 40 år i Lappviks trädgård vid Helsingfors: Sæl. ann. — Ka. Viborg Monrepos förvildad i kålland (Nerv.): Sæl. ann. — Ta. Orivesi utspridd från trädgårdar: Salov. p. 12. — Oa. Gamla Vasa gropar, spridd: Laurén i Medd. XXII p. 43. — Ob. [Uleåborg] Toppila 1882—85, Simo fåtalig: Zidb., jfr Brenn. Obs.

Vallmo uppräknas bland folkets favoritblommor: Elfv. Ant. p. 34 och utgör jämte Calendula »de arter med hvilka kulturen här tager sin början»: l. c. p. 42. [Uppg. afser egentligen Munsala, men kan anses gälla för hela landet.] P. somniferum uppräknas såsom odlad kring Uleåborg redan Jul. p. 23 och Papaver odlades i Li. Toivoniemi på kalljord: Nordling p. 315. Se f. ö. ang. odlingen bl. a. Stenr. p. 16, Medd. XXV p. 13 och 81, Leiv., Elfv. Ant. p. 43, [Birg. p. 61]. (Någon af dessa uppg. kunde möjl. innefatta P. rhoeas.)

Att arten, där den icke direkt odlas, måste anses alldeles tillfällig framgår i de flesta fall redan af själfva uppgifterna.

Roemeria hybrida DC.

In saburra rarissime lecta est.

O a. Vasa [vid ångkvarnen] på barlast (Laurén): Sælan i (Prot. 7, IV, 1888) Medd. XV p. 222; [på nämnda ställe] 4 exemplar 1888: Laurén! i Medd. XXII p. 39.

Chelidonium maius L.

Inprimis in parte austro-occidentali passim aut satis frequenter invenitur. Ad septentrionem et orientem versus rarescit et supra 63° vix sponte obvium est.

Till.; Till. Icon. 18; Kalm; fere fq ad domos et sepes: Hell. p. 11; in ruderatis et hortis fq: Prytz; in fimetis et locis ruderatis per provincias australes et medias patriae. Euraâminne, Tyrvää, Tammerfors: Wirz. pl. off.; Eur. omn. exc. . . . Lapp.: Nym. Consp. p. 25; exc. etiam . . . Fenn. bor. et centr.: Nym. Suppl. p. 16, vide etiam DC. Prodr. I p. 123 et Led. I p. 91.

A1. p: Bergstr. et Arrh. & K.; Kumlinge Visings: Bergr. - Ab. [circa Aboam] fq: Zett. & Br.; p in parte orientali territorii: Bergr.; Pargas st fq: Arrh. Ann.; Bromarf fq: Sand.; [Muurila] st fq: Renv.; fq: A. Nyl.; p: Sel.; Vihti (fq): Printz; [Vihti] p enum.: Flinck; st fq = p: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, efr l. c. p. 138; Nystad st r: Hollm. — Nyl. Ekenäs in oppido st fq, in par. eiusdem nominis p, ad ruinas Raseborg in sacell. Snappertuna sat cop.: Häyr.; fq: His.; [Nurmijärvi] st r Kytäjärvi, Kirkonkylä, Klaukkala: Stenr.; fq: W. Nyl.; Thusby haud r: Åstr. & H.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; Hogland (!) (r): Brenn.; p: Brenn. p. 446 et Brenn. Till. p. 38. — K a. rr Virolahti in vicinitate pag. Soinikkala: Blom!; Viborg: Malmb.; r Räisälä in vicinitate templi et ad Näpinlaks! cop. in alneto mixto cum corvlis nonnullis: Lindén. — Ik. (r) Käkisalmi (!), Kuolemajärvi ad Muurila et Kakki: Malmb.; [fq et cop. per totum territorium: Meinsh. p. 21].

Sat. dispersum Birkkala!, Norrmark: Malmgr.; Ulfsby r Gammelby, Björneborg in oppido st r, etiam Hvittisbofjärd (p) (K. G. Ollonqvist): Häyr.; Vesilaks [Laukko]: M. Werving!; st r — p Tyrvää prope templum, Karkku Koskis in silva, hoc loco nunc forsitan intermortuum, Urmia inprimis ad viam ferratam, Kauniais Niemi, Kulju in horto et in insula magna, Siuro, Mouhijärvi Salmis multis locis: Hjelt; dispersum, hic illic sat cop. ad catarractam Kyröfors: Printz in litt.; etiam in catalogis enum. — Ta. Sääksmäki (fq): Tikk.; [Kalvola] r in praedio Liljevik:

Knabe Fört.; Pälkäne Tommola in pascuo consaepto: Zidb.; p: Asp. & Th.; Hauho: Herk.; st r Messilä, ad praed. sacerdotis par. Hollola, Jalkaranta, [Asikkala] cop. in insula Kuorenharju!: Norrl. s. ö. Tav.; Hollola in insula Isosaari lacus Vesijärvi: Wainio ann. et Norrl. ant.; Sysmä Rapala (K. W. Renqvist): Unon.; Leop., Bonsd. et Wainio Tav. or. non comm. — Sa. Valkiala (p): Hult Fört.; Villmanstrand: E. Nyl. & Chyd. — K1. st r usque ad Valamo: Fl. Kar., spec. leg. Nikl.!, etiam Backm. tantum e Valamo comm.; r Hiitola in coemeterio: Lindén. — Kol. nondum adnotatum, sed certe investigandum.

Oa. Vasa, Vörå: Alc.; r »Nya Vasa Walléns villa» in horto sat cop.: Laur.; Gamla Vasa dispersa [»spridd»] in fossis egestae arenae: Laurén in Medd. XXII p. 43, cfr de his omnibus Laur. Växtf. et vide infra. — Kon. r »ad Jalguba in rupibus (Sahlberg), spec. non vidi, Svätnavolok (Simming!, Günther)»: Norrl. On., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; ad Kishi in insula parva lapidosa: Günth. p. 32.

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; en uppgift, som säkerligen beror på något tryckfel. — ${f O}$ a. Om förekomsten härstädes nämnes: växte i trädgård, kanske ursprungligen odlad eller inkommen med andra frön: Laur. i bref; i Herb. Mus. Fenn. II p. 133 upptages »Vasa forsitan inquilina». Betraktas arten härstädes såsom tillfällig, blefve nordgränsen något flyttad mot söder. Upptages från Vörå redan 1800 m. fl. år: Moberg Nat. p. 133, liksom i Wirz. ann. — Sb. lisalmi: elev Hjelmman!; säkert en alldeles oriktig uppgift; den anföres Alc. (äfven III p. 141) och Desideratkat, p. 19. — Kb. Nurmes kyrkoby (P. F. Brofeldt); Moberg Klim, II p. 55; uppg. anföres här såsom en uppmaning till vidare undersökningar. - Om. Jakobstad (F. E. Conradi): Moberg Klim. p. 71 och Moberg Klim II p. 55; Hellstr. upptager den från Gamla Karleby såsom barlastväxt, jfr l. c. p. 136; »Brahestad in dumetosis oppidi»: Blom! och Tennander!; Brahestad 1883 (på barlast? odl. i trädgårdar o. förvildad? l. vild?): Zidb.; för min del antager jag, att arten här är tillfällig. - Ob. [Uleåborg] Toppila 1885, Kemi 1883 på hvartdera stället fåtalig; enl. senare meddelanden i mängd på Toppila, Uleåborg på barlast: Zidb., jfr Brenn. Obs. och Leiv. Barlastplats, införd till Kemi stad 1885 och förekom därst. särdeles rikligt 1886, men är numera [1896] så godt som försvunnen: Keckm.

Oberäknadt arterna af slägtet *Papaver* odlas af denna familj *Eschscholtzia californica* Cham. (+ crocea?) ännu i Pudasjärvi: Elfy. Ant. p.

43, jfr Brenn. Flor. och Alc. III, där *E. californica* säges vara allmänt odlad. Sannolikt afser den "*Escholzia*», som upptages såsom odlad *Li*. Toivoniemi på kalljord: Nordling p. 315, äfven denna art, som jämte *E. alba* uppräknas bland ettåriga prydnadsväxter i *Lk*. Pajala [på svenska sidan]: Birg. p. 61. Emellertid framhålles: "*Eschscholtzia crocea* odlas knappt; jag tror icke att *E. californica* är "allmänt» odlad. Åtminstone har jag ej sett den allmänt förekommande i trädgårdar»: Sæl. ann. — Vida mindre odlas *Platystemon californicus* Benth., jfr Alc. III.

Fumariaceae.

Corydalis solida (L., Sw.) Hook.

In Fennia maxime austro-occidentali inprimis in vicinitate orae satis frequenter invenitur; ad septentrionem et orientem versus cito rarescit et supra 61° 50′ nondum adnotata est.

Till. Icon. 52 ¹); Fenn. merid.: Fries; ad Ladogam borealem usque procedit, adest in Mus. Fenn. e paroec. Jaakkima lecta a F. Nylander: W. Nyl. Distr.; Fenn.: Nym. Consp. p. 26; Fenn. non nisi in mer.: Nym. Suppl. p. 17, cfr DC. Prodr. I p. 127 et Led. I p. 100.

A1. st fq: Arrh. & K.!, formae et ad *C. laxam* (e Finström inter Godby et Emnäs!) et *C. fabaceam* vergent; Geta in vicinitate Finnö st fq: Ch. E. Boldt. — Ab. st fq: Zett. & Br.; »Runsala (!) copios. 6 Maji ad Heikile minus inter frutices montium litoral. 1750 floret med. apr. priusquam *Anemone* et *Ornithogalum*»: Ann. ad Till., efr Leche p. 27; r Töfsala Raumaharju, Isoluoto: Bergr.; Merimasku: Karsten! nomine *C. laxa*; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; Kimito: V. Ramsay in herb. lyc. n.; Lojo Jalansaari in promuntorio quercibus obsito: Ch. E. Boldt, cfr Sel.; Lojo Hevosaari: Lindb. comm.; (fq) in vicinitate opp. Nystad: Hollm.!; [Nystad] Telakkamäki prope

¹⁾ Vide ceterum sub C. bulbosa.

litus maris (Cajander): Söd., vide etiam sub *C. laxa.* — **Ny1**. Ekenäs st fq in lucis: Häyr., cfr Geogr. F. T. 1903 p. 199—201; r in taeniis par. Inga in insula Elgsjö! prope pagum: His.; Esbo praedium Esbo copiosissime: Gadol., cfr Popp. p. 8; [Helsingfors (!)] in nemoribus prope litora maris p fq: W. Nyl.; Helsingfors compluribus locis ex. gr. Sandudden, Fölisön: Häyr., vide etiam Kihlm. Beob. p. 6; p in parte australi par. Borgå et Perno, verisimiliter secundum totum litus: Sæl. Ö. Nyl.; Borga p ex. gr. Ekudden, Kroksnäs, Karsby et Ruskis, Perno Forsby et Härkäpää: Sæl. Öfvers. — **Ka.** Fredrikshamn (Qvist): Fl. Kar. p. 193, cfr Sæl. Ö. Nyl.; Viborg Vehnänsaari: Nerv.!; Viborg Lyykylä: A. Lagus!, cfr Malmb. — **Ik**. Rautu, Kivennapa et Kakki: Malmb., spec. e Kivennapa Rajajoki!; Sakkola: Lindb. comm.; [hic illic plerumque cop. in toto territorio: Meinsh. p. 22].

Sat. Loimaa [»Loimjoki»] (Rönnbäck), Björneborg (K. Schantz! [spec. nomine C. la.ra]): Malmgr.; Raumo: W. Wallenius!; rr Birkkala ad viam inter Tyrkkylä et Andila: Hjelt!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134. — Ta. Sääksmäki r Rapola etc.: Tikk.; r tantum in Hattula: Asp. & Th., spec. adsunt e Sattula! et Nikkilä! in hac paroecia; Lammi (H. Lang): Wainio herb.; Lammi Niippola: Leop. ann.; r [Asikkala] Kamppila! cum Ado.ra, [Hollola] Vehkosaari: Norrl. s. ö. Tav. — Sa. nondum visa est. — K1. Jaakkima (!): Fl. Kar.; in Sortavala et Impilaks (»fq») (Backm., Bergström): Norrl. Symb.; Sortavala: Zilliacus!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134. — Kol. modo ad urbem Petrosavodsk adhuc est lecta (Günther!), forte etiam in territorio nostro [= Kon.] obvia sit: Norrl. On., cfr Günth. p. 32 et Herb. Mus. Fenn. II p. 134; haud procul a Vosnessenje ad Svir, prope Ivina, ad Petrosavodsk: Caj.

 $\bf Ta.$ Padasjoki Verho (A. A. Borgström): Moberg Klim, II p. 55; uppg. kräfver vidare undersökning.

Corydalis solida f. integerrima (Sæl. in sched.) Mela.

Una cum forma typica rarissime occurrit.

A1. Finström Emnäs: Arrh. & K.! bracteis subintegris. — Ab. Runsala [spec. unic.]: Zett. & Br.!; Runsala: Å. G. H.!

Denna form med fullkomligt hela skärm uppvisades hos oss först af Zett. & Br., men torde tills vidare vara föga studerad i naturen. För att från densamma skilja den vanliga formen med flikiga skärmblad, kallar Mela i Kasv. den senare var. digitata Pers., hvilket namn i ed. III utbytes mot f. typica.

Den nu i frågavarande formen uppgifves äfven från **Sat**. Birkkala Mattila: elev E. $\Lambda x!$, inl. af O. Collin, hvilken uppg. anföres såsom uppmaning till vidare undersökning. I Herb. Mus. Fenn. II p. 134 säges om samma form: »Formae bracteis integris ex **Ab.**, subintegris ex **Al.**»

Corydalis (= Fumaria) bulbosa L.

Hae omnes certe ad C. solidam referendae sunt.

Till.; a radice non cava maior »in maritimis Finlandiae»: Fl. Suec. N:o 631, p. 246; Kalm; »till myckenhet på holmarna i skären»: Hell. p. 15; in nemoribus graminosis: Prytz; »nemoribus et lucis prov. ad maria patriam cingentia iacentium»: Wirz. pl. off.; Gamla Finland: Knorring p. 29. — Ab. [Pojo] Fiskars etc.: Moberg Nat. p. 133—134.

Då $C.\ laxa$, såvidt man nu känner, ej finnes i Finland och $C.\ fabacca$ är nog sällsynt, torde alla dessa uppgifter böra föras till $C.\ solida$, ehuru i allmänhet $C.\ laxa$ anses vara = $Fumaria\ bulbosa\ \alpha$, jfr t. ex. Hartm. p. 180. Med anledning däraf har jag dock ansett det vara skäl att upptaga dessa uppgifter under särskild rubrik.

Corydalis laxa Fr.

Apud nos indicata erat, sed omnia specimina hoc nomine collecta nunc ad C solidam referuntur.

Fenn. mer. occ.: Nym. Consp. p. 26, jfr bl. a. Mela Kasv. I, Mela Kasv. [ed. II], Brenn. Flor., Gand. I p. 374 äfvensom Trautv. Incr. p. 47, där flere uppg. citeras. — Al. r (Tapenius): Bergstr., jfr l. c. p. 7; [Finström] Godby: Bergstr. Beskr. — Ab. Kimito Vestanfjärd (H. M. F.): Zett. & Br.; Åbo: Alc. [afser sannolikt föregående uppg.]. — Sat. Björneborg (K. Schantz), Ulfsby: Malmgr.

De exemplar i H. M. F., som tidigare gått under detta namn, nämligen från A1. Godby: Bergstrand!, Ab. Kimito Vestanfjärd: Selin! och Merimasku: Karsten! (jfr om dessa Herb. Mus. Fenn. [ed. I]) äfvensom Sat. Björneborg: K. Schantz! föras alla af Kihlman till C. solida, hvarvid dock exemplaret från Kimito betecknas såsom monströst. Likaledes fram hålles, att Bergstrands uppg. beror på förvexling med C. solida: Kihlm. Ber. C. laxa bör därföre åtminstone tills vidare utgå från vår flora, hvarföre jag ej ansett nödigt att upptaga de uppg. från A1. och Ab., hvilka ingå i några manuskript. — Se f. ö. äfven under C. bulbosa.

Corydalis intermedia (L.) P. M. E. 1).

In Fennia australi raro aut rarissime invenitur et ad septentrionem versus parum supra 61º 40' procedit.

Scand. (exc. Fenn. plur. Lapp.): Nym. Consp. p. 26; Fenn. in sola mer.-occ.: Nym. Suppl. p. 17.

A1.(p): Bergstr.; complur. loc. Gripö, Sund etc.: Bergstr. Beskr.; Föglö Gripö: Tengström! et Ericsson!; Föglö Gripö Degerby parce inter corylos: E. Erikson! — Ab. nondum certo observata, sed verisimiliter investiganda. — Ik. Pyhäjärvi inter Sortanlaks et Riiska in silva abietina cum Anemone ranunculoide, Ficaria etc., 17 die m. maii fructibus novellis: Lindberg in Medd. XXIV p. 83!

Sat. r Birkkala (Simming!): Malmgr., cfr Carlss.; r Birkkala Tyrkkylä nonnullis locis: Hjelt; Viljakkala Ansomäki copiose [»mycket allmänt»] in alneto tenero: Printz comm., qui idem mihi misit spec. — Ta. Lempäälä Ansami ad pag. Jokipohja: O. Collin 1904!

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; en uppgift, som, hvad Finland angår, torde vara helt och hållet byggd på analogislut, då arten i Norge går ända till 69° 57′-58′: Norm. Fl. Overs. p. 57-60. W. Nyl. Distr. säger riktigt: »minime, quantum novi, late distributa est. Ex Alandia adest in Museo Fennico». — A1. Ehuru Bergstr. ej upptager C. solida, var denna art den enda, som anträffades af Arrh. & K. — A b. Åbo (C. W. Regnell): Moberg Klim. p. 71; uppg. måste anses vara högst osäker. Ett exemplar från Runsala: Å. G. H.! fördes en tid hit i st. f. till C. solida och gaf anledning till att arten uppgafs från denna lokal i Desideratkat. p. 19 etc.

Mela Kasv., som använder namnet *C. intermedia* L., upptager härunder såsom varieteter: var. *fabacea* Pers. och var. *dentata* Mela; denna sistnämnda upptages såsom rr [›yh›]: Mela Kasv. III. Hvilket exemplar, som härmed afses, känner jag ej.

Då Corydalis arterna blomma tidigt om våren, innan flertalet af de botaniska exkursionerna tagit sin början, är dessa arters utbredning i följd häraf säkerligen ofullständigt utredd. Särskild uppmärksamhet borde egnas C. laxa, hvars utbredning i Sverige gör dess förekomst i sydvästra Finland sannolik.

¹⁾ C. fabacea (Retz.) Pers. auct. plur. et Herb. Mus. Fenn. II.

Corydalis pumila Reich.

Per errorem indicata est.

Anföres af Fries för Finland, ehuru med frågetecken, men uppg. har ej blifvit bekräftad, jfr W. Nyl. Distr.; detta citeras Trautv. Incr. p. 48.

Corydalis glauca Pursh.

Rarissime in saburra occurrit.

Nyl. Lovisa: gymnasisten Gratschoff genom D:r G. R. Björkstén!, ifr Prot. 10, XI, 1866, Brenn, Flor., Mela Kasy, IV etc.

Corydalis nobilis (L.) Pers.

Saepe colitur et in hortis Fenniae australis interdum subsponte nascitur. Odl. och i sydl. förvildad: Alc. III, jfr Brenn. Flor. etc.

Ab. Finnes förvildad vid Ispois, där den växer i ymnighet, äfven på Observatorieberget i Åbo: Zett. & Br.; ymnig i den gamla botaniska trädgården i Åbo: Arrh. (och Gadol.); Åbo Kuppis: Sæl. ann.; [Muurila] metsistyneena Kaukelmaan luona»: Renv. — Nyl. Helsingfors förvildad i botaniska trädgården: Sæl. ann.; Lindberg tillägger: mymnig så långt tillbaka jag minnes»: Lindb. comm. — Sat. förvildad i flere äldre trädgårdar såsom Karkku Järventaka och Kulju, Birkkala Karlberg etc.: Hjelt. — Se f. ö. Kihlm. Beob. p. 6, Medd. XXV p. 13, etc.

Äfven några andra arter af denna familj torde, ehuru sällan, vara föremål för odling (se t. ex. Moberg Klim. p. 72). — *C. capnoides* Wahlenb. (*C. Gebleri* Led.) under flere år förvildad i botaniska trädgården i Helsingfors på en öde lämnad gräslinda: Lindb. comm.

Fumaria media Lois.

In saburra raro occurrit.

Nyl. Borgå barlastholmen; Lindb. herb. (ex. ej taget af honom själf). — Ob. Uleåborg Toppila på barlast 1883 någorlunda talrik, senare fåtalig eller ensam: Zidb., jfr Brenn. Obs.; barlastplatser, några stånd vid Kallio i Simo 1888, Kemi stad 1892: Keckm.

Fumaria officinalis L.

In Fennia australi et media frequenter (—satis frequenter) provenit; paullo infra 64º rarescit et supra 65º 50' nisi in saburra etc. non visa est. Till.; Till. Icon. 122; Kalm; fq in hortis ut herba inutilis: Hell. p. 14; in agris et hortis vulgaris: Prytz; in agris et hortis prov. meridionalium et mediarum: Wirz. pl. off.; Eur. omn. exc. Lapp.: Nym. Consp. p. 27, cfr DC. Prodr. I p. 130 et Led. I p. 105.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; (r?) Brändö Kyrklandet, Kumlinge Bovik: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; enum.: Bergr.; fq—st fq: Arrh. Ann.; st fq: Sand.; fq: Renv., A. Nyl., Sel. et Flinck; (fqq): Wecks.; fq—st fq et cop. [»yl.»]: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 138. — Nyl. fq: His., Stenr. et Sæl. Ö. Nyl.; (p): W. Nyl.; fq circa Helsingfors: Kihlm. ann.; Hogland (Schrenk): Brenn.; Hogland Suurkylä in agro solano consito (Sievers): Brenn. Till. p. 38. — Ka. fq: Blom et Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [ubique fq: Meinsh. p. 22].

Sat. (p): Malmgr.; fq = st fq: Hjelt. — Ta. fq: omnes auct. — Sa. (fqq): Hult. — K1. fq: Fl. Kar. et Backm.; st fq: Hann. — Kol. (*rr*) Vosnessenje in agris: Elfv.; Petrosavodsk: Simming!

Oa. p usque ad Gamla Karleby: Malmgr.; p: Laur. Växtf. — Tb. st fq: Broth., spec. e Viitasaari! — Sb. (fqq): Enw.; fq: Mela [spec. e Kuopio!] et M. & J. Sahlb.; Jorois Örnvik: E. Nylander! — Kb. fq: Brand.! et Eur. & H.!; Ilomants: Woldstedt!; st fq interdum sat cop., cum hordeo e Canada importato creditur in agros esse disseminatam: Axels. Putk.; in parte max. australi par. Lieksa et in Nurmes in vicinitate lac. Pielisjärvi, ut etiam in Repola fq — st fq, in interiore parte fere nulla est, loca ultima sunt Repola Kolvasjärvi (cetera sub Kp.): Wainio Kasv. — Kon. st fq — fq in cultis, in Saoneshje fq: Norrl. On., cfr Günth. p. 32.

Om. st fq, r in plagis superioribus: Hellstr., spec. e Gamla Karleby!; Pyhäjoki r Kukkula: Lackstr., vide etiam sub Oa. — Ok. r Kajana in hortis: Must. — Kp. in pag. Kiimasjärvi cop. et Uhtua!: Wainio Kasv., vide sub Kb.; Ondarvi inter avenam: Bergroth!

Ob. Uleå Konttinen: Brenn. herb.; Uleåborg (fq): Leiv.; etiam Zidb. ex Uleåborg et inter herbas inutiles et in saburra nascentes enum.; Kemi Herva!, Ii ad praedium sacerdotis!: Bren-

ner, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Kemi! rr in hortis antiquis, Seppälä, Viheriälä: Rantaniemi, cfr de his Brenn. Obs., quem l. inspicias, vide etiam infra.

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; arten har dock aldrig uppgifvits från finska Lappmarken. — Ob. »Cultiveras som Medicinalört, Apoteksträdgården»: Jul. p. 25. →Odl. st., barlastplatser. Ursprungligen inkommen med barlast, har denna växt spridt sig, t. ex. på Kallio sågholme i Simo, Kemi stad 1892»: Keckm., jfr l. c. p. 14, där den betecknas såsom st r. — Rovaniemi: Zidb., jfr Brenn. Obs.; månne tillfällig? — Lp. Orloff →ad habitacula spec. unicum»: Kihlman!; arten bör, såsom äfven Kihlm. antyder, tydligen här betraktas såsom tillfällig; exemplaret är emellertid ganska frodigt.

Fumaria parviflora Lam.

Ante multos annos, sed certe per errorem, apud nos indicata est.
In hortis Finl. australis rarius»: Prytz, jfr Led. I p. 105-106. Arten uppräknas bland »ex analogia exortae plantae»: Spic. I p. 3. Säkert afser Prytz' uppg. F. Vaillantii, ehuru denna uppg. i hvarje händelse, enligt hvad man nu känner, ej kan betraktas såsom exakt.

Fumaria Vaillantii Lois.

In Alandia rarissime quamvis copiose et non ante a. 1885 lecta est.

Eur. plur.: Nym. Consp. p. 28; Fenn. in sola ins. Aland. lecta: Nym. Suppl. p. 18, vide etiam sub *F. parviflora*.

A1. [Saltvik] »Haga kungsgård» copiose in agro eum F. officinali: Ch. E. Boldt! in (Diar. 13, V, 1886) Medd. XIII p. 257—258, efr l. e. p. 263.

Oberäknadt ett par arter af *Corydalis* (se ofvan p. 292) odlas i Finland af denna familj rätt ofta *Dicentra spectabilis* (L.) DC. åtminstone ända upp till Hirvilahti by invid Kuopio: Elfv. Ant. p. 41 under namn af *Dielytra* (utan artnamn), jfr l. c. p. 34, äfvensom Brenn. Flor. och Alc. III.

Cruciferae.

Nasturtium palustre DC.

In Fennia australi frequenter aut satis frequenter fere ad 63º provenit, ad septentrionem versus frequentia minuitur, sed ad summum fere septentrionem progreditur.

Locis inundatis graminosis fq: Prytz nomine Sisymbrium palustre; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 36, vide etiam DC. Prodr. I p. 137 et Led. I p. 113.

A1. p: Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; Arrh. & K. distributionem non habent exploratam; Brändö p, Kumlinge Yxskär, etiam in parvis scopulis taeniarum ultimarum: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; par. Gustafs Lypörtö, Iniö p: Bergr., vide sub Al.; st fq: Arrh. Ann.; fq: Sand., Renv., A. Nyl., Sel. et Flinck; (fqq): Wecks.; p — st fq: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr Hollmen in Diar. 6, XI, 1886. — Nyl. fq: His., Stenr., W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl., vide etiam Brenner in Medd. XXI p. 7–8; [Hogland] (r): Brenn. — Ka. st fq: Blom; (p) in ripis lacuum et in fossis: Lindén! — Ik. fq: Malmb.; [ubique fq et cop.: Meinsh. p. 26].

Sat. fq: Malmgr.; st fq: Hjelt. — Ta. st fq: Leop.; fq: Knabe Fört, Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; st fq: Wainio Tav. or. — Sa. st fq: Hult. — K1. fq: Fl. Kar.; st fq: Hann. et Hjelt. — Kol. fq: Elfv.

Oa. fq: Malmgr. et Laur. Växtf. — Tb. fq: Broth. — Sb. fq: Enw.; (fqq): Mela; p: M. & J. Sahlb. — Kb. Kide fq: Brand.; Liperi fq: Eur. & H.; st fq: Axels. Putk., quem l. inspicias; st r Lieksa ad Nurmijärvi et pag. Lieksa, Nurmes ad oppidulum: Wainio Kasv. — Kon. st fq — fq, Saoneshje fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 32.

Om. fq: Hellstr. et Tenn. — Ok. Kajana: Lackström!; (»fq»: Must.; p, in parte orientali non adn.: Brenn. Obs.; Wainio Kasv. ex hac prov. non enum. — Kp. Ponosero [in hac prov.?]. Soroka: Beket. p. 544; Jyskjärvi: Bergroth!

Ob. Liminka: Hellström!, cfr Brenn. Obs.; fq: Brenn. Obs., spec. e Kemi!; [Uleâborg] (fqq): Leiv.; (fqq): Keckm.; Kemi fq: Rantaniemi; in parte septentrionali par. Pudasjärvi: Sahlb. Fört.; [st fq: O. R. Fries p. 160;] p: Hjelt & H. — Kuus. ad Kantoniemi: Wainio Kasv.!; Virranniemi ad ripam lacus Alakitkajärvi (Brotherus & F. v. Wright): Broth. litt.; Paanajärvi: Hirn Fört. — Kk. st r Kiestinki ad Valasjoki, Oulanka Majavalahti, Laitasalmi et Sohjepansuu: Wainio Kasv.; Koutajärvi: N. I. Fellm.; Iiava, Koutajärvi, Kouta: Mela Pl.

Lapp. fenn. p sed parce: Hjelt & H., spec. e Kittilä Torvinen!: [complur. locis . . . Muonionalusta . . .: Birg. p. 100;] st fq in ripis humidis-aquosis fluviorum pluribus locis, sed semper parcius: Blom Bidr., spec. e Sodankylä Akankoski!; per partem silvaticam omnium Lapponiarum suecicarum interdum vel rarius fg, usque ad Kyrö infra lacum Inarensem: Wahlenb. p. 179 et 180, ut Fellman nomine Sisymbrii terrestris, cfr Wahlenb. Fl. Suec. p. 435; p cop. ex. gr. ad Ivalojoki, Sulkesjock, Muondesjaur et Sjorvanjarga in par. Inari: Fellm. Lapp.; Muonioniska: F. W. Mäklin!; Muonioniska Jerisjärvi ad Saari: Hjelt; Kemijärvi ad pag. Kemijärvi, Kostamusperä, Vuostimovaara, Pyhätunturi, Sodankylä ad Hietasuvanto, ad pag. Sodankylä plur. loc., ad Kaaretkoski, Petkula, Kuosku, Värriö, nonnullis locis ad Mutenia, Inari ad Ivalojoki et Inarijärvi et Paatsjoki p = st fq, etiam ad Salmijärvi et Nummelinkoski fluminis Paatsjoki: Wainio Not., cfr l. c. p. 13; (st r) in ripis glareosis Mutenia, Kopsusjärvi, Luirohaara: Hult Lappm., efr l. c. p. 33 et 150; Inari Lentolahti: F. Silén!; locis aquosis in vicinitate domiciliorum, in litore lacus Inari et occidentem versus ad Muddusjärvi cursumque inferiorem flum. Kaamasjoki st fq, Utsjoki Niittyvuopio ad flum. Tenojoki: Kihlm. Ant., spec. e Martti!; Tana elf: Th. Fries p. 184;] Elvenæs (Nordvi), Paatsjoki [»Pasvikelven»] ad catarractam ad inferiorem partem lacus Klostervand, ad catarractam inter Salmijärvi [»Tsjolmejavre»] et Goalsejavre, [Karasjoki et Anarjoki extra Fenniam]: Norm. Fl. Spec. p. 127, quem l. inspicias, cfr Norm. Ind. p. 4, Norm. p. 246, Blytt p. 967, Hartm. p. 193 etc. — [L. ent. reg. subalp. r Enontekiäinen (L. L. Læstadius)?: Læst.]

Lim. Porjeguba: Selin!, vide infra; ad lacum Nuotjavr: Enwald & Hollmén! [ad fines prov. Lt.]; in ripa lapidosa lac. Lujavr infra Vavn-bed! et in ripa arenosa ad ostium flum. Seidjok (Lujavr): Kihlman! — Lv. Kusomen, Kuusreka: Mela Pl.; Kamensk ad fl. Ponoj: Palmén! — Lp. Tshapoma ad flumen in ripa lapidosa: Kihlman!; Ponoj: Mela Pl. et herb. et Montell! — Lt. ad fl. Tuloma et Nuotjavr: Enw. ann. (vide sub Lim.); p in reg. silv. in pratis et in ripis fluminis Nuotjok et in insulis fluminis prope ostium eiusdem: Lindén Ant., spec. lectum prope ostium flum. Nuotjok in cariceto ins. Hyötösaari!, vide etiam Led. I p. 113 (Lapp. ross.).

Lv. Olenitsa (Selin): N. I. Fellm., jfr l. c. p. XLIII; antagligen afses Porjeguba, därifrån Selins exemplar är taget. — »Näyttää nousevan Lappiin sekä Venäjän että Norjan kautta ja välttävän Lapin-alista regionia: Wainio Kasv. p. 121. Denna åsikt, att nämligen arten skulle sprida sig till Lappmarken genom Ryssland och Norge med undvikande af reg. infralapponica, tyckes mig hvila på alltför svaga grunder; utbredningen synes i stort taget vara tämligen oafbruten, hvilket ännu tydligare framgår af senare undersökningar och uppgifter. I det område, som undersöktes af Hult och mig, tilltog artens frequens något, ehuru svagt, mot söder.

Angående former af denna art har jag endast antecknat: Brundin har vid Muonionalusta [Lk. på svenska sidan] funnit en submers form med djupt pardelade blad: Birg. p. 100.

Nasturtium silvestre (L.) R. Br.

In Fennia raro et nisi in saburra etc. non occurrit; extra orientales autem fines magna frequentia inveniri indicatur.

In ripis fluviorum Finl, meridionalis rarius»: Prytz, jfr Led. I p. 112; södra Finl.: Fries; »hucusque mihi ignotum»: W. Nyl. Distr.; »Eur. omn. exc. Fenn. plur.»: Nym. Consp. p. 35–36; stränd. längs kusten r: Brenn. Flor.; »in saburra navali etc., sed non omnino indigena»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134. — Al. st r: Bergstr.; [Föglö] Degerby, Kökar: Bergstr. Beskr.; Jomala Ytternäs 2 ex., likaså 2 ex. på en liten holme Saltholmen, midt emot Mariehamn: E. Reuter. — Ab. Åbo: [I.] Ringbom!, jfr Zett. & Br.; [på barlastplatsen vid Åbo slott] »endast i par exemplar, anträffad med både blommor och frukt»: Sæl. Fröv.; Lojo nära Maikkala [»Majkala»!], talrika men säkerligen blott förvildade exemplar: S. O. Lindberg i Medd. XV p. 184; äfven funnen i Lojo af Hollmén: Medd. XV p. 189; enligt bref af Hollmén fanns arten talrikt å Koskis ängar nära Suittila; Lojo SOLhem: Lindb. comm. — Nyl. Esbo Träskända: Lindb. herb.; Helsingfors ön Sumparn: Sælan! och G. R. Sundman!; Helsingfors Observatorieberget,

Anjala: Alc., jfr äfven Alc. III [hvardera uppgiften är något osäker, den förra grundar sig måhända på oriktig bestämning]; på Hammars, Borgå stads barlastplats: Sæl. Ö. Nyl.!; Borgå Örnshamn g ymn. 1889, »måhända ursprungligen öfverkommen från barlasthögarna i nejden, men har emellertid under flere år hållit sig här, medan den f. n. icke synes växande på barlastplatserna»: Gadol., som observerat arten på samma ställe 1884. — Sat. Björneborg Räfsö: Sahlberg! och Hjelt!; Räfsö mycket talrikt 1901: Sæl. ann.; se äfven Gadd Sat. p. 49. — Oa. r Vasa Brändö: Strömb. och Alc.; anträffas tämligen ymnigt på Brändö: Laurén i Medd. XXII p. 43; Mustasaari Veikars vägkant: Laurén! — Om. Jakobstad: [Z.] Schalin i herb. lyc. n.; Jakobstad Alholmen: Fontell! — Ob. Uleåborg ymnigt på barlasten vid Toppila sund 1887: Zidb., jfr Brenn. Obs.

Flertalet af dessa uppgifter gifva otvetydigt tillkänna, att växten blott följer med barlast m. m., och äfven på Aland torde den enligt senare undersökningar knappt kunna räknas till de vildt växande arterna. Däremot uppräknas N. silvestre bland arter, som äro allmänna -- g. allm. i Onegas! dal, men ej sedda på finska sidan: Cajander i Medd. XXVI p. 181. ifr Cai. Westgr. p. 6 och Medd. XXVII p. 9.

Nasturtium anceps (Wahlenb.) DC.

In saburra rarissime occurrit neque ullo modo florae fennicae est

Södra el. vestra Finl.: Fries; Finl. mer.: Nym. Syll. p. 190 och Consp. p. 35; *in . . . Fennia occid. obvium*: Fl. Ingr. p. 86; barlast r: Brenn. Flor. — Nyl. Helsingfors, sophög på Observatoriebergen: Hult herb.; ett exemplar från samma ställe! i H. M. F. torde äfven höra hit. — Sat. Kyrö: Asp; en ytterst osäker uppg. — Ob. Uleåborg barlastplats: Mela herb.; [Uleaborg] painolastilla Hietasaaren puolella [*PH*]: Leiv. [Måhända afses N. silvestre, som ej upptages af Leiv., ehuru den blifvit observerad af Zidb.] — W. Nyl. Distr. förnekar artens förekomst i Finland, och i själfva verket kan den ej räknas till landets egentliga flora, jfr Trautv. Incr. p. 53. — Lindberg anser artens eller rättare hybridens förekomst äfven på barlast ytterst osäker: Lindb. comm.

Nasturtium amphibium (L.) R. Br.

Multis locis in Satakunta media et Tavastia occidentali copiose provenit, ceterum raro (= rarissime) in parte australi et media occurrit.

Kalm; Eur. omn. exc. . . Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 35, efr DC. Prodr. p. I p. 138.

Ka. In Karelia Appelberg! (Mus. Fenn. absque indicatione loci specialis): Fl. Kar.; Nurmis ad viam ferratam prope Viborg: alumn. Berg!

Sat. Mouhijärvi!, Björneborg (!): Malmgr.; Birkkala Kumo (Brander): Leche p. 19; Ulfsby st fq usque ad oppidum Björneborg, sed non inferius descendit: Häyr., cfr Häyr. Und. p. 26 et vide infra; Björneborg Aittaluoto; Alc.; fq et cop. inprimis ad lacus Kulovesi! et Rautavesi, sed etiam ad alios lacus velut Vesilahti Kurala cop., Birkkala Sotka etc.: Hjelt, spec, e Karkku!, efr Hävr. Und. p. 24; Birkkala (!): Carlss.; Kyrö: Asp. - Ta. Messukylä Viinikanoja: alumn. A. Pahlman!: Sääksmäki r Rautu Jutikkala (!): Tikk., spec. ibidem leg. Kihlman!; Sääksmäki l'ittamo prope Jutikkala cop.: Sæl. ann. et herb.; Kalvola ad ripas: Borg p. 431; Hauho: Herk.; Vanaja in lacu Vanajavesi: W. Granberg!; Hattula cop. nonnullis locis in amne inter Lehijärvi et Vanajavesi: Lindb. comm., cfr Lindb. Medd. p. 279 [Leteensuo]; [Tavastehus] p: Asp. & Th., spec. in dupl. leg. Hisinger!; Tavastehus in fossis inter oppidum et hortum: Leop. coll.; Tavastehus ad arcem: O. Collin!; Tavastehus: Zidb. -Kol. contra Solomeno: Caj., vide etiam sub Kon.

Kon. r Koselma (!) et Suoju (Simming): Norrl. On.; circa Suosaari [»Saoserie»], Kosolti [in hac prov.?, aut in Rossia?]: Günth. p. 32; Suoju ad ripas fluminis hic illic: Caj.; [ad fines prov. Kol., unde spec. lectum est.]

Kp. vide infra.

In marginibus aquarum insulsium st fq>: Prytz; freqvensen för landet i sin helhet är allt för stor, hvarföre uppg. måste anses vara vilseledande; största delen af Finl. och (norra el.) östra Lappl.: Fries grundar sig på oriktiga uppg. och öfverensstämmer ej med värkliga förhållandet. — Ik. Uppg. i Herb. Mus. Fenn. II p. 57 afser Appelbergs exemplar; huruvida detta dock är taget i denna provins eller Ka., måste anses osäkert. Hos Meinsh. p. 25 upptages arten icke för Isthmus, och Lindberg har ej sett den i Ik. — Sat. Angående förekomsten i Björneborgs-trakten nämnes: »längs och nära elfstränderna; gärna på skyddade ställen, såsom diken, närmast floden liggande delar af små lugnt flytande bäckar, igengroende armar; sat parce — parcius; icke anträffad nedanför Björneborgs stad (dock på ett par ställen på stadens mark)»: Häyr. — Sa. I Mela Kasv. IV upptages arten från denna provins [*8*]; hvarpå uppg. är grundad känner jag ej. — Kp. »sällsynt observerad vid Siesjärvis [*Segoseros*]

södra strand»: Sahlb. Bidr.; uppgiften är ingalunda osannolik, men erfordrar dock måhända bekräftelse, då exemplar ej föreligga; artens nordgräns hos oss skulle härigenom blifva betydligt framflyttad. I detta sammanhang bör framhållas, att arten öster om Finlands botaniska gränser är antecknad bl. a. vid Archangelskij-pogost: Caj. Westgr. p. 10. — Ob. allm. i Kemi [M.] Castrén: Jul. Fört. p. 102, jfr M. Castrén p. 336 under namn af Sisymbrium amphibium. Otvifvelaktigt afses härmed Nasturtium palustre, under hvilken art uppg. äfven anföres i Brenn. Obs. — Lapp. ross. p ad ripas fluviorum lacuumque»: Fellm. Ind.; uppg. afser N. palustre: N. I. Fellm. p. LXI och 6. Led. I p. 160 citerar icke blott denna uppgift utan äfven Sisymbrium terrestre Wahlenb. och Fellm. Lapp. under Cochlearia amphibia, hvilket i afseende å de sistnämnda uppgifterna är fullkomligt orätt.

Mela Kasv. särskiljer häraf var. indivisum DC., variifolium DC. och auriculatum DC. (Den första och tredje upptagas såsom rr: Mela Kasv. III). För min del har jag tyckt mig märka, att på samma lokal det ena året den ena, det andra året den andra bladformen förherrskar, beroende af olika högt vattenstånd. Meinsh. p. 25–26 säger sig hafva iakttagit samtliga bladformer på samma exemplar.

Nasturtium armoracia (L.) Fr.

In toto fere territorio colitur et in Fennia australi haud raro efferatur. »Spont, in Territorio Satagundae superioris (Gadd)»: Prytz, jfr Led. I p. 159; Gamla Finl.: Knorring p. 27; södra Finl.: Fries; «vix omnino spontaneum»: W. Nyl. Distr.; »Eur. omn. exc. Scand. max. . . . sed nonnisi in Ross, or. spontanea. Colitur nempe in usum culinarem et facile subspontanea evadit»: Nym. Consp. p. 51 under namn af Cochlearia armoracia L.; pin parte australi interdum e cultis efferatum occurrity: Herb. Mus. Fenn. II p. 134, jfr äfven Herb, Mus. Fenn. [ed. I], Brenn. Flor. etc. - Ab. Merimasku; Karsten i dupl.!; Uskela; C. O. Bonsdorff!; Tenala Karsby; W. Bruncrona!; [Bromarf etc.] st fq förvildad: Sand.; förvildad vid Paikkari boställe i Haarijärvi: Sel.; [Vihti] förvildad h. o. d. i och från trädgårdar och täppor (Nummela station, byarna kring kyrkan, Oikkala m. fl.): Flinck; fq [>yl.] vilj. herraskartanoissa ja sangen usein metsistynyt»: Caj. Kasvist. - Nyl. »Fagervik spontanea in rivulo Staraviks bäcken»: His.!; o(r) in versuris agrorum ad sinum Tölöensem»: W. Nyl.; vid Helsingfors flerst. förv.: Sæl. ann.; Thusby flerst. förv.: Åstr. & H. — Ka. r Kaukola Miinakoski!, på en strandbrant täml. rikl.: Lindén. — Sat. Raumo: W. Wallenius i dupl.!; Björneborg Kapellskär: elev J. Grönfeldt!; uppräknas redan i Gadd Sat. p. 49. — Ta. Tavastehus vid järnvägen: K. Collin!; [Gustaf Adolfs socken] r »invid prestgården, möjligen förvildad, ehuru växande på ett från alla odlingar aflägset ställe»: Bonsd.! -- Sa. Valkiala allmänt förvildad vid Ahola: Hult Fört. — Sb. Jorois Järvikylä på träskstrand: Lindb. comm.; Kuopio Julkula: Malmberg!

Sælan framhåller, att arten utbreder sig genom rotbitar och är ofta ytterst svår att utrota: Sæl. ann.

Hvad artens odling angår, anser jag mig i hufvudsak blott behöfva hänvisa till den fullständiga framställningen i Elfv. Ant. p. 70. Här må tilläggas, att arten uppgifves trifvas väl i Li. Toivoniemi: Nordling p. 315, jfr Elfv. Ant. p. 23. Från svenska sidan nämnes, att odlingen i Haaparanta gifvit osäkert resultat och från Pajala, att den trifves bra, *roten* liten, men användbar: Birg. p. 59. — Uppgifter om odlingen har jag antecknat bl. a. Till., Rein p. 83, Ign. Geogr. p. 349, Elfv. Kult. p. 113—114, Stenr. p. 16, Medd. XXV p. 81, Jul. p. 24, Leiv., Turistföreningens Årsb. 1902 p. 80 (ang. Ylitornio), [Buch p. 70], se äfven i det föreg.

Nasturtium officinale R. Br.

Per errorem in Fennia sponte inveniri indicatum est. In Fennia australi autem raro vel rarissime colitur.

In ripis aquarum insulsium Finl. meridionalis minus fq»: Prytz under namn af Sisymbrium nasturtium; »in fruticetis Alandiae et Nylandiae»: Wirz. pl. off., jfr Rupr. Diatr. p. 23 och i afseende å hvardera Led. I p. 112; Finl. merid.: Fries och Nym. Syll. p. 190. — Sat. uppräknas under namn af Sisymbrium 552: Gadd Sat. p. 49. — Ta. Hauho: Herk. — Det bör framhållas, att Sisymbrium (Källkrasse), som uppräknas bland växter, hvilka sågos först nedanför Kristinestad [»Kristina»]: Linné Iter lapp. p. 199, af Smith p. 226 tolkas såsom S. nasturtium. Denna tolkning är dock säkert oriktig, då Linné i Fl. Suec. p. 231 hufvudsakligen upptager S. nasturtium från Skåne. Någon senare uppgift, att arten skulle förekomma vildtväxande i landet, känner jag däremot icke och i Nym. Consp. p. 35 upptages: »Eur. omn. exc. . . . Fenn.», hvarigenom uppg. i Nym. Syll. rättas.

I afseende å artens odling har jag endast antecknat, att arten å Fagervik i [Nyl.] Ingå med godt resultat odlats såsom sallatsväxt: Elfv. Ant. p. 75. Sælan nämner, att han ej sett den odlad någonstädes hos oss: Sæl. ann.

Barbarea vulgaris R. Br.

Omnibus fere locis nescio an primo una cum aliis seminibus (praecipue graminis) introducta est, nunc autem inprimis in parte australi indigena videtur et nonnullis locis plus minusve copiose provenit. In Fennia occidentali supra 62º 50' nisi in saburra etc. nondum visa, ad fines vero Fenniae orientalis etiam ad 65º lecta est.

Till.; Fenn. merid.: Fries; Eur. omn. exc. . . . Lapp.: Nym. Consp. p. 31; deest in Fenn. bor. plurima: Nym. Suppl. p. 20, efr etiam DC. Prodr. I p. 140.

A1. (p): Bergstr.; complur. loc.: Bergstr. Beskr.; unic. spec. in agro pagi Jomala: Laur. Fört. - Ab. r in platea Aboae!: Zett. & Br., cfr l. c. p. 21 not. 2; r par. Gustafs in agro ad Kunnarais: Bergr.; Åbo Observatorieberget et in agris prope oppidum: Arrh.; Åbo Kakola: Hollmén!; Kimito ad praedium sacerdotis in prato culto, adv.: Sæl. herb.: Halikko Toppjoki: U. Gollan!; Uskela: Nikl.!; [Muurila] (st fq): Renv.; [Pojo] (fq): A. Nyl.; Vihti Juotila: E. G. Printz; Vihti (p): Printz; Vihti st fq: Flinck, vide etiam infra; [Pyhäjärvi et Pusula] st fq, in parte australi territorii cop. [»vleinen»] in agris graminibus consitis et novalibus, in parte septentrionali deficiens: Wecks.; Mietois r in nonnullis agris prope viam ad Torois aliquot spec, hie illie una provenerunt: Caj. Kasvist., efr l. e. p. 137; [Nystad] in agro ad Prännimäki: Söd. - Nvl. Ekenäs p: Häyr.; [Nurmijärvi] p locis cultis parce: Stenr.; Esbo Urberga cop. 1902: Gadol., cfr Popp. p. 9; Helsinge Botby (Hult): Kihlm. herb.; Helsinge Aggelby in prato culto: Kihlm. ann.; Helsingfors Brunnsparken: Brenner! et Häyr., cfr Popp. p. 9; Helsinge Degerö. Helsingfors in horto dom. Sinebrychoff 1880: Sæl. herb.; Helsingfors in promuntorio Lappvik annis singulis numerosius: Sæl. ann.; Thusby r: Åstr. & H.!; serius ibidem valde dispersa: idem comm.; [Hogland] Pohjasrivi cum semine Phlei introducta: Brenn. p. 446! et Brenn. Till. p. 38. — Ka. Viborg: A. F. Krantz in herb. lyc. n.; r in pratis in vicinitate lacus Vuoksi Antrea Korpilaks! Pampas, Räisälä ad praedium eiusdem nominis! cop., Ivaskansaari: Lindén, efr'l, e. p. 128; Kaukola: Fr. Wartiainen! — Ik. r Kivennapa: Malmb.!; [st fq: Meinsh. p. 27].

Sat. Björneborg in oppido str: Häyr.; p una cum seminibus graminis introducta velut Karkku Järventaka!, Koskis!, Tullu, ad praediolum Korkoa et Kulju Niemi, Birkkala Nokia! etc. in singulos annos fit frequentior: Hjelt; Kyrö: Asp; Vesilahti Laukko: M. Werving! — Ta. Tammela in agris ad Forssa: Arrh.; ad Tammerfors in prato culto 1893: Sæl. herb.; Sääksmäki Jutikkala: Kihlman!; Pälkäne in prato prope Ruokola

[spec. leg. Zidbäck!]: Leop.; Tavastehus! Kattis (O. Collin): Wainio herb.; Vanaja Harviala: Leop. coll.; Sysmä Nya Olkkola! Loukunvuori: Unon.; Orivesi inprimis ad stationem Korkeakoski complur. locis in agris graminibus consitis: Hjelt. — Sa. r in viciniis templi [par.] Ruokolaks: Hult, spec. e Stenbacka!; Kristiina: A. v. Fieandt!; Mikkeli: Hasselbl. — K1. Hiitola Pukinniemi: J. A. Fastberg!; [Parikkala] p — st fq: Hann.!, spec. ex Huotikkala!, vide etiam infra; Sortavala in prato ad ludum, in quo elementa traduntur [»kansakoululla»]: Enw. hav. — Kol. »adnotavi e Mjatusova et Gorki, sed specimina nulla reportavi»: Elfv.

Oa. Alavus complur. loc., Vasa in agro prope oppidum verisimiliter introducta: Laur., cfr Laur. Växtf. et Medd. XV p. 201; Gamla Vasa parce ad viam ferratam: Hjelt! et Laurén in Medd. XXII p. 43, vide etiam infra. — Sb. Leppävirta haud fq in agris graminibus consitis, nonnullis locis observata, verisimiliter cum seminibus graminis introducta: Enw.; r: Mela, spec. e Kuopio!; Kuopio: alumn. H. Kellgren!, vide etiam infra.

[Kp. Solovetsk: Brenner! et Selin!; Archangelsk: F. Sivén!, efr Diar. 14, III, 1863.]

Ad aquas silvestres totius Fenniae et Lapponiae: Wirz. pl. off.; se längre fram (under Lapp. ross.). - Ab. Angående förekomsten i Vihti nämnes: »Särdeles ymnig flerstädes i synnerhet på artificiella ängar, men äfven på trädesåkrar, t. ex. i Härköilä, där allmogen säger sig hafva funnit den uppträda efter hveteodling»: Flinck. — Nyl. Arten har i Helsingfors-trakten otvifvelaktigt inkommit med utländska frön samt förekommer vissa år mycket talrikt, under andra åter i ringa mängd och skulle, lämnad åt sig själf, säkerligen utgå, om den ej finge förstärkning genom utifrån inkomna nya frön: Sæl, ann. - Sat. På 1870-talet antecknade jag arten såsom r. senare såsom st r, men numera finnes den icke blott på ett stort antal besådda ängar, utan äfven ställvis mycket ymnig, så att 1903 de exemplar. som bortrensats från åkrarna å Karkku Tullu, bildade stora högar: Hjelt. - Ta. »Pälkäne allmän på timotej-fält; ymnig t. ex. vid Ruokola, förekommer tillfälligtvis på andra lokaler»: Zidb. - Kl. Från Parikkala nämnes: »Oli pari kymmentä vuotta sitten perin harvinainen, mutta on vuosi vuodelta levinnyt yhä useampiin paikkoihin»: Hann. — Oa. [Vasa ångkvarn] spars.: Laurén i Medd XXII p. 38, - Sb. se något längre fram. -Ob. Uleåborg (»fqq») [»1»] Hupisaarilla, Hietasaarella: Leiv. [freqvensen är säkert vilseledande och beror måhända på tryckfel]; Uleåborg bland timotej: Zidb., se äfven L. Y. 1904 p. 236; r barlast Kemi stad 1893:

Keckm. — [L. ent. Kaaresu'anto: Martins p. 184.] — Lapp. ross. *ad flumen Tuloma*: Fellm. Ind., jfr Led. I p. 114, som oriktigt anför Wahlenb., Fellm. Lapp. äfvensom Prytz för denna art. Hit hänför sig äfven Kola: Beket. p. 544. — Wirzéns uppg. liksom uppg. från L. ent. och Lapp. ross. hänföra sig till B. stricta (se äfven under denna) och jfr i afseende å Lapp. ross. N. I. Fellm. Ledebour upptager ej alls den senare arten.

Äfven i Norge har arten liksom här åtminstone till största delen ursprungligen inkommit med gräsfrö: Blytt p. 968. - Det uppgifves »Nonnullis plagis subinde sat copiose, vix ullo loco tamen vere indigena; semina matura in Fennia nullibi observata»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; emellertid finnas (täml.) utbildade frön hos exemplar från Sat. Karkku Koskis! och Ta. Sysmä Nya Olkkola! och början till dylika hos några t. ex. från Oa. Gamla Vasa!, jfr om de förstnämnda Medd. XXIII p. 81. (Groningsförsök har jag dock icke anställt). Äfven Lindberg nämner om mogna frön i sitt herbarium: Lindb. comm. Då arten för det allra mesta förekommer på odlade ängar, afslås den dock i allmänhet, innan fröna kommit till mognad. Att arten under de senare åren blifvit allt allmännare, framhålles uttryckligen under Sat. och Kl., men framgår äfven af de olika uppgifterna från Vihti liksom däraf, att den numera antecknats på så många ställen i närheten af Helsingfors, därifrån den alldeles icke upptages af W. Nyl. Åtminstone i Sat. beror detta på den större utsträckning ängsodlingen under de senare decennierna erhållit.

Härom nämnes yttermera: I [Sb.] Jorois och så godt som öfverallt, där jag varit, ett besvärligt ogräs på fleråriga vallar . . . Hör till de arter som under senare år blifvit allt allmännare och allmännare: Lindb. comm.

Var. arcuata Reich. upptages Mela Kasv. IV och Lindb. Enum.; utbredningen af denna form är mig alldeles obekant. Lindberg nämner härom; en obetydlig form, som synes vara mycket allmän: Lindb. comm.

Barbarea vulgaris * praecox (Sm.) R. Br.

In Fennia raro colitur.

Har å Fagervik i [Nyl.] Ingå med godt resultat odlats som sallatväxt: Elfv. Ant. p. 75.

Barbarea orthoceras Led.

E Lapponia orientali indicatur, confirmatione autem res eget.

Lappon. or. (B. stricta Fellm. pl. arct. 16); Nym. Consp. p. 32. För min del kan jag alldeles icke afgöra, huruvida Nymans bestämning är riktig, men har velat fästa uppmärksamheten vid denna uppgift. I Herb. Mus. Fenn. II upptages icke denna form, ehuru detta arbete utkommit senare än Nymans. — Måhända afses samma form med B. stricta var. simplex Beket. p. 544. — Emellertid nämner Lindberg, att Fellmans exemplar är alldeles likt andra från Kola halfön, som tillhöra vanlig B. stricta.

Barbarea stricta Andrz.

In maxima parte Fenniae et Lapponiae passim vel satis frequenter invenitur, sed nonnullis praecipue interioris partis plagis rarescit, vide Wainio Kasv. p. 114—115.

Kalm; ad sepes et domos fq: Prytz, ambo nomine *Erysimi Barbareae*: maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Scand.: Nym. Consp. p. 31; Fenn.: Nym. Suppl. p. 20, vide etiam Lindr. Verz. p. 16 et Borg Beitr. p. 99, 112, 132 et 141.

A1. p: Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; st fq in ripis: Bergr., — Ab. fq: Zett. & Br.; p? in parte orientali [= Ab.]: Bergr.; Pargas st fq: Arrh. Ann.; [Bromarf] fq in insulis exterioribus [»ute på holmar»]: Sand.; st fq: Renv.; p ex. gr. Sellvik: A. Nyl.; st fq: Sel.; [Vihti] fq: Printz et Flinck; (fqq): Wecks.; st r in partibus orientalibus territorii ad capita amnium Laajoki et Mynäjoki, velut copiosissime in Kalela ad praedium Airikkala: Caj. Kasvist. — Nyl. (p): His.; [Nurmijärvi] st fq et parce: Stenr.; (p): W. Nyl.; Helsingfors st fq: Kihlm. ann.; fq: Sæl. Ö. Nyl.; Brenn. ex Hogland non comm. — Ka. multa spec. in Haapasaari: Sælan in Medd. XXV p. 79; Vehkalahti: Sælan & Strömborg!; p in vicinitate fluminis Vuoksi in alluvionibus [»tillandningar»] et in fossis pratorum humidorum, rr in parte interiore ad Ahola ad Vuoksi adnotata: Lindén, spec. e Kaukola Järvenpää!; Blom non comm. — Ik. fq: Malmb. [et Meinsh. p. 27].

Sat. st fq: Malmgr.; inprimis ad lacum Kulovesi: Hjelt. — Ta. Lemmettylä, Aito, Luopioisten Kirkonkylä, Pento st fq?: Leop.; p: Asp. & Th.; st fq: Norrl. s. ö. Tav.; p: Bonsd.; Sysmä Päjätsalo (Blom): Unon.; Sysmä Suopelto: Unonius in herb. lyc. n.; p in Luhanka usque ad Tammijoki ad septentrionem versus: Wainio Tav. or. — Sa. [Savonia] p: E. Nyl. & Chyd., spec. e Taipalsaari!; ad Villmanstrand st fq: Sæl. ann.; Lauritsala Parkkarila: Sælan in dupl.!; r Salonsaari!, prope templum par. Ruokolaks: Hult; Hult Fört. non comm. — K1. p: Fl. Kar.; ad oram lacus Ladoga frequentior: Lindén; Valamo: Sæl. ann.; st fq: Hann.; p: Backm. et Hjelt. — Kol. p: Elfv.

O a. (st fq): Malmgr., spec. e Solf!, et Laur. Växtf.; Jalasjärvi Mandila: Hjelt!, efr Lindr. Verz. p. 16. — T b. Jyväskylä: Nikl.!; nec Broth. nec Wainio Tav. or. comm. — Sb. Leppävirta st fq ad margines humidos fossarum et ad ripas: Enw.!; Kuopio (fq): Mela; Iisalmi (r) Soinijoki, ad oppidulum, Ylämäinjärvi: M. & J. Sahlb. — Kb. Kide (fq): Brand.; Tohmajärvi: W. Nylander!; Liperi (fq): Eur. & H.; p singulatim hic illic in territorio: Axels. Putk.; Lieksa ad Viekki: Wainio Kasv. — Kon. st fq per fere totum territorium: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 32.

Om. p: Hellstr. et Tenn.; usque ad Gamla Karleby procedit: Hellstr. Distr. p. 12; Pyhäjoki r: Lackstr.; Brahestad Pitkäkari in litore arenoso: Blom!, cfr Lindr. Verz. p. 16; Säräisniemi Venetheitto: Brenn. Obs. et herb. — Ok. r Paltamo Hövelö: Must.; rr Paltamo etiam ad Melalaks!: Brenn. Obs.; Wainio Kasv. ex hac prov. non comm. — Kp. Shuja: Bergroth & Lindroth!; Siesjärvi: Bergroth!; Uskela: Bergroth & Fontell!; Ponosero [in hac prov.?]: Beket. p. 544.

Ob. in parte interiore dicionis septentrionalis [•Nor.»] rr Ylitornio prope Turtola, Rovaniemi! Karvo, ad oram in par. Simo et Kemi dispersa, in maxima parte dicionis [»Obor.»] r Simo ad oram usque ad Kalliokoski, Oulu Britansaari, Muhos Matokorpi: Brenn. Obs.; [Uleaborg] (»fq») ad ripas, in pratis humidis, Linnansaari: Leiv.; st fq per totam regionem litoralem, sed in partibus interioribus et supra Kalliokoski in valle amnis Simo deesse videtur: Keckm., cfr l. c. p. 14; Kemi p ad oram: Rantaniemi; [p in taeniis: O. R. Fries p. 160;] ad pag. Turtola: Hjelt & H. — Kuus. Kirkonkylä (M. & J. Sahlberg), Paanajärvi! nonnullis loc.: Wainio Kasv., spec. in dupl. etiam e Kantoniemi!; ad Mäntyjoki, ad Kotipuro prope Mäntyniemi: Hirn Fört. — Kk. Oulanka ad Vartiolampi: Wainio Kasv.; Keret: Beket. p. 544; Siprinki in ripa, Koutajärvi: Mela Pl.

Lapp. fenn. st r Kittilä (!) ad pagum eiusdem nominis, ad Aakenusjoki!, Kolari Yllässaari!, inter Niesa et Ylläsjoki, ad fluvium Torniojoki prope Väylänpää: Hjelt & H.; [Birg. e Pajala non enum.;] in ripis humidis fluviorum devexisque riparum p semper autem parcius: Blom Bidr., spec. e Sodankylä ad fluvium Kemi!, efr etiam Kihlm. Beob. p. XIX; per partem silvaticam supremam Lapp. meridionalium . . . p, in Lapponia ke-

mensi infra lacum Inari rarius: Wahlenb. p. 180, ut duo insequentes nomine Erysimi Barbareae: p: Fellm. Lapp.: Kieksisvaara: Zetterstedt II p. 208; Sodankylä ad 'pag. Sodankylä, Kaaretkoski, Inari p ad Ivalojoki et Inarijärvi et Paatsjoki in litore et ad scaturigines, etiam ad Salmijärvi et st fq ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr Hult Lappm, et l. c. p. 93 et 150; ad lacum Hietajärvi prope Ounastunturit: Mela herb.; per reg. subsilv. et subalp. in ripis fluviorum st fq p semper autem parcius: Kihlm. Ant., spec. ex Inari Toivoniemi!; [Kuolajärvi] ad Sallanjoki [a templo] inferius, hoc tantum loco per totam aestatem visa: Borg Sel.; Paatsjoki "»Klösterelf»": Th. Fries D. 184; Elvenics seminibus fere maturis . . . [Karasjok ad fluvium Tana inter Port et Bagje Gævdnje . . .], Anarjok supra Jorgastak ad fluvium in parte fennica, Bagje Tsjaskejavre circ. 214 m supra mare in parte fennica: Norm. Fl. Spec. p. 126, cfr Norm. p. 247, ubi dicitur: »ut videtur frequentior in tractibus magis borealibus Norv, arcticae quam in meridionalibus a me visitatis»; |maxime dispersa [syderst spredts] per maximam partem territorii: Norm. Fl. Overs. p. 81-83], cfr etiam Blytt p. 969, Hartm. p. 193 etc. - L. ent. reg. subalp. p: Læst.; Hietajärvi: Malmberg!; rr in reg. subalp. unicum spec. prope ripam catarractae ad Isokurkkio: Lindén Bidr., cfr Bot. Centr. LXI p. 221.]

Lapp. ross. »usque ad Kola et Lumboffski p, (ad oram vero maris glacialis deesse videtur)»: N. I. Fellm.; Imandra: F. Nylander!; in ripa lapidosa lacus Lujavr!, Pjalitsa in declivi graminoso iuxta flumen!, in ripa fluminis ad pag. Ponoj! et prope pagum Voroninsk! in ripa sabulosa fluvii: Kihlman; Hibinä, Porjeguba, Kusomen, Tshapoma, Ponoj: Mela Pl.; Jambruts: Selin!, cfr Lindr. Verz. p. 16; Tuloma et Nuotjok: Enw. ann.; Nuotjavr: Hollm.; p in reg. silv. copiosius in ripis fluminis Nuotjok prope ostium et ad lacum Nuotjavr ad domicilium vetustum et ad catarractam Tuloma: Lindén Ant. [ad eadem loca atque duo superiores spectat]; Ponoj: Mela herb.; Subovi! prope pagum: Broth. Wand. p. 13; Vaidoguba prope pagum: l. c. p. 14.

Erysimum Barbarea L. innefattade, såsom kändt, icke blott Barbarea stricta, utan äfven B. vulgaris (= α). Ehuru jag för min del ej anser något

tvifvel föreligga, att de få uppgifter, som finnas från vårt flora-område under denna benämning, uteslutande afse B, stricta, har jag dock ansett mig böra upptaga det ursprungliga namnet, då några uppgifter ang. B, vulgaris därigenom få sin förklaring.

Var. simplex »Imandra (Sascheek, Iok-ostroff) Maselga»: Beket. p. 544, där den beskrifves; se under B. orthoceras Led. (ofvan p. 304). Fyndorterna skulle enligt det i Conspectus antagna skrifsättet kallas Sashejka, Jokostrow, Maaselg.

Matthiola annua (L.) Sweet odlas allmänt i södra delen af landet och uppgifves ännu från **O**m. Alahärmä: Elfv. Ant. p. 42. Löfkojor af flere slag uppräknas t. o. m. bland växter, som odlats i Li. Toivoniemi på kalljord: Nordling p. 315; se f. ö. Brenn. Flor., Alc. III, Mela Kasv. IV etc. — M. incana (L.) R. Br., hvaraf den föregående oftast betraktas endast såsom en varietet, odlas däremot oftare inom hus, se Brenn. Flor. och Alc. III. — Detsamma gäller ännu mera Cheiranthus cheiri L.; se om denna Brenn. Flor., Alc. III, Mela Kasv. IV etc.

Arabis hirsuta (L.) Scop.

In parte austro-occidentali Fenniae passim aut satis frequenter legitur, ad septentrionem versus saltem ad c. 60° 50' procedit.

Till.?; Kalm; (in ruderatis) st fq: Prytz; Scand.: Nym. Consp. p. 32; Fenn. mer.-occ. (Aboa Aland.): Nym. Suppl. p. 20, cfr DC. Prodr. I p. 144 et Led. I p. 118—119.

A1. p: Bergstr.; Geta st fq in taeniis septentr.-occ.: Hult ann.; (fq) »(allmän) på ängsbackar»: Tengstr.!; p — st fq: Arrh. & K.; [Sund] in plurimis collibus graminosis [»torra ängsbackar»]: Prim. p. 64; fq — st fq in campis graminosis et herbidis etc.: Bergr. — Ab. (r) in Runsala et ad Kathrinedal (!) (C. J. Arrh.): Zett. & Br.; in monte Lill-Heikkilä [»Heikkilä min.»]: Leche p. 36; Korpo Hässlä: Flinck!; Merimasku: Karsten!; Töfsala: Wirz. M. S. [confirmatione egeat]; in par. Töfsala non adnotata: Bergr., vide ceterum sub A1.; par. Gustafs fq — st fq: Bergroth comm., efr Alc. III; Åbo p: Arrh.; Pargas p — st fq: Arrh. Ann., spec. e Pargas Ålön Skräbböle!; Halikko: Nikl.!; Lojo Kiviniemi: Lindberg!; Lojo in vicinitate templi in calcariis, Hermala ad

viam ripam versus et in calcariis versus Maila: Ch. E. Boldt; Nystad p: Hollm., spec. e Birkholm Piikainkari!; Sand., Renv., Sel. et Caj. Kasvist. non comm., vide ceterum infra et sub var. sagittata.

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; uppg. har för ingen del sin riktighet för Finland, om än arten i Norge går upp till Ostfinmarken (70° 39′—40′: Norm. Fl. Overs. p. 76). Uppräknas jämte var. curtisiliqua från Gamla Finland: Knorring p. 29; uppg. har ej blifvit bekräftad. — Ab. Pojo p.ex. gr. Björkön: A. Nyl.; uppg. är ganska sannolik, men behöfver bekräftas, så mycket mer som A. suecica ej är upptagen. Vihti rr, tämligen ymnig på Ridals äng ofvanom inkörsvägen till Nummela station, inkommen med höfrö: Flinck!, jfr l. c. p. 11. — Sat. Raumo: seminarist Sanfr. Luoma!, inl. af Lindén; uppg. behöfver måhända bekräftas; artens nordgräns skulle härigenom flyttas till 61° 10′. Huittinen: Car. p. 24; Kyrö: Asp; de båda sistnämnda uppg. äro säkert oriktiga liksom Ta. Hauho: Herk.

Arabis hirsuta var. glabra L.

In Alandia rarissime, quantum adhuc constat, invenitur. Ex Al. indicatur: Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

A1. Sottunga Kyrklandet ad radices corylorum: Arrh.

Arabis hirsuta var. sagittata (Bertol.) DC.

In Alandia et Fennia orientali ad 62º 30' quamquam rarissime inveniri indicatur, incerta tamen esse videtur.

Vide DC. Prod. I p. 144; Nym. Consp. et Suppl. non e Fennia enum.

A1. Finström Bergö Kobben: Eries.!; [Sund] in unico tantum loco prope praedium sacerdotis in silva: Prim. p. 64 [forsitan confirmatione egeat].

Kon. rr Valkiamäki (prope Tiudie) in rupibus calcareis iam a. 1861 a G. Selin lecta!: Norrl. On., ubi descriptio, spec. e Valkiamäki leg. Simming!; Valkiamäki [»Bjelaja gora»] in rupibus: Günth. p. 32.

Lindberg anser emellertid, att de exemplar, som hos oss gått under namn af nu ifrågavarande form, ej kunna skiljas från hufvudformen af A. hirsuta, hvarföre var. sagittata bör utgå från vår flora: Lindb. comm.

Arabis alpina L.

In Lapponia rarius invenitur. His annis etiam in Fennia maxime septentrionali rarissime lecta est.

Maxima pars Lapp.: Fries; Eur. plur. . . . alp. subalp.: Nym. Consp. p. 34, vide etiam DC. Prodr. I p. 142, Led. I p. 117, Borg Beitr. p. 99, 104, 117, 132, 145 et 146.

Kuus. in prato ad Mäntyjoki prope Paanajärvi: Montell in (Diar. 3, III, 1900) Medd. XXVI p. 67, cfr l. c. p. 74; parce in Hautaniitynvuoma: A. L. Backman in Medd. XXIX p. 117.

Lk. Pallastunturit: Malmberg!; Pallastunturit Laukkukuru! cop. nonnullis locis in reg. subalp., Tröninkuru in reg. silv.: Hjelt; [Sodankylä] prope Vaula supra Maanselkä inter Kultala et Rovanen: Kihlm. Ant., cfr Wainio Not., ubi locus appellatur Vaulokankaat, Hult Lappm., l. c. p. 40, 92, 93 et 150, [p. p. ad Li. spectanti. - Li. in septentrionalibus haud reperitur nisi locis inferalpinis Finmarkiae p: Wahlenb. p. 181 et 182; ad litora fluminis Tana: Fellm. Lapp., cfr Kihlm. Ant.; Ivalo: F. Silén!; in terra glareosa et humida prope Sappijärvi (reg. subalp.) in alpibus Muotkatunturit, ad Kultala!: Kihlm. Ant.; in scaturiginibus ad Kultala in Inari nonnullis locis: Wainio Not., cfr l. c. p. 23, [ad eadem loca spectat ac Silén et Kihlm. Ant. p. p.); Finmarkia ultima: Wahlenb. Fl. Suec. p. 432; Nyborg (Th. Fries)] Varangria austr. Bugönæs ad radicem alpis 104 m supra m. ad rivulum, in parte septentrionali ins. Skogero 124 m supra m.: Norm. Fl. Spec. p. 123-124, cfr Blytt p. 974, Hartm. p. 191 etc. — [L. ent. reg. alp. (»fq»), reg. subalp. r: Læst., vide infra; Kuttainen: A. Montin!; Termesvaara: Malmberg!; p in ripis lapidosis amnium rapidorum [»forsstränder»] reg. subalpinae, r in reg. alp. Toskaljoki: Lindén Bidr., spec. e Poroeno Saarikoski in reg. subalp.!, vide etiam Grape p. 105.]

Lapp. ross. ad lacum Imandra et fluvium Niva r: Fellm. Ind. [Imandram ad alpem Hibinä verisimile est spectare]; Raddeoi (F. Nylander), ad ripas arenosas fluminis Ponoj! iuxta pagum eiusdem nominis: N. I. Fellm.!, efr Beket. p. 545; Hibinä: F. Nylander!, Broth. Wand. p. 8! et alii; Ponoj: Broth. exk. p. 76, Knabe Pfl. p. 280, Brenner! et alii!; Rusiniha inter Ponoj

et Orloff: Broth. exk. p. 79!; Sapadnjinavolok: Brotherus in herb. lyc. n.; Lujauri urt ad rivulum Suluaj in reg. alpina! et Orloff in declivi herbido prope rivulum Gubnoj!: Kihlman; r in alpibus Tuatash et ad fluvium Nuotjok: Enw. ann.; Nuotjavr: Hollm.!, [ut insequens ad eadem fere loca atque superiores spectat]; r in reg. silv. pareius in ripa rivuli prope Hietaniemi ad australem partem lacus Nuotjavr, st r in reg. alp. copiosius compluribus locis in declivi australi montis Siuluoivi in rupibus, quae ut gradus exsurgunt, et ad Vuojim in valle [»kuru»] copiosius: Lindén Ant.; Kildin: Broth. Wand. p. 10!; Muotkavuono [»Bumanifjord!»]: l. c. p. 15.

Ad radices alpium lapponicarum rarius, inter plantas Territorii Satagundae superioris quoque refert Gadd»: Prytz, jfr Led. I p. 117, som utan vidare citerar Prytz för Finland; angående senare delen af Prytz' uppg. se längre fram. — I afseende å artens frequens må här framhållas de synnerligen olika uppgifterna i detta afseende: C. P. Læst. och Grape å ena sidan och Wahlenb. äfvensom J. Fellm. å andra sidan. Sannolikt synes vara, att arten inom flora-området är tämligen sällsynt, jfr äfven Lindén Bidr. — Sat. uppräknas under namn af Arabis (N:o 566 i Fl. Suec. ed. I): Gadd Sat. p. 49, men otvifvelaktigt genom ett misstag.

Arten omnämnes bland fleråriga prydnadsväxter i Lk. Pajala [på svenska sidan]: Birg. p. 60. Äfven i södra Finland tror jag mig någon gång hafva sett densamma i trädgårdar. Odlas åtm. vid Helsingfors såsom prydnadsväxt: Sæl, ann.

Arabis petraea (L.) Lam.

In Karelia orientali ad 62º 50' fere rarissime lecta est; olim etiam indicata fuit e Fennia occidentali; ibi vero plus 100 annis non reperta est.

Fenn. or.: Fries; Fenn. non bor. sed or. (Carel. Oneg.): Nym. Suppl. p. 21, vide etiam Lindb. Pfl. p. 13.

Kon. rr in arenosis inter Perguba et Povjenets, ubi a. 1861 detexit beat. G. Selin!: Norrl. On., spec. adscriptum Perguba—Lumbuscha, spec. etiam leg. Brenner!

»In Finlandia DD Leche»: Fl. Suec. N:o 591 p. 231, på grund hvaraf växten äfven upptages af Kalm; Prytz tillägger »loco tamen speciali non allato, rarissima certe apud nos planta», jfr Led. I p. 120. — Allt sedan Linnés tid torde växten ej hafva återfunnits, ty Onega-Karelen kan Linnés uppg. omöjligen afse. Emellertid anföres den Fl. Suec. p. III bland väx-

ter, som hafva sitt hemland i Ryssland. Hvarpå Fries grundat sitt påstående om artens förekomst, känner jag emellertid ej, då arten först år 1862 upptogs såsom ny för floran. Fries' uppg. kan emellertid uppfattas såsom riktig, hvaremot Fenn. bor.: Nym. Syll. p. 189 och Consp. p. 35, som antagligen grundar sig härpå, måste anses oriktigt och rättas f. ö. af Nyman själf (se ofvan).

Fries upptager äfven var. ambigua (DC.) Fr. liksom hufvudformen, d. v. s. från (norra el.) östra Finl., men på hvilka grunder är mig okändt.

Arabis suecica Fr. 1).

In australi parte Fenniae mediae praecipue interioris satis frequenter vel frequenter provenit, sed et occidentem et orientem versus rarescit neque in Alandia neque in Fennia orientali adhuc visa est; ad septentrionem versus ad 65° 45′ procedit, ubi tamen vix nisi adventicia occurrit.

Habitat in Esbo Nylandiae (Argillander): Fl. Suec. N:o 597 p. 233 ut nonnulli alii nomine Sisymbrii arenosi, cfr Prytz, ubi (»rr») esse dicitur, et alii; Kalm; »nunc temporis minime rara, utpote in collibus Fenniae australis, etiam Tavastiae et Savolaxiae (par. Iisalmi iuxta viam publicam) proveniens, at cum Sisymbrio Thaliano plerumque commutata. Helsingforsiae Observatoriebacken»: Spic. I p. 22; Fenn. merid.: Fries; Fenn.: Nym. Consp. p. 44 nomine Sisymbrii suecici (Fr.), vide DC. Prodr. I p. 146, Led. I p. 120—121 et infra.

Ab. r: Zett. & Br.; r par. Gustafs Kunnarais: Bergr.; Åbo Observatorieberget(!): Arrh.; Åbo »S:t Gertrudsbacken» sat cop.: Gadol.; r Bromarf Rilaks: Sand.; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; [Muurila] rr in campo ad Piilijärvi: Renv.; p: Sel.: Lojo et Nummis: Sæl. ann.; Vihti fq: Printz et Flinck; [Pyhäjärvi et Pusula] fq: Wecks.; Mietois rr Uhlu in colli humido, Mynämäki rr in declivi montis Linnavuori, ambobus locis pauca spec.: Caj. Kasvist., efr l. c. p. 141; [Nystad] Laajo (Cajander): Söd.; A. Nyl. non comm. — Nyl. circa Fagervik non obvia: His. p. 4; [Nurmijärvi] fq, sed parce: Stenr.; fq: W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; Helsingfors fq: Sæl. ann.; [Hogland] unicum spec. in prato prope

¹⁾ A. arenosa (L.) Scop. Herb. Mus. Fenn. II.

Suurkylä!: Brenn. p. 446 et Brenn. Till. p. 38, vide etiam supra. — Ka. (fq) interdum cop.: Blom.; st fq: Lindén, vide etiam Ångstr. p. 49. — Ik. p: Malmb.; [in arenosis prope Parkala [»Pargolam»] (Hb. Graewenitz): Fl. Ingr. p. 91; p, Parkala in collibus: Meinsh. p. 32].

Sat. st fq: Malmgr. et Hjelt, vide etiam infra. — Ta. fq: Leop., Knabe Fört., Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; st fq: Wainio Tav. or., vide etiam Borg p. 435. — Sa. [in Savonia] fq: E. Nyl. & Chyd.; fq saepe cop.: Hult. — K1. (fq) usque versus Ladogam borealem: Fl. Kar.; Uukuniemi: Nikl.!; (p) sec. Backman, mihi haud obvia»: Norrl. Symb.; non vidi: Hjelt.

Oa. Kristinestad (A. Nyström): Strömb.; p Alavus complur. loc., Kuortane complur. loc., Lapua (Hjelt): Laur. Växtf., cfr l. c. p. 17 et Medd. XV p. 201, spec. ex Alavus prope templum f.!; Vasa: W. Levon in herb. lyc. n.; Lapua cop. in agro: Laur. in litt. — Tb. st fq: Broth., spec. e Viitasaari! — Sb. fq: Enw. et Mela; Leppävirta!, Kuopio (!) fq: Lundstr.; Iisalmi p: M. & J. Sahlb., cfr Spic. — Kb. Liperi (fq): Eur. & H.!; Polvijärvi ad templum: Sæl. herb.; r Nurmes ad oppidulum (!): Wainio Kasv.!, vide etiam Brenn. Reseb. p. 64; Axels. Putk. non comm.

Om. Nykarleby Sandö: Laur. Växtf.; saepe in saburra: Hellstr. p. 136, spec. e Gamla Karleby non cert.; Lohtaja in monte Karri: [Hellström]! — Ok. Kajana: K. P. Malmgren!. spec. mancum; Kajana in agris praedii Nirva: Must.; Paltamo (p) in agris: Lönnbohm!, spec. mancum, cfr Brenn. Obs., ubi rr esse dicitur.

Ob. Uleaborg: F. Nylander!; Uleaborg in Slottsholmen et nonnullis aliis locis: Zidb. et Leiv., cfr Brenn. Obs.; rr Haukipudas (Ilmoni): Brenn. Obs.!; Kemi: Rantaniemi! [nonne in saburra?].

Ehuru det är otvifvelaktigt, att Linné i Fl. Suec. l. c. med Sisymbrium arenosum afsåg den hos oss förekommande formen — den säges bl. a. hafva »flores albidi vel flavescentes» — så sammanförde han den i Species plantarum med den utländska Arabis arenosa (Scop.), då han i ed. H (1763) p. 919—920 säger om S. arenosum, att den har »corollae subviolaceae». (I ed. I nämnes ingenting om blommorna, och arten upptages ej från Skandinavien). Dessa båda former åtskiljas sedan, så att t. ex. i Nym. Consp. p. 34 och 44 A. arenosa (Scop.) och Sisymbrium suecicum (Fr.) föras till

skilda släkten; i Engler, Die natürlichen Pflanzenfamilien, III Teil II Abt. p. 192 kallas vår form Stenophragma suecicum (Fr.) Celak., under det Arabis är ett särskildt släkte. Med anledning häraf påpekar Lindberg, att vår form bör kallas A. suecica, hvarjämte han framhåller, att vi hafva endast en form. (Redan W. Nyl. p. 32 not påpekade, att arten hos oss aldrig har violetta blommor). Det kan nämnas, att Trautv. Incr. icke blott p. 58 upptager Arabis suecica från »Fennia, Karelia, Ingria» utan äfven p. 79 Sisymbrium suecicum från Fennia, hvaremot S. arenosum p. 76 upptages från Ingria, Kamtschatka. Å andra sidan framhålla nyare svenska botanister, att A. arenosa och A. suecica ej äro skilda arter, se i synnerhet Neuman i Bot. Not. 1887 p. 12—15 (i hans flora p. 453 betraktas * suecica Fr. såsom underart).

I Medd. XXVI p. 21 har jag framhållit, att denna art hör till dem, hvilkas mängd och freqvens varierar mycket under olika år; de hvarandra delvis motsägande uppgifterna från angränsande trakter (se t. ex. under Nyl.) kunna härigenom lätt förklaras. Äfven i andra länder förekommer arten på ett likartadt sätt, se t. ex. Koch Synopsis p. 44.

A. arenosa var. borealis upptages (norra el.) östra Finland; Fries; detta torde dock bero på den betydelse, i hvilken Fries tog A. arenosa. — A. borealis upptages S b. Kuopio; Knabe p. 21; härmed afses otvifvelaktigt A. suecica, såsom den ofvan begränsats.

Arabis thaliana L.

In Fennia australi satis frequenter (aut frequenter) occurrit; ad septentrionem versus praecipue quibusdam plagis frequentia minuitur, sed in Fennia orientali etiam ad 66° 10' lecta est, in Fennia occidentali 65° non superat, his quoque locis vix nisi adventicia.

Till.; Kalm; locis elatis arenosis st fq: Prytz; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 45; deest in Lapp. plur. . . . et partim in Fenn. bor.: Nym. Suppl. p. 27, vide etiam DC. Prodr. I p. 144 et Led. l p. 184.

A1. (p): Bergstr.; fq: Bergstr. Beskr. et Arrh. & K.; p in toto territorio, variis locis occurrit: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; fq (— fqq): Arrh. Ann.; fq: Sand.; [Muurila] st fq: Renv.; fq: A. Nyl., Sel., Printz, Flinck et Wecks.; p enum.: Caj. Kasvist., (cfr l. c. p. 141). — Nyl. fq: His.; fq — st fq: Stenr.; (p): W. Nyl.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] Pohjaskorkia: Brenn.; p in locis aridis: Brenn. p. 446 et Brenn. Till. p. 38, vide etiam Häyrén in Hbl 1903 N:o 132 B. — Ka. (tantum) par. Lapp-

vesi [in parte maxime australi]: Blom; in vicinitate fluminis Vuoksi st fq. in interiore parte st r: Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [fq et saepe copiosissime: Meinsh. p. 32, vide etiam Fl. Ingr. p. 90, ambo nomine Sisymbrii Thaliani Gay].

Sat. p: Malmgr. et Hjelt. — Ta. enum. (st fq): Leop.; fq: Knabe Fört., Asp. & Th.; p: Norrl. s. ö. Tav. et Bonsd.; complur. loc.: Wainio Tav. or., vide etiam Borg p. 435. — Sa. complur. loc. [in Savonia]: E. Nyl. & Chyd.; Villmanstrand; F. Nylander!; Valkiala fq: Hult Fört.; [Ruokolaks] (r) Ukonvuori prope Ronkiain. Suikkala in ins. Salonsaari!: Hult; Punkaharju: G. Appelberg in dupl.! — K1. p ad Onegam usque: Fl. Kar.; st fq: Hann.; fq (Backm.): Norrl. Symb.; st fq: Hjelt, vide etiam infra. — Kol. p in reg. coll. et aren. lecta: Elfv.

Oa. (st fq): Laur. Växtf.; Malmgr. omittit. — Tb. (st r): Broth. — Sb. Leppävirta haud fq in agris et locis siccis: Enw.: r: Mela; Kuopio Karhunsaari: Mela herb. — Kb. Kide fq: Brand.; Liperi (fq): Eur. & H., spec. e Simananniemi!; rr [Juuka] Larinsaari prope Riihivaara in loco declivi [»mäkitöyräällä»] spec. nonnulla, verisimiliter frequentior, quamvis neglecta: Axels. Putk.; (p): Wainio Kasv., spec. e Nurmes Kylmälahti! — Kon. Sennajaguba (Simming), in insula quadam lacus Santalo (Selin!). verisimiliter plurib. locis, in reg. occ. ad Mökkö! locis nonnullis: Norrl. On.; vide etiam sub K1. et Günth. p. 32.

Om. r Lohtaja, Gamla Karleby: Hellstr., spec. e Lohtaja pag. Karri!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134. — Ok. r Kianta Kiannanniemi: Wainio Kasv.!; rr: Brenn. Obs., vide infra. — Kp. [Repola p] ceterum r, Uhtua ad pagum eiusdem nominis. Vuokkiniemi ad Livajoki: Wainio Kasv.; Särkijärvi: Bergroth!

Ob. [Uleåborg] Toppila: Zidb., cfr Brenn. Obs. — Kk. Keret: Fellm. Ind.!, cfr N. I. Fellm., l. c. p. XXV, Led. I p. 184, qui ad Lapponiam adnumerat, Beket. p. 546 et Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

K1. ej antecknad från Ladoga stranden: Lindén. — Ok. Kajana (Mustonen): Brenn. Obs. Must. p. 56 upptager ingen fyndort, men af sammanhanget synes mig framgå, att uppg. afser Wainios exemplar från Kianta. Exemplar från Tb. Jyväskylä: Brotherus!, Kb. Nurmes Piironen: Wainio! äfvensom flere af mina från Sat. och Tb. Visuvesi!, inlämnade under namn af A. Thaliana f., föras af Sælan till en f. macra Rupr. af A. suecica.

Turritis glabra L.

In maxima parte Fenniae satis frequenter — passim invenitur; ad septentrionem versus rarescit, sed quamvis rarissime in Fennia occidentali usque ad 64° 50′ aut 65° procedit et in Lapponia orientali usque ad 67° 10′ inveniri indicatur.

Till.; Kalm; in collibus glareosis fq: Prytz; Fenn. austr. occ.: Fries; Eur.: Nym. Consp. p. 32; deest in Lapp. plur. et Fenn. bor.-or.: Nym. Suppl. p. 20, vide etiam DC. Prodr. I p. 142 et Led. I p. 116.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. et Arrh. & K.; st fq — fq: Bergr. — Ab. (fq): Zett. & Br.; st fq: Arrh. Ann. et Renv.; fq: Sand. et A. Nyl.; p: Sel.; st fq enum.: Flinck; (fq): Wecks.; p — st fq enum., fere semper spec. pauca: Caj. Kasvist. — Nyl. st fq: His.; p — st fq, spec. solitaria: Stenr.; (p): W. Nyl.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; haud infrequens enum.: Brenn. — Ka. Lavansaari (H. M. F.): Brenn.; st fq: Lindén. — Ik. st fq: Malmb.; [in toto territorio et haud infrequens: Meinsh. p. 27, vide etiam Fl. Ingr. p. 76].

Sat. p: Malmgr.; st fq fere semper parce: Hjelt. — Ta. st fq: Leop.; p: Asp. & Th.; st fq: Norrl. s. ö. Tav.; (fq): Bonsd.; p in Luhanka et Korpilahti australi: Wainio Tav. or. — Sa. p: Hult. — Kl. p: Fl. Kar. et Hann.; Valamo p: Sæl. ann.; st fq: Hjelt. — Kol. (st r): Elfv.; Petrosavodsk (!) Dreflianka: Simming!

O a. Kristinestad (A. Nyström): Strömb.; Isojoki nonnulla km ad septentrionem versus a Penttilä: Hjelt; Vasa (!), Lillkyrö, Storkyrö, Vöra: Alc.; p — st fq: Laur. Växtf.; Malmgr. non comm. — Tb. Jyväskylä! Tourujoki: Broth. et Gadol., cfr Wainio Tav. or. — Sb. Leppävirta haud fq: Enw.!; Kuopio p: Mela; M. & J. Sahlb. ex Iisalmi non comm. — Kb. Kide (fq): Brand.!; Liperi p: Eur. & II.!; [inter Pielisjärvi et Höytiäinen] p plerumque parce: Axels. Putk.; Wainio Kasv. non comm. — Kon. plur. loc. in toto territorio: Norrl. On.; saepe locis aridis: Günth. p. 32; Tolvoja cop., Dvorets!, Mundjärvi, Schungu: Kihlm.; Kishi: Cajander & Lindroth!

Om. Laur. Växtf. vide sub Oa., spec. e Munsala in colli!; Larsmo: Z. Schalin in herb. lyc. n.; in par. Lappajärvi et in vicinitate opp. Nykarleby adest, sed ibi subito desinit: Hellstr. p. 135; Ylivieska: Tenn.!; Lohtaja 1887 (Keckman): Zidb. — Kp. [Solovetsk: Beket. p. 545].

Ob. rr Muhos Lepinniemi: Brenn. Obs.!; [Uleaborg] (»st fq») locis siccis in insulis maris: Leiv. — Kk. non adnotata.

Lim. »loco arenoso ad peninsula Turja [Turii!], orae bor. Maris albi, spec. nonnulla inveni»: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXXVIII; inter Shelesna et Seredna: Mela Pl. — Lp. Pjalitsa in devexo glareoso haud procul a flumine: Kihlman!

Cardamine pratensis L.

In tota fere Fennia et Lapponia satis frequenter (interdum frequenter) procenit, nonnullis tamen plagis frequentia minuitur.

Till.; Kalm; in graminosis humidis vulgaris: Prytz; in pratis humidis per totam Fenniam, alpibus Lapponiae tantum exceptis: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn. . . .: Nym. Consp. p. 36, efr DC. Prodr. I p. 151, Led. I p. 126 et inprimis Schulz p. 526 etc.

A1. (p): Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr. et Arrh. & K.; st fq — fq: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; fq (— fqq): Arrh. Ann.; fq: Sand., Renv. et A. Nyl.; st fq: Sel.; Vihti fq: Printz et Flinck; (fqq): Wecks.; st fq: Caj. Kasvist., quem l. inspicias. — Nyl. fq: His.; fq sed parce: Stenr.; fq: W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; Brenn. ex Hogland non comm. — Ka. (»r») Häsä Taipale in Nummela: Blom; in vicinitate flum. Vuoksi st fq in ripis amnium et lacuum, in parte interiore (r) in vicinitate templi par. Kirvu: Lindén. — Ik. fq: Malmb.; [fq et cop. in toto territorio: Meinsh. p. 30].

Sat. p: Malmgr.; st fq sed parce: Hjelt. — Ta. fq: Leop., Knabe Fört., Asp. & Th. et Norrl. s. ö. Tav.; p: Bonsd.; haud infrequens: Wainio Tav. or. — Sa. Valkiala fq: Hult Fört.; (r) in viciniis templi Ruokolaks: Hult. - K1. fq: Fl. Kar. et Backm.;

p enum.: Hann., vide etiam infra. — Kol. per totum territorium praecedente [C. amara] rarior: Elfv.

Oa. p: Malmgr.; st fq: Laur. Växtf. — Tb. minus fq quam antecedens [C. amara]: Broth. — Sb. fq: Enw.!; (fqq): Mela; Iisalmi (r) Poskilampi: M. & J. Sahlb. — Kb. fq: Eur. & H.; p parce [»vähässä määrin»]: Axels. Putk.; st fq: Wainio Kasv., vide sub Ok. — Kon. »pluribus locis, ut ad Selki, Mundjärvi, Tiudie, in Saoneshje ad Schungu et Velikaja-guba observavi»: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 32.

Om. (fqq): Hellstr.; fq: Tenn. — Ok. st fq, sed parce inprimis ad septentrionem versus: Wainio Kasv.; [Paltamo] (fq): Must.; (r) Paltamo, Kajana, in parte orientali st fq: Brenn. Obs. — Kp. st fq, sed parce inprimis ad septentrionem versus: Wainio Kasv.

Ob. »Sågholmarne vid Uleåborg»: Jul. p. 289; p, ad oram st fq, Liminka, Hailuoto: Brenn. Obs., quem l. inspicias; [Uleåborg] (fqq): Leiv.; st fq, minuitur frequentia ad superiorem partem vallis, per quam in mare defertur amnis: Keckm.; [st fq: O. R. Fries p. 160;] p: Hjelt & H. — Kuus. st fq, sed parce: Wainio Kasv. — Kk. st fq, sed parce: Wainio Kasv.; Keret, Kouta: Fellm. Ind.

Lapp. fenn. p: Hjelt & H.; [complur. locis: Birg. p. 100;] Sodankylä] (»r») in ripis graminosis udis fluviorum prope domicilium Emaus et pagum Sattanen, in fossa ad Onnela: Blom Bidr., cfr Wainio Not.; per partem silvaticam et subsilvaticam Lapponiarum omnium suecicarum nec non in inferalpinis . . . Finmarkiae . . . passim parcius: Wahlenb. p. 178 et 179; fq: Fellm. Lapp.; Kemijärvi ad pag. Kemijärvi, Kostamusperä et Vuostimovaara, Sodankylä ad pag. Sodankylä, Sattanen, Martti, Värriö, Lokka, et in iugo Suoloselkä, Inari p = fq ad Ivalojoki, obvia etiam ad Veskoniemi et Ruoptuinvaara et Paatsjoki in regione pinifera, etiam ad Salmijärvi et in regione betulina st fq ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not.; st fq in reg. silv.: Hult Lappm.; ad ripas fluviorum et lacuum praesertim inter maiores carices per reg. subsilv. et subalpinam fq, parcius: Kihlm. Ant.; e multis locis enum.: Norm. Fl. Spec. p. 114, cfr Norm. p. 248, Norm. ann. p. 10, Blytt p. 974, Hartm. p. 188

etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. p: Læst.; p — st fq, sed parce, saepe tantum germina [»bladskott»] sterilia, in salicetis etc. reg. subalp., in reg. infima alp. r inter Tenonmuotka et Porojärvi, in insula inter Poro- et Johkasjaur et in ripa occidentali lacus Skatjajaur: Lindén Bidr.]

Lapp. ross. ad flumen Tuloma et lac. Nuotjavr: Fellm. Ind., vide sub Kk.; locis graminosis udis haud rara: N. I. Fellm. efr Beket. p. 545, spec. lectum ad sinum Kolaënsem!; ad Keinjavr superiorem: Palmén!; Pjalitsa! in graminosis humidis, Orloff! in graminosis paludosis tundrae ad flum. Voronje! 10 km ad meridiem versus a pag. Voroninsk et prope pagum Voroninsk! in saliceto: Kihlman; Triostrow: F. Nylander!; Devjatoi prope Ponoj: Mela herb.; p—st fq in reg. silv. in ripis ad ostium fluminis Nuotjok et in ripis lacus Nuotjavr, inprimis germina [»bladskott] in salicetis: Lindén Ant.; Petshenga [»Peisen»] p: E. Nylander & M. Gadd!; Tsipnavolok: Broth. Wand. p. 11!

 ${f K1}.$ ej observerad längs Ladoga strand: Lindén. Antagligen beror detta på tillfälliga orsaker.

Af denna art beskrifves f. arctica O. E. Schulz bl. a. från Lv. Tshavanga (N. I. Fellman): Schulz p. 536.

Mela Kasv. uppställer, utom var. speciosa Hartm, och vulgaris Mela [= \alpha], var. rotundata Mela och var. inundata Mela. Var. speciosa betecknas såsom st fq, var. rotundata såsom fq och var. inundata såsom st r: Mela Kasv. III och IV. Ett exemplar från Ta. Asikkala (A. E. A. Lang): Mela herb., som troligtvis legat till grund för beskrifningen för den sistnämnda formen, har visserligen ett utseende, som ganska mycket afviker från hufvudformens, men jag misstänker dock, att ifrågavarande form är individuell och förorsakad genom öfversvämning, jfr härom Schulz p. 534. Ett sannolikt hithörande exemplar finnes från K1. Kirjavalaks vid kvarnrännan å gästgifveriet: Hj. Neiglick & J. Lupander! Formen upptages från Ob. Uleåborg: Leiv. — Måhända afser äfven en beskrifning hos Zidb. en åtminstone likartad form.

En abnorm form beskrifves från **A b. My**nämäki: Caj. Kasvist. Från Kol. Petrosavodsk Dreflianka finnes en f. *pleniflora*: ('ajander & Lindroth!

Var. pubescens F. Nyl. »In paludosis par. Kuusamo inter Nissi et Rukajärvi»: Spic. I p. 22, där den beskrifves, jfr F. Nyl. Utdr. p. 153. Sælan har i sitt herbarium ett exemplar från A1. Jomala prestgård, hvilket öfverensstämmer med F. Nylanders beskrifning på var. pubescens, men tyckes detta endast vara en lusus: Sæl. ann. Sannolikt är det en snarlik form, som Wainio omnämner under namnet albinea från Kuus. Iivaara: Wainio Kasv. Tilläggas bör, att δ pubescens Wimm. & Grab. af

släktets monograf föres såsom synonym till var. dentata (Schultes) Neilreich f. nemorosa Lej.: Schulz p. 534–535. Var. dentata upptages från norra el. östra Finl.: Fries, jfr äfven Lindb. Enum.

Subspec, angustifolia Hook, upptages från Lv. enl, exemplar af Palmén 1887 och Tshayanga (N. I. Fellman): Schulz p. 529–530,

Cardamine amara L.

In Fennia interiore et inprimis in parte australi Fenniae mediae satis frequenter — frequenter provenit; quamvis rarior usque ad 63° 15′ ad septentrionem versus procedit. Et ad orientem et praecipue ad occidentem versus rarescit et in Alandia adhuc omnino non visa est.

Till.; Kalm; ad rivulos silvestres Finl. medialis (minus) fq: Prytz; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 37; Lapp. . . . et Fenn. bor. deest: Nym. Suppl. p. 23, vide etiam DC. Prodr. I p. 151 et Led. I p. 124.

Ab. r: Zett. & Br.; Sagu Sandö: Elfving! et Arrh.!; Uskela: E. J. Bonsdorff!; [Muurila] (st fq): Renv.; p: A. Nyl.; st fq: Sel.; Vihti (fq): Printz et Flinck!, cfr W. Nyl.; st fq enum.: Wecks.; Mynämäki] Tapani st r Hirvenjärvi nonnullis locis: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 142; Hollm. in taeniis opp. Nystad non vidit et Sand. non comm. — Ny 1. st fq, »formam hirtam ad viam magnam in par. Sjundeå! legi»: His.; fq sat cop.: Stenr.; Esbo haud infrequens, nonnullis locis ad Finna et Martensby sat cop., Brobacka etc.: Kihlm., spec. ex Esbo Kaitans!; [Helsingfors] Tali: W. Nyl. p. 70 et 213; f. hirta in Helsinge ins. Bergholmen in maritimis: Sæl. herb.; Thusby st fg ad fontes: Astr. & H.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; Brenn. non comm. — Ka. ad canalem Saimaa: E. Nvl. & Chyd.; st r Kirvu Tietävälä, Jääski Laitila, Järvenkylä et Ahola, semper in rivulis et locis scaturiginosis visa, etiam in vicinitate lacus Vuoksi vix deficit; Lindén; Blom non comm. — Ik. st fq: Malmb.; [in toto territorio dispersa et ad maximam partem cop.: Meinsh. p. 30].

Sat. st fq: Malmgr.; Björneborg st fq et parcius — sat cop.: Häyr.; st fq, ad septentrionem versus saltem usque ad catarractam Kyrö, f. hirta! etiam adest: Hjelt, vide etiam Herlin p. 132. — Ta. Sääksmäki fq: Tikk.; fq: Leop.; st fq: Asp. & Th.; fq: Norrl. s. ö. Tav.; Sysmä Soiniemi prope Hepojärvi.

Korkeamäki et prope »Rullfabriken» (Blom): Unon.; ad viam ferratam ad meridiem versus ab Orivesi: Hjelt; rarior quam C. pratensis: Wainio Tav. or.; Bonsd. non comm. — Sa. Valkiala Virranniemi: Hult Fört.; prope Villmanstrand ad praedium sacellani: Sæl. ann.; [Ruokolaks et Rautjärvi] p: Hult. — K1. st fq usque ad Onegam: Fl. Kar.; var. hirta in Hiitola Vavoja lecta est: Lindén!; Parikkala r »Tyrjän suo», Rita: Hann.; p: Backm.; Impilaks p — st fq, Pälkjärvi r Kuhilasvaara: Hjelt; Ruskiala: Enw. hav. — Kol. p, ad Mjatusova st fq — fq: Elfv.; Dreflianka ad P[etrosa]vodsk: Ivanitzky!; Petrosavodsk (Simming!, Kullhem): Norrl. On.; Petrosavodsk: Kihlm.

Oa. Bötom, Stora (A. Nyström): Strömb.; Ylistaro: Alc. et Alc. III, efr Laur. Växtf. et Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Malmgr. non comm. — Tb. st fq: Broth., spec. e Jyväskylä!, vide etiam Prim. p. 48. — Sb. st r: Mela, spec. e [Pielavesi] Tuovilanlahti!; Pielavesi: Lundstr., efr Herb. Mus. Fenn. II p. 134. — Kb. Kide: Brand.!; Kide Puhois: U. V. Telén!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134. — Kon. »r esse videtur, in palude aquoso ad pag. Jänkäjärvi modo mihi obvia»: Norrl. On., vide Fl. Kar. sub K1. et Günth. p. 32, cfr etiam Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Velikajaguba: Poppius!

Största delen af Finl. och Lappl., var. umbrosa större delen af Lappl. och norra (eller östra) Finl.: Fries; uppg. är såkert oriktig, åtminstone hvad Finland angår. — Om. Frantsila: Jul. p. 289; uppg. torde bero på förväxling med en form af C. pratensis med rundade småblad. — Lim. Hibinä, Imandra (Sashejka): Beket. p. 545; uppg. är otvifvelaktigt oriktig. — Måhända afser Linné just C. amara med den »Källkrasse», som uppräknas bland växter, hvilka sågos först nedanför Kristinestad [•Kristina»]: Linné Iter lapp. p. 199.

Var. hirta W. & Gr. (st. r): Mela Kasv. III och IV. För min del tror jag, att denna form icke är sällsynt; ganska många exemplar i H. M. F. tillhöra densamma, jfr äfven Herb. Mus. Fenn. II p. 134 och se ofvan under Nyl., Sat. och Kl. — Formen bör emellertid kallas var. umbrosa (Lejeune) O. E. Schulz: Schulz p. 500.

Hufvudformen kallas var. glabra Mela: Mela Kasv. Var. trisecta beskrefs af Brenner från Nyl. Sibbo: Prot. 4, II, 1905. Det bör i sammanhang härmed framhållas, att γ trisecta Hartm. (1854) föres såsom synonym till var. trifolia (Wahlenb.) O. E. Schulz: Schulz p. 503; huruvida formerna äro identiska, känner jag dock icke.

En monstrositet beskrifves: Not. XI p. 464.

Cardamine impatiens L.

In vicinitate Fenniae forsitan invenitur, sed in ipsa Fennia, quantum nunc constat, per errorem indicata est.

Kalm; »in fruticetis graminosis Finl. australis rarius»: Prytz, jfr Led. I p. 128 och Fries; Scand. exc. Lapp.: Nym. Syll. p. 191. Dessa uppgifter hafva aldrig bekräftats, utan sannolikt är att arten upptagits af misstag, hvarföre äfven om artens allmänna utbredning nämnes: »Eur. plur. (exc. Ross. bor. Fenn. Scand. bor. . . .)»: Nym. Consp. p. 37. Däremot uppgifves den för den ryska sidan af Isthmus karelicus såsom förekommande »in silvis umbrosis . . . ad Parkala [»Pargolensis»] haud parce»: Fl. Ingr. p. 80. — Meinsh. p. XXI upptager dock icke arten från Isthmus; l. c. p. 29 säges om förekomsten: »stellweise im Gebiete».

Cardamine flexuosa With. 1).

In Alandia circ. 60° 10′ rarissime lecta, anno 1877 primum observata est.

Eur. plur. (exc. . . Fenn.): Nym. Consp. p. 37; Aland (Sælan 1877): Nym. Suppl. p. 23, vide etiam DC. Prodr. I p. 152.

A1. Jomala ad stagnum Jomala, Löfdal: Sæl. ann., spec. adscriptum Jomala Dalkarby Löfdal!, efr (Diar. 2, III, 1878) Medd. VI p. 193 et 201.

I afseende å nomenklaturen får jag hänvisa till Schulz p. 473 och 475.

Cardamine hirsuta L.

In Fennia austro-occidentali rarior occurrit. Ad septentrionem versus usque ad 63° 4′ et ad orientem versus ad 44° 35′ lecta est.

Kalm; in campis Alandiae st r: Prytz, cfr Rupr. Diatr. p. 24; Fenn. merid.: Fries; Eur. omn. . . . exc. Lapp. Fenn.: Nym. Consp. p. 37; adest in Fenn. mer.-occ. extima (Aboa, Aland): Nym. Suppl. p. 23, vide etiam DC. Prodr. I p. 152, Led. I p. 127 (et Schulz p. 464).

A1. Finström Bergö in promuntorio maxime septentrionali f. glabrescens: Sælan!; st r Geta Östergeta et Korsnäs, Saltvik Germundsö et ad Haraldsby!, Hammarland Skarpnåtö, Jomala Möckelö, Råttgrundet ad Mariehamn, Lemland Lemböte: Arrh.

¹⁾ C. silvatica Link auct. omnes apud nos, etiam Herb. Mus. Fenn. II.

& K.; st r et tantum in plagis litoralibus par. [Sund] Mångsteckta paucis [»ett par olika»] locis enum., Vibberholmen et in promuntorio Tranvik: Prim. p. 64; Föglö Klafskär! et Juddö: Arrh.; Hammarland Äppelö, Geta Mattskär, Saltvik prope Ovarnbo: Ch. E. Boldt; Eckerö Kyrksundet: Lindberg!; Saltvik Hamnholmen: Lindb. herb.; in taeniis (st fq): Laur. Fört., spec. e pago Jomala!; st r ad litora arenosa Brändö Gunnarsten! in taeniis ad septentrionem versus ab Jurmo [spec. e Norrö!], Kumlinge Ingersholm: Bergr. — Ab. (p): Zett. & Br., spec. e Runsala! et, ut olim adnotavi, in dupl. e Piikkis Harfvarö!; st r par. Gustafs Viikatmaa in parte occidentali: Bergr., vide sub A1.; Reso: D. Myréen!; Merimasku: Karsten!; Korpo Senda (?): G. Renvall!; Korpo Vesterkalax (G. Renvall) et Korpo in portu: Lindb. herb.; Pargas Storgård: C. J. Arrh.; Hiitis p in litoribus: Arrh.; Nystad p cop.: Hollm., spec. e Birkholm Suinu!; |Nystad| multa spec. ad Janhuanranta: Söd. — Nv1. in colli silvestri petroso prope pag. Hangö: Sand., vide etiam Flinck in Medd. XXIV p. 16! et Häyrén in Geogr. F. T. 1905 p. 202; Tenala Ekö!, prope [stationem viae ferratae] Lappvik pauca spec. nunc veris. intermortua, Ekenäs Hästö-Busö! Lillö sat parce in colli junipero obtecto: Häyr., (cfr Medd. XXIV p. 44); Hogland r: E. H[äyrén] in Hbl 1903 N:o 132 B; Hogland in valli ad orientem versus a Pohjoiskorkia 1903: Lindb. comm.

Sat. nondum adnotata.

Oa. Vasa Sandö in litore arenoso: Hjelt!, vide infra.

Såsom artens gräns uppgafs år 1889 Ab. Hiitis: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; af det föregående framgår, att arten numera är funnen betydligt längre både åt öster och norr. — Ab. [Pojo] »parce ex. gr. Skarpkulla»: A. Nyl. — Nyl. »r ad vicum Åggelby (Bruno Nylander)»: W. Nyl. p. 209; hvardera uppgiften, särskildt A. Nylanders, är sannolik, men erfordrar dock yttermera bekräftelse. Lindberg nämner, att arten flere år å rad observerats i Botaniska trädgården, dock vet han ej om den fortsättningsvis förekommer därstädes: Lindb. comm. Arrh. iakttog den därstädes ännu hösten 1902. — Oa. Arten förekommer ganska ymnigt, ehuru på en helt inskränkt terräng; något skäl att antaga, det den tillfälligtvis skulle hafva kommit till stället, tyckes mig icke föreligga, om äfven artens förekomst härstädes är högst oväntad; den har iakttagits 1903—1905. Exemplaren tillhöra f. glabrescens.

Mela Kasv. särskiljer formerna tetrandra Mela och hexandra Mela.

Cardamine parviflora L.

In parte australi rarissime invenitur.

Fenn. merid.: Fries; Fenn. mer.: Nym. Consp. p. 37, vide etiam Schulz p. 481.

Ab. r: Zett. & Br., spec. e Piikkis prope Harfvarö!; Pargas Terfsund: Arrh.!, cfr Medd. XXIX p. 170; Kuustö (Lundström): Mela herb.; Merimasku: Karsten!; Karuna: Å. G. H.!; Piikkis Kuustö (Lindberg), Sagu Puddais (A. Torckell): Lindb. herb.; Finby in monte in Pettu sat cop.: Sand.! — Nyl. Borgå in saburra ad Hammars! [postea intermortua: Sæl. ann.], Perno in litore sinus Härkäpää: Sæl. Ö. Nyl., spec. ex hoc loco report. G. R. Björkstén!; Borgå Kråkö Koppala in silva pinifera ad ripam!, Borgå Ekudden!: Brenner; Borgå Storkroksnäs spec. unicum (1892): Sæl. herb.; Perno Lappnorr: Arrh.; Perno Kalfholmen (A. H. de la Chapelle): Lindb. herb. — Ka. r sat parce in ripa amnis rapidi lapidosa et glareosa in Räisälä Tiurinkoski!: Lindén, cfr etiam Malmb. (»Tiirenkoski»!). — Ik. r Pyhäjärvi in ripa ad Sortanlaks!: Malmb.

Sat. rr Tyrvää ad ripam lacus Vankimusjärvi unic. spec.: Hjelt!

Ab. Åbo: Alc. och Alc. III hänför sig antagligen till de ofvannämnda uppg.; Pojo »st r ex. gr. Hindraböle»: A. Nyl.; uppg. är ganska trolig, men bör bekräftas. — Sat. Birkkala: elev Knorring!, jfr Alc. III; uppg. behöfver äfven bekräftas.

Cardamine bellidifolia L.

In regionibus superioribus montium altissimorum Lupponiae raro sed saepe copiose provenit.

In alpibus lapponicis (st fq): Prytz, vide etiam DC. Prodr. I p. 150, Lindr. Lisät. p. 11, Schulz p. 555, Borg Beitr. p. 99, 104, 114, 117, 132, 147, et infra.

Lapp. fenn. in ipso alpium iugo tum meridionali ac septentrionali fere ubique... at extra alpes altiores... haud reperitur unquam: Wahlenb. p. 179, cfr l. c. p. XVII; Pallastunturit (Deutsch): Fellm. Lapp.; Ounastunturit et Pallastunturit

(Malmberg!): Norrl. Lappm. p. 259; Pallastunturit st fg in reg. alp. et summa reg. subalp. ad rivulos, quos quamvis r etiam inferius sequitur: Hjelt!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134 et Caj. Beitr. p. 6; Ounastunturit in reg. subalp.: Sandm. p. 32; in summo cacumine alpis Kuarvekods! in rupium fissuris parce, [Rastekaisa, NO 356, NO 626]: Kihlm. Ant.; in alpinis ad Petshenga!, Kuarvekods!: Granit & Poppius; Varangria austr. Beljek in cacumine montis prope nivem 334 m supra m., in Finm. interiore Karasjok, Tenojoki [>Tanaelven>], [Rastekajsa (Deinboll e Blytt)]: Norm. Fl. Spec. I p. 117, cfr Norm. ann. p. 10, Blytt p. 977, Hartm. p. 190 etc. — [L. ent. reg. alp. p.: Læst., spec. e Moskana!, vide etiam Grape p. 105; copiosior in alpibus ad lacum Kilpisjärvi (!) medium et septentrionalem: Norrl. Lappm. p. 265; r in reg. subalp. in insulis arenosis in Saarikoski, st fq sed parce in reg. alp. in fundo sterili et lapidoso, in rimis petrarum etc., in lateribus montium alpinorum alte adscendit, locus summus, quo ascendit, est Halditshok "Haltitschokko" SSV 1094 m: Lindén Bidr., spec. e Tshaimo!

Lim. in alpe Hibinä [»Kipinä»]: Fellm. Ind., cfr N. I. Fellm. et Beket. p. 545; Hibinä [»Umbdek»] rr in reg. alpina: Broth. Wand. p. 8; Hibinä: Mela Pl., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Tshun: Malmberg!, Sahlberg! et Enwald & Hollmén!; Lujauri urt ad rivulum Jeedotsh-naj in reg. alp. superiore! et rivulum Kalt-naj prope Seitjavr in reg. alpina!: Kihlman; ad lacum Nuotjavr in alpibus Tuatash! et ad piscinam Jeretik!: Enw. ann. et Hollm.; st fq, sed parcius in reg. alp. in rimis petrarum et in rupibus, quae ut gradus exsurgunt, adnotata e Viertsoivi, Siulutoldi, Siuluoivi, Tuatash et Vuojim (ex omnibus fere montibus alpinis visitatis): Lindén Ant.

Största delen af Lappl. och n.ö. Finl.: Fries, jfr l. c. p. 147, måste anses orätt, då arten ej finnes ens i Kuusamo och den hittills sydligaste fyndorten på finska sidan, Pallastunturit, ovillkorligen måste räknas höra till Lappland; härpå bero antagligen äfven uppg. Finl. bor.: Nym. Syll. p. 190 och Fennia alp.: Nym. Consp. p. 37. — Anmärkas må för öfrigt, att äfven Led. I p. 123 citerar Prytz för Fennia i motsats mot Lappland.

Cardamine bulbifera (L.) Crantz 1).

In Alandia passim, in reliqua Fennia austro-occidentali rarissime occurrit; ad 42º long, ad orientem versus procedit; ad septentrionem versus 60º 30' vix superat.

Kalm; in Finlandiae australis lucis montosis rarius: Prytz, efr Fries; Fenn. (non plur.) in sola mer.-occ.: Nym. Suppl. p. 23, efr Led. I p. 130.

A1. (r): Bergstr.; [Föglö] Skråfskär et Gripö (!): Bergstr. p. 4: (r) [Kökar] Idő, [Föglő] Gripő ins. Kulla: Bergstr. Beskr.; [Jomala, Ytternäs, [Hammarland] Skarpnåtö, [Finström] Bastö, [Jomala] Ramsholm: Tengstr.!; Geta Norsträsk: A. E. Nordenskjöld!; Finström Bergö Husö: Erics.! et Sælan!; Finström Bergö, Jomala in insula Jomala: E. Erics.; [Geta] Bolstaholm (!), [Hammarland] Strömma et Skarpnåtö, denique complur. loc. in taeniis septentr.-occ. velut [Geta] Ramsholm et Isaksö: Hult ann.: Föglö Gripö cop. et Saltvik Hjortö cop.: Gadol.; Kumlinge occ. versus e pago, Saltvik Hjortö (R. Hausen): Arrh. & K.; Sund r tantum in insula Hulta ad septentrionem versus a Bomarsund: Prim. p. 64-65, ubi locus describitur; Hammarland Äppelö, Geta Ramsholmen et Isaksö: Ch. E. Boldt; ins. Jomala!, Kumlinge Ingersholm, Brändö Björkö Espskär, Lemland Slätholmen: Laur. Fört.: Eckerö Storby: Lindb. comm.; in insula minima Lerklubben prope Mariehamn: Sæl. ann.; Brändö p, Kumlinge st fq in corvletis: Bergr., cfr l. c. p. 43 et Medd. XX p. 37; maxime ad septentrionem versus in Brändö Blomö: Bergr. comm. — Ab. Korpo ad praedium Korpo in ins. Tvegyltan: Stigzelius!, cfr Zett. & Br.; Nagu »Klockarberget» prope templum: Arrh.; Runsala ad »Choraei källa», sed vix spont.: Hollm.; Bromarf Bromholmen: G. Sucksdorff!; Lojo Gerknäs in insula: H. Saltzman! - Nyl. Karis Dragsvik Lillholmen parcius in luco Betulae et Ekenäs Tvärminne Krogen sat parce in coryleto: Hävr.: Kyrkslätt Hvitträsk: Nyberg!, cfr Diar. 13, V, 1862 et Herb. Mus. Fenn. II p. 134; cop. ibidem iam 1857: E. Wellenius comm.; [Kyrkslätt] cop. in insula lacus Hvitträsk, Hoox-

¹⁾ Dentaria bulbifera L. auct .fere omnes, etiam Herb. Mus. Fenn. II.

holmen [ad] Sperringssund ut dicitur: Rosb. Kyrksl. p. 108, cfr Brenner in Medd. XXIII p. 7 [idem locus ac superiores].

Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 38; uppg. rättas af Nyman själf (se ofvan). — **A b.** Lojo Storö: Hult coll., som själf förordat uppgiften till närmare undersökning.

I afseende å nomenklaturen har jag ansett mig böra följa den senaste monografin, se Schulz p. 299 och 361.

Berteroa incana (L.) DC.

Inprimis in Isthmo karelico, ubi passim obvia, occurrit, sed etiam quamvis rara et plus minusve adventicia in maxima parte Fenniae usque ad 65° adnotata est.

Ad Heinola: W. Nyl. Distr.; plus minusve adventicia usque ad **O b.** Uleâborg: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Fenn. mer. med.: Nym. Suppl. p. 30.

A1. Eckerö in agro iuxta pagum Torp: Lindberg!, cfr Medd. XIX p. 21; Lågskär: E. Reuter in Medd. l. c. — Ab. Lemo Hannula sat cop. 1882: Hjelt; Kakola (J. G. Hollmén): Hollm.!, spec. in dupl.; [ad arcem Aboae (!), ubi naves saburram eiiciunt] sat cop.: Sæl. Fröv.; Halikko Viurila ad hortum cop.: L. Nordholm herb. et coll.; Karis in area prope Landsbron adv. 1894: Sæl. ann.; Lojo Heposaari: Hels.; [in vicinitate lacus Lojo] st r inprimis in pratis cultis: Ch. E. Boldt; Lojo Mongola loco culto adventicia 1889: Sæl. herb.; [Vihti] r in prato Ridal ad stationem Nummela!, etiam in via ferrata prope hanc stationem, Vanhala Juotila in horto et area, Vanjärvi: Flinck. — Nyl. Esbo Finnå saltem ab anno 1876, Helsingfors »kring villorna utanför Långa bron» fq et cop. 1883: Kihlm. ann.; [Nurmijärvi] r Kytäjärvi in versuris agrorum hie illic cop., etiam Uusikylä prope Hyvinkää cop. 1889 (Sælan), adv.: Stenr.; Helsingfors Brunnsparken cop.: Hult coll. et Sæl. ann.; Helsingfors compluribus locis, ut Brunnsparken, villa Arkadia, Lappviksudden, Kauraholmsbacken prope Tölö, ins. Sumparn, aliis annis cop., aliis autem non obvia: Sæl. ann.; Thusby ad stationem viae ferratae Träskända: Åstr. & H. in add.; Borgå (!) in oppido: A. Neovius in dupl.!; Borgå prope Hammars in saburra sat cop.

1885 et 1886: Gadol.; Lovisa: C. J. Arrh.; Hogland: Sælan in Medd. XXV p. 73 et 76. — **Ka**. Haapasaari cop. 1898: Sæl. ann.; Fredrikshamn! et in Kotka!: Sæl. Ö. Nyl.; rr Säkjärvi in pago Salojärvi: Blom; Viborg: Sæl. ann. et Simming!; r Kirvu in pago prope templum in area: Lindén!; par. Viborg Lyykylä: A. Lagus! — Ik. p: Malmb., spec. e Sakkola! et Pyhäjärvi!; Muola: alumn. E. Tengén in dupl.!; Koivisto [»Björkö»]: J. V. Johnsson in dupl.!; Valkjärvi Veikkola: Lindberg!; [copiosior in plagis arenosis, ceterum st fq in toto territorio: Meinsh. p. 35].

Sat. Kauttua: alumn. E. W. Cedercreutz!; Birkkala Tyrkkylä jam 1870!. Karkku Järventaka 1884 et 1886, Kauniais 1881—1885 et Kulju 1881—1883 in hortis et agris graminibus consitis, Koskis ad viam 1884 et 1902, Kyrö ad fines par. Mouhijärvi 1881, his omnibus locis est adventicia et nunc, quod sciam, exstinguitur, sat cop. ad viam inter stationem viae ferratae Nokia et officinas eiusdem nominis 1902 et in Tammerfors iam 1891, cop. 1902 in vicinitate templi rossici, hoc loco nune, quod sciam, exstincta, sed 1905 cop. in vicinitate viae ferratae, extra territorium visa ad Hämeenkvrö Osara sat cop. in prato culto et Ikalis Sarkkila ambo 1882: Hjelt; Birkkala 1877: C. W. Törngren in herb. lyc. n. — Ta [Kalvola] r Kangais: Knabe Fört.; Sääksmäki Voipaala: O. Collin!: Janakkala: Hollmén!; »fanns 1859 vid Laitiala inkommen bland höfrö»: Norrl. s. ö. Tav.; Asikkala in clivo sicco ad praedium Kirilä cop., ubi his demum annis nascitur: Norrl. ant.; ad oppid. Lahtis 1899 numerose adv.: Sæl. herb.; Heinola: Wirzén!, cfr W. Nyl. Distr. — Sa. Villmanstrand: A. Brotherus!; Lauritsala: Simming! et Palmén!; Lauritsala ad ostium canalis Saimae cop. 1883 et 1889: Sæl. herb.; r [Ruokolaks] Utula!, Stenbacka: Hult; Mikkeli p: Hasselbl.; Nyslott in cultis in oppido: Buddén. - K1. r in colli arenoso ad Hiitolanjoki: Lindén; Parikkala rr tantum in area praedii sacerdotis: Hann.; Uukuniemi ad praed. Ratila: Nikl.!, cfr Sæl. & Str. - Kol. Petrosavodsk (Simming!, Günther): Norrl. On.; Petrosavodsk in pascuis: Günth. p. 33.

O a. Isojoki Penttilä in prato culto verisim. adventicia: Hjelt!; Vasa ad molas vapore movendas cop. [»allmän»]: Lau-

rén in Medd. XXI p. 38; Vasa parce 1884—1885 in »Vasa hofrättspark»: l. c. p. 42, efr etiam Alc. III; Vasa Brändö: Strömb. — Tb. rr Jyväskylä: Broth., efr Wainio Tav. or.! — Sb. Jorois: Lindb. comm.; [Leppävirta] »Kanttori Lindberg'in heinäpellolla», Luttila »Laitisen pellolla» cop.: Enw.; r: Mela; Kuopio: Mela herb. et C. E. Roos!; Leväis prope Kuopio: N. af Ursin in Bot. Byt.; lisalmi in pago ad templum: M. & J. Sahlberg! — Kb. Liperi r in prato ad Harjula! et in horto: Eur. & H., efr Not. XIII p. 457; llomantsi: Woldstedt!; r [Lieksa] Koli, prope locum, ubi naves appellunt, et [Kontiolaks] Romppala in agro graminibus consito nonnulla tantum spec.: Axels. Putk.

Om. Gamla Karleby in saburra: Hellstr. et l. e. p. 136!; Brahestad »Lundbergs ångkvarn»: Blom! [adventicia]; Pulkkila 1888 et Kestilä 1891 (alumn. Rechardt herb.): Zidb.

Ob. Uleaborg Raatti in saburra: Hough, et Brenner!; Uleaborg nonnullis le , sed tantum in Raatti cop. et quotannis saltem ab a. 1880, ceterum parce: Zidh., cfr Leiv., Brenn. Obs. et supra; Kemi in saburra 1892, non antea ibidem adnotata: Keckm.

Alyssum calycinum L.

In saburra etc., nunc saltem vix nisi adventicium, raro quamvis interdum copiose invenitur.

Förv. r: Brenn. Flor.; *Eur. plur. (exc. Hibern. (Norv.) Suec. bor. Ross. bor. . . .)*: Nym. Consp. p. 57. [Åtminstone den tiden kunde emellertid arten endast anses såsom alldeles tillfällig i Finland.] — Ab. Förevisades från Karislojo, *där arten förekommer massvis i trakten af prof. Sahlbergs sommarvilla och enligt meddelarens åsikt torde komma att blifva stationär*: E. Sundvik i Medd. XXIII p. 21, jfr Mela Kasv. IV. — Ta. [Tavastehus] Sairio nära lastageplatsen för ångbåtarna och järnvägsbryggan: eleverna Sundelin & Tengén! [Ehuru O. Collin antecknat att förekomsten är konstant, torde uppgiften, såsom närmast härstammande från unga, okända skolelever, böra yttermera konstateras.] — Oa. Gamla Vasa [vid järnvägen 1883 o. 1885!] täml. rikligt med Barbarea vulgaris: Laurén i Medd. XXII p. 43, jfr Alc. III. — Ob. Fanns hösten 1886 i några herbarier, tagen vid Toppila med mogen frukt och blommor: Zidb., jfr Leiv. och Brenn. Obs. — Barlast Kemi stad 1888 4 ex., observerades ännu sommaren 1894 i Kemi äfvensom vid Kallio i Simo: Keckm.

Det kan framhållas, att arten äfven i Danmark blifvit naturaliserad först under förra århundradet: Lange J., Oversigt over de i nyere Tid til Danmark invandrade Planter, Kjøbenhavn 1896, p. 275.

Draba nemorosa L.

Inprimis in oppidis etc. Fenniae orientalis usque ad 61° 50' occurrit; in maxime occidentali autem Fennia non visa est.

Fenn.: Nym. Consp. p. 54; Fenn. in sola mer. adest: Nym.

Suppl. p. 32, vide etiam Lindb. Pfl. p. 14 et infra.

Nyl. Helsingfors (Öberg): Hult herb., vide infra; Helsinge: O. F. A. Bergroth in herb. lyc. n.; Helsingfors ins. Mjölö: Kihlm.; Borga (!) in Borgbacken (!) Sandnäs et Kardrag: Sæl. Ö. Nyl.; Borga 1902 (Estrid Sjöman): Lindb. herb.; Hogland Pohjaskorkia: Brenn! et Lindb. comm. 1903, var. α; [Hogland] Pohjasrivi: Brenn. p. 446!, cfr etiam Brenn. Till. p. 38 et E. H[äyrén] in Hbl 1903 N:o 132 B. — Ka. Kotka! et Fredrikshamn!: Sæl. Ö. Nyl.; Fredrikshamn in aggeribus 1899 (S. Björnström): Lindb. herb.; Vehkalahti in arenoso 1899 (alumn. Alex. Frey): Arrh.; r Viborg: Malmb.; st fq in Viborg: Zill., spec. leg. Wainio!; Viborg (!) etiam hic illic in Monrepos: Gadol.; Viborg Monrepos 1894: Lindb. comm. - Ik. (r) par. Muola: Malmb.!, vide sub Ka.: Muola Kyyrölä! et Pyhäjärvi Yläpäälahti! sinus lacus Ladoga: Lindberg; Käkisalmi: Chydenius in dupl.!, cfr Fl. Kar.; [ad pontem magnum in via Pargolensi (Turcz.): Fl. Ingr. p. 103 1); (fag) in toto territorio: Meinsh, p. 35 1)].

Ta. [Tavastehus] p: Asp. & Th.; Tavastehus Hätilä: Wellenius! et Br. Malmlund!; Vanaja (O. Brusiin): Hult herb.; Vanaja Harviala: Leop. coll. — Sa. Valkiala Uttis in aggeribus (A. L. Selin): Lindb. herb.; Villmanstrand: E. Nyl. & Chyd., Hasselbl. et Simming!; Villmanstrand in moeniis locis arenosis cop. 1883: Sæl. herb.; Villmanstrand in moeniis ubique cop.: Häyrén in Geogr. F. T. 1903 p. 91; [Ruokolaks] r Siitola Haloniemi: Hult!; Sääminge: S. Heiskanen in herb. lyc. n. — K1. (fq) circa urbes et in Valamo (!): Fl. Kar. nomine var. lutea, cfr Ångstr. p. 50; Parikkala r Tvrjä sat cop.: Hann.!, cfr Lindén

¹⁾ Nomine Dr. luteae Gilib.

p. 137; Valamo sat parce in coemeterio vetusto 1902: Häyr.; Sortavala: E. Boehm in herb. lyc. n.; var. a Sortavala Mäkisalo (G. Lång), var. ß Sortavala prope templum (K. H. Hällström): Lindb. herb. — Kol. [Schlüsselburg: Elfv.!]; ad urbem Petrosavodsk fq (Simming!): Norrl. On. nomine Dr. luteae siliculis glabris, cfr Fl. Kar. et Herb. Mus. Fenn. Il p. 134; circa Petrosavodsk in pascuis et agris: Günth. p. 33; circa Petrosavodsk et Derevjannoje!, ad ripam lacus Onega ad Kaskinen! et haud procul a Shoksu, etiam circa Soutujärvi: Caj., vide etiam infra.

Kon. Jalguba: Poppius!

Tillfällig i Finl.: Fries; torde ej kunna anses riktigt; l. c. p. 151 upptages endast »Finlandia». — Nyl. Angående förekomsten härstädes nämnes: »Jag betviflar, att arten finnes vid Helsingfors, åtm. inom staden. Jag planterade för åtskilliga år sedan några ex. från Borgå i Lappviksparken. Den höll sig där några år och spridde sig, efter hvad jag hörde af Kihlman, till nya kyrkogårdsmuren, men har sedan h. o. h. försvunnit»: Sæl. ann. Arten uppgifves äfven: [Helsingfors] Mjölö Torrbacka (elev Gunn. Landtman): Arrh. — Kol. »allmän i sydligaste delen [af östra Karelen], observerad ända till något norr om Petrosavodsk»: Sahlb. Bidr. Sannolikt är freqvensen något för hög; jag har dock ej velat utesluta uppgiften.

Af var. leiocarpa Lindbl. finnas ex. i H. M. F. från Kotka, Viborg (en del exemplar), Valamo, Parikkala, [Schlüsselburg,] Derevjannoje, Kaskinen, Petrosavodsk och Jalguba. Cajanders uppgifter afse dessutom uteslutande denna form. Var. hebecarpa Lindbl. synes sålunda vara allmännare i vestra delen af landet. I Lindb. Enum. användas benämningarna α genuina Boiss, och β liocarpa Boiss.

Draba muralis L.

Adhuc nisi in Alandia, ibique satis raro aut passim, non reperta est.

Kalm; in montosis apricis rarius: Prytz; Aland (Sælan 1877): Nym. Suppl. p. 32.

A1. Finström Bergö Norrgård: Sælan!, cfr (Diar. 2, Ill. 1878) Medd. VI p. 193 et 201; Geta complur. loc. inter Östergeta et Bolstaholm!, Saltvik cop. in insulis in Färjsund velut Haraldsbyholmen! et Gullbergsholmen, »Söderholmen», Sund parce prope templum!, Finström Emnäs! parce: Arrh. & K.; Hammarland Äppelö »Norrgårds gårdsbacke»: Ch. E. Boldt; Jo-

mala in pag. eiusdem nominis!, "Plåten», »Skarfven» et in complur. insulis minoribus in Lumparn et sinubus interioribus: Laur. Fört.; Hammarland Äppelö, Sund praedium Rosenberg: Bergr in litt.; Jomala Möckelö (!), Föglö Skråfsö et cop. in Gripö: Gadol.; Saltvik Slåtterholmen in Färjsund (spec. in dupl.!) et Kökar Idö!: Gadolin; Eckerö Torp in monte!, Eckerö in campo arido prope sinum ad austro-occidentem versus a praedio sacerdotis!: Lindberg; Saltvik Qvarnbo: Lindb. herb.; Jomala Kungsö contra Bergö: Palmgren in dupl.!; cop. in taeniis par. Lemland 1902: Palmgr.

Norra el. östra Finl. och Lappl.; Fries; Lapp. fenn. »ad alpes Enontekenses»: Fellm. Lapp., jfr Led. I p. 155 och Beket. p. 546. Dessa uppgifter hafva säkerligen uppstått i följd af förväxling med *Dr. muricella* Wahlenb. (= *Dr. nivalis* Lilj.), men ej ens i detta fall vore Fries' uppg. riktig.

Mela Kasv. p. 22 särskiljer formerna tetrandra Mela och hexandra Mela.

Draba incana L.

In Lapponia septentrionali inprimis septentri-orientali frequenter inveniri indicatur, ceterum ad litora Fenniae, quamvis rarior, occurrit. His annis etiam in Fennia maxime septentri-occidentali, ubi certe rarissima, lecta est.

In monticulis aridis p: Prytz; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; var. contorta in maritimis glareosis a Nylandia (Sibbo Löparö) ad Ostrobottniam meridionalem: Spic. I p. 22; Scand. (exc. Lapp.), Fenn.: Nym. Consp. p. 53-54, vide etiam Led. I p. 152, Borg Beitr. p. 99, 112, 133 et 144.

A1. β stricta (rr): Bergstr.; β stricta (r) Kökar Flatskär: Bergstr. p. 4; β stricta (st fq) in taeniis septentr.-occidentalibus velut Geta Rankoskär, Dånö, Gummholm etc.: Hult ann.; Kökar Idö: J. R. Chydenius in dupl.! et Gadolin!; Eckerö Signilsskär: Å. G. H.!; f. stricta Eckerö Storby (!): Arrh. & K.; Kökar Hamnö, Helsö!, Karlö et in scopulis huic vicinis: Arrh.; Geta Finnö (cum f. stricta): Ch. E. Boldt; Lemland Jersö: Laurén!; f. stricta Jomala Lågskär (E. Erikson): Sæl. herb.; f. stricta Eckerö Finbo et ad telonium [»Tullhuset»], Saltvik Ryssön et in aliis locis: Lindb. herb. et comm.; p in litoribus lapidosis in parte occidentali et

media territorii: Bergr., spec. ex Ab. Houtskär Hjortronskär! — Ab. Korpo Kälö: Tengstr.!, efr Zett. & Br. et Rupr. Diatr. p. 25, (ubi ad var. hebecarpam refertur); Korpo Krokskär (G. Renvall): Lindb. herb.; Hiitis p — st r: Arrh.; Töfsala [»Taivassalo»]: Söderman!; Nystad p: Hollm.!; Nystad Hepokari: Kl. Wahlman!; [Nystad] nonnulla spec. ex insula Madonmaa (E. Cajander): Söd., vide etiam sub Al. — Nyl. var. contorta par. Karis in insula minima prope Hummelskäret: His. p. 58!, vide infra; Kyrkslätt Kyrkogårdsö etc.: Rosb. Kyrksl. p. 109; [Nurmijärvi] rr unicum spec. in agro prope stationem Jokela (W. W. Wilkman): Stenr. [nonne adventicia?]; in taeniis rarius: W. Nyl.; Sibbo Löparö Pannkaksholmen: Öhrnberg in herb. Sæl., efr Spic.; Sibbo Pannkakan (Ester Lindberg 1902): Lindb. herb.; Perno »södra Altarskär»: W. Grefberg! — Ka. Fredrikshamn Pyötsaari: Bergroth! — Ik. Pahasaari ad Kirjola in par. Kakki (Nerv.): Malmb.

Sat. Raumo Ristikaari: K. R. Paqvalin!; Räfsö: A. N. Nordblad in herb. lyc. n.; Sastmola: Malmgr.!

Oa. Kristinestad (!): Sjöberg!; Qvarken, Replot: Broth. in litt.; r, in insulis in Qvarken haud infrequens: Laur., spec. e Sundbodan!, efr Laur. Växtf., l. e. p. 12 et 14—15; usque ad Qvarken: Alc.; Qvarken Karlö (R. Dahlberg): Lindb. herb.; a Malmgr. etiam ex Oa. enum., vide ceterum infra.

Om. nondum adnotata. — Kp. Kemi: Malmgren!; Kemi Studentski ostrow: Bergroth!; [Solovetsk: Selin! et Malmgren!]

Ob. Uleáborg Hietasaari 1886 in prato sicco spec. unicum aut perpauca: Zidb. [certe adventicia], cfr Brenn. Obs. — **Kuus**. in latere montis ad Nivajärvi [in valle Kutsanjoki]: C. Th. Nyholm! nomine *Dr. hirtae* (spec. novellum). — Kk. nondum adnotata, sed certe investiganda.

Li. per Finmarkiam maritimam usque ad Utsjoki sat vulgaris: Wahlenb. p. 176 et 177, cfr S. Castrén p. 351 (in Hush.); fq: Fellm. Lapp.; in campis graminosis per reg. subsilv. et subalpinam totius territorii fq — fqq: Kihlm. Ant.. cfr Hult Lappm. p. 79 et 150; Wainio Not. omnino non comm.; Varangria australis [»in districtu Fælles dicto Norvegiae ultimae»]: Wahlenb. Fl. Suec. p. 415; parcius in reg. subalp. et alp. inf. enum.: Arrh. ant.; Varangria australis e multis locis enum.: Norm.

Fl. Spec. p. 143, cfr etiam Blytt p. 988, Hartm. p. 206 etc. — [L. ent. Mukkavuoma: Malmberg!, vide etiam Nym. Suppl. p. 32; Læst. non comm.]

Lapp. ross. non infrequens, var. contorta rarius: Fellm. Ind.; in campis siccis collibusque fq: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXIX, Beket. p. 546 etc.; multa spec. in H. M. F. e Lim., Lv., Lp. et Lt.; Lindén Ant. non comm.; var. depressa ad pagum Tetrina maris albi cop.: N. I. Fellm., ubi p. 7 etiam describitur.

Oa. Vasa: elev F. W. Ehrström!; exemplaret är säkert från skärgården; för min del har jag funnit arten vid Israelsskär, ungefär 10 km från staden. — Li. Uppg. i Fellm. Lapp. har jag med stöd af senare uppg. ansett mig kunna föra uteslutande till denna provins. — Lm. Någon uppgift, som säkert skulle hänföra sig till denna provins, känner jag icke. Artens förekomst i provinsen är dock synnerligen sannolik.

Lindberg framhåller, att formerna hebecarpa Lindbl. och leiocarpa Lindbl. hafva betydligt mera systematiskt värde än var. stricta Hartm. Dessutom hafva dessa former hos oss olika utbredning, i det att i SV Finland finnes endast den förra formen, under det den glatta formen, β leiocarpa, särskildt är utbredd i norr och öster: Lindb. comm. Af exemplaren i H. M. F. höra nämligen samtliga ex. från Al., Ab. och Nyl. till α hebecarpa. Vidare höra till denna form de enstaka exemplaren från Kuus. och L. ent. äfvensom ett exemplar från Oa. Kristinestad!, liksom exemplar från Li. Inari Toivoniemi! och Näytämö [»Nejden fjord»!], Lapp. ross. Triostrow!, Kola! och Vaidoguba!

Till β leiocarpa Lindbl. eller, såsom den äfven kallas, var. contorta Ehrh. höra däremot samtliga exemplar från Kp., de fåtaliga exemplaren från Ka. och Sat. äfvensom det öfvervägande flertalet exemplar från Oa., Li. och Lapp. ross. — Det bör märkas, att ex. från Nyl. Karis enligt Lindberg icke hör till denna form, ehuru det inlämnats under namnet contorta.

Var. stricta Hartm. öfvergår utan gräns i den vanliga formen. Oberäknadt de ofvan uppräknade exemplaren från A1. kunna såsom utpräglade exemplar af denna form framhållas ex. från A1. Lemland Jersö!, Ab. Korpo Kälö! och Houtskär!, Ny1. Perno södra Altarskär»!: Lindb. comm. — Denna form upptages åtminstone i Brenn. Flor.

Var. depressa [N. I.] Fellm, från Lv. (se ofvan) utgör enligt Lindberg, som 1905—1906 reviderade formerna af släktet Draba i H. M. F., endast lågväxta exemplar af β leiocarpa.

Draba hirta L.

In Lapponia inprimis in regionibus superioribus occurrit et usque ad 66° 15' ad meridiem versus descendit, praeterea etiam f. brachysiliqua (Mela) Lindb. fil. unico loco in Fennia australi ad c. 61º 45' lecta est.

In confinio alpium lapponicarum rarius: Prytz; Fennia bor. or. et maxima pars Lapp.: Fries; maxima pars Lapp.: Fries¹); Fennia borealis (Prytz): Led. I p. 151, cfr Nym. Syll. p. 200; Lapp. . . . Fenn. bor. alp.: Nym. Consp. p. 53; Lapp.: Nym. Consp. p. 53¹), vide etiam DC. Prodr. I p. 169, Kihlm. in Atlas p. 7, Borg Beitr. p. 99, 107, 114, 115, 133 et 147.

K1. Sortavala Mäkisalo: Wegelius!, cfr Medd. XXIII p. 13, spec. indidem legerunt Poppius! et alii! Haec omnia ad f. bruchysiliquam (Mela) Lindb. fil. pertinent: Lindb. comm.

Kuus. Ruskiakallio ad Paanajärvi: Silén! et Nyberg!, cfr Wainio Kasv. nomine var. hebecarpa Lindbl., spec. e Ruskiakallio etiam retulerunt Montell! et A. L. Backman!; haec omnia ad var. arcticam (J. Vahl) Lindb. fil. pertinent: Lindb. comm.; Oulankajoki: Mela herb.; Kitkajoki Pääskösenkallio! [haud procul ab Juuma] in fissuris rupium et in rupibus ad Juuma: Broth. litt. et Broth. Ber. 1883 [verisimiliter eadem loca atque insequentes, spec. e Pääskösenkallio ad var. arcticam pertinet auct. Lindberg]; in latere montis [»bärgvägg»] ad Juuma in Jäkälävuoma!, ad Niskakoski [prope Jyrävänkoski in Kitkajoki haud procul a Juuma: Hirn Fört., cfr Medd. XX p. 8; Kuolajärvi [»Salla»] Haukkakallio: Borg Sel.!

Lapp. fenn. in alpibus ad Utsjoki et Enontekiäinen: Fellm. Lapp., efr S. Castrén p. 57 (p. 351 in Hush.) et Kihlm. Ant. et vide infra; Ivalo (F. Silén!): Kihlm. Ant. 1); var. leiocarpa infra rupem et in clivo rupis ad Kalkkivaara in Sodankylä, in fissuris rupium in regione betulina ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., efr l. e. p. 20; in fissuris rupium ad Sakatinpahta in reg. silv.: Hult Lappm., efr l. e. p. 85 et 94; Paatsjoki [»Pasvikelven»] (Lund): Blytt p. 987 1); Mäskelven: Arrh. ant. 1); [Nyborg etc.: Norm. Fl. Sp. p. 144, vide etiam Blytt p. 985, Hartm. p. 207 etc.]. — [L. ent. reg. alp. p, reg. subalp. r: Læst., efr Grape p. 105; reg. alp. fq: Læst. 1); reg. alp. fq: Læst. 2); in

¹⁾ Nomine Dr. rupestris R. Br.

²⁾ Nomine Dr. rupestris var. laxa Lindbl.

reg. alp. iam in viciniis Vittanki et Mukkavuoma: Norrl. Lappm. p. 265; Saanavaara!, Koltapahta! et Tsaspelivaara!: Malmberg; r in reg. alpina in ripa australi lacus Skatjajaur!, Saivaari (E 793 m) ubique, declivi occidentali excepto, cop. in rimis petrarum et in declivi australi montis Angeloddi (S 680 m): Lindén Bidr., cfr Medd. XVIII p. 244 et Bot. Centralbl. LXI p. 221, spec. alterum adscriptum Saivovaari ad Jokasjaur!; Kaaresu'anto: L. Læstadius!, cfr Herb. Mus. Fenn. [ed. I] p. 39 not., Hartm. p. 207 etc.]

Lapp. ross. ad oram meridionalem peninsulae Lapp. usque ad Ponoj (!) (fq): N. I. Fellm., cfr Beket. p. 546, spec. e Ponoj! nomine Dr. hirta var. inferalpina; ad Raddeoi prope Svjätojnoss (F. Nylander!): N. l. Fellm. 1), cfr Herb. Mus. Fenn. p. 39 not. 1), Beket. p. 545 1) etc.; ad peninsulam Turij cop.: Brenn. Add. 1)!; Kantalaks: Mela herb.; Shelesna prope Kantalaks: Broth. Wand. p. 4!; Tuitsitunturi! et Tshun [»Tschuinatunturi»!] in reg. alp. inferiore: Axelson & Borg; Tshun (Sahlberg), Shelesna, Tshapoma, Ponoj: Mela Pl.; Lindén Ant. non comm.; Lujauri urt Kaltuaj! parcissime in fissuris rupium reg. alp. supr., ad promontorium Kenoverskij! inter Pjalitsa et Tshapoma, in saxosis ad rivulum Rusiniha!. Orloff in convalli sabulosa rivuli! et in graminosis humidis!: Kihlman; Ponoj: Broth. exk. p. 77, efr Lindroth in Acta XXVI N:o 4 p. 8-9; Sapadnjinavolok haud procul a Svjätoj-noss: Brotherus!; f. ad Dr. scandinavicam accedens ad Ponoj (Laurin): N. I. Fellm., quem l. inspicias.

Li. Ett exemplar, taget af E. Nylander & M. Gadd! vid Inari kyrka och inlämnadt under namn af $Dr.\ hirta$, jfr Herb. Mus. Fenn. [ed. I], hör till $Dr.\ incana$. Kihlm. Ant., hvarför äfven de öfriga tidigare uppg. möjligen äro osäkra och anföras hos Kihlm. Ant. inom klammer. — Var. stricta *almindelig i Fyrre- og Birkeregionen i hele Finmarken»: Lund p. 75, jfr Blytt p. 987 under namn af var. elatior a leiocarpa. Åtminstone i den del af Finmarken, som räknas till Finlands botaniska område, är arten ingalunda allmän; se t. ex. Arrh. ant. Detsamma gäller uppg. *ikke ualmindelig i Fyrre- og Birke-regionen over hele Finmarken til Birke-grændsen»: Lund p. 75 under namn af $Dr.\ hirta$ L. $(Dr.\ rupestris\ Br.)$.

Ehuru de finska exemplaren inlämnats under flere olika namn, torde de dock höra till en enda art. Redan i Herb. Mus. Fenn. II p. 134

¹⁾ Nomine Dr. rupestris R. Br.

nämndes om *Dr. hirta:* »includ. *Dr. rupestrem* R. Br.» och vid sin revision af släktet *Draba* i H. M. F. 1905—1906 betonade Lindberg yttermera denna omständighet, då hårigheten, hvarpå de olika arterna skulle skilja sig från hvarandra, varierar, så att »t. o. m. på samma exemplar kan finnas blad af alldeles olika utseende, beroende på mycket olika beklädnad»: Lindb. comm.

Hvad formerna angår, är f. leiocarpa Lindbl. afgjordt mest representerad i H. M. F. Icke blott samtliga exemplar, som inlämnats under namnet Dr. rupestris R. Br., höra till denna form, utan äfven många andra, hvilka inlämnats under olika benämningar. Det synes mig därföre onödigt att ånyo uppräkna nämnda exemplar. Framhållas bör måhända i sammanhang härmed, att icke blott Dr. rupestris R. Br. utan äfven varieteter af denna upptagits, särskildt från L. ent.; se ofvan i texten. — I Mela Kasv. III betecknas denna form såsom sällsyntare än hufvudformen (hebecarpa), hvilket icke är riktigt.

Till f. hebecarpa Lindbl. höra de exemplar, som i det föregående omnämnas från Kuus. Juuma Jäkelävuoma!, [L. ent. Saanavaara! och Koltapahta! en del exemplar], Lim. Tshun! en del exemplar, Lp. Rusiniha!: Lindb. comm.

Till f. arctica (J. Vahl) Lindb. fil. åter höra, såsom framgår af det ofvanstående, 5 ex. från Kuus., hvaraf 4 från Ruskiakallio. Denna form anses, såsom kändt, af flere förf., bl. a. Gelert och Neuman, för att nämna några af de senaste, såsom en särskild art och har äfven såsom art eller underart upptagits från vårt land under namnen Dr. incano-hirta Hartm. eller Dr. dovrensis Fr. På ofvan anförda skäl anser sig Lindberg endast böra betrakta den såsom en varietet, »utmärkt genom sin ytterst rikliga stjärnhårsbeklädnad på blad och skidor»: Lindb. comm.

F. brachysiliqua (Mela) Lindb. fil. finnes i H. M. F. från K1. — Enl. Lindberg är denna form »nog så utmärkt genom sina korta skidor, men afviker i intet öfrigt från den i Kuusamo tagna formen, hvilken också stundom har rätt korta skidor»: Lindb. comm. I Mela Kasv. III betecknas denna form såsom rr, och af samma arbete framgår, att Mela beskrifvit den från nordliga delen af vårt flora-område. (Enl. min tanke snarast från L. ent., möjl. från Kuus.)

[Draba fladnizensis Wulf. * lactea Adams 1).

In regione alpina montium Lapponiae enontekiensis lecta est.

 $^{^{\}mbox{\tiny 1}})~Dr.~Wahlenbergii$ Hartm. auct. plur. etiam Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

²²

Maxima pars Lapp.: Fries; Lapp. . . . alp.: Nym. Consp. p. 53 nomine *Dr. lactea*, efr DC. Prodr. I p. 169 nomine *Dr. lapponica*.

L. ent. reg. alp. p, var. *laevigata* reg. alp. r Peltsana: Læst.; Kilpisjärvi: Malmberg! [ad Tsaspelisvaara spectat]; Tsaspelisvaara: Mela Kasv. IV, vide etiam Hartm. p. 207, Herb. Mus. Fenn. II p. 134 etc.

De fyndorter, som anföras Norm. Fl. Spec. p. 144–145 m. fl., ligga alla långt från Finlands gränser; likaså de, som anföras för en form närmast Dr. lapponica: Norm. Ind. p. 5.

Exemplaret från Kilpisjärvi tillhör enligt Lindberg Dr. Wahlenbergii f. homotricha Lindbl. = Dr. androsacea Wahlenb. Angående Dr. Wahlen-

bergii f. heterotricha Lindbl. se under Dr. fladnizensis \times nivalis.]

[Draba fladnizensis \times nivalis $^{\scriptscriptstyle 1}$).

In Lapponia enontekiensi, quantum scimus, rarissime lecta est.

L. ent. Kilpisjärvi: Malmberg!; Peltsana: Neuman p. 475.
Angående denna hybrid nämner Lindberg: »Då i samlingen endast
finnes ett enda litet exemplar, är bestämningen ej alldeles säker; exemplaret kunde möjligen vara Dr. fladnizensis * lapponica Wahlenb. (f. hete-

rotricha Lindbl.). De tre små skidor, som finnas på exemplaret, äro dock sterila och påminna till storlek och form om dem hos bastarden, hvarför exemplaret torde höra till denna; härför talar äfven att det synes, att döma af datum, vara taget tillsammans med de förmodade föräldrarna»:

Lindb. comm.

Då hvardera stamarten enl. Mela Kasv. IV är tagen på Tsaspelisvaara, torde äfven hybriden vara tagen därstädes. Att exemplaret var af hybrid natur framhölls redan tidigare af Sælan, då han bestämde det till Dr. curtisiliqua Zett.; Malmberg kallade det däremot Dr. Wahlenbergii var. heterotricha Lindbl., jfr Prot. 2, XI, 1867 etc.]

[Draba nivalis Liljebl.

In regione alpina montium Lapponiae enontekiensis lecta est.

¹⁾ Draba brachycarpa Lindbl., Dr. curtisiliqua Zett.

In Lapp. Torn. montibus subalpinis p: Prytz; Lapp. . . . alp.: Nym. Consp. p. 53, cfr DC. Prodr. I p. 169.

L. ent. in iugis . . . tum ipsius iugi alpini ac montium subalpinorum adiacentium Lapponiae . . . Tornensis . . . p fq: Wahlenb. p. 174 et 175, cfr l. c. p. XVIII, Grape p. 105, Prytz et Led. I p. 149 nomine *Dr. muricella;* reg. alp. p, var. *curtisiliqua* reg. alp. r Peltsana: Læst.; Kilpisjärvi [Tsaspelisvaara ex herb.]: Malmberg!, cfr Hartm. p. 207—208, Herb. Mus. Fenn. II p. 134 etc.

De fyndorter, som anföras Norm. Fl. Spec. p. 145-146 m. fl., ligga alla tämligen långt från Finlands gränser.

Angående uppg., som antagligen afse *Dr. muricella* Wahlenb. och således borde höra hit, se ofvan p. 332 under *Dr. muralis.* (*Dr. muricella* upptages såsom särskild från *Dr. nivalis:* DC. Prodr. I p. 168).

Arten torde hos oss, såsom af ofvanstående framgår, hybridisera med *Dr. fladnizensis.*]

Draba alpina L.

In summis montibus alpinis Lapponiae enontekiensis et rossicae raro occurrit.

Maxima pars Lapp.: Fries; Lapp. . . . alp.: Nym. Consp. p. 52; Fenn. non nisi in extima Lapp. or.: Nym. Suppl. p. 31, vide etiam DC. Prodr. I p. 167 et Led. I p. 147.

[L. ent. reg. alp. r, in iugo alpium norvegico (Zetterstedt): Læst., cfr Grape p. 105, Fellm. Lapp., Fries p. 149 et Hartm. p. 208; Saanavaara: Mela herb.; Kilpisjärvi: Malmberg!; Guolasjaur in parte norvegica: Lindén Bidr., cfr Lindén in Bot. Centralbl. LXI p. 221, vide etiam Wahlenb. p. XVIII, Norrl. Lappm. p. 265 etc.]

Lp. Raddeoi et Vjostroguba (F. Nylander!): N. I. Fellm., efr Beket. p. 545.

Li. Utsjoki: S. Castrén p. 57, jfr Prytz; denna uppgift är säkert oriktig, så mycket mer som i den förbättrade uppl. (i Hush.) utom *Dr. hirta* blott upptages *Dr. incana*, hvilket är fullkomligt riktigt, jfr Kihlm. Ant.

Lindberg framhåller, att de tre exemplar, som finnas i samlingen, alla tillhöra α legitima Lindbl.: Lindb. comm.

Dr. crassifolia Grah. förekommer ej alltför långt från Finlands politiska gränser näml. Tsatsa ofvan Lyngen: Hartm. p. 208, jfr Norm. Fl. Spec. p. 147 etc.

Erophila verna (L.) DC.

In parte austro-occidentali Fenniae frequenter procenit; ad septentrionem et orientem versus rarescit et 63° vix superat; in Fennia orientali nisi rarissime non visa est. Subspecies, in quas nunc dividitur, apud nos non satis exploratae sunt, vide tamen Brenner in Medd. XXIX p. 125—134.

Till.; Till. Icon. 153; Kalm; in campis et collibus aridis fqq: Prytz; maxima pars Fenn.: Fries; [Eur. omn.] exc. etiam Fenn. bor. (et med.) cum Lappon.: Nym. Suppl. p. 32, vide etiam infra, DC. Prodr. I p. 172 et Led. I p. 155—156.

A1. fqq: Bergstr.; fq: Arrh. & K. — Ab. fq: Zett. & Br.; Töfsala fq, par. Gustafs nonnullis locis visa: Bergr.; fqq: Arrh. Ann.; fq: Sand.; fq, var. minor Hartm. st fq: Renv.; fq: A. Nyl., Sel., Printz, Flinck et Caj. Kasvist., quem l. inspicias; fqq: Wecks. — Nyl. fq: His.; fq interdum sat cop.: Stenr.; fq: W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl. — Ka. Fredrikshamn (Qvist): Fl. Kar. p. 193; (rr) Säkjärvi in pago ad templum: Blom; r Antrea Olkinuora, Kirvu Sairala!, praedium Räisälä, Kaukola prope templum in clivibus aridis et ad margines viarum: Lindén. — Ik. p: Malmb., spec. e Muola! et Käkisalmi! [= K1. in Herb. Mus. Fenn.]; [frequentior quam ceterae species huius generis et in toto territorio obveniens: Meinsh. p. 36].

Sat. st fq: Malmgr.; p, quibusdam annis st fq: Hjelt. — Ta. st fq: Leop.; fq: Knabe Fört., Asp. & Th. et Norrl. s. ö. Tav.; [par. Gustaf Adolf] st fq: Bonsd., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Sysmä haud procul a templo (Blom): Unon.; Wainio Tav. or. non comm. — Sa. Valkiala st fq: Hult Fört.; Villmanstrand: Simming! et A. H. Brotherus!; Villmanstrand Parkkarila numerosius: Sæl. ann.; circa praedium Rautio p (v. Weymarn): Hult; Mikkeli »kyrkotorget»: Hasselblatt! — K1. Parikkala r Tyrjä ad viam publicam: Hann; occurrit in territorio nostro (Backman, Bergström): Norrl. Symb., cfr Fl. Kar.; rr: Backm., vide etiam sub Ik. — Kol. [Schlüsselburg: Elfv.;] Soutujärvi: Caj., cfr Medd. XXV p. 27.

Oa. Närpes: Nordl. p. 20; usque ad Vasam: Alc.; Korsholm in aggeribus circ. 1870, nunc autem intermortua: Alc.

comm., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134, ubi locus appellatur Gamla Vasa.

Eur. (exc. Finm., Nordl., Suec. bor., Ross. bor.): Nym. Consp. p. 54; rättas af Nyman själf (se ofvan). — Sa. Juva [Jockas] Huttula (A. Poppius): Moberg Klim. II p. 58; uppg. upptages såsom uppmaning till vidare undersökning. — Oa. Allmän i Vasa Hofrättspark 1884–85: Laurén i Medd. XXII p. 42. Så vidt mig är bekant, har arten numera gått ut därstädes, hvarföre detta väl måste betraktas såsom en tillfällig förekomst. — Tb. Rautalampi Koskis (P. J. Aschan): Moberg Klim. p. 74; uppg. torde böra bekräftas. — Sb. Leppävirta: Lundstr.; uppg. är ganska sannolik, men behöfver dock bekräftas, då arten icke upptages från Leppävirta af Enw. — Iisalmi: elev Hjelmman!; exemplaret är säkert förväxladt, jfr Desideratkat. p. 20. — Kb. Liperi prästgård (A. J. Europaeus): Moberg Klim. p. 74; arten upptages ej senare härifrån.

Då arten blommar så tidigt på våren, att de botaniska exkursionerna ofta ännu icke tagit sin början, har jag ansett mig böra upptaga några osäkra uppgifter till närmare undersökning; ett par osannolika har jag dock förbigått.

Äfven *\beta* rotundata Lindbl. liksom var. praecox (Stev.) Boiss. förekommer hos oss. Hollmén har i Helsingfors tagit denna form i oktober 1879. Angående var. minor Hartm, se under **A** b.

Såsom kändt delas den kollektiva *Erophila verna* numera i flere [under]arter, af hvilka särskildt Jordan uppställt ett större antal. Här i Finland har ingen annan än Brenner offentliggjort något om dessa, hvarföre jag anser det vara lämpligast, att på detta ställe endast hänvisa till hans framställning i (Prot. 4, IV, 1903) Medd. XXIX p. 125—134, hvari han dels behandlar de former, hvilka förekomma vid Helsingfors jämte några från Nyl. öfverhufvud, dels p. 132 lämnar bestämningar af de i H. M. F. befintliga exemplaren. Några nya former uppställas äfven.

Cochlearia officinalis L.

Ad litora Maris glacialis et Maris albi interdum saltem frequenter (aut passim?) provenit. Et cum * arctica et cum C. anglica apud nos confusa est, ut distributio vix certa sit.

Scand. (exc. Suec.): Nym. Syll. p. 198; Eur. plur. exc. . . .: Nym. Consp. p. 51, cfr DC. Prodr. I p. 173, vide ceterum infra.

Kp. Kemi: Fellm. Anteckn. l p. 526; [Solovetsk: Kusn. p. 103].

Kk. Keret floribus fragrantibus: F. Nyl. Utdr. p. 154, vide ceterum sub Lapp. ross.

Li. (fq) in reg. maritima totius Finmarkiae: Lund p. 75, cfr Lund Beretn. p. 45, ubi dicitur »Cochlearierne forsvinde» [i Fælledsdistrikterne]; ex 11 locis in Varangria australi enumeratur: Norm. Fl. Spec. I p. 137.

Lapp. ross. ad litora maris p: Fellm. Ind. [ad Kk. etiam spectat]; ad litora Maris glacialis non raro: N. I. Fellm., cfr Beket. p. 546, vide etiam Broth. Wand. p. 9, 10, 11 et 13; maxima ad Kuvshin [prope Semostrow]: Broth. Reseb., [spec. sterile].

Ehuru, såsom framgår af ofvanstående, ingalunda få uppgifter föreligga om C. officinalis, nämnde dock W. Nylander: »mihi non hic obvia»: W. Nyl. Distr., jfr W. Nyl. Till. p. 302, och ännu i Herb. Mus. Fenn. II upptogos endast C. arctica och C. anglica. Vid granskning af hithörande former i H. M. F. hösten 1903 ansåg dock Lindberg, att exemplaren från Li. Varanger Söholmen pr. Næsseby 1880: Arrhenius & Kihlman!, l.t. Vaidoguba 1885: Brotherus!, Kildin: F. Nylander! och N. I. Fellman!, Kola 1844: F. Nylander! äro alldeles typisk C. officinalis: Lindb. comm. — I sammanhang härmed bör nämnas, att Lindberg anser endast få exemplar höra till den typiska * arctica (se under denna), hvaremot flertalet utgöra mellanformer.

Om de nordiska arterna af släktet torde för öfrigt gälla Ruprechts ord: ›quod reliquum est, vereor, ne Cochleariae omnes hic enumeratae ad unam speciem pertineant valde variabilem»: Fl. Samoj. p. 21, jfr N. I. Fellm. p. 8-9.

»Ad litora Maris Baltici et Bottnici a Nob. Rudbeckio eam visam refert Lind Scorbut. 35, ubi tamen nobis non obvia fuit»: Fl. Lapp. p. 212. Att denna uppg. är oriktig framgår redan däraf, att Linné ej upprepar den i Fl. Suec. — »Kola ([J.] Fellm.), Lapponia (Schrenk!), Finlandia (Schrenk in litt.)»: Led. I p. 157; arten finnes dock icke i Finland i den mening Ledebour begränsar det. Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; en uppgift, som torde vara byggd på analogi; arten finnes alldeles icke i större delen af Finland.

Tilläggas må, att arten upptages Ab. Kup. Bot. trädg. förv.»: O. Hjelt M. S. och omnämnes såsom odlad redan af Till., hvilket måhända kan förklara vissa uppgifter, t. ex. Åbo: Moberg Nat p. 135. (I Wirz. ann. säges: Ab. vix spontanea»). — Ob. »Skedört står sig intet öfver vintrarna»: Jul. p. 24. — Från senare tid föreligga mig veterligen inga uppgifter om att arten blifvit odlad.

Cochlearia * arctica Schlecht.

Ad litora Maris glacialis et Maris albi occurrit, unde etiam quamvis, ut videtur, rarissime in Lapponiam interiorem penetrat. Ab antecedenti et sequenti apud nos vix rite distincta sit.

Lapp.: Nym. Suppl. p. 31, vide ceterum infra.

[Kp. Solovetsk (Selin): N. I. Fellm., [spec. testatur Lindberg ad f. typicae similitudinem propius accedere.]

Kk. nondum certe adnotata, sed verisimiliter observanda.

Li. [Skibegarda-Nyborg, Nyborg], Mäskelven, Angsnäs, Söholmen et Barnsjarga: Arrh. ant., spec. e Reppen!, cfr etiam Lund Beretn. p. 45, Lund p. 75, Th. Fries p. 184, Norm. ann. p. 12, Hartm. p. 204 etc. [Ad partem ad *C. officinalem* spectat]; Kjelmo: Norm. Fl. Spec. p. 139; Näytämö: Popp. p. 10.

Lapp. ross. ad litora Maris glacialis non raro [= »cum priori»]: N. I. Fellm., efr l. c. p. XXXIV; Sosnovets, Ponoj: Mela Pl.; Orloff: Kihlm. Ber. p. 13 et Kihlm. Pfl. p. 32; inter Varsina et Cap Skorubejeff: Broth. Wand. p. 13.

Vide ceterum infra et sub C. officinali.

Typisk C. * arctica finnes i H. M. F. från Li. Varanger Reppen 1880: Arrhenius & Kihlman!, Lim. Kantalaks 1870: Mela!, Lp. Kislaja guba 1863: Brenner!, Triostrow 1843: F. Nylander!, Lt. Kola 1844: F. Nylander!, eljest endast mellanformer: Lindb. comm. — Att döma af de många exemplaren i H. M. F. synas dessa mellanformer vara ganska allmänna vid Hvita hafvets och i synnerhet vid Ishafvets stränder (se under C. anglica, då de här anförda uppg. mest torde afse ifrågavarande mellanformer). Dylika finnas äfven från Pomoria orientalis Kio: Cajander & Lindroth! — Anmärkningsvärd är fyndorten Li. Utsjoki Nuorgam prope flumen Tenojoki: Sahlberg! Ett par andra fyndorter i det inre upptagas under C. anglica.

Lapp. Fenn. bor.: Nym. Consp. p. 51. Nyman säger senare: Fenn. bor. extra Lapp. non adest»: Nym. Suppl. p. 31.

Den form, som beskrifves af N. I, Fellm, från Lt. Kildin och upptages såsom *C. groenlandica* L.?, är mig okänd. Angående *C. groenlandica* se f. ö. Nym. Suppl. p. 31.

Exemplaret i Fellm. Pl. arct. N:o 27 från Svjätoi-noss föres af Nym. Consp. p. 51 till *C. oblongifolia* DC; se härom N. I. Fellm. under *C. anglica*.

Cochlearia anglica L.

Vix certa est, nisi forsitan e Lapponia maxime orientali. Lp. Svjätoj-noss: [N. I. Fellman]!, vide ceterum infra, sub C. officinali et C. * arctica.

Litora maris inhabitat . . . et adest etiam in Fenn. bor. or. cum Lapp.»: Nym. Suppl. p. 31, se äfven Led. I p. 157. Grundar sig på de följande uppgifterna och kan därföre icke vidare anses riktigt. — Kk. Mellan Gridinä och Kantalaks: Ångstr. p. 51; Knjäsha: Mela Pl.; Fedosersk [10 km von Kantalaks] cop.: Broth. Wand. p. 4, se längre fram. — Li. »Cochlearierne forsvinde» [i Fælledsdistrikterne]: Lund Beretn. p. 45; »icke ualmindelig i Havstrandsregionen i hele Finmarken»: Lund p. 75. »Vanskelig at adskille . . . Sikker lokalitet Stromsnesset ved Kaafjord i Alten»: Norm. Fl. Overs. p. 97. Lunds uppg. bör därföre åtminstone tills vidare utgå. — Lapp. ross. »ad litora maris fqq»: Fellm. Ind.; »ad litora marium fq cum C. oblongifolia, quae vix varietatis nominis digna videtur»: N. I. Fellm., jfr Beket. p. 546; Kantalaks, Porjeguba, Kaskarantsa (endast Cochlearia), Sosnovets, Devjatoi, vid stranden af Imandra och Sashejka: Mela Pl.; Imandra, Sashejka: Mela herb.

Med stöd bl. a, af [J. Fellmans och] N. I. Fellmans uppgifter fördes en stor del af Cochlearia-formerna från Hyita hafvet och Ishafvet i H. M. F. till denna art, så att densamma ännu i Herb. Mus. Fenn. II p. 59 upptogs från 6 provinser. Emellertid uttalade Arrhenius redan på 1880-talet, att »de flesta exemplar af denna art i samlingen höra enl, min förmodan till C. arctica». Vid granskning af hithörande former i H. M. F. hösten 1903 förklarade äfven Lindberg: »Den enda form, som jag skulle vilja föra till C. anglica, om ens denna är specifikt skild från C. officinalis, äro exemplaren från Svjätoj-noss» [på etiketten står »Svj. nos»]. »Dessa öfverensstämma med de ex. jag har från Danmark, Sverige och England»: Lindb, comm. - Det synes mig icke vara skäl att uppräkna alla de exemplar, till hvilka uppg. i Herb, Mus. Fenn, II hänföra sig. Här må endast nämnas, att bland dessa ingå bl. a. exemplar af Brotherus (från Fedosersk), N. I. Fellman och Mela. Med anledning däraf betviflar jag alldeles icke, att äfven exemplaren i Mela herb. från Imandra liksom flertalet af de nyss antydda tillhöra former stående emellan C. officinalis och C. * arctica eller eventuellt C. * arctica. Tilläggas bör däremot, att N. I. Fellmans exemplar i Pl. arct. N:o 24 föres till C. arctica: Nym. Consp. p. 51.

Af former omnämnas:

Var. fenestrata Br. Största delen af Lappl, och [norra el.] östra Finland; Fries; Kildin: F. Nyl, Und. p. 52 under namn af C. anglica var. β . Den upptages äfven Herb. Mus. Fenn. [ed. I] från Lapp. ross.

Var. pygmaea N. I. Fellm. Lp. →inter scopulos marinos ad Kislaja guba Lapp. ross. austr. or.→: N. I. Fellm. p. 8, där den beskrifves.

Var. oblongifolia DC. Se ofvan och under C. arctica.

Det kan emellertid sättas i fråga, huruvida de exemplar från Finland, hvilka afses med ifrågavarande uppg., alls höra till *C. anglica*, se f. ö. under *C. officinalis*.

Cochlearia danica L.

In litoribus marium austro-occidentalium raro occurrit: ad septentrionem versus fere ad 61°, ad orientem versus usque ad 43° 30′ long. procedit.

Kalm; in petris maritimis Finl. australis (st fq): Prytz; Fenn. mer.-occ. litor.: Nym. Consp. p. 51, vide etiam DC. Prodr. I p. 173 et Led. I p. 157.

A1. (»rr»): Bergstr.; Kökar etc.: Bergstr. p. 4; (r) Jomala, Eckerö, [Kökar] Flatskär: Bergstr. Beskr.; Jomala Gräggens ö: Tengstr.!; haud infrequens in scopulis maritimis: Erics.!; Föglö (W. Juslin) et Geta Grändal: Hult herb.; Eckerö prope Storby (Hult): Kihlm. herb.; Sottunga Kyrklandet r, Föglö Klafskär fq. Kökar in scopulis ad Karlö: Arrh.; Hammarland pharus Sälskär (E. Ericsson), Läggningsbådan, Äppelö, Geta Rankoskär (E. Ericsson), in scopulis ad septentrionem versus a Danö: Ch. E. Boldt; »Lågskärs båkland» et in taeniis australibus (fq) locis idoneis, Seglingeklobben in Delet, Sottunga Masshaga: Laur. Fört.; Eckerö prope telonium [»tullhuset»!] et Storby (!) prope Käringsund!: Lindberg; Eckerö ins. Hellman (Lindberg), Vardö Gråskär (A. Bomanson): Lindb. herb.; Kökar Espskär: Brenner!; Jomala Hammarudda! et Möckelö!: Palmgren; r Brändö »Ljungskärs kummelgrund!» in pag. Lappo, Nölstörn ad septentrionem versus a Gunnarsten: Bergr. — Ab. Korpo Ahlskär: Tengstr.!, efr Zett. & Br.; »in scopulis ad insulam Aspö C. danica . . . et in ins. Kråkskär eadem? siliculis orbicularibus, nunquam ellipticis»: Rupr. Diatr. p. 24; Korpo Bokulla: G. Renvall!; Hiitis p-st fq in taeniis exterioribus: Arrh.; Bromarf Gunnarsörarna: G. Sucksdorff!; (fq) in insulis minoribus exterioribus sinuum Hangö! et Bolaks: Sand.; promontorium Hangö in ruinis arcis: Hisinger!; par. Gustafs in scopulis in Skiftet: Hollm.; Nystad Lökön: Kl. Wahlman!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

— Nyl. in pag. Hangö: Häyrén in Geogr. F. T. 1905 p. 203; in taeniis opp. Ekenäs Stengrundsklobben, Rönnharuklobben et Kummelharun etc.: Häyr. Ber., vide infra, spec. ex Ekenäs Hermansö Stengrundsk[l]obben!; Tvärminne ins. Långskär, Helsinge Östertokan cop.: Sæl. ann.; Helsinge Vestertokan: G. Sucksdorff!; Sælan in Vestertokan frustra qvaesivit a. 1904; in par. Sibbo indicatur: Rupr. Diatr. p. 24; in insula Pentarn (E. Nylander): W. Nyl. p. 209; in scopulo marino prope pharum Söderskär in Sibbo Östersundom]: Laurén!; Borgå Äggskär in insula austrooccidentali: Sæl. Ö. Nyl.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

»In arenosis litorum Alandiae, insularum et provinciarum circa Aboam iacentium, Nylandiae et Careliae meridionalis»: Wirz. pl. off.; arten är hittills ej funnen i södra Karelen. Största delen af Finl.: Fries; måste anses orätt, jfr W. Nyl. Till. p. 302. — Nyl. Angående artens förekomst i Ekenästrakten skrifves: »p i den yttersta skärgårdszonen, d. v. s. på de trädlösa klipporna, r i den yttre zonen, saknas i de båda inre zonerna; bergsspringor och skrefvor»: Häyr.

Hesperis matronalis L.

Saepe colitur et inprimis in parte australi subspontanea in viciniis hortorum etc. occurrit.

»Eur. plur. exc. Scand. plur. . . ., sed saepe tantum introducta v. subspont. »: Nym. Consp. p. 39; »in viciniis hortorum subspontanea per partem australem legitur»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134, jfr äfven Herb. Mus. Fenn. [ed. I], där arten upptogs bland de vildt växande arterna, ehuru betecknad såsom »efferat.», m. fl.

A1. p: Bergstr.; flerstädes förvildad: Bergstr. Beskr., ex. från Jomala! — Ab. r »förekommer förvildad här och där omkring trädgårdar, såsom ogräs i åkrarna på Runsala»; Zett. & Br., ex. från Runsala Bagarla! Uppräknas af Bergstr. från Dm. d. v. s. från mellersta delen af Korpo etc.; speciallokalen kan jag dock ej utreda. Pargas rr stundom förv.: Adl. Kaukelmaan puutarhassa [Muurilassa] tavataan sitä vuosittain, vaikka sitä ei ainakaan viimeisinä 20 vuotena ole siellä viljelty»: Renv.; Lojo Paloniemi: Lindb. herb.; »hyvin yleinen koristuskasvi ja sangen usein hiukkasen metsistynyt»: Caj. Kasvist., jfr l. c. p. 30. — Nyl. Uppräknas bland förvildade växter [vid Helsingfors]: W. Nyl. p. 53; Lappviks udden vid Helsingfors själfsådd 1875: Sæl. ann.; förvildad i Botaniska trädgården i Helsingfors: Lindb. herb.; Thusby förv. Gammelby: Åstr. & H. — I k. r Käkisalmi: Malmb. — Ta. Lempäälä prestgård förvildad i trädgården: R. Malmlund i Lindb. herb.; Kølvola (J. E. Furuhjelm): Prot. 6, V, 1871; Hattula Pelkola inkommen med utländskt höfrö: Hjelt! — Sa. Villman-

strand Parkkarila förvildad 1885: Sæl. herb. — Kol. »ad Petrosavodsk in urticeto, sine dubio adventitia»: Fl. Kar.! — Oa. Vasa; Alc.; [Vasa ångkvarn] flere exemplar hvarje år: Laurén i Medd. XXII p. 38; [Gamla Vasa] allmän i groparna: l. c. p. 43. — Om. förvildad från trädgårdarna: Hellstr. p. 137; Gamla Karleby: G. J. Österman!

Uppgifter angående odlingen ingå bl. a. Brenn, Flor., Alc. III, Elfv. Ant. p. 35, Medd. XXV p. 81, Leiv. etc., (se äfven ofvan under Ab.)

Äfven $Hesperis\ tristis\ L.$ odlas stundom; se t. ex. Moberg Nat. p. 134, Medd. XXV p. 13 etc.

[Braya alpina Sternb. & Hoppe.

Nisi in Norvegia non lecta est, sed haud procul a finibus Lapp. enontekiensis.

Ad Allipahta circ. 20 km [»2 mil»] ad septentr.-occidentem versus a Kilpisjärvi: Norrl. Lappm. p. 262 not.!, cfr Blytt p. 999, Norm. Fl. Spec. I p. 108, quem l. inspicias, etc.]

Sisymbrium sophia L.

In parte austro-occidentali frequenter provenit, in oppidis frequens est usque ad 65°, ruri autem inprimis in interiore parte multo prius rarescit aut prorsus deest; ad septentrionem versus usque ad 65° 50′ procedit.

Till.; Till. Icon. 51; Kalm; fq in hortis olitoriis [»kålländer»], tectis et agris: Hell. p. 14; in fimetis et ruderatis vulgaris: Prytz; in cultis, tectis, ruderatis totius patriae: Wirz. pl. off., cfr Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 43; deest in Lappon. (et Fenn. bor. plur.), nisi rarius adsit ad domos novaculorum Lappon. mer. infimae (Wahlenb.): Nym. Suppl. p. 26, vide etiam DC. Prodr. I p. 193.

A1. fq: Bergstr. et Arrh. & K.; (r) Brändö Kyrklandet: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; st fq: Arrh. Ann. et Renv.; fq: Sand. et A. Nyl.; p: Sel.; Vihti (*fq*): Printz; Vihti (r) tantum in areis in pag. Vanhala: Flinck; rr Pusula in areis Poso et Kouvola in pago ad templum: Wecks.; Mynämäki st r in hortis prope templum, Mietois st r in nonnullis cultis ad Saari: Caj.

Kasvist., efr l. c. p. 137. — Nyl. fq: His., W. Nyl., Sæl. Ö. Nyl. et Brenn.; Stenr. non comm. — Ka. Haapasaari fq: Sælan in Medd. XXV p. 79; (r) Virolahti! in insula Pitkäpaasi, etiam in pago Nisälaks: Blom; r Kaukola ad molam Järvenpää, Kirvu in vicinitate templi, Jääski Ahola in areis: Lindén. — Ik. p: Malmb., spec. e Sakkola!, vide etiam sub K1.; [ubique fq in toto territorio: Meinsh. p. 31—32].

Sat. p: Malmgr.; Raumo: W. Wallenius!; Ulfsby Gammelby in praediis circa templum cop., in oppido Björneborg (!) cop.—copiosissime, Räfsö in saburra et ad portum, denique Hvittisbofjärd in iugo ad templum (K. G. Ollonqvist): Häyr.; r Tyrvää Vammala et Svenni, Karkku in pago eiusdem nominis et multis annis antea ad praed. sacerdotis (nunc exstinctum), Birkkala ad templum sacell. Yläjärvi (nunc forsitan exstinctum), in oppido Tammerfors 1876 et 1890 saltem (nunc exstinctum) et extra territorium Ikalis in oppidulo: Hjelt. — Ta. Säüksmäki fq: Tikk.; st fq: Leop.; Kalvola fq prope culta: Knabe Fört.; [Tavastehus] fq: Asp. & Th.; st fq: Norrl. s. ö. Tav.; (fq): Bonsd.; Jämsä: Sælan!: Sysmä Nya Olkkola: Unonius!; st r Luhanka Kesäin, Ahola, Tammijoki, Korpilahti Peuha, Veijo, Päiväkunta: Wainio Tay, or. — Sa. Villmanstrand in moeniis vetustis: Gadol.; p in parte occidentali: Hult; Mikkeli: Hasselblatt!; Nyslott Olofsborg: Buddén. — K1. in urbibus fq: Fl. Kar.; Parikkala r Savikumpu, Kangaskylä et Roitsonlahti: Hann.; Uukuniemi: Nikl.!; Valamo: Backm.; Impilaks prope templum: Hjelt Ant. p. 65. — Kol. rr Schtjeliki in pago: Elfv.; Petrosavodsk (!) fq: Norrl. On., efr Fl. Kar.; locis aridis arenosis circa Petrosavodsk: Günth. p. 32.

Oa. p usque ad Vasa!: Malmgr.; (fq): Laur. Växtf. — Tb. r? Saarijärvi: Broth.!; Hankasalmi: L. M. Runeberg!, vide etiam sub Ta. — Sb. Leppävirta (fq): Enw.; [Kuopio] p: Mela; Pielavesi: Lundstr. — Kb. Tohmajärvi (F. E. Hartman): Chyd.; Kide (fq): Brand.; Liperi (fq): Eur. & H.!, spec. e praedio sacerdotis; ad territorium [inter Pielisjärvi et Höytiäinen] non procedit: Axels. Putk. p. 40. — Kon. Tolvoja in cultis cop.: Kihlm.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

Om. fq: Hellstr.; (fq): Tenn., spec. e Nivala!; Pyhäjoki r:

Lackstr.; Brahestad in area: E. Studd! — Kp. Soroka: Beket. p. 546 [forsitan confirmatione egeat].

Ob. [Uleåborg] (fq) in collibus aridis et vallibus piceis vetustis [»gamla tjärdalar»]: Jul. p. 289; Liminka: Hellström!, cfr Brenn. Obs.; secundum oram maritimam p et in Muhos ad amnem prope templum!: Brenn. Obs., spec. etiam e Kemi!; [Uleåborg] (fqq): Leiv.; Uleåborg Toppila copiosissime etiam aliis locis in saburra, Uleaborg—Torneå hic illic cop. in areis arenosis, locis cultis et ad vias: Zidb., cfr Brenn. Obs.; Kemi: M. Castrén p. 334; p in reg. litorali, Kemi in oppido 1889 sat dispersa [»spridd»], Simo in insula Kallio, Knihtilä: Keckm., cfr l. c. p. 14; Alatornio Torpa in agris: Hougb. not., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; [(st fq): O. R. Fries p. 160, vide etiam Birg. p. 83].

Kk. »ad pagum Kouta»: Fellm. Ind., jfr N. I. Fellm., 1 c. p. XXV, Led, I p. 180, Fl. Samoj, p. 13 och Beket, p. 546. — Lk. »ad infimam partem huius Lapp, in agris : Fellm, Lapp,, jfr Led, I p. 180 och Fl. Samoj. p. 13. - Li. »Den angives ogsåa for Varanger, hvor den dog ei er bemærket i senere Tider»: Blytt p. 995. — Lt. Kola: Beket. p. 546 (uppgiften beror säkert därpå, att Led. l. c. anför J. Fellmans uppg. för sterritorium] Kola). — Det förefaller mindre troligt, att arten skulle förekomma i Lappland. Wahlenb. p. 180 säger: and domos Novacolorum Lapponiae meridionalis infimae rarius»; på min resa såg jag den ej ens i nordligaste Österbotten, och fortsättningsvis finnes ingen säker uppg. från orter norr om Torneå-trakten. Det bör äfven ihågkommas, att Lappmarkens gräns tidigare räknades längre mot söder, se Hjelt Känn, p. 52. Hvad särskildt uppgiften från Kk. angår, märkes att N. I. Fellman ej sett arten därstädes och att den hittills angifves endast från ett enda ställe i Kp., där Bergr. ej sett densamma. Sannolikt synes därföre, att arten varit alldeles tillfällig i Kouta.

Sisymbrium altissimum L.

Cum seminibus rarissime introductum est.

Introductum (ut nuperr. etiam Fenniae ad Lojo et Vasa Lindberg, Sælan) legitur»: Nym. Suppl. p. 26, jfr äfven Alc. III etc.

Ab. Lojo Mongola, »har redan för 7 år sedan observerats och har sedan dess ej allenast bibehållit sig, utan tilltagit i exemplarens antal; troligen inkommen med höfrö från Ryssland»: S. O. Lindberg i (Prot. 6, XI, 1886) Medd. XV p. 184, ex. af H. Lindberg!; sedan flere år försvunnen i Lojo: Lindb. comm. — Nyl. Nurmijärvi vägkant vid Rajamäki

gård: Stenroos! under namn af Erysimum pannonicum; Helsingfors Sörnäs barlast 1893: elev E. Öhberg!, inl. af Brenner; iakttagen därstädes redan på 1880-talet: Arrh.; Helsingfors Skatudden afstjälpningsplats 1904: Lindb. comm. — [I k. Meinsh. p. 31 upptager arten under namn af S. pannonicum Jacq. från flere ställen och mycket ymnig vid Petersburg.] — O a. Vasa (Laurén): Sælan i Medd. XV p. 191; [Vasa ångkvarn] ställvis: Laurén i Medd. XXII p. 38! under namn af S. pannonicum Jacq.; redan 1878 tagen därstädes af O. Hallstén! och 1879 af Hjelt! — O b. Uleåborg Toppila: F. Nylander!

I Lindb. Enum, användes för denna art benämningen S, sinapistrum Crantz.

Sisymbrium austriaeum Jacq.

In saburra rarissime occurrit.

O a. Vasa [vid ångkvarnen] på barlast (Laurén): Sælan i (Prot. 7, IV, 1888) Medd. XV p. 222; [Vasa ångkvarn] i par exemplar alla år: Laurén i Medd. XXII p. 38.

Sisymbrium Loeselii L.

Raro quamvis interdum copiose disseminatur.

Ab. Lojo Mongola ett enda stort exemplar 1886: S. O. Lindberg i (Prot. 6, XI, 1886) Medd. XV p. 184, ex. af H. Lindberg!; Lojo SOLhem 1 ex. på sophög: Lindb. herb. — Ny1. Helsingfors tillsammans med S. altissimum: Lindb. comm. — Ka. Viborg! plötsligen år 1888 i stor ymnighet på ett vidsträckt område af den stora plan, hvarpå året förut landtbruksutställningen var förlagd . . . sedermera har den betydligt aftagit . . .: Zilliacus i (Prot. 1, II, 1890) Medd. XVIII p. 201. — Ik. Sakkola ett ex. å trädesåker i kyrkobyn 1894: Lindb. comm.!; Nykyrka Sykiälä Mustamäki station potatisåker midt emot stationen 1900: O. A. Gröndahl! -O a. [Vasa ångkvarn!] »Ofantligt ymnig, bildar invid ångkvarnen manshöga bestånd och har spridt sig längs stranden långt mot järnvägsbryggan. Anträffad på lindor och i esplanaderna flerstädes i staden»: Laurén i Medd. XXII p. 38; ymnig ännu 1892, men numera mig veterligen försvunnen: Hjelt. - S b. Kuopio in horto publico: J. Pekkarinen! - O m. Brahestad Lundbergs ångkvarn 1888: Blom! — Ob. >Ett 1 m [>3-4] fot»] högt exemplar i full blom invid järnvägen nära Uleåborg anträffades i sept. 1887»: Zidb., jfr Brenn. Obs.; [Uleåborg] (*st fq"): Leiv., se äfven L. Y. 1904 p. 236.

Jfr f. ö. om förekomsten Alc. III och Mela Kasv. IV.

Sisymbrium officinale (L.) Scop.

In oppidis Fenniae australis usque ad 61°, ruri autem tantum nonnullis plagis in parte maxime australi frequenter provenit; in oppidis persistens usque ad 63° 50' et adventicium usque ad 65° 45' procedit, ruri supra 61° 50' vix visum est.

Till.; Kalm; praecipue ad sepes et pagos: Hell. p. 14; ad vias et pagos fq: Prytz; in ruderatis et ad domos Fenniae australis: Wirz. pl. off., cfr Fries; observandum annon dilatatam per patriam habeat obvenientiam: W. Nyl. Distr.; Eur. omn. exc. Scand. bor.: Nym. Consp. p. 44; deest etiam in Fenn. bor. (cum Lapp.) et med. plur. (adest in Ostrob.): Nym. Suppl. p. 27, vide etiam DC. Prodr. I p. 191 et Led. I p. 176-177.

A1. st fq: Bergstr. et Arrh. & K.; (st r) Brändö Kyrklandet, Kumlinge in pago Kumlinge: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; (st r) Iniö Äpplö: Bergr.; (fq — fqq): Arrh. Ann.; fq: Sand.; st fq: Renv.; p: Sel.; Vihti fq: Printz et Flinck; st r Pusula in compluribus areis pagi ad templum: Wecks.; Mietois (rr) 2 spec. ad viam publicam prope Lehtis: Caj. Kasvist., quem l. conspicias, efr l. c. p. 137; Nystad: Söd.; A. Nyl. non comm. — Ny1. fq: His., W. Nyl., Sæl. Ö. Nyl. et Brenn.; [Nurmijärvi] (rr) ad viam publicam prope templum parce: Stenr. — Ka. Haapasaari fq: Sælan in Medd. XXV p. 79; Fredrikshamn (!): Fl. Kar.; Viborg st fq: Malmb.; r Kirvu ad praedium sacerdotis, Jääski Järvenkylä in areis!: Lindén; Blom non comm. — Ik. st fq Käkisalmi (!) et Kakki!: Malmb.; [p: Meinsh. p. 31, vide etiam Fl. Ingr. p. 88].

Sat. Raumo (!), Tyrvää, Ulfsby: Malmgr.; in oppido Björneborg, Räfsö etiam r in Hvittisbofjärd (K. G. Ollonqvist): Häyr.; r Karkku ad praedium sacerdotis et pag. Karkku, ambobus locis nunc exstinctum est, Palviala unicum spec. 1903, Kulju multis annis, sed nunc exstinctum, et Sarkola, Mouhijärvi Salmis!: Hjelt; Birkkala: Carlss. — Ta. Sääksmäki (fq): Tikk.; Aito cop., Salo, Haltia, Pakkala etc.: Leop.; Kalvola haud infrequens: Knabe Fört.; [Tavastehus] fq: Asp. & Th.; p in pagis: Norrl. s. ö. Tav.; Sysmä ad molendinam Tainio!, Storby et complur.

aliis locis in vicinitate templi: Unon.; r Luhanka Tammijärvi: Wainio Tav. or.! — Sa. Villmanstrand: Simming!; Nyslott p intra oppidum: Buddén, spec. in dupl. leg. Enwald!

Oa. r Gamla et Nya Vasa introductum: Laur., vide infra.

Om. r Gamla Karleby semper in eodem loco, serius divulgatum: Hellstr.!; Gamla Karleby persistere videtur: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Brahestad, ut videtur, in saburra: Zidb.

Sat. Kyrö: Asp; uppg. kan icke anses fullt riktig. Printz såg arten första gången i Kyrö 1904, sannolikt inkommen med emballage till Kyröfors: Printz comm. — K1. Herb. Mus. Fenn. [ed. I] och II p. 59 hänför sig till exemplaret från Käkisalmi. — Kol. Petrosavodsk: Sahlb. Bidr.; förekomsten förnekas af Norrlin. — Oa. [Vasa ångkvarn] ställvis: Laurén i Medd. XXII p. 38; Vasa ångbåtsbrygga sparsamt: l. c. p. 41. Det bör ihågkommas, att Laurén ej upptager arten i Växtf., hvarföre den härstädes måste räknas bland tillfälliga arter. — Ob. Uleåborg på barlast: Hougb.; Uleåborg Korkeasaari: Mela herb.; [Uleåborg] årligen, ehuru sparsamt, på barlast vid Toppila, dessutom på barlast i Kemi och Torneå: Zidb., jfr Brenn. Obs.; »Uleåborg in saburra navali»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134, ex. taget af Brenner!; [Uleåborg] (fq): Leiv.; förekom 1892 täml. rikligt i Kemi stad, Simo Kallio 1888 och 1892 (rikl.): Keckm.

Alliaria officinalis Andrz.

Vix spontanea nisi in Alandia, ubi raro obvia est; in reliqua Fennia inprimis australi rarissime disseminatur, sed per multos annos persistit.

Till.; Till. Icon. 60 cult.; Kalm; Hell. p. 14, vide infra; in cultis umbrosis pinguioribus Finl. inferioris minus fq: Prytz; ad sepes Alandiae et prov. maxime australium: Wirz. pl. off., vide infra; Fennia merid. occ.: Fries; Eur. omn. exc. . . Fenn.: Nym. Consp. p. 40; Fenn. adest in ins. Aland. (et casu Aboae, Nyland. etc.): Nym. Suppl. p. 24, vide etiam DC. Prodr. I p. 196 et Led. I p. 182—183.

A1. r: Bergstr.; st r [Föglö] Gripö (!), [Kökar] Idö: Bergstr. Beskr.; Föglö Gripö: Elfving in herb. Hjelt; Kumlinge Ingersholmen!, Brändö Björkö Espskär: Laur. Fört., cfr Bergr.

Ab. »r på en gata i Åbo»: Zett. & Br.!, jfr Herb. Mus. Fenn.; af uppg. vid *Epilobium roseum* framgår att stället var beläget nära f. d. botaniska trädgården; Kuppis: E. G. Printz et E. Reuter; [Nystad] »Sauna-

sillan rannalla painolastilla (V. Sandbäck)»: Söd.; se äfven något längre fram. — Nyl. Fagervik: S. Nilsson!; *ad Helsingforsiam G. A. af Hällström, sed locus specialis haud adnotatus»: W. Nyl.; Helsingfors Botaniska trädgården: Brenner!; W. Nylanders uppgift hänför sig troligtvis äfven till denna trädgård; så långt tillbaka jag minnes har den funnits i Botaniska trädgården och finnes där ännu rätt ymnigt: Lindb. comm.; förekommer på holmen Sumparn nära Helsingfors tämligen talrikt åtminstone sedan år 1863, har också förvildat sig i Lappviks trädgård 1900: Sæl. ann. — Ka. *Säkjärvi in dumeto ad Ristiniemi*: Blom! — Sat. Kjulo: elev Cedercreutz!, jfr Alc. III. — Ob. Uleåborg (Toppila?) 1883, troligen få eller ett enda stånd: Zidb., jfr Brenn. Obs.; Uleåborg 1884: S. W. Liljeblom!

Det framgår tydligt af de flesta uppgifterna (utom Bloms), att arten på fasta Finland endast är tillfällig eller förvildad; Prytz och Wirzéns uppg. äro därföre ej fullt exakta. — Hellenii uppgift lyder: »växer gemenligen med den förra» [Erysimum officinale = Sisymbrium officinale] och är således ej heller fullt riktig. — Från Ab. Kimito Storvik åkerbacke: Olsson! föreligger visserligen en uppgift, som skulle tyda på spontan förekomst, men denna uppg. kan ej anses pålitlig.

Eutrema Edwardsii R. Br.

In Lapponia rossica maxime orientali trans 59º long. et ultra 67º lat.

Lappon. or: Nym. Consp. p. 45, vide etiam Nym. Suppl. p. 27 nomine Sisymbrium Edwardsii Trautv. et Lindb. Pfl. p. 12.

Lp. »In Lapp. Ross. bor. or. ad Raddeoi (F. Nylander!) et Katschkofka, unde spec. unieum reportavi»: N. I. Fellm., efr l. c. p. XXV et Beket. p. 547; Orloff: Broth. exk. p. 80!, efr Broth. Utdr. p. 131 et Lindroth in Acta XXII N:o 3 p. 9; Orloff in tundra aperta humidiuscula late sparsa: Kihlman!; Orloff cop. [»charakteristisch»]: Kihlm. Bericht p. 14!; ad rivum Rusiniha inter Ponoj et Orloff haud infrequens et late sparsa [»ytterst spridd»]: Broth. exk. p. 79!, vide infra.

*Rare à Ponoj»: N. I. Fellm. Lettre p. 500. Ehuru exemplar från Ponoj, tagna af A. H. & V. F. Brotherus, finnas i Hults herb., förmodar jag dock att härmed afses någon af de ofvannämnda lokalerna, då Brotherus i ett bref säger, att den ej förekom vid själfva Ponoj. Angående artens förekomst vid Rusiniha skrifves: *förekommer här på torra ställen bland mossor och gräs, ej så alldeles sällsynt, men ytterst spridd . . . [hvarför arten] på ett märkvärdigt sätt undandrager sig uppmärksamheten : Broth. exk. p. 79. — I bref af 3, XI, 1903 nämner Brotherus, att han af lapparne fått den upplysningen, att Raddeoi ligger i närheten af Svjätoj-noss.

Conringia orientalis (L.) Andrz.

In saburra rarissime lecta est.

Nyl. [Helsingfors] Sörnäs d. 9 sept. 1888: Lindberg i Medd. XVIII
 p. 201. — Oa. Vasa ångkvarn: Alc. III.

Erysimum cheiranthoides L.

In maxima parte Fenniae fere ad 66° frequenter (interdum frequentissime) provenit, magis ad septentrionem versus quamquam nonnullis saltem plagis rarescit, tamen usque ad 68° 30′ adnotatum est.

Fq (aut fqq ¹)) in Fennia usque ad 65° inveniri consentiunt plurimi auctores (exceptiones vide infra), cfr Kalm et Prytz; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn. exc. . . .: Nym. Consp. p. 42; deest in ultima Lappon.: Nym. Suppl. p. 25, vide etiam DC. Prodr. I p. 198 et Led. I p. 189.

Ob. fqq: Brenn. Obs., vide infra, et Leiv.; (st fq) in Kemi: Jul. p. 289, cfr M. Castrén p. 332; fqq: Keckm.; Pudasjärvi fq: C. Brand.; Alatornio Torpa fq: Hougb. not.; [fq: O. R. Fries p. 160, vide etiam Birg. p. 83;] r Ylitornio Pello, Rovaniemi Tarkiainen! et Paavola in pago Sonkkajärvi: Hjelt & H. — Kuus. (fq): Wainio Kasv., spec. leg. Nyberg!; compluribus locis in vicinitate templi in agris, ad Päätalo ad septentrionem versus a Paanajärvi in agro: Hirn Fört. — Kk. (fq): Wainio Kasv.; Koutajärvi, Knjäsha (!) in agro, Ruanjärvi: Mela Pl.

Lk. [Sodankylä] in cultis per totum territorium (fq): Blom Bidr., cfr Kihlm. Beob. p. XVIII et Herb. Mus. Fenn. II p. 134; in agris . . . partis silvaticae Lapp. suecicarum parcius usque ad Mutenia [cfr Wainio Not.] [»Muttania»] Lapp. Kemensis: Wahlenb. p. 180 et 181; haud infrequens: Fellm. Lapp., cfr Led. I p. 189 etc. et vide infra; fq in agris in Kemijärvi et Sodankylä usque ad Sattanen: Wainio Not., cfr l. c. p. 30 et Hult Lappm.; Kuolajärvi [»Salla»] Kurtinkylä: Borg & Rantaniemi! — Li. Kultala »a me lectum»: Wainio Not. [num adventicium?]; in territorio nostro desiderari videtur: Kihlm. Ant. —

^{&#}x27;) Arrh. Ann., Flinck, Wecks., Caj. Kasvist., W. Nyl., Blom, [Meinsh. p. 33,] Leop., Hult, Enw., Mela, Axels. Putk. et Must.

[L. ent. vide Wahlenb. et cfr Læst., sed vix ad partem fennicam spectat.]

Lim. usque ad Kantalaks (fq): Fellm. Ind., vide ceterum infra; in parte inferiore usque ad pag. Kantalaks p: N. I. Fellm., efr l. c. p. XXXVII, Beket. p. 547 et Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Juonni in propatulo!, ad amnem Talvijoki! ad casas eorum, qui arborum truncos flumine devehunt [»tukkilaisten pirtillä»]: Axelson & Borg!

Al. p: Bergstr.; st fq: Bergstr. Beskr.; st fq, »Kumlinge endast vid Krokarna (?)»: Bergr. — Nyl. »fqq, forma E. alpinum quoque obvenit»: W. Nyl. — Ka. st fq: Lindén. — Ob. och Ok. Nor., Obor. och Caj. [= Ok.] fqq, i de nordligaste delarne r, i Caj. or. fq, från Torneå ej antecknad, enum.: Brenn. Obs., där flere uppg. anföras. Från Torneå trakten föreligger numera Hougbergs uppg. — Lapp. ross. »caeterum tantum ad fluvios Kuollejoki et Tuloma legi»: Fellm. Ind., jfr Led. I p. 189 och N. I Fellm. Då ingen botanist efter J. Fellman sett arten i dessa trakter, misstänker jag förväxling. På min resa i Ob. och Lk. såg jag ingenstädes i Lappland E. cheiranthoides, hvaremot E. hieraciifolium vid Kittilä tillfälligtvis förekom äfven i åker. Med anledning häraf har jag fört uppg. i Fellm. Lapp. uteslutande till Lk.

Var. procumbens Hartm. A l. p. Bergstr. — N y l. Fagervik : His. — Formen särskiljes ej vidare.

Erysimum cheiranthoides var. nodosum Fr.

Adhuc nisi unico loco Fenniae interioris non lectum. Sb. Jorois parce in ponte arenae [»sandbro»] Kumpuranta 3 km ab Järvikylä: Lindberg! in Medd. XX p. 3, cfr l. c. p. 14 et Bot. Not. 1894 p. 45.

Erysimum odoratum Ehrh.

Per errorem indicatum est.

 ${f N}$ y l. [Nurmijärvi] »Kasvaa Rajamäen talon pihamaalla»: Stenr. under namn af E. pannonicum DC. Enligt Lindberg tillhör exemplaret Sisymbrium altissimum.

Erysimum hieraciifolium L. 1).

Inprimis ad oram marium lacuumque Ladoga et Onega, ubi plerumque passim (aut rarius, nonnullis autem plagis

¹⁾ Var. virgatum Roth, vide infra.

maiore frequentia inveniri indicatur) obvium; in Lapponia et Kuusamo etiam in interiore parte occurrit; in reliqua autem Fennia nisi rarissime non adnotatum est.

In oris maritimis Finl. austral. locis elatis minus fq: Prytz; var. *alpinum* maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; saltem in Fennia meridionali et adhuc in Valamo occurrit: W. Nyl. Distr.; Fenn. plur. . . . adest: Nym. Suppl. p. 25, vide ceterum infra et Borg Beitr. p. 99.

A1. p in taeniis [»C n., so.»]; Bergstr.; Geta, Föglö: Bergstr. Beskr.; Lagneskär: Tengstr.!; Hammarland pag. Äpplö Måsklobb: Eriksson!: Geta Gummholm: Hult ann.: Kökar prope Helsö et Idö: Arrh.: Geta in insula austro-occidentem versus a Mattskär (E. Ericsson), Hällö, Isaksö: Ch. E. Boldt; Eckerö Långviken: Lindb. herb.; in taeniis Mariehamn: Laurén!; p: Bergr. — Ab. r: Zett. & Br., spec. e Kuustö ad ruinas!; Pargas Pexor: Adl., spec. leg. I. Ringbom!; Pargas ins. Ålön fq in calcariis etc. saepeque copiose, non autem in ceteris insulis: Arrh. Ann.; Nådendal: Elfving!; [Pojo] Fiskars (A. E. Christiernin): His.; Bromarf Kadermo in litore marino: G. Sucksdorff!: [Mvnämäki] rr nonnulla spec. magna a. 1897 in ripa australi lapidosa lacus Kivijärvi: Caj. Kasvist.; Nystad p cop. ex. gr. Lill-Birkholm: Hollm.; [Nystad] Laajo contra Hanko circ. 10 spec. [»kymmenkunta»] (Cajander): Söd. — Nyl. Esbo Löfö: Kihlm.!; Esbo Lill-Bodö: Lindb. herb.; Mjölö et ad urbem: W. Nyl.; Helsingfors Lappviksudden: Sæl. herb.; Helsingfors Brunnsparken: Sæl. ann. et Lindb. comm.; Helsingfors Vestertokan: G. Sucksdorff!; p in maritimis: Sæl. Ö. Nyl., spec. e Borgå Äggskär!; Sibbo Krämaröarna: Sæl. herb.; [Hogland] spec. parva in Suurkylä, complur. loc. (E. Nyl. Ber.): Brenn. — Ka. Fredrikshamn: Sælan & Strömborg!; Lavansaari: E. Nylander!, cfr. Brenn.; Viborg: Hjelt. — Ik. r Käkisalmi!, Kakki (B. Alfthan): Malmb.; Pyhäjärvi Sortanlaks in litore lacus Ladoga: Lindb. comm.; Konnevits: J. V. Johnsson in dupl.!; [hic illic in reg. maritima . . . Lachta fq: Meinsh. p. 33 1); ad oram Sinus fennici in insula Karavallaiski [num in Isthmo?]: Schmalhausen p. 52 1)].

¹⁾ Nomine E. strictum Gaertn.

Sat. p in maritimis: Malmgr., spec. e Sastmola!; Raumo Nurmis: Simming!; Björneborg p et parcissime — sat cop. in insulis maritimis et insulis, quae antea ad ostium fuerunt: Häyr. — Ta. Jaala Konoja: Klingstedt!, cfr Medd. XXVII p. 11. — K1. p, in Valamo (!) vulgaris: Fl. Kar.; r Impilaks Viipula: Hjelt! — Kol. Soutujärvi: Cajander & Lindroth!

Oa. p in maritimis: Malmgr.; Qvarken st fq: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 12 et 14, spec. e Vasa! — Kon. r Saoneshje Schungu in gradu rupis argillaceo-schistosae: Norrl. On.!; circa Kusaranda: Günth. p. 33.

Om. [Kalajoki] st fq ad oram: Tenn., spec. e Kalajoki Rahjankylä ins. Pöllä!; Pyhäjoki r Hyytämä: Lackstr.; Brahestad ins. Stor-Kraseli: Blom!, vide etiam sub Ob. — Kp. [Solovetsk! et] Soroka!: Selin, vide etiam Beket. p. 547]); Usma ad flumen Kemi prope Mare album: Malmgren!; Studentski ostrow circ. 10 km ad septentrionem versus a Kemi: Bergroth!

Ob. in Ostrob. legitur haecce planta praecipue in litore totius Sinus bottnici in Kemi!, Pyhäjoki etc.: Hellstr. Distr. p. 22; st fq in Kemi et usque ad Pyhäjoki nescio an descendat: Hellstr. p. 135 [non autem in O m. in ipso territorio]; Liminka: Hellström in dupl.!; st r Rovaniemi, Tervola! ad pontonem ad meridiem versus a Romsi, Kemi Riäsky etc., Tornea, Simo prope Ruikka, Kuivaniemi Kestilä, Ii! Ronti: Brenn, Obs., vide Zidb. paullo infra; [Uleåborg] (st fq) in insulis maritimis: Leiv.; p in Kemi prope oppidum, circa templum, Torvinen etc., e par. Simo (haud) adnotatum: Keckm., cfr l. c. p. 7, 14 et 16; Torneå, Rovaniemi (in herbariis alumnorum): Zidb., cfr Brenn. Obs. [confirmatione egeat]; [p in taeniis et ad Torneå, sed semper parcissime: O. R. Fries p. 160²)]. - Kuus. Ruskiakallio; Nyberg!, cfr Wainio Kasv.; Oulankajoki ad Sovajoki: Hirn Fört. — Kk. Keret: F. Nylander!; Sonostrow: Mela Pl.; Fedosersk r: Broth. Wand. p. 4; [verisimiliter haud infrequens in hac provincia].

Lk. r Kittilä (!) in multis pratis ad Aakenusjoki! et in pago Kittilä, Kolari contra Huukki!: Hjelt & H.; in cultis declivi-

¹⁾ Nomine E. strictum Gaertn.

²⁾ Nomine E. alpinum Fr.

busque arenosis fluviorum ad culta p at parcius: Blom Bidr.; extra alpes in rupe calcarea ad Akankoski Lapp. kemensis inferioris fq lectus: Wahlenb. p. 181¹); ad flumine Utsjoki, Paatsjoki et Kitinen p: Fellm. Lapp.¹); Sodankylä ad Kalkkivaara, in litore et prato graminoso ad pag. Sodankylä, in campo herbido ad Rovanen, in luco et in articulis rupium ad Köngäs prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr l. c. p. 21; in fissuris rupium ad Sakatinpahta et in colle herbido ad Rovanen: Hult Lappm.; Kuolajärvi [»Salla»] Vuorijärvi! et in insula arenosa saepe inundata in fluvio Ala-Kutsa!: Borg & Rantaniemi; Inari Leutolahti ad lac. Muddusjärvi [»Liutolahti»!]: Silén, cfr Kihlm. Ant.; Varangria austr. Paatsjoki [»Pasvikelven»] Svanvik circ. 1860: Norm. Fl. Spec. p. 111, vide etiam Blytt p. 997, Hartm. p. 187 etc. — [L. ent. Koltapahta: Malmberg!, cfr Diar. 2, XI, 1867, vide etiam Hartm. p. 187 etc.]

Lapp. ross. ad lacus Kuolle- et Pollomjaur, flumina Kuollejok, Tuloma et Jakobselfven nec non ad isthmum Karelsgammen: Fellm. Ind. 1); locis siccioribus per totam Lapp. orientalem ubique (fq): N. I. Fellm., cfr Beket. p. 547 2); p in ripis prope ostium fluminis Nuotjok, cop. ad catarractam Tuloma, in ripis lacus Nuotjavr haud adnotatum: Lindén Bidr.; spec. adsunt e Lim., Lv., Lp., Lt.; in Mela Pl. e multis locis adnotatum, vide etiam Broth. Wand. p. 4.

De jämförelsevis få uppgifter från flora området, hvilka ingå under annat namn än *E. hieraciifolium*, har jag i det föregående sökt särskilja, ehuru jag är öfvertygad om, att alla uppgifterna afse en och samma form. — Ledebour åter för I p. 111 Wahlenbergs och J. Fellmans uppgifter till *Cheiranthus alpinus*, under det enligt Prytz och Schrenk *E. strictum* Gaertn. upptages från Finland och Lappland: l. c. I p. 189. — Fries för hela den skandinaviska formen till *E. alpinum* Smith. Likaså upptages * *alpinum* Fr. Scand. (exc. Dan.): Nym. Consp. p. 41

Nyl. Thusby ej sällsynt: Åstr. & H.; uppg. förefaller osannolik, men upptages dock såsom uppmaning till vidare undersökningar. — Sat. Kyrö: Asp; säkert alldeles orätt. — Ok. Kajana (W. Nylander): Hellstr. Distr. p. 22, jfr Brenn. Obs.; uppg. har möjligtvis uppkommit därigenom, att Nylander upptager E. alpinum såsom var. af E. cheiranthoides, under det Hellström betraktade det förra namnet såsom synonym till E. hiera-

¹⁾ Nomine Cheiranthus alpinus Wahlenb.

²⁾ Nomine E. strictum Gaertn.

ciifolium. — Kp. Ponosero: Beket. p. 547 ¹); månne härmed afses Paanajärvi i denna provins?; uppg. torde i hvarje händelse behöfva bekräftas. — Lm. Artens förekomst härstädes är högst sannolik, men någon otvetydig uppgift känner jag icke.

Kihlman framhåller, att arten i Helsingfors-trakten är en exklusiv kustväxt: Medd. XVIII p. 264. --- I I k. betraktar Berghell på grund af Lindbergs uppgifter arten såsom en reliktväxt: Fennia XIII N:o 2 p. 28.

Alla våra exemplar tillhöra f. ö. den helbladiga eller så godt som helbladiga formen var. virgatum Roth: Lindb. comm.

Camelina²) microcarpa Andrz.³).

In Fennia rarissime et prorsus adventicia invenitur.

Till. Icon. 107 enl. O. Hjelt Nat. p. 55; Fries Öfvers, hänför figuren med mera skäl till C. linicola [» C. foetida»]. » Eur. plur. (exc. . . . Fenn. plur.) .: Nym. Consp. p. 58. Cum var. microcarpa Andr. omnino adventicia praesertim inter Linum usitatissimum»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134, jfr äfven Trautv. Incr. p. 83-84, Brenn. Flor., Mela Kasv. etc. - Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] i några få exemplar: Sæl, Fröv. — N v l. Helsingfors Skatudden vid Kanalgatan 1902: Lindberg!; Hogland i ett potatisland i Pohjakylä: Sæl. Ö. Nyl., jfr Brenn. Arten uppräknas senare bland förut anmärkta växter, som icke [1898] anträffats på Hogland: Sælan i Medd. XXV p. 74. — Ta. st fq i linåkrar: Leop; afser säkert C. linicola; i åkrar flerstädes: Norrl. s. ö. Tav.; var. microcarpa »fanns 1868 i en linåker i Koski, utsädet från Riga: Norrl. s. ö. Tav.; exemplar finnas hvarken af hufvudformen eller varieteten; den förra afser antagligen C. qlabrata DC. (eller möjl. * C. macrocarpa). — K1. "rr Pälkjärvi Kuhilasvaara": Hjelt Ant. p. 65!; exemplaret, som växte i en rågåker, tillhör * C. glabrata. Detsamma är antagligen fallet med ett exemplar från Pälkjärvi i herb. lyc. n. taget af H. E. Arppe. — Om. Brahestad Lundbergs ångkvarn: Blom! — Ob. Uleåborg [Toppila] på barlast och ruderatplats: Zidb., ifr Brenn. Obs., där arten anföres såsom tillfällig. Måhända afser uppg. dock * C. glabrata. [R: O. R. Fries p. 160, jfr Birg. p. 83; om arten varit riktigt bestämd, är den tydligen alldeles tillfällig härstädes].

Arten upptogs i Herb. Mus. Fenn. [ed. I] från **Nyl.** och **Kl.**, men dessa exemplar voro ej riktigt bestämda. Jfr äfven Trautv. Incr. p. 83 och 84, där arten bl. a. upptages från Fennia.

¹⁾ Under namn af E. strictum Gaertn.

²) Plantas huius generis in H. M. F. asservatas a. 1905—1906 recensuit Harald Lindberg, cfr Diar. 5, V, 1906.

³⁾ C. silvestris Wallr, auct. omnes apud nos etiam Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

* Camelina glabrata DC. 1).

In Fennia vix nisi rara et adventicia occurrit. Quae nomine C.sativa apud nos indicata est maximam saltem partem ad *C.macrocarpam (Heuff.) pertinet.

»In agris inter segetes per australes et medias Fenniae provincias Nykarleby, Nurmes»: Wirz. pl. off., jfr Led. I p. 196; arten har hittills ej blifvit bekräftad från de uppgifna orterna. »Helsingforsiae saltem a me lecta est»: W. Nyl. Distr.; linåkr. r: Brenn. Flor.; »satunn.»: Mela Kasv. IV [härigenom rättas uppg. st fq: Mela Kasv. II], se äfven DC. Prodr. I p. 201 och Lindberg i Medd. XXIX p. 176. — A1. [Sund] funnen i linåker . . . nära Mångsteckta by: Prim. p. 65. — Ab. Abo ad viam adventicia»: Sælan!; Lojo Mongola odl. äng: Lindb. herb. — Nyl. [Helsingfors] » var. flore albo intra urbem r»: W. Nyl.; Helsingfors Skatudden afstjälpningsplats: Lindb. herb. och Brenner!; Helsingfors Sörnäs barlastplats: Lindb. herb. - Ka. r förek. ymnigt i linåker vid Hatula gästgifveri i Antrea: Lindén 2). — Ik. Kivennapa Raivola by, sophög vid bruket: Lindberg!; [»gemein im ganzen Gebiet»: Meinsh. p. 36 [någon annan art af släktet upptages icke, hvarföre uppg. sannolikt till en del afser C. linicola, se äfven Fl. lngr. p. 106]. — Sat. Tammerfors: Malmgr. (se under Oa.) - Ta. Tavastehus vid packhuset vid järnvägsstationen, ett ensamt ex. vid järnvägslinjen: O. Collin! - Sa. Villmanstrand >loco culto avena consito»: Sælan! - Kl. Pälkjärvi Kuhilasvaara: Hjelt & Brotherus! under namn af C. silvestris (se ofvan). — O a. Kurikka: Malmgr. 2); Vasa ångkvarn sparsamt numera, var tidigare ymnig: Laurén i Medd. XXII p. 38; Vasa ångbåtsbrygga ymnig 1880-83: l. c. p. 41 [enl, min förmodan afse dessa uppg, delvis * C. macrocarpa]; Vasa barlast: O. Hallstén!; Vasa ångkvarn 1903: A. Heikel! — Tb. r Korpilahti Pohjola: Wainio Tay, or. (se under Kb.) — Kb. »Repolan pitäjässä Koropin ja Tuulijärven luona ohrapelloissa»: Wainio Kasv. 2). — Kon. Dianovagora (Kullhem!): Norrl. On. 2); bland säd: Günth. p. 33 i öfvers. — Om. Brahestad Lundbergs ångkvarn: Blom! - Kp. Särkijärvi svedjeåker (råg) vid Rahalampi: Bergroth! - Ob. Uleåborg (p): Leiv.; »Oulussa vähemmin runsas ulkomaisessa kaurassa (koululainen M. E. Huumonen)»: L. Y. 1903 p. 222. [I analogi med öfriga uppg. om C. sativa torde äfven dessa afse * C. macrocarpa; Leiviskäs frequens är dock säkert alltför hög]. - Lk. och Lim. se under C. foetida.

De äldre författarenes *Myagrum sativum* torde väl snarare afse den kollektiva *C. linicola* Sch. & Sp. än denna art. Den finnes upptagen af Till., Kalm; »in linariis iamiam per omnem Finlandiam divulgatum»: Prytz, m. fl.; detta gäller äfven *Camelina sativa* från **Sat**. Birkkala: Carlss.; Kyrö: Asp. — **Ta**. Hauho: Herk. Om Norrl. s. ö. Tav. se under *C. microcarpa*.

¹⁾ C. sativa Fr. auct. omnes apud nos.

²) Exemplaret hör till * C. macrocarpa (Heuff.).

C. sativa upptogs Herb. Mus. Fenn. [ed. I] från **A1**, och **Ta**. De ifrågavarande exemplaren **A1**. Geta Pansarnäs! och **Ta**. Asikkala! föras numera till C. * macrocarpa (se under denna).

Då de uppgifter, som publicerats under namnet C. sativa, såsom framgår af ofvanstående, visat sig afse olika former, har jag ansett mig böra förbigå flere opublicerade uppgifter.

Camelina linicola Sch. & Sp. * macrocarpa (Heuff.).

In agris inprimis lino consitis rarius occurrere videtur. Ante a. 1906, cum Harald Lindberg hanc subspeciem in H. M. F. distinxit, cum C. sativa apud nos confundebatur.

A1. Eckerö Torp in agro lino consito: Lindb. herb.; Eckerö in agro avena consito ad telonium [*tullhuset*]: Lindberg!; Geta Pansarnäs: P. F. Molander & O. Hoffström 1)!; Mariehamn Möckleby in agro lino consito: Sæl. herb., spec. determ. Sælan. — Ab. Lojo Storö Askola in agro lino consito: Lindberg! et E. af Hällström! — Nyl. Pellinge Söderby: V. Wahlbeck!, vide etiam infra. — Ka. Antrea Hatula in agro lino consito: Lindén! 1) — Ik. Metsäpirtti: Malmberg! 1); Rautu Leinikkälä! in agro novali [*trädesåker*], Sakkola Ristiniemi! in agris lino et avena consitis, Pyhäjärvi Alakylä! in agro lino consito una cum C. foetida: Lindberg; Käkisalmi Rami: Sælan!

Sat. vide sub *C.* * *glabrata*. — Ta. Asikkala: Nikl.! ¹); Kärkölä: alumn. C. Collin!; Längelmäki Längenpohja in agro: Sælan!; Sysmä Nya Olkkola Joutene in agro hordeo consito: Unonius! ¹) — Sa. Sääminki in agro avena consito: Ingr. Ryberg! — K1. Uukuniemi: Nikl.! ¹); Sortavala Kirjavalaks: J. G. Appelberg! ¹); Ruskiala ad marmorarias: Hj. Neiglick! — Kol. Mandroga: Elfving! ¹); Soutujärvi in agro lino consito: Lindroth & Cajander!

Oa. Kurikka: Malmgren! 1) — Sb. Kuopio Hirvilahti in agro lino consito: Buddén! 1); Kuopio Vartiala Pekkala: Lönnbohm! — Kb. Kide: Brander! 1); Repola Koroppi: Wainio! 1) — Kon. Suosaari: Kullhem! et Simming!; Dianovagora: Kullhem! 1)

¹⁾ Spec. (aliquamdiu saltem) nomine C. sativa Fr. appellatum est.

Kp. Nokeus Jyskjärvi: Wainio nomine C. foetida (spec. maneum).

I H. M. F. finnas dessutom tvenne exemplar från Nyl. Helsingfors af frö från Hogland och Ryska Karelen, hvardera tagna af Brenner!

Se äfven Lindberg i Medd. XXIX p. 175 (afser dock möjl, följ.).

Camelina linicola Sch. & Sp. ** foetida (Fr.).

In agris lino consitis in Fennia australi et media hic illic occurrit; aliis autem plagis rara aut rarissima est; ad septentrionem versus usque ad 63º 15' lecta est. Quae e plagis magis septentrionalibus indicatur, mihi mere adventicia esse videtur et partim ad alias species pertinet.

Till. lcon. 107 e Fries Öfvers.; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. plur. exc. . . .: Nym. Consp. p. 58; Fennia, Karelia: Trautv. Incr. p. 83; deest etiam in . . . Fenn. bor. et in Lappon.: Nym. Suppl. p. 34, vide etiam sub C. * glabrata.

A1. Eckerö: Mela herb.; Eckerö Marby! in agro lino consito, Eckerö in agro avena consito ad telonium [»tullhuset»!]: Lindberg; Jomala Löfdal in agro lino consito: Arrhenius & Kihlman!; Geta Finnö et Långö, Saltvik Qvarnbo: Ch. E. Boldt; in agro ad pag. Jomala: Laur. Fört. - Ab. p: Zett. & Br.; Pargas p = st r: Arrh. Ann.; Bromarf in agro lino consito ad Hakansarf: Sand.; Halikko Toppjoki in agro lino consito: U. Collan!; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff!; [Muurila] p: Renv.; Pojo (fq): A. Nyl.; Pojo Åminne: His; [Karislojo] (r) Pellonkylä: Sel.; Lojo: Sæl. ann. et Hels., spec. e Lojo SOLhem leg. Lindberg!; Nystad p: Hollm.; [Mynämäki etc.] p = st fg in agris lino consitis, frequentior in parte australi, enum.: Caj. Kasvist., cfr l. c. p. 138 (et Medd. XXIII p. 50), vide etiam sub var. dentata. — Nyl. Fagervik: His.!; [Nurmijärvi] in agris lino consitis varia singulis annis copia, a. 1890 copiosissime in nonnullis agris prope praediolum Taipale: Stenr.; Thusby: Åstr. & H.; (fq): Sæl. Ö. Nyl.; Elimäki Raussila: K. J. Lagus!; W. Nyl. et Brenn. non comm. — Ka. Säkjärvi in agro: Blom!; st r in agris lino aut avena consitis in Kirvu prope templum, Virola, Sairala, Vasikkala et Tietävälä!: Lindén; Räisälä Tiurinkylä in agro lino consito: Lindberg! — Ik. (p): Malmb., spec. e Metsäpirtti! (efr Herb. Mus. Fenn. II p. 59) ad *C. macrocarpam* pertinet; Pyhäjärvi Alakylä inter linum cum *C. * macrocarpa:* Lindberg!

Sat. Norrmark (!): Malmgr.; Huittinen: Lydén; p: Hjelt! — Ta. Sääksmäki p: Kihlm.; (r) saltem in pago Ihalempis: Asp. & Th.; st r in Lammi: Leop. coll.; parce: Norrl. s. ö. Tav.; Hollola Hälvälä: Wainio herb.; Hollola ad stationem viae ferratae Herrala: Sæl. herb.; Jämsä: Nikl.!; Sysmä Värilä (Blom!) ad viam versus Valittula (K. W. Renqvist): Unon.; [par. Gustaf Adolf] (fq): Bonsd.!; p in agris lino consitis: Wainio Tav. or. — Sa. [Ruokolaks] (rr) in agro lino consito prope pag. Utula parce: Hult!; Villmanstrand: Hult herb. — K1. saltem ad Sortavala: Fl. Kar.!; Parikkala p Järvenpää, Kangaskylä, Tiviä, Kaukola: Hann.; p: Backm.; rr Pälkjärvi Anonniemi: Hjelt Ant. p. 65, spec. novellum, determ. non certa! — Kol. Mandroga (pluribi): Elfv., spec.! ad C. macrocarpam pertinet; r in agris lino consitis in vicinitate opp. Petrosavodsk: Sahlb. Bidr., spec. leg. iam W. Nylander!

Oa. Kristinestad, Kurikka!: Malmgr.; Lillkyrö: Alc.; (st fq): Laur. Växtf.; Storkyrö Yrisalo: Laur. — Tb. r Jyväskylä (W. N. Tavaststjerna), Viitasaari! inter Kolari et Ruuska: Broth. nomine C. dentata Fr. — Sb. Leppävirta in agris lino consitis interdum [»muutamia kertoja»] lecta: Enw.; st r: Mela; Kuopio: L. M. Runeberg! — Kb. Kide (»fq»): Brand. [spec. ad C. macrocarpam pertinet]; Liperi p: Eur. & H., spec. e Sulkama! et Mutkavaara!; [inter Höytiäinen et Pielisjärvi] p in agris et inter hordeum et inprimis inter linum, interdum in agris solano consitis hie illic: Axels. Putk.; Lieksa ad pag. eiusdem nominis: Wainio Kasv.! — Kon. in agris inter segetes vernales plurib. locis (Mundjärvi, Tiudie cet.), in Saoneshje ad Schungu st fq: Norrl. On.; inter segetem: Günth. p. 33.

Om. Lappajärvi Hyytiälä in vicinitate templi: J. Hyytinen!, efr A. L. Backman in Medd. XXX p. 105.

Om. Gamla Karleby i trädgårdar: Alc.; arten upptages ej af Hellstr.

— Ok. [Paltamo] r »Ahosen torpan pellavamaassa»: Must., jfr Brenn.
Obs., som använder tecknet för tillfällig förekomst. — Kp. r Nokeus:

Wainio Kasv.; enl. Lindberg hör ex. ganska säkert till C.* macrocarpa. — Ob. Uleåborg barlast: Brenn. Obs.; på barlast vid Kallio i Simo (6 exx. synes vara högst tillfällig: Keckm. — Lk. Kuolajärvi [»Salla»] »pelloilla Korjassa»: Borg Sel!, jfr Medd. XXVII p. 91; enl. Lindberg tillhör exemplaret troligen C. glabrata, men är alltför ungt för att kunna säkert bestämmas; för min del betraktar jag f. ö. arten härstädes såsom fullkomligt tillfällig. — Lim. uppräknas bland mer eller mindre tillfälliga arter, som inlämnats från denna provins: Medd. XXIX p. 38. Äfven det härifrån inlämnade exemplaret torde enl. Lindberg tillhöra C. glabrata.

Måhända hänför sig någon af dessa uppgifter till den tidigare ej särskilda * macrocarpa.

Camelina linicola * foetida var. dentata (Pers.).

In Fennia inprimis austro-occidentali, quantum nunc scimus, cum forma typica rarissime occurrit.

A1. Eckerö Storby Böle in agro lino consito: Lindberg!; Sund: Brenner! [spec. mancum]; Jomala Löfdal in agro lino consito: Arrhenius & Kihlman!; Jomala in pago eiusdem nominis cum forma typica: Laur. Fört.! — Ab. Kimito: Malmgren!; Karis prope stationem viae ferratae et prope templum in agris lino consitis: Sæl. herb. — Ny1. [Nurmijärvi] r in agris lino consitis Taipale: Stenr.

Kol. Ostretshina in agro lino consito: Lindroth & Cajander!

Sb. Kuopio: L. M. Runeberg!

Utom från de nyssnämnda provinserna upptogs denna varietet i Herb. Mus. Fenn. II p. 60 från 11 andra provinser, men flertalet af de exemplar, som härmed afsågos, föras numera till hufvudformen. Hit höra följ.:

Ab. Halikko Toppjoki i linåker: U. Collan!; Uskela Karlberg: K. E. v. Bonsdorff! — Nyl. Ingå Fagervik: Hisinger! — Ka. Säkjärvi i åker: Blom! — Sat. Norrmark: Simming!; Karkku: Hjelt! — Ta. Sysmä Värilä i linåker: Blom!; Gustaf Adolf Pappis[aari]: Bonsdorff!; Jämsä: Nikl! — Sa. Ruokolaks Utula i linåker: Hult! — Kl. Sortavala i linåker: W. Nylander! — Kol. Petrosavodsk: W. Nylander! — Oa. Kurikka: Malmgren! — Tb. Viitasaari: Brotherus!, se äfven under hufvudformen. — Kb. Liperi Sulkama! och Mutkavaara! i linåkrar: Hällström; Lieksa Lieksa by: Wainio! — (Exemplaren från Kol. Mandroga: Elfving! och Kp. Jyskjärvi Nokeus: Wainio! föras'af Lindberg till C. * macrocarpa; det senare, såsom ofullständigt, dock med en viss reservation).

Med hänsyn till dessa oriktiga bestämningar i Herb. Mus. Fenn. II upptogs i Mela Kasv. IV var. dentata Willd. såsom täml. allm. ända till K b.

[»E.—K. 1—13 jy.»], under det hufvudformen betecknades såsom sällsynt [»E.—P. 3, 5, 7, 9, 10, 13, (16) h.»]. Af de få litteraturuppg., som föreligga angående var. dentata, afse därföre äfven uppg. Ab. Vihti fq: Printz; [Vihti] st fq i linåkrar: Flinck sannolikt hufvudformen. Stenr. (se ofvan) upptager både hufvudformen och varieteten.

Subularia aquatica L.

Tota fere Fennia et Lapponia passim — satis frequenter occurrit; in Alandia tamen rarissime tantum inveniri videtur, in aliis quoque plagis non rite observata sit.

Kalm; sub aqua in amnibus et lacubus solo glareoso st fq: Prytz; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Fenn.: Nym. Suppl. p. 35, vide etiam DC. Prodr. I p. 235, Led. I p. 227, Borg Beitr. p. 99, 112, 133, 141.

A1. Jomala in stagno in Önningby: Laur. Fört. — Ab. in stagno ad Littois lecta a C. J. Arrhenius: Zett. & Br.; Uskela Valkijärvi]: Nikl.!; p ex. gr. Dannskog: A. Nyl.; Pojo Aminne: A. Brotherus in herb. lyc. n.; p: Sel.; Karis Gollissjö: Sæl. herb.; Lojo-sjö in par. eiusdem nominis: His.; Lojo compluribus locis: Lindb. comm.; Vihti (fq): Printz; Vihti p = st fq, enum.: Flinck, spec. e Leponjärvi!; st r Pyhäjärvi in ripa orientali et Pusula ad ripas insularum, ambobus locis cop.: Wecks.; Sand., Renv., Caj. Kasvist. etc. non comm. — Ny1. Fagervik! ad ripas lacuum Bruksträsket et Marsjö et ad sinum Backaviken in par. Ingå: His., vide etiam sub Ab.; p parce in ripis lacuum: Stenr.; Sibbo »Borgby träsk» (A. Nordenskjöld): Sæl. ann.; Borgå p velut Jordansböle in stagno Kuokjärvi, Askola, Borgnäs Ruokjärvi: Sæl. Öfvers.; p. Sæl. Ö. Nyl.; Pyttis Hinkaböhle: Sæl. & Strömb.!; W. Nyl. et Brenn. non comm., cfr W. Nyl. p. 53 not. - Ka. st r: Blom; p in ripis limosis lacuum saepe, ut in [Hiitolal Veijalanjärvi!, Korsjärvi et Jääskjärvi ad Kärkkäälä, copiose, interdum ut in Jääski Pieppolanjärvi sub aqua florens: Lindén, spec. etiam e Jääski Järvikylä!; Jääski in litore arenoso flum. Vuoksi prope templum: Sæl. herb. — Ik. st fg: Malmb.; Sakkola Taipale in ripa lacus Ladoga: Lindberg!; Valkjärvi lac. Saarijärvi: Lindb. herb.; [vide etiam Fl. Ingr. p. 108; Meinsh. p. 37 et alii tantum a Neva enumerant].

Sat. p: Malmgr.: Biörneborg p - st fg et parcius - sat cop. in ripis fluminum et in intimis sinubus maris vadosis: Häyr., cfr Häyr. und. p. 27; p - st fq: Hjelt; p in ripis inundatis lacus Kyrösselkä et aquarum profluentium par. Kyrö: Printz comm. — Ta. st fq: Leop.; [Kalvola] (fq) in ripis omnium lacuum, quos exploravi: Knabe Fört.; p: Asp. & Th.; st fg secundum ripas lacuum Vesijärvi et Päijäne: Norrl. s. ö. Tav.; st fq: Bonsd.; Iitti Kuusankoski, Längelmäki in lacu Längelmävesi et Keuruu Mänttä: Sæl. ann.; haud infrequens in sinubus lac. Päijäne: Wainio Tav. or. — Sa. [in tota Savonia] p: E. Nyl. & Chyd.; Villmanstrand Parkkarila et Lauritsala in litore lac. Saimaa: Sæl. herb.; p interdum cop.: Hult. — K1. p: Fl. Kar.; Parikkala r? non visa nisi ad Särkisilta et in parvo lacu Rautjärvi: Hann. - Kol. Mantshinsaari: Chydenius!; in Kalajoki et in toto fere flumine Svir a Nikola fere ad ostium: Cai.: Elfv. non comm.

Oa. p: Malmgr., cfr Laur. Växtf.; Laurén ipse in hac provincia non vidit. — Tb. (st r): Broth.; Kuorevesi Maitovalkama: Sæl. herb., vide etiam sub Ta. — Sb. (fq): Enw. et Mela; Jorois in lacu Valvatos et Pielavesi Tuovilanlaks: Lindb. herb.; Kiuruvesi: Lundstr.; Iisalmi (r) in lacu Palois: M. & J. Sahlb. — Kb. Kide (fq): Brand.; Liperi (fq): Eur. & H.; Juuka in lacu Vuokkojärvi et Pielisjärvi Pankakoski in stagno fluminis Lieksa: Sæl. herb.; st fq Höytiäinen cop. in ripis argillosis et fossis argillosis alluvione natis [»uudella maalla»], parce in ripa lacus Tuopanjärvi: Axels. Putk.; st fq: Wainio Kasv. — Kon. p etiam ad Onegam: Fl. Kar.; »fq ex adnot. botan. beati Simming, Tiudie (Günther!), Suunu (W. Nylander!), Lishmajärvi, Saoneshje ad Velikaja fq»: Norrl. On., cfr Günth. p. 33; Suopohja: Kihlm.

Om. Nykarleby Henriksnäs et in promuntorio Vexala!: Laur. Växtf., cfr l. c. p. 14; Lappajärvi Käärnäsaari in lacu eiusdem nominis: A. L. Backman!; st fq: Hellstr. — Ok. Kajana: O. Hjelt M. S., cfr Brenn. Obs.; nonnullis locis ad aquas par. Kuhmo: Wainio Kasv.; [Kajana] p: Must.; Sotkamo in ripa ad templum: Lindb. comm., vide etiam Brenn. Obs. — Kp.

nonnullis locis in lacubus Luvajärvi et Kuittijärvi: Wainio Kasv.; Rukajärvi! et Tshirkkakemi!: Bergroth.

Ob. in parte septentrionali [»Nor.»] st r Ylitornio, Rovaniemi, in oppido Kemi (!), ad praedium sacerdotis et Torvinen, in maxima parte [»Obor.»] st fq, Liminka: Brenn. Obs., quem l. inspicias, spec. ex Ii! et Utajärvi!; fq—st fq in ripis fluminis Oulujoki, Kempele [»3 R Ouluj. Ke»]: Leiv., cfr Leiv. Oul. p. 44 etc. et L. Y. 1904 p. 236; st fq Simo Kantola—Portimojärvi: Keckm.; Torneå: Hjelt; [p: O. R. Fries p. 160;] (r) Ylitornio Raanujärvi, Kaarannes, Harrila et Portimojärvi: Hjelt & H. — Kuus. Ylikitkajärvi ad Tolva, Alakitkajärvi, ubi Kitkajöki e lacu effluit, Kuusamonjärvi ad Sirola, his omnibus locis cop. (Brotherus & F. v. Wright): Broth. litt., spec. ex Hyväniemi! — Kk. in fluviis et lacubus nec non ad litora Maris albi in sabulosis aqua inundatis minus fq: Fellm. Ind., cfr N. I. Fellm.; »vidi in lacubus Susijärvi! et Ruanjärvi infimae Lapp.»: N. I. Fellm., cfr l. c. p. XXXVII.

Lapp. fenn. r Kittilä in pago prope praedium Torvinen: Hjelt & H.!; [r in flumine Tornio ad Esisaari: Birg. p. 100, cfr l. c. p. 85 et vide infra; in ipsis ripis lacuum et fluminum ab aqua inundatis per partem silvaticam Lapp. meridionalium ubique . . .: Wahlenb. p. 172; (fq): Fellm. Lapp.; Kemijärvi nonnullis locis prope Luusua, in litore argillaceo lacus Kemijärvi, Sodankylä ad Kaaretkoski: Wainio Not., efr l. c. p. 31, Hult Lappm., l. c. 31, (86,) 93 et 150; Pallastunturit in lacu Vuontisjavr prope Hætta: Sælan!; Sotkajärvi Korjaa: Borg Sel.!; Repojärvi in reg. silv. superiore: Borg & Rantaniemi!; Utsjoki iuxta fl. Tenojoki ad Ispos! et Spaarassuoluu (reg. subalp.), Inari Martti!, Väylä, Kettumatti: Kihlm. Ant.; iuxta fl. Paatsjoki [»Pasvigely») ad Elvenæs, ad catarractam inter Vagetimjavre et Bagjajavre (lacum lacui Inari proximum) nec non latere rossico tractu alpis Galgoaive: Norm. p. 249; [Nyborg (Th. Fries 1857)], Gaddeluobal, [Karasjokka Assebakte]: Norm. Fl. Spec. p. 134; in inundatis reg. subalp. sup. ad Karlbunden: Arrh. ant., vide etiam Hartm. p. 201. - [L. ent. reg. subalp. et silv. (»fq»): Læst.; Lindén Bidr. non enumerat.]

Lapp. ross. ad ostium fluminis Tuloma iuxta Kola par-

cius: N. I. Fellm.; p in fundo fluminis aut lacus sub aqua sinuum vadosorum ad ostium fluminis Nuotjok et in Nuotjavr in parte australi: Lindén Ant., cfr Lindén Beitr. p. 9, spec. e Peskivuopaja prope ostium flum. Nuotjok!, spec. e Nuotjavr iam leg. Enwald & Hollmén!; Hirvasjärvi: Axelson & Borg!; Pjalitsa: Mela ann. et herb.; Litsa: Brotherus!; prope pag. Voroninsk in flum. Voronje: Kihlman!; Norm. vide sub Lapp. fenn.; vide etiam sub Kk.

Följ. iakttagelser från Torneåelf [på svenska sidan] torde gälla äfven för Finland: Tyckes ej kunna härda ut i kamp mot Ranunculus flammula β reptans: Birg. p. 9; »jag har gjort samma iakttagelse som Backm. & H., att hos de blommor, som utveckla sig under vattnet, kronbladen ofta felslå: l. c. p. 100, jfr redan Meinsh. p. 37 m. fl.; detta sistnämnda enligt Sælan ett mycket vanligt och sannolikt regelbundet fenomen.

Brassica campestris L.

In maxima parte Fenniae usque ad summum fere septentrionem satis frequenter vel frequenter invenitur, sed nonnullis plagis inprimis in interiore parte rarescit.

Kalm; inter segetes st fq: Prytz; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. plur.: Nym. Consp. p. 46, vide etiam DC. Prodr. I p. 214 (A *oleifera*) et Led. I p. 216 nomine Br. Rapa L.

A1. Radl. p. 189, cfr Bergstr.; (*r*) [Lemland] Lemböte: Bergstr. Beskr.; Geta st fq: Hult ann.; fq saepeque cop.: Kihlm.!; p in agris, non? in par. Kumlinge: Bergr. — Ab. (fq): Zett. & Br.; p: Arrh. et Hollm.; fq: Sand. et A. Nyl.; st fq: Renv. et Sel; Vihti fq: Printz et Flinck (interdum cop.); (fqq): Wecks.; p—st fq enum., circa Laajoki saepe cop.: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, cfr l. c. p. 140. — Nyl. fq: His.; fq—fqq, in agris, cultis et fimetis saepe copiosissime: Stenr.; p: W. Nyl.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] Kiiskinkylä: Brenn.; Hogland Suurkylä: Sælan in Medd. XXV p. 76. — Ka. (st r): Blom!; vix desit: Lindén. — Ik. fq: Malmb., [vide etiam Meinsh. p. 34].

Sat. »spridd»: Malmgr.; Huittinen: Lydén; st fq: Hjelt.

— Ta. fqq, in Pälkäne (rarius) (Zidbäck): Leop.; fq: Knabe Fört., Asp. & Th., Norrl. s. ö. Tav., Bonsd. et Wainio Tav. or.

- Sa. Valkiala st fq: Hult Fört.; Lappvesi Pulsa (adventicia), Villmanstrand! et Imatra in ruderatis vix spont., Ruokolaks in agro: Sæl. ann.; Hult non comm. K1. fq: Fl. Kar. et Backm.; Pälkjärvi st fq: Hjelt. Kol. tantum in cultis ad Fabrika lecta: Elfv.!; Petrosavodsk: Simming!
- Oa. Kristinestad, Pörtom fq: Strömb.; Kurikka prope Käkelä!, Jalasjärvi prope templum etc.: Hjelt; (fq): Laur. Växtf.; Malmgr. non comm. Tb. Viitasaari Lakomäki parce: Kihlman! Sb. complur. loc. [in Savonia]: E. Nyl. & Chyd.; [Kuopio (!)] fqq: Mela; Pielavesi: Lundstr.; Iisalmi r: M. & J. Sahlb. Kb. fq: Brand. et Eur. & H.!; st fq plerumque parcius [»vähässä määrin»], rarius cop. in agris secali et hordeo consitis territorii: Axels. Putk.; fq: Wainio Kasv., vide etiam infra. Kon. fq: Norrl. On., vide etiam Günth. p. 33.

Om. fq: Hellstr., Tenn. et Lackstr. — Ok. (str): Wainio Kasv.; st fq: Must.; (fq), in parte orientali (str): Brenn. Obs., spec. e Kajana Takkaranta! — Kp. Uskela: Bergroth!; Wainio Kasv. ex hac prov. non enum., sed str in toto territorio septentrionali inveniri indicat.

Ob. fq: Brenn. Obs., quem l. inspicias; fqq: Leiv.; in agris inprimis sementi vernali consitis fqq: Keckm.; Kemi st fq: Jul. p. 289; Alatornio st fq: Hougb.; [fq: O. R. Fries p. 160;] st fq — fq: Hjelt & H. — Kuus. st r Tolpanniemi!, Välijärvi (M. & J. Sahlberg) et Akso: Wainio Kasv., spec. etiam lectum ad templum!; Hiekkala in agro hordeo consito et in agro ad Kantaniemi: Hirn Fört. — Kk. st r, par. Oulanka ad pagum eiusdem nominis: Wainio Kasv.; Soukelo in agro, Kouta, Knjäsha: Mela Pl.

Lapp. fenn. st fq—fq: Hjelt & H.; [Sodankylä] (r) in cultis pagi Sattanen et prope templum parcius: Blom Bidr.; [p Kengis (Brundin), Pajala: Birg. p. 100;] in agris Novacolarum Lapp. [meridionalis frequentius,] septentrionalis rarius ex. gr. ad pagum Idivuoma enontekiensem: Wahlenb. p. 182 et 183; in agris: Fellm. Lapp.; Kittilä, Inari fq: Sæl. kat.; st fq in Kemijärvi et Sodankylä (etiam ad Mutenia), Inari ad Törmänen et Kyrö in regione coniferarum mixtarum, et nonnullis locis ad Koppelo in regione pinifera: Wainio Not., cfr l. c. p. 10, 30 et Hult Lappm.; »nobis non obviam, in territorio tamen non deesse

credo, in parte meridionali quidem»: Kihlm. Ant. — [L. ent. reg. subalp. p, silv. fq: Læst.; Palojoki: Malmberg!; Lindén Bidr. non enumerat.]

Lim. ad Kantalaks: Fellm. Ind. et N. I. Fellm.!, cfr l. c. p. XXXVIII; Umba: Mela Pl., vide etiam sub Lt. — Lp. Sosnovets unicum spec. nescio an fortuitum: Mela Pl. et herb. — Lt. ad fines prov. Lim. st r in loco deusto adversus coloniam [ad ostium flum. Nuotjok!], ad Kallioniemi ad ripam lacus Nuotjavr et ad catarractam Tuloma: Lindén Ant.

K b. Angående förekomsten härstädes nämnes: ›Observerades icke af mig i Juuka ej heller i Kontiolaks (1899), där *Raphanus raphanistrum* i dess ställe förekom i ymnighet›: Sæl. ann.

Brassica campestris var. biennis Metzg.

In Alandia satis frequenter inveniri indicat Th. Sælan.

A1. Jomala Dalkarby in agris copiose: Sæl. ann.!; Finström Bergö: Axel Tigerstedt! [spec. prorsus defloratum]; in Eckerö et compluribus locis in Alandia in agris secali consitis: Lindb.

Alla uppgifter angående denna form har jag af Sælan och Lindberg. — Det kan nämnas, att den odlade två åriga varieteten var. oleifera DC., så vidt jag vet, ej i vårt land varit föremål för odling.

Brassica campestris var. rapa L.

In toto fere territorio saepissime colitur, nunc quidem minus quam antea, sed raro tantum disseminatur.

»Cult. et passim subspont.»: Nym. Consp. p. 46. — Kp. »metsistyneenä Kostamuksen pitäjässä samannimisessä kylässä»: Wainio Kasv. — Ob. Pudasjärvi (Nyberg): Brenn. Obs. — Kuus. »metsistyneena Kirkonkylässä»: Wainio Kasv.!

I afseende å odlingen får jag främst hänvisa till Elfv. Ant. p. 72–73, jfr äfven l. c. p. 18, Elfv. Kult. p. 111 och Elfv. i Atlas p. 4 (arten ingår ej på kartan). Häraf framgår, att rofvor visserligen odlas i hela landet, men mycket mindre än förr, då potatisodlingen ännu ej var allmän; mest odlas de i östra Finland på svedjeländer. I Kittilä odlas rofvor h. o. d., i Inari allmänt, i Utsjoki sällsynt: Elfv. Ant. p. 21. Växten uppgifves såsom odlad redan hos Till.; f. ö. har jag antecknat uppgifter om odlingen bl. a. Tuneld p. 516, Ign. Geogr. p. 348, L. Y. 1902 p. 311, Renv. p. 18, Rosb. Kyrksl. II p. 44, Stenr. p. 16, Medd. XXV p. 12, Norrl. On. p. 24,

Keckm, p. 12, Stjernvall p. 235, Rosberg p. 43, Hult Lappm, p. 28 och 145, [Zett. I p. 146,] Fellm. Anteckn. I p. 509, 536, 571, 594, III p. 335, 415, 451, 493, 503, IV p. 222-223 m. fl. Här må ännu anföras följ. uppg.: Skörden af rofyor och öfriga rotfrukter [utom potäter] i hela landet utgjorde år 1888 332,825 hl, hvaraf i Uleåborgs län 8,514 hl; Statistisk årsbok för Finland 1891 p. 26; enl. de utdrag jag gjort på statistiska byrån, belöpte sig däraf på Lappmarkens härad 68,5 hl, men ingenting på Utsjoki. År 1889 utgjorde skörden i Lappmarkens härad 282 1/2 hl, hvaraf 10 ½ hl i Utsjoki. — År 1902 utgjorde skörden i hela landet 826,974 hl, hvaraf i Uleåborgs län 7,613 hl: Stat. årsb. för Finland 1904 p. 88. I detta sistnämnda belopp utgör dock säkert turnipsen hufvuddelen; i hvart. dera beloppet för hela landet ingår skörden af kålrötter. — Ob. »Sås årligen af Allmogen till eget behof . . . 1788 i Apoteksträdgården [i Uleåborg] fick jag täta och svampfria Rofvor, som vägde 5 ½ kg [»13 marker»] utan blad och stjälk»: Jul. p. 24. — Li. Toivoniemi uppnå rofvorna storleken af en vanlig porslinstallrik: Nordling p. 306 och gifva god afkastning: l. c. p. 315; äfven nämnes att 7,7 kg [18 %] roffrö blifvit skördadt därstädes: l. c. p. 314. - Från Utsjoki nämnes, att rofvor vägt t. o. m. öfver »ett skålpund» [0,4 kg]: Fellm. Anteckn. I p. 138. — [L. ent. Odlas med stor framgång här [vid Kaaresuanto prästgård], i liten skala ända upp till nybygget Naimakka: Læst. p. 9, jfr Clarke p. 466. På Hirvasvuopio nybyggen på hvardera gårdstomten små rofplanteringar: Lindén Bidr.] — Lapp. ross. 1 Kantalaks, Porjeguba, Umba och Pjalitsa uppräknas rofvor såsom odlade: Mela Pl., jfr om Kantalaks redan Schüb, p. 302 (och Beket. p. 547). I Umba odlas endast rofvor, likaså i Kuusreka: Edgr. & Lev. T. o. m. från Kola omtalas rofodling: Fellm. Anteckn. I p. 571.

Brassica campestris var. rapifera Metzg.

In his annis in Fennia inprimis australi magis magisque colitur.

1 afseende å odlingen kan jag i hufvudsak hänvisa till Elfv. Ant. p. 73, hvaraf framgår att odlingen af turnips har sin intensivaste utbredning söder om 62°, men norr om 63° ännu [1894] var alldeles sporadisk. Ehuru jag i den botaniska litteraturen för öfrigt endast antecknat en uppg. om odlingen af turnips (L. Y. 1902 p. 311), där en turnips vägande 8 kg omtalas, och icke tagit kännedom om den hithörande jordbrukslitteraturen, kan jag dock med full öfvertygelse bekräfta Elfvings uttalande l. c., att vallt talar för att denna växt skall utbreda sig hastigtv. I Statistisk årsbok upptages ej turnips särskildt (se under var. rapa).

Brassica napus L.

In Fennia non sponte occurrit, sed var. $n \ a \ p \ o \ b \ r \ a \ s \ i \ c \ a \ (L.)$ in toto fere territorio saepissime quanvis minore copia colitur.

»Saepe colitur in usum oeconomicum (ob semina et radicem), tum etiam quasi subspontanea occurrens»: Nym. Consp. p. 46. — R, SV: Brenn. Flor.; så vidt jag vet, beror uppg. på förväxling med *Br. campestris* var. *biennis*. Redan Rupr. Fl. Ingr. p. 95 förnekade artens förekomst i de delar af Finland, hvilka han besökt, och förmodade, att de äldre uppg. [från I k. Parkala] afse *Br. campestris*.

Från barlast är arten antecknad **O**b. Uleåborg Toppila (Dr. Stenbäck): Zidb., jfr Brenn. Obs. — Ehuru arten så allmänt odlas, förvildas den sällan i vårt land; dock har jag sett den sålunda tillfällig **Sat**. nära Tammerfors 1887: Hjelt.

I afseende å odlingen får jag främst hänvisa till Elfv. Ant. p. 73—74, jfr l. c. p. 21 med tillhörande karta (II), Elfv. Kult. p. 111 under namn af var. rapifera och Elfv. i Atlas p. 4 (med kartan 11 b). Här må tillläggas, att kålroten upptages redan af Till.; vidare nämnes: största delen af Finland och södra Lappl.: Fries; trifves ännu ända upp till Sodankylä och Kittilä: Ign. Geogr. p. 349. — Kp. Solovetsk: Geogr. F. T. 1899 p. 43. — Ob. Ylitornio Jolma nära Aavasaksa: Turistf. årsbok 1902 p. 80. — Li. Toivoniemi odlad å kalljord med god framgång: Nordling p. 307, jfr l. c. p. 315. I Utsjoki blefvo kålrötterna mindre än rofvorna: Fellm. Anteckn. I p. 138. Se f. ö. Caj. Kasvist. p. 31, Stenr. p. 16, Leiv., Fellm. Anteckn. I p. 509, 571, III p. 646 m. fl. [Från svenska sidan nämnes, att kålrötter odlas i Haaparanta med godt resultat, Pajala (medelgodt), trifvas bra, men bli små: Birg. p. 59. — Mer eller mindre lyckade försök vid Naimakka: Læst. p. 9.]

Brassica oleracea L.

Multis formis in tota fere Fennia colitur; formae quaedam usque in Lapponiam coluntur.

Då i flertalet uppgifter den speciella formen särskiljes eller kan utredas, upptager jag här endast de få uppg., där detta icke är fallet, men hänvisar f. ö. till formerna.

Upptages jämte flere former af Till. Odlad i största delen af Finland och Lappl.: Fries; »ubique colitur (c. multis varr.) et hinc inde subsponte occurrit»: Nym. Consp. p. 46 [någon uppg. om tillfällig förekomst i Finland är mig dock icke bekant]. [Uppräknas bland ettåriga prydnadsväxter i Pajala: Birg. p. 61.] Se f. ö. Medd. XXV p. 12, Leiv. och ett par floror. (Jul. under var. capitata).

Såsom kändt är af varieteterna var. capitata L. den viktigaste. Gränsen för dess odling i större skala framgår af kartan till Elfv. i Atlas (11 b) eller Elfv. Ant. (kartan II), hvaraf tydligen synes, att denna odling spridt sig från öster. F. ö. odlas hufvudkålen ända till Uleåborg: l. c. p. 4, hvarjämte nämnes, att den i goda år går ännu i Inari, men är osäker norr om 65°: Elfv. Kult. p. 127. En fullständig framställning ingår i Elfv.

Ant. p. 70-71, jfr l. c. p. 21. Uppg. har jag f. ö. antecknat Till., Tuneld p. 516, Ign. Geogr. p. 349, Stenr. p. 16, Elfv. p. 119, Geogr. F. T. 1899 p. 43 (Solovetsk), Zetterstedt II p. 195, Fellm. Anteckn. III p. 503 och 646 m. fl. Här må ännu anföras följ.: **O** b. [Uleåborg] »kommo intet rätt fort . . . växa väl frodiga i bladen, men slå inga rätt dugliga Hufvuden»: Jul. p. 24 under namn af *Br. oleracea* (Hvitkål). — [Haaparanta osäkert resultat, Pajala »vill ej gå»: Birg. p. 59.] — Däremot nämnes: Li. Toivoniemi odlad å kalljord med stor framgång: Nordling p. 307, jfr l. c. p. 315 och Elfv. Ant. p. 23 och 71.

Äfven f. *rubra* L. (rödkålen) odlas ehuru mindre ofta hos oss, se Elfv. Ant. p. 71. Den upptages redan af Till. Se f. ö. Fellm. Anteckn. III p. 503, där det nämnes, att flere års försök å Enontekis prästgård hafva utfallit skäligen väl.

Sockertoppskålen (f. obovata Lilja) omnämnes ännu från $\bf L$ i. Toivoniemi (enl. muntliga uppg. af Nordling): Elfv. Ant. p. 23.

Var. botrytis L. torde näst efter var. capitata vara den viktigaste. Äfven denna upptages redan af Till. [Haaparanta godt resultat, Pajala osäkert: Birg. p. 58]. — Li. Toivoniemi å kalljord med god framgång: Nordling p. 307, jfr Elfv. Ant. p. 23. — Mig veterligen odlas hos oss endast f. cauliflora (Hoffb.) och ej f. asparagoides Mill., jfr Elfv. Kult. p. 128. F. ö. får jag hänvisa till Elfv. Ant. p. 72, där det uppgifves om f. asparagoides, att den t. o. m. i Nyl., där försök blifvit gjorda, icke utvecklats fullständigt. Emellertid nämnes senare om denna form: »Den utvecklades väl, då jag någon gång odlade den i Lappviks trädgård vid Helsingfors»: Sæl. ann. — Br. caulifolia uppräknas Jul. p. 25; Sælan antager, att här föreligger en miss-skrifning för Br. cauliflora.

Brüsselkålen (var. gemmifera DC.) odlas allmänt af våra trädgårdsmästare: Sæl, ann.; se f. ö. om densamma Elfv. Ant. p. 71–72 och jfr Elfv. Kult. p. 126 äfvensom Birg. p. 59.

Hvad de öfriga varieteterna angår, odlas de i mindre skala och jämförelsevis sällan, hvarföre jag här endast uppräknar dem i alfabetisk ordning med angifvande af dithörande uppg. (Florornas uppg. har jag ansett mig i allmänhet kunna förbigå).

Var. acephala DC. Uppr. af Till. — **O** b. »Växer [i Uleåborg] rätt bra»: Jul. p. 25 under namn af *Br. fimbriata* (Blåkål). — [Haaparanta och Pajala godt resultat: Birg. p. 58.] — Se härom f. ö. Elfv. Ant. p. 70 och jfr Elfv. Kult. p. 125.

F. *crispa* Lilja odlas här och där såsom prydnadsväxt: Sæl. ann. [Sannolikt hänför sig uppg. Birg. p. 61 till denna.]

Var. gongyloides L. Se främst Elfv. Ant. p. 72 och f. ö. Elfv. Kult. p. 129, [Birg. p. 59,] Nordling p. 307 och 315 liksom Alc. III under namn af var. caulorapa.

Var. sabauda L. Se Elfv. Ant. p. 72 och Elfv. Kult. p. 126.

Brassica lanceolata Lange.

In saburra lecta esse indicatur.

Ab. Åbo barlastplats vid Runsala bro (G. Renvall): Lindb. herb.—Nyl. Helsingfors Skatudden på afstjälpningsplats (elev G. E. Klefström): Brenner i Medd. XVIII p. 154; Helsingfors på afstjälpningsplatser i Botaniska trädgården och Ulrikasborgsbärgen: Brenner i Medd. XIX p. 72. Brenner uttalar möjligheten af att dessa exemplar skulle tillhöra Sinapis juncea L. eller, såsom den äfven rättare kunde kallas, Brassica juncea (L.) Lange, och i Nym. Suppl. p. 28 föres Br. lanceolata Lange utan tvekan såsom synonym till denna art, jfr äfven Nym. Consp. p. 47. Tilläggas må dock, att Ascherson säger om Br. lanceolata Lange = Sinapis juncea auct. nicht L.: Ascherson und Graebner, Flora des Nordostdeutschen Flachlandes, Berlin 1898—99, p. 361.

Sinapis arvensis L.

In Fennia australi et media usque ad 65° et ultra occurrit; excepta parte austro-occidentali, ubi passim aut maiore frequentia inveniri indicatur, plerumque rara et multis plagis adventicia aut, ut in Fennia orientali, omnino non lecta est.

Till.?; Kalm; inter segetes (fqq): Prytz; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 47; in partibus borealibus verisimiliter non omnino indigena, usque ad Torneå: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; in Lappon. plur. deest: Nym. Suppl. p. 28, vide etiam DC. Prodr. I p. 219 et Led. I p. 218.

A1. fq: Bergstr. et Sæl. ann.; r? Brändö Jurmo, Lappo, Söderholm (Baggholma): Bergr., vide etiam Radl. p. 189 et Popp. p. 10. — Ab. p: Zett. & Br.; Korpo: [I. Ringbom]!; Pargas (fq — st fq): Arrh. Ann.; st fq: Renv.; Kimito: A. Ramsay!; Pojo (fq): A. Nyl.; Eura: Lindstr. p. 116; Marttila: Elmgr. Beskr. p. 182; Bromarf: G. Sucksdorff!; Lojo: Ch. E. Boldt, vide etiam infra; Vihti (»fq»): Printz; Vihti r tantum in area in pago Vanhala mihi obvia: Flinck; Vihti Olkkala 1903: E. af Hällström!; Nystad: Hollm. et Söd.; [Karjala etc.] r in nonnullis agris ad pag. Laajoki: Caj. Kasvist.; Sel. et Sand. non comm. — Nyl. Fagervik: His.!; Esbo Rulludd etc.: Kihlm. herb.; p: W. Nyl.; r Strömfors Bullers!: Sæl. Ö. Nyl., spec. foliis fere glabris; Pel-

linge Österby 1903: V. Wahlbeck!; Hogland Pohjakylä: Sæl. Ö. Nyl., cfr Brenn.; [Hogland] Kiiskinkylä: Brenn.!, cfr Brenn. Till. p. 38; cop. in Kiiskinkylä: Sælan in Medd. XXX p. 76. — Ka. in area in Haapasaari numerose: Sælan in Medd. XXV p. 79; r Kotka: Sæl. Ö. Nyl.!; rr Virolahti Reinikkala: Blom!; r tantum Antrea Hatula: Lindén. — Ik. (fq): Malmb., non omnino certa, vide infra; Uusikirkko Sykiälä ad stationem Mustamäki: O. A. Gröndahl!; [vide etiam Fl. Ingr. p. 98; Meinsh. p. 34 tantum e Narva enumerat].

Sat. Björneborg (Simming): Malmgr.; Björneborg et in par. et in oppido st r — p in cultis et ruderatis [»afstjälpningsplatser»]: Häyr., vide etiam Gadd Sat. p. 49 et infra. — Ta. r Pakkala, Pälkäne Harhala (Zidbäck): Leop.; [Kalvola] haud infrequens: Knabe Fört.; r Laitiala (E. Lang): Norrl. s. ö. Tav.; Hollola Hersala: Wainio ann. — Sa. Villmanstrand in ruderatis adventicia: Sæl. ann.! — K1. (p): Fl. Kar.; Ojamo: Genetz!, vide infra.

Oa. Vasa in saburra: Hjelt; (r) Gamla Vasa, Nya Vasa Brändö et Smulterön, sed tantum adventicia: Laur.; p: Laur. Växtf., vide etiam infra. — Sb. Leppävirta (»fq»): Enw.! — Kb. r Nurmes ad Jonkere: Wainio Kasv.!

Om. r Gamla Karleby! in agris, Kronoby, Teerijärvi, Ylikannus: Hellstr.; Lappajärvi Niska Lammi in agro 1903: A. L. Backman!

Ob. Uleåborg: Jul. i V. Ak. H. p. 176; r Kiiminki! Ukkola, Uleåborg: Brenn. Obs.; Uleå: Eberh.; terminum septentrionalem ad Uleåborg attingit: Brenn. Reseb. p. 76; Uleå in insula Raatti, Toppila et Kiiminki!: Brenn. herb.; Alatornio Torpa: Hougb. not., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 133; [inter Torneå et Kalix r: O. R. Fries p. 160,] vide ceterum infra.

Utbredningen af denna art är jämförelsevis svår att säkert utreda, då den tidigare ej alldeles sällan torde hafva blifvit förväxlad med andra arter, t. ex. Raphanus; därföre hafva äfven ett något större antal uppgifter än vanligt upptagits. — Ab. freqvensen i Pojo synes misstänkt; arten upptages äfven såsom fq i Lojo: Hels Den förekommer dessutom på barlastplatsen vid Åbo slott: Lindén! — Ik. fq: Malmb., men intet exemplar finnes att bestyrka uppg.; då Raphanus ej alls upptages, hvaraf åter exemplar finnes, ligger det nära till hands att misstänka en förväxling. Före-

komsten i denna trakt är dock konstaterad, såsom framgår af det ofvanstående. - Sat. Huittinen: Lydén; Tyrvää: Warel. och Wirz, M. S.; Kyrö: Asp: Karkku Kulju trädgård 1880 och troligen 1902, Koskis Rumeli 1892 och 1894, Järventaka! ett stånd 1899, något flere, men på andra platser de följ. åren, rikligen inkommen med ryskt hafreutsäde 1903, sedan åter i betydligt mindre antal. Arten torde visserligen blifva alltmer bofast, men kan knappt ännu betecknas annat än såsom tillfällig. Utom området har jag sett den i Viljakkala vid Hietikko och Viljakkala kyrkoby ganska mycket i vårsädesåkrar 1888, möjligen kan den därstädes räknas till den vanliga ogräsvegetationen: Hjelt. — Ta. Hauho: Herk.; uppg. behöfver bekräftas. — Sa. Valkiala (fq): Hult. Fört.; den höga frequensen förefaller misstänkt, dock äro både Brassica och Raphanus upptagna. — K1. fq: Backm., men jag såg ej arten, ehuru jag särskildt gaf akt på densamma, ifr Hjelt Ant. p. 65. Genetz' exemplar är säkert, men Ojamos läge känner jag ej, hvarföre äfven här erfordras bekräftelse. — O a. Såsom tillfällig förekommer arten ofta: så var den allm. vid Vasa ångkvarn: Laurén i Medd. XXII p. 38 och förekom i många exemplar vid Vasa ångbåtsbrygga 1884 och 1886: Laurén i Medd. XXII p. 41. — Från **T b.** upptages arten ej alls; från Sb. och hela östra Finland finnas mest uppg., som tydligen äro mer eller mindre oriktiga. Märkas bör att Enw., hvars exemplar från Sb. dock är säkert, alldeles icke upptager Raphanus och ej angifver någon frequens för Brassica. - K b. Liperi fq: Eur. & H., men exemplaret tillhör Raphanus; troligt är dock att äfven Sinapis förekommer. - Ob. Uleåborg Toppila och andra barlastplatser årligen, talrik eller en del år t. o. m. ymnig vid Toppila, ej sällsynt på odlad mark, tomter och afstjälpningsplatser inom Uleåborg och i dess närhet: Zidb., jfr Brenn. Obs. Grusiga ställen, barlastplatser Kemi stad 1892, Simo Kallio täml. rikl. 1885 och 1892: Keckm., jfr l. c. p. 17, där den betecknas såsom tillfällig. Sannolikt hänföra sig äfven flere af de ofvan angifna uppg. till en mer eller mindre tillfällig förekomst. På svenska sidan uppräknas arten bland ruderatväxter, som hafva sin nordgräns vid Pajala: Birg. p. 84. — Li. [»Nyborg i nordmændenes små plantninger (Th. Fries 1857)»,] Bugönæs 1877, Elvenæs: Norm. Fl. Spec. p. 106, jfr Blytt p. 1007, Norm. ann. p. 12, Norm. Fl. Overs. p. 63-64 etc. Redan Schüb. p. 304 framhöll, att arten i de nordliga delarne af Norge inkommit med andra frön, och i Norm. ann. p. 12 kallas den »certissime adventicia», jfr äfven Schüb. Virid. p. 129.

Tilläggas bör, att arten rikligen inkom med ryskt hafreutsäde 1903; så nämnes, att den i Ab. Kiikala uppträder i ovanligt stor mängd i år [1903]: E. H[äyrén] i Hufvudstadsbladet 1903 N:o 203 B., se äfven under

Sat. och jfr Lindberg i Medd. XXIX p. 176.

Sinapis arvensis var. orientalis (Murr.).

Cum forma typica raro occurrit.

- A1. parce mixta cum α, p velut Lemland Knutsboda, Finström Godby!, Saltvik Haraldsby, Sund Finnby, Bomarsund, Sundby: Arrh. & K.; Geta Dånö et Labbnäs: Hult ann. Ab. Åbo (J. Hollmén): Hollm.; [Åbo in saburra (!) ad arcem] sat numerose et floribus et fructibus: Sæl. Fröv.; Pargas Alön Storgård et Stortervo: Arrh.; Vihti Olkkala 1903: E. af Hällström!; Nystad in saburra: Söderman! Ny1. [Ingå!] Fagervik: His. nomine var. siliquis hirtis; Helsingfors Sörnäs: Sæl. herb. et O. Collin!; Borgå Kråkö in saburra: Brenner!; Strömfors Bullers: Sæl. Ö. Nyl.!; Pellinge Österby 1903: V. Wahlbeck!; [Hogland] Kiiskinkylä: Brenn., cfr Sæl. Ö. Nyl. Ik. Uusikirkko prope templum inter avenam: Lindberg!
- Sat. »Ulfsby brobänk»: A. K. O. Malin! Ta. Hollola Laitiala: Wainio herb. Sa. Villmanstrand in castris cum typo adventicia: Sæl. ann.
- O a. Vasa ångkvarn spridd: Laurén i Medd. XXII p. 38; Vasa på en gata tillfällig: Hjelt. O b. Uleå r: Eberh., jfr Brenn. Obs.; Uleåborg Toppila årligen, än täml. talrik, än fåtalig, Uleåborg högst sällsynt eller blott tillfällig på likadana lokaler som hufvudformen (både på barlast samt på ruderat och andra platser nära odlade ställen): Zidb, jfr Brenn. Obs. och se L. Y. 1904 p. 236.

Sinapis alba L.

Adventicia raro tantum occurrit, sed usque ad 65° visa est.

- »Eur. omn. exc. . . . Fenn., in multis vero tantum culta et efferata»: Nym. Consp. p. 47; r S: Brenn. Flor.; åkrar r till Södra Österb. (Vasa), spridd med säd: Alc. III; »hinc inde extra culturas reperitur, sed mox evanescit»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; förvildad hos oss: Elfv. Kult. p. 203, se äfven Lindberg i Medd. XXIX p. 179.
- Ab. Korpo (L. H. Stigzelius!): Zett. & Br., enl. anteckning vid exemplaret är detta odladt!; Nådendal: Brenner in dupl.!; Pargas Gunnarsnäs: C. J. Arrh.; r Haarijärvi by vid Niku: Sel.; Karis Landsbron tillfällig, men talrikt på en potatisåker 1894: Sæl. herb.; Lojo Kihilä med Melanosinapis, Cuscuta epilinum o. s. v.: Hult herb.; [Mynämäki etc.] >toisinaan viljeltynä ja metsistyy silloin helposti»: Caj. Kasvist. Nyl. [Helsingfors] p: W. Nyl., jfr Fl. Ingr. p. 99; r Borgå Pörtö!, Strömfors Bullers!: Sæl. Ö. Nyl.; Lovisa Löfö: Brenner i herb. lyc. n.; Hogland: Brenn.; anträffades ej på

Hogland [år 1898]: Sælan i Medd. XXV p. 74. — Ka. r Säkjärvi vid kapellansbolet: Blom! — [I k. »in unseren Gegenden (häufig) angebaut wird, und sich hie und da ausgesäet hat» Parkala [»Pargola»]: Meinsh. p. 34.]

Sat. Euraåminne: Malmgr., ex. taget af Simming!; Raumo: [K. R.] Paqvalin!; Ulfsby på barlast: Malin i herb. lyc. n. — Ta. [Tavastehus] r: Asp. & Th.; Hattula vid gamla kyrkan (O. Sirén): Wainio herb. och herb. lyc. n.; Hattula Leiniälä bland rysk hafre 1903: Lindb. comm.; Sysmä Lipola (K. V. Renqvist!): Unon.! — Sa. Villmanstrand tillfälligt bland utsådd hafre: Sæl. herb. — Oa. Laihela [Sarvijoki: Simming!], Kurikka!: Malmgr.; Storkyrö, Vasa: Alc., jfr Laur. Växtf., som betecknar arten såsom tillfällig. — Kb. Liperi Riihilaks Vihola: Eur. & H.! — Ob. Uleåborg Toppila sept. 1886 med blommor och omogna skidor, fåtalig: Zidb., jfr Brenn. Obs.; se äfven L. Y. 1904 p. 236.

På 1860- och 1870-talen odlades arten, så vidt jag erinrar mig, icke alldeles sällan i trädgårdar såsom kryddväxt; numera har jag knappt alls sett den odlad på detta sätt. Däremot nämnes från senare tid, att den som foderväxt odlats af någon enda jordbrukare i södra Finland: Elfv. Ant. p. 74. — Från **O b.** [Uleåborg] nämnes »mognar väl i varma somrar»: Jul. p 25.

Melanosinapis communis Schimp. & Spenn.

In saburra raro occurrit.

Tillfällig: Fries; »Eur. plur. exc. inpr. . . . Fenn.»: Nym. Consp. p. 47; förvild. r S[ödra Finland]: Brenn. Flor. m. fl.

A1. Sottunga Måsshaga: Laur. Fört. — Ab. Pojo r »v. c. in agris pisinis ad Dannskog»: A. Nyl., jfr Rupr. Diatr. p. 73, Fl. Ingr. p. 97 etc.; uppgiften är osäker; Lojo Kihilä: Tikkanen & Hult herb. — Nyl. Helsingfors Ulrikasborg »nonnulla spec. in cumulo efferata»: A. Nordenskjöld!, jfr Herb. Mus. Fenn. [Sörnäs (!) lastageplats nära Helsingfors] i största ymnighet [1878 och 1880]: Sæl. exk.!; Borgå Kråkö på barlast: G. Sucksdorff!; Lindörn vid Kråkö: Brenner! [samma ställe som föregående]. — Sat. Räfsö spridd på lastageplatsen: Hjelt. — Oa. [Vasa vid ångkvarnen] spars.: Laurén i Medd. XXII p. 38. — Ok. »r luultavasti metsistynyt Kajana»: Must., jfr Brenn. Obs.; för min del är jag ej säker på, huruvida växten varit riktigt bestämd. — Ob. Uleåborg Toppila sept. 1882 el. 1883 (utblommad med n. mogen frukt), sept. 1886 (blommande, ett el. några få stånd): Zidb., jfr Brenn. Obs.

Arten kallas Brassica nigra (L.) Koch t. ex. Lindb. Enum.

Erucastrum Pollichii Schimp.

Raro et fortuito visum est.

Odl. st. barlast r S[ödra Finl.]: Brenn. Flor., jfr äfven Alc. III. — Nyl. Helsingfors Botaniska trädgården: Brenner! i (Prot. 10, X, 1885)

Medd. XIII p. 228. — **O** b. Uleåborg (p) painolastilla kuivilla paikoilla lähellä jyvämakasiinia [»6 P Kp J»]: Leiv.; då ex. ej föreligga till granskning, kan ej afgöras, om bestämningen är riktig; jag har dock icke velat utesluta uppgiften.

Diplotaxis tenuifolia (L.) DC.

In saburra navali saepe usque ad 65° 45' lecta est.

Eur. omn. exc. . . . Scand. (ibi vix nisi adv.)»: Nym. Consp. p. 49. - Al. Geta Andersö på barlastplats: Bergr. comm.; Mariehamn Vestra hamnen 1890: Lindb. herb.; Mariehamn 1891: Sæl. herb. Arten uppgifyes äfven såsom inlämnad från barlastplats på Åland: W. Granberg i Medd. XIII p. 204, men denna uppgift afser D. muralis, hvilken art exemplaret tillhör. — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott (!)] i flere exemplar med blommor och frukter [1885]: Sæl. Fröv.; samma ställe 1881: E. Rettig i Lindb. herb.; [Nystad (!)] »Saunasillan rannalla, yhteiskoulun pihalla ja v. 1895 yksi kappale Rantakadulla»: Söd. — Nyl. Denna art eller D. muralis Hangö: Sand.; Rörgrunds holme i Pojo viken: Leop. ann. och Nyberg!; Helsingfors Sörnäs (!) barlastplats: Brenner!; Borgå (!) Haikko[fjärden] Lindörn: Öhrnberg!, jfr Alc. III; Borgå Lindörn talrikt 1876 o. 1885: Sæl. ann.; Borgå Gersnäs: V. Wahlbeck! [enl. Sælan är Haikko Lindörn just namnet på barlastplatsen vid Hammars och Kråkö; Gersnäs är beläget på Kråkö nära Hammars]; Borgå Hammars g. ymn. 1885 (1), ymnig 1886, Perno Näse barlastplats: Gadol. — K a. Kotka på barlastplats 1898: Sæl. herb. - Sat. Björneborg Räfsö: Häyrén! - Oa. Vasa på barlast: Hjelt! - Ob. Uleaborg vid nya bron! och Toppila!: Brenner [ex. taget 1869], jfr Medd. XIII p. 186; Uleåborg Toppila fr. o. m. år 1881 (trol. redan förut) årligen, i början fåtalig, numera [1887] talrik: Zidb., jfr Leiv. och Brenn. Obs.; barlastplatser täml. rikligt vid Kemi stad 1892, Kallio i Simo: Keckm.

Diplotaxis muralis (L.) DC.

Ut species antecedens et saepe una cum illa proveniens, sed plerumque minore copia occurrit.

»Scand. interdum cum saburra navali introducta»: Nym. Suppl. p. 29. — Al. Hammarland på barlastplats vid Frebbenby: W. Granberg! under namn af *D. tenuifolia* (ex. bestämdt af G. Tegengren). — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] två exemplar: Sæl. Fröv.; samma ställe 1901: G. Renvall i Lindb. herb.; Kimito Vestanfjärd Greggsnäs in saburra navali: Sælan!; Tenala Lappvik på barlast: Laurén!; [Nystad] »yksi kappale Saunasillan rannalla (Cajander)»: Söd. — Nyl. Sörnäs ymnig: Hjelt, exemplar tagna af Hult! och Unonius!; Helsingfors Sörnäs lastageplats 1878, 1880, 1882 och 1885 ymnigt tillsammans med *D. tenuifolia*: Sæl. ann;

Borgå (!) Lindörn: Brenner! m. fl.!; Borgå Gersnäs: V. Wahlbeck!, se ätven under föreg, art. — K a. Kotka lastageplats sparsamt inkommen med barlast: E. Kauppinen!, inl. af O. Collin, jfr Alc. III. — S a t. Björneborg Räfsö: Häyrén! — O a. Kristinestad Hemgrundet: M. Sundman! — O b. Uleåborg Toppila p 1887, [tidigare trol. sällsynt]: Zidb., jfr Brenn. Obs. och Leiv.; barlastgrus, Kemi stad 1892, endast några exemplar, hvilka ej hunno utveckla frukter: Keckm.

Diplotaxis muralis imes tenuifolia.

Semel, ut videtur, in Fennia australi lecta est.

 $\bf N$ y
l. Helsingfors Sörnäs lastageplats 1885 tre antagligen hithörande exemplar bland
 D. muralisoch D. tenuifolia,hvilka hvardera växte tillsammans på platsen: Sæl. ann. och herb.

Hybriden är icke tidigare anmärkt i Finland, men förekommer t. ex. i Sverige, se Neuman p. 442

Capsella bursa pastoris (L.) Moerch.

Tota Fennia frequentissime (aut frequenter) et saepe copiose (— copiosissime) provenit. Quamquam in Lapponia frequentia inprimis in parte orientali minuitur, tamen usque ad summum septentrionem procedit.

Fqq (aut fq) in tota Fennia inveniri dicunt omnes fere ¹) auctores, cfr Till., Till. Icon. 44, Kalm et Prytz; in cultis, ruderatis, ad vias per totam patriam: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenn. et Lapp.: Fries; Eur. omn.: Nym. Consp. p. 66, vide etiam DC. Prodr. I p. 177 et Led. I p. 199.

Lapp. fenn. fq et cop.: Hjelt & H.; in cultis propatulisque domorum fq — fqq: Blom Bidr.; [(complur. locis) — fq enum.: Birg. p. 100;] in cultis earundem regionum ac *Thlaspi arvense* frequentius: Wahlenb. p. 178; ubique: Fellm. Lapp.; fq ad domicilia in Kemijärvi, Kuolajärvi, Sodankylä, Inari, etiam ad Salmijärvi et Nummelinkoski et fq ad Köngäs in regione betulina prope Mare glaciale: Wainio Not., cfr Hult Lappm. (et

¹) **K** b. et Repola fqq, ceterum fq, in paroeciis septentrionalibus minore copia, et f. *integrifolia* et *pinnatifida*: Wainio Kasv.; fqq, in partibus maxime septentrionalibus et orientalibus fq: Brenn. Obs.

I. c. p. 150); Utsjoki fq: Sæl. kat., cfr S. Castrén p. 352 in Hush.; fq locis cultis et in propatulis ad domicilia, e convalli fluminis Anarjok et superiore parte fl. Tenojoki non adnotata: Kihlm. Ant.; e multis locis enum.: Arrh. ant.; in reg. marit. Varangriae fq: Th. Fries p. 184; enum.: Norm. Fl. Spec. p. 132, vide etiam Blytt p. 1001, Hartm. p. 198 etc. — [L. ent. reg. subalp. et silv. fq: Læst.; tantum in reg. silv. in praedio Markkina: Lindén Bidr.]

Lapp. ross. ubique ad habitacula: Fellm. Ind.; ad habitacula usque ad Ponoj et Kola pareius: N. I. Fellm., cfr Beket. p. 547; Kantalaks multis locis, Umba, Kaskarantsa, Tetrina, Tshapoma et Ponoj ad habitacula: Mela Pl.; Umba ad habitacula in pago: Kihlman!; [ad Nuotjavr et Nuotjok] reg. silv. r, ubi salmones ad Tuloma capiuntur [»laxpatan»] sat parce: Lindén Ant.!; Muotkavuono [»Bumanifjord»]: Brotherus!

Arten upptages såsom mycket allmän af alla förf., som använda denna freqvensgrad, utom Bergr., Renv., His., Stenr., W. Nyl., [Meinsh. p. 38,] Malmgr., Fl. Kar., Laur. Växtf., Enw. och Jul. p. 289; fq — fqq in vicinitate pagorum: Elfv.; cop.: Hult; Wainio Kasv. o. Brenn. Obs., se i noten; ett par afvikande uppg. längre fram. Nog allmän: Hell. p. 14. — Ab. A. Nyl. har utelämnat freqvensen. Mt., Pt., Tp. ja Kv. fqq, La. st fq, muuten fq: Caj. Kasvist., där närmare uppg. om förekomsten läranas.

Formerna integrifolia DC. och pinnatifida Schlecht. äro blandade om hvarandra i H. M. F.; den senare är dock kanske något allmännare; äfven f. sinuata Schlecht. är representerad; f. pinnatifida finnes särdeles utmärkt och typisk från Hollola: Norrlin! I vår botaniska litteratur ingå om dessa former, så vidt jag vet, endast uppg. i Wainio Kasv. (se i noten) och Sa. var. integrifolia »fq ante horrea fere omnium pratorum copiose»: Hult. Nämnas kan, att Mela Kasv. i st. f. dessa äldre namn använder de af Mela gifna benämningarna integerrima, serrata, lobata, pinnatifida.

F. apetala (Opitz) Schlecht. Ganska talrikt förekommande i Lojo, där den tagits af stud. A. Luther!: Arrhenius i Medd. XXII p. 7, jfr l. c. p. 16.

Hutchinsia petraea (L.) R. Br.

In saburra rarissima lecta est.

Nyl. Perno Näse barlastplats 1900 och 1902 (Sigrid och Tyra Nordström): Lindb. herb. — Lindberg tillägger, att barlastplatsen ej blifvit använd på närmare 15 år, i följd hvaraf det kan antagas, att arten åtminstone under så lång tid funnits på platsen. Arten uppgafs redan från

södra Finl.: Fries och Nym. Syll. p. 208, jfr Nym. Consp. p. 66. Hvarifrån Fries hämtat denna uppgift, känner jag ej, då de säkra uppgifterna härstamma först från allra senaste tid.

Coronopus didymus (L.) Sm. 1).

In saburra raro occurrit.

»Species dicitur originis americ., in Eur. semper parce proveniens . . . Scand.»: Nym. Consp. p. 65, jfr äfven Brenn. Flor., Alc. III och Mela Kasv. IV.

Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] sällsyntare än Senebiera coronopus, 1884 ett exemplar med frukt: Sæl. Fröv.; vid Åbo slott 1886: Sandell!; [Nystad] »v. 1891—92 useampia [kappaleita] Saunasillan rannalla painolastilla»: Söd. — Nyl. [Helsingfors Sörnäs (!)] förekom ytterst ymnigt, täckande [marken på] stora sträckor: Sæl. exk.! [1878]; äfven funnen 1879, men ej synnerligen ymnig: Hjelt, äfvensom 1884: Lindb. comm.; Helsingfors Sumparn 1875: Sæl. herb.; Borgå Gersnäs: V. Wahlbeck! — Ob. Uleåborg Toppila sept. 1885 (utblommad och med frukt) fåtalig: Zidb., jfr Leiv. och Brenn. Obs.; några stånd på barlast vid Vasankari i Simo 1889, numera försyunnen: Keckm.

Coronopus procumbens $\mathrm{Gil.}^{\,2}$).

In saburra occurrit.

»Eur. omn. exc. . . . Lappon. Fenn.»: Nym. Consp. p. 65, jfr Brenn. Flor. etc. — Al. Hammarland Marsund på barlastplats: Bergr. comm.; omkr. 20 individer förekommo på barlasthögen vid Bomarsunds brygga: Prim. p. 76. — Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] år 1883 ganska talrikt utbredd, äfven med frukt, men år 1884 icke återfunnen»: Sæl. Fröv; Åbo Slottsbanken par ex. 1886: E. Reuter; [Nystad] »v. 1891 yksi kappale painolastilla Saunasillan rannalla ja seuraavana vuonna useampia»: Söd., jfr Alc.; Nystad Birkholm: Hollmén! — Nyl. [Helsingfors Sörnäs] tämligen talrikt både blommande och i frukt [1878 och 1885]: Sæl. exk.!; på samma ställe 1887: Lindb. comm.; Borgå (!) Gersnäs: V. Wahlbeck! — Om. Gamla Karleby på barlast: Hellstr. under namn af Coronopus depressa, jfr l. c. p. 136, ex. från Yxpila! — Ob. Uleåborg (!) 1869: Brenner!; Uleåborg Toppila 1881, 82, 86 fåtalig: Zidb., jfr Leiv. och Brenn. Obs.; barlast i Kemi stad 1888 (4 exx.), numera försvunnen: Keckm.

¹⁾ Senebiera didyma (L.) Pers. auct. omnes fere apud nos.

²⁾ Senebiera coronopus (L.) Poir. auct. omnes fere apud nos.

Lepidium campestre (L.) R. Br.

In Alandia et Fennia maxime austro-occidentali rarissime et nescio an adventicium invenitur.

Kalm; Fenn. merid.: Fries; Finland (Georgi): Led. I p. 204 et 1122; Fenn. deest exc. in Aboa et Aland.: Nym. Suppl. p. 39, vide etiam DC. Prodr. I p. 204.

A1. (p) in Alandia orientali [»Bn, m.»]: Bergstr.; r [Sund] Tosarby, Finström: Bergstr. Beskr.; Föglö Gripö: W. Juslin!, cfr Medd. VI p. 211; Föglö Juddö: Arrh. — Ab. Uskela Koskis Eriksberg vix parce: Axel Wasastjerna!, cfr [S. O.] Lindberg in Medd. IX p. 173 et Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Lojo Lylvis unicum spec. in prato culto: Lindb. comm., vide etiam infra.

In campis argillosis et agrorum marginibus st fq»: Prytz under namn af *Thlaspi campestre* L., måste anses vilseledande. →Ad vias circa Aboam et Nylandiae»: Wirz. pl. off., jfr Rupr. Diatr. p. 23 äfvensom Led. l. c.; uppg. har ej bekräftats. — →Eur. exc. Ross. bor., Suec. bor., Norv. bor.»: Nym. Consp. p. 65, jfr Nym. Syll. p. 206, se äfven Wied. & W. p. XC; Nyman rättar själf sin uppg. (se ofvan).

Artens förekomst i Finland ansågs en längre tid osäker och W. Nylander sade »non hinc vidi»: W. Nyl. Distr. Redan i Wirz. ann. upptogs f. ö. arten från Al. — Ab. »On tavattu eräällä Kosken kartanoon kuuluvalla pellolla Muurilan joen varrella, mutta on nyt luultavasti kokonaan hävitetty»: Renv.

Lepidium sativum L:

In toto fere territorio quamvis parcius colitur et interdum disseminatur, sed non persistit.

Herba culinaria, in Europa vix indig. v. sponte proveniens . . . »: Nym. Consp. p. 65. — A b. Lojo Mongola förvildad i trädgård: Lindb. comm. — N y l. Helsingfors uppräknas bland förvildade växter: W. Nyl. p. 53; Helsingfors förvildad i Lappviks trädgård 1880: Sæl. ann. — K a. Virolahti Muurikkala [: Blom?]! — T a. Birkkala: Aspelin! — O b. Bland odladt gräs å banvallen hösten 1886; Zidb., jfr Brenn. Obs.

I afseende å odlingen får jag främst hänvisa till Elfv. Ant. p. 69-70. Arten upptages såsom odlad i största delen af Finl. och Lappl: Fries. — Här må tilläggas följ.: **O** b. [Uleåborg] »växer och trifves bra. Frön hinna mest alla år till mognad»: Jul. p. 24; den upptages såsom odl. i Uleåborg äfven af Leiv. — [Från svenska sidan nämnes om krassen: Haaparanta osäkert resultat, Pajala godt — medelgodt: Birg. p. 59.] — Li.

Toivoniemi odlad på kalljord med stor framgång: Nordling p. 307; trifves utmärkt väl: l. c. p. 315. Se f. ö. Ign. Geogr. p. 349, floror etc. (I Mela Kasv. nämnes ej, att arten är odlad, om ej det, att den kallas »ruokakrassi», anses innebära detta).

Lepidium perfoliatum L.

In saburra in Fennia australi rarissime lectum est.

Ab. Nystad »noin kaksikymmentä kappaletta yhteiskoulun pihalla» 1897: Söd.! — Nyl. Helsingfors Skatudden 1903 (Helle Schybergson): Lindb. herb.

Lepidium ruderale L.

In parte maxime australi et inprimis in oppidis, ubi usque ad 65° 45′ est obvium, frequenter provenit; ruri supra 60° 30′ et in parte orientali etiam inferiore raro tantum invenitur.

Till.; Kalm; in ruderatis Finl. austr. p: Prytz; in ruderatis usque ad Arctopolim: Wirz. pl. off.; Fenn. merid.: Fries; Eur. omn. exc. . . . Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 64; maxima ex parte in oppidis: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; adest in Fenn. plur.: Nym. Suppl. p. 39, vide etiam DC. Prodr. I p. 205 et Led. I p. 204.

A1. fq: Bergstr.; in par. Kumlinge et Brändö p: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; »på alla tomter och backar i staden»: Leche p. 35; fq — fqq: Arrh. Ann.; [Muurila] (rr) Isotalo in horto et in campo vicino: Renv.; fq: A. Nyl.; Bromarf st r: Sand.; (p): Sel.; Lojo st r in areis: Ch. E. Boldt; Vihti (»fq»): Printz; Vihti r in pagos Oravala et Suksela, ad praediolum prope viam ad Olkkala: Flinck, cfr etiam W. Nyl. p. 205; r in coemeterio circa templum par. Pusula cop.: Wecks.; Mietoinen et in media parte par. Mynämäki p: Caj. Kasvist.; Nystad: Söd. — Nyl. fq: His., W. Nyl. et Sæl. Ö. Nyl.; [Nurmijärvi] (rr) in muro coemeterii vetusti hic illic sat cop.: Stenr.; Thusby: Åstr. & H.; Hogland: Schrenk p. 160, cfr Brenn.; Hogland Pohjasrivi, Suurkylä, Kiiskinkylä fq: Brenn. Till. p. 38; Tytärsaari: Brenn. — Ka. (r) in taeniis par. Virolahti, in ins. Pitkäpaasi!, Säk-

järvi in pag. Vilajoki: Blom; r parce in collibus aridis ad vias inter pagos, Antrea Hatula, praedium Räisälä: Lindén. — Ik. Käkisalmi (!) et Viborg: Malmb.; Muola Kyyrölä: Lindberg!; [herba inutilis frequentissima: Meinsh. p. 38].

- Sat. Björneborg (!): Malmgr.; Eura: Wirz. ann. [num prorsus certum?]; in oppido Björneborg! hic illic parcius sat copiose, Räfsö sat cop., Hvittisbofjärd (K. G. Ollonqvist): Häyr.; Huittinen: Lydén; Tyrvää ad Wammaskoski, Karkku in pago eiusdem nominis!, Vesilahti Laukko! et Tammerfors ad viam ferratam 1905: Hjelt; Birkkala: Carlss., vide etiam Gadd Sat. p. 49. Ta. Sääksmäki (!) Lahinen: Kihlm. herb., a Tikk. (fq) inveniri indicatur; [Kalvola] haud infrequens: Knabe Fört.; Hauho: Herk. [forsitan incertum]; [Tavastehus] fq: Asp. & Th.; r Vääksy, Kalkkis: Norrl. s. ö. Tav.; Sysmä (!) ad molam Tainio: Unon., spec. e Nya Olkkola! Sa. Nyslott: Hjelt et Malmberg! K1. in urbibus usque in Sortavala: Fl. Kar.; Kronoborg: Hjelt Ant. p. 65!; Parikkala r Huotikkala: Hann.! Kol. Petrosavodsk (!) in plateis fq: Norrl. On., cfr Fl. Kar. et Günth. p. 33.
- Oa. Vasa: Malmgr.!; Nürpes: Nordl. p. 19 nomine *Lepidium*; Vasa Sandviken, Gamla Vasa nonnullis locis, Bründö satis cop.: Hjelt, efr Laur. Växtf., ubi r inveniri indicatur. **Kb.** Liperi Siikasalmi: Hällstr.!, efr Herb. Mus. Fenn. II p. 134.
- **Om.** p ad oram maritimam eum saburra introductum: Hellstr., spec. e Gamla Karleby »Björkmans hvarf»!; Brahestad, ubi naves appellunt: Hult herb.; Brahestad »Lundbergs ångkvarn»: Blom!
- **Ob.** Uleåborg in saburra: Eberh. et Hougb., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Uleåborg Toppila: Brenn. herb.!; Toppila complur. locis in saburra quotannis cop.: Zidb., cfr Leiv.; rr Kemi, Simo, Uleåborg: Brenn. Obs.!; Kemi (st r): Keckm., cfr l. c. p. 14 et vide infra.
- **Sat.** Kyrö: Asp; Printz har ej funnit arten i Kyrö och tror att den knappast finnes där: Printz comm. **Kb.** Axelson framhåller, att artens utbredningsområde är beläget söder om den af honom undersökta trakten: Axels. Putk. p. 40. **Ob.** Angående förekomsten härstädes må tilläggas: Uleåborg »utom på själfva barlasten, flerstädes vid Toppila sund»:

Zidb. — »Odl. st., gator, barlast, inkom för några år tillbaka med barlast till Kemi stad och är nu täml. spridd därst. För öfrigt antecknad från samtliga inom området befintliga barlastplatser, men som verkligt vild st r»: Keckm.

Lepidium draba L.

In Fennia australi rarissime adventicium lectum est.

*Eur. plur, exc. . . . Scand. *: Nym. Consp. p. 64. — Nyl. Helsingfors Gräsviken på en afstjälpningsplats icke långt från Ryska begrafningsplatsen; ett exemplar, taget af lyc. E. Renholm, förevisas af Brenner: (Prot. 13, V, 1900) Medd. XXVI p. 168, jfr Medd. XXVII p. 11. — Sat. Björneborg Räfsö på barlast: Urda Holmberg i Lindb. herb.

Lepidium latifolium L.

In saburra rarissime occurrit.

»Saepe colitur ut planta culinaria et inquilina evadit»: Nym. Consp. p. 64; barlast r: Brenn. Flor., jfr äfven Lindb. Enum. — Ett exemplar utan angifven fyndort finnes i universitetets samling af ruderatväxter. På 1860-talet har jag sett exemplar tagna i Helsingfors.

Thlaspi alpestre L.

His annis in Fennia australi nonnullis locis lectum est et per multos saltem annos persistit.

A b. Åbo Runsala (lyc. A. Nymans herb.): Sæl. ann.; Vihti Vanhala 1892: Flinck i (Prot. 4, II, 1893) Medd. XIX p. 73, där uppg. om de då kända fyndorterna meddelas, jfr Elfving i Medd. XXII p. 34–35, där fyndorten närmare beskrifves och redogörelse lämnas för den därstädes förekommande vegetationen, äfvensom Flinck p. 35, där arten kallas r, men säges förekomma ganska ymnigt. — Vihti Vanhala Hevonoja hage 1896: G. Lång!; Vihti Hevonoja hage ymnig 1903: Printz comm., jfr Flinck. — — N y l. Helsingfors Lappviksparken numera [1896] stationär: Sælan i Medd. XXII p. 34, jfr l. c. p. 52; Helsingfors stationär å en äng invid järnvägen till Sörnäs: Mela i Medd. l. c. p. 34, jfr Flinck, Alc. III m. fl.; Helsingfors Fredriksberg 1893: N. Nyberg!, inlämnad af Brenner under namn af Thl. praecox; Helsingfors Djurgården (ofta i skolherbarier): Lindb. comm.

Sat. Kyrö i trädgårdsparken vid Kyröfall samt nedanför vägen från Kyröfall till prästgårdens mjölnaretorp (ganska ymnigt), men trol. inkommen med utländskt frö: Printz comm. — Ta. Tavastehus nära stationshuset på sandblandad lerjord, funnen därstädes redan ett par års tid. Synes utbreda sig mer och mer: O. Collin!, jfr (Prot. 4, X, 1884) Medd. XIII p. 198 m. fl. — Sa. Mikkeli [»hautausmaalla»!]: Mela i Medd. XXVII p. 49; arten uppräknas l. c. p. 186 bland växter, som äro »vervildett admainsparklant.

wildert oder eingeschleppt».

Ob. Uleåborg [›Oulun] ympäristö, muualta tullut› (M. Huumonen & Y. Tuokkola): L. Y. 1904 p. 236.

Tilläggas må, att arten äfven i Sverige på senare tid blifvit anträffad längre mot norden än tidigare, se Bot. Not. 1885 p. 150 äfvensom Arkiv för botanik, Band 4, N:o 4, p. 39 [1905] och jfr i detta afseende Neuman p. 464 med Hartm. p. 199.

Thlaspi praecox Wulf.

Per errorem apud nos indicatum est.

Förvildad r i mellersta Finl.: Brenn. Flor. Enligt meddelande af Lindberg har Brenner bestämt (N. Nybergs och) O. Collins exemplar af *Thl. alpestre* till *Thl. praecox*, hvarföre uppg. i Brenn. Flor. bör föras till *Thl. alpestre*. *Thl. praecox* är en sydeuropeisk art: Lindb, comm.

Thlaspi arvense L.

Toto territorio, nescio an Lapponia orientali et maxime septentrionali excepta, frequenter et saepe copiose provenit.

Fq aut fqq 1) in Fennia (Kk. vide tamen infra) inveniri consentiunt plurimi auctores 2), cfr Till., Kalm, Hell. p. 14 et Prytz; in agris et arvis totius patriae: Wirz. pl. off.; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn. exc. . .: Nym. Consp. p. 61, vide etiam DC. Prodr. 1 p. 175 et Led. 1 p. 162—163.

Kk. (fq) nonnullis plagis st fq: Wainio Kasv.; Kouta, Keret (!): Fellm. Ind.; Knjäsha: Karsten!; Soukelo, Ruanjärvi, Koutajärvi: Mela Pl., vide etiam sub Lapp. ross.

Lapp. fenn. fq: Hjelt & H.; in cultis locisque ruderatis per totum territorium fq — fqq, saepe copiose: Blom Bidr.; [(complur. locis) — fq enum.: Birg. p. 100;] fq: Fellm. Lapp.; in cultis fq in Kemijärvi, Kuolajärvi, Sodankylä et ad flumen Ivalojoki usque ad Koppelo in regione pinifera in Inari, obviam etiam ad Veskoniemi in Inari et abundanter prope Salmijärvi ad flu-

¹) Mela Kasv., Arrh. Ann.; Wecks., Lindén, Leop., Hann., Fl. Kar., Hellstr., Tenn., Mela, Norrl. On., Must., Leiv. et Keckm.; »Mt ja Pt [Mietoisten pitäjä ja Mynämäen pitäjän aukia] fqq, muuten fq. Yl. pelloilla ja ylimalkaan ruderatipaikoilla»: Caj. Kasvist.; fq — fqq in agris: Elfv.

²) Fq, nonnullis plagis st fq: Wainio Kasv; exceptiones ceteras vide infra.

men Paatsjoki in regione pinifera: Wainio Not.; fq ad areas domorum, in pagis lapponum non visum: Hult Lappm.; Inari fq: Sæl. kat.; Inari (!) Kyrö copiose, Toivoniemi, ad templum, Muddusniemi, verisimiliter etiam alibi, in Utsjoki haud observatum: Kihlm. Ant., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134, vide etiam infra. — [L. ent. reg. subalp. et silv. (fq): Læst.; Lindén Bidr. non enumerat.]

Lapp. ross. in agris Lapponiae ross. meridionalis: N. I. Fellm. [ad maximam partem ad Kk. spectat]; Olenitsa: [Kihlm. in] Herb. Mus. Fenn. II p. 134; r in reg. silv. ad coloniam ad ostium fluminis Nuotjok parce: Lindén Ant.!, vide etiam infra.

Ka. st fq: Blom. — Ta. »Seuduttain tavallinen pelloissa, toisin paikoin tuskin tavattavana»: Wainio Tav. or. — Sa. st fq: Hult. — Lapp. fenn. »in agris et cultis per partem silvaticam, subsilvaticam et inferalpinam omnium Lapponiarum, usque quo hordeum coli potest, passim infrequenter»: Wahlenb. p. 178. Denna uppgift tyckes dock vederläggas af de ofvan anförda samstämmiga från samma trakter; måhända har äfven freqvensen tilltagit. Sydvaranger Näytämö [»Nejden»] (Kihlman) »verisimiliter fortuitum»: Arrh. ant. Äfven Kihlman synes hafva ansett arten härstädes alldeles tillfällig, då den ej omnämnes i Kihlm. Ant. Tilläggas må, att artens nordgräns i Norge uppgifves vara 69° 20′—25′: Norm. Fl. Overs. p. 90. — Lapp. ross. Kola: Beket. p. 546; uppg. behöfver kanske bekräftas. Anmärkningsvärdt är, att jag ej i Mela Pl. funnit någon uppg. från Lapp. ross.

Iberis amara L.

In hortis saepe colitur et interdum disseminatur.

N y l. Helsingfors själfsådd på Broholmen 1863 och i Lappviks trädgården 1879: Sæl. ann. — Äfven i **S** a t. Karkku har jag någon gång sett själfsådda exemplar; arten har dock snart åter försvunnit: Hjelt.

Iberis (utan artnamn) uppräknas såsom odlad [ännu] i **O**b. Pudasjärvi: Elfv. Ant. p. 43. — Likaså Li. Toivoniemi på kalljord: Nordling p. 315. Dessa uppgifter kunna dock möjligen afse *I. umbellata* L., om hvilken art det nämnes: Ofta odl. i trädg. (jämte flere andra arter af släktet): Alc. III. — För min del skulle jag emellertid tro, att *I. amara* odlas mest och därnäst *I. umbellata*, hvaremot de andra arterna, såsom *I. odorata* L., jämförelsevis sällan äro föremål för odling.

Isatis tinctoria L.

In litore Fenniae australis fere ad 62° 20′ ad septentrionem versus raro sed interdum copiose occurrit; ad partem orientalem Sinus fennici non visa est.

Isatis crescit in Nagu insul: minorib.: Till. [p. 36]; Till. Icon. 91; »under de resor jag förrättat i Nyland, Åbo och Björneborgs läns skärgård har jag till myckenhet kommit öfver denna växt uppå åtskilliga öar mot hafsbandet uppåt norr; inåt Botnhafvet har jag dock öfver 62 graders lat. icke mer sett till denna Färgeört»: Underrättelse om Färgestoften Veides plantering och ans i Finland af P. A. Gadd, Åbo 1760, p. 2 et 3; Kalm; in litoribus insularum maritimarum Finl. austr. p: Prytz; Alandiae et in insulis circa Aboam sitis: Wirz. pl. off.; Eur. omn. exc. . . . Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 67, vide etiam Led. I p. 212 et infra.

A1. (rr): Bergstr.; [Föglö] Fingrundet [ad Degerby] et Gåsskär: Bergstr. p. 4; Jomala et Lemland in taeniis australibus, Lagnöskär: Tengstr.!; Jomala Torpgrundet inter Brändö et Ramsholm: Palmgren!; [Föglö] Gripö: [H.] Ingelius!; Föglö Degerby: Hult ann. nomine I. maritima: »Seglingeklobben» in Delet: Laur. Fört.!; Eckerö Rönnskär, in taeniis par. Geta p: Bergr. comm.; Hammarland Rönnskär ad promuntorium septentr., Finbo. Äppelö (?), Geta in insula minima in freto inter Långö et Dånö: Ch. E. Boldt; Vårdö Gråskär (A. Bomansson), Eckerö Skeppsvik: Lindb. herb.; Kökar (!) in scopulo extra Karlby!, Helsö et Hamnö: Arrh.; Brändö st fg, in par. Kumlinge non (?) visa: Bergr., spec. lectum in Brändö in vadosis ad Thorsholma! — Ab. Korpo: I. Ringbom!, cfr Zett. & Br.; Aspö Vidskär cop.: E. R[euter]; iisdem in locis, quibus Tillandz [vide supra], copiose crescentem legit S. C. Bielke: Fata Botanices in Finlandia praes. P. Kalm, resp. A. Collin, Abo 1758, p. 12; par. Gustafs Kattkuru: Bergr.; »i öfverflöd 1/4 mil från Töfsala kyrka och Inijö holmarna» (Ann. ad Till.): Leche p. 29; in insula in »Pemarfjärden» inveniri dicitur: E. Reuter; Åbo Österskär: Rupr. Diatr. p. 23; Korpo Runskär (alumni lycei aboensis 1891), Hiitis p cop.: Arrh., spec. ex insula ad Vänö!; Kimito: Sæl. ann.;

Bromarf Gunnarsörarne (Backogrundet): G. Sucksdorff!; Bromarf pag. Hangö st fo in litoribus glareosis et lapidosis: Häyr.; in nonnullis vadis [»Klippingar»] in occidentali sinu Hangö [Hangöfjärden]: Sand.; Nystad (!) p cop. in scopulis exterioribus; Hollm., spec. e Kirsta!; [Nystad] Laajo contra Hanko (Cajander), etiam in Hanko lecta: Söd. — Nyl. promuntorium Hangö: Hult coll.; in insulis Kubbholm et Kiälkö prope Barösund (E. Nylander): His. p. 58; Ekenäs st r et sat parce – parcius in litoribus lapidosis taeniarum extremarum et exteriorum velut Tvärminne et Hermansö, Koön: Häyr.; Ekenäs [etiam] in Stengrundet et Grötskär: Häyr. Ber.; Esbo Rönnkubb spec. numerosa (Palmén): Kihlm. ann.; Esbo ins. Österklippan in scopulis marinis: Kihlman!; Mjölö in litore meridionali: W. Nyl.; Helsingfors Rönnskär et Helsinge Likholm numerose: Sæl. herb.; rr Borgå Äggskär! et Glosholm [in Pellinge!], Hogland ad Pohjakylä!: Sæl. Ö. Nyl., efr Brenn.; Borgå Sandö et Storpellinge Varparnäs et Sibbo Nevas in calcariis: Sæl. ann.; Borgå Tunnholmen: Gadol. 1889. — Ka. Haapasaari vel Aspö (Baer): Rupr. Diatr. p. 22, cfr Fl. Kar. p. 189 et Sæl. Ö. Nyl.; Haapasaari unicum spec ad telonium [»tullhuset»]: Sælan in Medd. XXV p. 79, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Fredrikshamn: Z. Cleve in herb. lyc. n.

Sat. r ins. Nurmis ad Raumo (Simming!): Malmgr. et [K R.] Paqvalin in dupl.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Björneborg st fq — p et sat cop. — copiose in insulis maritimis et in litoribus et lapidosis et arenosis ut etiam in dumetis Hippophaëtis: Häyr.

Oa. Sideby: Alc. III; Kristinestad Merigrundet: M. Sundman!; Svartö inter Kaskö et Kristinestad nonnulla spec. 1887: Lindén in litt.; Närpes Kaldonskären: R. Dahlberg!

Största delen af Finl.: Fries; »nonnisi in ora meridionali aeque ac Cakile mihi cognita»: W. Nyl. Distr.; det riktiga förhållandet torde ligga emellan bägge dessa påståenden. I DC. Prodr. I p. 211 upptages arten endast från södra och mellersta Europa. — A b. Erstan (ipse): Wirz. ann.; måhända behöfver uppg. bekräftas.

Ruprecht har i Flora Caucasica, införd i Mémoires de l'Académie impériale des sciences de S:t Pétersbourg Ser. VII, T. XV N:o 2, Petersburg 1869, p. 133 beskrifvit en ny art *I. maritima*, hvilken vore skild från

I. tinctoria och till hvilken han för den form, som förekommer vid Östersjöns stränder. I Not. XI p. 454 uppgifves sedan, att den vid våra stränder växande arten vore I. maritima (se härom längre fram) och jfr f. ö. Bot. Not. 1871 p. 94 m. fl. För min del kan jag dock ej annat än ansluta mig till den åsikt, som uttalas af Hartm. p. 197, där det sättes i fråga, huruvida I. maritima ens förtjänar att upptagas såsom varietet, då exemplar tagna af Hollmén visa olikheter i afseende å skidans färg och nervighet hos samma individ, beroende på olika ålder. Öfriga exemplar i H. M. F., t. ex. det från Borgå, stå äfven i afseende å sina karaktärer emellan bägge formerna. – Här må emellertid angående Ruprechts uppgift framhållas, att han i själfva verket anser den finska Isatis, som han själf sett, skild från I. maritima, men nämner i Fl. Cauc. l. c. p. 293 angående Tillandz' uppg.: »ex hoc loco [Nagu Lill-Land archipelagi Aboënsis] forte eruendum anne fuerit I. tinctoria efferata aut I. maritima spontanea», liksom han p. 133 kallar formen från Österskär: »in pratis apparenter spontaneam, sed forte cultura antiqua superstitem». Att den i Finland förekommande Isatis är ursprungligt vild, synes emellertid med säkerhet framgå af dess lokal, som är klippiga eller sandiga hafsstränder, men likaså säkert är, att den hos oss förekommande formen ej öfverensstämmer med den beskrifning Rupr. l. c. p. 132 ger af den i södra Europa förekommande Isatis silvestris »plantam spontaneam hirsutulam angustifoliam». I. maritima upptages emellertid såsom finsk i Byteskat, etc., hyarjämte detta namn förekommer hos Brenn, jfr äfven Trauty, Incr. p. 87.

Se f. ö. om vår *Isatis* Trautvetter »De Sameraria et Isatide generibus commentatio» i Mémoires présentés à l'Académie imp. des sciences de S:t Pétersburg, Tom. IV, p. 314 [Petersburg 1845].

Neslea paniculata (L.) Desv.

Multis locis obvia quamvis semper rara, sed mea sententia maximam saltem partem mere adventicia est.

»Eur. omn. exc. . . . Fenn.»: Nym. Consp. p. 68; »in plagis meridionalibus hinc inde adventicia reperitur»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134; »adest in Fenn. mer. et med.»: Nym. Suppl. p. 40, se äfven DC. Prodr. I p. 202, Medd. XXVI p. 13 och Medd. XXIX p. 176.

Ab. Merimasku: Karsten!, jfr Zett. & Br.; Åbo: elev Enckell!; Bromarf Bengtsor: E. Odenvall! — Nyl. Helsingfors vid Astronomiska observatorium: Brenner!; Strömfors på Bullers!, Hogland! vid Pohjakylä: Sæl. Ö. Nyl., jfr i afseende å den senare uppg. Brenn.; anträffades ej på Hogland [1898]: Sælan i Medd. XXV p. 74; Borgå Hammars på barlast: O. Collin!; Perno Forsby: W. Grefberg i dupl.! — Ik. Kakki Kirjola (Nerv.): Malmb.; Kuolemajärvi Muurila!, Nykyrka Vammelsuo »inter avenam»!: Lindberg; Nykyrka [»Uusikirkko»] Sykiälä Mustamäki: O. A. Gröndahl!

- Sat. Ulfsby på barlast: A. K. O. Malin!; Ulfsby brobänk: U. Lojander!; med hafre inkommen till Kyröfall: Printz comm. Ta. »fanns 1868 i Koski i en kornåker, utsädet utländskt»: Norrl. s. ö. Tav.! Sa·Sääminki →kaurapelto» 1903: Ingrid Ryberg! K1. Sortavala Kymölä →kylvöpelto»: J. M. Wartiainen!
- Oa. Vasa på barlast 1878: O. Hallstén!; Vasa vid ångkvarnen på barlast enstaka 1886 o. 1887: Laurén i Medd. XXII p. 39; Vasa ångbåts brygga 1882 ett exemplar: Laurén l. c. p. 41. Tb. r Jyväskylä Tourujoki »viljelysmaalla» (Blom): Wainio Tav. or. Sb. r: Mela; Kuopio »Kellgren'in oluttehtaan pihalla unicum spec. lectum»: B. F. Savander! Kb. Liperi r Riihilaks Vihola åker: Eur. & H.!; rr »yksi ainoa eksemplaari tätä lajia löydetty Tolvolan ruispellossa Ahmovaaran kylässä [Juu'an pitäjässä] kesällä 1898»: Axels. Putk. Kon. »Saoneshje Schungu in agro»: Norrl. On.!, jfr Günth. p. 33.
- Om. Brahestad »Lundbergs ångkvarn»: Blom! Ob. Uleåborg Toppila 1885 (o. 1886?) ensam l. fåtalig: Zidb., jfr Brenn. Obs.; Uleåborg [»Oulussa] harv. ulkomaisessa kaurassa (koululainen-M. E. Huumonen)»: L. Y. 1903 p. 222; barlast i Kemi stad 1888 (3 exx.), senare ej anträffad: Keckm.; [upptages såsom tillfällig [mellan Torneå och Kalix elfvar]: O. R. Fries p. 160].

I Mela Kasv. uppgifves arten förekomma i provinserna 1—13; från **A 1.** och **K a.** föreligga dock mig veterligen icke några uppgifter.

Namnet skrifves af flertalet förf. *Neslia*; i Herb. Mus. Fenn. II skrifves riktigare *Neslea*; Neuman p. 459 använder benämningen *Vogelia paniculata* (L.) Horn.

Bunias orientalis L.

In Fennia australi et media raro — satis raro et saepe adventicia, in Fennia orientali tamen maiore copia occurrit; ad septentrionem versus usque ad 64° 15' iam visa est.

In maxima parte Fenniae sporadica: Fries; Fenn. mer. med.: Nym. Suppl. p. 40, vide etiam DC. Prodr. I p. 230.

A1. (»fq»): Bergstr., vide infra; (»st fq»): Bergstr. Beskr.; r praedium Jomala: Arrh. & K.; [Finström] Bergö Norrgård: Sæl. ann. et Palmgren!; Finström Bergö Norrgård 1886: E. Reuter; Geta Pansarnäs: [O. J.] Hoffström & [P. F.] Molander!; Geta Finnö in agris lino consitis: Ch. E. Boldt. — Ab. r: Zett. & Br., spec. ex Åbo!; Åbo in monte Observatorii, Nummis extra Tavasttull: E. Reuter; Reso Pansio: [Karsten]!; Hiittis Löfö:

Arrh.; Kimito Dalsbruk: E. Juslin in herb. lyc. n.; Karis Svartå: His.; Lojo in vicinitate templi: Ch. E. Boldt; Vihti (p): Printz; Flinck in Vihti non vidit, vide etiam infra. - Ny1. Hangö: Sand.; in oppido Ekenäs complur. locis in areis et in limitibus agrorum, in »Slottsbacken» sat cop.: Häyr.; Fagervik p: His.!; Ingå Barö: Sæl. ann.; Esbo haud procul a templo: Kihlm. ann.; r in insulis Sumparn, Mjölö: W. Nyl. p. 209; Helsingfors et Kyrkslätt: Sievers in herb. lyc. n.; Helsingfors »Tölö park» per multos annos: Lindb. comm.; Helsingfors promuntorium Lappvik adv. 1876: Sæl. ann.; Helsinge inter Malm et Åggelby: Kihlm. ann., cfr Kihlm. Beob. p. 8; [Helsinge] Nordsjö (Chydenius), Sibbo Löparö, Thusby Mariefors: Sæl. ann., cfr Åstr. & H.; st r velut Borgå Pörtö, Perno Sondarö (G. R. Björkstén), Strömfors Bullers!, Hogland!: Siel. Ö. Nyl.; forsitan adventicia: l. c. p. 25, cfr Brenn.! et Brenn. Till. p. 38; Borgå Korssund et Sondby: Sæl. ann.; Hogland Suurkylä cop. [1898]: Sælan in Medd. XXV p. 76, vide etiam infra; ad officinam Strömfors: alumn. Jäderberg! — Ka. Fredrikshamn (Qvist): Fl. Kar. p. 193, cfr Sæl. Ö. Nyl.; Haapasaari: Sæl. Ö. Nyl., cfr Brenn.; Haapasaari numerose 1898: Sælan in Medd. XXV p. 79; r in ins. Pitkäpaasi in par. Virolahti etiam e Säkjärvi in praediolo! in pag. Alahämes [?]: Blom, cfr Lindr. Verz. p. 17; Säkjärvi: J. V. Johnsson in dupl.! — Ik. r Horttana prope Viborg (Nerv.), Käkisalmi Rautu et Kivennapa: Malmb., spec. lectum ad Rajajoki Kuokkola!; [st r = r: Meinsh. p. 39].

Sat. Karkku Kulju 1886, 1887 et 1892, Kauniais Saari 1905 et 1906 (unic. spec.), ad Tammerfors 9 spec. veris. adventicia 1881!: Hjelt; e Tammerfors etiam comm. Buddén; ad catarractam Kyrö complur. locis: Printz comm. — Ta. Tavastehus: K. Collin!; Hattula Herrnäs: Kihlm.; Hollola Laitiala et Hersalo: Wainio ann. — Sa. Villmanstrand Parkkarila adv. 1888 et 1889: Sæl. herb., spec. e Villmanstrand iam leg. Simming!; rr in viciniis templi Rautjärvi: Hult; Mikkeli in tribus agris: Hasselbl. — K1. st r ad Ladogam borealem: Fl. Kar.; Parikkala r Koitsonlahti: Hann.!, cfr Lindén p. 137; Valamo: Nikl.!; Ruskiala prope marmorarias: Zilliacus in dupl.! — Kol. rr Fabrika in cultis: Elfv.!; Petrosavodsk (Simming! et alii):

Norrl. On., efr Günth. p. 33; prope Petrosavodsk, haud procul a Lohijärvi: Caj.

Oa. Vasa »vid hofrätten på en gräslinda»: Laurén in dupl!, efr Alc., Alc. III p. 152 et vide infra. — Tb. r Viitasaari: Broth! — Sb. Jorois Huutokoski 1893 et 1902: Lindb. herb., vide infra; r: Mela, spec. in dupl. e Kuopio!; Kuopio Piispantori: Enw. [spec. in dupl.!] et Hjelt; Kuopio unicum spec. in avena importata (Buddén): L. Y. 1903 p. 223. — Kon. st r ad Onegam: Fl. Kar.; Verchne lamba! in saxosis graminosis prope domicilia cop., Kivatsh parce, Vyrosero et in pagis vicinis ad margines viarum et agrorum fq cop., hinc usque ad Kusaranda fq sed parcius: Kihlm.

Ok. Kajana: Lackström in dupl.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; r Kajana parce in agris: Must.; Paltamo: Zidb., cfr Brenn. Obs.

Det synes, såsom om arten först ungefär 1840-1850 inkommit till landet, då den, som likväl är synnerligen i ögonen fallande, ej upptages af de äldre botaniska författarena (t. ex. Prytz). Sedan tyckes den hafva allt mer spridt sig, men under senaste tid, då utsädet säkert rengöres bättre än tidigare, synes dess spridning åter hafva afstannat. — Härom nämndes 1889: »in nonnullis plagis nuper immigrata»: Herb. Mus. Fenn. II p. 134. Ehuru arten i Mela Kasv. uppgifves förekomma med oafbruten utbredning ända till Ok. [»1-15»], känner jag ingen fyndort från Kb. och Om. - Al. Bergstr, upptager A, B, C, D, Af, d. v. s. allmän i åkrar på hela Åland äfven Korpo etc.; detta är säkert fullkomligt vilseledande. — Ab. [Nystad] »ilmestyi v. 1896 eräälle pellolle kaupungin ja uuden hautausmaan välisen tien vieressä»: Söd.!, där arten betecknas såsom tillfällig. — Nyl. Hogland funnen 1851, försvunnen 1867, 1868 och 1870, återfunnen ymnigt på gårdar och odlade ställen 1871, försvunnen 1872, återfunnen i Kiiskinkylä 1873; Brenn. Till. p. 38, jfr Hjelt i Medd. XXVI p. 20. — O a. Angående förekomsten i Vasa nämnes, efter det Alcenii uppgift blifvit anförd: Anträffas visserligen flerst, å lindor i staden, men är tillfällig»: Laur. Växtf.; Vasa ångkvarn numera [1892] t. allm.: Laurén i Medd. XXII p. 38. Så vidt jag känner, har arten på 1900-talet alldeles försvunnit: Hjelt. - S b. Angående förekomsten vid Jorois Huutokoski nämnes: här finnas flere andra från Ryssland inkomna arter, som under flere decennier bibehållit sig Lindb. comm. - Ob. Uleåborg vid en väg på en sandig och med magert gräs bevuxen öppen plan nära Toppila sund ett eller få tillfälligtvis förekommande exemplar: Zidb., jfr Leiv. och Brenn, Obs. — Uleåborg [»Oulussa] 1 kpl. ulkomaisessa kaurassa (koululainen M. E. Huumonen) v: L. Y. 1903 p. 223.

Crambe maritima L.

In maritimis extremis Fenniae maxime australis raro invenitur.

Kalm; in litoribus arenosis insularum Alandicarum minus fq: Prytz; Fenn. merid. occ.: Fries, cfr Nym. Syll. p. 209; Fenn. mer. (Nyland.): Nym. Suppl. p. 19, vide etiam Medd. XXVI p. 18 et Geogr. F. T. 1904 p. 230.

A1. Sottunga Sandskär cop.: Bergr. [extra territorium], cfr Medd. XX p. 38, spec. ibidem leg. A. Wahlberg! — Ab. [Korpoleopiose in insula Örskär 5 km [½ mil] ab Utö (Folkv.): H. Dbl. 1885 N:o 262 et Medd. XIII p. 229; Aspö in insula eiusdem nominis et Vidskär, Utö Örskär, Jurmo in insula eiusdem nominis et in compluribus insulis minoribus: E. R[euter], efr (Diar. 1, XI, 1890) Medd. XVIII p. 230, quem l. inspicias; Korpo Vidskär in litore marino: P. Hj. Olsson!, vide infra; Korpo Hvithara: Granit!; Korpo Utö: G. Renvall! — Ny1. Ekenäs Tvärminne in insula Skomakarskär (Ossian Reuter!): O. M. Reuter in (Diar. 10, X, 1885) Medd. XIII p. 229, cfr l. e. p. 263; hoc loco verisimiliter postea exstincta: Häyr., cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

Då arten från Kalms eller åtminstone från Prytz' tid ända till 1885 ej blifvit återfunnen, ansågs den icke tillhöra vår flora och dess förekomst i landet förnekades t. ex. Spic. I p. 2 och W. Nyl. Distr. p. 77. Att den förekom i Ekenäs-trakten påpekades i flere notiser uti tidningspressen under år 1885, mig veterligen först i Ekenäs Notisblad N:o 62. Enl. Reuters uppgift fanns på det anförda stället »ett omkring 1 m [3 fot] högt busklikt utbildadt stånd» och hade det af en allmogeman uppgifvits, att arten vuxit där »omkr. 10 års tid, ehuru den blommade första gången i år» [1885]. Emellertid uppgifves, att arten, genom att den alltför mycket blifvit insamlad, numera alldeles gått ut på Skomakarskär (Ekenäs Notisblad): N. Pr. 1887 N:o 207; se äfven här ofvan. — Angående förekomsten på Aspö Vidskär nämnes, att »en strandremsa af 15 à 25 m [par tiotal famnars] längd och 2 m [par famnars] bredd var betäckt med riktiga buskar, omkr. 1 m [nära 2 alnar] höga och ända till 0,9 m [halfannan aln] i diameter»: E. R[euter], jfr Medd, XVIII p. 230. — Genom ett misstag anföres Prytz' uppg. »ad litt. Sin. bottnici»: Led. I p. 222; någon senare uppg. från Bottniska viken föreligger ej heller. - Nyl. Lovisa barlastplats: Alc. III. Ett exemplar, insamladt nära Lovisa af kadett Hj. Sucksdorff 1885, har jag sett i A. Westerlinds herbarium; måhända hänför sig Alcenii uppg, till samma exemplar.

I en uppsats: »Om förekomsten af *Crambe maritima* L. i Finland af P. Hj. Olsson: Bot. Not. 1895 p. 204–206 nämner förf., att han antecknat *Crambe* från öfver 30 lokaler och uppräknar mer än 20 dylika. Då emellertid andra af Olssons uppgifter visat sig vara opålitliga, anser jag mig icke böra uppräkna de ifrågavarande lokalerna, men får med den nyss uttalade reservationen hänvisa till originaluppsatsen.

Här kan tilläggas, att, då K. Johansson i K. Sv. Vet. Ak, Handl. Bd. XXIX, N:o 1, p. 38 anför slutsatserna i Olssons nyssnämnda uppsats, sker detta under framhållande af att arten »har först under de senare åren blifvit bemärkt [på Gotland], men då på flere ställen, hvarföre det ser ut, som den skulle hafva benägenhet att sprida sig».

Cakile maritima Scop.

In extremis insulis maritimis Fenniae rarius occurrit.

Kalm; in litoribus insularum extimarum maris Alandici rarius: Prytz; in litoribus Alandiae et provinciarum ad Sinum fennicum iacentium, Porkala, Mjölö: Wirz. pl. off.; Eur. litor. exc. . . . Fenn. plur.: Nym. Consp. p. 28; Fenn. non nisi in mer. et mer.-occ. adest: Nym. Suppl. p. 18, vide etiam DC. Prodr. I p. 185 et Led. I p. 168.

A1. Sottunga Kyrklandet unic. spec.: Arrh.!; Eckerö in promuntorio austro-occidentali praedii Torp: Lindb. herb; a Bergstr. (et Arrh. & K.) non adn. — Ab. Aspö Vidskär cop.: E. R[euter]; Korpo Jurmo: Elfving!; Kimito Dahlsbruk: C. J. Arrh., vide etiam infra. - Nyl. Hangö sat cop.: Sand., spec. ex Hangö leg. Hisinger!; Ekenäs st r in taeniis exterioribus et extremis velut Tvärminne, Isskär in litoribus arenosis: Häyr., vide infra; Ingå in Fagerön et in insulis circa Tostholm (E. Nylander): His. p. 58; Ingå Barösund: Hult coll.; ins. Stora Mjölö prope Helsingfors cl. af Tengstræm et ipse: Rupr. Diatr. p. 71; ad balnearium, Mjölö (Gottlund): W. Nyl.; [Helsingfors] in Rödbergen: W. Nyl. p. 213 et Häyr.; Helsingfors Skatudden: Lindb. comm.; Helsinge Nordsjö: Sælan!; Helsinge Stansvik: Kihlm.; Helsinge Melkö: Hult herb.; Sveaborg: Wainio herb.; Helsingfors (!) Mjölö cop., Melkö cop., Munkholmen, Villinge (Ilm.), Jollas, Sibbo Löparö: Sæl. ann.; (st fq) in par. Helsinge, Sibbo et Borgå: Öhrnb.; st r velut in taeniis par. Borgå!, Strömfors [Löfö!] et Pyttis [spec. e Pyttis Tuuskas!], Hogland: Sæl. Ö. Nyl.; Borgå in taeniis maritimis ins. Tunnholmen, Glosholmen, Äggskär et Pörtö: Sæl. ann. et herb.; Strömfors Bullers et Pyttis Hinkaböhle: C. J. Arrh.; Borgå Tunnholm inprimis cop. in ripa versus Pellinge, Perno ad pharum Orrengrund cop. in litore maris arenoso: Gadol.; Hogland Hirskallionhelli, »östra kustens sandstränder» (E. Nyl. Ber.): Brenn.; Hogland etiam Kappelsatama et Selkäpajunlahti: Brenn. Till. p. 38, vide ceterum supra et infra. — Ka. Haapasaari: Sæl. Ö. Nyl.; Haapasaari multa spec.: Sælan in Medd. XXV p. 79; Lavansaari: Brenn.!, cfr Rupr. Diatr. p. 71 et Fl. Kar. p. 189; Seiskari [»Seitskär»] cum Salsola sed multo parcior, ad orientem versus a Koivisto [»Björkö»] (non) visa: Thesl. Dynb. p. 60; Virolahti Ala Urpala: F. W. Mäklin comm.; Virolahti ins. Martinsaari prope Dufholmssund: Sæl. herb. — Ik. complur. locis ad oram Sinus fennici: Lindberg in Medd. XXII p. 7, spec. e Kivennapa Kuokkala!; Nykyrka Vitikkala: Lindb. herb.; Kivennapa Terijoki: O. A. Gröndahl!; [p . . . Systerbäck [»Sestrorezk»]: Meinsh. p. 40, vide etiam Schmalh. p. 53].

Sat. tantum in Sastmola Bogaskär: Malmgr.!, efr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Raumo: K. R. Paqvalin!; Björneborg p et sat parce — parcius in litoribus in arena: Häyr.; Björneborg Mäntyluoto prope Räfsö: Sæl. herb.

Oa. Närpes Kaldonskären: R. Dahlberg!

[Kp. Solovetsk! in litore arenoso promuntorii maxime orientalis insulae Anserskij cop. una cum Ammodenia: Bergr. Ant.]

Största delen af Finl. och Lappl.: Fries; arten finnes antagligen likväl icke i finska Lappmarken; W. Nyl. Distr. säger: »solum ex ora meridionali mihi cognita». — Ehuru arten uppgifves ända till Ostfinmarken (: Hartm. p. 196, jfr äfven Norm. Fl. Spec. p. 128 m. fl.), förefinnes mig veterligen ingen uppgift från Sydvaranger. Framhållas kan, att den å de nordligaste fyndorterna i Norge aldrig sätter mogen frukt: Norm. Fl. Overs. p. 84.

Nyl. angående förekomsten i Ekenäs skärgård nämner Häyrén, att arten är karaktäristisk [på holmarna] utanför trädgränsen: Geogr. F. T. 1900 p. 225.

På barlast är arten anträffad flerstädes. A1. [Sund] barlasthögar vid Notviken flere individ: Prim. p. 76; Geta Hällö på barlastplats: Bergr. comm. och Ch. E. Boldt. — Ab. Åbo slottsbanken på barlastplats: E

Reuter! och Gadol., [Nystad] •v. 1890 kaksi kappaletta painolastilla Saunasillan rannalla•: Söd. — Nyl. Borgå Hammars på barlast: O. Collin! och Gadol.; Borgå barlastholme nära Kroksnäs [säkerligen = Haikko Lindörn: Sæl. ann.]: Gadol. — Hit för jag äfven uppg. Lovisa hafsstrand 1891 (elev B. Poppius): Arrh. Se äfven något längre fram. — O m. [Gamla Karleby] på barlast: Hellstr. p. 136. — O b. Uleåborg Toppila fr. o. m. 1881 (l. förut) årligen, fåtalig eller föga talrik, 1887 med fullkomligt mogna frukter: Zidb., jfr Leiv. och Brenn. Obs.!; Uleåborg Sundet: S. W. Liljeblom! — I Brenn. Reseb. p. 76 uppräknas arten bland växter, som ej förekomma norr om Uleåborg, men i Brenn. Obs. användes för arten tecknet för tillfällig förekomst, hvarföre äfven uppg. i Brenn. Reseb. torde böra hänföras till förekomsten å barlast.

Var. integrifolia Horn. **N** y l. Helsingfors Sörnäs på barlast 1884: Lindb. herb.

Var. latifolia Desf. Nyl. Borgå på barlastplats f. d. Lindörn i Haikkofjärden 1885 och 1892: Sæl. herb.

Såsom fossil är arten funnen i Ny1. Helsinge vid Malm i litorinasand af Lindberg: G. And. p. 96.

Enarthrocarpus lyratus DC.

Unico tantum loco adventicius lectus est.

O a. Vasa ångkvarn i [ett] par exemplar 1886 och 1887 med blommor och väl utbildade skidor: Laurén i Medd. XXII p. 39, jfr Medd. XVIII p. 248 och Alc. III, där arten säges vara funnen 1883 och 1890.

Äfven Chorispora tenella DC. är funnen vid Vasa ångkvarn 1883 o. 1890: Alc. III.

Rapistrum rugosum (L.) All. har blifvit tagen på barlast Al. Mariehamn: K. Mäntylä! äfvensom på afstjälpningsplats på Skatudden vid södra hamnen [i Nyl. Helsingfors] af elev K. A. Andersson, se Brenner i Medd. XVIII p. 147–148, där formen kallas R. rugosum var. clavatum (DC.) Boiss.

Raphanus raphanistrum L.

In Fennia australi et media, nescio an Alandia, ubi raro inveniri indicatur, excepta, frequenter (aut satis frequenter) et saepe copiose provenit; ad septentrionem versus saltem usque ad 65° progreditur.

Kalm; in agris (st r): Prytz; maxima pars Fenn.: Fries; Eur. omn. exc. Lappon.: Nym. Consp. p. 29, ut Led. nomine Raphanistrum innocuum Med., vide etiam DC. Prodr. I p. 229 et Led. I p. 225.

A1. (r): Bergstr.: Jomala: Bergstr. Beskr.; Brändö Baggholmen et Söderholmen: Laur. Fört.!, cfr Diar. 4, XII, 1886; p in agris: Bergr. — Ab. fq: Zett. & Br.; p: Arrh. Ann.; fq: Sand., Renv. et A. Nyl.; (p): Sel.; Vihti fq: Printz; Vihti fq — fqq: Flinck; in parte australi par. Mynämäki fqq, ad maximam partem fq, circa Laajoki st fq, [saepe] cop. — copiosissime: Caj. Kasvist., quem l. inspicias, vide etiam infra. — Nyl. (p): His. et W. Nyl.; fq in agris, inprimis in agris paludosis et hortis [»istutusmailla»] sat cop.: Stenr.; Helsingfors fq: Kihlm. ann.; st fq: Sæl. Ö. Nyl.; [Hogland] Suurkylä in agro solano consito: Brenn.; Hogland Naskinranta 1871: Brenn. Till. p. 38. — Ka. (fqq): Blom; p — st fq: Lindén, vide etiam Medd. XXV p. 79. — Ik. a Malmb. omissus, quamvis spec. e Rautu! lectum est; [st fq in territorio: Meinsh. p. 40, vide etiam Fl. Ingr. p. 115].

Sat. st fq: Malmgr. et Hjelt. — Ta. fq: omnes auct. — Sa. »fqq (cop.)»: Hult. — K1. p: Fl. Kar.; st fq interdum cop.: Hann.; fq: Hjelt. — Kol. fq: Elfv.

Oa. st fq: Malmgr.; fq: Laur. Växtf. — Tb. st fq: Broth. — Sb. p: Mela; (fq): M. & J. Sahlb. — Kb. Kide fq: Brand.!; Liperi in praedio sacellanis: Europaeus & Hällström! nomine Sinapis arvensis; Eno: Woldstedt!; Juuka et Kontiolahti fq: Sæl. ann.; [inter Pielisjärvi et Höytiäinen] (fqq) ubique in agris, ad partem maximam copiosissime [»huomattavan runsasti»]: Axels. Putk., quem l. inspicias; complur. plagis fq, non autem in interiore parte, quamvis ad Jonkere complur. locis: Wainio Kasv.; Nurmes: K. Pfaler! — Kon. fq per totum territorium: Norrl. On., cfr Günth. p. 33.

Om. p: Hellstr. et Tenn. — Ok.-r in partibus maxime australibus, Paltamo, Kajana in coemeterio! et in insula in fluvio: Brenn. Obs., vide ceterum infra. — Kp. parce ad pagos Kiimasjärvi, Nokeus et Kontokki!: Wainio Kasv.; Jyskyjärvi ad flumen Kemi: Malmgren!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134.

Ob. Liminka: Hellström!; Oulu: Eberh.!, cfr Herb. Mus. Fenn. II p. 134; Oulu [»Uleå»] parce [»fåtaligt»] in agro: Zidb.; in partibus maxime australibus r Uleåborg, Oulu, Muhos ad

Montalampi!: Brenn. Obs., ubi antecedentes afferuntur, vide ceterum infra.

Ab. Från 1903, då utländskt utsäde i större mängd användes, nämnes, att arten förekommit i »Kiikala i ovanligt stor mängd detta år»; E. H[äyrén] i Hbl. 1903 N:o 203 B, se äfven Lindberg i Medd. XXIX p. 176. - Ok. st fq [,m. t.»]: Must.; för min del misstänker jag med stöd af Zidbäcks uppg. (se under O b.), att åtminstone frequensen är vilseledande. - Ob. Toppila . . . i ringa antal: Zidb., jfr Brenn, Obs.; åkrar, trädgårdar r, införd med barlast till Kemi stad 1886. Äfven senare några gånger anträffad, men har tillsvidare ej utbredt sig vidare: Keckm., som använder tecknet för tillfällig förekomst. Kemi st r, troligen införd med frön från andra orter: Rantaniemi! i Brenn. Obs. - Efter att hafva anfört Keckmans fynd tillägger Zidbäck: > mig veterligen finnes arten eljest icke vild i Uleåborgs län, om icke i dess sydligaste socknar»: Zidb., jfr Brenn. Obs. - Kuus. p: Sahlb. Fört.; Wainio, som anför uppg. i Wainio Kasv., tilllägger ett frågetecken; åtminstone frequensen är säkert oriktig. Härpå grundar sig emellertid uppg. i Herb. Mus. Fenn. II p. 61. - Lk. r [Sodankylä] in agro hordeo consito nonnulla spec. vidi»: Blom Bidr., jfr Wainio Not., som använder tecknet för tillfällig förekomst. För min del anser jag äfven, att arten är tillfällig härstädes, om uppg. f. ö. är riktig. - Lapp. ross. Arten uppräknas såsom ny för Ryska lappm.: N. I. Fellm. Lettre p. 500, men uppg. bör utgå: N. I. Fellm. p. 58 not.

Se f. ö. under Sinapis arvensis.

Raphanus sativus L.

In toto fere territorio saepe vel saepissime colitur.

I afseende à odlingen af de båda hos oss kultiverade formerna, f. radicula (Pers.) och f. nigra (Pers.), anser jag mig i hufyudsak endast behöfva hänvisa till Elfv. Ant. p. 74-75, jfr f. ö. redan Till., där flere benämningar förekomma, Rein p. 83, Ign. Geogr. p. 349, Elfv. Kult. p. 112-113, nyare floror, Stenr. p. 16, Medd. XXV p. 12, Geogr. F. T. 1899 p. 43 (Solovetsk), Jul. p. 25, Leiv., Turistf. Årsbok 1902 p. 80 (Ylitornio), m. fl. — Här må tilläggas följ. uppgifter: Största delen af Finl. och södra Lappl., subinde cicurs: Fries; sob radicem edulem colitur et hinc inde etiam subsponte occurrit»: Nym. Consp. p. 29; [rädisor Haaparanta och Pajala godt resultat, rättikor osäkert: Birg. p. 59;] däremot nämnes, att hvardera odlats å kalljord med god framgång Li. Toivoniemi Nordling p. 307, jfr l. c. p. 315, äfvensom i Utsjoki: Fellm. Anteckn. I p. 138. [Rädisor uppräknas bland växter, i afseende å hvilkas odling mer eller mindre lyckade försök blifvit gjorda i L. ent. Naimakka: Læst. p. 9.] Såsom förvildad har arten uppgifvits Sa. Villmanstrand i en potatisåker!, men detta måste anses vara alldeles tillfälligt, hvarföre uppg. hos Fries och i Nym. Consp. ej kunna anses gälla Finland.

Resedaceae.

Reseda lutea L.

In saburra rarissime occurrit.

Eur, omn. exc. Scand. (nonnisi adv.), Ross. bor.: Nym. Consp. p. 69, jfr äfven Nym. Suppl. p. 41; barlast r: Brenn. Flor.

Ab. [På barlastplatsen vid Åbo slott] två exemplar: Sæl. Fröv.; Tenala Lappviks lastageplats: Elsa Salvén i Lindb. herb. (1899) och G. Sucksdorff! — Nyl. Borgå 1883: H. Stjernvall!, jfr Alc. III [trol. samma ställe som de följ.]; Borgå barlastholme nära Hammars 1884—1886: Gadol.l; Borgå Haikkofjärden barlastplats på Lindörn nära Hammars 1885: Sæl. ann.; Perno på barlast: A. H. de la Chapelle! — Ka. Vehkalahti barlastplats vid stranden: A. Westerlind herb. — Ob. Uleåborg på barlast: S. W. Liljeblom! i Prot 6, XII, 1884; Kemi 1885, Uleåborg Toppila 1881 i sept. med begynnande fruktsättning, 1882, (1885?), samt vid begynnande blomning 1, VII, 1886, mycket få eller blott ett enda exemplar vid hvarje tillfälle: Zidb., jfr Leiv. och Brenn. Obs.; Uleåborg Broholmarna: Brenn. Obs.!; barlast Kemi stad 7, VIII, 1888 med fullt utslagna blommor, numera [1896] försvunnen: Keckm.; exemplar från Kemi taget 1883 af Enwald & Hollmén!

Reseda luteola L.

In saburra raro occurrit.

*Eur. omn. exc. . . . Fenn. . Nym. Consp. p. 69; barlast r: Brenn. Flor., jfr Alc. III.

Ab. »i Åbo utmed åen» (Ann. ad Till.): Leche p. 15; »Aboae etiam ad fabricam tinctoriam e seminibus projectis in plateis enatam observavimus, in hortis autem culta laete crescit, et e seminibus delapsis se ipsam propagat»: Leopold C. F., Possibilitatem varia vegetabilia exotica fabricis nostris utilia in Finlandia colendi adstruens, Praes. P. Kalm, Åbo 1754, p. 10, jfr O. Hjelt, Naturalhistoriens studium vid Åbo universitet, Helsingfors 1896, p. 228; [Abo barlastplats] i flere exemplar: Sæl, Fröv, och Gadol, — Nyl. [Helsingfors Sörnäs!] ganska talrikt ännu i full blomning [den 6 oktober 1878]: Sæl, exk.; Borgå: H. Stjernvall! [möjl. samma ställe som följ.]; Borgå lastageplats å en holme [trol. Lindörn], inkommen med barlast: A. O. Helenius! En Reseda, troligen denna art, om. nämnes äfven från Esbo Bastviks ångsåg: Prot. 4, X, 1884. — Ob. Uleåborg på barlast: Hough, herb, och S. W. Liljeblom!; Uleåborg Toppila 13, IX, 1881, blott ett ex. i begynnelsen af sin blomning, 10, VIII, 1883: Zidb., jfr Brenn. Obs.; några stånd på barlast i Kemi stad med ännu outslagna blommor 15, VII, 1892, hann icke utveckla frukter: Keckm.

En uppgift af J. Lindvall från 1772 om »Reseda luteola, som ej vill fort i Finland, ehuru den vexer vilt på Åland»: Bot Not. 1890 p. 107, beror uppenbarligen, så vidt den rör Åland, på ett misstag.

Osannolikt är emellertid icke, att någon af de äldre uppg. afser $R.\ lutea.$

Reseda odorata L.

In hortis sacpissime colitur.

Uppgifterna om odlad *Rescla* har jag ansett mig kunna föra uteslutande till denna art, oaktadt artnamnet ej är utsatt eller betecknadt såsom osäkert. Hithörande uppg. har jag antecknat bl. a. från **O b.** Pudasjärvi och Simo: Elfv. Ant. p. 43, **L i.** Toivoniemi: Nordling p. 315, se äfven Caj. Kasvist. p. 30, Medd. XXV p. 13 och jfr Brenn. Flor. äfvensom Alc. III. — Från svenska sidan uppgifves: går bra [i Pajala nära **L k.**]: Birg. p. 61.

Notae auctorum.

IV.

- Alanne = Alanne S. Kesämatka Kuusamossa ja Pudasjärvellä. (Turistföreningen i Finland. Årsbok för 1901). 1902.
- Axels. Putk. = Axelson, W. M. Putkilokasvio Pielisen ja Höytiäisen välisellä kannaksella. (Acta XXIII). 1902.
- Bergr. Ant. = Bergroth, I. O. Anteckningar från botaniska resor i Karelia pomorica och keretina 1894, 1896 och 1897. M. S.
- Bergr. comm. = Bergroth, I. O., quae per colloquium aut litteris exposuit.
- Birg. = Birger, S. Vegetationen och floran i Pajala socken med Muonio kapellag i arktiska Norrbotten. (Arkiv för botanik, Bd 3). 1904.
- Borg Beitr. = Borg, V. Beiträge zur Kenntniss der Flora und Vegetation der Finnischen Fjelde. (Acta XXV). 1904.
- Borg Ber. = Borg, V. Bericht über die geographischen Resultate einer Forschungsreise in den Grenzgegenden von Finnisch- und Russisch- Lappland im Sommer 1901. (Fennia XX). 1903.
- Borg Sel. = Borg, V. Selonteko kasvitieteellisestä tutkimusmatkasta Sallan pitäjässä . . . v. 1898. M. S.
- Caj. Beitr. = Cajander, A. K. Beiträge zur Kenntniss der Vegetation der Hochgebirge zwischen Kittilä und Muonio. (Fennia XX). 1904.
- Caj. Entw. = Cajander, A. K. Ein Beitrag zur Entwickelungsgeschichte der nordfinnischen Moore. (Fennia XX). 1903.
- Caj. Kasvist. = Cajander, A. K. Kasvistollisia tutkimuksia Mynämäen, Mietoisten ja Karjalan kunnissa. (Acta XXIII). 1902. Libellus adnotationum Caj. Kasv. auctus.
- Caj. Westgr. = Cajander, A. K. Ueber die Westgrenzen einiger Holzgewächse Nord-Russlands. (Acta XXIII). 1902.

- Clarke X = Clarke, E. D. Travels in various countries of Europe, Asia and Africa. Part the third. Scandinavia. Vol. X. 1824.
- Fellm. Anteckn. = Fellman, J. Anteckningar under min vistelse i Lappmarken. Del I—IV. 1906.
- Fontell Hybr. = Fontell, C. W. Von einigen Potamogeton-Hybriden. (Förh. vid Nord. Naturf.mötet i Helsingfors). 1903.

Gravit = Granit, A. V. Plantae in H. M. F.

Häyr. = Häyrén, E. F., quae litteris mihi exposuit.

- Häyr. Stud. = Häyrén, E. [F.] Studier öfver vegetationen på tillandningsområdena i Ekenäs skärgård. (Acta XXIII). 1902.
- Häyr. und. = Häyrén, E. F. Botaniska undersökningar i Björneborgs-trakten 1901. (Medd. XXVIII). 1902.
- Häyr. växtl. = Häyrén, E. [F.] Björneborgs-traktens växtlighet. Björneborgs tidning 1901. N:o 102.
- Iver. = Iverus, J. E. D:son Einige Wirkungen der excessiven Sommerwärme 1899. (Förh. vid Nord. Naturf.mötet i Helsingfors). 1903.
- Kihlm. Veget. = Kihlman, A. O. Über die Vegetationsverhältnisse der Hochgebirge Umptek und Lujaur-urt. (Förh. vid Nord. Naturf.mötet i Helsingfors). 1903.

Klingstedt, Fr. vide Palmgr.

- Leiv. Küst. = Leiviskä, I. Über die Küstenbildungen des Bottnischen Meerbusens zwischen Tornio und Kokkola. 1905.
- Leiv. Oul. = Leiviskä, I. Oulun seudun merenrantojen kasvullisuudesta. (Acta XXIII). 1902.
- Lindb. comm. = Lindberg, H., quae per colloquium aut litteris exposuit.
- Lindb. Medd. = Lindberg, H. Meddelanden rörande undersökningen af Leteensuo torfmark i Hattula och Kalvola socknar af Tavastehus län. (Mossk, 1903). 1904.
- Lindb. Pfl. = Lindberg, H. Über Pflanzen östlichen Ursprunges in der Flora von Fennoscandia orientalis. (Förh. vid Nord. Naturf.mötet i Helsingfors), 1903.
- Lindb. Subf. = Lindberg, H. Subfossila växtrester, funna i Finlands kärr och mossar. (Medd. XXX). 1904. (Etiam in Mossk, 1903 p. 187-192).

Lindb. und. = Lindberg. H. Botanisk undersökning af till Finska Mosskulturföreningen insända prof från torfmossar. (Mossk. 1897). 1898.

Lindén Ant. = Lindén, J. Anteckningar om vegetationen i vestra delen af Ryska lappmarken. M. S.

Lindén Bidr. = Lindén, J. Bidrag till kännedomen om vegetationen och floran inom Enontekis lappmarks björk- och fjällregioner. M. S.

Lindr. Bidr. = Lindroth, J. I. Bidrag till kännedomen om Finlands Eriophvider. (Acta XVIII). 1899.

Lindr. Lisät, = Lindroth, J. I. Lisätietoja Suomen sienistä. (Acta XVI). 1899.

Lindr, Umb. = Lindroth, J. I. Die Umbelliferen-Uredineen. (Acta XXII). 1902

Lindr. Verz. = Lindroth, J. I. Verzeichnis der aus Finland bekannten Ramularia-Arten. (Acta XXIII). 1902.

Montell = Montell, J. E. Plantae in H. M. F.

Mossk. = Finska Mosskulturföreningens årsbok.

Neuman = Neuman, L. M. med biträde af Fr. Alfvengren. Sveriges flora (fanerogamerna). 1901.

Palmgr. = Palmgren, A., quae litteris mihi exposuit. Observationes partim fecit Fr. Klingstedt.

Popp. = Poppius, B. R. Blombiologiska iakttagelser. (Acta XXV). 1903.

Printz comm. = Printz, H. A., quae per colloquium aut litteris mihi exposuit.

Schulz, O. E. Monographie der Gattung Cardamine. (Engler, Bot. Jahrb. XXXII). 1903.

Wecks. = Wecksell, J. A. Kertomus kesällä 1901 tehdyistä botanisista retkeilystä Pyhäjärvellä (U. L.) ja Pusulassa. M. S.

Well. comm. = Wellenius, O., quae litteris aut per colloquium mihi exposuit.

Index.

${\bf Caryophyllaceae} \ \ -{\bf Cruciferae} \ \ ({\bf Reseduceae}).$

(Aconitum cammarum) 250	. A , petraea
A. lycoctonum	. A. suecica
A. napellus 250.	. A. thaliana
(A. paniculatum) 250.	
(A. septentrionale) 250 .	. A. serpyllifolia
Actaea erythrocarpa 256.	. Atragene alpina
A. $erythrocarpa \times spicata$ 258.	Atriplex Babingtonii 138
A. nigra	A. calotheca
A. spicata	A. hastatum
Adonis autumnalis 182.	
(A. vernalis) 182.	A. laciniatum 144
(Agrostemma coronaria) 33.	A. litorale
A. githago 30.	A. nitens
Alliaria officinalis 352.	A. patulum
Alsine biflora 64.	Barbarea orthoceras : . 304
[A. hirta] 63.	
[A, rubella] 62.	B. stricta 305
A. stricta 63.	B. vulgaris 301
A. verna 62.	Batrachium admixtum 227
Alyssum calycinum 329.	
Amarantus blitum 147.	B. confervoides
A. caudatus 146.	B. confusum
A. retroflexus	
Ammodenia peploides 72.	B. heterophyllum 228
Anemone intermedia 177,	B. marinum 218
A. nemorosa	B. paucistamineum 219
A. $nemorosa \times ranunculoides$. 177.	B. paucistamineum × peltatum 235
A. ranunculoides 177.	B. peltatum
Λ. silvestris 173.	
Aquilegia vulgaris 246.	
Arabis alpina 310.	
A. arenosa	
A. hirsuta 308.	

Acta Societatis pro Fauna	et Flora Fennica, 30, N:o 1. 407
Blitum capitatum 131.	Chelidonium majus 286.
Bl. virgatum	Chenopodium album 126.
Brassica campestris	Ch. bonus Henricus 121.
(Br. juncea) 374.	(Ch. ficifolium) 129.
Br. lanceolata 374.	Ch. glaucum
Br. napus 371.	. Ch. hybridum
(Br. nigra) 378.	Ch. murale 122.
Br. oleracea	Ch. polyspermum 129.
[Braya alpina] 347.	Ch. rubrum
Bunias orientalis 392.	Ch. urbicum
Cakile maritima 396.	Ch. viride 127.
Caltha palustris 239.	Ch. vulvaria 129.
Camelina * foetida 362.	(Chorispora tenella) 398.
C. * glabrata	Cochlearia anglica 344.
C. linicola	C. * arctica
C. * macrocarpa	C. danica 345.
C. microcarpa 359.	C. officinalis
C. sativa 360.	Conringia orientalis 354.
C. silvestris	Coronopus didymus 382.
Capsella bursa pastoris 380,	C. procumbens 382.
Cardamine amara 320.	
C. bellidifolia	
C. bulbifera	
C. flexuosa	
C. hirsuta	
C. impatiens	
C. parviflora	
C. pratensis	
C. silvatica	
Cerastium * alpestre 111	
C. alpinum	
C. alpinum \times vulgare 113	
C. arvense	
C. caespitosum	
[C. Edmonstonii] 104	
(C glomeratum)	
C. latifolium	
C. semidecandrum	
C. trigynum	
C. * triviale	
C. viscosum	
C. vulgare	20 (000000000
Cheiranthus alpinus	(L. pidinicia)
(Cn. cheiri)	. D. superbus

408 Index.

(Dicentra spectabilis) 294	
Diplotaxis muralis	. H. hirsuta 116.
D. muralis $ imes$ tenuifolia 380	. Hesperis matronalis 346.
D. tenuifolia 379	(H. tristis) 347.
Draba alpina	. Honkenya peploides 72.
[Dr. brachycarpa] 338	
(Dr. crassifolia) 339	
[Dr. curtisiliqua] 338	. (I. odorata)
[Dr. fladnizensis] 337	. (I. umbellata)
[Dr. fladnizensis \times nivalis] . 338	. (Isatis maritima) 390.
Dr. hirta	. I. tinctoria
Dr. incana	
[Dr. * lactea]	. L. draba
(Dr. lapponica)	. L. latifolium
Dr. lutea	. L. perfoliatum
Dr. muralis	
Dr. nemorosa	
[Dr. nivalis]	
(Dr. rupestris)	
[Dr. Wahlenbergii] 337	
Enarthrocarpus lyratus 398	. L. rubrum 49.
Erophila verna	
Erucastrum Pollichii 378	
Erysimum alpinum 357	
E. cheiranthoides 354	
E. hieraciifolium 355	
E. odoratum	
E. strictum	
(Eschscholtzia californica) 287	
(E. crocea) 288	
Eutrema Edwardsii	
Ficaria ranunculoides 237	
F. verna	
Fumaria bulbosa 290	
F. media	
F. officinalis	
F. parviflora	
F. Vaillantii 294	
(Gypsophila elegans) 45	
G. fastigiata 42	
G. muralis	
G. paniculata 43	
Halianthus peploides 72	N. officinale 301
Hepatica triloba	

. 208.

S. saxatilis 59.

(R. borealis) . . .

410 Index.

Salicornia herbacea	144.	St. crassifolia .	
Salsola kali	132.	St. Edwardsii	
Saponaria officinalis	45.	St. Friesiana	
S. vaccaria	45.	St. glauca	
Scleranthus annuus	118.	St. graminea	
Scl. perennis	117.	(St. graminea \times longifolia).	. 86.
Senebiera coronopus	382.		. 78.
S. didyma	382.	St. humifusa	. 100.
Silene acaulis		St. longifolia	. 87.
S. anglica	7.	St. longipes	. 86.
S. armeria .	7.	St. media	. 77.
(S. dichotoma)	8. [St. nemorum	. 74.
(S. gallica)		St. palustris	. 80.
S. inflata	1.		. 87.
S. * maritima	4.	St. uliginosa	
S. muscipula	9.	Suaeda maritima	. 131.
S. nutans		Subularia aquatica	. 365.
(S. otites)		Tetragonia expansa	. 151.
S. rupestris	5.	Thalictrum alpinum	. 166.
S. tatarica	12	Th. angustifolium	. 166
S. viscosa		Th. aquilegiae folium	
Sinapis alba		Th. flavum	. 162
S. arvensis	374.	Th. kemense	. 154
(S. juncea)		Th. leptophyllum	. 157
Sisymbrium altissimum		Th minus	. 154
S. austriacum		Th. rariflorum	. 160
			. 157
S. Loeselii	351.	Th. strictum	. 161
S. sophia	347.	Thlaspi alpestre	. 386
Spergula arvensis			. 387
Sp. Morisonii		Thl. arvense	. 387
Sp. pentandra		(Trollius altissimus)	. 245
Sp. saxatilis		(Tr. asiaticus)	
Sp. vernalis		Tr. europaeus	
Spergularia campestris		Turritis glabra	
Sp. canina	50.	Viscaria alpina	. 25
_	53.	V.~alpina~ imes~vulgaris~.	. 24
Sp. marina.		V. media	
Spinacia oleracea		V. vulgaris	. 22
	90.	(Vogelia paniculata)	. 392
	. 93.	Wahlbergella affinis	. 21
St. borealis		W. apetala	
St. borealis × Friesiana	93.		
Di Dorgano / Pricomina.			

ACTA

SOCIETATIS

PRO FAUNA ET FLORA FENNICA.

30.

HELSINGFORSIAE. 1904—1906.

Publications de la Societas pro Fauna et Flora Fennica en vente chez Edlundska bokhandeln (les Frères Hjorth),

Librairie, à Helsingfors

Notiser ur Sällsk:s pro Fauna et	Meddelanden af Societas pro Fauna
Flora Fennica förhandlingar:	et Flora Fennica:
8 de haftet (1864—69, 1882) à Fmk 2: 50	1:sta häftet (1876) à Fmk 1:50
9:de -> (1868) » » 4:—	2:dra » (1878) » 2:
10:de » (1869) » » 5:—	3 dje » (1878) » » 2:
11:te » (1871) » » 6:—	4:de > (1870)
12:te > (1874) » » 6: —	5:te » (1880) » » 2:50
13:de > (1871 -74) » » 6:—	6:te » (1881) . » » 3: —
1 e » (1875) » » 4:	7:de > (1881) » > 2:—
Octa Societatis pro Fauna et Fiora	8:de » (1881) » 2: -
	9:de « (1883) » » 2:
Fennica:	10.de '* (1883) » » 2: —
Vol. I (1875 – 77) à Fmk 10: –	11:te, » (1885) » » 2:50
Vol. II (1881—85) » » 8:50	12:te » (1885) » » 3:
Vol. III (1886—88) 10:—	13:de » (1886) » » 3: —
Vol. IV (1887) » » 10:	14:de » (1888) » » 3:
	15:de » (1889) » » 3:—
95) » » 6: 50 Vol. VI (1889—90) , . » » 15:	16:de » (1891) » • 3:—
Vol. VII (1890) » » 10:—	17:de • (1892) » » 3:
Vol. (1890—93) (1.4. 10. —	18:de » (1892) » > 2:50
Vol. IX (1893—94) » > 12:—	19:de (1893) (1893) 1:50
Vol. X (1894) » » 10; —	20:de » (1894) » » 1: 25
Vol. XI (1895) , $>$ 12:—	21:sta » (1895) » » 1:75
Vol. XII (1894—95) » » 8:—	22:dra
Vol. XIII (1897) » » 8:—	-0.00
Vol. XIV (1897—98) » > 8:—	24:de » (1897—98) . » • 2:— 25:te » (1898—99) . » • 1:50
Vol. XV (1898 99) 10 3 10:	26:te (1899—1900) > 2:-
Vol. XVI (1897-1900) . » » 8:-	27:de » (1900—1901) » » 2:—
Vol. XVII (189° -99) » » 9: —	28:de » (1901—1902) » » 1:75
Vol. XVIII (1899—1900) . » -> 7:—	29:de » (1902–1903) » » 2: —
Vol. XIX (1900) » » 9:—	30:de
Vol. XX (1900—1901) . » » 7:—	31:sta > (1904—1905) » » 2:—
Vol. 21 (1901—1902) . » » 8:—	32:dra » (1905 – 1906) » > 2: –
Vol. 22 (1901—1902) . » * 7:—	(2000 2000)
Vol. 23 (1901—1902) 3 3 13	
Vol. 25 (1903—1904). 3 3 10:.—	
Vol. 26 (1903—1904) . • • 12:—	Herbarium Musei Fennici:
Vol. 27 (1905—1906) . » » 12:	
Vol. 28 (19051906) . > 10:-	I. Plantæ vasculares (1889) à Fmk 3: —
Vol. 30 (19041806) . > 6:	II. Musci (1894) 1:50

